

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

63. vuosikerta

28. lokakuuta 2020

Sisältö

EUROOPAN PARLAMENTTI

ISTUNTOKAUSI 2018–2019

Istunnot 12.–15. marraskuuta 2018

Tämän istunnon pöytäkirja on julkaistu virallisessa lehdessä EUVL C 346, 11.10.2019.

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

Istunnot 28. ja 29. marraskuuta 2018

Tämän istunnon pöytäkirja on julkaistu virallisessa lehdessä EUVL C 397, 22.11.2019.

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

I Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot

PÄÄTÖSLAUSELMAT

Euroopan parlamentti

Tiistai 13. marraskuuta 2018

2020/C 363/01	Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. marraskuuta 2018 EU:n kehitysavusta koulutuksen alalla (2018/2081(INI))	2
2020/C 363/02	Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. marraskuuta 2018 oikeusvaltioperiaatteen toteutumisesta Romaniassa (2018/2844(RSP))	8
2020/C 363/03	Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. marraskuuta 2018 vähemmistöjä koskevista vähimmäisnormeista EU:ssa (2018/2036(INI))	13
2020/C 363/04	Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. marraskuuta 2018 kehitystä edistävästä digitalisaatiosta: köyhyyden vähentäminen teknologian avulla (2018/2083(INI))	27

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

2020/C 363/05	Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2018 aseviennistä: yhteisen kannan 2008/944/YUTP täytäntöönpano (2018/2157(INI))	36
2020/C 363/06	Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2018 kattavan EU-mekanismin tarpeesta demokratian, oikeusvaltion ja perusoikeuksien suojelemiseksi (2018/2886(RSP))	45
2020/C 363/07	Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2018 EU:n ja Georgian assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanosta (2017/2282(INI))	49
2020/C 363/08	Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2018 EU:n ja Moldovan assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanosta (2017/2281(INI))	58

Torstai 15. marraskuuta 2018

2020/C 363/09	Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. marraskuuta 2018 Vietnamista, erityisesti poliittisten vankien tilanteesta (2018/2925(RSP))	66
2020/C 363/10	Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. marraskuuta 2018 Kuuban ihmisoikeustilanteesta (2018/2926(RSP))	70
2020/C 363/11	Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. marraskuuta 2018 Bangladeshin ihmisoikeustilanteesta (2018/2927(RSP))	75
2020/C 363/12	Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. marraskuuta 2018 sukupuolten tasa-arvoa edistävästä hoitopalveluista EU:ssa (2018/2077(INI))	80
2020/C 363/13	Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. marraskuuta 2018 borreliosisista (Lymen tauti) (2018/2774(RSP))	94

Torstai 29. marraskuuta 2018

2020/C 363/14	Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 ehdotuksesta komission täytäntöönpanopäätökseksi luvan myöntämisestä tietyille natriumdikromaatin käyttötarkoituksille Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti (Ilario Ormezzano Sai S.R.L.) (D058762/01 – 2018/2929(RSP))	98
2020/C 363/15	Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 cum ex -skandaalista: talousrikollisuus ja nykyisen oikeudellisen kehyksen porsaanreiät (2018/2900(RSP))	102
2020/C 363/16	Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 Saksan lastensuojeluviraston (Jugendamt) roolista rajatylittävissä perhekiistoissa (2018/2856(RSP))	107
2020/C 363/17	Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 WTO:sta: tie eteenpäin (2018/2084(INI))	113
2020/C 363/18	Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 Serbiaa koskevasta komission vuoden 2018 kertomuksesta (2018/2146(INI))	119
2020/C 363/19	Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 Kosovoa koskevasta komission vuoden 2018 kertomuksesta (2018/2149(INI))	127

2020/C 363/20	Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa koskevasta komission vuoden 2018 kertomuksesta (2018/2145(INI))	135
2020/C 363/21	Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 Albaniaa koskevasta komission vuoden 2018 kertomuksesta (2018/2147(INI))	146
2020/C 363/22	Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 Montenegroa koskevasta komission vuoden 2018 kertomuksesta (2018/2144(INI))	155
2020/C 363/23	Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 vammaisten naisten tilanteesta (2018/2685(RSP))	164

SUOSITUKSET

Euroopan parlamentti

Torstai 29. marraskuuta 2018

2020/C 363/24	Euroopan parlamentin suositus 29. marraskuuta 2018 neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle akateemisen vapauden puolustamisesta EU:n ulkoisessa toiminnassa (2018/2117(INI))	173
---------------	--	-----

II *Tiedonannot*

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDONANNOT

Euroopan parlamentti

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

2020/C 363/25	Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2018 monivuotisesta rahoituskehyksestä 2021–2027 – parlamentin kanta yhteisymmärryksen saavuttamiseksi (COM(2018)0322 – C8-0000/2018 – 2018/0166R(APP))	179
---------------	---	-----

III *Valmistelevat säädökset*

EUROOPAN PARLAMENTTI

Tiistai 13. marraskuuta 2018

2020/C 363/26	Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta tuen antamiseksi Latvialle (COM(2018)0658 – C8-0416/2018 – 2018/2230(BUD))	232
---------------	--	-----

2020/C 363/27	<p>P8_TA(2018)0442</p> <p>Energiatehokkuus ***I</p> <p>Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 13. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (COM(2016)0761 – C8-0498/2016 – 2016/0376(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0376</p> <p>Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 13. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/... antamiseksi energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta . . . . .</p>	235
2020/C 363/28	<p>P8_TA(2018)0443</p> <p>Energiaunionin hallinto ***I</p> <p>Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 13. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi energiaunionin hallinnosta, direktiivin 94/22/EY, direktiivin 98/70/EY, direktiivin 2009/31/EY, asetuksen (EY) N:o 663/2009, asetuksen (EY) N:o 715/2009, direktiivin 2009/73/EY, neuvoston direktiivin 2009/119/EY, direktiivin 2010/31/EU, direktiivin 2012/27/EU, direktiivin 2013/30/EU ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta (COM(2016)0759 – C8-0497/2016 – 2016/0375(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0375</p> <p>Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 13. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/... antamiseksi energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta</p>	236
2020/C 363/29	<p>P8_TA(2018)0444</p> <p>Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistäminen ***I</p> <p>Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 13. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (uudelleenlaadittu) (COM(2016)0767 – C8-0500/2016 – 2016/0382(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0382</p> <p>Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 13. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/... antamiseksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä . . . . .</p>	238
2020/C 363/30	<p>P8_TA(2018)0445</p> <p>Adrianmeren pienten pelagisten lajien kantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskeva monivuotinen suunnitelma ***I</p> <p>Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 13. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Adrianmeren pienten pelagisten lajien kantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta (COM(2017)0097 – C8-0095/2017 – 2017/0043(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2017)0043</p> <p>Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 13. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/... antamiseksi Adrianmeren pienten pelagisten lajien kantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta . . . . .</p>	240

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

2020/C 363/31	Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 14. marraskuuta 2018 ehdotuksesta neuvoston asetukseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin 13 päivänä heinäkuuta 2015 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/1588 muuttamisesta (COM(2018)0398 – C8-0316/2018 – 2018/0222(NLE)) .	257
2020/C 363/32	P8_TA(2018)0452 Kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovalmiuksien parantaminen ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistaminen ***I Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 14. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovalmiuksien parantamiseksi ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi (COM(2017)0142 – C8-0119/2017 – 2017/0063(COD)) P8_TC1-COD(2017)0063 Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 14. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/... antamiseksi jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovalmiuksien parantamiseksi ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi	258
2020/C 363/33	P8_TA(2018)0453 Eurooppalainen sähköisen viestinnän säännöstö ***I Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 14. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (uudelleenlaadittu) (COM(2016)0590 – C8-0379/2016 – 2016/0288(COD)) P8_TC1-COD(2016)0288 Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 14. marraskuuta 2018 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/... antamiseksi eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (uudelleenlaadittu)	260
2020/C 363/34	P8_TA(2018)0454 Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin ***I Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 14. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen perustamisesta (COM(2016)0591 – C8-0382/2016 – 2016/0286(COD)) P8_TC1-COD(2016)0286 Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 14. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen(EU) 2018/... antamiseksi Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen (BEREC) ja BERECin tukiviraston (BEREC-virasto) perustamisesta, asetuksen (EU) 2015/2120 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1211/2009 kumoamisesta	262
2020/C 363/35	Euroopan parlamentin tarkistukset 14. marraskuuta 2018 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilidioksidipäästönormien asettamisesta uusille raskaille hyötöajoneuvoille (COM(2018)0284 – C8-0197/2018 – 2018/0143(COD))	264

Torstai 15. marraskuuta 2018

2020/C 363/36

P8_TA(2018)0462

Rautatieliikenteen matkustajien oikeudet ja velvollisuudet ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 15. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista (uudelleenlaadittu) (COM(2017)0548 – C8-0324/2017 – 2017/0237(COD))

P8_TC1-COD(2017)0237

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 15. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) .../... antamiseksi rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista (uudelleenlaadittu)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) 296

2020/C 363/37

Euroopan parlamentin tarkistukset 15. marraskuuta 2018 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi pysyvistä organisista yhdisteistä (uudelleenlaadittu) (COM(2018)0144 – C8-0124/2018 – 2018/0070(COD)) 348

Torstai 29. marraskuuta 2018

2020/C 363/38

P8_TA(2018)0466

Kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten tyyppihyväksyntään sovellettava Euro 5 -vaihe ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 29. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 168/2013 muuttamisesta kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten tyyppihyväksyntään sovellettavan Euro 5 -vaiheen osalta (COM(2018)0137 – C8-0120/2018 – 2018/0065(COD))

P8_TC1-COD(2018)0065

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 29. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/... antamiseksi asetuksen (EU) N:o 168/2013 muuttamisesta kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten tyyppihyväksyntään sovellettavan Euro 5 -vaiheen osalta 369

2020/C 363/39

P8_TA(2018)0467

Tiettyjen sellaisten tavaroiden kauppa, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen tai muuhun julmaan kohteluun tai rankaisemiseen ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 29. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen (kodifikaatio) (COM(2018)0316 – C8-0210/2018 – 2018/0160(COD))

P8_TC1-COD(2018)0160

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 29. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/... antamiseksi tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen (kodifikaatio) 370

2020/C 363/40

Euroopan parlamentin tarkistukset 29. marraskuuta 2018 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 516/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse neuvoston päätösten (EU) 2015/1523 ja (EU) 2015/1601 täytäntöönpanon tukemiseksi tehtyjen maksusitoumusten jäljellä olevien määrien sitomisesta uudelleen tai niiden siirtämisestä muihin kansallisten ohjelmien mukaisiin toimiin (COM(2018)0719 – C8-0448/2018 – 2018/0371(COD)) 371

2020/C 363/41	Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 29. marraskuuta 2018 esityksestä neuvoston päätökseksi Samoan liittymisestä Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden väliseen väliaikaiseen kumppanuussopimukseen (12281/2018 – C8-0434/2018 – 2018/0291(NLE))	379
2020/C 363/42	Euroopan parlamentin päätös 29. marraskuuta 2018 Euroopan keskuspankin valvontaelimen puheenjohtajan nimitysehdotuksesta (N8-0120/2018 – C8-0466/2018 – 2018/0905(NLE))	380
2020/C 363/43	Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Euroopan globalisaatiarahaston varojen käyttöönotosta (Kreikan hakemus – EGF/2018/003 EL/Attica publishing) (COM(2018)0667 – C8-0430/2018 – 2018/2240(BUD))	381
2020/C 363/44	Euroopan parlamentin tarkistukset 29. marraskuuta 2018 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta sisäraja- ja valvonnan väliaikaiseen palauttamiseen sovellettavien sääntöjen osalta (COM(2017)0571 – C8-0326/2017 – 2017/0245(COD))	385
2020/C 363/45	P8_TA(2018)0473 Lentoliikenteen harjoittamisen yhteiset säännöt ***I Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 29. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun asetuksen (EY) N:o 1008/2008 muuttamisesta (COM(2016)0818 – C8-0531/2016 – 2016/0411(COD)) P8_TC1-COD(2016)0411 Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 29. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/... antamiseksi lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun asetuksen (EY) N:o 1008/2008 muuttamisesta	410

Käytettyjen merkkien selitykset

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämistäjärjestys: ensimmäinen käsittely
- ***II Tavallinen lainsäätämistäjärjestys: toinen käsittely
- ***III Tavallinen lainsäätämistäjärjestys: kolmas käsittely

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

Parlamentin tarkistukset:

Uusi teksti merkitään **lihavoidulla kursivilla**. Poistot ilmaistaan joko merkillä **■** tai yliivauksella. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään siten, että uusi teksti **lihavoidaan ja kursivoidaan** ja korvattava teksti poistetaan tai viivataan yli.

EUROOPAN PARLAMENTTI

ISTUNTOKAUSI 2018–2019

Istunnot 12.–15. marraskuuta 2018

Tämän istunnon pöytäkirja on julkaistu virallisessa lehdessä EUVL C 346, 11.10.2019.

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

Istunnot 28. ja 29. marraskuuta 2018

Tämän istunnon pöytäkirja on julkaistu virallisessa lehdessä EUVL C 397, 22.11.2019.

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

Tiistai 13. marraskuuta 2018

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

EUROOPAN PARLAMENTTI

P8_TA(2018)0441

EU:n kehitysapu koulutuksen alalla

Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. marraskuuta 2018 EU:n kehitysavusta koulutuksen alalla (2018/2081(INI))

(2020/C 363/01)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 26 artiklan, jonka mukaan jokaisella on oikeus saada opetusta ja opetuksen on oltava ainakin alkeis- ja perusopetuksen osalta maksutonta,
- ottaa huomioon kestävästä kehityksestä 25. syyskuuta 2015 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman ”Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development”, jossa todetaan, että oikeudenmukaisuus, osallisuus ja sukupuolten tasa-arvo liittyvät erottamattomasti kaikkien oikeuteen koulutukseen,
- ottaa huomioon kestävänsä kehityksen tavoitteet ja etenkin tavoitteen 4: taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet sekä Incheonin julistuksen ja toimintakehyksen kestävänsä kehityksen tavoitteen 4 toteuttamisesta, jossa todetaan, että sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien oikeus koulutukseen liittyvät erottamattomasti toisiinsa,
- ottaa huomioon naisten syrjinnän poistamista käsittelevän YK:n komitean yleisen suosituksen nro 36 (2017), joka koskee tyttöjen ja naisten oikeutta koulutukseen,
- ottaa huomioon kestävänsä kehityksen rahoitusta koskevan Addis Abeban toimintasuunnitelman, jonka YK:n yleiskokous hyväksyi 27. heinäkuuta 2015,
- ottaa huomioon oikeudesta opetukseen 22. kesäkuuta 2017 annetun YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselman 35/L2 ”The right to education: follow-up to Human Rights Council resolution 8/4”,
- ottaa huomioon vuonna 2002 annetun komission tiedonannon koulutuksesta ja köyhyyden vähentämisestä kehitysmaissa (COM(2002)0116),
- ottaa huomioon koulutuksesta kehitysmaissa vuonna 2010 laaditun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”More and Better Education in Developing Countries” (SEC(2010)0121),
- ottaa huomioon vuonna 2018 annetun komission tiedonannon koulutuksesta hätätilanteissa ja pitkittyneissä kriiseissä (COM(2018)0304),
- ottaa huomioon G7-ryhmän 9. kesäkuuta 2018 hyväksymän Charlevoix’n julkilausuman tyttöjen, murrosikäisten tyttöjen ja naisten laadukkaasta koulutuksesta kehitysmaissa,

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen ja kehitysyhteistyöpolitiikan työnjakoa koskevat EU:n menettelysäännöt (COM(2007)0072),
  - ottaa huomioon 31. toukokuuta 2018 antamansa päätöslauselman yhteisen valmisteluasiakirjan (SWD(2015)0182) täytäntöönpanosta – Sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvaltaa edistävät toimenpiteet: Tyttöjen ja naisten elämän muuttaminen EU:n ulkosuhteiden avulla (2016–2020) ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2018 antamansa päätöslauselman kehitysmaiden velan kestävyuden parantamisesta ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon koulutuksesta vuonna 2017 julkaistun Unescon maailmaanlaajuisen seurantaraportin ”Accountability in education: Meeting our commitments”,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
  - ottaa huomioon kehitysvaliokunnan mietinnön (A8-0327/2018),
- A. katsoo, että koulutus on perusihmisoikeus ja keskeistä kaikkien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi; katsoo, että koulutuksella ehkäistään köyhyyden siirtymistä sukupolvelta toiselle ja että sillä on keskeinen rooli sukupuolten tasa-arvon toteuttamisessa ja naisten vaikutusvallan vahvistamisessa; katsoo, että koulutukseen oikeudellisenä alueena kuuluu muutakin kuin laskennallinen tasa-arvo ja että koulutuksessa ja koulutuksella olisi edistettävä todellista sukupuolten tasa-arvoa;
- B. ottaa huomioon, että viimeisin komission tiedonanto koulutuksesta kehitysmaissa on vuodelta 2002 ja sitä päivitettiin vasta vuonna 2010 laaditulla valmisteluasiakirjalla;
- C. ottaa huomioon, että koulutustuen osuus oli 8,3 prosenttia koko kehitysavusta vuonna 2009; toteaa, että sen osuus oli vähentynyt 6,2 prosenttiin vuonna 2015; ottaa huomioon, että unionin ja sen jäsenvaltioiden osuus väheni 11 prosentista 7,6 prosenttiin saman ajanjakson aikana;
- D. ottaa huomioon, että unionin ja sen jäsenvaltioiden tuki peruskoulutukselle väheni 33,9 prosenttia vuodesta 2009 vuoteen 2015; toteaa, että tämä on enemmän kuin koulutustuki yleensä (15,2 prosenttia);
- E. ottaa huomioon, että 264 miljoonaa kouluikäistä lasta tai nuorta ei saanut vuonna 2015 perus- tai keskiasteen koulutusta;
- F. ottaa huomioon, että vuoden 2017 lopussa maailmassa oli yli 25,4 miljoonaa pakolaista, joista 7,4 miljoonaa oli peruskouluikäisiä lapsia, joista 4 miljoonaa ei saanut minkäänlaista peruskoulutusta; ottaa huomioon, että epävakauden ja konfliktien koettelemisissa maissa 37 prosenttia enemmän tyttöjä kuin poikia jää peruskoulutuksen ulkopuolelle ja nuoret naiset jäävät lähes 90 prosenttia todennäköisemmin keskiasteen koulutuksen ulkopuolelle kuin nuoret miehet maissa, joissa ei ole konflikteja;
- G. ottaa huomioon, että YK:n vuonna 2017 julkaiseman kestävän kehityksen tavoitteita koskevan raportin mukaan vuonna 2011 vain noin neljäsosassa Saharan eteläpuolisen Afrikan kouluista oli sähköt ja alle puolessa niistä oli saatavilla juomavettä; ottaa huomioon, että Saharan eteläpuolisessa Afrikassa on prosentuaalisesti vähiten koulutettuja peruskoulun ja keskiasteen koulutuksen opettajia;
- H. katsoo, että kehitysmaiden koulutuksen tukemisessa keskityttiin aiemmin liikaa oppilaiden määrään ja liian vähän tarjotun koulutuksen laatuun; toteaa, että kestävän kehityksen tavoitteen 4 päämääränä on, että laadukas koulutus on kaikkien saatavilla vuoteen 2030 mennessä;
- I. ottaa huomioon, että joillakin kehitysmaiden yrityksillä on vaikeuksia löytää niiden tarpeita vastaavaa pätevää työvoimaa;

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0239.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0104.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- J. katsoo, että vuodesta 2016 alkaen toteutetut toimet, jotka ovat tervetulleita, eivät ole kuitenkaan olleet riittäviä kuromaan umpeen kertynyttä viivettä ja niitä on sen vuoksi jatkettava ja tehostettava;
- K. ottaa huomioon, että Unescon mukaan alhaisen tulotason maiden ja alemman keskitulotason maiden koulutustuki olisi kerrottava kuudella, jotta kestävän kehityksen tavoite 4 saavutettaisiin vuoteen 2030 mennessä; ottaa huomioon, että koulutusmahdollisuuksien rahoitusta koko maailmassa käsittelevän kansainvälisen koulutuskomission (International Commission on Financing Global Education Opportunity) mukaan koulutustuen olisi oltava vuoteen 2030 mennessä 89 miljardia Yhdysvaltain dollaria nykyiseen 12 miljardiin verrattuna;

Koulutuksen asettaminen kehityksen keskiöön

1. on vakuuttunut siitä, että koulutustuen on oltava etusijalla, koska koulutus on perusoikeus, mutta myös siksi, että se on olennaisen tärkeä muiden kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta: taloudellinen kehitys ja eriarvoisuuden vähentäminen, sukupuolten tasa-arvo, tyttöjen ja naisten voimaannuttaminen, terveys, demokratia ja oikeusvaltio sekä konfliktinesto;
2. pitää näin ollen valitettavana, että koulutustuki ei ole kansainvälisten avunantajien painopiste; vaatii voimakkaasti, että koulutus asetetaan unionin ja sen jäsenvaltioiden kehityspolitiikkojen keskiöön;
3. on tietoinen siitä, että kestävän kehityksen tavoitteen 4 saavuttaminen edellyttää mittavia investointeja koulutusjärjestelmiin; toteaa, että kehitysmaiden on ensin tehtävä tämä investointi mutta kansainvälinen apu on edelleen välttämätöntä rahoituksen puutteen korjaamiseksi;
4. pyytää komissiota päivittämään vuonna 2002 antamansa tiedonannon koulutuksesta ja köyhyyden vähentämisestä kehitysmaissa ja vuonna 2010 laaditun työasiakirjansa; toteaa, että uudessa tiedonannossa on esitettävä keinot kestävän kehityksen tavoitteen 4 saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä;
5. kehottaa unionia ja sen jäsenvaltioita käyttämään 10 prosenttia julkisesta kehitysavustaan koulutukseen vuoteen 2024 mennessä ja 15 prosenttia vuonna 2030;
6. muistuttaa, että kehitysmaiden ponnistelujen tarpeellinen tehostaminen oikeudenmukaisten verojärjestelmien edistämiseksi ja laittomien rahavirtojen torjumiseksi ja julkisen kehitysavun välttämätön lisääminen eivät riitä kattamaan rahoituksen puutetta; kehottaa näin ollen luomaan innovatiivisia rahoitusvälineitä, jotka tehostavat olemassa olevia rahoitusmekanismeja ja -aloitteita ja ovat yhteensopivia niiden kanssa, jotta voidaan vahvistaa kansallisia koulutusjärjestelmiä;
7. seuraa mielenkiinnolla koulutusmahdollisuuksien rahoitusta koko maailmassa käsittelevän kansainvälisen koulutuskomission ehdotusta koulutusta koskevan kansainvälisen rahoitusvälineen (International Financing Facility for Education, IFFEd) perustamisesta edellyttäen, että sillä tosiasiallisesti täydennetään nykyisiä toimia eikä korvata niitä; katsoo, että tämä aloite on toteutettava synergiassa maailmanlaajuisen koulutuskumppanuuden toimien kanssa; huomauttaa, että erityistä huomiota on kiinnitettävä tukikelpoisten maiden lainanotto-kykyyn ennen rahoituksen myöntämistä;
8. toteaa, että sosiaalista osallisuutta ja inhimillistä kehitystä koskeva unionin julkisen kehitysavun 20 prosentin tavoite, joka kattaa perussosiaalipalvelut, kuten terveydenhuollon ja koulutuksen, on epätarkka eikä mahdollista menojen riittävää seuranta; pyytää sisällyttämään määrälliset tavoitteet seuraavaan monivuotiseen rahoituskehikseen;

Painopisteiden toteuttaminen

9. muistuttaa, että perustaitojen hallinta, mukaan lukien digitaalinen lukutaito, on edellytys osaamisen kehittämiseksi ja työelämään siirtymiseksi, että tyttöjen koulutuksella on tärkeä vipuvaikutus kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen, terveyteen ja hyvinvointiin sekä rauhanomaisten yhteiskuntien luomiseen ja että vähiten kehittyneet maat ovat altteimpia rahoituksen puutteelle ja kuuluvat samanaikaisesti niihin maihin, joissa investointi tuottaa suurimmat inhimilliset, sosiaaliset, taloudelliset ja terveydelliset hyödyt;
10. muistuttaa, että heikossa asemassa olevien ryhmien vaikutusvallan vahvistaminen on ratkaisevan tärkeää köyhyyden poistamiseksi; korostaa, että osallistavan ja tasapuolisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien olisi oltava kaikkien ihmisten saatavilla riippumatta sukupuolesta, etnisestä taustasta, kielestä, uskonnosta, poliittisesta tai muusta mielipiteestä sekä vammaisten henkilöiden, maahanmuuttajien ja alkuperäiskansojen saatavilla;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

11. toteaa näin ollen, että unionin koulutustuen avulla on toteutettava ensin kaksi painopistettä: asetetaan etusijalle korkealaatuinen ja osallistava peruskoulutus ja tarjotaan tehostettua tukea vähiten kehittyneille maille;
12. korostaa etenkin kestävän kehityksen tavoitetta 4.1, jolla pyritään varmistamaan kaikille 12-vuotinen ilmainen ja laadukas perus- ja keskiasteen koulutus; muistuttaa, että sen olisi oltava Afrikan ja EU:n kumppanuuden keskeinen pilari vuoden 2017 Euroopan unionin ja Afrikan unionin huippukokouksessa sovittujen strategisten painopisteiden mukaisesti; toteaa, että maksuttomuuden on katettava paitsi maksuton koulunkäynti myös kaikki piilokustannukset, kuten koulutarvikkeisiin, -kuljetukseen ja -ruokaan liittyvät kustannukset; katsoo, että valtioiden on harkittava apurahajärjestelmiä, joilla mahdollistetaan heikoimmassa asemassa olevien lasten koulunkäynti; muistuttaa, että on tärkeää taata moniarvoisuus ja vanhempien valinnanvapaus; vaatii kuitenkin kestävän kehityksen tavoitteen 4.1 ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 26 artiklan mukaisesti, että unioni ja sen jäsenvaltiot pidättäytyvät käyttämästä julkista kehitysapua sellaisten kaupallisessa tarkoituksessa toimivien voittoja tavoittelevien oppilaitosten tukemiseen, jotka eivät kunnioita unionin periaatteita ja arvoja;
13. kehottaa unionia ja sen jäsenvaltioita käyttämään vähintään puolet koulutustuestaan peruskoulutukseen vuoteen 2030 mennessä;
14. pyytää lisäksi, että vähintään 40 prosenttia unionin ja sen jäsenvaltioiden koulutustuesta kohdistetaan vähiten kehittyneille maille;
15. pyytää kiinnittämään erityistä huomiota tyttöjen ja poikien tasa-arvoon koulussa, mikä on olennaisen tärkeää kestävän kehityksen ja sen periaatteen kannalta, jonka mukaan ketään ei jätetä syrjään; kehottaa unionia edistämään osallistavaa ja laadukasta koulutusta, jotta voidaan poistaa esteet tyttöjen koulutukseen pääsyltä, koulunkäyntiin osallistumiselta ja opintojen loppuun saattamiselta; palauttaa mieliin tavoitteen, jonka mukaan 85 prosenttiin unionin uusista ohjelmista olisi sisällytettävä sukupuolten tasa-arvo päätavoitteena tai merkittävänä tavoitteena vuoteen 2020 mennessä; pyytää lopuksi tukemaan sellaisten koulutusjärjestelmien toteuttamista, jotka täyttävät vammaisten oppilaiden sekä muiden vähemmistöjen ja heikossa asemassa olevien ryhmien erityistarpeet, paikalliset erityispiirteet huomioon ottaen;
16. panee tyytyväisenä merkille, että komissio hyväksyi tiedonannon koulutuksesta hätätilanteissa ja pitkittyneissä kriiseissä ja tavoitteen, jonka mukaan 10 prosenttia unionin humanitaarisesta avusta osoitetaan koulutukseen vuodesta 2019 lähtien;
17. muistuttaa, että pakolaislasten tai kotiseudultaan siirtymään joutuneiden lasten koulutus on asetettava etusijalle heti alusta lähtien; korostaa, että on tärkeää tukea epävakauden ja konfliktien koettelemia maita niiden järjestelmien kestävästi lujuuttamiseksi ja laadukkaaseen koulutukseen, myös keskiasteen koulutukseen, pääsyn takaamiseksi pakolaislapsille ja -nuorille, maan sisäisesti siirtymään joutuneille ja heitä vastaanottaville yhteisöille;
18. korostaa, että on tarpeen vastata kaikki sidosryhmät huomioon ottaen yhtenäisemmin, nopeammin, järjestelmällisemmin ja tehokkaammin koulutustarpeisiin hätätilanteissa hätäavun, kunnostustoimien ja kehitys yhteistyön niveltämistä koskevan periaatteen mukaisesti;
19. toteaa, että tietyt kohdemaat eivät kykene tai eivät halua vastata väestön perustarpeisiin, koulutustarpeet mukaan lukien; kehottaa yksilöimään sopivimman kansalaisyhteiskunnan kumppanin ja lujittamaan ja laajentamaan kansalaisjärjestöjen ja muiden toimijoiden tällä alalla harjoittamia hyviä käytäntöjä;
20. korostaa keskiasteen, teknillisen ja ammatillisen koulutuksen merkitystä nuorten työllistettävyyden ja kestävän kehityksen kannalta; katsoo, että kahden viimeksi mainitun olisi johdettava ihmisarvoisiin töihin ja ne olisi suunnattava vastaamaan maan kehitysvaatumuksia ja yritysten tarpeita yhteistyössä niiden kanssa ja mahdollisuuksien mukaan niiden rahoittamina; kehottaa kiinnittämään huomiota hankkeisiin, joissa yksityinen sektori osallistuu koulutuskeskuksiin, ja kehottaa komissiota pohtimaan, kuinka tällaisten aloitteiden kehittämistä voidaan tukea taloudellisesti; panee merkille, että unionin ulkoista investointiohjelmaa voitaisiin hyödyntää näiden tavoitteiden saavuttamiseen, ja pyytää kansalaisyhteiskunnan organisaatioita osallistumaan strategisesti suunnitteluun ja täytäntöönpanoon tällä alalla;
21. on huolissaan ns. aivovuodosta; panee merkille, että jotkin jäsenvaltiot osoittavat yli puolet koulutustuestaan koulunkäyntiin liittyviin kustannuksiin alueellaan; katsoo, että tätä osuutta olisi vähennettävä koulutustukea lisäämällä; kehottaa jäsenvaltioita tarkastelemaan ja soveltamaan hyviä käytäntöjä ja kokemuksia, kuten akateemista ja ammatillista vaihtoa; katsoo, että toistuvaisviisumit antaisivat näille opiskelijoille mahdollisuuden päivittää tietojaan ja edistäisivät liikkuvuutta; kehottaa samalla ottamaan käyttöön kannustimia tai toimia, joilla kannustettaisiin opiskelijoita työskentelemään vähimmäisaika talouden tai hallinnon alalla kotimaissaan paluunsa jälkeen, jotta hankitusta tietämyksestä olisi hyötyä pääasiassa kumppanimaille;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

22. toteaa, että opetuksen laatu on olennaisen tärkeää oppimisen kannalta; panee huolestuneena merkille, että opettajankoulutuksen laatu ja saatavuus ovat edelleen vakavia ongelmia erityisesti Saharan eteläpuolisessa Afrikassa; korostaa, että on toteutettava opettajien perus- ja täydennyskoulutusta koskevia toimia, joissa painotetaan osaamista ja opetustaitoja sekä heidän rekrytointiaan, palkkaustaan ja työolojaan, jotta voidaan muun muassa kannustaa heitä pysymään työssään ja välittämään tietämystään tuleville sukupolville; vaatii lisäämään vaihto-ohjelmia kehitysmaiden opettajien ja unionin jäsenvaltioiden opettajien välillä esimerkiksi Erasmus+-ohjelman avulla;

23. panee merkille mittavat investoinnit, joita tarvitaan kouluinfrastruktuuriin, -tarvikkeisiin ja -tiloihin etenkin maaseutualueilla tai harvaan asutuilla alueilla tasavertaisen koulutukseen pääsyn varmistamiseksi kaikille ilman syrjintää;

24. korostaa uusien teknologioiden merkitystä koulutuksen saatavuuden ja laadun parantamisessa erityisesti tiedon levittämisen, opettajien koulutuksen, opetustaidon ja kehityksen ja oppilaitosten hallinnon kannalta; korostaa tarvetta tarttua digitalisaation tarjoamiin mahdollisuuksiin sen varmistamiseksi, että nykyaikaiset tiedot ja opetusmenetelmät saavat jalansijaa kehitysmaissa; kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että näillä uusilla teknologioilla on tuettava koulutuksellisia toimia eivätkä ne saa korvata niitä heikentämällä opetusvaatimuksia; kehottaa arvioimaan entistä paremmin teknologisten investointien vaikutusta oppimistuloksiin; korostaa digitaalisten taitojen kehittämistä naisten ja tyttöjen vaikutusvallan vahvistamiseksi;

25. pyytää lisäämään toimia, joilla pyritään vastaamaan digitaalisen syrjäytyneisyyden asettamiin haasteisiin keskeisiä digitaalisia perustaitoja koskevan koulutuksen ja tieto- ja viestintäteknologian käytön helpottamista koskevien aloitteiden avulla; kehottaa lisäksi sisällyttämään digitaalisen lukutaidon kehitysmaiden koulujen opetussuunnitelmiin kaikilla koulutustasoilla, jotta oppilaat voivat hankkia tarvittavat taidot voidakseen saada helpommin tietoa;

26. toteaa, että koulutuksen avulla tulevan sukupolven on voitava elää täysipainoista tuottavaa elämää robotisaation ja automaation muuttamassa maailmassa; katsoo, että sekä työnhakijoiden että yritysten odotusten täyttämiseksi saatavilla olevan koulutuksen olisi oltava aidosti ammattiin valmistavaa ja että tämän saavuttamiseksi koulutuslalla ei pitäisi sulkea pois kumppanuuksia yksityissektorin kanssa; painottaa tässä suhteessa joustavien taitojen merkitystä mutta myös elämäntaitojen ja sosiaalisten taitojen merkitystä koulutuksessa; on vakuuttunut siitä, että koulussa saatavan akateemisen tiedon lisäksi lasten on saatava ajattelun taitoja, jotta he voivat kyseenalaistaa oikealla tavalla, sekä luovia taitoja, jotta he voivat toteuttaa ajatuksia käytännössä, ja että heidän on kyettävä elinikäiseen oppimiseen;

27. korostaa koulutuksen ja terveyden välistä yhteyttä; katsoo, että oppimisen edistämisen lisäksi kouluterveydenhuollolla ja terveyskasvatuksella pystytään tavoittamaan suuria osia yhteiskunnasta; pyytää ottamaan käyttöön kokonaisvaltaisen ja yhteisen lähestymistavan tyttöjen ja poikien seksuaalikasvatukseen, jossa käsitellään terveyttä koskevia kysymyksiä, kuten HIV, perhesuunnittelu ja raskaus, ja jolla tuetaan myös laaja-alaisempien tavoitteiden saavuttamista, esimerkiksi tyttöjen koulutukseen pääsyn parantamista; korostaa hoitopalvelujen tarjoajien merkitystä psykososiaalisen tuen kannalta varsinkin konfliktin koettelemissa maissa, jotta voitaisiin parantaa lasten henkilökohtaista selviytymiskykyä;

28. kannustaa jäsenvaltioita varmistamaan, että pienet lapset saavat ainakin vuoden ilmaista esiopetusta kestävän kehityksen tavoitteen 4.2 mukaisesti;

29. toteaa, että ainoastaan suotuisa ympäristö mahdollistaa laadukkaan koulutuksen, mukaan lukien vanhempien osallistuminen, ravitsemukseen liittyvät näkökohdat, turvallisuus, sähkön ja veden saanti sekä asianmukaiset saniteettitilat, jotta pojat ja tytöt voivat todella hyötyä koulusta ja jotta opintonsa päättävien määrä lisääntyy erityisesti peruskoulutuksessa;

Avun laadun parantaminen

30. katsoo, että avun vaikuttavuuden parantaminen edellyttää koulutusjärjestelmien, myös valtiosta riippumattomien koulutuslaitosten, koulutuksen laadun ja oppimistulosten arviointia; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita rahoittamaan tutkimusta sekä tietojen ja luotettavien, teknisten, syrjimättömien ja riippumattomien arviointivälineiden yhdistämistä;

31. pitää ensiarvoisen tärkeänä avunantajien koordinoinnin parantamista paikallisissa koulutusryhmissä, jotta voitaisiin välttää kehitysaputoimien päällekkäisyydet ja jopa tilanteet, joissa niiden välillä on ristiriitaisuuksia; kehottaa jäsenvaltioita turvautumaan järjestelmällisemmin yhteiseen ohjelmasuunnitteluun ja toimivallan siirttoon; muistuttaa, että kehitysapu ei saisi edistää vaikuttamisstrategiaa;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

32. korostaa hallitusten velvollisuutta varmistaa kansalaistensa oikeus saada opetusta; korostaa siksi tarvetta varmistaa kaikilla tasoilla vastuullisten toimijoiden valmiudet tarjota palveluja kaikille ja luoda laitoksia, strategioita ja kansallisia opetussuunnitelmia, jotka ovat tasapuolisia, saatavilla ja syrjimättömiä, joihin sitoudutaan aidosti ja jotka laaditaan avaintoimijoiden, myös kansalaisyhteiskunnan, laajan kuulemisen ja strategisen osallistumisen perusteella ja joihin sisältyy erityisiä tavoitteita ja seurantajärjestelmiä, säännöllisiä arviointoja ja tarkastuksia, selkeä ja avoin vastuualueiden rajaaminen ja resurssien jakaminen, johon kohdistetaan riippumattomia tarkastuksia; kehottaa hyväksymään kansallisia sääntelykehyksiä koulutuspalvelujen luomista ja toimintaa varten;

33. korostaa tuen ennustettavuutta ja sen omistajuutta kumppanivaltioissa; toteaa tässä yhteydessä, että talousarviotuki ja monenvälisten järjestöjen myöntämä tuki vastaavat parhaiten näitä vaatimuksia;

34. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita asettamaan mahdollisuuksien mukaan etusijalle alakohtaisen talousarviotuen, johon sovelletaan tiukkoja perusteita, hyvä hallintotapa mukaan lukien, ja tehokkaita tarkastuksia etenkin korruptiota-pausten välttämiseksi; muistuttaa, että edunsaajina olevat kolmannet valtiot sitoutuvat maksamaan takaisin maksut, jos ilmenee vakavia sääntöjenvastaisuuksia; kehottaa ottamaan kansalaisyhteiskunnan mukaan rahoitussopimusten valvontaan; korostaa tarvetta ottaa käyttöön seurantajärjestelmä, jolla voidaan tarkastaa, onko kehitysapuun tarkoitettuja varoja käytetty väärin, ja soveltaa tämän johdosta seuraamuksia, myös kohdentamalla varoja uudelleen, jotta voidaan tukea enemmän niitä maita, jotka noudattavat parempia käytäntöjä tällä alalla;

35. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään paikallisviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden roolia koulutustukea koskevien ohjelmien valmistelussa ja täytäntöönpanossa, myös talousarviotuen yhteydessä;

36. panee merkille, että ainoastaan kolmasosa tuesta koulutuksen alalla kanavoidaan monenvälisten elinten kautta kun taas terveyden alalla määrä on kaksi kolmasosaa; kehottaa sen vuoksi komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään maailmanlaajuisen koulutuskumppanuuden ja Education Cannot Wait -rahaston rahoitusta; katsoo, että maailmanlaajuisen koulutuskumppanuuden olisi seuraavassa vuoden 2020 jälkeisessä strategisessa suunnitelmassaan voitava jatkaa ohjelmakauttaan kolmesta vuodesta kuuteen vuoteen, jotta rahoitus olisi vakaampaa ja ennakoitavampaa, mikä on erityisen tärkeää kansallisten koulutusjärjestelmien lujittamiseksi;

o

o o

37. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0446

Oikeusvaltio Romaniassa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. marraskuuta 2018 oikeusvaltioperiaatteen toteutumisesta Romaniassa (2018/2844(RSP))

(2020/C 363/02)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon EU:n perussopimukset ja erityisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2, 3, 4, 6 ja 7 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen,
- ottaa huomioon Romanian perustuslain,
- ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2014 annetun komission tiedonannon uudesta EU:n toimintakehyksestä oikeusvaltioperiaatteen vahvistamiseksi (COM(2014)0158),
- ottaa huomioon 2. helmikuuta 2017 käymänsä keskustelun demokratiasta ja oikeudesta Romaniassa,
- ottaa huomioon 7. helmikuuta 2018 käymänsä keskustelun Romanian oikeusjärjestelmän uudistuksen oikeusvaltiolle aiheuttamista uhkista,
- ottaa huomioon 3. lokakuuta 2018 käymänsä keskustelun oikeusvaltiosta Romaniassa,
- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnassa 1. lokakuuta 2018 käydyin keskustelun komission ensimmäisen varapuheenjohtajan Frans Timmermansin kanssa,
- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnassa 22. maaliskuuta 2017 järjestetyn kuulemistilaisuuden demokratiasta ja oikeudesta Romaniassa,
- ottaa huomioon komission puheenjohtajan Junckerin ja ensimmäisen varapuheenjohtajan Timmermansin 24. tammikuuta 2018 antaman yhteisen julkilausuman Romanian viimeaikaisista tapahtumista,
- ottaa huomioon Venetsian komission 16. maaliskuuta 2018 antaman yhteisen lausunnon Romanian lakiesityksestä nro 140/2017, joka koskee yhdistyksistä ja säätiöistä annetun hallinnollisen määräyksen nro 26/2000 muuttamista,
- ottaa huomioon Venetsian komission 20. lokakuuta 2018 antaman lausunnon muutoksista Romanian lakiin nro 303/2004 tuomarien ja syyttäjien ohjesäännöstä, lakiin nro 304/2004 oikeuslaitoksen organisaatiosta ja lakiin nro 317/2004 ylimmästä tuomarineuvostosta,
- ottaa huomioon Venetsian komission 20. lokakuuta 2018 antaman lausunnon muutoksista Romanian rikoslakiin ja rikosprosessilakiin, jotka vaikuttavat myös lakiin nro 78/2000 korruption ehkäisemisestä, havaitsemisesta ja rankaisemisesta ja lakiin nro 304/2004 oikeuslaitoksen organisaatiosta,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston perustaman lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän (GRECO) 11. huhtikuuta 2018 antaman Romaniaa koskevan erillisen kertomuksen,
- ottaa huomioon komission 15. marraskuuta 2017 antaman kertomuksen Romanian edistymisestä yhteistyö- ja seurantamekanismin puitteissa,
- ottaa huomioon, että Romanian parlamentti hyväksyi joulukuussa 2017 kolme lakia, joilla uudistetaan oikeuslaitosta ja joilla tarkistetaan lakia nro 303/2004 tuomarien ja syyttäjien ohjesäännöstä, lakia nro 304/2004 oikeuslaitoksen organisaatiosta ja lakia nro 317/2004 ylimmästä tuomarineuvostosta; ottaa huomioon rikoslakiin kesäkuussa 2018 ja rikosprosessilakiin heinäkuussa 2018 hyväksytyt muutokset,

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen (PACE) päätöslauselman 2226/2018 ja suosituksen 2134/2018,
- ottaa huomioon Romanian perustuslakituomioistuimen 20. lokakuuta 2018 tekemän päätöksen, jonka mukaan rikosprosessilakiin tehdystä 96 muutoksesta 64 on perustuslain vastaisia; ottaa huomioon perustuslakituomioistuimen 25. lokakuuta 2018 antaman julistuksen, jonka mukaan rikoslain muutoksista 30 on ristiriidassa perustuslain kanssa,
- panee merkille tammikuun 2017 jälkeen toistuvasti järjestetyt joukkomielenosoitukset korruptiota vastaan ja oikeusvaltioperiaatteen puolesta, mukaan luettuna Bukarestissa 10. elokuuta 2018 pidetty Diaspora at Home -joukkomielenosoitus, jossa satoja ihmisiä loukkaantui poliisin väkivaltaisen toiminnan vuoksi niin pahoin, että he tarvitsivat lääketieteellistä hoitoa,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina, ja että nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo (SEU:n 2 artikla);
- B. ottaa huomioon, että SEU:n 6 artiklan 3 kohdassa vahvistetaan, että ”ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä eurooppalaisessa yleissopimuksessa taatut ja jäsenvaltioiden yhteisestä valtiosääntöperinteestä johtuvat perusoikeudet ovat yleisinä periaatteina osa unionin oikeutta”;
- C. toteaa, että EU toimii sen keskinäistä luottamusta koskevan oletaman perusteella, että jäsenvaltiot noudattavat demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia, sellaisina kuin ne vahvistetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa;
- D. ottaa huomioon, että oikeuslaitoksen riippumattomuus on vahvistettu perusoikeuskirjan 47 artiklassa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklassa ja että se on demokraattisen vallanjaon periaatteen välttämätön edellytys;
- E. ottaa huomioon, että huhtikuussa 2018 hyväksymässään Romaniaa koskevassa raportissa Euroopan neuvoston lahjonnan vastainen valtioiden ryhmä (GRECO) ilmaisi vakavan huolensa tuomareiden ja syyttäjien ohjesääntöä, oikeuslaitoksen organisaatiota ja ylintä tuomarineuvostoa koskevien, Romanian parlamentin hyväksymien lakien tietyistä näkökohdista sekä rikoslakiin esitetyistä muutoslunnoksista; toteaa, että GRECO kyseenalaistaa lainsäädäntöprosessin, pelkää vaikutusta oikeuslaitoksen riippumattomuuteen ja päättelee, että korruptionvastaisia normeja rikotaan epäsuorasti;
- F. ottaa huomioon, että Venetsian komissio totesi 20. lokakuuta 2018 antamassaan lausunnossa nro 924/2018, joka rajoittui ”luonnosten tiettyihin, erityisen kiistanalaisiin näkökohtiin”, että ”vaikka luonnoksiin on saatu myönteisiä parannuksia kritiikkiin ja useiden perustuslakituomioistuimen päätösten jälkeen ... nämä kolme luonnosta ovat tuoneet esiin tärkeitä näkökohtia, jotka ... voivat aiheuttaa tuomareille ja syyttäjille paineita ja viime kädessä heikentää oikeuslaitoksen ja sen jäsenten riippumattomuutta ja, yhdistettynä varhaiseläkejärjestelyihin, sen tehokkuutta ja laatua, millä on kielteisiä vaikutuksia korruption torjuntaan”, ja katsoi, että nämä seikat todennäköisesti ”heikentävät yleisön luottamusta oikeuslaitokseen”⁽¹⁾;
- G. ottaa huomioon, että Venetsian komissio totesi 20. lokakuuta 2018 antamassaan lausunnossa nro 930/2018, että oli ”tarpeen ja asianmukaista, että Romanian parlamentti toteuttaa rikoslain uudistuksen pannaakseen täytäntöön perustuslakituomioistuimen päätökset ja asiaa koskevat EU:n direktiivit” ja että monet muutokset ”heikentävät vakavasti Romanian rikosoikeusjärjestelmän tehokkuutta erilaisten rikosten, myös korruption liittyvien rikosten, väkivaltarikosten ja järjestäytyneen rikollisuuden, torjunnassa”⁽²⁾;

⁽¹⁾ Venetsian komission lausunto nro 924/2018, 20. lokakuuta 2018 (CDL-AD(2018)017).

⁽²⁾ Venetsian komission lausunto nro 930/2018, 20. lokakuuta 2018 (CDL-AD(2018)021).

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- H. toteaa, että Venetsian komissio ilmaisi 16. maaliskuuta 2018 antamassaan yhteisessä lausunnossa nro 914/2018 olevansa tyytyväinen siihen, että ”Bukarestin kokousten aikana lakiesityksen tekijät ovat ilmaisseet olevansa valmiita muuttamaan lakiesitystä useassa kohdassa”, ja kehotti Romanian viranomaisia ottamaan huomioon sen tärkeimmät suositukset eli että ”lakiesityksen uudet raportointi- ja julkistamisvaatimukset, mukaan luettuina seuraamukset toimintojen keskeyttämisestä ja purkamisesta, jos sääntöjä ei ole noudatettu, ovat selvästi tarpeettomia ja suhteettomia ja ne olisi kumottava”, ja että yksityiskohtaisten rahoituskertomusten julkaisemisella kuuden kuukauden välein ja tulolähteen ilmoittamisella määrästä riippumatta ja yhdistettynä hajottamisseuraamukseen on ”hillitsevä vaikutus kansalaisyhteiskuntaan” ja ne ovat ristiriidassa ”yhdistymisvapauden ja yksityiselämän kunnioittamista koskevan oikeuden kanssa”⁽¹⁾;
- I. toteaa, että Euroopan neuvoston parlamentaarinen yleiskokous on kehottanut Romaniaa hylkäämään äskettäin ehdotetut lakiesitykset, joilla asetetaan kansalaisjärjestöjen taloudellista raportointia koskevia lisävelvoitteita, muuttamaan niitä Venetsian komission ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (ETYJ/ODIHR) suositusten mukaisesti sekä toimittamaan ne laajaan julkiseen kuulemiseen ennen niiden hyväksymistä⁽²⁾;
- J. ottaa huomioon, että komissio nosti 19. heinäkuuta 2018 Romaniaa vastaan kanteen Euroopan unionin tuomioistuimessa siksi, ettei se ole saattanut neljättä rahanpesun vastaista direktiiviä osaksi kansallista lainsäädäntöään; ottaa huomioon, että Romanian parlamentti hyväksyi 24. lokakuuta 2018 rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevan lakiesityksen;
- K. ottaa huomioon, että näinä aikoina käydään keskustelua Romanian tiedustelupalvelun (SRI) roolista ja sen väitetystä sekaantumisesta Romanian oikeuslaitoksen toimintaan, minkä vuoksi herää kysymys, miten laajasti ja millä tavoin se on siihen mahdollisesti sekaantunut; ottaa huomioon, että Venetsian komissio totesi 20. lokakuuta 2018 antamassaan lausunnossa, että tiedustelupalvelun valvontaa koskevia oikeussääntöjä on syytä arvioida perinpohjaisesti;
- L. ottaa huomioon, että toukokuussa 2016 pantiin alulle vetoamus Romanian perustuslain muuttamiseksi siten, että perheen määritelmä rajattaisiin koskemaan vain miehen ja naisen välistä avioliittoa; ottaa huomioon, että useat ihmisoikeusryhmät ovat ilmaisseet huolensa siitä, että ehdotus saattaa johtaa kansainvälisten ihmisoikeusnormien rikkomiseen ja lisätä homoseksuaalien syrjintää Romaniassa; ottaa huomioon, että parlamentti hyväksyi perustuslakimuutoksen kahden kolmanneksen enemmistöllä; ottaa huomioon, että asiasta järjestetyssä kansanäänestyksessä äänestysviikkaukset jäi alle vaaditun 30 prosentin;
- M. ottaa huomioon, että ILGA-Euopien (International Lesbian and Gay Association) julkaiseman hlbt-henkilöiden ihmisoikeustilannetta Euroopassa vuonna 2018 käsittelevän vuosikatsauksen mukaan Romania on EU:n 28 jäsenvaltiosta 25. sijalla, kun tarkastellaan lainsäädäntöä, vihapuhetta ja hlbt-henkilöiden syrjintää;
- N. toteaa, että Euroopan unioni on sitoutunut kunnioittamaan tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta sekä tiedonsaantia ja sananvapautta koskevaa oikeutta; ottaa huomioon, että väärinkäytösten paljastaminen on olennainen osa tutkivaa journalismia ja lehdistönvapautta ja että aiheesta ”Väärinkäytösten paljastajille parempi suojele EU:ssa” 23. huhtikuuta 2018 annetun komission tiedonannon (COM(2018)0214) mukaan useimmissa jäsenvaltioissa väärinkäytösten paljastajien suojele rajoittuu vain hyvin vähäisiin tilanteisiin; katsoo, että julkisena vahtikoirana tiedotusvälineet ovat ratkaisevassa asemassa vaalittaessa näitä oikeuksia ja suojehtaessa kaikkia muita perusoikeuksia;
- O. ottaa huomioon, että Toimittajat ilman rajoja -järjestö on vaatinut kiinnittämään huomiota yrityksiin muuttaa Romanian viestimet poliittisen propagandan välineiksi ja ilmaissut huolensa tiedotusvälineiden poliittisesta sensuroinnista⁽³⁾;
- P. ottaa huomioon, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan 12 artiklassa määrätään, että ”jokaisella on oikeus rauhanomaiseen kokoontumisvapauteen ja yhdistymisvapauteen kaikilla tasoilla erityisesti poliittisessa, ammattiyhdistys- ja yhteiskunnallisessa toiminnassa”;
- Q. ottaa huomioon, että raportit Romanian poliisin väkivaltaisesta toiminnasta 10. elokuuta 2018 pidettyjen mielenosoitusten aikana ovat herättäneet vakavaa huolta voimankäytön oikeasuhteisuudesta ja mielenosoittajien perusoikeuksien rikkomisesta, mikä on saanut Romanian lainvalvontaviranomaiset käynnistämään tutkimuksia;

(1) Venetsian komission yhteinen lausunto nro 914/2018, 16. maaliskuuta 2018 (CDL-AD(2018)004).

(2) Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen päätöslauselma 2226/2018 ja suositus 2134/2018.

(3) <https://rsf.org/en/romania>

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- R. ottaa huomioon, että korruptio on edelleen yksi EU:n haasteista; ottaa huomioon, että korruption luonne ja laajuus saattavat vaihdella eri jäsenvaltioissa mutta se vahingoittaa koko EU:ta ja sen taloutta ja yhteiskuntaa, heikentää talouden kehitystä, murentaa demokratiaa ja sabotoi oikeusvaltioperiaatetta;
- S. ottaa huomioon, että Romanian kansallisen korruptiontorjuntayksikön pääsyyttäjä erotettiin toimestaan 9. heinäkuuta 2018 vastoin tuomarineuvoston lausuntoa perustuslakituomioistuimen annettua päätöksen presidentin valtaoikeuksien rajoittamisesta; ottaa huomioon, että Venetsian komissio sitä vastoin totesi 20. lokakuuta 2018 antamassaan lausunnossa, että olisi tärkeää "vahvistaa syyttäjien riippumattomuutta ja säilyttää sellaisten instituutioiden kuin presidentin ja ylimmän tuomarineuvoston rooli ja vahvistaa sitä, koska ne pystyvät toimimaan vastapainona (oikeus) ministerin vallalle"; ottaa huomioon, että oikeusministeri vaati 24. lokakuuta 2018 valtakunnansyyttäjän erottamista toimestaan syyttäen tätä toimivaltuuksiensa ylittämisestä
1. pitää olennaisen tärkeänä varmistaa, että SEU:n 2 artiklassa lueteltuja yhteisiä eurooppalaisia arvoja noudatetaan kaikilta osin ja että perusoikeudet taataan sellaisina kuin ne on vahvistettu Euroopan unionin perusoikeuskirjassa;
  2. pitää erittäin huolestuttavana uudelleenlaadittua lainsäädäntöä, joka koskee Romanian hallinto-oikeutta ja rikoslainsäädäntöä, ja erityisesti sitä, että ne saattavat murentaa rakenteellisesti oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja maan valmiuksia torjua tehokkaasti korruptiota sekä heikentää oikeusvaltioperiaatetta;
  3. tuomitsee poliisin väkivaltaiset ja suhteettomat toimet Bukarestissa elokuussa 2018 järjestettyjen mielenosoitusten aikana; kehottaa Romanian viranomaisia varmistamaan poliisin väkivaltaisten toimien avoimen, puolueettoman ja tehokkaan tutkinnan;
  4. kehottaa Romanian viranomaisia vahvistamaan takeet läpinäkyvän ja laillisen perustan varmistamiselle kaikelle instituutioiden väliselle yhteistyölle ja sellaisen niiden toimintaan puuttumisen välttämiseksi, joka kiertää keskinäisen valvontajärjestelmän; vaatii tehostamaan tiedustelupalveluun kohdistettavaa parlamentaarista valvontaa;
  5. kehottaa Romanian viranomaisia torjumaan kaikki toimenpiteet, joilla viranhaltijoiden korruptiosta tehtäisiin laillista, ja soveltamaan kansallista korruptiontorjuntastrategiaa;
  6. suosittaa voimakkaasti, että kansalaisjärjestöjen rahoitusta, organisaatiota ja toimintaa koskevaa lainsäädäntöä arvioidaan uudelleen, koska sillä saattaa olla kansalaisyhteiskuntaan pelotevaikutus ja se saattaa olla ristiriidassa yhdistymisvapauden periaatteen ja yksityisyyden suojaa koskevan oikeuden kanssa; katsoo, että se olisi saatettava kaikin puolin EU:n kehyksen mukaiseksi;
  7. kehottaa Romanian parlamenttia ja hallitusta panemaan kaikilta osin täytäntöön kaikki Euroopan komission, GRECON ja Venetsian komission suositukset ja pidättymään kaikista uudistuksista, jotka vaarantaisivat oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen ja oikeuslaitoksen riippumattomuuden; kehottaa tekemään jatkuvasti yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa ja korostaa, että edellä mainittuihin ongelmiin on tarpeen puuttua avoimen ja osallistavan prosessin pohjalta; kehottaa pyytämään Venetsian komissiolta etukäteen arviointeja käsiteltävinä olevista lainsäädäntötoimista ennen niiden lopullista hyväksymistä;
  8. kehottaa Romanian hallitusta tekemään yhteistyötä Euroopan komission kanssa perussopimuksissa esitetyn vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti;
  9. toteaa jälleen pitävänsä valitettavana, että komissio päätti olla julkaisematta EU:n korruptiontorjuntakertomusta vuonna 2017, ja kehottaa painokkaasti komissiota jatkamaan viipymättä vuotuista korruption torjunnan seuranta kaikkissa jäsenvaltioissa; pyytää komissiota laatimaan järjestelmän, joka sisältää tiukkoja indikaattoreita ja helposti sovellettavat yhtenäiset kriteerit korruption tason mittaamiseksi jäsenvaltioissa ja niiden korruptiontorjuntatoimien arvioimiseksi, kuten edellytetään parlamentin 8. maaliskuuta 2016 antamassa päätöslauselmassa aiheesta "Vuosikertomus 2014 EU:n taloudellisten etujen suojaamisesta" ⁽¹⁾;

(1) EUVL C 50, 9.2.2018, s. 2.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

10. vaatii painokkaasti säännöllistä, järjestelmällistä ja objektiivista seurantaa ja vuoropuhelua, johon kaikki jäsenvaltiot osallistuvat, jotta voidaan turvata demokratiaa, perusoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta koskevat unionin perusarvot neuvoston, komission ja parlamentin myötävaikutuksella, kuten sen 25. lokakuuta 2016 antamassa demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamista käsittelevässä päätöslauselmassa ⁽¹⁾ todetaan; toistaa, että tämän järjestelmän puitteissa olisi annettava maakohtaisia suosituksia sisältävä vuosikertomus ⁽²⁾;
  11. kehottaa komissiota perussopimusten vartijana seuraamaan, miten Romanian viranomaiset noudattavat niille annettuja suosituksia, ja tukemaan edelleen kaikin tavoin Romaniaa sopivien ratkaisujen löytämisessä;
  12. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle, neuvostolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Romanian presidentille.
-

⁽¹⁾ EUVL C 215, 19.6.2018, s. 162.

⁽²⁾ Ks. 13. joulukuuta 2016 annettu Euroopan parlamentin päätöslauselma perusoikeuksien tilanteesta Euroopan unionissa vuonna 2015 (EUVL C 238, 6.7.2018, s. 2).

Tiistai 13. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0447

Vähemmistöjä koskevat vähimmäisnormit EU:ssa**Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. marraskuuta 2018 vähemmistöjä koskevista vähimmäisnormeista EU:ssa (2018/2036(INI))**

(2020/C 363/03)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 ja 3 artiklan 3 kohdan sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 19 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 10, 21 ja 22 artiklan,
- ottaa huomioon rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta 29. kesäkuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin (direktiivi rotujen välisestä tasa-arvosta) 2000/43/EY⁽¹⁾,
- ottaa huomioon Kööpenhaminan kriteerit sekä EU:n säännöt, jotka ehdokasvaltion on täytettävä, mikäli se haluaa liittyä EU:hun (yhteisön säännöstö),
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien (YK) julistuksen kansallisiin tai etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksista sekä YK:n julistuksen alkuperäiskansojen oikeuksista,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksessa vuonna 1948 hyväksytyyn ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksessa 1. marraskuuta 2005 hyväksytyyn päätöslauselman A/RES/60/7 juutalaisten joukkotuhon muistamisesta,
- ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja sen pöytäkirjat, erityisesti syrjinnän kieltoa koskevan pöytäkirjan N:o 12,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) perusoikeuksia käsittelevän vuosikertomuksen 2018 ja perusoikeusviraston julkaiseman toisen tutkimuksen Euroopan unionin vähemmistöistä ja syrjinnästä (EU-MIDIS II),
- ottaa huomioon vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen ja sen 13. joulukuuta 2006 hyväksytyyn valinnaisen pöytäkirjan (A/RES/61/106),
- ottaa huomioon kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen sekä alueellisia kieliä ja vähemmistökieliä koskevan eurooppalaisen peruskirjan,
- ottaa huomioon vuonna 2014 hyväksytyyn Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen päätöslauselman 1985 kansallisten vähemmistöjen tilanteesta ja oikeuksista Euroopassa,
- ottaa huomioon vuonna 2017 hyväksytyyn Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen romanien ja kiertävän Travellers-ryhmän osallistamista koskevan päätöslauselman 2153 romanien ja kiertävien ryhmien ("travellers") osallisuuden edistämisestä,
- ottaa huomioon vuonna 2018 hyväksytyyn Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen päätöslauselman 2196 alueellisten kielten tai vähemmistökielten suojelusta ja edistämisestä Euroopassa,
- ottaa huomioon vuonna 2017 hyväksytyyn Euroopan neuvoston paikallis- ja aluehallintoasiain kongressin alueellisten kielten ja vähemmistökielten nykytilaa koskevan päätöslauselman 424 alueellisista ja vähemmistökielistä Euroopassa nykyisin,
- ottaa huomioon vuonna 1993 hyväksytyyn Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen suosituksen 1201 vähemmistöjen oikeuksia koskevaksi Euroopan ihmisoikeussopimuksen lisäpöytäkirjaksi,

⁽¹⁾ EUVL L 180, 19.7.2000, s. 22.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon 1. helmikuuta 2012 hyväksytyt Euroopan neuvoston ministerikomitean julkilausuman romanivastaisuuden ja romaneihin kohdistuvan rasistisen väkivallan lisääntymisestä Euroopassa,
- ottaa huomioon 16.–17. toukokuuta 2005 Varsovassa pidetyssä Euroopan neuvoston valtion- ja hallitusten päämiesten kolmannessa huippukokouksessa hyväksytyt Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin välisiä suhteita koskevan ohjeen N:o 5,
- ottaa huomioon Etyjin vuoden 1990 Kööpenhaminan asiakirjan sekä Etyjin vähemmistövaltuutetun ja Etyjin demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston antamat lukuisat vähemmistöjen oikeuksia koskevat aihekohtaiset suositukset ja ohjeet,
- ottaa huomioon 7. helmikuuta 2018 antamansa päätöslauselman vähemmistöjen suojelusta ja syrjimättömyydestä EU:n jäsenvaltioissa ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 25. lokakuuta 2017 antamansa päätöslauselman perusoikeusnäkökohdista romanien integroinnissa EU:ssa: romanivastaisuuden torjunta ⁽²⁾,
- ottaa huomioon rasismien ja muukalaisvihan tiettyjen muotojen ja ilmaisujen torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin 28. marraskuuta 2008 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2008/913/YOS ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 13. joulukuuta 2016 antamansa päätöslauselman perusoikeuksien tilanteesta Euroopan unionissa ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 15. huhtikuuta 2015 antamansa päätöslauselman kansainvälisen romanipäivän johdosta – mustalaisvastaisuus Euroopassa ja romanien toisen maailmansodan aikaisen kansanmurhan tunnustaminen EU:ssa ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 11. syyskuuta 2013 antamansa päätöslauselman uhanalaisista eurooppalaisista kielistä ja kielellisestä monimuotoisuudesta Euroopan unionissa ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 8. kesäkuuta 2005 antamansa päätöslauselman vähemmistöjen suojelusta ja syrjinnän vastaisista politiikoista laajentuneessa Euroopan unionissa ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon 12. joulukuuta 2017 antamansa päätöslauselman katsauksesta Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2017: kansalaisten oikeuksista vahvempia demokraattisen muutoksen unionissa ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon 25. lokakuuta 2016 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamisesta ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen tuomion ja oikeuskäytännön erityisesti asiassa T-646/13, (Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe v. komissio), sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeusviraston kertomukset ja tutkimukset, esimerkiksi kertomuksen aiheesta ”Vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden kunnioittaminen ja suojelu 2008–2010”, samoin kuin muut merkitykselliset kertomukset, joita kansalliset, unionin ja kansainväliset järjestöt ja valtiosta riippumattomat järjestöt ovat laatineet asiasta,
- ottaa huomioon perinteisiä vähemmistöjä, kansallisia yhteisöjä ja kieliä käsittelevän Euroopan parlamentin laajennetun työryhmän toiminnan ja havainnot,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön ja kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan lausunnon (A8-0353/2018),

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0032.

⁽²⁾ EUVL C 346, 27.9.2018, s. 171.

⁽³⁾ EUVL L 328, 6.12.2008, s. 55.

⁽⁴⁾ EUVL C 238, 6.7.2018, s. 2.

⁽⁵⁾ EUVL C 328, 6.9.2016, s. 4.

⁽⁶⁾ EUVL C 93, 9.3.2016, s. 52.

⁽⁷⁾ EUVL C 124 E, 25.5.2006, s. 405.

⁽⁸⁾ EUVL C 369, 11.10.2018, s. 11.

⁽⁹⁾ EUVL C 215, 19.6.2018, s. 162.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- A. ottaa huomioon, että vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet ovat erottamaton osa ihmisoikeuksia, jotka ovat yleismaailmallisia, jakamattomia ja riippumattomia; toteaa, että vähemmistöjen oikeuksien suojeleminen ja edistäminen ovat olennaisen tärkeitä, kun on kyse rauhasta, turvallisuudesta ja vakauksesta sekä suvaitsevaisuuden, keskinäisen kunnioituksen, ymmärryksen ja yhteistyön edistämisestä kaikkien samalla alueella asuvien ihmisten keskuudessa;
- B. toteaa, että EU on kulttuurien, kielten, uskontojen, perinteiden ja historian muodostama mosaiikki ja yhteisö, jossa yhteiset perusarvot yhdistävät erilaisia kansalaisia; katsoo, että Euroopan rikkaus ei ole itsestäänselvyys ja sitä olisi suojeltava ja vaalittava;
- C. ottaa huomioon, että noin kahdeksan prosenttia unionin kansalaisista kuuluu johonkin kansalliseen vähemmistöön ja noin kymmenen prosenttia puhuu alueellista tai vähemmistökieltä; ottaa huomioon, että jatkuva häirintä, syrjintä – myös moninkertainen ja moniperusteinen syrjintä – ja väkivalta rajoittavat ihmisten kykyä käyttää täysimääräisesti perusoikeuksiaan ja -vapauksiaan ja vaikeuttavat heidän yhdenvertaista osallistumistaan yhteiskunnan toimintaan;
- D. katsoo, että vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksia suojelemalla voidaan auttaa rakentamaan kestävää tulevaisuutta Euroopalle sekä edistää ihmisarvon, tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteiden noudattamista; ottaa huomioon, että edut eivät rajoitu vähemmistöihin, koska tällainen suojeleminen tuovat mukanaan vakautta, taloudellista kehitystä ja vaurautta kaikille;
- E. ottaa huomioon, että Lissabonin sopimuksen myötä unionin primaarilainsäädännössä otettiin käyttöön ”vähemmistöihin kuuluvat henkilöt” käsite, joka oli ensimmäinen nimenomainen viittaus asiaan unionin oikeuden historiassa; ottaa huomioon, että SEU-sopimuksen 2 artiklassa todetaan seuraavaa: ”Unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo”; ottaa huomioon, että nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja, joita unionin samoin kuin yksittäisen jäsenvaltion on kunnioitettava ja edistettävä aktiivisesti ja johdonmukaisesti kaikissa toimintapolitiikoissaan sekä unionissa että sen ulkopuolella; toteaa, että näitä oikeuksia on kohdeltava samoin kuin muita perussopimuksissa esitettyjä oikeuksia;
- F. toteaa, että unionin perussopimuksissa seurataan tässä asiassa kansainvälisen oikeuden lähestymistapaa eikä määritellä termiä ”vähemmistöt”; toteaa, että komission on SEU-sopimuksen 17 artiklan nojalla varmistettava perussopimusten soveltaminen;
- G. toteaa myös, että SEUT-sopimuksen 19 artiklan mukaan neuvosto voi yksimielisesti erityisessä lainsäätämisyksikössä ja Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan toteuttaa tarvittavat toimenpiteet syrjinnän torjumiseksi;
- H. toteaa, että EU:n perusoikeuskirjan myötä käsitteestä ”kansalliset vähemmistöt” on tullut unionin oikeuteen kuuluva termi; toteaa, että perusoikeuskirjan 21 artiklassa painotetaan nimenomaisesti, että syrjintä on kielletty; katsoo, että olisi kiinnitettävä erityistä huomiota haavoittuvimmassa asemassa olevien henkilöiden perusoikeuksien suojelemiseen;
- I. katsoo, että unionin kansalaisuuden määritelmää koskevassa SEU-sopimuksen 9 artiklassa nimenomaisesti todetaan, että unioni noudattaa kaikessa toiminnassaan kansalaistensa yhdenvertaisuuden periaatetta, jonka mukaan sen toimielimet, elimet ja laitokset kohtelevat kansalaisia yhdenvertaisesti;
- J. ottaa huomioon, että kansallisten vähemmistöjen suojeleminen koskeva puiteyleissopimus sekä alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskeva eurooppalainen peruskirja ovat vähemmistöjen suojeleminen koskevan kansainvälisen järjestelmän merkittäviä saavutuksia ja osapuolina olevien valtioiden kannalta tärkeitä kansainvälisiä välineitä, joilla laaditaan normeja; ottaa huomioon, että kyseisten sopimusten vaikutusta heikentää hidas ratifiointiprosessi, osapuolten esittämät varaumat ja valvontavallan puute, minkä vuoksi ne ovat riippuvaisia valtioiden hyvästä tahdosta; katsoo, että tuomioiden, päätösten ja suositusten järjestelmällinen täytäntöön panematta jättäminen johtaa myös näiden kahden kansainvälisen välineen noudattamatta jättämisen normalisoitumiseen;
- K. katsoo, että jäsenvaltioissa jo käytössä olevat parhaat käytännöt olisi otettava huomioon, kun laaditaan yhteisiä eurooppalaisia vähimmäisnormeja, joilla suojellaan vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksia, kuten on tehty Italiassa (Alto Adige/Etelä-Tiroli) tai Saksassa (Schleswig-Holstein);

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- L. toteaa, että vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet taataan sekä monenvälisissä että kahdenvälisissä kansainvälisissä sopimuksissa ja vahvistetaan useiden valtioiden perustuslaeissa ja että niiden noudattaminen on tärkeää edellytys oikeusvaltioperiaatteen määrittämisessä;
- M. katsoo, että rotusyrjintädirektiivi on keskeinen oikeudellinen toimenpide, jolla torjutaan rotuun ja etniseen alkuperään perustuvaa syrjintää; toteaa, että useat jäsenvaltiot eivät ole vielä täysin täyttäneet sitä; ottaa huomioon, että direktiivin 5 artiklassa todetaan, että täydellisen yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi käytännössä, yhdenvertaisen kohtelun periaate ei estä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai toteuttamasta erityistoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ehkäistä tai hyvittää henkilöiden rotuun tai etniseen alkuperään liittyviä haittoja;
- N. toteaa, että vuonna 2000 käyttöön otettu EU:n tunnuslause ”moninaisuudessaan yhtenäinen” korostaa moninaisuuden kunnioittamista yhtenä Euroopan unionin perusarvoista;
- O. ottaa huomioon, että Kööpenhaminan arviointiperusteet ovat osa EU:n jäsenyyskriteereitä; toteaa, että yhdessä kolmesta Kööpenhaminan arviointiperusteesta edellytetään selvästi, että maat takaavat demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittamisen ja suojelun; ottaa huomioon, että kun ehdokasmaasta tulee jäsenvaltio, vähemmistöjen oikeuksien seuranta lakkaa;
- P. toteaa kokemuksen osoittavan, että liittymistä valmistelevat maat ovat halukkaampia noudattamaan Kööpenhaminan kriteereitä; toteaa, että sellaisen asianmukaisen kehityksen puutteessa, jolla taataan näiden kriteerien täyttäminen liittymisen jälkeen, jäsenvaltioissa voi esiintyä vakavaa taantumista sen jälkeen, kun niistä on tullut EU:n jäseniä; toteaa, että EU:lla ei edelleenkään ole jäsenvaltioita koskevia yhteisiä unionin tason normeja vähemmistöjen suojelusta;
- Q. toteaa, että nykyään unionilla on vain tehokkuudeltaan rajallisia välineitä, joilla se voisi puuttua syrjinnän, rasismien ja muukalaisvastaisuuden järjestelmälliseen ja institutionaaliseen ilmenemiseen; katsoo, että komissiolle esitetyistä lukuisista kehotuksista huolimatta vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden tehokkaan suojelun varmistamiseksi on toteutettu vain rajallisia toimia;
- R. katsoo, että on kehitettävä vahvoja oikeusvaltiomekanismeja ja -prosesseja, jotta voidaan varmistaa, että perussopimusten periaatteita ja arvoja noudatetaan kaikkialla unionissa; toteaa, että vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien kunnioittaminen on keskeinen osa näitä arvoja; katsoo, että olisi otettava käyttöön tehokkaita mekanismeja jäljellä olevien puutteiden korjaamiseksi; katsoo, että tällaisten mekanismien olisi oltava näyttöön perustuvia, objektiivisia ja syrjimättömiä sekä toissijaisuus-, tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattavia ja niitä olisi sovellettava sekä jäsenvaltioiden että unionin toimielimiin ja niiden olisi perustuttava vaiheittaiseen lähestymistapaan, johon sisältyy sekä ennalta ehkäiseviä että korjaavia osia; toteaa, että parlamentti on vahvistanut tukensa tälle asialle 25. lokakuuta 2016 antamassaan päätöslauselmassa, jossa komissiolle esitettiin suosituksia demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamisesta, ja että tämä voisi olla keskeinen vielä puuttuvan eurooppalaisen hallintoperiaatteen kehittämisen kannalta;
- S. ottaa huomioon, että kielet ovat erottamaton osa eurooppalaista identiteettiä ja kulttuurin välittömin ilmenemismuoto; ottaa huomioon, että kielellisen monimuotoisuuden kunnioittaminen on EU:n perusarvo, joka on vahvistettu muun muassa Euroopan unionin perusoikeuskirjan 22 artiklassa sekä SEU-sopimuksen johdanto-osassa, jossa todetaan, että jäsenvaltiot ”hakevat innoituksensa Euroopan kulttuurisesta, uskonnollisesta ja humanistisesta perinteestä, josta kehittyneitä yleismaailmallisia arvoja ovat ihmisen loukkaamattomat ja luovuttamattomat oikeudet sekä vapaus, kansanvalta, tasa-arvo ja oikeusvaltioperiaate”;
- T. toteaa, että kielellinen monimuotoisuus on tärkeä osa alueen kulttuurista rikkautta; ottaa huomioon, että 40–50 miljoonaa EU:n kansalaista puhuu jotakin sen 60 alueellisesta kielestä ja vähemmistökielestä, joista jotkin ovat vakavasti uhattuina; katsoo, että vähemmistökielten aseman heikentyminen on havaittavissa kaikkialla EU:ssa; toteaa, että kielet, joita puhutaan pienissä yhteisöissä ja joilla ei ole virallista asemaa, ovat erityisen alttiita kielen sammumisen riskille;
- U. ottaa huomioon, että arviolta yksi tuhannesta käyttää kansallista viittomakieltä ensimmäisenä kielenään; katsoo, että näille kielille olisi myönnettävä virallinen asema;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- V. toteaa, että osallistavissa yhteiskunnissa yksilöllinen identiteetti ja kansallinen identiteetti ovat yhtä tärkeitä eivätkä sulje toisiaan pois; katsoo, että vähemmistöjä koskevissa jäsenvaltioiden kansallisissa sääntelyjärjestelmissä on vakavia puutteita ja että yhdenmukaistamisen ja symmetrian taso on alhainen;
- W. toteaa, että Euroopan kulttuuriperintö on rikas ja moninainen; toteaa, että kulttuuriperintö rikastuttaa kansalaisten elämää; ottaa huomioon, että SEU-sopimuksen 3 artiklassa vahvistetaan, että ”unioni kunnioittaa kulttuuriensa ja kielensä rikkautta ja monimuotoisuutta sekä huolehtii Euroopan kulttuuriperinnön vaalimisesta ja kehittämisestä”; toteaa, että Euroopassa vuosisatojen ajan yhdessä eläneisiin vähemmistöihin kuuluvat henkilöt ovat osa tätä rikasta, ainutlaatuista ja monimuotoista perintöä sekä erottamaton osa eurooppalaista identiteettiä;
- X. toteaa, että tällaisten vähemmistöjen tunnustamisessa ja niiden oikeuksien kunnioittamisessa on suuria eroja jäsenvaltioiden kesken; toteaa, että kaikkialla EU:ssa vähemmistöihin kohdistuu edelleen institutionaalista syrjintää ja heihin sovelletaan loukkaavia stereotyyppioita ja jopa heidän saavutettuja oikeuksiaan rajoitetaan usein tai sovelletaan valikoivasti;
- Y. katsoo, että vähemmistöjen suojelemisen ja syrjinnän vastaisten toimien välillä vallitsee ero; katsoo, että syrjinnän vastaiset toimet eivät riitä estämään sulauttamista valtakulttuuriin; toteaa, että todellinen yhdenvertaisuus ulottuu syrjinnästä pidättäytymistä pidemmälle ja tarkoittaa, että vähemmistöille taataan niiden oikeuksien käyttö, kuten muun muassa oikeus identiteettiin, kielen käyttämiseen ja opetukseen sekä kulttuuri- ja kansalaisoikeudet, yhdenvertaisesti enemmistöön nähden;
- Z. ottaa huomioon, että EU:ssa muukalaisviihamielisen väkivallan ja vihapuheen yleistymisen, jota äärioikeistolaiset tahot usein pyrkivät edistämään, vaikuttaa ja kohdistuu vähemmistöihin kuuluviin henkilöihin;
- AA. toteaa, että vähemmistöihin kuuluvat EU:n kansalaiset odottavat, että heidän oikeuksiaan suojellaan paremmin unionissa, kuten käy ilmi Euroopan parlamentille esitettyjen asiaa koskevien vetoomusten suuresta määrästä;
- AB. ottaa huomioon, että eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Minority Safepack” -vetoomuksen on allekirjoittanut EU:ssa 1 215 879 henkilöä, mikä osoittaa, että EU:n kansalaiset haluavat vahvistaa oikeudellista kehystä, jolla hallinnoidaan vähemmistöpolitiikkoja EU:ssa;
- AC. ottaa huomioon, että parantamisen varaa on kuitenkin huomattavasti siinä, millä tavalla vähemmistöjen oikeudet pannaan tosiasiallisesti täytäntöön EU:ssa; ottaa huomioon, että demokraattisten instituutioiden legitimitteetti perustuu kaikkien yhteiskuntaryhmien osallistumiseen ja edustukseen, vähemmistöihin kuuluvat henkilöt mukaan lukien;
1. muistuttaa, että jäsenvaltioiden velvollisuutena on taata vähemmistöjen täydet mahdollisuudet nauttia ihmisoikeuksista riippumatta siitä, onko kyse yksilöistä vai yhteisöstä;
  2. muistuttaa, että vaikka vähemmistöjen suojeleminen kuuluu Kööpenhaminan arviointiperusteisiin ja koskee sekä ehdokasmaita että jäsenvaltioita, ei ole mitään takeita siitä, että ehdokasvaltiot noudattavat Kööpenhaminan arviointiperusteita koskevia sitoumuksiaan jäsenvaltioiksi tultuaan;
  3. panee merkille, että EU:lla ei vielä ole käytössään tehokkaita työkaluja vähemmistöjen oikeuksien kunnioittamisen valvomiseksi ja täytäntöönpanemiseksi; pitää valittavana, että vähemmistöjen suojeleminen alalla EU on joko pitänyt itsestään selvänä, että sen jäsenvaltiot kunnioittavat vähemmistöjen oikeuksia, tai luottanut ulkoisiin seurantavälineisiin, kuten YK:hon, Euroopan neuvostoon tai Etyjiin;
  4. toteaa, että sitä, täyttävätkö valtiot Kööpenhaminan kriteerit ennen EU:hun liittymistä ja sen jälkeen, on valvottava jatkuvasti ja siitä on käytävä jatkuvaa vuoropuhelua parlamentissa, komissiossa ja neuvostossa ja niiden välillä; painottaa tarvetta laatia kattava EU:n järjestelmä, jota sovelletaan vähemmistöjen suojelemaan ja jota täydennetään vankalla seurantamekanismilla;
  5. muistuttaa, että SEU-sopimuksen 17 artiklan 1 kohdassa komissiolle annetaan perussopimusten soveltamisen valvojan tehtävä, jonka mukaisesti sillä on oikeutus ja toimivalta varmistaa, että kaikki jäsenvaltiot noudattavat oikeusvaltiota ja muita SEU-sopimuksen 2 artiklassa tarkoitettuja arvoja; katsoo näin ollen, että toimenpiteet, joita komissio toteuttaa tehtävänsä täyttämiseksi ja sen varmistamiseksi, että ennen jäsenvaltion unioniin liittymistä voimassa olleet ehdot täyttyvät edelleen, eivätkä loukkaa jäsenvaltioiden itsemääräämisoikeutta;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

6. muistuttaa, että voimassa olevien kansainvälisten normien mukaisesti jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus määrittää henkilöt, jotka kuuluvat kansallisiin vähemmistöihin;

7. muistuttaa, ettei unionissa ole vähemmistöjen oikeuksia koskevia yhteisiä normeja eikä yhteisymmärrystä siitä, kenet voidaan katsoa vähemmistöön kuuluvaksi henkilöksi; panee merkille, ettei kansallisiin tai etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksia koskevaan YK:n julistukseen eikä kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevaan Euroopan neuvoston puiteyleissopimukseen sisälly minkäänlaista vähemmistön määritelmää; korostaa tarvetta suojella kaikkia kansallisia tai etnisiä, uskonnollisia ja kielellisiä vähemmistöjä määritelmästä riippumatta, ja korostaa, että kaikkia määritelmiä olisi sovellettava joustavasti, koska asiasta hyötyvien tosiasiallinen sisällyttäminen vähemmistöjen oikeuksien suojeluun on usein osa kehitysprosessia, joka saattaa lopulta johtaa viralliseen tunnustamiseen; suosittaa, että toissijaisuus-, suhteellisuus- ja syrjimättömyysperiaatteiden mukaisesti ”kansallisen vähemmistön” määritelmän olisi perustuttava määritelmään, joka on vahvistettu Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen suosituksessa 1201 (1993) vähemmistöjen oikeuksia koskevaksi Euroopan ihmisoikeussopimuksen lisäpöytäkirjaksi, toisin sanoen se on valtiossa oleva ryhmä henkilöitä, jotka

- asuvat kyseisen valtion alueella ja ovat sen kansalaisia,
- joilla on pitkäaikaiset, lujat ja kestävä siteet kyseiseen valtioon,
- joilla on selviä etnisiä, kulttuurisia, uskonnollisia tai kielellisiä erityispiirteitä,
- jotka ovat riittävän edustavia, vaikka määrältään vähäisempiä kuin kyseisen valtion tai valtion jonkin alueen valtaväestö
- ja jotka ovat motivoituneita säilyttämään yhdessä ryhmän yhteisen identiteetin, johon kuuluvat heidän kulttuurinsa, perinteensä, uskontonsa tai kielensä;

8. palauttaa mieliin Euroopan neuvoston valtion- ja hallitusten päämiesten Varsovassa 16.–17. toukokuuta 2005 hyväksymien Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin välisiä suhteita koskevien ohjeiden ohjeen N:o 5, jossa todetaan, että Euroopan unioni pyrkii saattamaan osaksi unionin lainsäädäntöä toimivaltaansa kuuluvat asiakohdat Euroopan neuvoston yleissopimuksista;

9. panee merkille, että osa kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen ja alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskevan eurooppalaisen peruskirjan määräyksistä kuuluu EU:n toimivaltaan, ja palauttaa mieliin Euroopan unionin perusoikeusviraston päätelmän, että vaikka unionilla ei ole yleistä lainsäädännöllistä toimivaltaa säätää kansallisten vähemmistöjen suojelusta sinänsä, se voi määrätä monista kysymyksistä, jotka vaikuttavat kansallisiin vähemmistöihin kuuluviin henkilöihin;

10. katsoo, että tarvitaan lainsäädäntöehdotus EU:n vähemmistöjä koskevista vähimmäisnormeista, ja tämä on tehtävä asianmukaisen vaikutustenarvioinnin jälkeen noudattaen jäsenvaltioihin sovellettavia toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita, jotta voidaan parantaa vähemmistöjen asemaa ja suojella jo olemassa olevia oikeuksia kaikissa jäsenvaltioissa ja välttää kaksoisnormeja; katsoo, että näiden normien kehittämisessä olisi noudatettava toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita ja lähdettävä siitä, mitä jo on kodifioitu kansainvälisen oikeuden välineissä, ja että normit olisi sisällytettävä vankasti demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeudet takaavaan oikeuskehykseen kaikkialla unionissa ja että tätä olisi täydennettävä toimivalla seurantamekanismilla; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että niiden oikeusjärjestelmillä taataan, ettei vähemmistöihin kuuluvia ihmisiä syrjitä, sekä aloittamaan ja panemaan täytäntöön kohdennettuja suojelutoimenpiteitä;

11. muistuttaa, että vähemmistöjen suojelu on osa ehdotusta demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevaksi unionin sopimukseksi; palauttaa mieliin demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamisesta 25. lokakuuta 2016 antamassaan päätöslauselmassa esittämänsä pyynnön ja pyytää jälleen komissiota tekemään ehdotuksen demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevaksi unionin sopimukseksi; kehottaa komissiota valtavirtaistamaan vähemmistöjen oikeudet demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n mekanismin kaikkiin mahdollisiin osiin;

12. kannustaa komissiota perustamaan unionin tason elimen (joko olemassa oleviin rakenteisiin tai erillisen elimen), jonka tehtävänä on tunnustaa EU:n vähemmistöt ja suojella niitä;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

13. panee merkille eurooppalaisen kansalaisaloitteen "Minority Safepackin" onnistuneen rekisteröinnin ja allekirjoitusten keruun ja toteaa, että aloitteella vaaditaan unionin kehystä vähemmistöjen suojelemiseksi; kannustaa komissiota tutkimaan keinoja, joilla vähemmistöjen etujen ja tarpeiden edustusta EU:ssa voidaan parantaa;
14. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita turvaamaan kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet säilyttää, suojella ja kehittää omaa identiteettiään sekä edistämään kansallisten vähemmistöjen tosiasiallista osallistumista yhteiskunnalliseen, talous- ja kulttuurielämään sekä julkisten asioiden hoitoon;
15. muistuttaa, että unionin kansalaisuus saadaan jäsenvaltion kansalaisuuden kautta ja että viimeksi mainittua säännellään kansallisella lainsäädännöllä; muistuttaa, että maan kansalaisuuden myöntämisestä päätettäessä jäsenvaltioiden olisi sovellettava unionin oikeuden periaatteita, kuten suhteellisuus- ja syrjimättömyysperiaatetta, joita kumpaakin on käsitelty laajalti Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä; ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 20 artiklan mukaisesti unionin kansalainen on jokainen, jolla on jonkin jäsenvaltion kansalaisuus ja unionin kansalaisen oikeudet ja velvollisuudet on kirjattu perussopimukseen ja perusoikeuskirjaan; muistuttaa, että perussopimusten mukaan toimielinten on kohdeltava kaikkia unionin kansalaisia yhdenvertaisesti;
16. palauttaa mieliin syvän huolensa valtiottomien romanien määrästä Euroopassa, koska se johtaa siihen, ettei heillä ole lainkaan pääsyä sosiaalisiin, koulutusta koskeviin ja terveydenhuollon palveluihin, ja ajaa heidät yhteiskunnan ääri laidalle; kehottaa jäsenvaltioita tekemään lopun valtiottomuudesta ja takaamaan kaikille perusihmis-oikeudet;
17. kannustaa jäsenvaltioita toteuttamaan tehokkaita toimenpiteitä vähemmistöön kuuluvien henkilöiden terveydenhuoltojärjestelmään pääsyn esteiden poistamiseksi; toteaa, että vähemmistöryhmien on vaikeampi saada terveydenhuolto- palveluja ja terveysneuvontaa; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että terveydenhuolto, sekä fyysinen että psyykinen, on vähemmistöjen saatavilla ilman syrjintää;
18. kehottaa Euroopan unionia liittymään kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevaan puiteyleissopimukseen sekä alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskevaan eurooppalaiseen peruskirjaan ja kehottaa jäsenvaltioita ratifioimaan ne sekä noudattamaan näissä asiakirjoissa vahvistettuja periaatteita; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota pidättymään toimista, jotka ovat kyseisten periaatteiden vastaisia; toteaa, että luodessaan vähemmistöjä koskevia vähimmäisnormeja EU:ssa toimielinten ja jäsenvaltioiden on pidättäydyttävä hyväksymästä lainsäädäntöä ja hallinnollisia toimenpiteitä, jotka heikentävät vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksia tai poikkeavat niistä;
19. vahvistaa uudelleen, että alkuperäiskansojen olisi voitava käyttää oikeuksiaan ilman minkäänlaista syrjintää ja että niillä olisi oltava oikeus kulttuurinsa, perinteidensä, historiansa ja pyrkimyksiensä loukkaamattomuuteen ja monimotisuuteen, mikä on otettava asianmukaisesti huomioon opetuksessa ja tiedottamisessa; kannustaa niitä jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole tehneet niin, ratifioimaan itsenäisten maiden alkuperäis- ja heimokansoja koskevan yleissopimuksen (ILO) nro 169 ja panemaan sen täytäntöön vilpittömässä mielessä;
20. katsoo, että yhteiset eurooppalaiset vähimmäisnormit, joilla suojellaan vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksia, olisi laadittava EU:ssa noudattaen hyvää naapuruutta ja ystävällisiä suhteita koskevia menettelytapaperiaatteita ja varmistaen yhteistyön sekä jäsenvaltioiden että naapurivaltioiden, jotka eivät ole EU:n jäseniä, kanssa siten, että ne pohjautuvat kansainvälisten vaatimusten ja normien täytäntöönpanoon; katsoo, että EU:n yhteisten vähimmäisnormien hyväksymisen myötä ei pitäisi kaventaa jo olemassa olevia oikeuksia ja normeja, joilla suojellaan vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä; palauttaa mieliin Etyn puitteissa hyväksytyjen sitoumusten ja samassa yhteydessä laadittujen periaatteiden, erityisesti aihekohtaisten suositusten ja ohjeiden, täytäntöönpanon tarpeellisuuden; muistuttaa, että komissio on jo ottanut nämä normit huomioon Kööpenhaminan arviointiperusteissa jäsenyysneuvottelujen yhteydessä; kehottaa komissiota tältä osin soveltamaan samoja normeja kaikkiin EU:n jäsenvaltioihin;
21. korostaa, että syrjimättömyyspolitiikoilla ei yksin ratkaista vähemmistöjen ongelmia eikä lopeteta sulauttamista valtakulttuuriin; katsoo, että vähemmistöihin kuuluvat henkilöt ovat erityisasemassa oikeussuojakeinoja koskevien oikeuksien suhteen ja heillä on erityistarpeita, joihin on vastattava, jotta voidaan varmistaa heidän täysimääräinen ja todellinen tasa-arvonsa, ja että heidän oikeuksiaan olisi kunnioitettava ja edistettävä, mukaan lukien oikeus ilmaista, säilyttää ja kehittää vapaasti omaa kulttuuri- ja kieli-identiteettiään samalla kunnioittaen sen valtion identiteettiä, arvoja ja periaatteita, jossa he asuvat; kannustaa komissiota edistämään kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden säännöllistä seuranta EU:ssa;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

22. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan tasa-arvoa koskevien luotettavien ja tarkkojen tietojen keruun tukemista ja rahoittamista vähemmistöjen edustajia kuullen, jotta voidaan mitata eriarvoisuutta ja syrjintää; kehottaa toteuttamaan tehokkaan EU:n laajuisen seurannan kansallisten ja etnisten vähemmistöjen tilanteesta; katsoo, että Euroopan unionin perusoikeusviraston olisi seurattava tehostetusti kansallisten ja etnisten vähemmistöjen syrjintää jäsenvaltioissa;

23. on tietoinen kansalaisyhteiskunnan ja valtiosta riippumattomien järjestöjen tärkeästä roolista vähemmistöjen suojelussa, syrjinnän torjunnassa ja vähemmistöjen oikeuksien edistämiseksi; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita myöntämään riittävästi rahoitusta ja tukea näille organisaatioille;

24. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita takaamaan vähemmistöihin sisältyvien vähemmistöjen suojelun sekä torjumaan eriarvoisuuksiin sisältyviä eriarvoisuuksia, koska vähemmistöihin kuuluviin henkilöihin kohdistuu usein moniperusteista ja monialaista syrjintää; pyytää komissiota ja jäsenvaltioita tekemään tutkimuksia, joissa tarkastellaan moniperusteisen ja monialaisen syrjinnän monimutkaista kysymystä;

Syrjinnän, viharikosten ja vihapuheen torjunta

25. on huolestunut siitä, että EU:n vähemmistöihin kohdistuvat viharikokset ja vihapuhe, joiden taustalla on rasismia, muukalaisvihamielisyyttä tai uskonnollista suvaitsemattomuutta, yleistyvät hälyttävästi; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita vahvistamaan viharikosten sekä syrjivien asenteiden ja käyttäytymisen torjuntaa; kehottaa komissiota ja perusoikeusvirastoa toteuttamaan edelleen vähemmistöihin kohdistuvien viharikosten ja vihapuheen seurantaan koskevia toimiaan jäsenvaltioissa ja raportoimaan säännöllisesti tapauksista ja suuntauksista;

26. tuomitsee yksiselitteisesti kaikenlaisen mihin tahansa syihin perustuvan syrjinnän sekä kaikenlaisen erottelun, vihapuheen ja sosiaalisen syrjäytymisen ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tuomitsemaan selvästi kansallisiin ja etnisiin vähemmistöihin kohdistuneiden julmuuksien kieltämisen ja määräämään sen johdosta seuraamuksia; toistaa kantansa, joka on esitetty 25. lokakuuta 2017 annetussa päätöslauselmassa "Perusoikeusnäkökohdat romanien integroinnissa EU:ssa: romanivastaisuuden torjunta"; muistuttaa, että kaikkien EU:n kansalaisten olisi saatava apua ja suojelua yhtä lailla etnisestä tai kulttuurisesta alkuperästä riippumatta; kehottaa komissiota luomaan unionin kehyksen ja jäsenvaltioita laatimaan kansallisia erityissuunnitelmia, joilla torjutaan muukalaisvihamielistä väkivaltaa ja vihapuhetta vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä vastaan;

27. korostaa, että jäsenvaltioiden olisi edistettävä ystävällisiä ja vakaita keskinäisiä suhteita ja kannustaa niitä ylläpitämään avointa ja tukea antavaa vuoropuhelua naapurimaiden kanssa erityisesti raja-alueilla, joilla voi esiintyä useita kieliä ja kulttuureita;

28. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tietoisuutta lisääviä toimia, joilla EU:n väestölle tiedotetaan monimuotoisuudesta, ja edistämään kaikkia vähemmistökulttuurien rauhanomaisia ilmenemismuotoja; kannustaa jäsenvaltioita sisällyttämään kansallisten ja etnisten vähemmistöjen historian koulujen opinto-ohjelmaan ja edistämään suvaitsevaisuuden kulttuuria kouluissa; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita käynnistämään kouluissa ja muualla kulttuurivuoropuheluita, joissa käsitellään vähemmistöryhmiin kohdistuvan vihapuheen eri muotoja ja kasvoja; kannustaa jäsenvaltioita varmistamaan, että syrjinnän torjunta sekä vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden historia ja oikeudet valtavirtaistetaan osaksi kansallisen opetusjärjestelmän sisältöä;

29. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita käynnistämään vihapuheen vastaisia kampanjoita, perustamaan poliisivoimiin eri vähemmistöryhmien haasteita tiedostavia viharikosten torjuntayksiköitä ja kouluttamaan henkilöstöä sekä takaamaan, että vähemmistöihin kuuluvat henkilöt ovat yhdenvertaisia lain edessä ja varmistamaan, että heillä on yhtäläiset oikeussuojakeinot ja prosessuaaliset oikeudet;

30. katsoo, että komission ja jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähemmistöihin kuuluvat henkilöt voivat käyttää oikeuksiaan ilman pelkoa; kannustaa siksi jäsenvaltioita sisällyttämään ihmisoikeuksia, demokraattista kansalaisuutta ja poliittista lukutaitoa käsittelevää opetusta koulujen opetussuunnitelmiin kaikilla tasoilla; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita tarjoamaan pakollista koulutusta vastuunkantajille, joilla on keskeinen asema EU:n ja jäsenvaltioiden lainsäädännön oikeassa täytäntöönpanossa ja joilla on oltava valmiudet palvella kaikkia kansalaisia, jotka toimivat ihmisoikeuksiin perustuvan lähestymistavan mukaisesti; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita puuttumaan monialaiseen syrjintään sekä niiden politiikoissa että niiden rahoitusohjelmien välityksellä;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

31. kannustaa jäsenvaltioita perustamaan kansallisia totuus- ja sovintokomissioita keskinäisen luottamuksen luomiseksi, jotta voidaan tunnustaa vähemmistöön kuuluvien henkilöiden vainoaminen, eristäminen ja kieltäminen vuosisatojen varrella sekä dokumentoida nämä kysymykset; kehottaa jäsenvaltioita tuomitsemaan selvästi vähemmistöihin kuuluviin henkilöihin kohdistuneiden julmuuksien kieltämisen ja kannustaa niitä järjestämään ja kunnioittamaan valtion tasolla vähemmistöryhmien tärkeitä muistopäiviä, kuten romanien joukkotuhon muistopäivää; kannustaa niitä perustamaan instituutioita, joissa esitellään vähemmistöryhmien historiaa ja kulttuuria sekä tukemaan niitä taloudellisesti ja hallinnollisesti;
32. katsoo, että vähemmistöryhmien aktiivinen ja merkityksellinen yhteiskunnallinen, taloudellinen, poliittinen ja kulttuurinen osallistuminen on olennaisen tärkeää; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita suunnittelemaan strategioita, jotka sisältävät sekä proaktiivisia että reaktiivisia toimenpiteitä vähemmistöryhmien edustajien tosiasiallisten ja järjestelmällisten kuulemisten perusteella, sekä ottamaan heidät mukaan valtaväestölle suunnattujen ohjelmien ja käynnistettyjen hankkeiden toimintaan, seurantaan ja arviointiin kaikilla tasoilla, myös paikallisesti, jotta voidaan varmistaa, että ne ovat osallistavia ja syrjimättömiä;
33. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan rotusyrjintädirektiivin täysimääräisen ja perusteellisen täytäntöönpanon, soveltamisen ja valvonnan ja kannustaa niitä toteuttamaan syrjinnän vastaista lainsäädäntöä koskevia tiedotuskampanjoita; katsoo, että jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että seuraamukset ovat riittävän tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, kuten rotusyrjintädirektiivissä edellytetään; kehottaa komissiota seuraamaan asianmukaisesti direktiivin täytäntöönpanoa;
34. pitää valitettavana, että vuonna 2008 ehdotettua yhdenvertaista kohtelua koskevaa direktiiviä (COM(2008)0426) ei ole vielä hyväksytty neuvostossa; kehottaa uudelleen neuvostoa hyväksymään kyseistä ehdotusta koskevan kannan mahdollisimman pian;

Kansalliset ja etniset vähemmistöt

35. toteaa, että kansalliset tai etniset vähemmistöt ovat sellaisiin vähemmistöihin kuuluvia henkilöryhmiä, jotka ovat asuneet samalla alueella ja jakaneet yhteisen identiteetin, joissain tapauksissa rajojen muuttumisen seurauksena ja toisinaan pitkäaikaisen samalla alueella asumisen seurauksena, jolloin he ovat voineet säilyttää identiteettinsä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita suojelemaan kansallisten ja etnisten vähemmistöjen kulttuuri- ja kieli-identiteettiä sekä luomaan edellytykset identiteetin edistämiseksi; huomauttaa, että alue- ja paikallisviranomaisilla voi olla unionissa merkittävä rooli kansallisten ja etnisten vähemmistöjen suojelemisessa ja katsoo, että hallinnon uudelleenjärjestely ja alueiden uudelleenjakaminen eivät saa vaikuttaa niihin kielteisesti; kannustaa jäsenvaltioita myöntämään vähemmistön oikeuksien täytäntöönpanoa varten varoja valtion talousarviosta, jotta ei aiheuteta rasitetta paikallisille talousarvioille;
36. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita takaamaan kansallisille ja etnisille vähemmistöille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua poliittiseen ja yhteiskunnalliseen elämään; kannustaa jäsenvaltioita hyväksymään vaalijärjestelmiä ja -lakeja, joilla helpotetaan kansallisten ja etnisten vähemmistöjen edustusta; kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan välittömästi korjaavia toimia, jotta lopetetaan syrjivä syntymän rekisteröinti, suoritetaan vähemmistöryhmien jäsenten syntymien rekisteröinti syrjimättömästi ja varmistetaan, että myönnettyt henkilötodistukset ovat syrjimättömiä;
37. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita laatimaan johdonmukaisen analyysin nykyisistä vähemmistöpolitiikoista, jotta selvennetään vahvuuksia ja haasteita ja varmistetaan kansallisten ja etnisten vähemmistöjen oikeuksien noudattaminen;
38. kehottaa Euroopan unionin perusoikeusvirastoa laatimaan lausunnon siitä, kuinka voidaan luodaan keinoja, joilla suojellaan ja edistetään kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksia Euroopan unionin tuomioistuimen tuomion asiassa N:o T-646/13 mukaisesti;

Kulttuuriset oikeudet

39. korostaa, että kulttuuri toiminta on olennaisen tärkeää kansallisten ja etnisten vähemmistöjen identiteetin säilyttämisen kannalta ja että vähemmistöjen perinteiden säilyttäminen ja taiteellisten arvojen ilmaiseminen äidinkielellä ovat erityisen tärkeitä eurooppalaisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi; toteaa, että vähemmistöjen kulttuuriperinnön säilyttäminen on EU:n ja jäsenmaiden yhteisen edun mukaista; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan, parantamaan ja edistämään vähemmistöjen kulttuurisia oikeuksia;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

40. muistuttaa, että käsitys siitä, mitä "kulttuurilla" tarkoitetaan, on olennaisen tärkeää vähemmistöjen kulttuuristen oikeuksien soveltamisalan määrittelemisessä; toteaa, että yleisesti ottaen kulttuuri muodostaa tietyn yhteisön aineellisen ja aineettoman toiminnan ja saavutusten kokonaissumman, ja että se erottaa yhteisön muista yhteisöistä; painottaa, että kulttuuriin oikeuksiin olisi sisällyttävä oikeus osallistua kulttuurielämään, oikeus nauttia kulttuurista, oikeus valita kuulumisen ryhmään, kielioikeudet sekä kulttuuri- ja tiedeperinnön suojeleminen;

41. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita tunnustamaan kansallisten ja etnisten vähemmistöjen osuuden unionin kulttuuriperinnössä, vahvistamaan vuoropuhelua vähemmistöjen edustajien ja vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden kanssa sekä määrittämään ja toteuttamaan koordinoituja politiikkoja ja toimia vähemmistöjen kulttuurien säilyttämiseksi ja kehittämiseksi kestäväällä tavalla; kehottaa jäsenvaltioita takaamaan käytäntöjen riittävän vakiinnuttamisen kansallisella tasolla kulttuuristen oikeuksien suojelemiseksi;

42. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita osallistamaan ja tukemaan kansallisia ja etnisiä vähemmistöjä ja niihin kuuluvia henkilöitä sellaisten tietojen ja taitojen edistämiseksi, jotka ovat tarpeen kulttuuriperinnön suojelelun, kestävän hoidon ja kehittämisen kannalta ja jotka olisi siirrettävä tuleville sukupolville; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita perustamaan ja ylläpitämään vähemmistöihin kuuluville henkilöille tarkoitettuja pysyviä kulttuurirahastoja sekä horisontaalisella ja vertikaalisella tasolla tehokkaan, avoimen ja yhtäläisen tuen takaamiseksi vähemmistöyhteisöjen kulttuurielämälle;

43. korostaa, että tiedotusvälineillä on keskeinen rooli kulttuuristen ja kielellisten oikeuksien toteutumisessa; muistuttaa, että mahdollisuus saada ja julkaista tietoa ja sisältöä sekä tutustua niihin kielellä, jota ymmärtää täysin ja jolla pystyy kommunikoimaan, on ennakkoehto tasa-arvoiselle ja tosiasialliselle osallistumiselle julkiseen, taloudelliseen, sosiaaliseen ja kulttuurielämään; toteaa, että on kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisten kansallisiin ja etnisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden tarpeisiin, jotka asuvat rajaseudulla, maaseudulla ja syrjäisillä alueilla; on huolestunut siitä, että tiedotusvälineille, jotka julkaisevat tai lähettävät sisältöä alueellisilla kielillä tai vähemmistökielillä, myönnetään liian vähän rahoitusta; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita huolehtimaan vähemmistöjä edustavien järjestöjen tai tiedotusvälineiden riittävästä rahoituksesta, jotta edistetään vähemmistöjen kulttuuri-identiteettien säilyttämistä ja annetaan niille mahdollisuus tehdä näkemyksiään, kieltään ja kulttuuriaan tunnetuksi enemmistön keskuudessa;

44. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että tiedotusvälineet voivat toimia itsenäisesti, edistämään vähemmistökielten käyttöä tiedotusvälineissä ja ottamaan kansalliset tai etniset vähemmistöt huomioon, kun myönnetään lupia mediapalveluille ja valitaan TV- ja radiolähetystoiminnan harjoittajia; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita huolehtimaan vähemmistöjä edustavien järjestöjen riittävästä rahoituksesta, jotta voidaan edistää omaan vähemmistöryhmään kuulumisen ja siihen samaistumisen tunnetta ja tuoda vähemmistöjen identiteetit, kielet, historia ja kulttuurit enemmistön tietoisuuteen;

45. muistuttaa, että julkisilla tiedotusvälineillä on keskeinen rooli tällaisen sisällön edistämiseksi, erityisesti paikallis- tai alueviranomaisten suorittaman demokraattisen valvonnan kannalta; kannustaa komissiota luomaan oikeudelliset ja sääntelyyn liittyvät edellytykset, joilla varmistetaan audiovisuaalisten sisältöpalvelujen tarjoamisen, välittämisen ja vastaanottamisen vapaus vähemmistöjen asuinalueilla, jotta ihmiset voivat katsoa ja kuunnella sisältöä omalla äidinkielellään eikä kyseisen sisällön lähettämistä yli valtioiden rajojen estetä;

46. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan asianmukaisin keinoin, että audiovisuaalisissa mediapalveluissa ei kannusteta väkivaltaan tai vihaan vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä vastaan; korostaa, että tiedotusvälineillä on tärkeä rooli sikäli, että ne raportoivat vähemmistöjen oikeuksien loukkauksista, ja jos niistä ei kerrota, vähemmistöjen päivittäin kohtaamat tilanteet jäävät edelleen pimementoon;

47. kannustaa jäsenvaltioita pidättäytymään poliittisista ja oikeudellisista toimista ja politiikoista, joilla pyritään säätämään rajoittavia toimenpiteitä, kuten tekstitys- ja/tai käännösvelvoitteita ja pakollisia kiintiöitä virallisilla kielillä esitettävälle ohjelmille; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään alueellisia tai vähemmistökieliä käyttävien tiedotusvälineiden toimintaa, myös verkkorajapinnoilla; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan asianmukaisen rahoituksen tai avustukset kansallisia ja etnisiä vähemmistöjä edustaville järjestöille ja tiedotusvälineille, jotta voidaan ottaa huomioon niiden alueelliset erityispiirteet ja tarpeet;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

48. kehottaa jäsenvaltioita kulttuuriperinnön eurooppalaisen teemavuoden jälkeen tukemaan ja edistämään vähemmistöjensä kulttuureja, kannustamaan niiden historian ja perinteiden levittämistä ja varmistamaan, että nämä yhteisöt eivät jää eristyksiin;

49. korostaa, että kulttuuriperintöä koskevan politiikan kehittämisen olisi oltava osallistavaa ja yhteisöpohjaista ja että siihen olisi kuuluttava myös asiaankuuluvien vähemmistöyhteisöjen kuuleminen ja niiden kanssa käytävä vuoropuhelu;

Oikeus koulutukseen

50. toteaa, että koulutus on edelleen avainasemassa sosiaalistamisessa ja identiteetin kehityksessä ja se on myös yhä tärkein väline, jolla voidaan elvyttää ja ylläpitää uhanalaisia vähemmistökieliä; korostaa, että jokaisella kansalliseen vähemmistöön kuuluvalla henkilöllä on oikeus koulutukseen vähemmistökielillä; painottaa, että äidinkielen opetuksen keskeyttämättömyys on olennaisen tärkeää kulttuuri- ja kieli-identiteetin säilyttämiseksi; toteaa, että vähemmistökieliseen opetukseen ei ole yhtä ainoaa parhaan käytännön mallia, joka soveltuu kaikille kansallisille ja etnisille vähemmistöille; toteaa, että viittomakieltä käyttäviin henkilöihin on kiinnitettävä erityistä huomiota;

51. muistuttaa, että kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen 14 artiklassa suositellaan, että sopimuspuolet pyrkivät mahdollisuuksien mukaan varmistamaan omien opetusjärjestelmiensä puitteissa, että vähemmistöihin kuuluvilla henkilöillä on riittävät mahdollisuudet saada vähemmistökielen opetusta tai opetusta tällä kielellä, tämän kuitenkin vaikuttamatta virallisen kielen oppimiseen tai tällä kielellä tapahtuvaan opetukseen;

52. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita perustamaan tulevissa tomissaan sopivia välineitä, joiden ansiosta edistetään ja tuetaan kansallisten ja etnisten vähemmistöjen puhumien kielten virallista käyttöä niiden asuinalueilla, paikallis- tai aluetasolla, kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen sekä alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskevan eurooppalaisen peruskirjan periaatteiden mukaisesti, ja varmistamaan samalla, että alueellisten ja vähemmistökielten suojelu ja niiden käyttöön kannustaminen ei heikennä virallisia kieliä eikä velvollisuutta niiden oppimiseen;

53. pitää valitettavana, että jotkin jäsenvaltiot eivät vielä ole ratifioineet alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskevaa eurooppalaista peruskirjaa ja että jotkut sen ratifioineista jäsenvaltioista eivät pane sitä tosiasiallisesti täytäntöön; on pettynyt siihen, että joissakin jäsenvaltioissa olemassa olevia oikeuksia ei joko panna täytäntöön tai ne sivuutetaan tyystin;

54. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että kansalliseen tai etniseen vähemmistöön kuuluvien oikeudet taataan ja riittävät mahdollisuudet varmistetaan kansainvälisten normien mukaisesti, kun on kyse koulutuksen saamisesta vähemmistökielillä ja opetuksesta omalla äidinkielellä sekä julkisissa että yksityisissä oppilaitoksissa; kannustaa jäsenvaltioita laatimaan asianmukaista koulutuspolitiikkaa ja panemaan täytäntöön politiikkatoimet, jotka soveltuvat parhaiten kansallisten ja etnisten vähemmistöjen tarpeisiin, myös erityisten koulutusohjelmien tai erityisten opetussuunnitelmien ja oppikirjojen avulla; kannustaa jäsenvaltioita tarjoamaan rahoitusta opettajien koulutukseen, jotta voidaan varmistaa tehokas opetus vähemmistökielillä, ja sisällyttämään vieraiden kielten opettamista koskevat parhaat käytännöt virallisten kielten opettamismenetelmiin, kun on kyse vähemmistökielillä opetusta tarjoavien koulujen opetussuunnitelmista; painottaa, että jäsenvaltioiden olisi edistettävä sekä alueellisten tai vähemmistökielten että virallisen kielen opetusta asianmukaisia menetelmiä käyttäen;

55. kannustaa jäsenvaltioita varmistamaan, että niillä, jotka puhuvat alueellista tai vähemmistökieltä äidinkielenään, on riittävästi tilaisuuksia oppia virallista kieltä, siten, että sisällytetään vieraiden ja toisten kielten opetuksesta saadut hyvät käytännöt valtion virallisen kielen opetuksessa käytettyyn metodologiseen lähestymistapaan;

56. korostaa, että vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden olisi opittava myös valtaväestön kieltä, historiaa ja kulttuuria, ja että valtaväestöön kuuluvat opiskelijat ja suuri yleisö olisi tutustuttava vähemmistöjen historiaan ja kulttuuriin ja heille olisi annettava mahdollisuus oppia vähemmistökieliä;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

57. kannustaa jäsenvaltioita edistämään sellaisten oppikirjojen tuotantoa, joilla täytetään alueellisten kielten tai vähemmistökielten puhujien vaatimukset, ja jos se ei ole mahdollista, helpottamaan muissa maissa kyseisillä kielillä julkaistujen oppikirjojen käyttöä yhteistyössä sellaisten maiden opetusalan sääntelyelinten kanssa, joissa kyseisiä kieliä käytetään;

58. painottaa, että on tärkeää antaa korkea-asteen koulutusta äidinkielellä ja kouluttaa asiantuntijoita, joilla on tietämystä erikoisterminologiasta, erityisesti alueilla, joilla asuu runsaasti kyseistä kieltä puhuvia; korostaa suurta tarvetta opettaa lääkäreille vähemmistökieliä;

59. kannustaa jäsenvaltioiden hallituksia ottamaan vähemmistöjen edustajia mukaan koulutusjärjestelmiensä organisoimista koskeviin keskusteluihin;

60. kannustaa jäsenvaltioita määrittämään etuuskohteluun oikeuttavat kynnsarvot alueellisten tai vähemmistökielten oppimiselle, jotta voidaan varmistaa koulutuksen tasapuolisuus; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään kansallisiin tai etnisiin vähemmistöihin kuuluvien ihmisten, jotka asuvat alueilla, joilla on huomattava määrä tällaisia vähemmistöjä, myös maaseudulla tai haja-asutusalueilla, oikeutta saada koulutusta vähemmistökielellä eli omalla äidinkielellään, jos kysyntää on riittävästi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että koulutusudistuksilla ja -politiikoilla ei rajoiteta oikeutta saada koulutusta vähemmistökielellä;

61. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään yhdenmisen tuen saatavuutta vertikaalisella tasolla alueellisille ja vähemmistökielille koulutusjärjestelmissä, erityisesti perustamalla jäsenvaltioiden opetusministeriöihin ja komissioon yksiköjä, jotka ovat vastuussa alueellisten ja vähemmistökielten opettamisen sisällyttämisestä koulujen opetussuunnitelmiin; kannustaa jäsenvaltioita edistämään vähemmistökielten jatkuvaa opintolinjaa esikoulusta korkea-asteen koulutukseen;

62. korostaa, että opettajien koulutus ja laadukkaiden oppikirjojen ja -materiaalin saatavuus ovat keskeisiä edellytyksiä laadukkaaseen koulutukseen varmistamiseksi oppilaille; katsoo, että opetussuunnitelmissa, oppimateriaalissa ja historian oppikirjoissa olisi annettava oikeudenmukainen, tarkka ja informatiivinen kuva vähemmistöryhmien yhteisöistä ja kulttuureista; toteaa, että korkeatasoisten opetusmateriaalien ja pätevien vähemmistökielten opettajien riittämätön saatavuus on vähemmistökielten opetuksen liittyvä laajasti tunnustettu ongelma, johon on puututtava; toteaa, että historian moniulotteisen opettamisen olisi oltava vaatimuksena kaikissa kouluissa, sekä vähemmistö- että enemmistöyhteisöissä; toteaa, että on tärkeää kehittää opettajien koulutusta siten, että vastataan opetustarpeisiin eri tasoilla ja eri koulumuodoissa;

63. korostaa, että vähemmistökielten opetuksella edistetään keskinäistä ymmärrystä enemmistön ja vähemmistön välillä ja lähennetään näitä yhteisöjä; kehottaa jäsenvaltioita soveltamaan positiivisia toimia, jotta varmistetaan vähemmistöjen asianmukainen edustus opetuslalla sekä julkisessa hallinnossa ja toimeenpanovirastoissa kansallisesti, alueellisesti ja kunnallisesti;

64. kannustaa komissiota vahvistamaan Euroopan alueellisten kielten ja vähemmistökielten opetusta koskevien kokemusten vaihtoon ja parhaisiin käytäntöihin keskittyvien ohjelmien edistämistä; kehottaa EU:ta ja komissiota kiinnittämään enemmän huomiota alueellisiin ja vähemmistökieliin uuden monivuotisen rahoituskehysten puitteissa toteutettavien Erasmus+-ohjelman, Luova Eurooppa -ohjelman ja Kansalaisten Eurooppa -ohjelman puitteissa;

65. pitää erittäin valitettavana, että joissakin jäsenvaltioissa vähemmistöihin kuuluvia oppilaita ei integroida yleisiin kouluihin, vaan heidät sijoitetaan erityiskouluihin sillä perusteella, että heidän opetuskielen taitonsa ei ole riittävän hyvä; muistuttaa, että opetuksen antamista vähemmistökielellä tai johonkin tiettyyn vähemmistöön kuuluville henkilöille ei saa käyttää verukkeena lasten erottelulle identiteetin perusteella; kehottaa jäsenvaltioita pidättymään tällaisesta erottelusta ja toteuttamaan riittävät toimenpiteet, jotta tällaiset oppilaat voivat osallistua tunneille valtaväestön kouluissa; kannustaa jäsenvaltioita tarkastelemaan mahdollisuutta sisällyttää erityisesti perusihmisoikeuksia ja vähemmistöjen oikeuksia koskevia aineita koulujen opetussuunnitelmiin, jotta edistetään kulttuurista monimuotoisuutta ja suvaitsevaisuutta opetuksen välityksellä;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

Kielelliset oikeudet

66. toteaa, että kieli on olennainen osa vähemmistöjen kulttuuri-identiteettiä ja ihmisoikeuksia; korostaa tarvetta edistää oikeutta käyttää vähemmistökieltä sekä yksityisesti että julkisesti ja ilman syrjintää alueilla, joilla on huomattava määrä vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä, jotta varmistetaan kielen siirtyminen sukupolvelta toiselle ja suojellaan unionin kielellistä monimuotoisuutta; kehottaa komissiota vahvistamaan suunnitelmaansa alueellisten kielten opettamisen ja käytön edistämisestä yhtenä mahdollisena tapana puuttua kieleen perustuvaan syrjintään EU:ssa sekä edistämään kielellistä monimuotoisuutta; muistuttaa, että lisäämällä sellaisten henkilöiden, jotka eivät ole vähemmistön jäseniä, tietämystä vähemmistökielistä edistetään keskinäistä ymmärrystä ja tunnustamista;

67. korostaa, että parlamentti muistutti uhanalaisista eurooppalaisista kielistä ja kielellisestä monimuotoisuudesta Euroopan unionissa 11. syyskuuta 2013 antamassaan päätöslauselmassa⁽¹⁾, että komission olisi kiinnitettävä huomiota siihen, että jotkut jäsenvaltiot vaarantavat politiikkatoimillaan kielten säilymisen omien rajojensa sisällä, vaikka kyseiset kielet eivät ole vaarassa unionin näkökulmasta; kehottaa komissiota tutkimaan kyseisten kielten käyttämiseen kohdistuvia hallinnollisia ja lainsäädännöllisiä esteitä;

68. toteaa, että 24 virallisen kielen lisäksi EU:ssa puhutaan 60 muuta kieltä, jotka ovat myös osa sen kulttuurista ja kielellistä perintöä ja joita puhuu tietyillä alueilla tai tietyissä ryhmissä 40 miljoonaa ihmistä; toteaa, että Euroopan unionin monikielisyys on ainutlaatuista kansainvälisten järjestöjen tasolla; toteaa, että monikielisuuden periaate on kirjattu Euroopan unionin perusoikeuskirjaan, joka velvoittaa EU:ta kunnioittamaan kielellistä monimuotoisuutta ja tukemaan Euroopan rikasta kielellistä ja kulttuuriperintöä edistämällä kielten oppimista ja kielellistä monimuotoisuutta;

69. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita sallimaan alueellisten tai vähemmistökielten käytön käytännössä hallinto- viranomaisten ja julkisen palvelun organisaatioiden kanssa sekä edistämään sitä suhteellisuusperiaatteen mukaisesti, esimerkiksi yksityishenkilöiden ja järjestöjen sekä viranomaisten välisissä suhteissa; kannustaa jäsenvaltioita asettamaan tiedot ja julkiset palvelut saataville näillä kielillä, myös internetissä, niillä alueilla, joilla on huomattavia määriä kansallisiin ja etnisiin vähemmistöihin kuuluvia ihmisiä;

70. kannustaa jäsenvaltioita edistämään vähemmistökielten ja alueellisten kielten saatavuutta rahoittamalla ja tukemalla käännös-, jälkiäänitys- ja tekstityspalveluja sekä asianmukaisen ja syrjimättömän terminologian systematisointia hallinnollisissa, kaupallisissa, taloudellisissa, sosiaalisissa, teknisissä ja oikeudellisissa rekistereissä;

71. kannustaa kyseisten alueiden kunnallisviranomaisia varmistamaan alueellisten ja vähemmistökielten käytön; kannustaa jäsenvaltioita käyttämään suuntaviivoina jo olemassa olevia hyviä kansallisia käytäntöjä;

72. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään alueellisten tai vähemmistökielten käyttöä paikallisesti ja alueellisesti; kannustaa tätä tavoitetta silmällä pitäen aktiivisesti kunnallisviranomaisia varmistamaan, että kyseisiä kieliä käytetään käytännössä;

73. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että alueilla, joilla on huomattavia määriä kansallisiin vähemmistöihin kuuluvia asukkaita, turvallisuutta ja turvatoimia koskevat merkinnät, tärkeät pakolliset ohjeet ja tärkeät julkiset ilmoitukset kansalaisille, tulivatpa ne viranomaisilta tai yksityissektorilta, sekä paikannimet ja topografiset nimikkeet, on kirjoitettu oikeassa muodossa ja ne ovat saatavilla kyseisellä alueella yleisesti käytetyillä kielillä, mukaan lukien kaupunkialueiden alkamista tai loppumista koskevissa liikennemerkeissä, ja kaikissa muissa tietoa antavissa liikennemerkeissä;

74. toteaa, että alueellisten ja vähemmistökielten visuaalinen esitystapa – liikennemerkit, kadunnimet, hallinnollisten, julkisten ja kaupallisten laitosten nimet jne. – on olennaisen tärkeä kansallisten tai etnisten vähemmistöjen oikeuksien edistämisen ja suojelun kannalta, sillä se kuvastaa alueellisten ja vähemmistökielten elinvoimaista käyttöä ja vaikuttaa osaltaan siihen sekä kannustaa kansallisiin tai etnisiin vähemmistöihin kuuluvia käyttämään, säilyttämään ja kehittämään erityistä kielellistä identiteettiään ja kielellisiä oikeuksiaan, ilmaisemaan monietnistä paikallista identiteettiään sekä vahvistamaan tunnetta, että he ovat paikallisissa tai alueellisissa yhteisöissä asuvien ryhmien jäseniä;

⁽¹⁾ EUVL C 93, 9.3.2016, s. 52.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

75. kehottaa jäsenvaltioita luopumaan oikeudellisista käytännöistä – tai kumoamaan ne – joilla vaikeutetaan vähemmistöjen pääsyä kaikkiin tietyssä valtiossa harjoitettuihin ammatteihin; kehottaa jäsenvaltioita takaamaan oikeudellisten ja juridisten palvelujen asianmukaisen saatavuuden; korostaa, että vähemmistöjen edustajille olisi tiedotettava selvästi menettelyistä, joita kansallisen lain mukaan on noudatettava, jos heidän oikeuksiaan johonkin vähemmistöön kuuluvina henkilöinä on loukattu;

76. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita tunnustamaan, että kaikilla kansalliseen vähemmistöön kuuluvilla henkilöillä on oikeus käyttää vähemmistökielistä sukunimeään (patronyymi) ja etunimiään ja oikeus niiden viralliseen tunnustamiseen, myös kun on kyse liikkumisvapaudesta unionissa;

77. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita ryhtymään toimiin, joilla poistetaan sellaiset hallinnolliset tai taloudelliset esteet, jotka voisivat hidastaa kielellisen monimuotoisuuden toteutumista unionin ja kansallisella tasolla sekä vaikeuttaa kansallisiin tai etnisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden kielellisten oikeuksien käyttöä ja täytäntöönpanoa; vaatii jäsenvaltioita lopettamaan kielellisesti syrjivät käytännöt;

Päätelmä

78. kehottaa komissiota laatimaan yhteisen kehyksen vähemmistöjä koskevien vähimmäisnormien laatimiseksi; suosittaa, että kehykseen olisi sisällytettävä mitattavissa olevia välitavoitteita, joista raportoidaan säännöllisesti, ja siihen olisi sisällytettävä vähintään

- jäsenvaltioiden hyviä käytäntöjä koskevien suuntaviivojen laatiminen yhteistyössä vähemmistöjen oikeuksien suojeleluun osallistuvien eri sidosryhmien kanssa
- komission suositus, jossa otetaan huomioon nykyiset kansalliset toimenpiteet sekä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet
- lainsäädäntöehdotus direktiiviksi, joka laaditaan asianmukaisen vaikutustenarvioinnin jälkeen jäsenvaltioissa sovellettavia toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen ja joka perustuu edellä mainittuihin seikkoihin, vähemmistöjä koskevista vähimmäisnormeista EU:ssa, mukaan lukien selkeät viitearvot ja seuraamukset;

79. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että kehys sisältää tiedonkeruuta sekä kenttätööhön perustuvaa, rahoitukseen ja laatuun suuntautunutta seurantaa ja raportointimenetelmiä, koska ne vahvistavat tehokasta näyttöön perustuvaa politiikkaa ja voivat osaltaan edistää strategioiden, toimien ja toimenpiteiden tehokkuuden parantamista;

o

o o

80. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan unionin perusoikeusvirastolle, jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Etyjille, OECD:lle, Euroopan neuvostolle ja Yhdistyneille kansakunnille.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0448

Kehitystä edistävä digitalisaatio: köyhyyden vähentäminen teknologian avulla**Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. marraskuuta 2018 kehitystä edistävästä digitalisaatiosta: köyhyyden vähentäminen teknologian avulla (2018/2083(INI))**

(2020/C 363/04)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 208, 209, 210, 211 ja 214 artiklan,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen huippukokouksen ja Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksessa 25. syyskuuta 2015 päätösasiakirjana hyväksytyyn kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development) sekä kestävän kehityksen 17 tavoitetta,
- ottaa huomioon kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen ”Meidän maailmamme, meidän ihmisarvomme, meidän tulevaisuutemme”⁽¹⁾, joka hyväksyttiin toukokuussa 2017,
- ottaa huomioon 14. lokakuuta 2015 annetun komission tiedonannon ”Kaikkien kauppa: Vastuullisempaa kauppa- ja investointipolitiikkaa” (COM(2015)0497),
- ottaa huomioon 2. toukokuuta 2017 annetun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Digital4Development: digitaaliteknologian ja -palvelujen valtavirtaistaminen EU:n kehityspolitiikassa” (SWD(2017)0157),
- ottaa huomioon toukokuussa 2015 hyväksytyyn Euroopan digitaalisia sisämarkkinoita koskevan strategian,
- ottaa huomioon Euroopan ulkoisen investointiohjelman,
- ottaa huomioon komission kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: ”Kaikkien kauppa” -strategian täytäntöönpanoa koskeva kertomus – Globalisaation hallinta edistyksellisen kauppapolitiikan avulla (COM(2017)0491),
- ottaa huomioon 12. joulukuuta 2017 antamansa päätöslauselman ”Kohti sähköisen kaupankäynnin strategiaa”⁽²⁾,
- ottaa huomioon 16. joulukuuta 2015 antamansa päätöslauselman valmistautumisesta maailman humanitaarisen avun huippukokoukseen: humanitaarisen avun haasteet ja mahdollisuudet antamansa päätöslauselmat⁽³⁾,
- ottaa huomioon 13. toukokuuta 2014 annetun komission tiedonannon ”Yksityissektorin roolin vahvistaminen kehitysmaiden osallistavan ja kestävän kasvun tavoittelussa” (COM(2014)0263),
- ottaa huomioon marraskuussa 2017 annetut neuvoston päätelmät kehitystä edistävästä digitalisoinnista,
- ottaa huomioon Buenos Airesissa Argentiinassa 10.–13. joulukuuta 2017 pidetyn WTO:n 11. ministerikokouksen,
- ottaa huomioon YK:n Kansainvälisen televiestintäliiton aloitteet kehitysmaiden tukemiseksi (ITU-D),
- ottaa huomioon Maailman kauppajärjestön informaatioteknologiasopimuksen,
- ottaa huomioon taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) Cancúnissa vuonna 2016 antaman ministerikokouksen julkilausuman digitaalitaloudesta,

⁽¹⁾ EUVL C 210, 30.6.2017, s. 1⁽²⁾ EUVL C 369, 11.10.2018, s. 22.⁽³⁾ EUVL C 399, 24.11.2017, s. 106.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon tieto- ja viestintäteknologiasta vastaavien G7-maiden ministereiden Takamatsussa Japanissa 29. ja 30. huhtikuuta 2016 pitämässä kokouksessa antaman yhteisen julkilausuman,
  - ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kaupp- ja kehityskonferenssin (UNCTAD) sähköistä kaupankäyntiä kaikille koskevan aloitteen,
  - ottaa huomioon vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen ja sen valinnaisen pöytäkirjan (A/RES/61/106),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
  - ottaa huomioon kehitysvaliokunnan mietinnön (A8-0338/2018),
- A. ottaa huomioon, että kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa 2017 korostetaan tieto- ja viestintäteknikan ja -palvelujen merkitystä osallistavan kasvun ja kestäväen kehityksen mahdollistajina;
- B. ottaa huomioon, että komission kehitystä edistävää digitalisointia koskeva strategia (D4D) kattaa talouskasvun ja ihmisoikeudet, terveydenhuollon, koulutuksen, maatalouden ja elintarviketurvan, perusinfrastruktuurin, vesihuollon ja puhtaanapidon, hallinnon ja sosiaalisen suojelun sekä sukupuolikiusauksia ja ympäristöä koskevat monialaiset tavoitteet;
- C. toteaa, että digitaaliteknologia tarjoaa mahdollisuudet kestävyden ja ympäristönsuojelun turvaamiseen; ottaa huomioon, että digitaalisten laitteiden valmistuksessa käytetään tiettyjä harvinaisia metalleja, jotka ovat heikosti kierrätettävissä, ja että sähkö- ja elektroniikkalaiteromu muodostaa ympäristöä ja terveyttä koskevan haasteen; toteaa, että YK:n ympäristöohjelman (UNEP) ja Interpolin ⁽¹⁾ mukaan sähkö- ja elektroniikkalaiteromu (SER) on ympäristöriskillisuuden ensisijainen osa-alue;
- D. toteaa, että Maailmanpankin ID4D-hankkeen (Identification for Development Global Dataset) vuonna 2017 päivitettyjen tietojen mukaan maailmanlaajuisesti arviolta 1,1 miljardia ihmistä ei pysty virallisesti todistamaan henkilöllisyyttään eikä syntymänsä rekisteröintiä ja heistä 78 prosenttia elää Saharan eteläpuolisessa Afrikassa ja Aasiassa; katsoo, että tämä on merkittävä este kestäväen kehityksen tavoitteen 16.9 saavuttamiselle ja merkitsee myös estettä digitaalisessa ympäristössä toimimiselle ja siitä hyötymiselle;
- E. ottaa huomioon, että viidessä kestäväen kehityksen tavoitteessa mainitaan nimenomaisesti digitaaliteknologiat (koulutusta koskeva tavoite 4, sukupuolten tasa-arvoa koskeva tavoite 5, ihmisarvoista työtä ja talouskasvua koskeva tavoite 8, infrastruktuuria, teollistumista ja innovointia koskeva tavoite 9 ja kumppanuuksia koskeva tavoite 17);
- F. ottaa huomioon, että kestäväen kehityksen tavoitteissa korostetaan, että vuoteen 2020 mennessä vähiten kehittyneiden maiden kansalaisille tarjottava yhtäläinen ja edullinen internetin käyttömahdollisuus on ratkaisevan tärkeä kehityksen edistämiseksi, koska digitaalitalouden kehitys voi edistää osallistavaa kasvua ja säällisiä työpaikkoja, vientimääriä ja viennin monipuolistamista;
- G. ottaa huomioon, että UNCTADin mukaan digitalisaatio synnyttää lisääntyvässä määrin monopoleja ja luo uusia haasteita kartellien torjunnalle ja kilpailupolitiikalle sekä kehitysmaissa että kehittyneissä maissa ⁽²⁾;
- H. ottaa huomioon, että tietoyhteiskuntahuippukokouksen tulosten täytäntöönpanon kokonaisvaltaisessa arvioinnissa ⁽³⁾ YK:n yleiskokous sitoutui hyödyntämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia, jotta voidaan saavuttaa kestäväen kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitteet ja muut kansainvälisesti sovitut kehitystavoitteet, ja totesi, että tieto- ja viestintäteknikka voisi nopeuttaa kaikkien 17 kestäväen kehityksen tavoitteen saavuttamista;

⁽¹⁾ UNEPin ja Interpolin tutkimus ”The rise of Environmental Crime: a growing Threat to Natural Resources, Peace, Development and Security”, 2016.

⁽²⁾ UNCTAD, ”South Digital Cooperation for Industrialisation: A Regional Integration Agenda” (2017).

⁽³⁾ YK:n yleiskokous GA/RES/70/125.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- I. ottaa huomioon, että yhteydet ovat edelleen haaste ja huolenaihe, sillä ne ovat perussyy erilaisten digitaalisten kahtiajakojen syntymiseen sekä tieto- ja viestintäteknologian käyttömahdollisuuksien että sen käytön yhteydessä;
- J. ottaa huomioon nopeuden, jolla digitaalinen talous on kehittymässä, sekä kehitysmaissa digitaalitaloudessa esiintyvät merkittävät erot turvallisen kansallisen politiikan, säännösten ja kuluttajansuojan kehittämisen suhteen ja korostaa, että on kiireesti tarpeen tehostaa kehitysmaiden valmiuksia ja lisätä niille ja erityisesti vähiten kehittyneille maille annettavaa teknistä apua;
- K. katsoo, että digitaalinen lukutaito ja osaaminen ovat keskeisiä tekijöitä sosiaalisen ja henkilökohtaisen kehittymisen ja edistyksen kannalta sekä yrittäjyyden edistämiseksi ja vahvojen digitaalitalouksien kehittämisessä;
- L. katsoo, että digitalisoinnin pitäisi myös auttaa parantamaan humanitaarisen avun toimittamista, sietokykyä, katastrofien ehkäisyä ja siirtymäkauden tukea, koska sen avulla voidaan yhdistää humanitaarinen apu ja kehitysapu epävakaisissa tilanteissa ja konfliktitilanteissa;
- M. toteaa, että yli puolet maailman väestöstä on edelleen verkon ulkopuolella ja edistyminen on ollut hidasta kohti kestävän kehityksen tavoitetta 9 lisätä merkittävästi tieto- ja viestintäteknologian saatavuutta ja pyrkiä tarjoamaan yhtäläinen ja edullinen internetin käyttömahdollisuus vähiten kehittyneissä maissa vuoteen 2020 mennessä;
- N. ottaa huomioon, että koko planeetan mobiilipalvelut lisääntyvät valtavasti ja että mobiililaitteiden käyttäjien määrä on nyt suurempi kuin niiden ihmisten määrä, joilla on käytettävissään sähköä, jätevesihuolto tai puhdasta vettä;
- O. toteaa, että humanitaarisen innovoinnin on oltava humanitaaristen periaatteiden (humanisuus, puolueettomuus, neutraalius ja riippumattomuus) sekä ihmisarvoisuuden periaatteen mukaista;
- P. katsoo, että humanitaarista innovointia on tehtävä vastaanottavan väestön oikeuksien, ihmisarvon ja valmiuksien edistämiseksi ja että kaikkien kriisin koetteleman yhteisön jäsenten olisi voitava hyötyä innovoinnista ilman että käyttöä rajoittamassa on syrjiviä esteitä;
- Q. toteaa, että riskien analysointia ja riskien lieventämistä on käytettävä siihen, että estetään tahattoman vahingon syntyminen, mukaan luettuna yksityisyyteen ja tietoturvaan kohdistuvat sekä paikallistalouksiin vaikuttavat vahingot;
- R. toteaa, että testausta, pilottihankkeita ja kokeiluja on toteutettava kansainvälisesti hyväksytyjen eettisten standardien mukaisesti;

Tarve tukea kehitysmaiden digitalisaatiota

1. pitää myönteisenä komission D4D-strategiaa, sillä siinä digitaalitekniikat otetaan osaksi EU:n kehityspolitiikkaa, jolla olisi pyrittävä edistämään kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista; korostaa, että on tärkeää vahvistaa kestävän kehityksen tavoitteisiin keskittyvää digitalisaatiota; muistuttaa, että digitaalinen vallankumous aiheuttaa yhteiskunnille koko joukon uusia haasteita ja tuo mukanaan sekä riskejä että mahdollisuuksia;
2. painottaa, että digitaalitekniikalla ja -palveluilla on valtava potentiaali kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa edellyttäen, että puututaan teknologioiden vahingollisiin vaikutuksiin, kuten työllistettävyyteen vaikuttavaan työn automatisoitumiseen sekä digitaaliseen syrjäytymiseen ja eriarvoisuuteen, kyberturvallisuuteen, tietosuojaan ja sääntelyyn liittyviin kysymyksiin; muistuttaa, että digitaalistrategian on oltava täysin linjassa kestävän kehityksen toimintaohjelman 2030 toteutuksen kanssa ja edistettävä erityisesti laadukasta koulutusta koskevaa tavoitetta 4, sukupuolten välistä tasa-arvoa ja naisten ja tyttöjen oikeuksien vahvistamista koskevaa tavoitetta 5, säällisiä työpaikkoja ja talouskasvua koskevaa tavoitetta 8 sekä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuuria koskevaa tavoitetta 9; muistuttaa, että mikäli tarkoituksena on saavuttaa kestävän kehityksen tavoitteet vuoteen 2030 mennessä, tarvitaan vahvempaa maailmanlaajuisia, kansallista, alueellista ja paikallista kumppanuutta valtiollisten, tieteellisten, taloudellisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden välillä;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

3. huomauttaa, että internetin käyttömahdollisuuksien lisääntymisestä huolimatta monet kehitysmaat ja voimakkaasti kasvavat taloudet ovat jäljessä digitalisaatiosta, monilla ihmisillä ei ole käytössään tietoteknisiä välineitä ja eri maiden välillä sekä kaupunki- ja maaseutualueiden välillä on suuria eroja; muistuttaa, että digitaalitekniologia on edelleen keino eikä päämäärä sinänsä, ja katsoo, että taloudelliset rajoitukset huomioon ottaen etusijalle olisi asetettava tehokkaimmat tavat saavuttaa kestävä kehitys tavoitteet ja että joissakin maissa, vaikka digitalisaatio voi olla hyödyllistä, on edelleen tarpeen varmistaa ihmisten perustarpeiden tyydyttäminen erityisesti ruoan, energian, veden ja jätevesihuollon, koulutuksen ja terveydenhoidon saatavuuden osalta, kuten YK:n kestävä kehitys tavoitteita koskevassa vuoden 2017 raportissa korostetaan; katsoo kuitenkin, että infrastruktuurin suunnitteluvaiheessa on luotava edellytykset digitaaliselle kehitykselle, vaikka se toteutuisi vasta myöhemmässä vaiheessa;
4. korostaa, että sähköisen kaupankäynnin strategian on oltava täysin linjassa kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuutta koskevan periaatteen kanssa, joka on keskeinen kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa; korostaa, että luotettavat ja kansainvälisten standardien mukaiset internetyhteydet ja digitaaliset maksutavat, joihin liittyy verkkotuotteita ja -palveluja koskeva kuluttajansuojalainsäädäntö, teollis- ja tekijänoikeudet, henkilötietojen suoja koskevat säännöt sekä sähköisen kaupan kannalta asianmukainen vero- ja tullilainsäädäntö, ovat olennaisen tärkeitä sähköisen kaupan, kestävä kehityksen ja osallistavan kasvun mahdollistamiseksi; panee tässä yhteydessä merkille kaupan helpottamissopimuksen tarjoamat mahdollisuudet digitaalialan aloitteiden tukemisessa kehitysmaissa rajatylittävän kaupan helpottamiseksi;
5. kehottaa kehittämään humanitaarista apua koskevan teknisen innovoinnin toimintasuunnitelman sen varmistamiseksi, että asiakirjoissa kuten "Uusi kehityspolitiikkaa koskeva eurooppalainen konsensus – meidän maailmamme, meidän ihmisarvomme, meidän tulevaisuutemme" ja "Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development" määritettyjä oikeudellisia ja eettisiä periaatteita noudatetaan;
6. korostaa, että kaikki humanitaarisen innovoinnin näkökohdat olisi arvioitava ja niitä olisi seurattava ja että myös innovointiprosessin ensi- ja toissijaisia vaikutuksia olisi arvioitava; korostaa, että eettinen arviointi ja riskianalyysi olisi tehtävä ennen kuin humanitaarisen innovoinnin hankkeita ja digitalisaatiohankkeita aloitetaan ja että niissä olisi tarvittaessa oltava mukana ulkopuolisia asiantuntijoita;
7. kehottaa panemaan Euroopan digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaan sisällytetyt periaatteet täytäntöön EU:n ulkoisessa toiminnassa tukemalla EU:n kumppaneiden sääntelykehelyksiä;
8. vaatii riittävää rahoitusta vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehelyksen yhteydessä, jotta digitaalitekniologiaa voidaan virtaviivaistaa kehitysyhteistyöpolitiikan kaikkiin osa-alueisiin;
9. panee merkille, että digitaalitekniologian käyttöönotto kehitysmaissa on usein edennyt nopeammin kuin valtion instituutioiden perustaminen, lainsäädännön laatiminen ja muiden sellaisten mekanismien perustaminen, jotka voisivat auttaa hallitsemaan syntyviä uusia haasteita, erityisesti kyberturvallisuuteen liittyviä haasteita; korostaa, että on tärkeää syventää tutkijoiden ja innovoijien yhteistyötä alueiden välisellä tasolla ja tukea tutkimus- ja kehittämistoimintaa, joka edistää tieteen kehitystä sekä teknologian ja taitotiedon siirtoa; vaatii, että digitalisaatio on neuvotteluohjeiden mukaisesti tuotava näkyvästi esille tulevassa Cotonoun sopimuksen jälkeisessä sopimuksessa osallistavan ja kestävä kehityksen mahdollistajana;
10. kehottaa toteuttamaan lisää yhteisiä toimia digitaalisia infrastruktuureja koskevan yhteistyön alalla, koska tästä olisi tultava yksi keskeisistä toiminnoista EU:n kumppanuudessa alueellisten järjestöjen, erityisesti Afrikan unionin, kanssa; huomauttaa, että on tärkeää antaa teknistä tukea ja siirtää asiantuntemusta instituutioille, jotka kehittävät digitaalipolitiikkaa kansallisella, alueellisella ja maanosan tasolla;
11. kehottaa liittämään digitalisaation EU:n jäsenvaltioiden kansallisiin kehitysstrategioihin;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

12. vaatii kansainväliseltä yhteisöltä, myös muilta kuin valtiollisilta toimijoilta kuten kansalaisyhteiskunnan edustajilta, kolmannelta sektorilta, yksityisiltä yrityksiltä ja tiedeyhteisöltä, yhtenäisempiä ja kokonaisvaltaisempia monialaisia toimia sen varmistamiseksi, ettei digitalisoituvassa taloudessa jätetä ketään jälkeen ja siinä edistetään YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelman saavuttamista, taataan digitaaliteknologian palvelujen saatavuus kaikille talouden toimijoille ja kansalaisille ja vältetään liian erilaiset lähestymistavat, jotka loisivat ristiriitaisuuksia, päällekkäisyyksiä tai aukkoja lainsäädäntöön; kehottaa parantamaan poliittisia kytköksiä EU:n, jäsenvaltioiden ja muiden asiaankuuluvien toimijoiden välillä, jotta voidaan vahvistaa yhteensovittamista, täydentävyyttä ja synergioiden luomista niiden kesken;

13. huomauttaa, että teknologia, tekoäly ja automaatio korvaavat jo joitakin vähän tai keskitason osaamista vaativia työpaikkoja; kehottaa komissiota edistämään kestävän kehityksen tavoitteisiin keskittyvää digitalisaatiota ja korostaa, että valtiovarainhoitteen sosiaalinen perusturva, on olennaisen tärkeä puuttuttaessa joihinkin tämän uuden teknologian vahingollisiin vaikutuksiin, jotta selviydytään globaalien työmarkkinoiden ja kansainvälisen työnjaon mullistuksista, joiden vaikutukset kohdistuvat erityisesti heikosti koulutettuihin työntekijöihin kehitysmaissa;

14. kehottaa yksityistä sektoria osallistumaan vastuullisesti D4D:hen teknologian ja innovaatioiden, asiantuntemuksen, investointien, riskienhallinnan, kestävien liiketoimintamallien ja kasvun avulla; katsoo, että tähän olisi sisällyttävä raaka-aineiden käytön ehkäiseminen, vähentäminen, korjaaminen, kierrätys ja uudelleenkäyttö;

15. pitää valitettavana, että alle puolella kaikista kehitysmaista on tietosuojalainsäädäntö, ja kannustaa EU:ta tarjoamaan asiaankuuluville viranomaisille teknistä tukea tällaisen lainsäädännön laatimisessa ja nojautumaan tässä erityisesti kokemukseensa ja omaan lainsäädäntöönsä, joka on kansainvälisesti tunnustettu malliesimerkki lajissaan; korostaa tarvetta ottaa huomioon kustannukset, joita tällaisten lakien noudattamisesta voi aiheutua erityisesti pk-yrityksille; muistuttaa, että digitaalisen teknologian rajatylittävän luonteen vuoksi tietosuojalainsäädännöt eivät saisi olla liian erilaisia, sillä tämä voisi johtaa yhteensopimattomuuteen;

16. kehottaa kaikkia sidosryhmiä toteuttamaan tilastotietojen ja muiden tietojen keruuta, käsittelyä, analysointia ja levitystä paikallisella, alueellisella, kansallisella ja maailmanlaajuisella tasolla varmistaakseen tietosuojan korkean tason asianmukaisten kansainvälisten standardien ja välineiden mukaisesti kestävän kehityksen toimintaohjelman 2030 tavoitteisiin pyrkimiseksi; toteaa, että oikea-aikainen ja tarkka tiedonkeruu takaa täytäntöönpanon asianmukaisen seurannan, toimintalinjojen ja toimien mukauttamisen tarvittaessa sekä saavutettujen tulosten ja niiden vaikutuksen arvioinnin; muistuttaa kuitenkin, että vaikka "datavallankumous" tekee laajasta lähdejoukosta kerätyn datan tuottamisesta ja analysoinnista helpompaa, nopeampaa ja halvempaa, se myös nostaa esiin valtavia turvallisuuteen ja yksityisyyteen liittyviä haasteita; painottaa, että tiedonkeruuta koskevat innovaatiot kehitysmaissa eivät saisi korvata virallisia tilastoja, vaan niiden olisi täydennettävä niitä;

17. pitää valitettavana kaikissa maissa vallitsevia sitkeitä digitaalisia kahtiajakoja ja toteaa, että nämä perustuvat sukupuoleen, maantieteelliseen sijaintiin, ikään, tuloihin, etniseen alkuperään ja terveydentilaan tai vammaisuuteen sekä muihin syrjäyttekijöihin; vaatii sen vuoksi, että kansainvälisessä kehitysyhteistyössä pyrittäisiin edistämään muita heikommassa tai haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden osallistamista, samalla kun edistetään digitaalisten välineiden vastuullista käyttöä sekä riittävää tietoisuutta mahdollisista riskeistä; kehottaa tukemaan paikallisiin tarpeisiin mukautettua innovointia sekä siirtymistä tietopohjaiseen talouteen;

18. peräänkuuluttaa sen vuoksi toimia, joilla pyritään vastaamaan digitaalisen syrjäytyneisyyden asettamiin haasteisiin keskeisiä digitaalisia taitoja koskevan koulutuksen ja tieto- ja viestintäteknologian asianmukaisen käytön helpottamista koskevien aloitteiden avulla sekä hyödyntämällä digitaalisia välineitä osallistavien menettelytapojen toteuttamisessa, jotka mukautetaan ikään, henkilökohtaiseen tilanteeseen ja taustaan, myös ikääntyneille ja vammaisille henkilöille; toteaa, että kansainvälisen kehitysyhteistyön olisi tukeuduttava digitaaliteknologiaan, jotta heikossa asemassa olevat ryhmät saadaan integroitua paremmin, edellyttäen että digitaaliteknologia on niiden saatavilla; pitää myönteisinä Afrikan koodausviikon kaltaisia aloitteita, jotka myötävaikuttavat nuoren afrikkalaisen sukupolven voimaannuttamiseen digitaalista lukutaitoa vahvistamalla; korostaa, että verkko-opiskelu ja etäopiskelu ovat tärkeitä, jotta voidaan tavoittaa syrjäisiä alueita ja kaikenikäisiä ihmisiä;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

19. kehottaa ottamaan digitaalisen lukutaidon käyttöön kehitysmaiden opetussuunnitelmissa kaikilla koulutustasoilla, alakoulusta yliopistotasolle asti, jotta voidaan hankkia tiedonsaannin parantamiseksi tarvittavia taitoja; katsoo kuitenkin, etteivät tieto- ja viestintäteknologian välineet saisi korvata todellisia opettajia ja kouluja, vaan niitä olisi käytettävä välineenä koulutuksen saatavuuden ja laadun parantamisessa; korostaa, että uudet teknologiat ovat keskeinen väline tiedon levittämisen, opettajankoulutuksen ja oppilaitosten hallinnon kannalta; painottaa myös, että tarvitaan kehittyneempiä paikallisia koulutuskeskuksia (muun muassa ohjelmointikouluja), jotta voidaan kouluttaa kehittäjiä ja edistää tietoteknisten ratkaisujen ja digitaalisten sovellusten luomista paikallisten tarpeiden ja todellisten olosuhteiden mukaisesti;

20. korostaa, että digitaalisen kuilun umpeen kurominen merkitsee, että erityisesti maaseudulla ja syrjäisillä alueilla on otettava käyttöön ja on oltava mahdollisuudet hyödyntää infrastruktuuria, jonka kattavuus on riittävän korkealaatuinen ja joka on kohtuuhintainen, luotettava ja turvallinen; toteaa, että yhteyksiä vaikeuttavat pääasialliset syyt ovat köyhyys ja keskeisten palvelujen puute sekä alikehittyneet maanpäälliset verkot, julkisten politiikkojen ja sääntelypuitteiden puute, digitaalisten tuotteiden ja palvelujen korkea verotus, vähäinen markkinakilpailu ja energiaverkon puuttuminen;

21. ilmaisee huolestumisensa teknologisesta riippuvuudesta pienestä määrästä operaattoreita, erityisesti GAFA-yrityksistä (Google, Apple, Facebook, Amazon), ja kehottaa kehittämään vaihtoehtoja kilpailun edistämiseksi; toteaa, että tämän tavoitteen hyväksi voitaisiin työskennellä EU:n ja Afrikan välisen kumppanuuden puitteissa;

22. muistuttaa, että kehitysmaat eivät ole millään muotoa immuuneja kyberhyökkäyksille, ja korostaa, että taloudellinen, poliittinen ja demokraattinen vakaus on vaarassa murentua, ellei taata digitaalista turvallisuutta; kehottaa kaikkia digitaalisesti yhteenliitetyn maailman sidosryhmiä ottamaan aktiivisen vastuun ja toteuttamaan käytännön toimia kyberturvallisuustietouden ja taitotiedon lisäämiseksi; huomauttaa tässä yhteydessä, että on tärkeää kehittää inhimillistä pääomaa kaikilla tasoilla, jotta voidaan vähentää kyberturvallisuuteen kohdistuvia uhkia koulutuksen ja tietoisuuden lisäämisen kautta, ja että on tärkeää luoda asianmukainen rikoslainsäädäntö ja valtioiden rajat ylittävät puitteet verkkorikollisuuden torjumiseksi sekä osallistua aktiivisesti kansainvälisille foorumeille, kuten OECD:n Global Forum on Digital Security -foorumille;

23. muistuttaa digitalisaation tarjoamista mahdollisuuksista sosiaalisen osallisuuden suhteen ilmenevien erojen pienentämisessä, tiedon saatavuuden parantamisessa sekä taloudellisen syrjäytymisen vähentämisessä syrjäisillä alueilla;

Digitalisaatio: kestävä kehitys edistävä väline

24. suhtautuu myönteisesti EU:n ulkoiseen investointiohjelmaan, jolla edistetään investointeja paikallisiin tarpeisiin soveltuviin innovatiivisiin digitaalisiin ratkaisuihin, taloudelliseen osallistamiseen ja ihmisarvoisten työpaikkojen luomiseen; huomauttaa, että digitalisaatio on tärkeä investointimahdollisuus ja että rahoituslähteiden yhdistäminen eurooppalaisten ja kansainvälisten rahoituslaitosten ja yksityisen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön pohjalta olisi näin ollen merkittävä keino varojen hankkimiseksi;

25. kehottaa komissiota käynnistämään uusia aloitteita, joissa keskitytään erityisesti digitaalisen infrastruktuurin kehittämiseen, sähköisen hallinnon ja digitaalisten taitojen edistämiseen, digitaalitalouden vahvistamiseen ja uusyritysten kestävä kehityksen tavoitteisiin keskittyvien ekosysteemien edistämiseen, mukaan lukien mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten rahoitusmahdollisuudet, jotta ne voivat olla digitaalisessa vuorovaikutuksessa monikansallisten yritysten kanssa ja päästä osaksi globaaleja arvoketjuja;

26. kehottaa komissiota edelleen valtavirtaistamaan digitaaliteknologiaa ja -palveluita EU:n kehitys yhteistyöpolitiikassa muun muassa D4D-toimintaohjelman mukaisesti; korostaa tarvetta edistää digitaaliteknologian käyttöä tietyillä politiikan aloilla, kuten sähköisen hallinnon, maatalouden, koulutuksen, vesihuollon, terveydenhuollon ja energian aloilla;

27. kehottaa komissiota lisäämään investointeja digitaaliseen infrastruktuuriin kehitysmaissa merkittävän digitaalisen kuilun kaventamiseksi kehityksen kannalta tehokkaalla ja periaatteisiin pohjautuvalla tavalla;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

28. muistuttaa, että kehitysmaissa mikro- ja pk-yritykset muodostavat yritysten enemmistön ja työllistävät suurimman osan teollisuustyöntekijöistä ja palvelualan työntekijöistä; painottaa, että hyvin säännellyn rajat ylittävän sähköisen kaupankäynnin helpottamisella parannetaan suoraan ihmisten toimeentuloa, edistetään elintason parantamista ja työllisyyttä sekä vauhditetaan talouskehitystä; toteaa jälleen, kuinka merkittävä vaikutus tällaisilla pyrkimyksillä voisi olla sukupuolten tasa-arvoon, sillä suuri määrä näistä yrityksistä on naisten omistuksessa ja johdossa; painottaa, että erityisesti naisten yrittäjyyden tiellä olevia oikeudellisia, hallinnollisia ja sosiaalisia esteitä on vähennettävä; kehottaa käyttämään digitalisaatiota myös siihen, että edistetään koulutusta ja yrittäjyysvalmiuksien kehittämistä kehitysmaissa samalla, kun luodaan suotuisa ympäristö startup-yrityksille ja innovatiivisille yrityksille;

29. korostaa, että kaupankäynti mineraaleilla, joiden hyödyntämisellä rahoitetaan aseellisia konflikteja tai joiden hyödyntämiseen liittyy pakkotyötä, on lopetettava; muistuttaa, että koltaani on monien elektronisten laitteiden (esimerkiksi älypuhelimien) perusraaka-aine ja että sen hyödyntämisen ja louhinnan ja sillä käytävän laittoman kaupan takia Afrikan suurten järvien alueella, erityisesti Kongon demokraattisessa tasavallassa, riehuva sisällissota on johtanut yli kahdeksan miljoonan ihmisen kuolemaan; kehottaa tekemään lopun lasten hyväksikäytöstä koltaanikaivoksissa sekä koltaanin laittomasta kaupasta, jotta saadaan aikaan tilanne, jossa sitä louhitaan ja sillä käydään kauppaa asianmukaisella ja myös paikallista väestöä hyödyttävällä tavalla;

30. toteaa, että Afrikan talouden suurin toimiala, maatalous, voi mahdollisesti hyötyä digitaalitekologiasta; korostaa, että digitaalisia järjestelmiä voidaan käyttää kehitysmaissa siihen, että maanviljelijöille tiedotetaan markkinahinnoista ja heidät kytketään mahdollisiin ostajiin sekä annetaan käytännön tietoa viljelymenetelmistä ja markkinasuuntauksista, säätietoja sekä varoituksia ja neuvontaa kasvi- ja eläintaudeista; korostaa kuitenkin, että kun maataloudesta on tulossa yhä enemmän osaamiseen ja huipputeknologiaan perustuvaa, tällä digitaalisella maataloudella voi olla myös valtava sosiaalisesti ja ympäristön kannalta vahingollinen vaikutus kehitysmaissa, koska uusin teknologia voi jatkossakin pysyä vain suurten ja teollistuneiden maatilojen saatavilla, jotka ovat aktiivisia vientimarkkinoilla ja kaupallisten viljelykasvien alalla, kun taas heikko tietämys ja taidot voivat saattaa pienviljelyn entistä marginaalisempaan asemaan kehitysmaissa;

31. vaatii, että maataloudelle kehitysmaissa osoitetun EU:n rahoituksen on oltava sopusoinnussa Agenda 2030 -toimintaohjelman uudistusluonteen ja Pariisin ilmasopimuksen kanssa ja näin ollen myös maataloustieteen ja -tekniikan kehitystä koskevassa kansainvälisessä arvioinnissa (IAASTD) esitettyjen johtopäätösten sekä oikeutta ruokaan käsittelevän YK:n erityisraportoinnin suositusten kanssa; korostaa tämän edellyttävän, että tunnustetaan maatalouden monitoimintaisuus ja siirrytään nopeasti kemikaalien intensiiviseen käyttöön perustuvasta monokulttuurista kohti monipuolista ja kestävästä maataloutta, joka perustuu maatalouden ekologiisiin viljelykäytäntöihin ja vahvistaa paikallisia elintarvikejärjestelmiä ja pienviljelyä;

32. huomauttaa, että tieto- ja viestintäteknologian välineitä voidaan käyttää tiedon levittämiseen, joka voi olla ratkaisevan tärkeää sekä luonnonkatastrofien että teknologian aiheuttamien onnettomuuksien ja hätätilanteiden yhteydessä ja myös haurailla ja konfliktista kärsivillä alueilla; korostaa, että digitaalitekniikan avulla matalan tulotason yhteisöt ja muut heikossa asemassa olevat yhteisöt voivat saada laadukkaita peruspalveluja (kuten terveydenhuoltoa, koulutusta, vettä, jätevesihuoltoa ja sähköä) sekä humanitaarista apua ja muita julkisia ja yksityisiä palveluja; painottaa, että on tärkeää torjua verkossa olevaa disinformaatiota (valeuutiset), ja korostaa sellaisten erityisohjelmien tarvetta, joissa keskitytään medialukutaitoon näistä haasteista selviytymisen välineenä;

33. korostaa, että tekninen innovaatio humanitaarisessa avussa on etusijalla, erityisesti pakkosiirtymisten yhteydessä, pyrittäessä kestäviin ratkaisuihin, jotka tuovat vakautta ja ihmisarvoa ihmisten elämään ja voivat helpottaa humanitaarista kehitystä; panee tyytyväisenä merkille maailmanlaajuiset aloitteet humanitaarisen innovoinnin edistämiseksi, kuten Global Alliance for Humanitarian Innovation (GAHI), Humanitarian Innovation Fund (HIF) ja UN Global Pulse, ja kehottaa EU:ta edistämään avointa dataa ja tukemaan voimakkaasti ohjelmistokehittäjien ja -suunnittelijoiden maailmanlaajuisia yhteisöjä, jotka rakentavat käytännönläheisesti avointa teknologiaa kansainvälisten humanitaaristen ja kehitysongelmien ratkaisemiseksi;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

34. korostaa, että digitaalitekniikat, kuten tekstiviestit ja matkapuhelinsovellukset, voivat tarjota kohtuuhintaisia uusia välineitä, joita voitaisiin käyttää tärkeiden tietojen levittämiseen köyhille ja eristyksissä eläville ihmisille sekä vammaisille henkilöille; panee merkille matkapuhelintekniikan potentiaalin ja toteaa, että sen etuja voivat olla muun muassa alhaisemmat käyttökustannukset verkon lisääntyvän kattavuuden ansiosta, käyttäjäystävällisyys ja puhelujen ja tekstiviestien alenevat kustannukset; muistuttaa kuitenkin yhtä lailla, että matkapuhelimet synnyttävät terveys- ja ympäristöriskejä, erityisesti mineraalivarojen hyödyntämisen ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromun määrän kasvun vuoksi; korostaa, että digitalisointi voi joko tehostaa tai horjuttaa demokratiaa, ja kehottaa EU:ta ottamaan asianmukaisesti huomioon nämä riskit ja valvomaan digitaalitekniikan väärinkäyttöä edistäessään teknologisen innovoinnin käyttöä kehitysavun yhteydessä ja edistämään myös internetin hallintoa;

35. korostaa, että on tärkeää luoda digitaalitalouden kannalta kestävä ekosysteemi, jotta digitalisoitumiseen liittyviä ekologisia vaikutuksia voidaan vähentää parantamalla resurssien tehokasta käyttöä sekä digitaali- että energia-alalla, erityisesti asettamalla etusijalle kiertotalous; kehottaa tukemaan Euroopan ulkoisesta investointiohjelmasta (EEIP) tuottajavastuuta, siten että tuetaan konkreettisesti pk-yrityksiä, jotka kehittävät uudelleenkäyttöä, korjausta ja kunnostusta koskevia toimintoja ja liittävät liiketoimintoihinsa palautusjärjestelmän tavoitteenaan poistaa sähkö- ja elektroniikkalaitteissa käytettyjä vaarallisia osia; kehottaa lisäämään kuluttajien tietoisuutta sähkö- ja elektroniikkalaitteiden ympäristövaikutuksista ja puuttumaan tehokkaasti yritysten vastuuseen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuotannossa; painottaa samoin tarvetta tukea sähkö- ja elektroniikkalaiteromun tilastointia ja kansallisia sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskevia toimintalinjoja kehitysmaissa, jotta edistetään tällaisen romun tuottamisen minimointia, estetään sen laitton sijoittaminen ja epäasianmukainen käsittely, edistetään kierrätystä sekä luodaan työpaikkoja kunnostamis- ja kierrätysalalla;

36. toteaa, että digitaalitekniikka tarjoaa energia-alalle innovatiivisia välineitä resurssien käytön optimointiin; muistuttaa kuitenkin, että digitaalitekniikalla on merkittävä ekologinen jalanjälki, sillä se käyttää energiavaroja (digitaalialan hiilidioksidipäästöjen osuudeksi kokonaispäästöistä arvioidaan 2–5 prosenttia) ja metalleja (esimerkiksi hopeaa, kobolttia ja tantaalia), mikä asettaa sen pitkän aikavälin kestävyuden kyseenalaiseksi; toteaa jälleen, että tuotanto- ja kulutusrakenteita on muutettava ilmastonmuutoksen torjumiseksi;

37. tunnustaa, että digitaalitekniikka voi tarjota mahdollisuuksia demokratian ja kansalaisten päätöksentekoon osallistumisen edistämiseksi;

38. korostaa, että on tärkeää luoda ja toteuttaa valtion ylläpitämiä digitaalisia tiedotusfoorumeita, jotka lisäävät ihmisten mahdollisuuksia hankkia täydelliset tiedot oikeuksistaan ja palveluista, jotka valtio asettaa kansalaistensa saataville;

39. korostaa, että sähköiset viranomaispalvelut edistävät osaltaan julkisten palvelujen nopeampaa ja edullisempaa käyttöä, parantavat johdonmukaisuutta ja kansalaisten tyytyväisyyttä, helpottavat kansalaisyhteiskunnan jäsentymistä ja toimintoja sekä lisäävät avoimuutta, mikä vaikuttaa merkittävästi demokratian edistämiseen ja korruption torjuntaan; korostaa tekniikan ja digitalisoinnin keskeistä roolia tehokkaan finanssipolitiikan ja hallinnon kannalta, mikä mahdollistaa kotimaisten resurssien tehokkaamman käyttöönoton sekä tuen verovilpin ja veropetosten torjunnassa; katsoo, että on välttämätöntä luoda turvalliset digitaaliset henkilöllisyydet, koska tämä voisi auttaa määrittämään niiden henkilöiden määrän, jotka tarvitsevat tiettyjä peruspalveluja;

40. kehottaa hyödyntämään digitaalitekniikan tarjoamia mahdollisuuksia edistää lasten kirjaamista väestörekisteriin; korostaa, että UNICEFin arvion mukaan yksinomaan Saharan eteläpuolisessa Afrikassa 95 miljoonaa lasta on jäänyt rekisteröimättä syntyessään⁽¹⁾ eikä heillä näin ollen ole syntymätodistusta; ottaa huomioon, että tämä puute estää lasta tulemasta laillisesti tunnustetuksi, minkä vuoksi hän ei ole yhteiskunnalle olemassa syntymästään alkaen eikä aikuisenakaan; toteaa, että tämä vääristää maiden väestötietoja ja aiheuttaa merkittäviä seurauksia väestöryhmien tarpeiden arvioinnissa, erityisesti koulutuksen tai terveydenhuollon saatavuuden osalta;

⁽¹⁾ <https://www.unicef.org/reports/state-worlds-children-2016>

Tiistai 13. marraskuuta 2018

41. panee merkille digitaaliteknologian keskeisen aseman terveyspalvelujen hallinnoinnissa, hätäaputoimissa epidemioiden yhteydessä, julkisten terveystietokantojen täytäntöönpanossa, terveydenhuoltopalvelujen julkisessa saatavuudessa ja terveydenhuollon työntekijöiden koulutuksessa, perustutkimuksen tukemisessa ja edistämässä sekä terveydenhuollon ja sähköisen terveydenhuollon tietopalvelujen kehittämisessä; kehottaa tästä syystä päättäjiä ottamaan käyttöön asianmukaiset poliittiset ja sääntelykehykset sähköisen terveydenhuollon hankkeiden kehittämiseksi; pyytää komissiota tarjoamaan niiden edellyttämät taloudelliset resurssit;

42. panee tyytyväisenä merkille verkossa olevan DEVCO Academy -ohjelman, joka mahdollistaa EU:n kumppanimaiden koulutuksen verkossa; kehottaa kehittämään edelleen paikallisjohtajille tarkoitettuja koulutusohjelmia sekä laatimaan unionin tukia koskevia hakumenettelyjä, jotta kyseiset kumppanit saavat selkeämmän kuvan odotuksista, tavoitteista ja edellytyksistä ja tätä kautta paremmat mahdollisuudet saada hankkeensa hyväksytyiksi; korostaa, että tällaiset hankkeet, edellyttäen että ne ovat helposti saatavilla, tehokkaita ja tarkoituksenmukaisia, vaikuttaisivat myönteisesti avun käyttöönottoon sekä mielikuvaan EU:sta sen kumppaneiden keskuudessa;

o

o o

43. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle ja Euroopan ulkosuhdehallinnolle.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0451

Asevientä: yhteisen kannan 2008/944/YUTP täytäntöönpano

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2018 aseviennistä: yhteisen kannan 2008/944/YUTP täytäntöönpano (2018/2157(INI))

(2020/C 363/05)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 21 artiklassa vahvistetut periaatteet, joita ovat erityisesti demokratian ja oikeusvaltion edistäminen ja rauhan säilyttäminen, konfliktien estäminen ja kansainvälisen turvallisuuden lujittaminen,
- ottaa huomioon 8. joulukuuta 2008 vahvistetun neuvoston yhteisen kannan 2008/944/YUTP sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä ⁽¹⁾, ("yhteinen kanta")
- ottaa huomioon yhteisen kannan 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti laaditun yhdeksännentoista vuosikertomuksen ⁽²⁾,
- ottaa huomioon tehokkaan asevientivalvonnan edistämisestä 22. tammikuuta 2018 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2018/101 ⁽³⁾ ja asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukevista EU:n tiedotustoimista 29. toukokuuta 2017 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2017/915 ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon Euroopan unionin yhteisen puolustustarvikeluettelon päivitetyn version, jonka neuvosto hyväksyi 26. helmikuuta 2018 ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä hyväksytyyn neuvoston yhteiseen kantaan liittyvän käyttäjän oppaan,
- ottaa huomioon 12. toukokuuta 1996 hyväksytyyn tavanomaisten aseiden ja kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian vientivalvontaa koskevan Wassenaarin järjestelyn sekä tällaisten tuotteiden ja teknologian ja ampumatarvikkeiden joulukuussa 2017 ajantasaistetut luettelot ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 25. kesäkuuta 2012 hyväksytyyn ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n strategiakehyksen ja toimintasuunnitelman ja erityisesti toimintasuunnitelman tuloksen 11 (e) sekä 20. heinäkuuta 2015 hyväksytyyn ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman (2015–2019) ja erityisesti sen tavoitteen 21 (d),
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 2. huhtikuuta 2013 hyväksymän asekauppasopimuksen ⁽⁷⁾, joka tuli voimaan 24. joulukuuta 2014,
- ottaa huomioon yhteisön sisällä tapahtuvia puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoja koskevien ehtojen yksinkertaistamisesta 6. toukokuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/43/EY ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99.

⁽²⁾ EUVL C 56, 14.2.2018, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 17, 23.1.2018, s. 40.

⁽⁴⁾ EUVL L 139, 30.5.2017, s. 38.

⁽⁵⁾ EUVL C 98, 15.3.2018, s. 1.

⁽⁶⁾ <http://www.wassenaar.org/control-lists/>, tavanomaisten aseiden ja kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian vientivalvontaa koskevaan Wassenaarin järjestelyyn liittyvä kaksikäyttötuotteiden ja -teknologioiden luettelo sekä ampumatarvikkeiden luettelo.

⁽⁷⁾ Asekauppasopimus, YK, 13-27217.

⁽⁸⁾ EUVL L 146, 10.6.2009, s. 1.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskevan yhteisön valvontajärjestelmän perustamisesta 5. toukokuuta 2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 428/2009⁽¹⁾, sellaisena kuin se on muutettuna 16. huhtikuuta 2014 annetulla asetuksella (EU) N:o 599/2014, sekä asetuksen liitteessä I olevan luettelon kaksikäyttötuotteista ja -teknologiasta ("kaksikäyttötuoteasetus"),
  - ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja erityisesti tavoitteen nro 16, jolla pyritään edistämään oikeudenmukaisten, rauhanomaisten ja osallistavien yhteiskuntien kestävää kehitystä,
  - ottaa huomioon YK:n aseidenriisuntaohjelman "Yhteisen tulevaisuutemme turvaaminen",
  - ottaa huomioon tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1236/2005 muuttamisesta 23. marraskuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/2134⁽²⁾,
  - ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusvaltuutetun toimiston ihmisoikeusneuvostolle antaman raportin aseiden siirtojen vaikutuksesta ihmisoikeuksien toteutumiseen⁽³⁾,
  - ottaa huomioon aikaisemmat asiaa koskevat päätöslauselmansa ja erityisesti 13. syyskuuta 2017⁽⁴⁾ ja 17. joulukuuta 2015⁽⁵⁾ antamansa päätöslauselmat yhteisen kannan täytäntöönpanosta,
  - ottaa huomioon ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan puolustusalan teollisen kehittämisen ohjelman perustamisesta EU:n puolustusteollisuuden kilpailukyvyyn ja innovointikapasiteetin tukemiseksi (COM(2017)0294) ja ehdotuksen asetukseksi Euroopan puolustusrahastosta (COM(2018)0476),
  - ottaa huomioon 25. helmikuuta 2016⁽⁶⁾, 15. kesäkuuta 2017⁽⁷⁾ ja 30. marraskuuta 2017⁽⁸⁾ antamansa päätöslauselmat Jemenin humanitaarisesta tilanteesta,
  - ottaa huomioon 27. helmikuuta 2014 antamansa päätöslauselman aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten käytöstä⁽⁹⁾,
  - ottaa huomioon Jemenin ihmisoikeustilanteesta 17. elokuuta 2018 annetun YK:n ihmisoikeusneuvoston raportin, jossa tarkastellaan myös syyskuun 2014 jälkeen tehtyjä rikkomuksia ja loukkauksia (A/HRC/39/43),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan ja 132 artiklan 2 kohdan,
  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A8-0335/2018),
- A. ottaa huomioon, että Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 51 artiklassa vahvistetaan luonnollinen oikeus erilliseen tai yhteiseen puolustautumiseen;
- B. ottaa huomioon, että aseiden viennillä ja siirroilla on kiistämätön vaikutus ihmisoikeuksiin ja ihmisten turvallisuuteen, sosioekonomiseen kehitykseen ja demokratiaan; ottaa huomioon, että asevientä vaikuttaa myös olosuhteisiin, joiden vuoksi ihmiset joutuvat pakenemaan kotimaistaan; katsoo, että nämä ovat perusteltuja syitä luoda tiukka, avoin, vaikuttava ja yleisesti hyväksyty ja määritelty asevalvontajärjestelmä;
- C. ottaa huomioon, että yhteinen kanta 2008/944/YUTP on oikeudellisesti sitova asiakirja, jossa vahvistetaan kahdeksan perustetta; katsoo, että jos nämä perusteet eivät täyty, vientilupa olisi evättävä (perusteet 1–4) tai epäämistä olisi ainakin harkittava (perusteet 5–8); ottaa huomioon, että yhteisen kannan 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti päätös sotilasteknologian tai puolustustarvikkeiden siirrosta tai siirron epäämisestä on edelleen kunkin jäsenvaltion omassa harkinnassa;

⁽¹⁾ EUVL L 134, 29.5.2009, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 338, 13.12.2016, s. 1.

⁽³⁾ A/HRC/35/8.

⁽⁴⁾ EUVL C 337, 20.9.2018, s. 63

⁽⁵⁾ EUVL C 399, 24.11.2017, s. 178.

⁽⁶⁾ EUVL C 35, 31.1.2018, s. 142.

⁽⁷⁾ EUVL C 331, 18.9.2018, s. 146.

⁽⁸⁾ EUVL C 356, 04.10.2018, s. 104.

⁽⁹⁾ EUVL C 285, 29.8.2017, s. 110.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- D. toteaa uusimpien lukujen⁽¹⁾ osoittavan, että aseiden vienti 28 jäsenvaltion EU:sta oli yli 27 prosenttia maailmanlaajuisesta kokonaisviennistä vuosina 2013–2017, mikä tekee unionista maailman toiseksi suurimman aseiden toimittajan Yhdysvaltain (34 prosenttia) jälkeen ja ennen Venäjää (22 prosenttia); ottaa huomioon, että vuosina 2015 ja 2016 myönnettyjen asevientilupien arvo oli suurimmillaan unionin tietojen keräämisen käynnistymisen jälkeen ja niiden kokonaisarvo oli 195,95 miljardia euroa vuonna 2015 ja tavanomaisten aseiden vientiä käsittelevän työryhmän (COARM) tuoreimman kertomuksen mukaan 191,45 miljardia euroa vuonna 2016⁽²⁾; toteaa, että vuosien 2015 ja 2016 luvut ovat valitettavasti harhaanjohtavia ja epätarkkoja, koska lupien määrä ei ole lähitulevaisuudessa odotettavissa olevaa todellista vientiä kuvaava tarkka luku vaan kuvastaa osittain pikemminkin aikomusta;
- E. ottaa huomioon, että COARM-työryhmän vuosikertomukset ovat toistaiseksi ainoa väline, jonka tarkoituksena on kattaa yhteisen kannan täytäntöönpano; katsoo, että nämä kertomukset ovat lisänneet jäsenvaltioiden aseviennin avoimuutta ja että käyttäjän oppaan ohjeiden ja selitysten määrä on lisääntynyt huomattavasti; ottaa huomioon, että yhteinen kanta on lisännyt tietoja asevientilupien myöntämisestä;
- F. huomauttaa, että sekä maailmanlaajuinen että alueellinen turvallisuusympäristö on muuttunut suuresti, erityisesti unionin eteläisellä ja itäisellä naapurialueella, mikä korostaa sitä, että on kiireellisesti parannettava menetelmiä, joiden avulla vientilupiin liittyviin riskinarviointeihin tuotetaan tietoa, ja tehtävä niistä turvallisempia;
- G. toteaa, että yhteisen kannan 3 artiklan mukaan kahdeksalla perusteella määritellään vain vähimmäistaso, eivätkä ne estä jäsenvaltioita toteuttamasta tiukempia aseviennin valvontaa koskevia toimenpiteitä; toteaa, että aseiden vientiluvan myöntämistä tai epäämistä koskeva päätöksentekoprosessi kuuluu yksinomaan jäsenvaltioiden toimivaltaan;
- H. ottaa huomioon, että kaikki jäsenvaltiot eivät toimita COARM-työryhmälle täydellisiä tietoja; ottaa huomioon, että koska tietojen keruujärjestelyt ja esittämismenettelyt vaihtelevat jäsenvaltioittain ja ne tulkitsevat kahdeksaa perustetta eri tavoin, tietokokonaisuudet ovat epätäydellisiä ja erilaisia ja aseiden vientikäytännöt vaihtelevat laajasti; muistuttaa, että tietojenvaihdon on oltava kunkin maan kansallisen lainsäädännön ja hallinnollisten menettelyjen mukaista;
- I. ottaa huomioon, että tällä hetkellä ei ole olemassa standardoitua, riippumatonta varmennus- ja raportointijärjestelmää, joka antaisi tietoa yhteisen kannan kahdeksan perusteen noudattamisesta;
- J. ottaa huomioon, että viime vuosina on hyväksytty pienaseiden ja kevyiden aseiden laitonta kauppaa koskevia toimenpiteitä ja Wassenaarin järjestelyyn sisältyvää kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian luetteloa on päivitetty; ottaa huomioon, että vaikka aseiden välityksen valvonnan, unionin ulkopuolella tapahtuvan lisensoidun valmistuksen ja loppukäyttäjien valvonnan kaltaisia kysymyksiä on otettu käsiteltäväksi ja jossain määrin sisällytetty itse yhteiseen kantaan, monet erityisesti kaksikäyttötuotteiden, kyberteknologian ja valvonnan alan tuotteet eivät vielä kuulu valvontajärjestelmän piiriin;
- K. ottaa huomioon, että 19. vuosikertomus paljastaa, että 40,5 prosenttia aseiden vientiluvista myönnettiin MENA-alueen maihin ja niiden arvo oli 77,5 miljardia euroa ja että Saudi-Arabian, Egyptin ja Yhdistyneiden arabiemiirikuntien osuus tästä viennistä oli suurin ja arvoltaan 57,9 miljardia euroa;
- L. ottaa huomioon, että joissakin tapauksissa tiettyihin maihin, esimerkiksi Saudi-Arabiaan, Yhdistyneisiin arabiemiirikuntiin ja Saudi-Arabian johtaman liittouman jäsenmaihin, vietyjä aseita on käytetty Jemenin kaltaisissa konflikteissa; katsoo, että tällainen vienti on selvästi yhteisen kannan vastaista;

⁽¹⁾ "Trends in international arms transfers", 2017, SIPRI Fact Sheet, maaliskuu 2018.

⁽²⁾ <http://enaat.org/eu-export-browser/licence.de.html>

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- M. huomauttaa, että 25. helmikuuta 2016 antamassaan päätöslauselmassa Jemenin humanitaarisesta tilanteesta parlamentti kehotti komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa tekemään aloitteen EU:n asevientikiellon määrittämiseksi Saudi-Arabialle;
- N. ottaa huomioon, että EU:n jäsenvaltioiden luvallisesti siirtämällä ja sittemmin Jemenin nykyisessä konfliktissa käytetyillä aseilla on ollut katastrofaalinen vaikutus Jemenin kestäväan kehitykseen;
- O. ottaa huomioon, että puolustusala on tullut EU:n toimintapolitiikan keskeinen osa-alue, koska EU:n globaali-strategiassa todetaan, että kestävä, innovatiivinen ja kilpailukykyinen eurooppalainen puolustusteollisuus on olennainen Euroopan strategisen riippumattomuuden ja uskottavan YTPP:n kannalta⁽¹⁾; ottaa huomioon, että asevientien keskeinen tekijä Euroopan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan tehostamisessa ja että puolustusteollisuuden ensisijaisena tavoitteena on taata EU:n jäsenvaltioiden turvallisuus ja puolustus ja edistää osaltaan YUTP:n täytäntöönpanoa; ottaa huomioon, että Euroopan puolustusrahaston ja sen äskettäin käynnistetyn edeltäjän Euroopan puolustusteollisen kehittämisohjelman päätehtävänä on tukea Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukykyä⁽²⁾;
- P. ottaa huomioon, että avoimuustoimenpiteet, kuten aseviennin valvonta, auttavat edistämään luottamusta jäsenvaltioiden välillä;
- Q. ottaa huomioon, että yhteisen kannan 10 artiklassa todetaan yksiselitteisesti, että kahdeksan perusteen noudattaminen on etusijalla jäsenvaltioiden mahdollisiin taloudellisiin, sosiaalisiin, kaupallisiin tai teollisiin etuihin nähden;

Yhteisen kannan lujittaminen ja sen täytäntöönpanon parantaminen

1. korostaa, että valtioilla on legitiimi oikeus hankkia sotilasteknologiaa itsepuolustustarkoituksiin; toteaa, että puolustusteollisuuden ylläpitäminen on osa jäsenvaltioiden itsepuolustusta;
2. toteaa, että eurooppalaiset puolustusmarkkinat toimivat välineenä, jolla taataan jäsenvaltioiden ja EU:n kansalaisten turvallisuus ja puolustus, ja ne edistävät yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) ja erityisesti yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) täytäntöönpanoa; kehottaa jäsenvaltioita pääsemään eroon parhaillaan vallitsevasta puolustusmenojen tehottomuudesta, joka johtuu päällekkäisyyksistä, hajanaisuudesta ja yhteentoimivuuden puutteesta, ja pyrkimään siihen, että EU:sta tulisi turvallisuuden tuottaja, muun muassa valvomalla asevientä nykyistä paremmin;
3. toteaa, että EU on ainoa valtioiden unioni, jolla on oikeudellisesti sitova kehys, jonka avulla parannetaan aseiden viennin valvontaa myös kriisialueilla ja valtioissa, joiden ihmisoikeustilanne on kyseenalainen; pitää tässä yhteydessä myönteisenä, että kolmannet maat Euroopassa ja sen ulkopuolella ovat liittyneet aseviennin valvontajärjestelmään yhteisen kannan pohjalta; kannustaa myös jäljellä olevia ehdokasmaita, maita, jotka ovat saamassa ehdokasmaan aseman, ja maita, jotka haluavat muutoin astua EU-jäsenyyteen johtavalle tielle, soveltamaan yhteisen kannan säännöksiä;
4. korostaa, että on kiireesti vahvistettava EU:n edustustojen roolia jäsenvaltioiden ja Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) avustamisessa vientilupiin liittyvissä riskinarvioinneissa ja loppukäyttäjien valvonnan, toimitusten jälkeisen valvonnan sekä paikan päällä tehtävien tarkastusten suorittamisessa;
5. panee merkille, että jäsenvaltiot soveltavat ja tulkitsevat yhteisen kannan kahdeksaa perustetta eri tavoin; kehottaa soveltamaan kahdeksaa perustetta yhtenäisesti, johdonmukaisesti ja koordinoitusti ja panemaan yhteisen kannan ja sen velvoitteet kokonaisuudessaan täytäntöön;
6. katsoo, että vientilupiin liittyviin riskinarviointimenetelmiin olisi sisällytettävä ennalta varautumisen periaate ja että jäsenvaltioiden olisi arvioitava paitsi sitä, saatetaanko jotakin tiettyä sotilasteknologiaa käyttää kansallisiin tukahduttamistoimiin tai muihin ei-toivottuihin tarkoituksiin, myös kohdemaan kokonaistilanteeseen perustuvia riskejä ja otettava huomioon sellaiset tekijät kuin demokratian ja oikeusvaltion tila ja sosioekonominen kehitys;

(1) ”Jaettu näkemys, yhteinen toiminta: vahvempi Eurooppa – Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspoliittinen globaalistrategia”, Bryssel, kesäkuu 2016.

(2) EU:n puolustusrahaston käyttöönotto, COM(2017)0295, 7.6.2017.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

7. kehottaa 13. syyskuuta 2017 antamiensa suositusten mukaisesti jäsenvaltioita ja EUH:ta käyttämään meneillään olevaa tarkistusprosessia tiedonvaihtomekanismien vahvistamiseen antamalla vientilupiin liittyviin riskinarviointeihin laadullisesti ja määrällisesti parempaa tietoa seuraavasti:

- a) annetaan vientiluvista ja todellisesta viennistä enemmän tietoja, jotka jaetaan järjestelmällisesti ja kohtuullisessa ajassa; tiedot koskevat muun muassa huolestuttavia loppukäyttäjii, tapauksia, joissa aseita on siirretty tarkoituksenvastaisesti, väärennetyjä tai muuten huolestuttavia loppukäyttäjätodistuksia sekä epäilyttäviä välittäjiä tai kuljetusyrityksiä kotimaisen lainsäädännön mukaisesti;
- b) pidetään luetteloja yhteisöistä ja henkilöistä, jotka on tuomittu asevientilainsäädännön rikkomisesta, todetuista tarkoituksenvastaisista siirroista sekä henkilöistä, joiden on todettu tai epäillään osallistuneen laittomaan asekauppaan tai toimiin, jotka aiheuttavat vaaraa kansainväliselle ja kansalliselle turvallisuudelle;
- c) jaetaan kahdeksan perusteen täytäntöönpanossa parhaiksi havaitut käytännöt;
- d) muunnetaan käyttäjän opas interaktiiviseksi verkkoaineistoksi;
- e) muunnetaan EU:n vuosikertomus avoimeksi ja julkiseksi verkkotietokannaksi vuoden 2019 loppuun mennessä ja sovelletaan uutta mallia vuoden 2017 tietoihin;
- f) edistetään lainvalvontaviranomaisten ja rajavalvontaviranomaisten välisiä tietojen vaihtoon perustuvia selkeitä ja vakiintuneita yhteistyömenettelyitä turvallisuusyhteistyön vahvistamiseksi ja EU:n ja sen kansalaisten turvallisuutta vaarantavan laittoman asekaupan kitkemiseksi;

8. kehottaa jäsenvaltioita ja EUH:ta lisäämään vientiin liittyvien asioiden parissa työskentelevää henkilöstöään sekä kansallisella että EU:n tasolla; kannustaa käyttämään EU:n varoja jäsenvaltioiden lupa- ja täytäntöönpanoviranomaisten valmiuksien kehittämiseen;

9. muistuttaa, että yksi syy yhteisen kannan laatimiseen oli estää eurooppalaisten aseiden käyttö jäsenvaltioiden asevoimia vastaan ja estää ihmisoikeusloukkaukset ja aseellisten konfliktien pitkittyminen; toteaa jälleen, että yhteisessä kannassa asetetaan vähimmäisvaatimukset, joita jäsenvaltioiden on noudatettava asevientivalvonnan alalla, ja että siihen sisältyy velvoite arvioida vientilupahakemusta kaikkien siinä lueteltujen kahdeksan perusteen osalta;

10. arvostelee sitä, että jäsenvaltiot jättävät järjestelmällisesti soveltamatta kahdeksaa perustetta ja että sotilasteknologiaa päätyy kohteisiin ja loppukäyttäjille, jotka eivät ole yhteisessä kannassa vahvistettujen perusteiden mukaisia; kehottaa jälleen arvioimaan riippumattomasti sitä, noudattavatko jäsenvaltiot yhteisen kannan kahdeksaa perustetta; katsoo, että kahdeksan perusteen soveltamisessa olisi pyrittävä parempaan yhdenmukaisuuteen; pitää valitettavana, ettei ole annettu säännöksiä seuraamusten määräämisestä jäsenvaltioille, jotka eivät tarkista kahdeksan perusteen noudattamista ennen lupien myöntämistä; kehottaa jäsenvaltioita parantamaan yhteisen kannan täytäntöönpanon johdonmukaisuutta ja kehottaa niitä säätämään riippumattomia tarkastuksia koskevista järjestelyistä;

11. katsoo, että vienti Saudi-Arabiaan, Yhdistyneisiin arabiemiirikuntiin ja muihin Saudi-Arabian Jemenissä johtaman liittouman jäsenmaihin on vähintään kahden perusteen vastaista, sillä kyseiset maat ovat osallistuneet vakaviin humanitaarisen oikeuden loukkauksiin, kuten YK:n toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistaneet; toistaa 13. syyskuuta 2017 esittämänsä kehotuksen asettaa Saudi-Arabia kiireesti asevientikieltoon ja kehottaa korkeaa edustajaa / varapuheenjohtajaa ja neuvostoa laajentamaan vientikiellon koskemaan myös kaikkia muita Saudi-Arabian Jemenissä johtaman liittouman jäseniä;

12. pitää välttämättömänä käynnistää prosessi sellaisen mekanismin luomiseksi, jolla rangaistaan jäsenvaltioita, jos ne eivät noudata yhteistä kantaa;

13. toteaa, että eräät jäsenvaltiot ovat lopettaneet aseiden toimittamisen Saudi-Arabiaan ja muille Saudi-Arabian Jemenissä johtaman liittouman jäsenille niiden toimien vuoksi, kun taas toiset ovat jatkaneet sotilasteknologian toimittamista; onnittelee esimerkiksi Saksaa ja Alankomaita, jotka ovat muuttaneet käytäntöjään Jemenin konfliktin osalta; pitää kuitenkin erittäin valitettavana, että muut jäsenvaltiot eivät näytä ottavan huomioon kohdemaan toimintaa ja vietyjen aseiden ja ampumatarvikkeiden lopullista käyttöä; korostaa, että tämä käytäntöjen välinen ero uhkaa heikentää koko EU:n asevalvontajärjestelmää;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

14. on huolissaan siitä, että lähes kaikki tiettyihin maihin, kuten Egyptiin ja Saudi-Arabiaan, suuntautuvaa vientiä koskevat vientilupahakemukset on hyväksytty, vaikka vienti näihin maihin on vähintään yhteisen kannan perusteiden 1–6 vastaista, ja muistuttaa, että perusteiden 1–4 rikkomisen on johdettava vientiluvan epäämiseen; pitää valitettavana, että Saudi-Arabiaan kohdistuvan viennin osalta on hyväksytty miltei kaikki vientilupahakemukset (95 prosenttia) luokassa ML9⁽¹⁾ (sota-alukset, joita käytetään Jemenin merisaarron valvontaan), luokassa ML10 (ilma-alukset) ja luokassa ML4 (pommit jne.), jotka ovat olleet erittäin tärkeitä ilmaoperaatiolle ja pahentaneet humanitaarista tilannetta, heikentäneet koko maan kestävästä kehitystä ja pahentaneet Jemenin väestön jatkuvaa kärsimystä;

15. on tyrmistynyt siitä, että suuria määriä EU:ssa tehtyjä aseita ja ampumatarvikkeita on löydetty Da'eshin hallusta Syyriassa ja Irakissa; panee merkille, että Bulgaria ja Romania eivät ole soveltaneet tehokkaasti yhteistä kantaa loppukäyttäjätodistusten vastaisissa uudelleensirroissa; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita vastaisuudessa kieltämään vastaavanlaiset siirrot, erityisesti Yhdysvaltoihin ja Saudi-Arabiaan, ja kehottaa EUH:ta ja jäsenvaltioita, erityisesti Bulgariaa ja Romaniaa, selittämään COARM-työryhmän yhteydessä mutta myös julkisesti parlamentin turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alivaliokunnassa, mihin toimiin asiassa on ryhdytty; kehottaa EUH:ta puuttumaan moniin äskettäisessä Conflict Armament Research -järjestön raportissa esiin tuotuihin tapauksiin ja selvittämään tehokkaampia menetelmiä arvioida tarkoituksenvastaisten siirtojen riskiä COARM-työryhmässä ja muilla asiaankuuluvilla foorumeilla, muun muassa asettamalla jäsenvaltioille velvoitteen hylätä vientilupa, jos on selvästi olemassa riski, että viennin kohteena oleva sotilasteknologia tai puolustustarvikkeet voidaan siirtää tarkoituksenvastaisesti; päättää käynnistää tutkinnan tästä asiasta;

16. on huolissaan siitä, että sodan aikana ja huomattavien poliittisten jännitteiden vallitessa asejärjestelmien toimittaminen voi vaikuttaa kohtuuttomasti siviileihin; korostaa, että konfliktit olisi ratkaistava ensisijaisesti diplomaattisin keinoin; kehottaa tästä syystä jäsenvaltioita toteuttamaan toimia todellisen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan aikaansaamiseksi;

17. toteaa, että perusteen 8 parempi täytäntöönpano edistäisi merkittävästi EU:n kehitystavoitteita ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteita, erityisesti tavoitetta 16.4, koskevan politiikan johdonmukaisuutta; kehottaa jäsenvaltioita ja EUH:ta käyttämään yhteisen kannan meneillään olevaa tarkasteluprosessia tähän tarkoitukseen; suosittelee, että käyttäjän opas päivitetään tältä osin siten, että ei keskitytä pelkästään aseiden hankinnan kehitysvaikutukseen vastaanottajamaassa vaan myös aseiden käytön mahdollisiin kehitystä haittaaviin tekijöihin myös muissa kuin vastaanottajamaissa;

18. ehdottaa, että olisi tutkittava, millaisia mahdollisuuksia EU:lla on tukea jäsenvaltioita yhteisen kannan kahdeksan perusteen noudattamisessa erityisesti toimittamalla niille tietoja riskinarviointivaiheessa, tekemällä loppukäyttäjiä koskevia tarkastuksia ja lähetyksiä koskevia ennakkotarkastuksia sekä päivittämällä säännöllisesti niiden kolmansien maiden luetteloa, jotka ovat yhteisen kannan perusteiden mukaisia;

19. panee merkille, että neuvosto suorittaa vuonna 2018 yhteisen kannan täytäntöönpanoa ja sen tavoitteiden täyttymistä koskevan uudelleentarkastelun; kehottaa tarkastelemaan yhteistä kantaa uudelleen sen määrittämiseksi, miten sitä pannaan täytäntöön kansallisella tasolla, mukaan luettuna arvio eri tavoista, joilla yhteinen kanta on pantu täytäntöön maiden laeissa ja asetuksissa, vientilupahakemusten arvioinnissa käytettävät menetelmät sekä siihen osallistuvat hallituksen virastot ja ministeriöt; korostaa tässä yhteydessä, että vasta käynnistetystä Euroopan puolustusteollisen kehittämisohjelmasta ja tulevasta puolustusrahastosta rahoitettavien hankkeiden on kuuluttava kansallisten ja EU:n valvonta- ja raportointimekanismien- ja järjestelyjen piiriin ja niihin on sovellettava täyttä parlamentaarista valvontaa; katsoo, että myös ehdotetun Euroopan rauhanrahaston on kuuluttava parlamentaarisen valvonnan piiriin;

20. kehottaa jäsenvaltioita pääsemään eroon parhaillaan vallitsevasta puolustusmenojen tehottomuudesta, joka johtuu päällekkäisyyksistä, hajanaisuudesta ja yhteentoimivuuden puutteesta, ja pyrkimään siihen, että EU:sta tulisi turvallisuuden tuottaja, muun muassa valvomalla asevientä nykyistä paremmin;

21. katsoo, että tuotteisiin liittyville toimille, jotka koskevat pääasiassa vientitarkoituksiin kehitettäviä pienaseita ja kevyitä aseita, ei olisi myönnettävä unionin rahoitusta tulevan Euroopan puolustusrahaston perustamisesta annettavan asetuksen yhteydessä (COM(2018)0476);

⁽¹⁾ (Pinta- ja vedenalaiset) sota-alukset, laivaston erikoisvarusteet, lisälaitteet, komponentit ja muut pinta-alukset [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XG0406\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XG0406(01)&from=EN)

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

22. pitää brexitin yhteydessä tärkeänä, että Yhdistynyt kuningaskunta sitoutuisi jatkossakin noudattamaan yhteistä kantaa ja soveltaisi sen toimintaohjeita muiden eurooppalaisten kolmansien maiden tapaan;
23. korostaa, että Euroopan puolustusalan kilpailukyvyyn lisäämispyrkimyksen ei pidä heikentää yhteisen kannan kahdeksan perusteen soveltamista, koska ne ovat etusijalla jäsenvaltioiden taloudellisiin, kaupallisiin, sosiaalisiin tai teollisiin etuihin nähden;
24. katsoo, että yhteisön sisällä tapahtuvien puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoja koskevien ehtojen yksinkertaistamisesta annetun direktiivin 2009/43/EY täytäntöönpanon olisi vastattava yhteistä kantaa, myös varaosien ja komponenttien osalta; panee merkille, että yhteinen kanta ei sisällä soveltamisalan rajoituksia ja siten sen kahdeksan perustetta koskevat myös EU:n sisäisiä siirtoja;
25. palauttaa mieliin, että EU:n yritysten puutteellisesti valvottavan verkkovalvontateknologian viennin haittavaikutukset voivat heikentää EU:n digitaalisen infrastruktuurin turvallisuutta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista; pitää tässä yhteydessä tärkeänä, että EU:n kaksikäyttöasetusta tarkistetaan nopeasti, vaikuttavasti ja kattavasti; muistuttaa komission ehdotusta koskevasta parlamentin kannasta, joka hyväksyttiin ylivoimaisella enemmistöllä tammikuussa 2018, ja ehdottaa, että neuvosto vahvistaa kunnianhimoisen kannan, jotta lainsäädäntövallan käyttäjät voivat päästä sopimukseen ennen tämän vaalikauden loppua; kehottaa jäsenvaltioita kiinnittämään vientivalvonnan ja kahdeksan perusteen soveltamisen osalta enemmän huomiota valvontateknologian kaltaisiin tuotteisiin, joita voidaan käyttää sekä siviili- että sotilastarkoituksiin, ja vastaavasti komponentteihin, joita voidaan käyttää sähköisessä sodankäynnissä tai ihmisoikeuksien rikkomiseen; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota investoimaan riittävästi teknologia- ja henkilöresursseihin, jotta voidaan antaa erityistä kyberturvallisuusohjelmia koskevaa koulutusta; kehottaa jäsenvaltioita edistämään kansainvälisellä tasolla näiden tuotteiden lisäämistä valvontaluetteluihin (erityisesti Wassenaarin järjestelyssä);
26. kannustaa jäsenvaltioita arvioimaan aikaisempaa yksityiskohtaisemmin kolmansissa maissa tapahtuvaa lisensoitua valmistusta ja varmistamaan vahvemman suojan ei-toivottua käyttöä vastaan; vaatii yhteisen kannan tiukkaa soveltamista kolmansissa maissa tapahtuvaan lisensoituun valmistukseen; edellyttää lisensoitua valmistusta koskevien järjestelyjen rajoittamista maihin, jotka ovat asekauppasopimuksen osapuolia tai allekirjoittajia, ja vaatii, että nämä kolmannet maat velvoitetaan viemään ainoastaan lisensoidusti valmistettuja välineitä alkuperäisen vientijäsenvaltion yksiselitteisellä valtuutuksella;
27. korostaa, että on kehitettävä toimintatapa tilanteisiin, joissa jäsenvaltiot tulkitsevat eri tavalla yhteisen kannan kahdeksaa perustetta, kun on kyse pohjimmiltaan samanlaisten tuotteiden viennistä samankaltaisiin kohteisiin ja samankaltaisille loppukäyttäjille, jotta voidaan säilyttää tasapuoliset toimintaedellytykset ja EU:n uskottavuus ulkomailla;
28. pyytää jäsenvaltioita ja EUH:ta laatimaan erityisstrategian sellaisten henkilöiden suojelemiseksi virallisesti, jotka paljastavat aseellisuudessa toimivien yhteisöjen ja yhtiöiden käytäntöjä, jotka ovat yhteisen kannan perusteiden ja periaatteiden vastaisia;
29. vaatii lisäksi yhteisen kannan kahdeksan perusteen ulottamista ja soveltamista myös sotilas-, turvallisuus- ja poliisihenkilöstön siirtoihin, asevientiin liittyviin palveluihin, tietämykseen ja koulutukseen, turvallisuusteknologiaan sekä yksityisiin sotilaallisiin ja turvallisuusalan palveluihin;
30. kehottaa jäsenvaltioita ja EUH:ta tekemään tiivistä yhteistyötä sellaisten riskien ehkäisemiseksi, jotka johtuvat aseiden tarkoituksenvastaisista siirroista ja varastoinnista, esimerkiksi laittoman asekaupan ja salakuljetuksen avulla; korostaa, että vaarana on kolmansiin maihin vietyjen aseiden tuominen takaisin unioniin salakuljetuksen ja laittoman asekaupan kautta;
31. kehottaa jäsenvaltioita ja EUH:ta lisäämään yhteiseen kantaan uuden perusteen sen varmistamiseksi, että lupia myönnettäessä otetaan asianmukaisesti huomioon vientiin liittyvä korruption riski;

COARM-työryhmän vuosikertomus

32. antaa arvoa COARM-työryhmän ponnistuksille yhteistyön ja koordinoimien, lähentymisen (erityisesti neuvoston yhteiseen kantaan liittyvän käyttäjän oppaan yhteydessä) sekä yhteisen kannan lujittamisen ja täytäntöönpanon alalla varsinkin EU:n sisäisten ja kolmansien maiden kanssa toteutettavien valistuskampanjoiden sekä lähentymis- ja yhdenmukaistamisprosessien osalta;

33. pitää valitettavana, että vuotta 2015 koskeva 18. vuosikertomus julkaistiin hyvin myöhään maaliskuussa 2017 ja vuotta 2016 koskeva 19. vuosikertomus helmikuussa 2018; pyytää varmistamaan standardoidumman ja nopeamman raportointi- ja ilmoitusmenettelyn asettamalla tietojen ilmoittamisen tiukaksi määräajaksi viimeistään vientitapahtumien toteutumisvuotta seuraavan vuoden tammikuun ja määrittämällä kiinteäksi julkaisupäivämääräksi viimeistään vientivuotta seuraavan vuoden maaliskuun;

34. muistuttaa, että yhteisen kannan 8 artiklan 2 kohdan mukaan kaikki jäsenvaltiot ovat velvollisia raportoimaan aseviennistään, ja kehottaa kaikkia jäsenvaltioita noudattamaan täysin niille yhteisen kannan mukaisesti kuuluvia velvoitteita; korostaa, että on ensiarvoisen tärkeää saada laadukkaita ja eriteltyjä tietoja todellisista toimituksista, jotta voitaisiin ymmärtää, miten kahdeksaa perustetta sovelletaan;

35. arvostelee sitä, että jotkut jäsenvaltiot eivät esittäneet täydellisiä selvityksiä 19. vuosikertomukseen yksityiskohtaisten maakohtaisten tietojen pohjalta; on siksi huolissaan siitä, että tämän johdosta COARM-työryhmän vuosikertomuksesta puuttuu tärkeitä tietoja, jolloin se ei ole ajantasainen eikä pysty antamaan täydellistä kuvaa jäsenvaltioiden vientitoimista; katsoo, että olisi perustettava standardoitu todentamis- ja raportointijärjestelmä, jotta saadaan yksityiskohtaisempia ja kattavampia tietoja; kehottaa jälleen kaikkia jäsenvaltioita, jotka eivät ole esittäneet täyttä selvitystä, antamaan seuraavaa vuosikertomusta varten lisätietoja aikaisemmista vientitoimistaan;

36. toteaa, että 19. vuosikertomuksen mukaan vientilupien epäämisperusteita sovellettiin vaihtelevasti siten, että perustetta 1 käytettiin 82 kertaa, perustetta 2 käytettiin 119 kertaa, perustetta 3 käytettiin 103 kertaa, perustetta 4 käytettiin 85 kertaa, perustetta 5 käytettiin 8 kertaa, perustetta 6 käytettiin 12 kertaa, perustetta 7 käytettiin 139 kertaa ja perustetta 8 kerran; panee huolestuneena merkille, että evätyjen vientilupien kokonaismäärä ja myös suhteellinen määrä väheni (vain 0,76 prosenttia vientilupahakemuksista evättiin vuonna 2016 verrattuna lähes 1 prosenttiin vuonna 2015); panee pettyneenä merkille, että kertomuksesta puuttuu jälleen lukuja, jotka koskevat epäämisilmoituksia koskevien kuulemisten tuloksia, ja kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään nämä tiedot tuleviin vuosikertomuksiin;

37. ehdottaa, että jäsenvaltioilta kerätään lisätietoja ja ne julkaistaan sekä kansallisella tasolla että COARM-työryhmän vuosikertomuksessa; ehdottaa, että COARM-työryhmän vuosikertomukseen lisätään yleiskatsaus, jossa vertaillaan suuntausta aikaisempiin vuosiin ja esitetään yhdistetyt luvut;

Parlamentti ja kansalaisyhteiskunta

38. toteaa, että kaikki EU:n kansalliset parlamentit eivät valvo hallitusten lupapäätöksiä; palauttaa mieliin, että parlamentin työjärjestyksessä säädetään mahdollisuudesta vastata säännöllisesti asevientä koskeviin EU:n vuotuisiin kertomuksiin, ja kehottaa tältä osin parantamaan nykyistä tilannetta ja takaamaan, että Euroopan parlamentti vastaa COARM-työryhmän vuosikertomukseen omalla vuotuisella mietinnöllään, joka olisi laadittava kiintiön ulkopuolella; kehottaa kansallisia parlamentteja vaihtamaan mahdollisia olemassa olevia hyviä käytäntöjä, jotka liittyvät aseiden vientiä koskevaan raportointiin ja viennin valvontaan;

39. korostaa, että kansallisilla parlamenteilla, Euroopan parlamentilla, kansalaisyhteiskunnalla, asevientä valvovilla viranomaisilla ja toimialan järjestöillä on tärkeä rooli yhteisessä kannassa sovittujen normien tukemisessa ja edistämässä kansallisella ja EU:n tasolla ja luotaessa avoin ja vastuuvetovollisuuteen perustuva valvontajärjestelmä; vaatii näin ollen avointa ja tehokasta valvontamekanismia, joka vahvistaa parlamenttien ja kansalaisyhteiskunnan roolia; kannustaa kansallisia parlamentteja, kansalaisyhteiskuntaa ja tiedemaailmaa valvomaan asekauppaa itsenäisesti ja kehottaa jäsenvaltioita ja EUH:ta tukemaan tällaista toimintaa, myös taloudellisesti;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

40. pitää erityisen tärkeänä ja legitimiinä parlamentaarista valvontaa, joka koskee aseviennin valvontaan liittyviä tietoja, sekä sitä, miten tätä valvontaa harjoitetaan; kehottaa tässä yhteydessä ottamaan käyttöön toimenpiteitä, tukea ja tietoja, joita tarvitaan varmistamaan, että julkisesta valvontatehtävästä voidaan huolehtia täysin;

41. ehdottaa, että Euroopan puolustusteollisesta kehittämisohjelmasta ja/tai Euroopan puolustusrahastosta rahoitettavien tuotteiden vienti olisi eriteltävä COARM-työryhmälle toimitettavissa tiedoissa, jotta varmistetaan EU:n talousarviosta rahoitettavien tuotteiden tarkka seuranta; kehottaa neuvostoa ja parlamenttia sopimaan yksityiskohtaisesta tulkinta- ja täytäntöönpanojärjestelystä, johon sisältyy valvontaelin, seuraamuksista vastaava elin ja eettinen komitea, jotta varmistetaan yhteisen kannan perusteiden soveltaminen ainakin puolustusteollisesta kehittämisohjelmasta ja/tai Euroopan puolustusrahastosta rahoitettaviin tuotteisiin ja siten turvataan tasapuoliset vientijärjestelyt asiaan liittyville maille; katsoo, että yhteistä tulkintaa ja täytäntöönpanoa olisi tulevaisuudessa sovellettava jäsenvaltioiden kaikkeen asevienttiin;

Kansainvälinen asevalvonta ja aseriisunta

42. palauttaa mieliin, että EU:n tavoitteena on toimia rauhaa edistävänä maailmanlaajuisena toimijana; katsoo, että EU:n olisi kannettava kasvanut vastuunsa Euroopan ja maailman rauhasta ja turvallisuudesta ottamalla käyttöön entistä parempia vientivalvontamekanismeja ja esittämällä aseriisunta-aloitteita ja että vastuuntuntoisena globaalina toimijana sen olisi toimittava tiennäyttäjänä siten, että EU:lla on aktiivinen rooli ja jäsenvaltiot tekevät kaikkensa löytääkseen yhteisen kannan aseiden leviämisen estämisen, maailmanlaajuisen aseriisunnan ja aseiden siirron valvonnan aloilla sekä sellaisia teknologioita ja prosesseja koskevan tutkimuksen ja kehityksen edistämiseksi, jotka koskevat sotilaskäytön rakenteiden muuntamista siviilikäyttöön esimerkiksi myöntämällä kyseisille tuotteille vientietuja;

43. toteaa, että kaikki jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet asekauppasopimuksen; vaatii tekemään asekauppasopimuksesta maailmanlaajuisen ja kiinnittämään enemmän huomiota maihin, jotka eivät ole allekirjoittajia; antaa tunnustusta myös asekauppasopimusta koskeville tiedotustoimille ja tukee sen tehokasta täytäntöönpanoa;

44. kannustaa jäsenvaltioita auttamaan kolmansia maita kehittämään, parantamaan ja soveltamaan asevalvontajärjestelmiä yhteistä kantaa noudattaen;

45. toistaa kantansa autonomisiin asejärjestelmiin; vaatii sellaisten tuotteiden vientikieltoa, joita käytetään tällaisten asejärjestelmien kehittämisessä ja tuotannossa;

46. katsoo, että tehokkaaseen kansainväliseen asevalvontasopimukseen olisi sisällytettävä kaikki siirrot, myös siirrot valtiolta toiselle, valtioilta yksityisille loppukäyttäjille, vuokraus, lainaus, lahjat sekä avustusten muodossa tapahtuvat ja kaikki muut siirtomuodot;

o

o o

47. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Naton pääsihteerille sekä Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0456

Demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevan kattavan järjestelmän tarve**Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2018 kattavan EU-mekanismin tarpeesta demokratian, oikeusvaltion ja perusoikeuksien suojelemiseksi (2018/2886(RSP))**

(2020/C 363/06)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT),
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon 25. lokakuuta 2016 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamisesta ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen eli Euroopan ihmisoikeussopimuksen, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön sekä Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen, ministerikomitean, ihmisoikeusvaltuutetun sekä Venetsian komission yleissopimukset, suositukset, päätöslauselmat ja raportit,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon Nro 1/2018 17. heinäkuuta 2018, joka koskee 2 päivänä toukokuuta 2018 esitettyä ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin talousarvion suojaamisesta tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) laatiman perusoikeusraportin 2018,
- ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2014 annetun komission tiedonannon uudesta EU:n toimintakehyksestä oikeusvaltioperiaatteen vahvistamiseksi (COM(2014)0158),
- ottaa huomioon 12. syyskuuta 2018 antamansa päätöslauselman ehdotuksesta, jolla neuvostoa pyydetään toteamaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan nojalla, onko olemassa selvä vaara, että Unkari loukkaa vakavasti unionin perustana olevia arvoja ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 1. maaliskuuta 2018 antamansa päätöslauselman komission päätöksestä käynnistää SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukainen menettely Puolan tilanteen johdosta ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 15. marraskuuta 2017 antamansa päätöslauselman oikeusvaltioperiaatteen toteutumisesta Maltalla ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 19. huhtikuuta 2018 antamansa päätöslauselman tutkivien journalistien suojelusta Euroopassa: slovakialaisen journalistin Ján Kuciakin ja Martina Kušnírován tapaus ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 3. lokakuuta 2018 käymänsä täysistuntokeskustelun oikeusvaltioperiaatteesta Romaniassa,
- ottaa huomioon 1. maaliskuuta 2018 antamansa päätöslauselman EU:n perusoikeustilanteesta vuonna 2016 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ EUVL C 215, 19.6.2018, s. 162.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0340.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0055.

⁽⁴⁾ EUVL C 356, 4.10.2018, s. 29.

⁽⁵⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0183.

⁽⁶⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0056.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon 2. toukokuuta 2018 annetun komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyn vahvistamisesta (COM(2018)0322),
- ottaa huomioon vuoden 2018 EU:n oikeusalan tulostaulun,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina, ja että nämä arvot ovat jäsenvaltioille yhteisiä;
- B. ottaa huomioon, että oikeusvaltioperiaate, demokratia ja perusoikeudet ovat kolmenvälisessä suhteessa, jossa ne vahvistavat toisiaan ja turvaavat yhdessä EU:n ja sen jäsenvaltioiden perustuslaillisen ytimen;
- C. ottaa huomioon, että komissio vahvisti oikeusvaltioperiaatetta koskevan toimintakehyn vuonna 2014; ottaa huomioon, että tätä kehystä on käytetty vain kerran ja että tämä väline on osoittautunut riittämättömäksi ehkäisemään tai korjaamaan oikeusvaltioperiaatteeseen kohdistuvia uhkia;
- D. ottaa huomioon, että Euroopan unionilla ei ole objektiivista ja pysyvää mekanismia demokratian, perusoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen valvomiseksi kaikissa jäsenvaltioissa;
- E. ottaa huomioon, että vuoden 2018 EU:n oikeusalan tulostaulusta käy ilmi, että edelleen on haasteita siinä, miten jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmät toimivat ja mitä vaikutuksia tietyillä jäsenvaltioissa toteutetuilla uudistuksilla on;
- F. ottaa huomioon, että oikeuden, perusoikeuksien ja kansalaisuuden alalla on vireillä lukuisia rikkomusmenettelyjä⁽¹⁾;
- G. toteaa, että perusoikeusvirasto on julkaissut useita raportteja, joissa tuodaan esiin eri jäsenvaltioissa ilmenneitä demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevia haasteita, kuten kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden toimintamahdollisuuksien kutistuminen Euroopassa⁽²⁾;
- H. toteaa, että demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskeviin uhkiin on nähty puuttuvan tilannekohtaisesti, mikä on johtanut hyvin erilaisiin lähestymistapoihin eri jäsenvaltioissa;
- I. ottaa huomioon, että komissio on käynnistänyt SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisen menettelyn Puolan tilanteen johdosta ja että Euroopan parlamentti on käynnistänyt saman menettelyn Unkarin tilanteen vuoksi;
- J. ottaa huomioon, että parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta on perustanut oikeusvaltioperiaatetta käsittelevän seurantaryhmän, joka on aloittanut työnsä käsittelemällä tutkivien journalistien murhia ja oikeusvaltioperiaatetta;
- K. katsoo, että nämä EU:n toimet ovat enemmän reaktiivisia kuin ennaltaehkäiseviä ja että epätasainen ja politisoitunut huomio demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskeviin haasteisiin haittaa niitä monissa jäsenvaltioissa;
- L. ottaa huomioon 2. toukokuuta 2018 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin talousarvion suojaamisesta tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita (COM(2018)0324);

(1) http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement_decisions/?typeOfSearch=true&active_only=1&noncom=0&r_dossier=&decision_date_from=&decision_date_to=&PressRelease=true&DG=JUST&title=&submit=Search&lang_code=fi

(2) Euroopan unionin perusoikeusvirasto, *Ihmisoikeusallalla toimivien kansalaisjärjestöjen haasteet EU:ssa*, Wien, 18. tammikuuta 2018.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- M. ottaa huomioon, että asetusehdotuksesta annetussa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnossa Nro 1/2018 korostetaan tarvetta selventää edelleen ohjeistolähteitä ja menettelyjä, joilla voidaan todentaa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuvia yleisiä puutteita;
- N. ottaa huomioon, että EU:n aiemmat korruptiontorjuntakertomukset ja vuoden 2018 EU-ohjausjakson maaraaportit osoittavat, että korruptio on vakava huolenaihe monissa jäsenvaltioissa ja se rapauttaa kansalaisten luottamusta instituutioihin ja oikeusvaltioon;
- O. ottaa huomioon, että oikeusvaltioperiaatteen ja demokratiaan jäsenvaltioissa kohdistuvat haasteet vaarantavat vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, joka perustuu keskinäisen luottamuksen kumottavissa olevaan oletamaan (*praesumptio iuris tantum*);
- P. ottaa huomioon, että oikeusvaltioperiaatteen ja demokratiaan jäsenvaltioissa kohdistuvat haasteet vaarantavat unionin ulkoisen toiminnan oikeutuksen, erityisesti liittymis- ja naapuruuspolitiikan suhteen;
- Q. ottaa huomioon, että kaikilla unionin toimielimillä, elimillä, laitoksilla ja virastoilla on velvollisuus kunnioittaa, suojella ja edistää demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia;
- R. ottaa huomioon, että unioni ei ole vielä liittänyt Euroopan ihmisoikeussopimukseen huolimatta SEU-sopimuksen 6 artiklan 2 kohdan mukaisesta veloitteesta;
- S. ottaa huomioon, että komissio ja neuvosto eivät ole reagoineet parlamentin päätöslauselmaan demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevasta EU:n mekanismista ja että ne ovat toistaiseksi kieltäytyneet hyväksymästä toimielinten välistä sopimusta demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevasta EU:n sopimuksesta;
1. pitää valitettavana, että komissio ei ole vielä esittänyt ehdotusta demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevaksi kattavaksi EU:n mekanismiksi, ja kehottaa komissiota tekemään niin ja ehdottaa erityisesti, että komission tulevassa muussa kuin lainsäädäntöaloitteessa hyväksytään toimielinten välinen sopimus demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevasta EU:n sopimuksesta, oikeusvaltioperiaatteen valvonnan vahvistamiseksi Euroopan unionissa;
  2. kehottaa jälleen laatimaan kattavan, pysyvän ja puolueettoman EU:n mekanismin demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien suojelemiseksi ja korostaa, että tällaista mekanismeja tarvitaan nyt kiireellisemmin kuin koskaan;
  3. muistuttaa, että tällaisen parlamentin ehdottaman mekanismin keskeiset osat ovat demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskeva toimielinten välinen sopimus, joka sisältää vuotuisen näyttöön perustuvan ja syrjimättömän arvioinnin, jossa arvioidaan tasapuolisesti kaikkia EU:n jäsenvaltioita siinä, kuinka ne noudattavat SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuja arvoja, sekä annetaan maakohtaisia suosituksia (demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskeva vuosikertomus), mitä seuraa parlamenttien välinen keskustelu ja pysyvä demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskeva politiikkasykli EU:n toimielimissä;
  4. muistuttaa, että demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevan vuosikertomuksen on sisällettävä nykyiset välineet ja täydennettävä niitä ja siihen on kuuluttava muun muassa oikeusalan tulostaulu, tiedotusvälineiden moniarvoisuuden seurantaväline, korruptiontorjuntakertomus sekä vertaisarviointimenettelyt, jotka perustuvat SEU-sopimuksen 70 artiklaan, ja se korvaa Bulgariaa ja Romaniaia koskevan yhteistyö- ja tarkistusmekanismin; pitää valitettavana, että komissio on päättänyt jättää vuotta 2017 koskevan korruptiontorjuntakertomuksensa julkaisematta;
  5. kehottaa komissiota harkitsemaan unionin talousarvion suojaamista tapauksissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa liittyy yleisiä puutteita, koskevan asetusehdotuksensa kattavaan, pysyvään ja objektiiviseen EU:n mekanismiin demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien suojelemiseksi;
  6. kehottaa neuvostoa sitoutumaan toimielinten välisen sopimuksen tekemiseen demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevasta sopimuksesta ja tukemaan komission lisäehdotuksia, joilla vahvistetaan demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

7. katsoo, että jos komissio ja neuvosto torjuvat edelleen demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevan sopimuksen tekemisen, parlamentti voisi tehdä aloitteen, jolla laaditaan demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskeva pilottikertomus ja käynnistetään parlamenttien välinen keskustelu;
  8. kehottaa neuvostoa omaksumaan asianmukaisen institutionaalisen roolin SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisissa menettelyissä, tiedottamaan parlamentille välittömästi ja täysimääräisesti menettelyn kaikissa vaiheissa ja pyytämään parlamenttia esittämään perustellun ehdotuksensa neuvostolle;
  9. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle ja neuvostolle sekä jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille sekä Euroopan alueiden komitealle jaettavaksi valtiotasoa alemmille kansanedustuslaitoksille ja -neuvostoille.
-

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0457

EU:n ja Georgian assosiaatiosopimuksen täytäntöönpano**Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2018 EU:n ja Georgian assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanosta (2017/2282(INI))**

(2020/C 363/07)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 8 artiklan ja V osaston, erityisesti sen 21, 22, 36 ja 37 artiklan, sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) viidennen osan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Georgian tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen, joka tuli voimaan 1. heinäkuuta 2016,
- ottaa huomioon 18. joulukuuta 2014 antamansa päätöslauselman, joka sisälsi luonnoksen neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Georgian välisen assosiaatiosopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta ⁽¹⁾, 21. tammikuuta 2016 antamansa päätöslauselman Georgian, Moldovan ja Ukrainan kanssa tehdyistä assosiaatiosopimuksista/pitkälle menevistä vapaakauppa-alueista ⁽²⁾, 15. marraskuuta 2017 antamansa suosituksen itäisestä kumppanuudesta ⁽³⁾, 14. maaliskuuta 2018 antamansa lainsäädäntöpäätöslauselman ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi makrotaloudellisen lisärahoitusavun myöntämisestä Georgialle ⁽⁴⁾ ja 14. kesäkuuta 2018 antamansa päätöslauselman Georgian miehiteytyistä alueista kymmenen vuotta Venäjän hyökkäyksen jälkeen ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon vuosittaiset kansalliset toimintasuunnitelmat, jotka koskevat Euroopan unionin ja Georgian assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoa,
- ottaa huomioon 9. marraskuuta 2017 julkaistun komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon yhteisen valmistelusiakirjan Georgian assosiaatio-ohjelman täytäntöönpanoa koskevasta selvityksestä (SWD(2017)0371),
- ottaa huomioon itäisen kumppanuuden huippukokousten yhteiset julkilausumat, joista viimeisin oli Brysselissä 24. marraskuuta 2017 annettu yhteinen julkilausuma,
- ottaa huomioon Riian huippukokouksessa vuonna 2015 perustetun yhteistyökehityksen ”20 tavoitetta vuodeksi 2020”, jossa edistetään vahvempaa taloutta, vahvempaa hallintoa, vahvempia yhteyksiä ja vahvempaa yhteiskuntaa,
- ottaa huomioon EU:n yhdistetyn Georgian tukikehityksen vuosiksi 2017–2020,
- ottaa huomioon 5. helmikuuta 2018 pidetyn Euroopan unionin ja Georgian assosiaationeuvoston neljännen kokouksen tulokset,
- ottaa huomioon Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen istuntojen, viimeksi 25.–27. kesäkuuta 2018 pidetyn istunnon, tulokset, jotka johtivat seitsemään päätöslauselmaan, ja kehottaa EU:ta lisäämään välitystyötään jäätyneissä konflikteissa,
- ottaa huomioon 26. huhtikuuta 2018 pidetyn EU:n ja Georgian parlamentaarisen assosiaatiovaliokunnan kuudennen kokouksen loppulausuman ja suositukset,

⁽¹⁾ EUVL C 294, 12.8.2016, s. 31.

⁽²⁾ EUVL C 11, 12.1.2018, s. 82.

⁽³⁾ EUVL C 356, 4.10.2018, s. 130.

⁽⁴⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0073.

⁽⁵⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0266.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon 22. maaliskuuta 2018 pidetyn EU:n ja Georgian kansalaisyhteiskuntafoorumin kolmannen kokouksen yhteisen julistuksen,
  - ottaa huomioon viisumivapauden keskeyttämistä koskevan mekanismin mukaisen komission 20. joulukuuta 2017 julkaiseman ensimmäisen kertomuksen (COM(2017)0815),
  - ottaa huomioon Venetsian komission 19. maaliskuuta 2018 antaman lopullisen lausunnon Georgian perustuslakiuudistuksesta (CDL-AD(2018)005),
  - ottaa huomioon 21. syyskuuta 2015 laaditun sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä käsittelevän yhteisen valmisteluasiakirjan ”Gender equality and women’s empowerment: transforming the lives of girls and women through EU external relations 2016-2020” (SWD(2015)0182),
  - ottaa huomioon Transparency International -järjestön 2. heinäkuuta 2015 antaman raportin ”The State of Corruption: Armenia, Azerbaijan, Georgia, Moldova and Ukraine”,
  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnalle laaditut asiantuntijalausunnat, mukaan lukien 26. lokakuuta 2017 julkaistu tutkimus ”The electoral reforms in three association countries of the Eastern Neighbourhood – Ukraine, Georgia and Moldova and their impact on political developments in these countries” ⁽¹⁾, 28. kesäkuuta 2018 julkaistu tutkimus ”Association agreements between the EU and Moldova, Georgia and Ukraine” ⁽²⁾, sekä syyskuussa 2018 julkaistu vertaileva tutkimus, jonka otsikkona on ”The development of an institutional framework for the implementation of the Association Agreements in Georgia, Moldova and Ukraine: a comparative perspective” published in September 2018” ⁽³⁾,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan sekä valiokunta-aloitteisten mietintöjen laatimista koskevasta lupamenettelystä 12. joulukuuta 2002 tehdyn puheenjohtajakokouksen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja liitteen 3,
  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön ja kansainvälisen kaupan valiokunnan lausunnon (A8-0320/2018),
- A. toteaa, että EU:n ja Georgian suhteet ovat jatkuvasti syventyneet uusien merkittävien saavutusten myötä, jotka ovat EU:n ja Georgian assosiaatiosopimuksen, pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppasopimuksen (DCFTA) ja assosiaatio-ohjelman mukaisia ja joita ovat muun muassa viisumivapaan järjestelyn voimaantulo sekä Georgian liittyminen energiayhteisöön;
- B. toteaa, että keskeisten arvojen täysimääräinen kunnioittaminen, mukaan lukien demokratia, oikeusvaltio, hyvä hallinto sekä ihmisoikeudet ja perusvapaudet, myös vähemmistöjen oikeudet, on jatkossakin EU:n yhdentymisen kulmakivi;
- C. toteaa, että miehitettyjen Etelä-Ossetian ja Abhasian alueiden humanitaarinen tilanne ja eristyneisyys muodostavat edelleen yhden Georgian suurimmista haasteista;
- D. ottaa huomioon, että Transparency International -järjestön vuoden 2017 korrupatioindeksi osoittaa, että korruption torjunnassa on edelleen saavutettu hyviä tuloksia;
- E. toteaa, että järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa vuosina 2017–2020 koskeva kansallinen strategia ja sen vuonna 2017 hyväksytty toimintasuunnitelma keskittyvät ”laillisten varkaiden”, huumausaineiden kauttakulun ja kyberrikollisuuden torjuntaan ja analyysiin perustuvan poliisityön ja lähipoliisitoiminnan käyttöön ottamiseen;

⁽¹⁾ ”The electoral reforms in three association countries of the Eastern Neighbourhood – Ukraine, Georgia and Moldova”, Euroopan parlamentti, 26. lokakuuta 2017.

⁽²⁾ ”Association agreements between the EU and Moldova, Georgia and Ukraine”, Euroopan parlamentti, 28. kesäkuuta 2018.

⁽³⁾ ”The Development of an Institutional Framework for the Implementation of the Association Agreements in Georgia, Moldova and Ukraine: a comparative perspective”, Euroopan parlamentti, syyskuu 2018.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- F. toteaa, että naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjuntaa koskeva Istanbulin sopimus tuli voimaan 1. syyskuuta 2017, ja Georgiassa on perustettu sukupuolten tasa-arvoa, naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja perheväkivaltaa käsittelevä viranomaisten välinen komitea;
- G. toteaa, että Toimittajat ilman rajoja -järjestön vuoden 2018 lehdistönvapausindeksissä Georgian sijoitus on hieman parantunut, vuoden 2017 sijalta 64 sijalle 61;
1. panee erittäin tyytyväisenä merkille kestävät uudistukset sekä edistyksen assosiaatiosopimuksen ja pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppasopimuksen täytäntöönpanossa, joka on tehnyt Georgiasta EU:n keskeisen strategisen kumppanin alueella; kehottaa Georgian viranomaisia edelleen varmistamaan vakauden, demokraattisten uudistusten jatkamisen sekä taloudelliset ja yhteiskunnalliset parannukset köyhyydestä, työttömyydestä ja laajasta taloudellisesta maastamuutosta kärsiville georgialaisille, sillä ne ovat keskeisiä tekijöitä ihmisten tuen saamiseksi, kun pyritään palauttamaan Georgian täysivaltaisuus ja alueellinen koskemattomuus sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä ja lujittamaan EU:n ja Georgian välistä yhteistyötä;
  2. panee tyytyväisenä merkille, että Georgian EU-pyrkimykset jatkuvat edelleen yhteisymmärryksessä puolueiden kesken ja Georgian kansalaisten enemmistön tuella; huomauttaa, että SEU-sopimuksen 49 artiklan ja 25. maaliskuuta 2017 annetun Rooman julistuksen mukaisesti mikä tahansa Euroopan valtio voi hakea EU:n jäsenyyttä edellyttäen, että se noudattaa Kööpenhaminan kriteerejä; muistuttaa tällä välin Euroopan parlamentin ajamasta ehdotuksesta kehittyneemmästä itäisestä kumppanuudesta (EaP+) lisäulottuvuuksien hyödyntämiseksi; on tyytyväinen Georgian hallituksen aloitteeseen laatia etenemissuunnitelma EU:hun yhdentymisestä tarkoituksena vahvistaa nykyisiä EU:n ja Georgian välisiä suhteita; on tyytyväinen Georgian aktiiviseen osallistumiseen itäisen kumppanuuden monenvälisen foorumien toimintaan;
  3. kiittää Georgian viranomaisia toistuvista tiedotuskampanjoista, jotka koskevat assosiaatiosopimuksesta ja pitkälle menevästä ja laaja-alaisesta vapaakauppa-alueesta saatavia hyötyjä ja taloudellisia mahdollisuuksia ja niistä saatua apua tarvittavien mukautusten hallinnassa;

Assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoa varten käytössä oleva institutionaalinen kehys

4. toteaa, että EU:n tuki Georgialle kaudella 2017–2020 tulee olemaan 371–453 miljoonaa euroa, ja että lisärahoitusta on saatavilla ”enemmällä enemmän” -periaatteella EU:n ja Georgian assosiaatio-ohjelman mukaisesti; kannustaa komissiota antamaan tällaista apua suhteutettuna Georgian vastaanottokykyyn ja uudistuspyrkimyksiin; panee merkille Georgian päätöksen vähentää ministeriöiden kokonaismäärää 14:stä 11:een tarkoituksena optimoida niiden toimintoja ja vähentää menoja ja on tyytyväinen Georgian hallituksen päätökseen osoittaa tästä syntyvät säästöt koulutukseen;
5. kehottaa pääministeriä ja ulkoasiainministeriä osallistumaan vahvemmin assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanon korkean tason poliittiseen valvontaan, erityisesti tehostamalla hallinnon asianomaisia rakenteita, vastuuministeriöiden suunnitelmien koordinoitua ja synkronoitua sekä niiden täysimääräistä ja tehokasta täytäntöönpanoa; panee tyytyväisenä merkille, että valtiollinen virasto Euroopan yhdentymistä varten on siirretty osaksi ulkoasiainministeriötä; ehdottaa kuitenkin, että Euroopan yhdentymistä koskevat asiat jaettaisiin kaikkien ministeriöiden kesken;
6. panee tyytyväisenä merkille, että assosiaatiosopimusta ja pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-aluetta koskevasta täytäntöönpanosuunnitelmasta on hyväksytty kolmivuotinen versio, ja kehottaa viranomaisia laatimaan uudistusstrategian, joka täydentää näitä suunnitelmia, jossa keskitytään lainsäädännön ja henkilöstön koulutuksen ulkopuolisiin seikkoihin ja joka perustuu asiantuntijoiden tekemään vaikutustenarviointiin, jossa olisi myös käsiteltävä parlamentin, hallituksen ja presidentin hallinnon välistä institutionaalista yhteistyötä; kannustaa tässä yhteydessä Georgian parlamenttia tarkastamaan tehokkaammin, ovatko sisäiset uudistusehdotukset assosiaatiosopimuksen mukaisia;
7. korostaa, että Georgian on nimettävä ammattitaitoista henkilöstöä panemaan assosiaatio-ohjelma täytäntöön; kehottaa siksi Georgian viranomaisia takaamaan, että kaikissa ministeriöissä EU-integraatioon liittyviä kysymyksiä käsittelevissä rakenteellisissa yksiköissä on riittävä määrä erityisen päteviä virkamiehiä; kehottaa ulkosuhdehallintoa ja/tai komissiota tarjoamaan apua assosiaatiosopimuksen / DCFTA:n täytäntöönpanossa työskentelevien georgialaisten virkamiesten valmiuksien kehittämisessä ja koulutuksessa;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

8. on tyytyväinen Georgian, Moldovan ja Ukrainan parlamenttien välisen edustajakokouksen perustamiseen; kehottaa edustajakokousta myös valvomaan assosiaatiosopimusten täytäntöönpanoa;
9. kehottaa ulkosuhdehallintoa ja/tai komissiota lisäämään sisäisiä valmiuksia tehostaa assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanon seuranta erityisesti lisäämällä siihen osoitettuja henkilöresursseja, joilla on perusteellista asiantuntemusta Georgian hallinto- ja oikeusjärjestelmästä, sekä siirtymään kohti edistymisen laadullista arviointia erityisesti ottamalla käyttöön analyttisen tarkastelun, jonka avulla voidaan arvioida, onko assosiaatiosopimuksessa edellytetty yhdenmukaisuus EU:n säännösten kanssa tosiasiallisesti saavutettu;
10. korostaa kansalaisyhteiskunnan, myös työmarkkinaosapuolten, keskeistä roolia assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanossa uudistusten valvojina ja panee tyytyväisenä merkille niiden työn sopimuksen täytäntöönpanon seurannassa; kehottaa Georgian viranomaisia huolehtimaan siitä, että assosiaatiosopimukseen ja pitkälle menevään ja laaja-alaiseen vapaakauppa-alueeseen liittyvät uudistukset toteutetaan yhdessä paikallisviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan edustajien sekä työmarkkinaosapuolten kanssa "eurooppalaisen sosiaalimallin" saavuttamiseksi, ja kehottaa viranomaisia ja EU:ta varmistamaan, että niillä ja syrjäisten alueiden väestöllä on pääsy assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoa koskevaan tietoon;
11. painottaa Georgian kansalaisille suunnatun, itäisen kumppanuuden konkreettisia hyötyjä ja tavoitteita koskevan aktiivisen viestinnän merkitystä sekä tarvetta torjua disinformaatiota tosiseikkoihin perustuvan, esteettömän ja korkealaatuisen tiedon avulla kumppanimaan kaikilla kielillä; kehottaa Georgiaa vahvistamaan viestintästrategiaansa EU:n ja sen jäsenvaltioiden tuella;
12. on tyytyväinen itäisen kumppanuuden Eurooppa-koulun avaamiseen sekä opiskelijoille kaikista itäisen kumppanuuden maista tarkoitetun International Baccalaureate -ohjelman käynnistymiseen Tbilisissä 4. syyskuuta 2018; kehottaa Georgian viranomaisia vahvistamaan Eurooppa-tutkimuksen asemaa virallisessa koulutuksessa ja yliopistojen opetussuunnitelmissa;
13. tukee kansainvälisen vaalitarkkailuvaltuuskunnan ja siihen kuuluneen Euroopan parlamentin valtuuskunnan alustavia havaintoja ja päätelmiä Georgian vuoden 2018 presidentinvaalien ensimmäisestä kierroksesta; panee tyytyväisenä merkille, että vaaleissa oli ehdokkaiden välistä kilpailua ja ettei niissä esiintynyt väkivaltaa; pitää valitettavana Etelä-Ossetian ja Abhasian venäläismiehitystä samoin kuin Etelä-Ossetian tosiasiallisesti valtaapitävien viranomaisten päätöstä sulkea Georgian vastainen hallinnollinen raja, mikä esti monia georgialaisia äänestämästä; kehottaa viranomaisia ja poliittisia puolueita käsittelemään ongelmakohtia ennen vaalien toista kierrosta, erityisesti valtion varojen väärinkäyttöä ja liian korkeita kampanjarahoituksen ylärajoja sekä johtavien viranhaltijoiden voimakkaita sanallisia hyökkäyksiä riippumattomia kansalaisyhteiskunnan järjestöjä vastaan;

Poliittinen vuoropuhelu

14. toistaa, että EU:n kanta Georgian perustuslailliseen uudistukseen osuu yksiin Venetsian komission pääosin myönteisen arvion kanssa; pitää valitettavana täysin suhteellisen vaalitavan täytäntöönpanon lykkäämistä vuoteen 2024; toistaa olevansa valmis tarkkailemaan tulevia vaaleja Georgiassa ja auttamaan Georgian viranomaisia esitettävien suositusten noudattamisessa ja täytäntöönpanossa; toteaa jälleen, että keskusvaalilautakunnan kokoonpanon olisi oltava vapaa poliittisesta vaikutusvallasta ja että vaalien alla ei saisi käyttää väärin hallinnollisia resursseja; kehottaa Georgian viranomaisia käynnistämään perusteellisen tutkimuksen poliittisesti motivoituista väkivaltaisista tapahtumista vuoden 2016 parlamenttivaaleissa;
15. tukee Georgian poliittisten instituutioiden demokraattista vahvistamista ja on valmis avustamaan tässä asiassa; toteaa, että Georgia on yksi harvoista maista, joissa kaikki vallankäyttäjät osallistuvat avoimen hallinnon kumppanuusohjelmaan; korostaa, että on tärkeää jatkaa kunnianhimoista uudistusohjelmaa, jonka tavoitteena on valtion instituutioiden ja niiden henkilöstön epäpoliittisuus; korostaa opposition merkitystä parlamentaarisisessa järjestelmässä ja tähdentää, että on kiireellisesti luotava tiukempia mekanismeja toimeenpanovallan valvomiseksi muun muassa siten, että parlamentin jäsenet voivat esittää säännöllisesti kysymyksiä ministereille ja pääministerille, jotta nämä olisivat vastuuvollisia;
16. on tyytyväinen Georgian kansalaisten viisumivapaan järjestelyn tehokkaaseen täytäntöönpanoon 27. maaliskuuta 2017 alkaen; panee merkille, että Georgia on noudattanut viisumivapautta koskevia edellytyksiä, ja kannustaa seuraamaan tilannetta säännöllisesti, jotta varmistetaan noudattamisen jatkuminen; toteaa, että viisumivapausjärjestely johtaa myönteisiin tuloksiin ihmisten välisten yhteyksien kehityksessä; kiittää Georgiaa toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt viisumivapausjärjestelyn rikkomistapausten selvittämiseksi ripeästi, ja kehottaa EU:n jäsenvaltioita tunnustamaan Georgian turvalliseksi lähtömaaksi; painottaa, että on tärkeää tehostaa oikeusviranomaisten sekä Georgian ja EU:n jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

17. panee tyytyväisenä merkille, että Georgian muuttoliikestrategiaa ja toimintasuunnitelmaa toteutetaan jatkuvasti ja että Turkin ja Azerbaidžanin kanssa tehtävää raja-alueiden kunnostamista on tehostettu;

18. tukee Georgiaa sen pyrkimyksissä noudattaa konfliktien rauhanomaisen ratkaisemisen, sovinnon ja osallisuuden politiikkaa ja maan rakentavaa osallistumista Geneven kansainvälisiin neuvotteluihin; panee tyytyväisenä merkille Georgian pyrkimykset ylläpitää vuoropuhelua Venäjän kanssa; kiittää Georgian hallituksen 4. huhtikuuta 2018 esittelemää uutta aloitetta "Askel parempaan tulevaisuuteen", jonka tarkoituksena on parantaa miehitetyillä alueilla asuvien ihmisten humanitaarisia ja sosioekonomisia olosuhteita ja edistää ihmisten välisiä yhteyksiä ja luottamuksen rakentamista jakautuneiden yhteisöjen välillä;

19. palauttaa mieleen, että Venäjän federaatio jatkaa yhä 10 vuoden jälkeen laitonta Georgian alueiden miehittämistä, ja toistaa tukevansa yksiselitteisesti Georgian täysivaltaisuutta ja alueellista koskemattomuutta; panee merkille Georgian Venäjää vastaan Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa nostaman kanteen, joka koskee pakkokeinojen käyttöä Abhasian ja Etelä-Ossetian asukkaisiin, ja Georgian parlamentin antaman päätöslauselman, jolla perustetaan murhasta, kidnappauksesta, kidutuksesta tai epäinhimillisestä kohtelusta tuomittuja tai tutkittavia ihmisiä koskeva Otkhozorian ja Tatunashvilin musta lista; korostaa, että kansainvälisen yhteisön on otettava johdonmukainen, koordinoitu, yhtenäinen ja määrätietoinen asenne Venäjän miehityspolitiikkaa ja toisille kuuluvien alueiden itseensä liittämisen politiikkaa vastaan;

20. kehottaa Georgian viranomaisia tehostamaan pyrkimyksiään nykyisten esteiden poistamiseksi ja assosiaatiosopimuksen ja DCFTA:n hyötyjen laajentamiseksi Abhasian ja Tshinvalin alueen / Etelä-Ossetian väestölle parantamalla viestintää sopimuksen tarjoamista uusista mahdollisuuksista sekä kauppaan liittyvän ja taloudellisen yhteistyön väliaikaisten hankkeiden kehittämistä paikallistasolla;

21. kiittää Georgiaa sen jatkuvasta osallistumisesta siviili- ja sotilasalan kriisinhallintaoperaatioihin yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan puitteissa; painottaa tarvetta kehittää edelleen EU:n ja Georgian välistä turvallisuuskysymyksiä koskevaa korkean tason keskustelua, erityisesti radikalisoitumisen, väkivaltaisten ääriliikkeiden, propagandan ja hybridiuhkien torjunnan osalta;

Oikeusvaltioperiaate, hyvä hallintotapa ja tiedotusvälineiden vapaus

22. panee merkille Georgian saavuttamat tulokset alhaisen ja keskitason korruption torjunnassa, mikä on johtanut alueellisesti hyvään sijoitukseen korruptioindekseissä; painottaa kuitenkin, että korkean tason eliitin korruptio on edelleen vakava ongelma; antaa tunnustusta Georgian korruption vastaisen strategian ja toimintaohjelman täytäntöönpanosta; kehottaa Georgiaa varmistamaan, että korruptiontorjuntavirasto on riippumaton, vapaa kaikesta poliittisesta vaikuttamisesta ja erillään valtion turvallisuuspalvelusta; toistaa, että toimiva vallanjako ja politiikan ja taloudellisten etujen erottaminen selvästi toisistaan ovat tärkeitä asioita, ja korostaa, että korruption torjunta edellyttää riippumatonta oikeuslaitosta ja vankkaa näyttöä korkean tason korruptiotapausten tutkinnasta, jota ei vielä ole; katsoo, että Georgia on EU:n merkittävä kumppani eri yhteistyöaloilla, kuten terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa;

23. kehottaa Georgian viranomaisia ottamaan käyttöön täysin riippumattoman ja tehokkaan, yleisen syyttäjän virastosta erillisen mekanismin lainvalvontaviranomaisten tekemien väärinkäytösten tutkintaa ja niitä koskevaa syytteesenpanoa varten, jotta voidaan korjata sitkeästi jatkuva vastuuvollisuuden puute; panee siksi tyytyväisenä merkille valtion tarkastuslaitoksen perustamisen tutkimaan lainvalvontaviranomaisten tekemiä ihmisoikeusrikkomuksia;

24. on hyvin huolestunut Turkin Georgiassa oleviin kansalaisiin sekä koulutuslaitoksiin kohdistamasta painostuksesta, jonka syynä on näiden väitetyt yhteydet Gülenin liikkeeseen; kehottaa Georgian viranomaisia seuraamaan asiaa tiiviisti ja varmistamaan, että oikeusmenettelyt ja mahdolliset toimet toteutetaan täysin eurooppalaisten periaatteiden ja normien mukaisesti; kehottaa EU:ta tukemaan ja auttamaan itäisiä kumppanimaita kestämään erityisesti Turkin viime kuukausien aikana harjoittamaa painostusta;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

25. panee merkille käynnissä olevan oikeuslaitoksen uudistuksen ja merkit oikeuslaitoksen puolueettomuuden ja avoimuuden lisääntymisestä, mutta muistuttaa Venetsian komission huolen ehdotetuista lainsäädäntömuutoksista, joilla ei pystytä varmistamaan Georgian syyttäjäneuvoston poliittista puolueettomuutta; kehottaa toteuttamaan kaikki tarvittavat oikeusjärjestelmän tehostamiseen tähtäävät toimenpiteet – muun muassa vahvistamalla hallinnollisia valmiuksia – jotta voidaan taata oikeuslaitoksen ja syyttäjänviraston täydellinen riippumattomuus, ja kehottaa valvomaan demokraattisten uudistusten tarpeessa olevaa sisäasianministeriötä, myös poliisia ja turvallisuuspalvelua, jotta voitaisiin varmistaa avoimuus, erityisesti tuomareiden valinnassa, nimittämisessä ja ylennyksissä sekä heihin liittyvissä kurinpitomenettelyissä;
26. korostaa meneillään olevien julkishallinnon uudistusten merkitystä; panee tyytyväisenä merkille hiljattain säädetyin virkamieslain ja odottaa sen nopeaa täytäntöönpanoa kansalaisten luottamuksen vahvistamiseksi kestäväällä tavalla;
27. panee huolestuneena merkille, että Georgian hallitus ei ole hyväksynyt uutta lainsäädäntöä yleisön tiedonsaannin parantamiseksi; pitää valitettavana, että ehdotettu uudistus rajoittaa entisestään tiedonsaantia tällä alalla; kehottaa Georgian hallitusta varmistamaan julkisen tiedon tehokkaan saatavuuden; muistuttaa, että tämä on keskeinen assosiaatiosopimuksen puitteissa tehty sitoumus;
28. kehottaa Georgian hallitusta jatkamaan julkisen varainhoidon uudistuksen täytäntöönpanoa;
29. panee tyytyväisenä merkille järjestäytyneen rikollisuuden torjumista koskevan kansallisen strategian hyväksymisen;
30. kehottaa Georgian parlamenttia harkitsemaan muutospakettia, jonka tarkoituksena on uudistaa huumausainepolitiikkaa 30. marraskuuta 2017 annetun perustuslakituomioistuimen päätöksen mukaisesti;
31. pitää myönteisenä, että Georgian parlamentti on hyväksynyt lakipaketin vankien tilanteen parantamiseksi;

Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen

32. kehottaa Georgian viranomaisia edistämään maan ihmisoikeuskoordinointimekanismin toteuttamista ja tehostamaan yhteistyötään monenvälisillä foorumeilla; on huolissaan vähäisestä edistymisestä azerbaidžanilaisen toimittajan Afgan Mukhtarlin sieppauksesta Tbilisissä tehtävässä tutkinnassa, joka on paljastanut useita turvallisuuspalvelujen toimintaan liittyviä puutteita, muun muassa puoluepoliittisen vaikuttamisen osalta; kehottaa Georgian hallitusta saattamaan tutkimuksen nopeasti ja uskottavalla tavalla päätökseen ja korostaa, että Georgian on varmistettava turvallinen ja varma ympäristö sen alueella asuville ihmisoikeuksien puolustajille, jotta tällaiset tapahtumat eivät toistu;
33. panee merkille Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen entisen pääministerin Vano Merabishvilin asiassa 28. marraskuuta 2017 antaman tuomion, jossa todettiin, että Euroopan ihmisoikeussopimuksen 18 artiklaa oli rikottu, sillä entisen pääministerin vangitsemisessa oli noudatettu ”salaista suunnitelmaa” ja siihen oli liittynyt ”taka-ajatuksia”;
34. painottaa että tarvitaan selkeää, avointa ja ihmisoikeuksiin perustuvaa politiikkaa ja mekanismeja aiempien hallintojen aikana tehtyjen ihmisoikeusrikkomusten tutkimiseksi, niistä syytteeseen asettamiseksi sekä korvausten myöntämiseksi uhreille, ja että on taattava, että menettelyssä noudatetaan täysimääräisesti oikeusvaltioperiaatetta ja oikeudenmukaista menettelyä koskevaa periaatetta;
35. kehottaa Georgian viranomaisia toteuttamaan lisätoimia perusvapauksien ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseksi, erityisesti heikommassa asemassa olevien ryhmien osalta, torjumalla hlbtq-ihmisiin, romaneihin, hiv- ja aids-potilaisiin, vammaisiin henkilöihin ja muihin vähemmistöihin kohdistuvaa vihapuhetta ja syrjintää myös työmarkkinoilla; kehottaa Georgiaa erityisesti yhdenmukaistamaan vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan lainsäädäntönsä vuonna 2014 ratifioimansa YK:n vammaisten oikeuksista tehdyn yleissopimuksen kanssa; panee tyytyväisenä merkille, että Georgia ratifioi naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen (Istanbulin yleissopimus) ja hyväksyi virallista kieltä koskevan lain ja kansalaisten tasa-arvoa ja integrointia koskevan valtiollisen strategian, ja kehottaa panemaan sen nopeasti täytäntöön ja luomaan tehokkaan seurantamekanismin;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

36. kehottaa Georgian viranomaisia ryhtymään lisätoimiin naisten suojelemiseksi kaikenlaiselta väkivallalta ja seksuaaliselta hyväksikäytöltä ja häirinnältä työpaikoilla ja julkisilla paikoilla sekä lisäämään naisten määrää politiikassa ja työmarkkinoilla, joissa he ovat yhä aliedustettuina;

37. kehottaa vahvistamaan lasten oikeuksien suojelua, mukaan lukien lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseminen ja kaikkien lasten, myös vammaisten lasten, koulunkäyntimahdollisuuksien varmistaminen; muistuttaa, että Georgian hallituksen vastuulla on valvoa perusteellisesti lasten tilannetta orpokodeissa ja uskonnollisissa asuntoloissa;

38. muistuttaa vapaiden ja riippumattomien joukkotiedotusvälineiden, toimituksellisen riippumattomuuden sekä moniarvoisen ja omistajuudeltaan avoimen mediaympäristön merkityksestä keskeisinä demokraattisina periaatteina; panee tyytyväisenä merkille Georgian saavuttaman edistyksen, mistä on osoituksena vuonna 2018 julkaistu Toimittajat ilman rajoja -järjestön laatima maailman lehdistönvapauden indeksi; korostaa tiedotusvälineiden sisällön politisoitumista; palauttaa mieliin Rustavi 2 -kanavan tapauksen;

Kauppaan liittyvä yhteistyö ja taloudellinen yhteistyö

39. panee tyytyväisenä merkille keskittymisen työpaikkojen luomiseen sekä työntekijöiden oikeuksiin erityisesti työturvallisuudesta annetulla lailla, ja odottaa sen vaikuttavan tehokkaasti työtaturmien ihmishenkien suureen määrään; kehottaa Georgian parlamenttia laajentamaan lain soveltamisalaa poikkeuksien välttämiseksi; muistuttaa Georgian viranomaisia niiden velvollisuudesta noudattaa kansainvälisiä työoikeuksia koskevia vaatimuksia, ja korostaa tarvetta kehittää työolosuhteiden tarkastusosastosta täysivaltainen ja riippumaton työtarkastusjärjestelmä, joka on yhdenmukainen ILO:n yleissopimuksen 81 kanssa työturvallisuuden parantamiseksi ja pimeän työn vähentämiseksi; kehottaa lopettamaan työnantajien harjoittaman syrjinnän, joka kohdistuu ammattiyhdistysoikeuksiaan käyttäviin henkilöihin; on huolissaan lapsityövoiman käytöstä ja ammattiliittojen puutteellisesta yhdistymisvapaudesta; muistuttaa, että assosiaatiosopimuksen vaatimusten mukainen työturvallisuus on ratkaisevan tärkeää;

40. toteaa, että EU on Georgian suurin kauppakumppani, jonka osuus on kolmasosa kokonaiskaupasta, ja se on merkittävin avunantaja ja tekee eniten suoria ulkomaisia investointeja; on tyytyväinen keskeisten rakenneuudistusten täytäntöönpanoon, jolla pyritään parantamaan taloudellista ympäristöä ja liiketoimintaympäristöä sekä maksimoimaan pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppasopimuksen hyödyt; panee tyytyväisenä merkille, että Georgia on edistynyt lainsäädäntönsä lähentämisessä kauppaan liittyvillä aloilla, mukaan lukien terveys- ja kasvinsuojelutoimet, mutta kehottaa parantamaan vielä elintarvikkeiden turvallisuutta; painottaa parhaillaan toteutettavien investointi-ilmapiirin parantamiseen Georgiassa tähtäävien rakenneuudistusten merkitystä; painottaa, että Georgian viranomaisten on taattava Georgian talouskasvun tulosten tasapuolinen jakautuminen väestölle ja assosiaatiosopimuksen täytäntöönpano pk-yritysten hyödyksi;

41. panee tyytyväisenä merkille, että tiettyjä uusia tuotteita on alettu viedä Euroopan unioniin, vaikka Georgia vie edelleen pääasiassa maataloushyödykkeitä ja raaka-aineita; kannustaa komissiota tukemaan Georgiaa, jotta se voi tunnistaa alat, joilla talouden monipuolistamista voidaan edistää entisestään, ja asettaa ne etusijalle DCFTA:n täytäntöönpanoa koskevassa prosessissa; suosittaa, että Georgia kuitenkin harkitsee monipuolistamisstrategiaa EU:n markkinoille vietävien tuotteiden osalta;

42. panee tyytyväisenä merkille, että julkisten hankintojen alalla on edistytty ja lainsäädäntö on tarkoitus yhdenmukaistaa vuoteen 2022 mennessä; korostaa puolueettoman ja riippumattoman muutoksenhakuelimen merkitystä; kehottaa Georgian hallitusta parantamaan julkisia hankintoja koskevan järjestelmän avoimuutta, erityisesti vähentämällä hankintalain mahdollistamia poikkeuksia avoimeen tarjouskilpailuun, jotta vähennetään ilman kilpailutusta tehtyjen sopimusten kokonaismäärää;

43. suhtautuu myönteisesti siihen, että Georgia on liittynyt etuuskohdeltuun oikeuttavien Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevaan yleissopimukseen, joka mahdollistaa alkuperäkumulaation DCFTA:n puitteissa; kannustaa Georgiaa liittymään myös yhteistä passitusmenettelyä koskevaan yleissopimukseen;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018***Energia ja muut yhteistyöalat***

44. pitää myönteisenä Georgian jäsenyyttä energiayhteisössä sekä edistystä Georgian energiainfrastruktuurin integroimisessa Euroopan unionin energiainfrastruktuuriin assosiaatiosopimuksen ja energiayhteisön perustamissopimuksen mukaisesti; on vakuuttunut siitä, että näin myös vahvistetaan sellaisen yleiseurooppalaisen energiapolitiittisen energiayhteisön edellytyksiä, jonka avulla voidaan täyttää ilmastonmuutoksen torjumista koskevan Pariisin pöytäkirjan velvoitteet ja saavuttaa Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen agendan 2030 energiaköyhyyden torjumista koskeva tavoite nro 10; kehottaa Georgian viranomaisia toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet, jotta nopeutetaan EU:n energia-alan säännösten hyväksymistä EU:n tuella sekä tieteellistä yhteistyötä ja innovaatioiden kehittämistä energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden alalla; panee merkille, että sellaiset suunnitelmat, kuin energiaministeriön sisällyttäminen talous- ja kestävä kehityksen ministeriöön, olisi toteutettava tiiviissä yhteistyössä Georgian parlamentin kanssa;

45. suosittelee, että Georgian viranomaiset kehittävät vankan kansallisen energiastrategian, alentavat energiatukien tasoa ja lujittavat energian toimitusvarmuutta ja energiaoimavaruutta; kannustaa uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden kehittämistä ja tarvittavien lakien antamista sekä institutionaalisen kehityksen mukauttamista; kannustaa vahvistamaan energian kauttakulkutoimintoja;

46. painottaa, että täytäntöönpanotoimia on jatkettava liikenteen ja ympäristön aloilla; kehottaa Georgian hallitusta laatimaan ilmansaasteiden torjuntaa koskevan strategian; kehottaa Georgian viranomaisia lisäämään yleisön osallistumista ympäristöä koskevaan päätöksentekoon ja laajentamaan ympäristötiedon jakamista yleisön mielenkiinnon herättämiseksi;

47. muistuttaa, että ympäristöhallinto on olennainen osa assosiaatiosopimuksen vaatimuksia; suhtautuu myönteisesti uuden, EU:n lainsäädännön mukaisen ympäristövaikutusten arviointia koskevan lain voimaantuloon sekä ilmastotoimintasuunnitelmaa koskevan etenemissuunnitelman hyväksymiseen; kehottaa Georgiaa lähentämään ympäristöpolitiikkaansa EU:n tavoitteisiin ilmastomuutoksen torjumiseksi vuonna 2015 tehdyn Pariisin sopimuksen mukaisesti ja erityisesti saattamaan valmiiksi ja ottamaan käyttöön strategian vähäpäästöisen talouden kehittämiseksi;

48. panee merkille, että Georgia on sitoutunut panemaan käytännössä täytäntöön monenväliset ympäristösopimukset, jotka sisältyvät kauppaa ja kestävä kehitystä koskevaan lukuun, jota on kehitettävä edelleen;

49. panee merkille Georgian hallituksen vesivoiman kehittämistä koskevan suunnitelman; kehottaa Georgian viranomaisia tämän osalta noudattamaan EU:n normeja kaikissa hankkeissa ja erityisesti soveltamaan avointa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, jossa kaikki asianomaiset sidosryhmät osallistuvat päätöksentekomenettelyyn keskeisiin vaiheisiin;

Institutionaaliset määräykset

50. katsoo, että Georgian viranomaisten ottaminen mukaan asiaankuuluvan lainsäädännön laatimishetkestä alkaen on hyödyllistä, jotta prosessista tulee osallistavampi ja jotta Georgian siirtymäkustannukset pienenevät, ja kehottaa komissiota hyödyntämään ennakkoon tapahtuvaa tietojen vaihtoa koskevia järjestelyjä kaikilta osin;

51. toistaa aikovansa määrätietoisesti seurata kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa EU:n itäisissä kumppanimaisissa; kehottaa jälleen komissiota ja ulkosuhdehallintoa toimittamaan parlamentille ja neuvostolle entistä useammin yksityiskohtaisia kirjallisia raportteja näiden sopimusten täytäntöönpanosta;

52. panee merkille, että DCFTA:n täytäntöönpanon arvioinnissa keskitytään erittäin paljon kauppavirtoihin ja kauppaa häiritseviin tekijöihin; kehottaa komissiota seuraamaan ja arvioimaan asianmukaisesti DCFTA:n täytäntöönpanoa ja kiinnittämään erityistä huomiota EU:n säännösten saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoon sekä Georgian yhteiskuntaan kohdistuvaan vaikutukseen, sekä raportoimaan julkisesti ja kattavasti joka vuosi myös EU:n tarjoamasta teknisestä ja taloudellisesta tuesta;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

53. kehottaa neuvostoa ja komissiota edelleen kaikin keinoin kannustamaan ja auttamaan Georgiaa sen pyrkimyksissä panna DCFTA tosiasiallisesti täytäntöön ja palauttaa mieliin, että DCFTA:n kestävä täytäntöönpano ei voi riippua yksinomaan EU:lta saatavasta avusta vaan se edellyttää Georialta riippumatonta hallintoa, jotta edistetään kauppavirtojen lisäämistä, byrokraattisten rasitteiden vähentämistä ja hallintomenettelyjen yksinkertaistamista; kehottaa molempia osapuolia tarjoamaan enemmän tukea mikroyrityksille sekä pk-yrityksille ja antamaan teknistä apua; kehottaa komissiota harkitsemaan Ukrainaa varten perustettua tukiryhmää vastaavan tukiryhmän perustamista Georgiaa varten;

54. kehottaa ulkosuhdehallintoa ja/tai Euroopan komissiota julkaisemaan kaikki assosiaatio-ohjelmien vuotuiset täytäntöönpanoselvitykset yhtä aikaa sekä julkaisemaan samalla myös kunkin assosioituneen kumppanimaan assosiaatiosopimuksen/DCFTA:n täytäntöönpanon edistymistä koskevan vertailevan arvioinnin erityisten vertailuarvojen pohjalta;

55. päättää laatia vuosittain mietinnöt assosiaatiosopimusten täytäntöönpanosta;

o

o o

56. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Georgian hallitukselle ja parlamentille.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0458

EU:n ja Moldovan assosiaatiosopimuksen täytäntöönpano

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2018 EU:n ja Moldovan assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanosta (2017/2281(INI))

(2020/C 363/08)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 8 artiklan ja V osaston, erityisesti sen 21, 22, 36 ja 37 artiklan, sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) viidennen osan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen, joka tuli voimaan 1. heinäkuuta 2016,
- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa, erityisesti 5. heinäkuuta 2018 poliittisesta kriisistä Moldovassa Chişinăun kaupunginjohtajan vaalin mitätöinnin jälkeen ⁽¹⁾, 15. marraskuuta 2017 itäisestä kumppanuudesta ennen marraskuussa 2017 pidettävää huippukokousta ⁽²⁾, 4. heinäkuuta 2017 makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Moldovan tasavallalle ⁽³⁾ ja 21. tammikuuta 2016 Georgian, Moldovan ja Ukrainan kanssa tehdyistä assosiaatiosopimuksista / pitkälle menevistä ja laaja-alaisista vapaakauppa-alueista ⁽⁴⁾ antamansa päätöslauselmat,
- ottaa huomioon yhteisymmärryspöytäkirjan, lainajärjestelysopimuksen ja makrotaloudellista rahoitusapua kaudella 2017–2018 koskevan 100 miljoonan euron arvoisen avustussopimuksen allekirjoittamisen marraskuussa 2017,
- ottaa huomioon Moldovan kansallisen toimintasuunnitelman, joka koskee Moldovan ja Euroopan unionin assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoa vuosina 2017–2019,
- ottaa huomioon 3. huhtikuuta 2018 julkaistun komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon yhteisen valmisteluasiakirjan Moldovan tasavallan assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoa koskevasta selvityksestä (SWD(2018)0094),
- ottaa huomioon itäisen kumppanuuden huippukokousten yhteiset julkilausumat, joista viimeisin annettiin Brysselissä 24. marraskuuta 2017,
- ottaa huomioon 26. helmikuuta 2018 annetut EU:n ulkoasiainneuvoston päätelmät Moldovan tasavallasta,
- ottaa huomioon 2. heinäkuuta 2015 julkaistun Transparency Internationalin raportin ”The State of Corruption: Armenia, Azerbaijan, Georgia, Moldova and Ukraine”,
- ottaa huomioon Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (Etyj/ODIHR) ja Euroopan neuvoston Venetsian komission lausunnot ja suositukset, erityisesti Moldovan vaaliuudistuksesta 15. maaliskuuta 2018 annetun lausunnon,
- ottaa huomioon Euronestin parlamentaarisen edustajakokouksen, itäisen kumppanuuden kansalaisyhteiskuntafoorumin ja Moldovan muiden kansalaisyhteiskunnan edustajien suositukset ja toimet,
- ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan valtuuskunnan Moldovaan 3. ja 4. huhtikuuta 2018 tekemän matkan tulokset,

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0303.

⁽²⁾ EUVL C 356, 4.10.2018, s. 130.

⁽³⁾ EUVL C 334, 19.09.2018, s. 199.

⁽⁴⁾ EUVL C 11, 12.1.2018, s. 82.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnalle laaditut asiantuntijalausunnot, mukaan lukien 26. lokakuuta 2017 julkaistu tutkimus "The electoral reforms in three association countries of the Eastern Neighbourhood – Ukraine, Georgia and Moldova and their impact on political developments in these countries" ⁽¹⁾, 28. kesäkuuta 2018 julkaistu tutkimus "Association agreements between the EU and Moldova, Georgia and Ukraine" ⁽²⁾ ja heinäkuussa 2018 julkaistu vertaileva tutkimus "The Development of an Institutional Framework for the Implementation of the Association Agreements in Georgia, Moldova and Ukraine" ⁽³⁾,

  - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan sekä valiokunta-aloitteisten mietintöjen laatimista koskevasta lupamenettelystä 12. joulukuuta 2002 tehdyn puheenjohtajakokouksen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja liitteen 3,

  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön ja kansainvälisen kaupan valiokunnan lausunnon (A8-0322/2018),
- A. toteaa, että Euroopan unionin ja Moldovan tasavallan poliittiset ja taloudelliset suhteet ovat syventyneet itäisen kumppanuuden myötä ja erityisesti sen jälkeen, kun 27. kesäkuuta 2014 allekirjoitettiin 1. heinäkuuta 2016 voimaan tullut EU:n ja Moldovan välinen assosiaatiosopimus, johon kuuluu pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue (DCFTA);
- B. toteaa, että assosiaatiosopimus perustuu yhteisiin arvoihin, joita ovat demokraattisten periaatteiden, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen, sellaisina kuin ne esitetään ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä eurooppalaisessa yleissopimuksessa, vuonna 1975 järjestetyn Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen Helsingin päätösasiakirjassa ja vuonna 1990 tehdyssä Uutta Eurooppaa koskevassa Pariisin peruskirjassa;
- C. toteaa, että Moldova sitoutui tällä sopimuksella EU:n lainsäädännön ja käytännön perusteella useilla osa-alueilla suuriin kansallisiin uudistuksiin, jotka edistävät hyvää hallintoa, taloudellista kehitystä ja vahvempaa yhteistyötä EU:n kanssa; toteaa, että näiden toimien tueksi EU sitoutui antamaan Moldovalle huomattavaa rahoitus- ja budjettitukea yhteensä 1,14 miljardia euroa vuodesta 2007 lähtien kohdennetuista varoista ja lisäksi alueellista ohjelmarahoitusta;
- D. toteaa, että pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue mahdollistaa tavaroiden ja palvelujen etuoikeutetun pääsyn Moldovasta EU:n markkinoille; toteaa, että pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen seurauksena EU:n ja Moldovan välinen kauppa kasvoi 20 prosentilla vuonna 2017 neljään miljardiin euroon; toteaa, että EU on tällä hetkellä Moldovan suurin kauppakumppani, jonka osuus kaikesta kaupasta on 55 prosenttia; toteaa, että EU on myös suurin investoija Moldovassa; toteaa, että vuoden 2018 alustavat tiedot vahvistavat myönteisen kehityksen; toteaa, että Moldovan etuusjärjestelyjen 90 prosentin käyttöaste osoittaa, miten pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue on ollut hyödyllinen Moldovan yrityksille, työntekijöille ja kansalaisille; toteaa, että edistystä on tapahtunut sellaisilla tärkeillä aloilla kuin terveys- ja kasvinsuojelutoimet, kaupan tekniset esteet, tullit ja julkiset hankinnat; toteaa, että sisäiset neuvoo-antavat ryhmät on perustettu kauppaa ja kestävästä kehitystä koskevan luvun määräysten mukaisesti ja että ne ovat kokoontuneet tähän mennessä kolme kertaa;

⁽¹⁾ Tutkimus aiheesta "The electoral reforms in three association countries of the Eastern Neighbourhood – Ukraine, Georgia and Moldova", Euroopan parlamentti, 26. lokakuuta 2017.

⁽²⁾ Euroopan tason täytäntöönpanon arviointi aiheesta "Association agreements between the EU and Moldova, Georgia and Ukraine", Euroopan parlamentti, 28. kesäkuuta 2018.

⁽³⁾ Tutkimus aiheesta "The Development of an Institutional Framework for the Implementation of the Association Agreements in Georgia, Moldova and Ukraine", Euroopan parlamentti, heinäkuu 2018.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- E. toteaa, että vastineena Moldovan uudistuksille oikeuden ja turvallisuuden sekä korruption torjunnan alalla EU myös suostui vuonna 2014 antamaan Moldovan kansalaisille oikeuden matkustaa Schengen-alueelle ilman viisumia, kunhan heillä on biometrinen passi; toteaa, että yli 1,5 miljoonaa Moldovan kansalaista on hyötynyt tästä viisumivapausjärjestelmästä sen käyttöönoton jälkeisten neljän ensimmäisen vuoden aikana;
- F. toteaa, että EU on toistuvasti ilmaissut huolensa demokraattisten normien heikentymisestä, mikä johtuu Moldovan viranomaisten viimeaikaisista päätöksistä, kuten kesäkuussa 2018 Chişinăussa järjestettyjen paikallisvaalien mitätöinnistä kyseenalaisin perustein ja läpinäkymättömällä tavalla, heinäkuussa 2017 ODHR:n ja Venetsian komission kielteisistä suosituksista huolimatta hyväksytystä vaaliuudistuksesta, vuonna 2014 paljastuneesta miljardin dollarin pankkipetoksesta vastaavien syyteeseen asettamisen riittämättömästä edistymisestä ja erityisesti riippumattomiin tuomareihin, toimittajiin ja poliittisiin vastustajiin kohdistuvien ihmisoikeusrikkomusten lisääntymisestä;
- G. toteaa, että näiden kehityssuuntausten seurauksena EU ei vuonna 2017 suorittanut oikeusalan uudistuksiin tarkoitettuja budjettitukiohjelman kahta viimeistä maksuerää, koska Moldovan viranomaiset eivät osoittaneet riittävää sitoutumista tämän alan uudistamiseen, ja vuonna 2018 EU keskeytti makrotaloudellisen rahoitusavun ensimmäisen maksuerän suorittamisen, koska Moldova ei täyttänyt 4. heinäkuuta 2017 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen liitteenä olevia poliittisia ehtoja, joissa määritellään, että ”makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisen ennakoedellytyksenä on se, että avunsaajamaa noudattaa tehokkaita demokratian mekanismeja, kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää ja oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen”;
- H. ottaa huomioon, että näiden päätösten jälkeen uudemmat kehityssuuntaukset ovat aiheuttaneet lisää huolta erityisesti siksi, että heinäkuussa 2018 hyväksyttiin ”verouudistuspaketti”, jonka veroarmahdusjärjestelmä lisää rahanpesun riskiä, ja siksi, että oppositioon ja sen rauhanomaisiin mielenosoituksiin sekä pieniin riippumattomiin tiedotusvälineisiin, jotka taistelevat toimintansa säilymisen puolesta heinäkuussa 2018 hyväksytystä uudesta audiovisuaalialan mediapalveluja koskevasta laista huolimatta, kohdistuu edelleen painostusta;
- I. ottaa huomioon, että Moldova on Transparency Internationalin vuoden 2017 korruptioindeksissä 180 maan joukossa 122. sijalla yhdessä Azerbaidžanin ja Malin kanssa; ottaa huomioon, että Moldova on Toimittajat ilman rajoja -järjestön lehdistönvapausindeksissä 180 maan joukossa 81. sijalla, kun se vuonna 2014 oli 56. sijalla;

Yleisperiaatteet ja yhteiset arvot

1. korostaa assosiaatiosopimuksen ja pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen merkitystä ja panee merkille, että Moldova on tähän mennessä saavuttanut vain vähän edistystä; vaatii kuitenkin, että erityisesti poliittisten uudistusten kannalta assosiaatiosopimuksen ja pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen täysimääräisen täytäntöönpanon on oltava ensisijainen tavoite, joka mahdollistaa maan suhteiden syventämisen EU:n kanssa kaikkien Moldovan kansalaisten hyväksi sekä Euroopan parlamentin ajaman kehittyneemmän itäisen kumppanuuden (EaP+) lisäulottuvuuksien hyödyntämiseksi;
2. antaa tunnustusta myönteiseen muutokseen Moldovassa pyrkiville rohkeille toimijoille ja erityisesti niille, jotka johtavat toimia EU:n ja Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) kehotusten mukaisesti pankkisektorin uudistamiseksi vuoden 2014 miljardin dollarin (vastaa 12:ta prosenttia BKT:stä) pankkipetoksen jälkeen; pitää myönteisenä IMF:n heinäkuussa 2018 tekemää onnistunutta arviointia IMF:n tukeman ohjelman täytäntöönpanosta; kehottaa kaikkia moldovalaisia poliitikkoja ja koko oikeuslaitosta yhtymään näihin toimiin maan uudistamiseksi ja korruption torjumiseksi assosiaatiosopimuksen sitoumusten mukaisesti, koska poliittisen tahdon puuttuminen on yksi uskottavien uudistusten keskeisimmistä pullonkauloista; kehottaa kaikkia poliittisia voimia osallistumaan rakentavaan vuoropuheluun maan edun vuoksi;
3. ilmaisee syvän huolensa demokraattisten normien taantumisesta Moldovassa ja siitä, että vallassa olevat poliittiset johtajat vehkeilevät liike-elämän kanssa ilman, että monetkaan poliitikot tai oikeuslaitos puuttuvat asiaan, ja polkevat keskeisiä arvoja, joihin Moldova on sitoutunut erityisesti osana assosiaatiosopimusta, kuten demokratiaa, joka käsittää kansalaisten tahtoa noudattavat oikeudenmukaiset ja avoimet vaalit sekä demokraattisen monipuoluejärjestelmän, ja oikeusvaltioperiaatetta, joka käsittää oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja puolueettomuuden; katsoo tämän johtavan siihen, että Moldovan tasavalta on oligarkkisten eturyhmien valtaama valtio, jossa poliittinen valta on pienellä ihmisryhmällä, joka käyttää vaikutusvaltaansa parlamenttiin, hallitukseen, poliittisiin puolueisiin, valtionhallintoon, poliisiin, oikeuslaitokseen ja tiedotusvälineisiin, mikä johtaa hyvin epätydyttävään ja kansalaisia vain vähän hyödyttävään lainsäädännön täytäntöönpanoon; muistuttaa keskittyvänsä määrätietoisesti sellaisten sitoumusten täyttämiseen, joissa vaalitaan yhteisiä arvoja, eikä niinkään epäuskottaviin ”geopoliittisiin” näkökantoihin;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

4. pitää valitettavana, että demokraattisiin normeihin liittyvien poliittisten ehtojen tietoinen täyttämättä jättäminen Moldovassa, erityisesti kansalliseen vaalilainsäädäntöön äskettäin tehdyt muutokset, jotka eivät vastanneet kaikkia keskeisiä ODIHR:n ja Venetsian komission yhteisen lausunnon suosituksia, sekä Dorin Chirtoacă'n erottaminen Chişinău kaupunginjohtajan virasta ja Andrei Năstasin valinnan mitätöiminen, ovat johtaneet makrotaloudellisen rahoitusavun maksujen ja EU:n budjettituen jäljellä olevien maksujen keskeyttämiseen;

5. toteaa jälleen, että kaikki tulevia makrotaloudellisen rahoitusavun maksuja koskevat päätökset olisi tehtävä vasta helmikuussa 2019 järjestettävien parlamenttivaalien jälkeen ja sillä ehdolla, että vaalit järjestetään kansainvälisesti tunnustettuja normeja noudattaen ja niitä arvioivat asiaan erikoistuneet kansainväliset elimet; katsoo, että kaikkien budjettitukiohjelmien maksaminen olisi keskeytettävä, kunnes on saavutettu merkittävää edistymistä demokraattisissa normeissa sekä oikeuslaitoksen uudistamisessa ja pankkipetoksista vastuussa olevien henkilöiden syyteeseen asettamisessa Euroopan parlamentin 5. heinäkuuta 2018 antaman päätöslauselman mukaisesti; kehottaa tällä välin komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) kohdentamaan edelleen varoja Moldovan kansalaisyhteiskunnan ja riippumattomien tiedotusvälineiden sekä yksityissektorin ja paikallisviranomaisten tukemiseen, myös uusien kumppanuus- ja kehityshankkeiden avulla, mieluiten koordinoitusti muilta EU-mailta saadun avun kanssa sekä koordinoimaan toimia muiden järjestöjen, kuten IMF, kanssa, jotta voidaan varmistaa parempi johdonmukaisuus rahoitustuen ehtojen osalta; odottaa varauksella Moldovan parlamentin lakivaliokunnan tekemän vaalilainsäädännön tarkistuksen tuloksia nimitysten ja koskemattomuuksien osalta; kehottaa komissiota laatimaan uudistusten seurantaan varten mekanismin, joka kattaa myös selkeät vertailuarvot;

6. palauttaa mieliin assosiaatiosopimuksen 2 ja 455 artiklan sisällön, jonka mukaan demokratian periaatteiden kunnioittaminen on assosiaatiosopimuksen olennainen osa, ja toteaa, että sen rikkominen voi myös johtaa tähän sopimukseen liittyvien oikeuksien pidättämiseen; muistuttaa, että korruption ja rahanpesun torjunnan edellytysten täyttämisen jatkaminen vaatii paljon työtä; vaatii, että tulevien sopimusten ehtona on myös oikeuslaitoksen uudistaminen ja perusteellinen tutkinta ja miljardin dollarin petoksesta vastuussa olevien syyteeseen asettaminen; palauttaa mieliin myös viisumivapautta koskevaan politiikkaan liittyvät korruption ja rahanpesun torjunnan edellytykset;

Sopimuksen täytäntöönpanoa varten käytössä oleva institutionaalinen kehys

7. pitää myönteisenä useiden lakien hyväksymistä Moldovan assosiaatiosopimuksen osana antamien sitoumusten mukaisesti; korostaa kuitenkin, että on tärkeää panna nopeasti ja täysimääräisesti täytäntöön nämä lait, jotta saavutetaan assosiaatiosopimuksen perimmäinen tavoite eli tavallisten kansalaisten elinolojen tuntuva ja kestävä paraneminen Moldovassa;

8. kehottaa Moldovan parlamenttia, pääministeriä sekä ulkoasioista ja Eurooppaan integroitumisesta vastaavaa ministeriä osallistumaan vahvemmin assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanon korkean tason poliittiseen valvontaan ja seurantaan, erityisesti yksinkertaistamalla jatkuvasti parlamentin ja hallituksen asianomaisia rakenteita ja lujittamalla niiden hallinnollisia valmiuksia, vastuuministeriöiden suunnitelmien koordinoitua ja synkronisoitua sekä niiden täysimääräistä ja tehokasta täytäntöönpanoa;

9. on tyytyväinen Georgian, Moldovan ja Ukrainan parlamenttien välisen edustajakokouksen perustamiseen ja sen Kiovassa 8.–9. kesäkuuta 2018 pidettyyn ensimmäiseen istuntoon; kehottaa edustajakokousta myös valvomaan assosiaatiosopimusten täytäntöönpanoa;

10. kehottaa Moldovan viranomaisia panostamaan enemmän assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoon ja organisoi-
maan toimiaan erityisesti juuri assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoa koskevan kansallisen toimintasuunnitelman avulla tiettyjen sektorien ja aikaansaatavien tulosten mukaisesti pikemmin kuin assosiaatiosopimuksen artiklojen mukaisesti, jotta asiantuntijajaksiköt voivat laatia vaikutustenarvioinnin perusteella toimenpiteille yksityiskohtaisen etusijajärjestyksen ja jaksottaa niitä;

11. kehottaa EUH:ta ja komissiota perustamaan, edellyttäen että demokraattisissa normeissa on saavutettu edistystä, Moldovaa varten erityisen EU:n tukiryhmän, jotta voidaan tarjota lisää asiantuntemusta erityisesti Moldovan lainsäädännön lähentämisessä EU:n lainsäädännön kanssa ja ehtojen täytyessä koordinoita Moldovalle annettavaa rahoitustukea assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanon tukemiseksi;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

12. kehottaa EUH:ta ja komissiota lisäämään sisäisiä valmiuksia tehostakseen assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanon seuranta erityisesti lisäämällä huomattavasti siihen osoitettuja henkilöresursseja sekä siirtymään edistymisen laadulliseen arviointiin erityisesti ottamalla käyttöön analyttinen tarkastelu, jonka avulla voidaan arvioida, kuinka assosiaatiosopimuksen edellyttämä yhdenmukaisuus EU:n säännösten kanssa on tosiasiallisesti saavutettu;

13. pitää myönteisenä tehostettua ministeritason vuoropuhelua Moldovan ja muiden assosioituneiden kumppanien kanssa assosiaatioon liittyvistä uudistuksista kaupan alalla ja tukee, edellyttäen että demokraattisissa normeissa on saavutettu edistystä, tällaisten vuoropuhelujen käynnistämistä muilla assosiaatiosopimuksen kattamilla aloilla, mukaan lukien poliittiset kysymykset, oikeuslaitos, vapaus ja turvallisuus, ja alakohtaisen yhteistyön aloilla;

14. palauttaa mieleen Venetsian komission Moldovan vaaliuudistuksesta antaman lausunnon ja tukee sitä, koska sen mukaan muutokselta kohti parlamenttivaalien sekavaalitapaa puuttui konsensus (muilta kuin demokraatti- ja sosialistipuolueilta), mikä saattaa johtaa siihen, että liike-elämän edut vaikuttavat ehdokkaisiin kohtuuttomasti; muistuttaa siksi Moldovan viranomaisille esittämästään kehotuksesta parantaa vaalijärjestelmää, jotta varmistetaan, että tulevat vaalit ovat Moldovan kansalaisten eivätkä vain harvojen ja valittujen tahdon mukaiset; kehottaa Moldovan viranomaisia myös panemaan täysimääräisesti täytäntöön erityisesti puoluerahoitusta sekä tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta koskevat ODIHR:n suositukset; vahvistaa olevansa valmis tarkkailemaan Moldovan seuraavia parlamenttivaaleja;

Poliittinen vuoropuhelu ja uudistukset, yhteistyö yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla (YUTP)

15. ilmaisee huolensa heinäkuussa 2018 audiovisuaalisia mediapalveluja koskevaan lakiin tehdyistä viime hetken muutoksista, joista ei kuultu kansalaisyhteiskuntaa; kehottaa Moldovan viranomaisia panemaan kyseisen lain täysimääräisesti täytäntöön viestintän vapautta ja moniarvoisuutta koskevien eurooppalaisten normien mukaisesti, kuten Euroopan komissio ja Venetsian komissio ovat suosittaneet; korostaa, että on tärkeää käydä aitoa keskustelua kansalaisyhteiskunnan ja riippumattomien tiedotusvälineiden kanssa tässä prosessissa ja hyväksyä uusi mainontaa koskeva laki; painottaa, että on vältettävä kaikkia yrityksiä haitata tiedotusvälineiden moniarvoisuutta erityisesti niin, että kannustettaisiin edelleen mediamarkkinoiden ja niihin liittyvien mainosmarkkinoiden kartellisoitumiseen; kehottaa Moldovan viranomaisia hyväksymään uuden mainontaa koskevan lain kansalaisyhteiskunnan kanssa käydyin aidon keskustelun jälkeen; panee huolestuneena merkille, että tiedotusvälineet ovat tällä hetkellä erittäin monopolisoituneita ja ne on alistettu maan poliittisille ja yritysryhmittymille; vaatii tiedotusvälineiden omistajuuden avoimuutta ja kohdennettua tukea riippumattomille tiedotusvälineille, erityisesti paikallisille tiedotusvälineille, jotta voidaan noudattaa kyseisessä laissa asetettuja pakollista paikallista sisältöä koskevia vaatimuksia; painottaa, että on tärkeää varmistaa tiedotusvälineiden sääntelystä vastaavan viranomaisen todellinen riippumattomuus;

16. pitää myönteisinä uudistuspyrkimyksiä julkishallinnon ja julkisen varainhoidon aloilla ja kannustaa lisäämään toimia avoimuuden lisäämiseksi;

17. panee tyytyväisenä merkille hyvän yhteistyön YUTP-asioissa, erityisesti korkean tason saavuttamisen YUTP-julkilausumien noudattamisessa, ja osallistumisen yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) operaatioihin sekä Moldovan yhteistyön Naton kanssa; panee merkille edistymisen uuden kansallisen puolustusstrategian ja sen täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman 2017–2021 hyväksymisessä sen jälkeen, kun Moldovan presidentti peruutti kansallisen turvallisuusstrategian; pitää myönteisenä turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtamista koskevan EU:n ja Moldovan välisen sopimuksen voimaantuloa;

18. antaa Moldovan viranomaisille tunnustusta suhteiden vähittäisestä parantamisesta Transnistrian kanssa erityisesti luottamusta lisäävien toimien toteuttamisen sekä Gura Bicului-Biciocin sillan avaamisen ja kuuden lisäpöytäkirjan allekirjoittamisen myötä, mikä parantaa Dnestr-joen molemmilla rannoilla elävien kansalaisten elämää; muistuttaa, että EU on antanut vahvan sitoumuksensa Moldovan itsemääräämisoikeudesta ja alueellisesta koskemattomuudesta ja tukee niitä sekä pyrkimyksiä löytää rauhanomainen ratkaisu Transnistrian kysymykseen; tukee ehdoitta Etyjin, EU:n ja muiden sidosryhmien pyrkimyksiä ja kannustaa viranomaisia yhteistyöhön erityisesti transnistrialaisen pk-yritysten kanssa, jotta voidaan kehittää edelleen osallistumista tällä tasolla, toteuttaa lisätoimia ihmisoikeuksien edistämiseksi ja noudattaa kaikkia Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätöksiä; kehottaa Moldovan viranomaisia toteuttamaan lisätoimia Gagauzian oikeudellisesta erityisasemasta annetun muutetun lain täytäntöönpanemiseksi;

Oikeusvaltioperiaate ja hyvä hallintotapa

19. kehottaa viranomaisia varmistamaan oikeuslaitoksen ja korruption torjuntaan erikoistuneiden elinten, mukaan lukien ylimmän syyttäjäneuvoston, kansallisen korruption vastaisen keskuksen, korruption torjuntaan erikoistuneen syyttäjävirston, viranomaisten lahjomattomuutta valvovan kansallisen viranomaisen ja rikollisten varojen takaisin perimisestä vastaavan viraston, riippumattomuuden, puolueettomuuden ja tehokkuuden erityisesti jatkamalla riittävien resurssien myöntämistä, jotta voidaan taata läpinäkyvät valintamenettelyt, joihin osallistuu rekrytoijina riippumattomia asiantuntijoita, ja hyväksymällä Venetsian komission suositusten mukaiset perustuslain muutokset, joiden tavoitteena on erityisesti lakkauttaa tuomarien nimittäminen alussa viiden vuoden kaudeksi, muuttaa ylimmän tuomarineuvoston kokoonpanoa ja vahvistaa sen asemaa sekä poistaa Moldovan parlamentin valtuudet nimittää korkeimman oikeuden tuomarit; on edelleen erittäin huolestunut valikoivista oikeuskäytännöistä Moldovan oikeuslaitoksessa ja huomauttaa, että Transparency Internationalin viimeisimmän raportin mukaan Moldovan oikeuslaitoksen riippumattomuus toimeenpanovaltaan nähden on rajallinen ja sitä käytetään usein poliittisten ja liike-elämän vastustajien vastaisena välineenä; panee merkille, että on tärkeää saada hyviä tuloksia korruptiotapausten tutkimisissa, myös korkean tason henkilöiden tapauksissa;

20. pitää myönteisinä heinäkuussa 2018 hyväksytyjä lainsäädäntömuutoksia, joiden tarkoituksena on vahvistaa tuomareiden ansioituneisuuteen perustuvaa valintaa ja ylentämistä sekä heidän vastuuvollisuuttaan;

21. muistuttaa ensimmäisen ja toisen Kroll-kertomuksen, jotka olisi julkaistava kokonaisuudessaan, havaintojen ja suositusten pohjalta esittämistään kehotuksista asettaa nopeasti ja avoimesti syytteeseen kaikki henkilöt, jotka olivat vastuussa vuonna 2014 paljastetusta miljardin dollarin pankkipetoksesta, sekä periä varastetut varat takaisin; panee merkille Moldovan viranomaisten hyväksymän varojen takaisinperintää koskevan strategian mutta panee huolestuneena merkille, että tätä tapausta on tutkittu varsin tehottomasti; painottaa, että tuomioistuimet eivät saa jättää huomiotta vahvaa näyttöä ja että niiden on pikaisesti tarkasteltava avoimissa istunnoissa tapauksia, joiden käsittely on kesken tai joita parhaillaan tutkitaan, ja varsinkin Ilhan Shorin tapausta; korostaa, että poliittinen päätös auttaa pankkeja julkisin varoin lisäsi entisestään vakavaa luottamuspulaa Moldovan politiikassa; kehottaa neuvostoa harkitsemaan henkilökohtaisia seuraamuksia ja asianomaisia EU:n jäsenvaltioita antamaan tukea tutkimalle;

22. ilmaisee huolensa lisääntyneestä rahanpesun riskistä sen jälkeen, kun heinäkuussa 2018 hyväksyttiin hätäisesti ”verouudistuspaketti”, johon sisältyy veroarmahdusjärjestelmä, joka saattaa laillistaa laittomasti hankitut varat; vaatii muuttamaan pakettia tällaisten porsaanreikien tukkimiseksi ja sitoutuu sillä välin seuraamaan erittäin tarkkaavaisesti sen täytäntöönpanoa koordinoitusti komission, EUH:n ja kansainvälisten järjestöjen kanssa;

23. korostaa, että on puututtava myös muuhun järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja paljastaa sen esiintyminen, mukaan lukien aseiden salakuljetus, ihmiskauppa ja laajamittainen rahanpesu erityisesti Venäjältä; painottaa tuomareiden vastuuta oikeusvaltion säilyttämisessä ja korostaa, että lainmukaisesti tuomittujen tuomareiden olisi suoritettava rangaistuksensa;

24. kehottaa mahdollistamaan poliittisten ja hallinnollisten vastuuhenkilöiden tekemiin tuloja ja varallisuutta koskeviin sähköisiin ilmoituksiin tutustumisen verkossa Ukrainan esimerkin mukaisesti;

25. kehottaa Moldovan viranomaisia kunnioittamaan kansainvälisiä periaatteita ja noudattamaan parhaita käytäntöjä, joilla varmistetaan kansalaisyhteiskunnan toiminnan mahdollistava ympäristö; korostaa kansalaisyhteiskunnan olennaista roolia uudistusten toteuttamisen seurannassa sekä julkisten elinten avoimuuden ja vastuuvollisuuden edistämiseksi; odottaa erityisesti, että tulevassa lainsäädännössä ei vähennetä kansallista eikä ulkomaista rahoitusta moldovalaisille kansalaisjärjestöille ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioille eikä lisätä kohtuuttomasti niiden hallinnollista ja raportointirasitetta; pitää valitettavana, että joissakin tapauksissa kansalaisten osallistumista on rajoitettu, esimerkiksi kun keskusvaalilautakunta hylkäsi maaliskuussa 2018 hakemuksen kansanäänestyksen järjestämisestä vaalijärjestelmään tehtävistä muutoksista;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018***Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen***

26. ilmaisee huolensa siitä, että maan kansalaisyhteiskunnan elintila kutistuu edelleen, ja kehottaa viranomaisia keskeyttämään välittömästi perusteettomat tai kohtuuttomat rikosoikeudelliset menettelyt, joista jotkut on aloitettu tekaistujen syytteiden perusteella, ja opposition edustajiin, heidän asianajajiinsa ja/tai heidän perheisiinsä kohdistuvat valikoivat oikeuskäytännöt; arvostelee sitä, että EU:n jäsenvaltioiden ja EUH:n edustuston mahdollisuutta seurata oikeudenkäyntejä estetään entistä useammin kieltämällä yleisöltä pääsy seuraamaan oikeudenkäyntejä; ilmaisee erityisen huolensa menettelyistä, joiden kohteena ovat ihmisoikeuksien puolustajat, riippumattomat tuomarit, kuten Domnica Manole ja Gheorghe Bălan, toimittajat sekä hallituksen tai Moldovan demokraattipuolueen puheenjohtajan Vladimir Plahotniucin arvostelijat; kehottaa viranomaisia takaamaan oikeuden oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen tutkintavankeudessa; painottaa, että kidutusta tutkintavankeudessa ja psykiatrisissa laitoksissa koskevat väitteet on tutkittava tosiasiallisesti; kehottaa viranomaisia myös takaamaan kokoontumis- ja ilmaisunvapauden ja erityisesti rauhanomaisten mielenosoitusten järjestämisen ja tämän perusoikeuden tiukan kunnioittamisen kansainvälisten normien mukaisesti;

27. panee tyytyväisenä merkille, että vuonna 2017 hyväksyttiin uusi kansallinen sukupuolten tasa-arvoa koskeva strategia, ja kehottaa viranomaisia varmistamaan sen täysimääräisen täytäntöönpanon;

28. kehottaa viranomaisia tehostamaan merkittävästi toimia ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamiseksi, erityisesti heikommassa asemassa olevien ryhmien osalta, torjumalla hlbtiq-ihmisiin, vammaisiin ja romanien kaltaisiin vähemmistöihin kohdistuvaa vihapuhetta, väkivaltaa, sosiaalista syrjäytymistä ja syrjintää, jotka ovat edelleen merkittäviä huolenaiheita, sekä sukupuoleen tai poliittiseen suuntautumiseen perustuvaa vihapuhetta ja syrjintää;

29. tuomitsee ankarasti äskettäisen Turkin kansalaisten luovuttamisen/viemisen Turkkiin, koska heillä oli väitetysti yhteyksiä Gülen-liikkeeseen, sillä tämä on oikeusvaltioperiaatteen ja perusihmisoikeuksien vastaista; kehottaa Moldovan viranomaisia varmistamaan, että kolmansista maista tulevia luovutuspyyntöjä käsitellään avoimesti ja täysin unionin periaatteiden ja normien mukaisia oikeudellisia menettelyjä noudattaen;

Kauppaan liittyvä yhteistyö ja taloudellinen yhteistyö

30. panee tyytyväisenä merkille, että Moldovan tuonti EU:hun on kasvanut huomattavasti pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen voimaantumisen myötä ja että EU on suurin investoija Moldovassa, mutta pahoittelee, että tämä ei ole parantanut kansalaisten sosiaalista ja taloudellista tilannetta; varoittaa, että jos väestön elintaso ei saada parannettua, kansalaisten hyväksyntä maan Eurooppa-myönteiselle politiikalle on vaarassa;

31. muistuttaa riippumattoman oikeuslaitoksen ja korruption torjunnan sekä hallinnollisen ja byrokraattisen rasitteen vähentämisen tärkeydestä investointi- ja liiketoimintaympäristön parantamisen kannalta;

32. kannustaa edistymään edelleen terveys- ja kasvinsuojelunormien sekä maantieteellisten merkintöjen suojelun saralla;

33. kehottaa noudattamaan tuloksetkaasti kauppaa ja kestävästä kehityksestä koskevia lausekkeitä ja kansainvälisiä sitoumuksia ja panemaan asianmukaisesti täytäntöön ILO:n tärkeimmät yleissopimukset;

34. katsoo, että sääntelyn lähentäminen EU:n säännöstöön on pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen keskeinen olottuvuus, koska todellinen pääsy EU:n markkinoille ja uudistus riippuvat suuresti asiaa koskevan lainsäädännön asianmukaisesta täytäntöönpanosta ja täytäntöönpanon valvonnasta; on tietoinen siitä, että tämä on merkittävä haaste Moldovan hallinnolle, instituutioille ja julkishallinnolle, ja kehottaa komissiota tarjoamaan riittävää teknistä ja taloudellista tukea;

Energia ja muut yhteistyöalat

35. panee tyytyväisenä merkille energialain vahvistamisen vuonna 2017 uutena askeleena kohti kolmannen energiapaketin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja kannustaa toteuttamaan konkreettisia toimia energia-alan sääntelyviraston ANREn riippumattomuuden varmistamiseksi; panee merkille Moldovan pyrkimykset edistää uusiutuvia energialähteitä ja energiatehokkuutta ja pitää ratkaisevan tärkeänä maatalouden ekologisen tuotannon menetelmien vahvistamista maaseudun kestäväen kehityksen puitteissa;

36. kehottaa toteuttamaan määrätietoisempia toimia ympäristönsuojelussa, erityisesti Dnestr-joen vesivarojen hallintaan, jätetuoltoon ja ilmastonmuutokseen liittyvissä asioissa, varsinkin lainsäädännön täytäntöönpanon ja koordinoinnin osalta;

Institutionaaliset määräykset

37. kehottaa EU:ta, jäsenvaltioita ja Moldovaa lisäämään edelleen tiedotusta assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanosta ja siihen liittyvien uudistusten ja läheisemmän EU:hun yhdentymisen hyödyistä Moldovan kansalaisille; korostaa, että venäläistä disinformaatiota on torjuttava tosiseikkoihin perustuvalla ja kaikilla Moldovassa käytettävillä pääkielillä saatavilla olevalla korkealaatuisella tiedolla;

38. muistuttaa päätöksestään tehostaa kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanon seuranta EU:n itäisen kumppanuuden maissa; kehottaa jälleen komissiota ja EUH:ta toimittamaan parlamentille ja neuvostolle entistä useammin ja säännöllisemmin kirjallisia raportteja näiden sopimusten täytäntöönpanosta;

39. katsoo, että käytäntö, jonka mukaisesti Moldovan viranomaiset otetaan mukaan asiaa koskevan lainsäädännön laatimisvaiheesta alkaen on hyödyllinen, koska prosessista tulee osallistavampi ja Moldovan siirtymäkustannukset pienenevät, ja kehottaa komissiota käyttämään täysimääräisesti hyödyksi ennakkokuulemisprosesseja;

40. panee merkille, että pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen täytäntöönpanon arvioinnissa keskitytään hyvin paljon kauppavirtoihin ja kauppaa häiritseviin tekijöihin; kehottaa komissiota seuraamaan ja arvioimaan pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen täytäntöönpanoa asianmukaisesti siten, että erityistä huomiota kiinnitetään EU:n säännösten saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoon sekä Moldovan yhteiskuntaan kohdistuvaan vaikutukseen, ja varmistamaan julkisen ja kattavan vuosittaisen raportoinnin myös EU:n tarjoamasta teknisestä ja taloudellisesta tuesta;

41. kehottaa EUH:ta ja komissiota julkaisemaan kaikki assosiaatiosopimusten vuotuiset täytäntöönpanoselvitykset yhtä aikaa sekä julkaisemaan samalla myös kunkin assosioituneen kumppanimaan assosiaatiosopimuksen tai pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen täytäntöönpanon edistymistä koskevan vertailevan arvioinnin erityisten vertailuarvojen pohjalta;

42. päättää laatia vuosittain mietinnöt assosiaatiosopimusten täytäntöönpanosta;

o

o o

43. kehottaa puhemiestä välittämään tämän suosituksen neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle sekä Moldovan tasavallan presidentille, hallitukselle ja parlamentille.

Torstai 15. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0459

Vietnam, erityisesti poliittisten vankien tilanne

Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. marraskuuta 2018 Vietnamista, erityisesti poliittisten vankien tilanteesta (2018/2925(RSP))

(2020/C 363/09)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa, erityisesti 14. joulukuuta 2017 sananvapaudesta Vietnamissa ja etenkin Nguyen Van Hoan tapauksesta ⁽¹⁾ ja 9. kesäkuuta 2016 Vietnamista ⁽²⁾ antamansa päätöslauselmat,
  - ottaa huomioon 27. kesäkuuta 2012 allekirjoitetun EU:n ja Vietnamin kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen,
  - ottaa huomioon 1. joulukuuta 2017 pidetyn EU:n ja Vietnamin seitsemännen ihmisoikeusvuoropuhelun,
  - ottaa huomioon 9. helmikuuta 2018 ihmisoikeuksien puolustajien tuomitsemisesta Vietnamissa ja 5. huhtikuuta 2018 ihmisoikeusaktivistien tuomitsemisesta Vietnamissa annetut Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) tiedottajan lausumat,
  - ottaa huomioon 20. elokuuta 2018 annetun EU:n paikallisen julkilausuman Le Dinh Luongille äskettäin langetetusta tuomiosta,
  - ottaa huomioon ihmisoikeuksien puolustajia koskevat EU:n suuntaviivat,
  - ottaa huomioon 23. helmikuuta 2018 annetun YK:n asiantuntijoiden lausuman, jossa kehoitetaan vapauttamaan aktivistit, jotka on vangittu myrkkyyvuotoa vastaan protestoimisesta, ja 12. huhtikuuta 2018 annetun lausuman, jossa vaaditaan muutosta oikeuksien puolustajien vangitsemisen jälkeen,
  - ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
  - ottaa huomioon kansalaisyhteiskuntaa ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, johon Vietnam liittyi vuonna 1982,
  - ottaa huomioon 26. helmikuuta 2016 annetun Euroopan oikeusasiamiehen päätöksen asiassa 1409/2014/MHZ, joka koskee sitä, ettei komissio tehnyt etukäteen arviota EU:n ja Vietnamin välisen vapaakauppasopimuksen vaikutuksista ihmisoikeuksiin,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että The 88 Project -järjestön kokoaman Vietnamin poliittisia vankeja koskevan tietokannan mukaan arviolta 160 aktivistia suorittaa vankilatuomiotaan Vietnamissa ja noin 16:tta aktivistia pidetään tutkintavankeudessa;
- B. ottaa huomioon, että Vietnamin viranomaiset edelleen vangitsevat, pidättävät, ahdistelevat ja pelottelevat maassa ihmisoikeuksien puolustajia, toimittajia, bloggaajia, ihmisoikeusjuristeja ja kansalaisaktivisteja; toteaa, että ihmisoikeuksien puolustajille on langetettu pitkiä vankeusrangaistuksia heidän ihmisoikeustyöstään ja heidän sananvapautta koskevan perusoikeutensa harjoittamisesta joko verkossa tai sen ulkopuolella, mikä on vastoin kansainvälisen oikeuden mukaisia Vietnamin velvoitteita;
- C. ottaa huomioon, että poliittiset ja ihmisoikeusaktivistit kärsivät ankarista vankilaloista ja heiltä evätään muun muassa sairaanhoito, oikeusapu ja yhteydet perheeseen;

⁽¹⁾ EUVL C 369, 11.10.2018, s. 73.

⁽²⁾ EUVL C 86, 6.3.2018, s. 122.

Torstai 15. marraskuuta 2018

- D. toteaa, että uskonnon- tai vakaumuksenvapautta tukahdutetaan Vietnamin ja että katolinen kirkko ja ilman virallista tunnustusta olevat uskontokunnat, kuten United Buddhist Church of Vietnam, useat protestanttiset kirkkokunnat ja muut, kuten etninen Montagnard-vähemmistö, joutuvat edelleen kärsimään vakavasta uskonnollisesta vainosta;
- E. ottaa huomioon, että Hoang Duc Binh tuomittiin 14 vuodeksi vankeuteen, koska hän bloggasi Formosan katastrofiin liittyvistä mielenosoituksista; ottaa huomioon, että Nguyen Nam Phong tuomittiin kahdeksi vuodeksi vankeuteen, koska hänen väitettiin kieltäytyneen noudattamasta viranomaisten määräyksiä mennessään mielenosoitukseen; toteaa, että heidän ponnistelunsa ovat olleet keskeisiä tietoisuuden lisäämisessä ja vastuuvollisuuden varmistamisessa Formosan terästehtaan vuotoa koskevassa asiassa;
- F. ottaa huomioon, että huhtikuussa 2018 Brotherhood for Democracy -yhdistyksen jäseniä tuomittiin 7–15 vuoden vankeusrangaistuksiin osana rikoslain kansallista turvallisuutta koskevien säännösten laajamittaista täytäntöönpanoa; ottaa huomioon, että syyskuussa 2018 tämän ryhmän jäsen Nguyen Trung Truc tuomittiin 12 vuoden vankeusrangaistukseen vallankaappausyrityksestä;
- G. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustaja Le Dinh Luong, joka on rauhanomaisesti puolustanut ihmisoikeuksien edistämistä ja suojelua, tuomittiin 16. elokuuta 2018 rikoslain kansallista turvallisuutta koskevien säännösten nojalla 20 vuodeksi vankeuteen ja viideksi vuodeksi kotiarestiin; toteaa, että EU:n edustuston ja EU:n jäsenvaltioiden suurlähetystöjen edustajat eivät saaneet seurata oikeudenkäyntiä; ottaa huomioon, että on monia muita tapauksia, joissa ihmisoikeuksien puolustajat ja muut mielipidevangit ovat kärsineet samanlainen kohtalon;
- H. toteaa, että 12. huhtikuuta 2018 YK:n asiantuntijoiden ryhmä, ihmisoikeuksien puolustajien tilannetta käsittelevä erityisraportoiija, mielivaltaista vangitsemista käsittelevän työryhmän puheenjohtaja ja raportoiija sekä mielipiteen- ja sananvapauden edistämistä ja suojelua käsittelevä erityisraportoiija kehottivat Vietnamia pidättymään kansalaisyhdistöjen rankaisemisesta ja toisinajattelijoiden vaientamisesta;
- I. ottaa huomioon, että Vietnamin rikoslaki sisältää rangaistussäännöksiä, joita käytetään väärin erityisesti Vietnamin hallituksesta kriittisiä näkemyksiä esittäneiden ihmisoikeuksien puolustajien, toisinajattelijoiden, asianajajien, ammattiliittojen, uskonnollisten ryhmien ja kansalaisjärjestöjen vaientamiseen, vangitsemiseen, pidättämiseen, tuomitsemiseen tai näiden toiminnan rajoittamiseen;
- J. ottaa huomioon, että Vietnamin hallitus kieltää edelleen riippumattomien tai yksityisessä omistuksessa olevien tiedotusvälineiden toiminnan ja valvoo tiukasti radio- ja televisioasemia ja painettuja julkaisuja; ottaa huomioon, että kansalliskokous hyväksyi huhtikuussa 2016 tiedotusvälineitä koskevan lain, jolla rajoitetaan voimakkaasti lehdistönvapautta Vietnamin;
- K. ottaa huomioon, että 12. kesäkuuta 2018 Vietnamin kansalliskokous hyväksyi verkkoturvallisuutta koskevan lain, jolla pyritään tiukentamaan verkkovalvontaa siten, että palveluntarjoajien on poistettava kansallista turvallisuutta ”uhkaavat” julkaisut; toteaa, että tämä laki asettaa ankaria rajoituksia sananvapaudelle verkossa ja pyrkii rajoittamaan suuresti oikeutta yksityisyyteen;
- L. toteaa, että Vietnamin kaikkien aikojen ensimmäinen vakaumusta ja uskontoa koskeva laki tuli voimaan 1. tammikuuta 2018 ja että se velvoittaa kaikki maan uskonnolliset ryhmät rekisteröitymään viranomaisten luona ja antamaan niille tietoa toiminnastaan; toteaa, että viranomaiset voivat hylätä tai estää rekisteröintihakemukset ja kieltää uskonnollisen toiminnan, jota ne mielivaltaisesti pitävät ”kansallisen edun”, ”yleisen järjestyksen” tai ”kansallisen yhtenäisyyden” vastaisena; toteaa, että tämän lain myötä hallitus on institutionalisoinut puuttumisensa uskontoon liittyviin asioihin ja valtion harjoittaman uskonnollisten ryhmien valvonnan;
- M. ottaa huomioon, että Toimittajat ilman rajoja -järjestön vuoden 2018 lehdistönvapausindeksissä Vietnam on sijalla 175 yhteensä 180 maasta;
- N. ottaa huomioon, että kuolemanrangaistusta käytetään Vietnamin edelleen, mutta teloitusten määrää ei tiedetä, koska Vietnamin viranomaiset luokittelevat kuolemanrangaistustilastot valtiosalaisuudeksi; ottaa huomioon, että tammikuussa 2018 Vietnam vähensi kuolemanrangaistukseen johtavien rikosten määrän 22:sta 18:aan;
- O. ottaa huomioon, että Vietnam ei ole vielä ratifoinut ILO:n perusyleissopimuksia, jotka ovat järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden periaatteiden soveltamista koskeva yleissopimus nro 98, pakkotyön poistamista koskeva yleissopimus nro 105 ja ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua koskeva yleissopimus nro 87;

Torstai 15. marraskuuta 2018

- P. katsoo, että EU:n ja Vietnamin ihmisoikeusvuoropuhelu on tärkeä keino käydä jatkuvaa kattavaa keskustelua EU:lle tärkeistä asioista, mukaan lukien sananvapautta ja rauhanomaista kokoontumis- ja yhdistymisvapautta koskevien perusoikeuksien täysimääräinen kunnioittaminen; katsoo, että Euroopan unionin ja Vietnamin välisen suhteen on perustuttava pohjimmiltaan ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiseen sekä asiaa koskevien kansainvälisten normien noudattamiseen;
- Q. toteaa, että kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen ja EU:n ja Vietnamin välisen vapaakauppasopimuksen välillä on selvä yhteys, sillä molemmat osapuolet ovat sitoutuneet täyttämään ihmisoikeusvelvoitteensa;
1. tuomitsee jatkuvat ihmisoikeusloukkaukset Vietnamin, mukaan lukien poliittisten aktivistien, toimittajien, bloggaajien, toisinaajattelijoiden ja ihmisoikeuksien puolustajien tuomitseminen, poliittinen uhkailu, valvonta, häirintä, pahoinpitelyt ja epäoikeudenmukaiset oikeudenkäynnit, joihin on syytä heidän sananvapautensa harjoittaminen joko verkossa tai sen ulkopuolella, mikä on selvästi Vietnamin kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden vastaista;
  2. kehottaa Vietnamin viranomaisia vapauttamaan välittömästi ja ehdoitta kaikki ihmisoikeuksien puolustajat ja mielipidevangit, jotka on pidätetty tai tuomittu ainoastaan siksi, että he ovat harjoittaneet sananvapauttaan, mukaan lukien Hoang Duc Binh, Nguyen Nam Phong, Nguyen Trung Truc ja Le Dinh Luong, ja luopumaan kaikista syytteistä heitä vastaan;
  3. kehottaa jälleen Vietnamin viranomaisia poistamaan kaikki ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistetut rajoitukset ja lopettamaan kaikenlaisen heihin kohdistuvan häirinnän sekä takaamaan kaikissa olosuhteissa, että he voivat toteuttaa lainmukaista ihmisoikeustoimintaansa ilman pelkoa vastatoimista ja vapaina kaikista rajoituksista, kuten oikeudellisesta häirinnästä; kehottaa Vietnamin hallitusta poistamaan kaikki uskonnonvapautta koskevat rajoitukset ja lopettamaan uskonnollisten yhteisöjen häirinnän;
  4. vaatii, että Vietnamin hallituksen on varmistettava, että kaikkien pidätettyjen kohtelu on kansainvälisten normien mukaista; korostaa, että oikeus saada tavata asianajajia, terveydenhuollon ammattilaisia ja perheenjäseniä on tärkeä suoja kidutusta ja huonoa kohtelua vastaan ja ratkaisevan tärkeää oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan oikeuden kannalta;
  5. tuomitsee perusoikeuksia ja -vapauksia rajoittavien tukahduttavien oikeudellisten säännösten väärinkäytön; kehottaa Vietnamin viranomaisia kumoamaan kaikki sortavat lait, erityisesti rikoslain, kyberturvallisuutta koskevan lain sekä vakaumusta ja uskontoa koskevan lain, ja tarkistamaan tai muuttamaan niitä ja varmistamaan, että kaikki lainsäädäntö on kansainvälisten ihmisoikeusnormien ja -velvoitteiden mukaista, mukaan lukien kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus, jonka sopimuspuoli Vietnam on; kehottaa hallitusta saattamaan julkisia kokoontumisia ja mielenosoituksia säätelevän lainsäädännön kokoontumis- ja yhdistymisvapautta koskevien oikeuksien mukaiseksi;
  6. kehottaa Vietnamia allekirjoittamaan ja ratifioimaan kaikki asiaa koskevat Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeus-sopimukset ja Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön sekä ILO:n yleissopimukset nro 87, nro 98 ja nro 105;
  7. kehottaa Vietnamia esittämään pysyvän kutsun YK:n ihmisoikeusneuvoston erityisraporttoijille, erityisesti mielipiteen- ja sananvapautta käsittelevälle erityisraporttoijalle ja ihmisoikeuksien puolustajia käsittelevälle erityisraporttoijalle;
  8. kehottaa Vietnamin viranomaisia tunnustamaan riippumattomat ammattiliitot;
  9. kehottaa EU:ta seuraamaan Vietnamin ihmisoikeustilannetta ja tekemään yhteistyötä viranomaisten ja kaikkien asianomaisten sidosryhmien kanssa sen parantamiseksi;
  10. muistuttaa vastustavansa kuolemanrangaistusta kaikissa olosuhteissa; kehottaa Vietnamin viranomaisia lopettamaan välittömästi kuolemanrangaistusten täytäntöönpanon askeleena kohti kuolemanrangaistuksen lakkauttamista; kehottaa Vietnamin viranomaisia tarkistamaan kaikki kuolemanrangaistukset sen varmistamiseksi, että oikeudenkäynneissä noudatettiin kansainvälisiä normeja;

Torstai 15. marraskuuta 2018

11. kehottaa EUH:ta ja komissiota tukemaan kansalaisyhteiskunnan ryhmiä ja yksityishenkilöitä, jotka puolustavat Vietnamissa ihmisoikeuksia aktiivisesti, muun muassa vaatimalla ihmisoikeuksien puolustajien ja mielipidevankien vapauttamista kaikissa yhteyksissä, joita sillä on Vietnamin viranomaisten kanssa; kehottaa Hanoissa sijaitsevaa EU:n edustustoa antamaan kaiken asianmukaisen tuen vangituille ihmisoikeuksien puolustajille ja mielipidevangeille muun muassa järjestämällä vankilavierailuja, seuraamalla oikeudenkäyntejä ja tarjoamalla oikeudellista apua;
  12. kehottaa EU:n jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan, joilla pyritään saamaan aikaan konkreettisia ihmisoikeuksien parannuksia Vietnamissa, myös tulevan Vietnamin yleisen määräaikaisarviointin aikana YK:n ihmisoikeusneuvostossa;
  13. kehottaa uudelleen määräämään EU:n laajuisen kiellon kaikentyyppisten turvallisuuslaitteiden, joita voidaan käyttää tai joita käytetään sisäisen tukahduttamisen välineenä, mukaan lukien internetin valvontateknologia, viennille, myynnille, päivittäiselle ja huoltotoimille valtioissa, joissa ihmisoikeustilanne on huolestuttava;
  14. pitää myönteisenä EU:n ja Vietnamin vahvistunutta kumppanuutta ja ihmisoikeusvuoropuhelua ja muistuttaa vuoropuhelun merkityksestä keskeisenä välineenä, jota on käytettävä tehokkaalla tavalla niin, että Vietnamia voidaan tukea ja kannustaa panemaan täytäntöön tarvittavat uudistukset; kehottaa painokkaasti komissiota seuraamaan vuoropuheluun liittyvää edistystä ottamalla käyttöön vertailuarvoja ja seurantamekanismeja;
  15. kehottaa Vietnamin hallitusta ja EU:ta tärkeinä kumppaneina sitoutumaan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen parantamiseen Vietnamissa, koska se on Vietnamin ja unionin kahdenvälisen suhteiden kulmakivi, erityisesti kun otetaan huomioon EU:n ja Vietnamin välisen vapaakauppasopimuksen ratifiointi sekä EU:n ja Vietnamin kumppanuus- ja yhteistyösopimus;
  16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Kaakkois-Aasian valtioiden liiton (ASEAN) pääsihteerille, Vietnamin hallitukselle ja kansalliskokoukselle, Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusvaltuutetulle ja Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille.
-

Torstai 15. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0460

Kuuban ihmisoikeustilanne

Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. marraskuuta 2018 Kuuban ihmisoikeustilanteesta (2018/2926(RSP))

(2020/C 363/10)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat Kuubasta antamansa päätöslauselmat, erityisesti 17. marraskuuta 2004 Kuubasta ⁽¹⁾, 2. helmikuuta 2006 EU:n politiikasta Kuuban hallituksen suhteen ⁽²⁾, 21. kesäkuuta 2007 Kuubasta ⁽³⁾, 11. maaliskuuta 2010 Kuuban mielipidevangeista ⁽⁴⁾ ja 5. heinäkuuta 2017 esityksestä neuvoston päätökseksi poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevan Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Kuuban tasavallan välisen sopimuksen tekemisestä unionin puolesta ⁽⁵⁾ antamansa päätöslauselmat sekä parlamentin kyseiselle sopimukselle antaman hyväksynnän,
  - ottaa huomioon, että Kuuban kansalliskokous valitsi 19. huhtikuuta 2018 Miguel Díaz-Canelin uudeksi presidentiksi,
  - ottaa huomioon YK:n tahdonvastaisia katoamisia käsittelevän komitean 17. maaliskuuta 2017 esittämät Kuubaa koskevat havainnot,
  - ottaa huomioon mielivaltaista vangitsemista käsittelevän YK:n työryhmän 20.–24. elokuuta 2018 pidetyssä 82. istunnossaan hyväksymän lausunnon 59/2018 Ariel Ruiz Urquiolasta, jota Amnesty International pitää mielipidevankina,
  - ottaa huomioon toukokuussa 2013 ja toukokuussa 2018 Kuubasta tehdyt YK:n ihmisoikeusneuvoston yleiset määräaikaisarvioinnit,
  - ottaa huomioon Human Rights Watchin vuoden 2017 raportin Kuubasta ja Amnesty Internationalin Amerikkojen johtajan Erika Guevara-Rosasin 27. heinäkuuta 2018 antaman lausunnon Kuuban uuden hallinnon 100 ensimmäisestä päivästä,
  - ottaa huomioon Kuuban ihmisoikeuksien ja kansallisen sovinnon komission (CCHRNC) kuukausikatsaukset,
  - ottaa huomioon kansalaisyhteiskuntaa ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä muut kansainväliset ihmisoikeussopimukset ja -välineet,
  - ottaa huomioon Kuuban perustuslain,
  - ottaa huomioon ihmisoikeuksien puolustajia koskevat EU:n suuntaviivat,
  - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen, jonka allekirjoittajiin Kuuba kuuluu,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että ihmisoikeudet ovat esillä EU:n poliittisessa vuoropuhelussa sekä yhteistyö- ja kauppasopimuksissa; katsoo, että ihmisoikeuksien, mukaan lukien kansalaisyhteiskuntaa koskevat poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet, jakamattomuuden olisi oltava yksi Euroopan unionin tärkeimmistä tavoitteista sen suhteissa Kuubaan;

⁽¹⁾ EUVL C 201 E, 18.8.2005, s. 83.

⁽²⁾ EUVL C 288 E, 24.11.2006, s. 81.

⁽³⁾ EUVL C 146 E, 12.6.2008, s. 377.

⁽⁴⁾ EUVL C 349 E, 22.12.2010, s. 82.

⁽⁵⁾ EUVL C 334, 19.9.2018, s. 99.

Torstai 15. marraskuuta 2018

- B. ottaa huomioon, että parlamentti antoi 5. heinäkuuta 2017 hyväksyntänsä EU:n ja Kuuban väliselle poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevalle sopimukselle; toteaa, että poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevassa sopimuksessa tuodaan selvästi esiin suuri huoli Kuuban ihmisoikeustilanteesta ja siihen sisältyy keskeyttämislauseke, jos ihmisoikeuksia koskevia määräyksiä rikotaan;
- C. toteaa, että EU:n ja Kuuban välinen ihmisoikeusvuoropuhelu, jota käydään ihmisoikeuksista vastaavan EU:n erityisedustajan johdolla, alkoi vuonna 2015; ottaa huomioon, että 9. lokakuuta 2018 EU:n ja Kuuban välisessä neljännessä ihmisoikeusvuoropuhelussa osapuolet käsitelivät muun muassa kansalaisten osallistumista julkisiin asioihin, myös äskettäisten vaaliprosessien yhteydessä, sekä yhdistymisvapautta ja sananvapautta ja mahdollisuutta, että ihmisoikeuksien puolustajat ja muut kansalaisyhteiskunnan sektorit voivat muodostaa vapaasti yhdistyksiä, ilmaista näkemyksiään ja osallistua julkiseen elämään; ottaa huomioon, että Euroopan parlamentille ei ole selvää, johtiko tämä kokous mihinkään ratkaisevaan tulokseen; ottaa huomioon, että Kuuban ihmisoikeuskysymysten suhteen ei ole saatu aikaan konkreettisia tuloksia, vaikka on perustettu ihmisoikeusvuoropuhelu ja Kuuba on valittu uudelleen YK:n ihmisoikeusneuvostoon kaudeksi 2017–2019; ottaa huomioon, että poliittiseen vuoropuheluun on sisällyttävä kansalaisyhteiskunnan ja opposition kanssa ilman rajoituksia käytävä suora ja tiivis vuoropuhelu;
- D. toteaa, että Kuuban hallitus kieltäytyy edelleen tunnustamasta ihmisoikeustilanteen tarkkailua oikeutetuksi toiminnaksi eikä anna paikallisille ihmisoikeusryhmille laillista asemaa;
- E. ottaa huomioon, että perustuslakia koskeva kansanäänestys on tarkoitus järjestää 24. helmikuuta 2019; toteaa, että uuden perustuslain laatimisprosessista puuttuu asianmukainen maanlaajuinen kuuleminen, mikä varmistaa sen, että kommunistinen puolue säilyttää vahvan asemansa yhteiskunnassa, jossa ei ole monipuoluejärjestelmää, perusvapauksia tai poliittisia ja kansalaisoikeuksia, ja vahvistaa siten valtion keskitettyä omistajuutta ja suunnitelmataloutta; toteaa, että 3 artiklassa yhden puolueen poliittinen järjestelmä julistetaan ”peruuttamattomaksi” 3 artiklassa ja että 224 artiklassa todetaan, että nykyisten ja tulevien sukupolvien on kiellettyä muuttaa sosialismin peruuttamattomuutta sekä nykyistä poliittista ja yhteiskunnallista järjestelmää; toteaa, että luonnoksessa näyttää olevan myös muita erittäin huolestuttavia säännöksiä;
- F. ottaa huomioon, että riippumattomia toimittajia, rauhanomaisia toisinajattelijointa ja ihmisoikeusloukkauksista näyttöä kerääviä ihmisoikeuksien puolustajia, jotka ovat enimmäkseen demokraattisen opposition jäseniä, vainotaan, pidätetään mielivaltaisesti tai pidetään vankilassa Kuubassa; ottaa huomioon, että CCHRNC:n mukaan lokakuussa 2018 tehtiin mielivaltaisesti ja epäilemättä poliittisista syistä ainakin 202 lyhytaikaista pidätystä, joiden kohteina olivat rauhanomaiset vastustajat ja riippumattomat kansalaisaktivistit, jotka käyttivät sananvapautta, kokoontumista ja poliittista yhdistymistä koskevia perusoikeuksiaan;
- G. ottaa huomioon, että yksi näistä henkilöistä on tri Eduardo Cardet, Kristillisen vapautusliikkeen (MCL) kansallinen koordinaattori, joka tuomittiin kolmeksi vuodeksi vankilaan siitä, että hän käytti rauhanomaisesti oikeuttaan sananvapauteen; ottaa huomioon, että marraskuussa 2016 hänet pidätettiin hänen palatessaan Miamiin tekemältään matkalta; ottaa huomioon, että Cardet, jonka katsotaan olevan mielipidevanki, on tällä hetkellä vangittuna Cuba SI -vankilassa Holguínissa, jossa häntä pidetään eristyksissä ilman perhevierailuja tai puheluita;
- H. toteaa, että Tomás Núñez Magdariaga, Kuuban isänmaallisen liiton (Unión Patriótica de Cuba, UNPACU), epävirallisen poliittisen opposition ryhmän, jäsen oli 62 päivän nälkälakossa osoittaakseen mieltään ja hänet vapautettiin 15. lokakuuta 2018 kansainvälisen painostuksen ansiosta; toteaa, että Magdariagan todettiin syylliseksi väitettyyn uhkailuun, joka kohdistui valtion virkamieheen, vaikka tämä lopulta tunnusti tekaisseensa Magdariagaa vastaan nostetut syytteet; katsoo, että hänen tapauksensa on jälleen yksi selkeä esimerkki yrityksistä vaiettaa kaikki toisinajattelu;
- I. toteaa, että lokakuussa 2018 Damas de Blanco (Naiset valkoisissa) -järjestö oli jälleen kerran poliittisten sortotoimien pääasiallinen uhri ja että useisiin Yhdistyneen antitotalitaristisen foorumin (FANTU) jäseniin kohdistettiin sortotoimia useissa Kuuban maakunnissa;
- J. katsoo, että kaikille vangeille Kuubassa on taattava inhimillinen kohtelu; ottaa huomioon, että Kuuban hallitus kieltää riippumattomien ihmisoikeusryhmien pääsyn vankiloihin; ottaa huomioon, että Kuuban kansalaiset eivät saa asianmukaista menettelyä koskevia takeita, kuten oikeutta oikeudenmukaiseen ja julkiseen kuulemiseen toimivaltaisessa ja puolueettomassa tuomioistuimessa; ottaa huomioon, että ehdonalaaisesti vapautetut vangit ovat usein viranomaisten jatkuvan häirinnän kohteina;

Torstai 15. marraskuuta 2018

- K. ottaa huomioon, että mielivaltaista vangitsemista käsittelevä YK:n työryhmä on selvästi todennut, että kuubalaisilla mielivaltaisten pidätysten uhreilla on oikeus hakea hallitukselta hyvitystä, johon sisältyy oikeus maineen palautukseen, korvaukseen, kuntoutukseen, tyytyväisyyteen ja takeisiin siitä, että tämä ei toistu;
- L. ottaa huomioon, että on merkkejä siitä, että uskonnonvapautta kunnioitetaan Kuubassa aiempaa enemmän; toteaa, että Kuuban viranomaiset ovat samalla edelleen erittäin rajoittavia kristillisten kirkkojen rakentamisen tai jälleerakentamisen suhteen; toteaa, että kirkosta on vähitellen tullut Kuuban suurin kansalaisyhteiskunnan toimija ja tärkein valtiosta riippumaton sosiaalihuollon tarjoaja, mutta sen toiminta on edelleen viranomaisten tiukassa valvonnassa;
- M. toteaa, että tiiviimmillä poliittisilla ja taloudellisilla suhteilla Kuuban kanssa on EU:n taholta tarkoitus auttaa edistämään poliittisia uudistuksia maassa sen kaikkien kansalaisten pyrkimysten mukaisesti; katsoo, että talouden ja kaupan vapauttamisen olisi annettava maalle mahdollisuus siirtyä asteittain kohti vapaata yhteiskuntaa, rinnakkaiseloä, teknologiaa ja viestintää, jota Kuuban väestö arvostaa ja vaatii;
- N. ottaa huomioon, että parlamentti on myöntänyt mielipiteenvapauden Saharov-palkinnon kuubalaisille aktivisteille kolmessa yhteydessä: Oswaldo Payá vuonna 2002, Naiset valkoisissa -järjestö vuonna 2005 ja Guillermo Fariñas vuonna 2010; ottaa huomioon, että on edelleen tavanomaista, että Saharov-palkinnon saajia estetään poistumasta maasta ja osallistumasta kansainvälisiin tapahtumiin;
- O. ottaa huomioon, että parlamentti on useaan otteeseen pyytänyt, että se voisi lähettää virallisia valtuuskuntia Kuubaan; toteaa, että Kuuban viranomaiset ovat kieltäneet pääsyn maahan joka kerta, myös poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevan sopimuksen tekemisen jälkeen;
1. tuomitsee jyrkästi rauhanomaisten toisinajattelijoiden, riippumattomien toimittajien, ihmisoikeuksien puolustajien ja poliittiseen oppositioon kuuluvien henkilöiden mielivaltaisen vangitsemisen, vainoamisen ja häirinnän sekä hyökkäykset heitä vastaan Kuubassa; kehottaa lopettamaan välittömästi nämä toimet ja vapauttamaan välittömästi kaikki poliittiset vangit, myös Eduardo Cardet'n, ja ne henkilöt, jotka on pidätetty mielivaltaisesti pelkästään sen vuoksi, että he ovat käyttäneet sanan- ja kokoontumisvapauttaan;
  2. kehottaa EU:n jäsenvaltioita, Euroopan ulkosuhdehallintoa ja sen edustustoa Kuubassa noudattamaan tiukasti Kuubaan liittyviä peruseriaatteitaan ja -politiikkojaan ja ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimiin edellä mainittujen henkilöiden vapauttamiseksi, varmistamaan, että poliittisten vastustajien ja ihmisoikeuksien puolustajien häirintä päättyy välittömästi, ja avustamaan ja suojelemaan heitä;
  3. kehottaa Kuuban viranomaisia parantamaan vankilaoloja ja vankien kohtelua sekä sallimaan kansainvälisten ihmisoikeusryhmien ja riippumattomien kuubalaisten järjestöjen pääsyn maan vankiloihin; painottaa, että kuubalaisten toisinajattelijoiden vangitseminen heidän ihanteidensa ja rauhanomaisen poliittisen toimintansa takia on ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen vastaista;
  4. pitää valitettavana, että poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevan sopimuksen hyväksymisestä huolimatta ihmisoikeus- ja demokration tilanne ei ole parantunut; kehottaa täyttämään EU:n ja Kuuban välisessä poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevassa sopimuksessa vahvistetut sitovat velvoitteet, erityisesti mitä tulee ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamiseen; korostaa, että sopimuksen onnistuminen on riippuvainen sen täytäntöönpanosta ja noudattamisesta;
  5. muistuttaa, että poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevassa sopimuksessa on sopimuksen keskeyttämistä koskeva määräys, jota olisi sovellettava siinä tapauksessa, että ihmisoikeuksia koskevia määräyksiä rikotaan; vaatii siksi Euroopan unionia seuraamaan ja valvomaan tiiviisti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista Kuubassa, kun poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevaa sopimusta pannaan täytäntöön, ja vaatii, että tästä raportoidaan säännöllisesti parlamentille; kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa Federica Mogherinia tiedottamaan parlamentille yksityiskohtaisesti täysistunnossa edellä mainitun vaatimuksen täyttämiseksi toteutetuista konkreettisista toiminnaista;

Torstai 15. marraskuuta 2018

6. kehottaa Kuuban hallitusta määrittelemään uudelleen ihmisoikeuspolitiikkansa saattamalla sen kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön mukaiseksi ja sallimaan kaikkien kansalaisyhteiskunnan ja opposition poliittisten toimijoiden aktiivisen osallistumisen poliittiseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan ilman minkäänlaisia rajoituksia; kehottaa Kuubaa vahvistamaan aikomuksensa noudattaa korkeimpia standardeja ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi ratifioimalla kansalaisyhteiskuntaa ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä niiden valinnaiset pöytäkirjat;
7. muistuttaa Kuuban viranomaisia siitä, että liikkumis- ja kokoontumisvapaus taataan kansainvälisessä ihmisoikeuslainsäädännössä ja että tämä vapaus koskee myös aktivisteja ja demokraattisen opposition jäseniä;
8. tuomitsee jyrkästi asetuksen nro 349 antamisen, jolla heikennetään oikeutta taiteelliseen vapauteen Kuubassa; kehottaa Kuuban viranomaisia toteuttamaan asianmukaiset lainsäädäntötoimenpiteet asetuksen nro 349 peruuttamiseksi ennen sen voimaantuloa joulukuussa 2018; korostaa, että vapaus taiteelliseen ilmaisuun on keskeinen tekijä sellaisen elinvoimaisen ja vireän kulttuurialan aikaansaamisessa, joka voi luoda työpaikkoja, kehittää kulttuuriteollisuutta ja elvyttää kulttuuriperintöä;
9. kehottaa Kuuban hallitusta lopettamaan verkkosensuurin ja pääsyn estämisen internetsivustoille pelkäämään poliittisen kritiikin ja tiedonsaannin rajoittamisen tarkoituksessa;
10. antaa täyden tukensa YK:n tahdonvastaisia katoamisia käsittelevän komitean 17. maaliskuuta 2017 tekemille Kuubaa koskeville päätelmille, joissa Kuubaa kehoitettiin ryhtymään tarvittaviin toimiin oikeusjärjestelmänsä täyden itsenäisyyden takaamiseksi sekä riippumattoman kansallisen ihmisoikeuselimen perustamiseksi Pariisin periaatteiden mukaisesti;
11. on erittäin huolissaan uudesta perustuslakiluonnoksesta ja kansanäänestyksestä, joka suunnitellaan järjestettävän helmikuussa 2019; korostaa, että koko prosessista puuttuu sellaisten perustavien kansalaisyhteiskuntien ja poliittisten oikeuksien sisällyttäminen, suvaitseminen ja kunnioittaminen, jotka voisivat taata demokraattisen perustuslakiproessin; toteaa tässä yhteydessä jälleen aikovansa päättäväisesti edistää prosessia, jossa siirrytään kohti moniarvoista demokratiaa ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista ja jossa ovat mukana kaikki toimijat ilman mitään erotusta, kuten ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa lausutaan, sekä kestävää taloudellista elpymistä, jonka tarkoituksena on Kuuban väestön elintason parantaminen Kuuban kansan pyrkimysten mukaisesti; kehottaa asianomaisia Kuuban viranomaisia säätämään uudessa perustuslaissa vapaista ja moniarvoisista vaaleista;
12. kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita tukemaan Kuuban taloudellista ja poliittista siirtymistä kohti täysin demokraattista järjestelmää, jossa kunnioitetaan kaikkien kansalaisten perusoikeuksia; tukee erilaisten EU:n ulkopoliittikan välineiden ja erityisesti demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen (EIDHR) käyttämistä EU:n Kuuban kansalaisyhteiskunnan ja Kuuban rauhanomaista muutosta tukevien tahojen kanssa käymän vuoropuhelun vahvistamiseen;
13. kehottaa Kuuban viranomaisia poistamaan kuolemanrangaistuksen kaikkien rikosten osalta; vaatii kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon keskeyttämistä, kunnes tämä lainsäädännön muutos on virallisesti hyväksytty; kehottaa tarkastelemaan kaikkia kuolemantuomioita uudelleen, jotta voidaan varmistaa, että oikeudenkäynnit ovat olleet kansainvälisten normien mukaisia ja että yhtäkään kuolemantuomion toimeenpanoa ei enää tulevaisuudessa tapahdu;
14. kehottaa Kuuban hallitusta sallimaan, että kirkot harjoittavat sosiaalihuollon toimintaa vapaasti Kuuban yhteiskunnassa; kehottaa takaamaan uskonnon- ja omantunnonvapauden täysimääräisesti;
15. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa Federica Mogherinia tunnustamaan Kuuban hallitusta vastustavan poliittisen opposition olemassaolon ja tukemaan sen ottamista mukaan EU:n ja Kuuban väliseen poliittiseen vuoropuheluun; muistuttaa EU:n toimielimiä siitä, että kansalaisyhteiskunta ja Saharov-palkinnon saajat ovat Kuuban demokratisoinnin kannalta keskeisiä toimijoita ja että heidän ääntään on kuultava ja heidät on otettava huomioon kahdenvälisissä suhteissa; kehottaa tässä mielessä kaikkia EU:n jäsenvaltioiden edustajia ottamaan vierailujen aikana ihmisoikeuskysymykset esille kuubalaisten viranomaisten kanssa ja tapaamaan Saharov-palkinnon saajia vieraillessaan Kuubassa, jotta varmistetaan EU:n ihmisoikeuspolitiikan sisäinen ja ulkoinen johdonmukaisuus;

Torstai 15. marraskuuta 2018

16. pitää erittäin valitettavana Kuuban viranomaisten kieltäytymistä siitä, että Euroopan parlamentin valiokunnat, valtuuskunnat ja jotkin poliittiset ryhmät voisivat vierailla Kuubassa, vaikka parlamentti on antanut hyväksyntänsä poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevan sopimuksen tekemiselle; kehottaa viranomaisia välittömästi sallimaan maahan pääsyn, myös mahdollisuuden vierailla saarella, kun perustuslakia koskeva kansanäänestys on määrä pitää 24. helmikuuta 2019;

17. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Kuuban hallitukselle ja kansalliskokoukselle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, komissiolle, ihmisoikeuksista vastaavalle Euroopan unionin erityisedustajalle, jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille, Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusvaltuutetulle sekä CELAC-maiden hallituksille.

Torstai 15. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0461

Bangladeshin ihmisoikeustilanne**Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. marraskuuta 2018 Bangladeshin ihmisoikeustilanteesta (2018/2927(RSP))**

(2020/C 363/11)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 6. huhtikuuta 2017 ⁽¹⁾ ja 26. marraskuuta 2015 ⁽²⁾ antamansa aikaisemmat päätöslauselmat Bangladeshista,
- ottaa huomioon 14. kesäkuuta 2017 antamansa päätöslauselman kestävyyssovimuksen täytäntöönpanon tilanteesta Bangladeshissa ⁽³⁾ ja 28. syyskuuta 2018 laaditun komission teknisen tilannekatsauksen,
- ottaa huomioon 27. huhtikuuta 2017 antamansa päätöslauselman vaatetusalaa koskevasta EU:n lippulaiva-aloitteesta ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon Euroopan yhteisön ja Bangladeshin kansantasavallan välisen kumppanuutta ja kehitystä koskevan yhteistyösopimuksen ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen ammatillisesta järjestäytymisvapaudesta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelusta,
- ottaa huomioon kestävyyssovimuksen Bangladeshin valmisvaate- ja neuleteollisuuden työntekijöiden oikeuksien ja tehtaiden turvallisuuden jatkuvasta parantamisesta,
- ottaa huomioon Bangladeshin palo- ja rakennusturvallisuussopimuksen vuodelta 2013 ja sen uusimisen vuonna 2018,
- ottaa huomioon EU:n jäsenvaltioiden edustustojen, Euroopan unionin edustuston sekä Norjan ja Sveitsien edustustojen päälliköiden 27. syyskuuta 2018 antaman yhteisen paikallisen julkilausuman Bangladeshin digitaalisen turvallisuuden laista,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusneuvoston Bangladeshia koskevaa yleistä määräaikaisarviointia varten 26. helmikuuta 2018 toimitetun kansallisen raportin,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 20. joulukuuta 2006 hyväksymän ja 23. joulukuuta 2010 voimaan tulleen kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusneuvoston 16. kesäkuuta 2011 hyväksymät yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet,
- ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisyhteisöoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen,
- ottaa huomioon lapsiavioliittojen poistamista koskevan Bangladeshin kansallisen toimintasuunnitelman 2015–2021,

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin päätöslauselma 6. huhtikuuta 2017 Bangladeshista ja lapsiavioliitoista (EUVL C 298, 23.8.2018, s. 65).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin päätöslauselma 26. marraskuuta 2015 ilmaisunvapaudesta Bangladeshissa (EUVL C 366, 27.10.2017, s. 135).

⁽³⁾ EUVL C 331, 18.9.2018, s. 100.

⁽⁴⁾ EUVL C 298, 23.8.2018, s. 100.

⁽⁵⁾ EYVL L 118, 27.4.2001, s. 48.

Torstai 15. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon YK:n alkuperäiskansojen pysyvän foorumin 17. kokouksen suositukset,
  - ottaa huomioon maailman lehdistönvapautta mittaavan indeksin 2018,
  - ottaa huomioon Bangladeshin digitaalisen turvallisuuden lain vuodelta 2018,
  - ottaa huomioon Bangladeshin tieto- ja viestintäteknikkaa koskevan lain ja erityisesti sen 57 luvun,
  - ottaa huomioon 12. toukokuuta 2014 laaditut sananvapautta verkossa ja verkon ulkopuolella koskevat EU:n ihmisoikeussuuntaviivat,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että EU:lla ja Bangladeshilla on pitkäaikaiset suhteet muun muassa kumppanuutta ja kehitystä koskevan yhteistyösopimuksen kautta; ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden kunnioittaminen ja edistäminen ovat osapuolten sisäpolitiikan ja kansainvälisen politiikan perusta ja niiden on oltava olennainen osa EU:n ulkoista toimintaa;
- B. toteaa, että kansalaisyhteiskunnan jäseniin, mukaan lukien poliittiset aktivistit, ammattiyhdistysaktiivit, toimittajat, opiskelijat, ihmisoikeuksien puolustajat ja vähemmistöt, kohdistunut sorto on lisääntynyt viime vuosina Bangladeshissa; toteaa, että YK:n ihmisoikeusasiantuntijat ja kansainväliset ihmisoikeusryhmät ovat raportoineet Bangladeshissa havaituista laittomista teloituksista, mielivaltaisista joukkopidätyksistä ja tahdonvastaisista katoamisista, kuten Maroof Zamanin ja Mir Ahmad Bin Quasemin tapauksista;
- C. toteaa, että Bangladesh on maailman lehdistönvapautta mittaavan indeksin mukaan sijalla 146 kaikkiaan 180 maasta; toteaa, että perusvapauksien ja ihmisoikeuksien loukkaukset ja erityisesti väkivalta, ahdistelu, pelottelu sekä toimittajien ja bloggaajien sensurointi on edelleen laajamittaista Bangladeshissa; toteaa, että Bangladeshin tieto- ja viestintäteknikkaa koskevaa lakia, erityisesti sen 57 lukua, on viime vuosina käytetty hallitusta arvostelleiden aktivistien ja toimittajien pidättämisessä ja syytteesen asettamisessa;
- D. toteaa, että digitaalisen turvallisuuden lailla, jonka Bangladeshin parlamentti hyväksyi 19. syyskuuta 2018, ei muutettu tieto- ja viestintäteknikkaa koskevan lain 57 lukua huolimatta bangladeshilaisten toimittajien, kansalaisyhteisöaktivistien ja kansainvälisen yhteisön esittämistä lukuisista kriittisistä huomautuksista;
- E. toteaa, että kansainvälisesti tunnustettu ja palkittu bangladeshilainen kuvajournalisti Shahidul Alam, joka on opettaja ja aktivisti, siepattiin kodistaan 5. elokuuta 2018 ja vangittiin tieto- ja viestintäteknikkaa koskevan lain nojalla, koska hän oli kertonut äskettäisistä opiskelijamielenosoituksista Bangladeshissa ja arvostellut viranomaisten voimankäyttöä; toteaa, että hän on edelleen pidätettynä ja häneltä on useaan otteeseen evätty vapaaksi pääseminen takuuta vastaan; toteaa, että väitteiden mukaan häneltä on evätty asianmukainen lääketieteellinen hoito ja häntä on kidutettu;
- F. toteaa, että terrori-iskujen vuoksi hallitus soveltaa tiukkaa ”nollatoleranssiin” perustuvaa lähestymistapaa; toteaa, että Bangladeshin mobiiliverkkoja on suljettu ja tietojen mukaan Bangladeshin turvallisuusjoukot ovat yrittäneet ostaa elektronisia seurantalaitteita kansainvälisiltä markkinoilta; toteaa, että Bangladeshin hallitus on käynnistänyt sosiaalista mediaa koskevan intensiivisen ja yksityisyyttä loukkaavan valvontakampanjan;
- G. toteaa, että Bangladeshissa on määrä pitää vaalit 30. joulukuuta 2018; toteaa, että oppositiojohtaja ja entinen pääministeri Khaleda Zia kärsii parhaillaan kymmenen vuoden vankeustuomiota korruptiosta ja sen seurauksena hän ei voi osallistua vaaleihin; toteaa, että hän kiistää syytteet, joita hänen kannattajansa väittävät poliittisin perustein esitettyiksi;
- H. toteaa, että Bangladeshissa naisiin ja tyttöihin kohdistuu erittäin paljon väkivaltaa; ottaa huomioon, että Bangladeshissa lapsiavioliittojen osuus on Aasian suurin ja yksi suurimmista maailmassa; toteaa, että vuonna 2017 Bangladeshin hallitus hyväksyi lapsiavioliittojen rajoittamista koskevan lain, jossa otettiin käyttöön ”erityistapauksia” koskevat poikkeukset, mutta ei määritelty niiden perusteita tai vahvistettu tällaisten avioliittojen vähimmäisikärajaa;

Torstai 15. marraskuuta 2018

- I. ottaa huomioon, että Bangladeshissa kuolemanrangaistusta voidaan soveltaa moniin rikoksiin; toteaa, että vuonna 2017 teloitettiin kuusi ihmistä;
- J. ottaa huomioon, että tietojen mukaan väkivalta erityisesti alkuperäisväestön naisia kohtaan on lisääntynyt tänä vuonna ja että alkuperäiskansojen oikeuksia puolustavia aktivisteja on ahdisteltu ja pidätetty Chittagong Hill Tractsin alueella;
- K. toteaa, että EU on Bangladeshin tärkein kauppakumppani ja että vähiten kehittyneenä maana Bangladeshiin sovelletaan kaikkein suotuisinta EU: n yleisen tullietuusjärjestelmän järjestelyä eli ”Kaikki paitsi aseet” -järjestelyä;
- L. ottaa huomioon, että Bangladeshin vähiten kehittyneen maan asema on määrä lakkauttaa vuonna 2024; toteaa, että ihmisoikeuksia ja työelämän oikeuksia koskevia uudistuksia, lapsityövoiman käytön lopettaminen mukaan lukien, on nopeutettava sitä ennen; toteaa, että huolta herättävät edelleen Bangladeshin työlain ja vientiteollisuuden vapaa-alueita koskevan lakiluonnoksen säännökset;
- M. ottaa huomioon, että kestävyyssovimuksen puitteissa allekirjoitettiin maailmanlaajuisten vaatemerkkien, vähittäismyyjien ja ammattijärjestöjen välinen Bangladeshin palo- ja rakennusturvallisuussopimus; toteaa, että tähän mennessä alle puolet sopimuksen kattamista tehtaista on toteuttanut asianmukaiset turvallisuustoimenpiteet; toteaa, että sopimuksen voimassaolo päättyi lokakuussa 2018 siitä huolimatta, että tekemistä on vielä paljon; toteaa, että sopimusta seurasi siirtymäkausisopimus, jota sovelletaan kolmen vuoden ajan;
- N. katsoo, että sopimuksia on tuettava ja kaikkien osapuolten on saatava jatkaa työtään häiriöttä myös marraskuun 2018 jälkeen; toteaa, että vain kerran Bangladeshin hallitus ja sen korjaustoimien koordinoituyksikkö (Remediation Coordination Cell (RCC)) ovat osoittaneet sanoin ja teoin, että ne ovat täyttäneet valmiutta koskevat ehdot ja että tämentyyppiset vastuullista liiketoimintaa koskevat aloitteet eivät ehkä ole enää tarpeellisia;
- O. ottaa huomioon, että vuonna 2018 Bangladeshiin saapui massiivinen yli 700 000 rohingya-pakolaisen virta, joka pakeni Myanmarin asevoimien etnistä puhdistuskampanjaa ja joka tarvitsee edelleen kipeästi humanitaarista apua; toteaa, että Bangladesh ja Myanmar sopivat 30. lokakuuta 2018 siitä, että rohingya-väestön palauttaminen takaisin Myanmariin alkaa marraskuun puolivälissä, ilman YK:n pakolaisjärjestön (UNHCR) kuulemista ja osallistumista;
- ilmaisee vakavan huolensa Bangladeshin ihmisoikeustilanteen heikkenemisestä ja erityisesti jatkuvista ilmaisu- ja kokoontumisvapauden rajoittamista koskevista toimista tiedotusvälineitä, opiskelijoita, aktivisteja ja oppositiota vastaan; tuomitsee sen, että ihmisiä pidätetään ja heihin kohdistetaan väkivaltaa, koska he käyttävät ilmaisuvapauttaan hallituksen arvostelemiseksi; on äärimmäisen huolestunut tiedoista, joiden mukaan kidutuksesta on tulossa yleisempää;
  - pane merkille, että YK:n yleisessä määräämiskäsitelmissä toukokuussa 2018 ylistettiin Bangladeshia sen ”merkittävästä edistyksestä” ihmisoikeuksien parantamisessa viime vuosina; kehottaa Bangladeshin hallitusta panemaan täytäntöön yleisen määräämiskäsitelmissä suositukset erityisesti sellaisilla aloilla kuin oikeuslaitoksen riippumattomuus, kansalaisoikeudet ja poliittiset oikeudet, tiedotusvälineiden vapaus, taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset oikeudet sekä naisten ja tyttöjen oikeudet;
  - kehottaa Bangladeshin viranomaisia tekemään riippumattomia selvityksiä tiedoista, jotka koskevat laittomia teloituksia, tahdonvastaisia katoamisia ja liiallista voimankäyttöä, mukaan lukien Maroof Zamanin ja Mir Ahmaad Bin Quasemin tapaukset, ja saattamaan vastuussa olevat oikeuteen kansainvälisten normien mukaisesti; kehottaa myös Bangladeshin viranomaisia ratifioimaan kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta ja sisällyttämään sen määräykset osaksi kansallista lainsäädäntöä;
  - kehottaa Bangladeshin viranomaisia vapauttamaan välittömästi ja ehtoitta Shahidul Alamin, luopumaan kaikista syytteistä häntä vastaan ja sallimaan hänen laillisen ihmisoikeustyönsä jatkuminen; vaatii, että Bangladeshin viranomaiset toteuttavat kaikki tarvittavat toimet Shahidul Alamin ja hänen perheensä fyysisen ja psyykkisen koskemattomuuden ja turvallisuuden takaamiseksi ja varmistavat, että Shahidul Alamin kohdellaan vankeuden aikana tavalla, joka vastaa kansainvälisiä periaatteita ja normeja; kehottaa Bangladeshin viranomaisia käynnistämään välittömästi julkisen tutkinnan väitteistä, joiden mukaan Shahidul Alamin on kidutettu, ja saattamaan syylliset oikeuden eteen;

Torstai 15. marraskuuta 2018

5. ilmaisee syvän huolensa tieto- ja viestintätekniikkaa koskevasta laista eikä pelkästään siksi, että sillä on jo ollut vakavia seurauksia toimittajien, bloggaajien ja kommentaattorien työlle, vaan myös siksi, että sen nojalla rangaistaan siitä, että ihmiset käyttävät ilmaisunvapautta koskevaa laillista oikeuttaan, sosiaalinen media mukaan lukien; katsoo, että tieto- ja viestintätekniikkaa koskevan lain 57 luku on yhteensopimaton ilmaisunvapautta ja oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevien perusoikeuksien kanssa;
6. pitää erittäin valitettavana hallituksen päätöstä hyväksyä digitaalisen turvallisuuden laki, joka itse asiassa laajentaa ja vahvistaa poliisin valtuuksia puuttua sananvapauteen, myös sosiaalisessa mediassa, ennen vuoden 2018 kansallisia vaaleja; kehottaa Bangladeshin viranomaisia tarkistamaan pikaisesti digitaalisen turvallisuuden lakia sekä tieto- ja viestintätekniikkaa koskevaa lakia ja saattamaan ne vastaamaan ihmisoikeuksia koskevia kansainvälisiä yleissopimuksia, joiden sopimuspuoli Bangladesh on;
7. toivoo, että seuraavat parlamenttivaalit ovat rauhanomaiset, avoimet ja osallistavat, jotta kansalaiset voivat ilmaista aidosti poliittisen tahtonsa; kehottaa poliittisia voimia pidättymään väkivallasta tai väkivaltaan yllyttämisestä vaalien aikana;
8. arvostaa Bangladeshin rakentavaa roolia vaikeissa olosuhteissa, kun se otti vastaan rohingya-pakolaisia; kehottaa viranomaisia tarjoamaan lisää maata vähentääkseen leirien ylikuormittumista ja kohentaa niiden surkeita olosuhteita; kehottaa viranomaisia lieventämään byrokraattisia rajoituksia, joita ne asettavat humanitaarisille järjestöille; kehottaa Bangladeshin ja Myanmarin hallituksia harkitsemaan välittömästi uudelleen päätöstä aloittaa rohingya-pakolaisten palauttaminen, koska turvallista, ihmisarvoista ja vapaaehtoista paluuta koskevat edellytykset eivät ole vielä täyttyneet;
9. kehottaa EU:ta ja muita kansainvälisiä avunantajia tehostamaan toimiaan tarvittavan taloudellisen ja materiaallisen avun tarjoamiseksi rohingya-pakolaisille Bangladeshin pakolaisleireillä;
10. vaatii, että Bangladesh noudattaa ”Kaikki paitsi aseet” -järjestelyn mukaisia sitoumuksiaan, jotka koskevat demokratiaa, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta;
11. kehottaa jälleen kumoamaan kuolemanrangaistuksen Bangladeshissa;
12. ilmaisee vakavan huolensa siitä, että suunnitelmien mukaan 30. marraskuuta 2018 voimaan tuleva siirtymävaiheen sopimus kumotaan; toteaa, että korjaustoimien koordinoituyksiköllä ei vielä ole valmiuksia seurata ja panna täytäntöön terveyttä ja turvallisuutta koskevia vaatimuksia, mistä aiheutuu vakavia seurauksia tehdastyöläisten turvallisuudelle ja oikeuksille; kehottaa Bangladeshin hallitusta välittömästi tunnustamaan ja panemaan täytäntöön siirtymäsopimuksen ja osoittamaan suurempaa valmiutta ottaa hoidettavakseen kaikki sopimuksen mukaiset tehtävät; kehottaa avunantajia tukemaan Bangladeshin hallitusta, jotta tästä tulee mahdollista; kehottaa lisäksi komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) jatkamaan valmiuksien kehittämiseen liittyvää työtään korjaustoimien koordinoituyksikön kanssa;
13. kehottaa Bangladeshin hallitusta tekemään lainsäädännöllisiä muutoksia Bangladeshin työlakiin ja sen täytäntöönpanosääntöihin, jotta ne saadaan vastaamaan ILO:n kansainvälisiä työnormeja, ja sallimaan täysimääräisen yhdistymisvapauden; kehottaa Bangladeshin hallitusta toteuttamaan tarvittavat toimet, joilla puututaan tehokkaasti kaikkiin ammattiyhdistysten vastaisiin syrjintätoimiin, väkivalta ja pelottelu mukaan lukien;
14. ilmaisee huolensa siitä, että vaikka vuonna 2017 hyväksyttiin lapsiavioliittojen rajoittamista koskevaan lakiin sisältyy ennaltaehkäisemisen tehostamista ja rikoksentekeijöiden syytteenpanoa koskevia säännöksiä, siinä on kuitenkin lauseke, joka sallii alle 18-vuotiaiden avioliitot erityisissä olosuhteissa vanhempien ja tuomioistuimen suostumuksella; kehottaa sulkemaan pikaisesti tämän porsaanreiän lasten suojelemiseksi;

Torstai 15. marraskuuta 2018

15. kehottaa Bangladeshin viranomaisia jatkamaan ihmisoikeushaasteisiin vastaamista; toteaa, että ihmisoikeuskysymyksistä keskustellaan lisää EU:n ja Bangladeshin sekakomitean kokouksessa, joka pidetään Dhakassa vuoden 2019 ensimmäisellä puoliskolla;
  16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ihmisoikeuksista vastaavalle EU:n erityisedustajalle sekä Bangladeshin hallitukselle ja parlamentille.
-

Torstai 15. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0464

Sukupuolten tasa-arvoa edistävät hoitopalvelut EU:ssa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. marraskuuta 2018 sukupuolten tasa-arvoa edistävästä hoitopalveluista EU:ssa (2018/2077(INI))

(2020/C 363/12)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 26. huhtikuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”Työssäkävien vanhempien ja omaisiaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisen tukemista koskeva aloite” (COM(2017)0252),
- ottaa huomioon 26. huhtikuuta 2017 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi vanhempien ja omaistaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisesta ja neuvoston direktiivin 2010/18/EU kumoamisesta (COM(2017)0253),
- ottaa huomioon miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta työhön ja ammattiin liittyvissä asioissa 5. heinäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/54/EY⁽¹⁾,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 1, 3, 5, 27, 31, 32, 33 ja 47 artiklan,
- ottaa huomioon New Yorkissa 18. joulukuuta 1979 tehdyn kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n yleissopimuksen (CEDAW),
- ottaa huomioon vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen, jonka Euroopan unioni ja kaikkien jäsenvaltiot ovat ratifioineet,
- ottaa huomioon sukupuolten tasa-arvon saavuttamista ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä koskevan kestävän kehityksen tavoitteen 5 sekä erityisesti kestävän kehityksen tavoitteen 5.4, jossa tunnustetaan palkaton hoito- ja kotityö sekä annetaan sille arvo tarjoamalla julkisia palveluja, infrastruktuuri ja sosiaaliturvaan liittyviä käytäntöjä sekä edistämällä jaettua vastuuta kodista ja perheestä kansallisten erityispiirteiden mukaisesti,
- ottaa huomioon kestävän kehityksen tavoitteista 10. toukokuuta 2018 annetun YK:n pääsihteerin raportin ”Progress towards the Sustainable Development Goals”,
- ottaa huomioon itsenäisen asumisen lähiyhteisöllisten tuki- ja hoivamuotojen lisäämisestä 7. joulukuuta 2017 annetut neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon neuvoston päätelmät varhaiskasvatuksesta: varhaiskasvatuksella parhaat mahdolliset lähtökohdat lasten tulevaisuudelle⁽²⁾,
- ottaa huomioon Barcelonassa 15. ja 16. maaliskuuta 2002 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajavaltion päätelmät,
- ottaa huomioon 20. marraskuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”EU:n toimintasuunnitelma vuosiksi 2017–2019 – Sukupuolten palkkaeron kaventaminen” (COM(2017)0678),
- ottaa huomioon 3. joulukuuta 2015 annetun sukupuolten tasa-arvoa koskevaa strategiaa käsittelevän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”The Strategic engagement for gender equality 2016–2019”, ja erityisesti sen 3.1. luvun ”Increasing female labour-market participation and the equal economic independence of women and men”, jossa tarkastellaan keinoja lisätä naisten osallistumista työmarkkinoille sekä naisten ja miesten tasa-arvoista taloudellista riippumattomuutta (SWD(2015)0278),

⁽¹⁾ EUVL L 204, 26.7.2006, s. 23.

⁽²⁾ EUVL C 175, 15.6.2011, s. 8.

Torstai 15. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon 8. toukokuuta 2018 annetun komission kertomuksen pienten lasten hoitopalveluiden kehittämisestä naisten työmarkkinoille osallistumisen, työssäkäyvien vanhempien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisen sekä kestävä ja osallistava kasvun tehostamiseksi Euroopassa ("Barcelonan tavoitteet") (COM(2018)0273),
- ottaa huomioon 29. toukokuuta 2013 annetun komission kertomuksen Barcelonan tavoitteista: "Pienten lasten hoitopalveluiden kehittäminen Euroopassa kestävä ja osallistava kasvun edistämiseksi" (COM(2013)0322),
- ottaa huomioon 17. helmikuuta 2011 annetun komission tiedonannon "Varhaiskasvatuksella parhaat mahdolliset lähtökohdat lasten tulevaisuudelle" (COM(2011)0066),
- ottaa huomioon komission etenemissuunnitelman varhaiskasvatuksen laadusta: "Quality in Early Childhood Education and Care" (Ares(2018)1505951),
- ottaa huomioon 20. helmikuuta 2013 annetun komission suosituksen "Investoidaan lapsiin – murretaan huono-osaisuuden kierre" ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon seuraavat komission tiedonannot: 3. maaliskuuta 2010 "Eurooppa 2020: Älykkään, kestävä ja osallistava kasvun strategia" (COM(2010)2020), 20. helmikuuta 2013 "Kasvua ja yhteenkuuluvuutta tukevat sosiaaliset investoinnit, mukaan luettuna Euroopan sosiaalirahaston täytäntöönpano vuosina 2014–2020" (COM(2013)0083) ja 26. huhtikuuta 2017 "Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin perustamisesta" (COM(2017)0250),
- ottaa huomioon 6. kesäkuuta 2014 annetun komission tiedonannon työterveyttä ja -turvallisuutta koskevasta EU:n strategiakehyksestä kaudelle 2014–2020 (COM(2014)0332),
- ottaa huomioon 3. lokakuuta 2017 antamansa päätöslauselman naisten taloudellisesta voimaannuttamisesta yksityisellä ja julkisella sektorilla EU:ssa ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 14. kesäkuuta 2017 antamansa päätöslauselman tarpeesta EU:n strategialle sukupuolten välisen eläke-eron poistamiseksi ja torjumiseksi ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 13. syyskuuta 2016 antamansa päätöslauselman työ- ja yksityiselämän tasapainolle suotuisten työmarkkinaolosuhteiden luomisesta ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 26. toukokuuta 2016 antamansa päätöslauselman köyhyydestä: sukupuolinäkökulma ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2016 antamansa päätöslauselman kotitalous- ja hoivatyötä tekevästä naisista EU:ssa ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 8. maaliskuuta 2016 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisesta Euroopan parlamentin toiminnassa ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon 7. syyskuuta 2010 antamansa päätöslauselman naisten asemasta ikääntyvässä yhteiskunnassa ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon 6. heinäkuuta 2010 antamansa päätöslauselman epätyypillisistä työsuhteista, turvatusta työurasta, joustoturvasta ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun uusista muodoista ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon Euroopan tasa-arvosopimuksen (2011–2020),

⁽¹⁾ EUVL L 59, 2.3.2013, s. 59.

⁽²⁾ EUVL C 346, 27.9.2018, s. 6.

⁽³⁾ EUVL C 331, 18.9.2018, s. 60.

⁽⁴⁾ EUVL C 204, 13.6.2018, s. 76.

⁽⁵⁾ EUVL C 76, 28.2.2018, s. 93.

⁽⁶⁾ EUVL C 66, 21.2.2018, s. 30.

⁽⁷⁾ EUVL C 50, 9.2.2018, s. 15.

⁽⁸⁾ EUVL C 308 E, 20.10.2011, s. 49.

⁽⁹⁾ EUVL C 351 E, 2.12.2011, s. 39.

Torstai 15. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon 22. toukokuuta 2018 annetun komission ehdotuksen neuvoston suositukseksi laadukkaista varhaiskasvatusjärjestelmistä (COM(2018)0271) ja siihen liittyvän, samana päivänä annetun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2018)0173),
- ottaa huomioon Euroopan tasa-arvoinstituutin vuoden 2015 tasa-arvoindeksin ja työ-, perhe- ja yksityiselämän yhteensovittamisesta Euroopan unionissa vuonna 2015 laaditun katsauksen ”Reconciliation of work, family and private life in the European Union: Policy review”,
- ottaa huomioon 7. joulukuuta 2011 julkaistun Eurofound-säätiön raportin vammaisten hoitovelvoitteisiin liittyvistä yritysten aloitteista: ”Company initiatives for workers with care responsibilities for disabled children or adults”,
- ottaa huomioon 14. heinäkuuta 2013 julkaistun Eurofoundin tausta-asiakirjan hoivatyön vaikutuksesta nuorten työuraan: ”Caring for children and dependants: effect on careers of young workers”,
- ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2014 julkaistun Eurofoundin raportin laitoshoidosta: ”Residential care sector: Working Conditions and Job Quality”,
- ottaa huomioon 22. lokakuuta 2015 julkaistun Eurofondin raportin työelämän ja hoivatyön yhteensovittamisesta väestörakenteen muuttuessa: ”Working and caring: Reconciliation measures in times of demographic change”,
- ottaa huomioon 17. marraskuuta 2016 julkaistun Eurofoundin tiivistelmäraportin kuudennesta Euroopan työolotutkimuksesta,
- ottaa huomioon 28. marraskuuta 2017 julkaistun Eurofoundin tutkimuksen ikääntyvien eurooppalaisten hoitokodeista: ”Care homes for older Europeans: Public, for-profit and non-profit providers”,
- ottaa huomioon 23. tammikuuta 2018 julkaistun Eurofoundin tutkimuksen eurooppalaisten elämänlaadusta: ”European Quality of Life Survey 2016: Quality of life, quality of public services and quality of society”,
- ottaa huomioon 10. lokakuuta 2014 annetun sosiaalisen suojelun komitean ja komission yhteisen kertomuksen aiheesta ”Riittävä sosiaalinen suojele pitkäaikaishoidon tarpeisiin vastaamiseksi ikääntyvässä yhteiskunnassa”,
- ottaa huomioon 7. lokakuuta 2016 annetun talouspoliittisen komitean ja komission yhteisen kertomuksen terveydenhoito- ja pitkäaikaishoitojärjestelmistä sekä julkisen talouden kestävydestä,
- ottaa huomioon 21. syyskuuta 2016 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon kotitalouksissa asuvien hoivatyöntekijöiden oikeuksista ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 16. lokakuuta 2014 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta ”Perheille suunnattujen palvelujen kehittäminen työllisyysasteen nostamiseksi ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi työelämässä” ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 26. toukokuuta 2010 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon kotityön ammatillistamisesta ⁽³⁾,
- ottaa huomioon vuonna 2017 julkaistun Euroopan tasa-arvoinstituutin kertomuksen tasa-arvoindeksistä: ”Gender Equality Index Report: Measuring Gender Equality in the European Union 2005–2015”,
- ottaa huomioon parlamentin sisäasioiden pääosaston maaliskuussa 2016 julkaiseman tutkimuksen miesten ja naisten työ-, hoiva- ja vapaa-ajan eroista: ”Differences in men’s and women’s work, care and leisure time” ja marraskuussa 2016 julkaistun tutkimuksen varojen käytöstä tasa-arvon edistämiseksi tietyissä jäsenvaltioissa: ”The use of funds for gender equality in selected Member States”,

⁽¹⁾ EUVL C 487, 28.12.2016, s. 7.

⁽²⁾ EUVL C 12, 15.1.2015, s. 16.

⁽³⁾ EUVL C 21, 21.1.2011, s. 39.

Torstai 15. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon pitkäaikaishoidon eurooppalaisesta laatukehyksestä vuonna 2012 julkaistun WeDo-hankkeen julkaisun: "European Quality Framework for Long-term Care Services: Principles and guidelines for the wellbeing and dignity of older people in need of care and assistance",
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
  - ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan mietinnön (A8-0352/2018),
- A. ottaa huomioon, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklan ja 3 artiklan 3 kohdan sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklan mukaan naisten ja miesten tasa-arvo on yksi Euroopan unionin perusarvoista; toteaa lisäksi, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 8 artiklan mukaan unioni pyrkii kaikissa toimissaan poistamaan eriarvoisuutta ja edistämään sukupuolten tasa-arvoa; ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvon toteutuminen on kuitenkin ollut hidasta;
- B. ottaa huomioon, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa, josta Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio antoivat yhteisen julistuksen 17. marraskuuta 2017, vahvistetaan merkittäviä periaatteita ja pyritään antamaan unionin kansalaisille uusia oikeuksia, muun muassa sukupuolten tasa-arvo, yhtäläiset mahdollisuudet, lapsille annettava tuki ja vammaisten osallistaminen, joita EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot tukevat yksimielisesti; ottaa huomioon, että pilarin periaatteessa 9, joka koskee työ- ja yksityiselämän yhteensovittamista, vahvistetaan, että vanhemmilla ja henkilöillä, joilla on hoitovelvollisuuksia, olisi oltava oikeus kohtuulliseen lomaan, joustaviin työjärjestelyihin ja hoitopalveluihin;
- C. ottaa huomioon, että naisten kokonaistyöllisyysaste EU:ssa on lähes 12 prosenttia alhaisempi kuin miesten ja että 31,5 prosenttia työssäkäyvistä naisista on osa-aikatyössä, kun työssäkäyvien miesten vastaava osuus on 8,2 prosenttia; ottaa huomioon, että sukupuolten välinen työllisysero EU:ssa on yhä 12 prosenttia; toteaa, että on näyttöä siitä, että yksi tärkeimmistä syistä tähän ovat naisten kohtuuttomat hoitovelvoitteet; toteaa, että naisten työuralla tapahtuvien, hoitovelvoitteista johtuvien monien keskeytysten kumulatiivinen vaikutus aiheuttaa merkittävää palkkojen alenemista, lyhyitä työuria ja vastaavasti sukupuolten palkka- ja eläke-eroja, jotka ovat 16 ja 37 prosenttia; toteaa, että tämän seurauksena naisilla on korkeampi riski altistua köyhyyteen ja sosiaaliseen syrjäytymiseen, joiden kielteiset vaikutukset ulottuvat myös heidän lapsiinsa ja perheisiinsä; toteaa, että on tärkeää kuroa umpeen sukupuolten työllisyys-, palkka- ja eläke-erot, sillä sukupuolten välisestä työllisyserosta aiheutuu vuosittain 370 miljardin euron taloudelliset menetykset; toteaa, että hoitopalveluiden tarjoaminen voi olla ratkaisevan tärkeää työvoimapulan tehokkaan ratkaisemisen kannalta;
- D. katsoo, että "hoivalla" olisi tarkoitettava yksityishenkilön ominaisuudessa, julkisissa tai yksityisissä laitoksissa tai yhdessä tai useammassa yksityisessä kotitaloudessa tehtävää työtä hoivan antamiseksi lapsille, vanhuksille, sairaille tai vammaisille henkilöille; toteaa, että ihanteellisissa olosuhteissa hoivatyön tekijöiden olisi oltava ammattihoitajia, olipa kyseessä työ julkisissa tai yksityisissä laitoksissa tai perheissä tai itsenäisinä ammatinharjoittajina, mutta sitä tekevät epävirallisesti – ja palkatta – myös muut kuin ammattihoitajat, yleensä perheenjäsenet;
- E. ottaa huomioon, että naiset käyttävät palkattomaan kotitalous- ja hoivatyöhön keskimäärin kolme kertaa enemmän aikaa kuin miehet ja että tämä näkyy eniten pariskunnissa, joiden nuorin lapsi on alle 7-vuotias, sillä naiset tekevät viikoittain keskimäärin 32 tuntia palkkatyötä ja 39 tuntia palkatonta työtä, kun taas miehet tekevät 41 tuntia palkkatyötä ja 19 tuntia palkatonta työtä viikossa;
- F. ottaa huomioon, että Kansainvälisen työjärjestön ILO:n lukujen mukaan kotitaloustyö- ja hoitoala työllisti vuonna 2010 maailmanlaajuisesti noin 52 miljoonaa ihmistä ja lisäksi alle 15-vuotiaita kotitaloustyöntekijöitä oli 7,4 miljoonaa, ja toteaa, että alan osuus kaikista työpaikoista teollisuusmaissa on 5–9 prosenttia;
- G. ottaa huomioon, että monissa jäsenvaltioissa hoitoalan työ on huonosti palkattua, työntekijöille ei usein tarjota virallisia työ sopimuksia tai muita työntekijän perusoikeuksia eikä työ ole houkuttelevaa fyysisen ja psyykkisen stressin korkean riskin, loppuunpalamisen uhan sekä uranäkymien puutteen vuoksi; ottaa huomioon, että alan tarjoamat koulutusmahdollisuudet ovat vähäiset ja että alalla työskentelevät ovat etupäässä ikääntyviä ihmisiä, naisia ja vierastyöläisiä;

Torstai 15. marraskuuta 2018

- H. ottaa huomioon, että tukitoimenpiteet, kuten Ruotsin kotitalousvähennysjärjestelmä ja Ranskan tai Belgian palveluseteli, ovat osoittautuneet tehokkaiksi laittoman työnteon vähentämisessä, työolojen parantamisessa ja lakisääteisten työoikeuksien takaamisessa kotitalous- ja hoivatyöntekijöille;
- I. toteaa, että on näyttöä siitä, että palkatonta työtä tekevät omaishoitajat tekevät noin 80 prosenttia kaikesta hoivatyöstä EU:ssa ja että heistä 75 prosenttia on naisia; toteaa, että 27,4 prosenttia naisista tekee osa-aikatyötä huolehtiakseen lapsista tai hoitoa tarvitsevista aikuisista, kun taas miesten vastaava luku on 4,6 prosenttia⁽¹⁾; toteaa, että hoitopalvelujen antaminen ei saisi pakottaa omaishoitajia valitsemaan hoitovelvoitteiden ja vapaa-ajan välillä, koska työssäkävien täytyy muutenkin sovittaa yhteen erilaiset velvoitteet ja muu ajankäyttö;
- J. toteaa, että tiettyjen kansallisten tilastotietojen mukaan jäsenvaltioissa 6–7 prosenttia omaishoitajista on alle 17-vuotiaita nuoria ja että 15–25-vuotiaista nuorista naisista hoivatyötä tekee viisi kertaa useampi kuin saman ikäryhmän nuorista miehistä; toteaa, että nuoret omaishoitajat voivat kantaa merkittävää aikuisille kuuluvaa vastuuta antaessaan hoivaa, avustusta ja tukea vanhemmalle, sisarukselle, isovanhemmalle tai muulle sukulaiselle, joka on vammainen tai kroonisesti sairas tai jolla on mielenterveysongelma; toteaa, että nuoret, joilla on hoitovelvoitteita, kohtaavat erityisiä esteitä koulutukseen pääsyssä sekä koulutuksen ja hoitovelvoitteiden yhteensovittamisessa, mikä vaikuttaa myös heidän terveyteensä ja toimeentuloonsa;
- K. toteaa, että useissa jäsenvaltioissa ei ole riittävästi laadukkaita ammattimaisia hoitopalveluita, jotka ovat kaikkien saatavilla tuloista riippumatta;
- L. toteaa, että monet hoivaa tarvitsevat perheenjäsenet asuvat alueilla, joilla on niukasti palveluja tai joilla heidän on eristyneisyyden tai muiden olosuhteiden vuoksi vaikea saada ammattimaisia hoitopalveluja; huomauttaa, että heitä saattavat hoivata ainoastaan muut kuin ammattihoitajat, jotka ovat hyvin usein naispuolisia perheenjäseniä;
- M. ottaa huomioon, että Euroopan on torjuttava väestörakenteen muutoksia, joiden vuoksi ikään liittyvien sairauksien määrä kasvaa, väestö ikääntyy ja siten hoidon tarve kasvaa; toteaa, että hoidon tarpeen kasvaessa hoitovelvoitteet jakautuvat epätasaisesti sukupuolten välillä, koska naiset kantavat suurimman osan taakasta eurooppalaisessa yhteiskunnassa yhä vallalla olevien stereotyyppisten sukupuoliroolien vuoksi; toteaa, että vanhusten yhä suurempi määrä, työkäisten määrän väheneminen ja säästötoimiin keskittyvät budjettirajoitukset vaikuttavat merkittävästi sosiaalipalveluihin, mikä vaikuttaa myös ihmisiin, joiden on yhdistettävä työ- ja hoitovelvoitteet usein vaikeissa olosuhteissa;
- N. toteaa, että EU:n väestön odotetaan ikääntyvän siten, että 65-vuotiaiden ja sitä vanhempien osuus, joka oli 17,1 prosenttia vuonna 2008, kasvaa 30 prosenttiin vuonna 2060 ja että 80-vuotiaiden ja sitä vanhempien osuus kasvaa samana ajanjaksona 4,4 prosentista 12,1 prosenttiin;
- O. toteaa, että vanhusten köyhyysriski on suurempi kuin muun väestön, sillä 65-vuotiaiden ja sitä vanhempien köyhyysriski oli 19 prosenttia vuonna 2008, kun vuonna 2000 se oli 17 prosenttia; toteaa, että tämä osuus on naisilla 5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin miehillä;
- P. toteaa, että vanhuksat kärsivät toisinaan ikäsyrjinnästä ja seksismistä ja että vanhusten kaltoinkohtelu, jota esiintyy eri hoitoympäristöissä, on yhteiskunnallinen ongelma kaikissa jäsenvaltioissa;
- Q. toteaa, että suurin osa nykyisistä kansallisista hoitopalvelupolitiikan malleista ei sovellu unionin ikääntyvän yhteiskunnan tarpeisiin, ja panee merkille, että suurin osa jäsenvaltioista ei ole tähän mennessä käsitellyt väestöhaasteita poliittisissa ja sosiaalihuollon aloitteissaan ja järjestelmissään;

⁽¹⁾ Euroopan komissio, 2018, "Report on Equality between men and women".

Torstai 15. marraskuuta 2018

- R. ottaa huomioon, että vaikka vanhusten hoitokotien määrä on lisääntynyt kymmenen viime vuoden aikana lähes kaikissa jäsenvaltioissa, kysyntä ylittää yhä hoitopaikkojen saatavuuden; toteaa, että tarvitaan kiireellisesti lisäinvestointeja yhteisöllisiin tai kotona asumiseen perustuviin pitkäaikaisiin hoitopalveluihin, sillä kaikilla on oikeus itsenäiseen elämään, tukipalveluihin ja osallisuuteen yhteisössä; toteaa lisäksi, että muun muassa rahoitusinvestointeja koskevien kansallisen tason eriteltyjen tietojen sekä laatuindikaattoreiden puuttumisen vuoksi tätä tärkeää hoitoinfrastruktuurin osaa on vaikea valvoa, arvioida ja tehdä sitä koskevia suosituksia päätöksentekoa varten;
- S. toteaa, että Barcelonan tavoitteet lastenhoidon tarjoamisesta vähintään 33 prosentille alle kolmivuotiaista lapsista (tavoite 1) ja ainakin 90 prosentille kolme vuotta täyttäneistä alle kouluikäisistä lapsista (tavoite 2) ovat täyttyneet vain 12 jäsenvaltiossa vuoden 2002 jälkeen ja joissakin jäsenvaltioissa toteutumistasheet ovat huolestuttavan alhaiset;
- T. toteaa, että naisten kasvava osallistuminen työmarkkinoille lisää laadukkaan ja kohtuuhintaisen lastenhoidon tarvetta ja että varhaiskasvatuspalveluiden paikkojen kysyntä ylittää tarjonnan kaikkialla Euroopassa; toteaa, että on näyttöä siitä, että 0–3-vuotiaille lapsille tarkoitettua lastenhoitoa käytetään pääasiassa osa-aikaisesti (alle 30 tuntia viikossa) yli puolessa jäsenvaltioista; toteaa, että naisten täysimääräinen osallistuminen työmarkkinoille edellyttää, että saatavilla on kokopäiväistä lastenhoitoa ja että se täyttää vaatimukset vanhempien työajan suhteen;
- U. ottaa huomioon, että laadukkaita ja kaikkien tuloluokkien saatavilla olevia lastenhoitopalveluja tarjoavia infrastruktuureja ei ole riittävästi, mikä käy ilmi siitä, että EU:n yli 32 miljoonasta alle kouluikäisestä lapsesta vain noin 15 miljoonaa on varhaiskasvatuksen piirissä⁽¹⁾ ja että useimpien jäsenvaltioiden lastenhoitoon osoitetut julkiset menot kohdistuvat pääasiassa yli kolmivuotiaisiin mutta alle kouluikäisiin lapsiin; katsoo, että kaikilta aloilta tulevia investointeja olisi lisättävä, sillä OECD-maiden kokemus osoittaa, että BKT:n suurempi investoiminen hoitopalveluihin voi johtaa naisten työllisyyden kasvamiseen. toteaa, että investoiminen lastenhoitoon on kaikkia osapuolia hyödyttävä strategia, joka lisää verotuloja, kun entistä useampi vanhempi pääsisi työmarkkinoille; ottaa huomioon, että perheen keskeistä roolia täydentävästä korkealaatuisesta varhaiskasvatuksesta koituu monia lyhyen ja pitkän aikavälin etuja yksityishenkilöille ja koko yhteiskunnalle, mukaan lukien sosioekonomisesti epäedullisista lähtökohdista tulevat tai erityisopetusta tarvitsevat henkilöt, ja sillä voidaan puuttua tehokkaasti eriarvoisuuteen, joka vaikuttaa lapsiin pienestä pitäen, ja ehkäistä koulunkäynnin keskeyttämistä;
- V. korostaa, että laadukkaan varhaiskasvatuksen tarjoaminen on vaikuttava investointi, joka luo pohjan menestykselle elinikäiselle oppimiselle ja jolla voidaan puuttua heikoista lähtökohdista tulevien lasten kohtaamiin eriarvoisuuksiin ja haasteisiin;
- W. ottaa huomioon, että EU:ssa on yli 80 miljoonaa vammaista henkilöä ja lukumäärä kasvaa yhä, ja että yhdellä neljästä eurooppalaisesta on vammainen perheenjäsen; toteaa, että liittymällä vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen sopimuspuoleksi vuonna 2011 EU sitoutui edistämään ja suojelemaan vammaisten henkilöiden oikeuksia; toteaa, että ottaen huomioon nämä oikeudet ja kaikenikäisten vammaisten henkilöiden tarpeet, vammaisten hoidossa on viime aikoina tapahtunut siirtymää laitoshoidosta yhteisöllisiin hoitomuotoihin;
- X. ottaa huomioon, että vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen 19 artiklan mukaan kaikilla vammaisilla on oikeus elää itsenäisesti ja osallistua yhteisöön ja että tämä ei tarkoita ainoastaan oikeutta asua itsenäisesti vaan myös oikeutta yhteiskunnan tukipalveluihin, joilla vastataan vammaisten tarpeisiin;
- Y. ottaa huomioon, että vaikeasti autististen lasten ja aikuisten on todennäköisesti vaikeaa suoriutua arjesta yksin ja että he tarvitsevat yleensä avustusta useimmissa toimissa;

(1) Komission etenemissuunnitelma 2018; EU:n poliittisen strategian keskus (2017), "10 Trends Transforming the Education as We Know It".

Torstai 15. marraskuuta 2018

- Z. toteaa, että pitkäaikaishoitopalvelut ja lastenhoito ovat usein aliarvostettuja ja monissa jäsenvaltioissa ammatilla on matala profiili ja asema, mikä ilmenee matalana palkkatasona, naisten ja miesten epätasaisena edustuksena työvoimassa ja huonoina työoloina;
- AA. ottaa huomioon, että virallinen hoitotyö, myös kotihoito, edellyttää ammattitaitoista henkilöstöä, jolle on maksettava asianmukaista palkkaa ⁽¹⁾; katsoo, että on tarpeen varmistaa pätevien hoitajien saatavuus, koska lapsille, vanhuksille ja vammaisille tarkoitettujen laadukkaiden virallisten hoitopalveluiden kehittäminen liittyy laadukkaisiin työsuhteisiin, kunnolliseen palkkaan ja investoimiseen näitä palveluita tuottaviin työntekijöihin, myös lastenhoidosta vastaavien työntekijöiden koulutukseen; katsoo, että hoitajien ammatilliset työsuhteet vaikuttavat myönteisesti heidän kykyynsä yhteensovittaa työ- ja yksityiselämää;
- AB. ottaa huomioon, että pitkäaikaishoidon käyttäjillä ei välttämättä ole varaa yksityisiin hoitopalveluihin, koska ne ovat usein kalliimpia kuin julkisen sektorin tarjoamat hoitopalvelut; toteaa, että tämä vaikuttaa aina enemmän naisiin kuin miehiin sukupuolten palkka- ja eläke-erojen vuoksi ja että naisten on käytettävä suurempi osuus tuloistaan pitkäaikaishoitoon;
- AC. toteaa, että tietojen mukaan epäedullisista lähtökohdista tulevat, mukaan lukien pienituloiset perheet, maaseudun asukkaat sekä etnisiin vähemmistöihin kuuluvat tai maahanmuuttajataustaiset lapset, kohtaavat erityisiä haasteita silloin, kun laadukkaiden hoitopalveluiden saatavuus on heikkoa;

Tilanne työ- ja yksityiselämän yhteensovittamisen kannalta

1. panee merkille, että sukupuolten välinen työllisysero suurenee huomattavasti, kun perheissä on lapsia, mikä on osoitus siitä, että naisilla on vaikeuksia sovittaa yhteen lastenhoitovelvollisuuksiaan ja työtään, mikä johtuu riittävän julkisen hoitoinfrastruktuurin puutteesta ja sitkeästä sukupuoleen perustuvasta työvoiman erottelusta, jonka vuoksi hoivan antaminen on pääosin naisten harteilla ja naiset käyttävät palkkattomaan hoitoon kahdesta kymmeneen kertaa pidempään kuin miehet ⁽²⁾;
2. toteaa, että neljäsosa kaikista naisista on omaishoitajia, jotka eivät saa työstään mitään palkkaa, ja että naisten eriytyminen on selkeää aloilla, joille on tavanomaista matala palkka, pitkät työajat ja usein epäviralliset työjärjestelyt, mikä johtaa siihen, että naisten rahalliset, sosiaaliset ja rakenteelliset ansiot ovat pienempiä;
3. korostaa, että köyhyyden naisvaltaistuminen on seurausta monista tekijöistä, muun muassa sukupuolten välisestä palkkaerosta, eläke-erosta, hoitovelvoitteista ja niihin liittyvistä tauoista; painottaa, että naisten kohtaama moninkertainen syrjintä, joka perustuu muun muassa heidän sukupuoli-identiteettiinsä, sukupuolen ilmaisuunsa ja sukupuoliominaisuuksiinsa, vaikuttaa osaltaan köyhyyden naisistumiseen;
4. suhtautuu myönteisesti toimielinten väliseen julistukseen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista ja muistuttaa, että sen periaatteita ovat muun muassa

— naisten ja miesten yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet erityisesti työmarkkinoille osallistumisessa

— oikeus yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin työllistymismahdollisuuksiin iästä ja vammaisuudesta riippumatta

⁽¹⁾ Eurofound: "Caring for children and dependants: effect on careers of young workers".

⁽²⁾ Vuotta 2010 koskevat Eurostatin tiedot; komission kertomus naisten ja miesten tasa-arvosta Euroopan unionissa 2015 (2016).

Torstai 15. marraskuuta 2018

- vanhempien ja henkilöiden, joilla on hoitovelvollisuuksia, oikeus kohtuulliseen lomaan, joustaviin työjärjestelyihin ja hoitopalveluihin
  - oikeus kohtuuhintaisiin ja laadukkaisiin pitkäaikaishoitopalveluihin;
5. on huolissaan vanhempainvapaiden ja vanhemmuuteen liittyvien oikeuksien kielteisestä kehityksestä, kuten äitiysvapaan pidentämistä koskevan direktiiviehdotuksen peruuttamisesta ja unionin tuomioistuimen tuoreesta päätöksestä pitää raskaana olevan työntekijän irtisanomista lainmukaisena joukkoirtisanomisten yhteydessä; kehottaa komissiota korjaamaan unionin lainsäädännön puutteet erittäin nopeasti;
6. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen direktiiviksi vanhempien ja omaistaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisesta ja korostaa tässä yhteydessä, että yksilöiden oikeudet pitää vapaata sekä joustavat työaikajärjestelyt ovat tärkeitä, jotta työssäkäyvät voivat hallita työ- ja yksityiselämänsä; muistuttaa, että työ- ja perhe-elämän tasapainottamista koskevilla politiikkatoimilla olisi kannustettava miehiä huolehtimaan hoitovelvoitteista tasapuolisesti naisten kanssa; katsoo, että tulevan kehityksen kannalta olisi pyrittävä vähitellen laajentamaan isyys- ja hoitovapaata⁽¹⁾ sekä sen palkkatasoa, jonka olisi oltava asianmukainen, jotta voidaan varmistaa, ettei vanhempainvapaata voida siirtää, takuut irtisanomista vastaan, paluu samaan tai vastaavanlaiseen tehtävään ja suojelu sellaista syrjintää vastaan, joka perustuu päätökseen ottaa vapaata, ja oikeuksien ulottaminen itsenäisiin ammattinharjoittajiin ja niihin, jotka tarvitsevat vapaata hoitaakseen muita huollettavia kuin lapsia;
7. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita kannustamaan isiä käyttämään mahdollisimman paljon isyysvapaata, sillä se on tehokas keino kannustaa heitä ottamaan vastuuta lastensa hoidosta ja perheestään ja myös varteenotettava väline miesten ja naisten todellisen tasa-arvon saavuttamiseksi;
8. katsoo, että hoitopalveluiden tarjoaminen ei saisi vaikuttaa kielteisesti hoitajan palkkatasoon eikä sosiaali- tai eläke-etuuksiin; kehottaa tässä yhteydessä edistämään sukupuolten tasa-arvoa työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskevien politiikkatoimien täytäntöönpanossa;
9. kehottaa kiinnittämään huomiota sellaisten perheiden vaikeaan tilanteeseen, jotka hoitavat vammaisia lapsia tai omaisia, sillä näissä tapauksissa hoidontarve on elinikäinen;
10. painottaa, että vammaisten lasten vanhemmilla on puutteelliset mahdollisuudet saada tukipalveluja; huomauttaa, että tuen puute johtaa hyvin usein siihen, että vanhempien on täysin mahdotonta päästä työelämään; korostaa tässä yhteydessä, että vaikeasti autististen henkilöiden hoitopaikkojen puute on hälyttävä;
11. katsoo, että jokaisella hoitoa tarvitsevalla olisi oltava subjektiivinen oikeus valita heidän tarpeitaan parhaiten vastaavia laadukkaita hoitopalveluja, jotka sopivat heille ja heidän perheilleen ja ovat molempien saatavilla; katsoo, että käyttäjien ja heidän tarpeidensa eroista huolimatta hoitopalveluita olisi kehitettävä yksilökeskeisellä, yksilöllisellä ja kattavalla tavalla; toteaa, että perheet eivät ole samanlaisia ja että politiikka ja suunnittelu olisi mukautettava moninaisuuteen;
12. katsoo, että hoitopalvelujen valinnassa olisi otettava huomioon työn muuttuva luonne, kun niitä kehitetään edelleen;
13. katsoo, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa vahvistetun pitkäaikaishoitoa koskevan oikeuden mukaisesti pitkäaikaishoitoa olisi pidettävä sosiaalisen suojelun haarana, jolla vahvistetaan oikeus laadukkaaseen ja yksilökeskeiseen hoitoon kaikille; katsoo lisäksi, että tarvitaan kiireellisesti lisäinvestointeja kohtuuhintaisiin, laadukkaisiin pitkäaikaishoitopalveluihin, varsinkin kotihoitoon ja yhteisöllisiin palveluihin, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja YK:n vammaisyleissopimuksen mukaisesti; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että hoitopalvelut ovat yhtäläisesti vanhusten, lasten ja pitkäaikaista hoitoa tarvitsevien vammaisten ja/tai kroonisesti sairaiden saatavilla ja että heitä kohdellaan oikeudenmukaisesti, sekä kiinnittämään erityistä huomiota heikoista lähtökohdista tuleviin;

(¹) Tätä vaadittiin 20. lokakuuta 2010 annetussa Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselmassa ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi työssä annetun neuvoston direktiivin 92/85/ETY muuttamisesta (EUVL C 70 E, 8.3.2012, s. 162).

Torstai 15. marraskuuta 2018

14. korostaa, että moninaisen, laadukkaan, helposti saavutettavan ja kohtuuhintaisen julkisen ja yksityisen hoitoinfrastruktuurin ja tuen saatavuus lapsille, vanhuksille, vammaisille ja kroonisesti sairaille tai pitkäaikaishoitoa tarvitseville joko kotona tai yhteisössä kodinomaisissa oloissa on osoittautunut erittäin tärkeäksi työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskevien politiikkatoimien kannalta ja merkittäväksi tekijäksi, joka edistää vapaiden ottamista vanhempien ja omaishoitajien keskuudessa, osana toimia, joilla autetaan naisia palaamaan nopeasti työmarkkinoille ja pysymään niillä; pitää myönteisenä siirtymistä yhteisöllisiin palveluihin Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja YK:n vammaisyleissopimuksen mukaisesti ja panee samalla merkille, että näitä palveluja on valvottava niiden laadun varmistamiseksi; katsoo, että hoidon korkea laatu johtuu tarjottujen palvelujen korkeasta laadusta ja siitä, missä määrin ne kunnioittavat edunsaajien ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia sekä sitä, miten ne varmistavat edunsaajien osallisuuden yhteisössä;

15. muistuttaa, että hoitopalveluiden puute vaikuttaa merkittävästi siihen, että naiset ovat aliedustettuina työmarkkinoilla, koska se vaikeuttaa työ- ja perhe-elämän velvoitteiden tasapainottamista, minkä vuoksi osa naisista jää kokonaan työmarkkinoiden ulkopuolelle, tekee vähemmän palkkatyötä ja käyttää enemmän aikaa palkattomien hoitovelvoitteiden parissa, mikä vaikuttaa haitallisesti heidän sosiaaliturvaetuksiinsa, erityisesti eläkkeisiin, ja lisää köyhyiden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskiä erityisesti vanhemmalla iällä;

Erilaiset hoitopalvelut

16. ottaa huomioon, että on olemassa erilaisia hoitopalveluja, kuten varhaiskasvatus, vanhusten hoitopalvelut sekä pitkäaikaista terveydenhuoltoa tai -hoitoa tarvitsevien vammaisten ja/tai kroonisesti sairaiden hoito- tai tukipalvelut, ja toteaa, että sen vuoksi on laadittu erilaisia toimintamalleja; katsoo, että hoitoa voisivat tarjota sekä viralliset hoitajat että omaishoitajat;

17. katsoo, että hoitopalveluiden kehittämisessä olisi otettava huomioon kaikki käyttäjäryhmät sekä heidän eronsa ja eri hoitopalveluja koskevat toiveensa, mukaan lukien epäedullisista lähtökohdista tulevat, kuten etniset vähemmistöt, maahanmuuttajaperheet, syrjäisten alueiden ja maaseudun asukkaat ja pienituloiset perheet; muistuttaa, että lainsäädännössä ja politiikassa käytettävä perheen käsite olisi tulkittava laajasti;

18. toteaa, että heikko sosioekonominen asema ja alhainen koulutustaso estävät monia saamasta hoitopalveluita, mikä vain pahentaa haasteita, joita he kohtaavat työ- ja yksityiselämän yhteensovittamisessa; katsoo, että tämä edellyttää selkeää suunnittelua ja politiikkaa;

19. panee merkille, että yksityissektorilla on tärkeä rooli vammaisten ja vanhusten pitkäaikaishoitopalveluiden tarjoamisessa ja että näiden palveluiden saatavuuteen ja laatuun liittyviä ongelmia on tuotu esiin kaikkialla EU:ssa; kehottaa komissiota arvioimaan hoitopalvelumarkkinoiden tilannetta ja tekemään tarvittavia sääntelyaloitteita, jotta voidaan valvoa ja seurata tällaisissa ympäristöissä tarjottavien palveluiden laatua;

Hoitopalveluiden laatu, kohtuuhintaisuus ja saatavuus

20. katsoo, että hoitopalvelut olisi suunniteltava siten, että ne tarjoavat todellista valinnanvaraa käyttäjille, heidän perheenjäsenilleen ja hoitajille, olipa kyseessä koko- tai osa-aikatyöntekijä, itsenäinen ammatinharjoittaja tai työtön;

21. katsoo, että hoitopalveluita suunnittelevat, ohjelmoivat ja tarjoavat ovat vastuussa siitä, että käyttäjien tarpeet otetaan huomioon ja että vanhuksille ja vammaisille tarkoitettuja hoitopalveluja suunnitellaan ja kehitetään siten, että käyttäjät osallistuvat siihen aktiivisesti ja tarkoituksenmukaisesti, ja katsoo, että suunnittelussa ja täytäntöönpanossa olisi käytettävä oikeuksiin perustuvaa lähestymistapaa; panee merkille henkisesti tai älyllisesti jälkeensä jääneiden myönteiset kokemukset osallistumisesta heidän itsenäistä elämäänsä ja elämänlaatuaan parantavien infrastruktuurien ja palvelujen kehittämiseen;

Torstai 15. marraskuuta 2018

22. panee merkille, että laadukkaan hoidon tarjonnassa EU:ssa on suuria eroja sekä jäsenvaltioiden sisällä että niiden välillä: yksityisten ja julkisten palveluntarjoajien, kaupunki- ja maaseutualueiden ja eri ikäryhmien välillä; panee merkille, että suuri osa lastenhoito- ja pitkäaikaishoitovelvoitteista kuuluu perheille ja lastenhoidossa erityisesti isovanhemmille, mikä on erityisen ilmeistä Etelä- ja Itä-Euroopassa ⁽¹⁾;

23. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan hoitopalveluiden hyvän kattavuuden sekä kaupunki- että maaseutualueilla, jotta voidaan parantaa hoidon saavutettavuutta ja saatavuutta epäedullisista lähtökohdista tulevien henkilöiden kannalta, mukaan lukien maaseudun ja syrjäisten alueiden asukkaat;

24. katsoo, että saatavuus perustuu kustannusten ja joustavuuden yhdistelmään ja siksi olisi oltava erilaisia hoitopalveluiden tarjoajia, sekä julkisia että yksityisiä, ja sekä kotihoitoa että kodinomaisissa oloissa annettavaa hoitoa; katsoo lisäksi, että perheenjäsenten olisi voitava joko antaa hoitoa vapaaehtoisesti tai saada tukea hoitopalveluiden hankkimiseksi;

25. korostaa, että hoitopalveluiden laatua olisi tarkasteltava monista näkökulmista, mukaan lukien laitosten ja palveluiden laatu, lapsille tarkoitettujen opetusohjelmien laatu, hoitajien ammattitaito, tilojen ja ympäristön laatu sekä hoitajien koulutustaso ja työolot;

26. toteaa, että hoitopalveluita olisi kehitettävä siten, että parannetaan hoidon jatkuvuutta, ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa ja sosiaalihuoltoa sekä kuntoutusta ja edistetään itsenäistä elämää; katsoo, että olisi edistettävä kotihoitopalvelujen kehittämistä, jotta hoitoa tarvitsevat henkilöt voivat saada pätevän hoidon ammattilaisen palveluita omassa kodissaan ja elää itsenäisesti mahdollisuuksien mukaan; katsoo, että hoitopalvelut olisi tarpeen mukaan kohdistettava perheiden kattavaan tukemiseen esimerkiksi auttamalla kodinhoidossa, tukiopetuksessa ja lastenhoidossa;

27. korostaa, että saatavilla olevia hoitopalveluja ja palveluntarjoajia koskevien tietojen olisi oltava vanhempien, vanhusten, pitkäaikaista hoitoa tarvitsevien vammaisten ja/tai kroonisesti sairaiden sekä omaishoitajien saatavilla;

28. korostaa, että palveluiden saatavuuden puute ja lastenhoidon kohtuuttomat kustannukset vaikuttavat kielteisesti pienituloisten perheiden lapsiin ja asettavat heidät epäedulliseen asemaan varhaislapsuudesta lähtien; korostaa, että kaikilla lapsilla on oikeus laadukkaaseen hoitoon ja varhaiskasvatukseen, mukaan lukien moninaiset sosiaaliset virikkeet; huomauttaa, että hoitopalvelujen kohtuuttomista kustannuksista kärsivät pienituloisten perheiden huollettavat henkilöt, jotka joutuvat siksi epäsuotuisaan asemaan;

29. katsoo, että alle kolmivuotiaiden lasten laadukkaaseen lastenhoitoon kohdistuvien investointien puute pidentäisi naisten työuran keskeytymisiä ja aiheuttaisi vaikeuksia, kun he palaavat työelämään;

30. katsoo, että kansallisia ohjelmia olisi tehostettava ikääntyvien naisten elämänlaadun parantamiseksi, ja toteaa, että tämä koskee erityisesti muistisairauksista kärsiviä henkilöitä ja heidän hoitajiaan, jotka ovat usein itse ikääntyneitä naisia; ehdottaa, että Alzheimer-yhdistyksiä olisi kuultava kyseisten toimien kartoittamisessa ja täytäntöönpanossa;

31. kehottaa komissiota laatimaan jäsenvaltioille tässä esitettyjen ehdotusten mukaiset ohjeet, jotka koskevat kattavien, työllisyyttä edistävien, yksilökeskeisten, yhteisöllisten ja helposti saatavien hoitopalveluiden kehittämistä, mukaan lukien lastenhoito, vanhusten, vammaisten ja/tai kroonisesti sairaiden hoitopalvelut, ja jotka perustuvat palveluiden aiottujen käyttäjien osallistumiseen ja kuulemiseen, jotta voidaan varmistaa saatavuus ja se, että ne täyttävät aiottujen käyttäjien tarpeet;

⁽¹⁾ Eurooppalaisten elämänlaatua koskeva Eurofound-säätiön selvitys (2016).

Torstai 15. marraskuuta 2018

32. panee merkille jäsenvaltioiden erilaiset käytännöt ja korostaa, että yhteistyö ja parhaiden käytäntöjen vaihto unionin tasolla voivat tukea jäsenvaltioiden keskinäistä vertaisoppimista ja -neuvontaa sekä edistää laadukkaiden hoitopalvelujen kehittämistä tukemalla ja täydentämällä alueellisella ja kansallisella tasolla toteutettuja toimia sen lisäksi, että ne auttavat jäsenvaltioita ratkaisemaan yhteisiä haasteita; kehottaa komissiota toimimaan foorumina ja helpottamaan kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihtoa hoitopalveluiden laadusta, saatavuudesta ja kohtuuhintaisuudesta sekä eri tarjontamalleista, jotka on räätälöity yksittäisiin olosuhteisiin ja taloudellisiin valmiuksiin, jotta voidaan vastata hoitoa koskeviin haasteisiin;

33. pitää huolestuttavana useiden hoitopalveluiden työoloja, kuten pitkiä työaikoja, riittämätöntä palkkaa, koulutuksen puutetta ja heikkoja työterveys- ja -turvallisuuskäytäntöjä; on huolissaan siitä, että hoivatyötä ei koeta houkuttelevana alana, ja alalle hakeutuu pääasiassa naisia ja vierastyöläisiä; on huolissaan, että nämä olosuhteet vaikuttavat myös tarjotun hoivan laatuun; kehottaa siksi jäsenvaltioita parantamaan hoivatyön arvostusta uravalintana ja pyytää komissiota laatimaan hoitoalan työntekijöiden vähimmäisvaatimuksia koskevan oikeuskehyksen yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa ja tekemään pitkäaikaishoidon laatua koskevan aloitteen, jossa hyödynnetään saatavilla olevia kansalaisyhteiskuntavetoisia vapaaehtoisia välineitä ja aloitteita, kuten pitkäaikaishoitoa koskevaa Euroopan laatukehystä ja hiljattain annettua komission ehdotusta neuvoston suositukseksi laadukkaista varhaiskasvatusjärjestelmistä;

34. kehottaa jäsenvaltioita seuraamaan ja varmistamaan, että hoitoa tarjoavat laitokset ja muut paikat ovat turvallisia ja kannustavia työpaikkoja ja että hoitopalveluja tarjoavien hyvinvointiin ja työterveyteen panostetaan riittävästi; katsoo, että hoitajien hyvinvoinnin varmistaminen on erittäin tärkeää, jotta voidaan ehkäistä hoidettavien kaltoinkohtelua; antaa tässä yhteydessä tukensa lainsäädäntöaloitteille, jotka koskevat ammattihoitajien sertifiointia ja tunnustamista, ja kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan toimia, joilla parannetaan hoitajien työoloja, esimerkiksi turvataan heidän oikeutensa viralliseen työsopimukseen ja palkalliseen lomaan; kehottaa lisäksi komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään yleistä tietoisuutta hoitopalvelujen arvosta, jotta voidaan parantaa hoitoammatin arvostusta ja edistää miesten osallistumista hoitotyöhön;

35. kehottaa komissiota esittämään neuvoston hyväksyttäväksi EU:n omaishoitajaohjelman, jotta voidaan yksilöidä ja tunnustaa erityyppiset omaishoitajuuden muodot unionissa, taata taloudellinen tuki omaishoitajille ja parantaa heidän työ- ja yksityiselämänsä tasapainoa vaihteittain;

36. muistuttaa, että 4. heinäkuuta 2013 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa kriisin vaikutuksista heikossa asemassa olevien ryhmien hoidon saantiin ⁽¹⁾ vaadittiin erityisesti direktiiviä omaistaan hoitavien lomaoikeuksista; toteaa, että henkilöiden, jotka päättävät toimia sukulaistensa omaishoitajina, olisi saatava riittävä korvaus ja heillä olisi oltava vastaavat sosiaaliset oikeudet kuin muilla hoitopalveluiden tarjoajilla; vaatii siksi kokonaisvaltaista lähestymistapaa omaishoitajien sellaisten haasteiden ratkaisemiseksi, jotka ulottuvat työlainsäädäntöä pidemmälle, kuten jatkuva toimeentulotuki, terveydenhuollon saatavuus, mahdollisuus vuosilomaan ja eläkeoikeuksien kertyminen riittävässä määrin, myös silloin, kun omaishoitajien tulotaso on tilapäisesti alhaisempi omaishoitotyön vuoksi, mikä koskee pääasiassa naisia; katsoo, että hoitopalveluiden tarjoaminen ei saisi vaikuttaa kielteisesti omaishoitajan terveyteen ja hyvinvointiin; kehottaa siksi jäsenvaltioita tarjoamaan omaishoitajille neuvontaa, vertaisneuvontaa ja psykologista tukea sekä päivä- ja tilapäishoitoa koskevia riittäviä palveluja, jotka auttaisivat lisäämään heidän osallistumistaan työelämään;

37. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan työ- ja sosiaaliturvalainsäädännön keinoin käyttöön sekä naisille että miehille tarkoitettuja niin sanottuja hoitohyvityksiä vastaaviksi ajanjaksoiksi eläkeoikeuksien kartuttamista varten, jotta voidaan tarjota turva ihmisille, jotka keskeyttävät työnteon antaakseen epävirallista ja palkatonta hoitoa huollettavalleen tai perheenjäsenelleen, sekä tunnustamaan tällaisten hoitajien työn merkityksen koko yhteiskunnalle;

⁽¹⁾ EUVL C 75, 26.2.2016, s. 130.

Torstai 15. marraskuuta 2018

38. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että omaishoitajat tunnustetaan yhdenvertaisiksi toimijoiksi hoitopalvelujen tarjoamisessa, ja kehittämään lisäksi osana elinikäisen oppimisen ohjelmia omaishoitajien taitoja koskevaa koulutusta ja hankittujen taitojen tunnustamista; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita yhteistyössä kansalaisjärjestöjen ja oppilaitosten kanssa tarjoamaan tukea nuorille omaishoitajille; pyytää komissiota esittämään toimintasuunnitelman, joka sisältää nämä ja muita toimenpiteitä hoidon laadun ja hoitajien elämänlaadun varmistamiseksi;

39. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tekemään tutkimusta nuorten omaishoitajien lukumäärästä ja tämän roolin vaikutuksesta heidän hyvinvointiinsa ja toimeentuloonsa ja tarjoamaan tämän tutkimuksen perusteella tukea sekä vastaamaan nuorten hoitajien erityistarpeisiin yhteistyössä kansalaisjärjestöjen ja oppilaitosten kanssa;

40. kehottaa komissiota ottamaan tutkimusta ja politiikkaa laatiessaan paremmin huomioon hoitopalvelut ja hoivatyöntekijät, erityisesti Euroopan sosiaalirahaston, vammaisstrategian ja terveysalan ohjelman yhteydessä;

Hoitoa koskevat tavoitteet

41. korostaa, että haasteena Barcelonan tavoitteiden saavuttamiseksi on tällä hetkellä 3–4-vuotiaille lapsille tarkoitettujen lastenhoidon tarjonnan lisääminen; panee tyytyväisenä merkille komission suosituksen Koulutus 2020 -strategian tavoitteen laajentamisesta siten, että lastenhoitopaikka tarjotaan vähintään 95 prosentille kolme vuotta täyttäneistä alle kouluikäisistä lapsista; kehottaa komissiota tarkistamaan ylöspäin Barcelonan tavoitteita ja varhaiskasvatusta koskevia tavoitteita siten, että asianomaisia toimijoita, myös jäsenvaltioita, kuullaan; kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan tavoitteiden saavuttamiseksi ja asettamaan hoidon tarjoamisen korkealle niiden poliittisissa ohjelmissa; kehottaa jäsenvaltioita parantamaan varhaiskasvatuspalveluiden kansallisia laatukeyhksiä ottamalla huomioon komission ehdotuksen neuvoston suositukseksi laadukkaista varhaiskasvatusjärjestelmistä ja kannustaa jäsenvaltioita tarkastelemaan ehdotuksessa mainittua viittä tärkeää varhaiskasvatuspalveluiden osa-aluetta, jotka ovat saatavuus, työvoima, opetussuunnitelma, arviointi ja seuranta sekä hallinto ja rahoitus; kehottaa jäsenvaltioita esikouluikäisten lasten hoitoa tarjotessaan korostamaan saatavuuden lisäksi myös hoidon laatua erityisesti epäsuotuisista lähtökohdista tulevien lasten ja vammaisten lasten hoidossa;

42. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön indikaattoreita ja vastaavia laatutavoitteita, jotka koskevat hoitoa tarvitsevien vanhusten ja vammaisten ja/tai pitkäaikaissairaiden hoitopalveluja ja jotka ovat Barcelonan tavoitteiden kaltaisia, sekä seurantavälineitä, joilla mitataan kyseisten palveluiden laatua, saatavuutta ja kohtuuhintaisuutta;

43. kehottaa komissiota sisällyttämään vanhusten ja vammaisten ja/tai kroonisesti sairaiden hoidon eurooppalaisen ohjausjakson tietojen seurantaan ja tarkasteluun sekä naisten ja miesten tasa-arvoa koskevaan vuotuisen kertomukseen; kehottaa jäsenvaltioita harkitsemaan vanhusten ja vammaisten ja/tai kroonisesti sairaiden hoitopalveluiden arviointien sisällyttämistä maakohdittaisiin raportteihin ja ottamaan huomioon hoitajilta ja hoidettavana olevilta saadun palautteen; kehottaa komissiota ja neuvostoa sisällyttämään tätä hoitoa koskevat tiedot sosiaalisen edistyksen indikaattoreihin, joita olisi seurattava eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa; kehottaa komissiota ja neuvostoa sisällyttämään kyseiset sosiaaliset indikaattorit ohjausjakson sääntöihin; kannustaa jäsenvaltioita hyväksymään ja käyttämään korjaavia toimenpiteitä, jos edistys on hidasta;

44. kehottaa lisäksi komissiota parantamaan sukupuolen mukaan eriteltyjen tietojen keräämistä sekä laatimaan alakohtaisia tilastoja, vertailukelpoisia määritelmiä ja indikaattoreita, jotta voidaan arvioida lasten, vammaisten, kroonisesti sairaiden ja vanhusten hoitopalveluiden sukupuoliulottuvuutta, saavutettavuutta, laatua, saatavuutta ja tehokkuutta EU:n tasolla siten, ettei hoitoalan ammattilaisten valvontataakkaa lisätä; kehottaa komissiota seuraamaan hoitopalvelujen kehitystä ja laatimaan tarvittaessa suosituksia korjaavista toimista;

Torstai 15. marraskuuta 2018

45. kehottaa jäsenvaltioita keräämään sellaisia laadukkaita tietoja julkisen tai yksityisen rahoituksen ansiosta saatavilla olevien hoitopalveluiden tarjonnasta lapsille, vanhuksille ja vammaisille, jotta voidaan seurata kokonaistilannetta ja parantaa hoitopalveluja kiinnittämällä huomiota käyttäjien tarpeiden lisäksi myös suuren hoitajamäärän työ- ja yksityiselämän tasapainoon ja työoloihin; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tehokkaita poliittisia välineitä ja korjaavia toimia tarpeen vaatiessa;

Hoitopalveluiden rahoittaminen

46. kehottaa jäsenvaltioita, myös nykyisen investointivajeen ratkaisemiseksi, lisäämään julkisia investointeja lasten hoitopalveluihin ja -infrastruktuuriin erityisesti varhaislapsuudessa sekä muiden huollettavien hoitoon ja varmistamaan kyseisten palveluiden saatavuuden kaikkialla, parantamaan hoidon laatua sekä investoimaan enemmän erityistoimenpiteisiin, joiden avulla omaishoitajat voivat jatkaa työssä käymistä;

47. toteaa, että hoitorakenteisiin ja -palveluihin tehtävien investointien riittämättömyydellä on suhteettoman suuri vaikutus yksinhuoltajiin, joiden suuri enemmistö on naisia, sekä köyhiin ja syrjäytymisvaarassa oleviin perheisiin;

48. panee merkille, että sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen on tärkeää eri politiikkatoimien täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa ja erityisesti ohjelmasuunnitteluvaiheessa; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että sukupuoliulottuvuus sisällytetään täysimääräisesti kansallisiin uudistusohjelmiin ei pelkästään Euroopan sosiaalirahaston tuella vaan myös muiden EU:n rahastojen tuella, joista rahoitetaan yleistä sosiaalista infrastruktuuria ja joita jäsenvaltioiden olisi käytettävä hoitopalveluiden kehittämiseen;

49. kehottaa komissiota varmistamaan, että eurooppalaista ohjausjaksoa koskeva prosessi edistää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toteuttamista ja että jäsenvaltioille jätetään riittävästi liikkumavaraa, jotta ne voivat rahoittaa hoitopalveluja ja ylläpitää niiden rahoitusta;

50. tukee sitä, että komission maakohtaisiin suosituksiin sisällytetään toimenpiteitä, joissa kiinnitetään huomiota lastenhoitopalveluja koskeviin investointeihin sekä vero- ja etuusjärjestelmissä oleviin jarruttaviin tekijöihin, jotka estävät toisia tulonsaajia – pääasiassa naisia – tekemästä enemmän töitä tai tekemästä lainkaan töitä, sekä muihin toimenpiteisiin, joilla puututaan sukupuolten välisiin palkkaeroihin;

51. kehottaa komissiota lisäämään rahoituksen myöntämistä kaikentyyppisille hoitopalveluille ja kiinnittämään tarvittaessa erityistä huomiota siirtymiseen laitoshoidosta yhteisöllisiin palveluihin Euroopan sosiaalirahasto plussan ja muiden, sosiaalisen infrastruktuurin rahoittamiseen tarkoitettujen rahoitusvälineiden kautta; kehottaa komissiota samalla lisäämään Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston määrärahoja, jotta voidaan tukea lastenhoitopalveluiden tarjoamista maaseutualueilla ja lisätä Euroopan strategisten investointien rahaston hyödyntämistä varhaiskasvatushankkeiden rahoittamiseksi; kehottaa komissiota lisäksi valvomaan tiukasti EU:n varojen ja erityisesti Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käyttöä sosiaalipalveluiden ja pitkäaikaishoidon alalla ja varmistamaan, että investoinnit ovat vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen ja EU:n perusoikeuskirjan ihmisoikeusvelvoitteiden mukaisia;

52. kehottaa komissiota harkitsemaan mahdollisuutta sosiaaliturvamaksujen soveltamista rajojen yli siten, että henkilön alkuperäjäsenvaltio voisi rahoittaa kansalaisen sijoittamisen sosiaalipalvelulaitokseen toisessa jäsenvaltiossa (tapauksissa, joissa kyseisiä hoitopaikkoja ei ole saatavilla alkuperäjäsenvaltiossa);

53. huomauttaa, että tarvitaan parempaa analyysiä julkisen ja yksityisen sektorin investointien potentiaalista hoitopalveluiden tarjoamisessa, kun otetaan huomioon nykyiset työnantajien aloitteet sellaisten työntekijöiden hyväksi, joilla on vammaisia ja aikuisia koskevia hoitovelvoitteita;

Torstai 15. marraskuuta 2018

54. kehottaa jäsenvaltioita soveltamaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa kaikentyyppisiin hoivapalveluihin ja vahvistamaan säännöksiä, jotka koskevat asiaankuuluvien EU:n rahoitusvälineiden tehokasta ja synergistä käyttöä elinikäisen oppimisen, tutkimuksen ja infrastruktuurin kehittämisen aloilla; kannustaa jäsenvaltioita asettamaan etusijalle lastenhoidon ja pitkäaikaishoidon rahoituksen käyttämällä seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä saatavilla olevia rahoitusvälineitä, erityisesti nykyisiä ESIR- ja ERI-rahastoja, Euroopan sosiaalirahastoa (ESR) ja Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR), ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa; kannustaa lisäksi jäsenvaltioita jakamaan resurssejaan tehokkaammin siten, että parannetaan epäsuotuisassa ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien hoitopalveluiden saatavuutta ja kohtuuhintaisuutta, sekä suunnittelemaan tehokkaita rahoitusmalleja, myös kohdennettua rahoitusta, joilla saadaan aikaan asianmukainen tasapaino julkisten ja yksityisten investointien välillä kansallisten ja paikallisten olosuhteiden mukaisesti;

55. kehottaa komissiota varmistamaan, että Euroopan tasa-arvoinstituutilla on riittävästi resursseja, jotta se voi valvoa hoitoinfrastruktuurin kehittämistä ja työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskevien politiikkatoimien täytäntöönpanoa sekä analysoida, miten hyvin politiikkatoimilla saavutetaan toivotut sukupuolten tasa-arvoa koskevat parannukset;

56. suhtautuu myönteisesti joidenkin jäsenvaltioiden päätökseen ottaa käyttöön verokannustimia yrityksille, jotka tarjoavat lastenhoitoa työntekijöilleen työ- ja yksityiselämän yhteensovittamisen parantamiseksi;

o

o o

57. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

Torstai 15. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0465

Borrelioosi (Lymen tauti)

Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. marraskuuta 2018 borrelioosista (Lymen tauti) (2018/2774(RSP))

(2020/C 363/13)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komissiolle esitetyn kysymyksen borrelioosista (Lymen tauti) (O-000088/2018 – B8-0417/2018),
  - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan päätöslauselmaesityksen,
  - ottaa huomioon järjestelmälliseen tieteelliseen kirjallisuuteen perustuvan Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen raportin borrelioosin diagnosointitarkkuudesta serologisin testein,
  - ottaa huomioon tammikuussa 2016 Tukholmassa pidetyn asiantuntijaverkoston kuulemiskokouksen, jonka aiheena oli borrelioosin seuranta EU:ssa,
  - ottaa huomioon tartuntatautiin epidemiologisen seurannan ja valvonnan verkoston perustamisesta yhteisöön 24. syyskuuta 1998 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 2119/98/EY⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että oikeus terveyteen on Euroopan unionin perussopimuksissa ja erityisesti SEUT:n 168 artiklassa tunnustettu perusoikeus;
- B. toteaa, että borrelioosi eli Lymen tauti on *Borrelia burgdorferi* -bakteerin aiheuttama bakteeritauti, joka tarttuu ihmiseen bakteeria kantavan punkin pureman välityksellä; toteaa, että borrelioosi on ihmisiin ja erilaisiin koti- ja villieläimiin tarttuva tauti;
- C. toteaa, että Euroopassa ilmenee vuosittain arviolta 650 000–850 000 borrelioositapausta, mikä tekee borrelioosista Euroopan yleisimmän zoonoosin, ja eniten sitä esiintyy Keski-Euroopassa; ottaa huomioon, että tautitapauksia ilmenee kevät-kesäkaudella (huhtikuusta lokakuuhun) ja että borrelioosi on tunnustettu maanviljelijöiden, metsätalouden työntekijöiden ja tutkimusta maastossa tekevien tutkijoiden ammattitaudiksi maissa, joissa sitä esiintyy;
- D. toteaa, että tautia kantavat punkit ja tauti vaikuttavat leviävän maantieteellisesti laajemmalle alueelle, koska nykyään tautitapauksia havaitaan suuremmilla leveyspiireillä ja korkeammalla merenpinnasta ja myös kaupungeissa; toteaa, että leviämisen epäillään johtuvan muun muassa maankäytön muutoksista, kuten heikkolaatuisen maan metsityksestä, haitallisten vieraslajikasvien kulkeutumisesta, ilmastonmuutoksesta, maapallon lämpenemisestä, liiallisesta kosteudesta ja muista ihmisen toimintaan liittyvistä tekijöistä;
- E. toteaa, ettei borrelioosin hoidosta, diagnosoinnista tai seulonnasta ole eurooppalaista konsensusta ja kansalliset käytännöt vaihtelevat;
- F. toteaa, että tautia kantavan punkin purema ja borrelioosin oireet voivat jäädä huomaamatta ja toisinaan tauti on jopa oireeton, mikä voi toisinaan johtaa vakaviin komplikaatioihin ja pitkäaikaisairaudesta kaltaiseen pysyvään vaurioon, varsinkin jos potilasta ei ole diagnosoitu viipymättä;

⁽¹⁾ EYVL L 268, 3.10.1998, s. 1.

Torstai 15. marraskuuta 2018

- G. toteaa, että nykyistä luotettavampi borrelioosin diagnosointi varhaisessa vaiheessa vähentäisi pitkälle edenneiden tautitapausten määrää merkittävästi ja parantaisi potilaiden elämänlaatua; toteaa, että EU:n DualDur-tutkimushankkeen johtajien mukaan tämä vähentäisi taudista aiheutuvaa taloudellista taakkaa ja säästäisi terveydenhuollossa noin 330 miljoonaa euroa jo ensimmäisten viiden vuoden aikana;
- H. toteaa, että monia potilaita ei diagnosoida nopeasti eivätkä he saa sopivaa hoitoa; toteaa heidän kokevan, etteivät viranomaiset huomioi tai kuuntele heitä, ja että joillakin heistä oireet jatkuvat pitkään ja voivat johtaa pitkäaikais-sairauteen;
- I. toteaa, ettei borrelioosia vastaan ole vielä olemassa rokotetta;
- J. toteaa, että borrelioosista aiheutuvan todellisen taakan suuruutta EU:ssa ei tunneta, sillä taudista ei ole tilastotietoja ja tautitapausten määrittelyssä, käytettävissä laboratoriomenetelmissä ja seurantajärjestelmissä on hyvin paljon eroja;
- K. toteaa, että varhaisvaiheen ja myöhäisvaiheen borrelioosia ei erotella erillisin ICD-tunnuksin; toteaa, että myöhäisvaiheen borrelioosin eri oireille ei ole erillisiä ICD-tunnuksia;
- L. toteaa, että kansainvälisen borrelioosiyhdistyksen (International Lyme and Associated Diseases Society, ILADS) ja Yhdysvaltojen tartuntatautiyhdistyksen (Infectious Diseases Society of America, IDSA) hoitokäytäntöjä koskevat ohjeistukset eroavat toisistaan ja niiden erilaiset lähestymistavat vaikuttavat taudin hoitokäytäntöihin myös EU:ssa;
- M. toteaa, että borrelioosin kroonistumisen mekanismia ei täysin ymmärretä;
- N. toteaa, että terveydenhuoltoalan ammattilaiset samoin kuin potilasjärjestöt ja väärinkäytösten paljastajat ovat varoittaneet tästä terveysongelmasta jo lähes vuosikymmenen ajan;
- O. toteaa, että vaikka borrelioosi tunnetaan lääketieteessä hyvin, se on edelleen alidiagnosoitu sairaus, erityisesti oireiden havaitsemisen vaikeuden ja asianmukaisten diagnostisten testien puuttumisen vuoksi;
- P. toteaa, että borrelioosin seulontatutkimukset eivät aina pysty antamaan tarkkoja tuloksia ja että esimerkiksi ELISA-testi pystyy havaitsemaan vain yhden infektion kerrallaan;
- Q. toteaa, että monet eurooppalaiset ovat harjoittamansa ammatin vuoksi jatkuvasti alttiita borrelioosi-tartunnalle (maanviljelijät, metsätalouden työntekijät, tutkimusta maastossa tekevät tutkijat ja opiskelijat – esimerkiksi biologit, geologit, maanmittarit ja arkeologit);
- R. toteaa, että lääkärit noudattavat usein borrelioosin osalta vanhentuneita suosituksia, joissa tutkimuksen edistymistä ei oteta riittävästi huomioon;
1. ilmaisee huolensa borrelioosin hälyttävästä leviämisestä Euroopan väestön keskuudessa, sillä sairastuneita on laskettu olevan noin miljoona;
  2. muistuttaa, että borrelioosi on lisääntynyt vaihtelevassa määrin kaikissa jäsenvaltioissa, mikä tekee siitä yleiseurooppalaisen terveysongelman;
  3. panee tyytyväisenä merkille EU:n tähän mennessä myöntämän rahoituksen borrelioosin varhaista havaitsemista ja tulevaisuuden hoitomenetelmiä käsittelevään tutkimukseen (sellaisiin hankkeisiin kuin ANTIDotE, ID-LYME ja LYMEDIADEX on myönnetty noin 16 miljoonaa euroa);
  4. kehottaa lisäämään borrelioosin diagnosointi- ja hoitomenetelmien rahoitusta; kehottaa sen vuoksi edistämään tutkimustyötä sekä lisäämällä määrärahoja että vaihtamalla epidemiologista tietoa, kuten tietoa tautia aiheuttavien ja aiheuttamattomien bakteerien leviämisestä ja esiintymisestä;

Torstai 15. marraskuuta 2018

5. kehottaa lisäämään kansainvälistä yhteistyötä borrelioositutkimuksen alalla;
6. kannustaa komissiota keräämään mahdollisimman paljon tietoa jäsenvaltioissa borrelioosiin käytettävistä seulontamenetelmistä ja hoidoista;
7. kehottaa säätämään raportointivelvoitteen kaikissa jäsenvaltioissa, joissa borrelioosia esiintyy;
8. kehottaa komissiota helpottamaan borrelioosin seuranta- ja diagnosointia ja hoitoa koskevaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa;
9. pitää myönteisenä, että eräät jäsenvaltiot sisällyttävät borrelioosin kansalliseen valvontajärjestelmäänsä, joka perustuu erityisiin menetelmiin;
10. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön yhtenäiset seurantaohjelmat ja tekemään jäsenvaltioiden kanssa yhteistyötä diagnoosia varten tehtävien testien ja hoitomuotojen standardoinnin helpottamiseksi; kehottaa komissiota tunnustamaan borrelioosin maa- ja metsätalouseläimillä työskentelevien ja maastossa työskentelevien tutkijoiden (kuten biologien, geologien, maanmittarien, arkeologien jne.) ammattitaudiksi;
11. vaatii punkkikantoihin liittyviä yksilöllisiä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ja niiden hallintaa jäsenvaltioissa borrelioosiin sairastumisen ehkäisemiseksi;
12. kehottaa laatimaan näyttöön perustuvat ohjeet borrelioosin kliiniseen ja laboratoriodiagnoosiin; kehottaa erottamaan varhaisvaiheen ja myöhäisvaiheen borrelioosin toisistaan erillisin ICD-tunnuksin; kehottaa antamaan erilliset ICD-tunnukset myös myöhäisvaiheen borrelioosin eri oireille;
13. pyytää komissiota julkaisemaan EU:ssa sovellettaviin parhaisiin käytäntöihin perustuvat ohjeet, joiden avulla yleislääkäreiden on helpompi diagnosoida ja seuloa borrelioosia;
14. kehottaa jäsenvaltioita laajentamaan kliinisten tutkimusten käyttöä siten, että lääkärit voivat diagnosoida borrelioosin, vaikka serologisten kokeiden tulokset olisivat negatiiviset, jotta potilas pääsee pois hoidon umpikujasta;
15. toteaa, että joillakin potilailla oikean diagnoosin ja hoidon saaminen kestää kauan, ja kehottaa komissiota arvioimaan, miten laajasta ilmiöstä pitkittyneessä borrelioosin diagnosoinnissa ja erityisesti ulkomaille hoitoon hakeutumisessa on kyse ja minkälaisia taloudellisia seurauksia jälkimmäisestä aiheutuu;
16. kehottaa suunnittelemaan ja panemaan alulle innovatiivisia hankkeita, joilla voidaan parantaa tiedonkeruuta ja tehostaa koulutusta ja tiedotustoimia;
17. pitää myönteisenä epidemiologisen seurannan piiriin kuuluvista tartuntataudeista ja erityisistä terveysasioista ja asian kannalta merkityksellisistä tapausmäärittelyistä 22. kesäkuuta 2018 annettua komission täytäntöönpanopäätöstä (EU) 2018/945⁽¹⁾, jossa Lymen neuroborrelioosi sisällytetään tartuntatautien luetteloon;
18. painottaa, että borrelioosin lisääminen Euroopan epidemiologisen seurannan verkostoon mahdollistaa sen, että potilaat hyötyvät vankan ja jäsentyneen terveydenhuoltojärjestelmän tarjoamista eduista, joita ovat jatkuva tiedonkulku toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä, borrelioositapausten nopea ja luotettava tunnistaminen EU:ssa, molemminpuolinen apu kerättyjen seurantatietojen analysoinnissa ja tulkinnaissa ja tarvittavien laitteiden käyttöönotto, jotta voidaan pysäyttää taudin leviäminen ihmisiin;
19. kehottaa jäsenvaltioita järjestämään borrelioosista väestölle ja kaikille asianosaisille tiedotus- ja valistuskampanjoita ensisijaisesti alueilla, joihin sen leviäminen on eniten vaikuttanut, ja toteaa, että jäsenvaltiot voivat pyytää komissiolta tähän logistista tukea;

⁽¹⁾ EUVL L 170, 6.7.2018, s. 1.

Torstai 15. marraskuuta 2018

20. kehottaa komissiota laatimaan borrelioosin torjumiseksi eurooppalaisen suunnitelman, jossa tähän hiljaiseen epidemiaan suhtaudutaan asianmukaisella vakavuudella; kannustaa perustamaan eurooppalaisen borrelioosiverkoston, johon asianomaiset sidosryhmät osallistuvat;
  21. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita julkistamaan taudin riskiryhmiä, esimerkiksi ulkotyöläisiä, varten yhteiset ohjeet borrelioosin ennaltaehkäisemiseksi sekä standardoidut diagnosti- ja hoito-ohjeet;
  22. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön ennaltaehkäisevät tutkimukset ja nopean hoitopolun ja seuraamaan borrelioosi-infektion kulkua henkilöillä, jotka työskentelevät maa- ja metsätalouseläimillä, ja tutkijoilla, jotka hankkivat näytteitä maastossa;
  23. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle.
-

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0474

Luvan myöntäminen tietyille natriumdikromaatin käyttötarkoituksille

Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 ehdotuksesta komission täytäntöönpanopäätökseksi luvan myöntämisestä tietyille natriumdikromaatin käyttötarkoituksille Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti (Ilario Ormezzano Sai S.R.L.) (D058762/01 – 2018/2929(RSP))

(2020/C 363/14)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ehdotuksen komission täytäntöönpanopäätökseksi luvan myöntämisestä tietyille natriumdikromaatin käyttötarkoituksille Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti (Ilario Ormezzano Sai S.R.L.) (D058762/01,
  - ottaa huomioon kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta 18. joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 ⁽¹⁾ (REACH-asetus) ja erityisesti sen 64 artiklan 8 kohdan,
  - ottaa huomioon riskinarviointikomitean (RAC) ja sosioekonomisesta analyysistä vastaavan komitean (SEAC) REACH-asetuksen 64 artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti antamat lausunnot ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16. helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ⁽³⁾ 11 ja 13 artiklan,
  - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan päätöslauselmaesityksen,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 106 artiklan 2 ja 3 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että natriumdikromaatti sisältyy REACH-asetuksen liitteeseen XIV kolmen sisäisen ominaisuuden vuoksi: syöpää aiheuttava, perimää vaurioittava ja lisääntymiselle vaarallinen (kategoria 1B); ottaa huomioon, että natriumdikromaatti lisättiin REACH-asetuksen liitteeseen XIV mahdollisesti sisällytettävien aineiden luetteloon vuonna 2008 ⁽⁴⁾, koska se on luokiteltu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008 ⁽⁵⁾ mukaisesti syöpää aiheuttavaksi, perimää vaurioittavaksi ja lisääntymiselle vaaralliseksi (kategoria 1B);

⁽¹⁾ EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ Lausunto aiheesta "Use of sodium dichromate as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings" (EY-nro 234-190-3); lausunto aiheesta "Repackaging of sodium dichromate to be supplied as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings" (EY-nro 234-190-3).

⁽³⁾ EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁽⁴⁾ Euroopan kemikaaliviraston pääjohtajan 28. lokakuuta 2008 tekemä päätös erityistä huolta aiheuttavien aineiden sisällyttämisestä mahdollisesti sisällytettävien aineiden luetteloon.

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16. joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

Torstai 29. marraskuuta 2018

- B. ottaa huomioon, että natriumdikromaatin syöpää aiheuttava molekulaarinen yksikkö on kromi(VI), joka sisältää ionin, joka vapautuu, kun natriumdikromaatti liukenee ja hajoaa; ottaa huomioon, että kromi(VI) aiheuttaa hengitysteitse ihmisillä ja eläimillä keuhkokasvaimia ja suun kautta eläimillä ruoansulatuskanavan kasvaimia;
- C. ottaa huomioon, että natriumdikromaatti identifioitiin jo vuonna 1997 neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93⁽¹⁾ puitteissa arvioinnin kannalta ensisijaiseksi aineeksi komission asetuksen (EY) N:o 143/97⁽²⁾ mukaisesti; ottaa huomioon, että komissio antoi vuonna 2008 suosituksen natriumdikromaatile altistumisen riskin vähentämiseksi⁽³⁾;
- D. ottaa huomioon, että Ilario Ormezzano Sai S.R.L (jäljempänä ”hakija”), on hakenut lupaa käyttää natriumdikromaattia villan värjäyksessä; ottaa huomioon, että sovellusta kuvataan RAC:n ja SEAC:n lausunnoissa ”tuotantoketjun alkupään” sovellukseksi; ottaa huomioon, että hakija toimittaa natriumdikromaattia yhdelletoista jatkokäyttäjälle, jotka joko valmistavat väriaineita tai käyttävät niitä itse värjäyksessä;
- E. toteaa, että REACH-asetuksen tarkoituksena on varmistaa korkeatasoinen ihmisten terveyden ja ympäristön suojele, mukaan lukien vaihtoehtoisten keinojen edistäminen aineiden vaarojen arvioimiseksi, sekä aineiden vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla samalla kilpailukykyä ja innovointia edistäen; ottaa huomioon, että REACH-asetuksen ensisijainen tavoite on asetuksen johdanto-osan 16 kappaleen perusteella, sellaisena kuin unionin tuomioistuimien on sitä tulkinut⁽⁴⁾, ensimmäinen näistä kolmesta tavoitteesta;
- F. ottaa huomioon, että REACH-asetuksessa ei säädetä erityisestä lupajärjestelmästä ”tuotantoketjun alkupään sovelluksille”; katsoo, että kaikkien luvanhakijoiden on toimitettava REACH-asetuksen 62 artiklassa luetellut tiedot riippumatta niiden roolista toimitusketjussa tai siitä, millä toimitusketjun tasolla ne ovat;
- G. toteaa, että riskinarviointikomitea vahvisti, ettei ole mahdollista määrittää johdettua vaikutuksetonta altistumistasoa natriumdikromaatin syöpää aiheuttaville ominaisuuksille, minkä vuoksi natriumdikromaattia pidetään REACH-asetuksen 60 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna aineena, jonka osalta ei voida määrittää kynnysarvoa; toteaa tämän tarkoittavan, että tälle aineelle ei voida asettaa teoreettista ”turvallista altistumistasoa”, jota voitaisiin käyttää vertailuarvona sen arvioimiseksi, onko sen käytöstä aiheutuva riski riittävän hyvin hallinnassa;
- H. ottaa huomioon, että REACH-asetuksen johdanto-osan 70 kappaleessa todetaan, että ”olisi aina toteutettava toimenpiteitä, joilla vähennetään altistuminen [...] muille aineille, joille ei ole mahdollista vahvistaa turvallista altistumistasoa, ja näiden aineiden päästöt niin alhaisiksi kuin se on teknisesti ja käytännössä mahdollista, jotta voidaan minimoida haittavaikutusten todennäköisyys”;
- I. ottaa huomioon, että riskinarviointikomitea katsoi, että hakemuksessa kuvatut toimintaolosuhteet ja riskinhallintatoimenpiteet eivät olleet asianmukaisia ja tehokkaita riskin rajoittamisessa⁽⁵⁾;
- J. ottaa huomioon, että REACH-asetuksen 55 artiklassa säädetään, että erityistä huolta aiheuttavien aineiden korvaaminen turvallisemmilla vaihtoehtoisilla aineilla tai tekniikoilla on lupamenettelyä koskevan luvun keskeinen tavoite;
- K. ottaa huomioon, että REACH-asetuksen 64 artiklan 4 kohdassa säädetään, että sosioekonomisesta analyysistä vastaavan komitean tehtävänä on suorittaa arvio ”saatavilla olevista, sopivista ja teknisesti toteuttamiskelpoisista vaihtoehtoista, jotka liittyvät aineen käyttöön (käyttöihin) sellaisina kuin se (ne) on kuvattu hakemuksessa, [...] sekä kaikista kolmansien osapuolien tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti toimittamista tiedoista”;

(1) Neuvoston asetus (ETY) N:o 793/93, annettu 23. maaliskuuta 1993, olemassa olevien aineiden vaarojen arvioinnista ja valvonnasta (EYVL L 84, 5.4.1993, s. 1).

(2) Komission asetus (EY) N:o 143/97, annettu 27. tammikuuta 1997, kolmannesta neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 793/93 tarkoitettua ensisijaisen aineiden luettelosta (EYVL L 25, 28.1.1997, s. 13).

(3) Komission suositus, annettu 30. toukokuuta 2008, seuraavien aineiden riskinvähentämistoimenpiteistä: natriumdikromaatti; natriumdikromaatti ja 2,2',6,6"-tetrabromi-4,4"-isopropylideenidifenoli (tetrabromibisfenoli A) (EUVL L 158, 18.6.2008, s. 62).

(4) Asia C-558/07, S.P.C.M. SA ja muut v. Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs, ECLI:EU:C:2009:430, 45 kohta.

(5) Lausunto aiheesta ”Use of sodium dichromate as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings” (EY-nro 234-190-3), s. 19, kysymys 6.

Torstai 29. marraskuuta 2018

- L. ottaa huomioon, että REACH-asetuksen 62 artiklan 4 kohdan e alakohdassa edellytetään, että luvan hakija toimittaa analyysin ”vaihtoehtoista ottaen huomioon niiden riskit sekä niiden korvaamisen tekninen ja taloudellinen toteutettavuus”;
- M. ottaa huomioon, että REACH-asetuksen 60 artiklan 4 kohdassa säädetään, että lupa käyttää ainetta, jonka riskit eivät ole riittävän hyvin hallinnassa, voidaan myöntää ainoastaan, jos soveltuvia vaihtoehtoisia aineita tai tekniikoita ei ole saatavilla;
- N. ottaa huomioon, että sosioekonomisesta analyysistä vastaava komitea pani merkille, että lupahakemuksessa on monia vaihtoehtojen analyysiin liittyviä puutteita; ottaa huomioon, että komitean mukaan hakija jätti käsittelemättä keskeisiä kysymyksiä siinä määrin, että komitea ei pystynyt arvioimaan teknistä toteutettavuutta, ja käsittelee vain lyhyesti joitakin niinkin tärkeitä näkökohtia kuin vaihtoehtojen taloudellinen toteutettavuus ⁽¹⁾;
- O. ottaa huomioon, että pääargumentti, jonka perusteella hakija päätyi siihen, että soveltuvia tekniikoita ei ollut saatavilla, oli se, että kuluttajat (eli vaatteiden valmistajat/jälleenmyyjät) eivät hyväksyisi vaihtoehtoisella väriaineella värjätyn tekstiilin värjäyksen laatua;
- P. toteaa, että asiakkaiden väitettyjen vaatimusten tueksi ei kuitenkaan esitetty mitään näyttöä eikä ole selvää, viitattiinko ”asiakkaiden mieltymyksiin” täysin tietoisena natriumdikromaatin riskeistä ⁽²⁾;
- Q. ottaa huomioon, että lisäksi SEAC on todennut, että hakijalle esitetyistä lisäkysymyksistä huolimatta on edelleen jonkin verran subjektiivista ja epävarmaa, hyväksyvätkö niiden jatkokäyttäjien asiakkaat vaihtoehtoisen tuotteen ⁽³⁾, ja komitea totesi päätelmässään, että vaikka hakijan antamat selvennykset auttoivatkin asiaa, analyysissa on edelleen erinäisiä epävarmuustekijöitä;
- R. ottaa huomioon, että näistä hakemuksen puutteista ja epävarmuustekijöistä huolimatta SEAC päätyi siihen, että sopivia vaihtoehtoja ei ollut saatavilla, ja totesi vain yleisesti, että nämä epävarmuustekijät ovat ominaisia tällaiselle käyttötarkoitukselle (muotisuuntausten subjektiivisuus ja kuluttajien esteettiset mieltymykset voivat hankaloittaa tuotteiden laatua koskevia keskusteluja) ⁽⁴⁾;
- S. ottaa huomioon, että SEACin lausunnosta ilmenee, että hakija ei ole toimittanut kattavaa analyysia markkinoilla saatavilla olevista vaihtoehtoista, joilla voidaan korvata natriumdikromaatin käyttö hakemuksen kohteena olevissa käyttötarkoituksissa, mutta komitea ei tee tästä asianmukaisia päätelmiä;
- T. katsoo, että tällaista tulosta ei voida sovittaa yhteen sen tosiasian kanssa, että vaihtoehtoja tiedetään olleen saatavilla jo useita vuosia ⁽⁵⁾, että johtavat muotibrändit ovat omalla panoksellaan mukana ZDHC Roadmap to Zero -ohjelmassa, joka ei salli kromin(VI) käyttöä tekstiilien valmistuksessa ⁽⁶⁾, ja että yksittäisillä tekstiilialan yrityksillä on toimintaperiaatteita, joissa nimenomaan ei sallita kromin(VI) käyttöä (esimerkiksi H&M) ⁽⁷⁾, ja näiden yritysten joukossa on myös kalliin hintaluokan muotimarkkinoilla toimivia yrityksiä (Armani ⁽⁸⁾ ja Lanificio Ermenegildo Zegna ⁽⁹⁾);
- U. ottaa huomioon, että Gruppo Colle ja Ormezzano ovat olleet ainoat hakijat, jotka ovat hakeneet REACH-asetuksen mukaista lupaa kromiväreille;

⁽¹⁾ Lausunto aiheesta ”Use of sodium dichromate as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings” (EY-nro 234-190-3), s. 24–25.

⁽²⁾ Hakijan vaihtoehtojen analyysi on saatavilla osoitteessa <https://echa.europa.eu/documents/10162/88b2f393-17cf-465e-95eb-ba07282ba400>

⁽³⁾ Lausunto aiheesta ”Use of sodium dichromate as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings” (EY-nro 234-190-3), s. 24.

⁽⁴⁾ Lausunto aiheesta ”Use of sodium dichromate as a mordant in the dyeing of wool as sliver and/or yarn with dark colours in industrial settings” (EY-nro 234-190-3), s. 26.

⁽⁵⁾ Ks. <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/LANASOL-CE-pioneering-replacement-of-chrome-dyes-since-20-years-44>

⁽⁶⁾ Ks. https://www.roadmaptozero.com/mrsl_online/

⁽⁷⁾ Ks. H&M Group Chemical Restrictions 2018 Manufacturing Restricted Substances List (MRSL)

⁽⁸⁾ Ks. Armani’s Restricted Substances List Version 9 – Effective as of the Season SS 18

⁽⁹⁾ Ks. Huntsman-yhtiön esitys aiheesta ”Turning risks into opportunities – How to dye wool sustainably”, s. 18.

Torstai 29. marraskuuta 2018

- V. ottaa huomioon, että REACH-asetuksen mukaan luvanhakijalla on todistustaakka osoittaa, että luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät; ottaa huomioon, että sosioekonomisesta analyysistä vastaavan komitean velvollisuutena on ”erityisosaamisen, avoimuuden ja riippumattomuuden periaatteisiin perustuvien tieteellisten lausuntojen” antaminen, joka on ”tärkeä menettelyllinen tae, jolla pyritään varmistamaan toimenpiteiden tieteellinen objektiivisuus ja estämään mielivaltaisten toimenpiteiden toteuttaminen”⁽¹⁾;
- W. toteaa, ettei ole selvää, miksi SEAC päätyi havaituista vaihtoehtojen analyysiin liittyvistä puutteista ja epävarmuus-tekijöistä huolimatta siihen, että käytettävissä oli riittävästi tietoa, jonka perusteella voidaan tehdä päätelmiä vaihtoehtojen soveltuvuudesta; toteaa, että epäselväksi jää myös, miksi subjektiivisia mieltymyksiä koskevia väitteitä ei hylätty, vaikka yksityiskohtaista objektiivista ja todennettavissa olevaa näyttöä ei ollut, ja miksi näitä väitteitä ei arvioitu vertaamalla niitä parhaaseen markkinakäytäntöön;
- X. ei pidä hyväksyttävänä, että hyväksytään mahdollisesti lukuisia hedelmättömyys- ja syöpätapauksia sekä tapauksia, joissa ilmenee perimää vaurioittavia vaikutuksia, vaikka natriumkromaatille on saatavilla vaihtoehtoja, sillä oletuksella, että vaatteiden valmistajat eivät hyväksyisi vaihtoehtoja subjektiivisen ”makunsa” vuoksi;
- Y. katsoo, että tällainen vaihtoehtojen käsitteen tulkinta ja hakijalta vaadittava näytön taso ei vastaa tavoitetta korvata erityistä huolta aiheuttavat aineet vaihtoehtoisilla aineilla eikä myöskään REACH-asetuksen ensisijaista tavoitetta varmistaa korkeatasoinen ihmisten terveyden ja ympäristön suojeleminen;
- Z. ottaa huomioon, että komissio on tietoinen sopivien vaihtoehtojen saatavuudesta erityisesti niiden tietojen ansiosta, joita annettiin Euroopan kemikaaliviraston Gruppo Colle -tapauksen⁽²⁾ yhteydessä järjestämässä julkisessa kuulemisessa ja kolmikantakokouksessa⁽³⁾;
- AA. katsoo, että komission ei ole asianmukaista jättää huomiotta tästä rinnakkaisesta tapauksesta saatuja kriittisiä tietoja, jotka osoittavat sopivien vaihtoehtojen saatavuuden;
- AB. ottaa huomioon, että REACH-asetuksen 61 artiklan 2 kohdan b alakohdassa komissiolle annetaan valtuudet tarkastella lupia uudelleen milloin tahansa, jos ”uutta tietoa mahdollisista korvaavista aineista tulee saataville”;
- AC. ottaa huomioon, että luvan myöntäminen sellaisen aineen käytölle, jonka osalta ei voida määrittellä kynnyksiarvoa, sovelluksissa, joita varten on selvästi tiedossa olevia vaihtoehtoja, ei ole REACH-asetuksen säännöksissä vahvistettujen edellytysten mukaista ja se palkitsisi perusteettomasti hitaampia toimijoita ja loisi vaarallisen ennakkotapauksen REACH-asetuksen nojalla tehtävien tulevien lupapäätösten kannalta;
1. katsoo, että ehdotus komission täytäntöönpanopäätökseksi ylittää asetuksessa (EY) N:o 1907/2006 säädetyt täytäntöönpanovallan, sillä siinä ei noudateta kyseisessä asetuksessa luvan myöntämiselle asetettuja edellytyksiä;
  2. pyytää komissiota peruuttamaan ehdotuksen täytäntöönpanopäätökseksi ja toimittamaan uuden ehdotuksen, jossa hylätään natriumdikromatin tiettyjä käyttötarkoituksia koskeva lupahakemus (Ilario Ormezzano Sai S.R.L.);
  3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamentteille.

(1) Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (kolmas jaosto) tuomio 11. syyskuuta 2002, Pfizer Animal Health SA v. Euroopan unionin neuvosto, asia T-13/99, ECLI:EU:T:2002:209.

(2) ECHAN hyväksymät lausunnot ja aiemmat kuulemiset lupahakemuksista – Gruppo Colle.S.r.l. – Use of Sodium dichromate as mordant in wool dyeing (EY-nro 234-190-3).

(3) Kuten selitettiin RAC:n ja SEACin lausunnossa Gruppo Colle -tapauksessa: Use of sodium dichromate as mordant in wool dyeing (EY-nro 234-190-3) (s. 21, jolla viitataan kahteen vaihtoehtoon: Lanazol ja Realan).

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0475

Cum Ex -skandaali: talousrikollisuus ja nykyisen oikeudellisen kehityksen porsaanreiät

Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 cum ex -skandaalista: talousrikollisuus ja nykyisen oikeudellisen kehityksen porsaanreiät (2018/2900(RSP))

(2020/C 363/15)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon saksalaisen voittoa tavoittelemattoman mediaorganisaation CORRECTIVin johtaman tutkivien journalistien muodostaman ryhmän 18. lokakuuta 2018 tekemät paljastukset cum ex -skandaalista,
- ottaa huomioon Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta 24. marraskuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta 24. marraskuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 ⁽²⁾,
- ottaa huomioon direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla 9. joulukuuta 2014 annetun neuvoston direktiivin 2014/107/EU ⁽³⁾ (DAC2),
- ottaa huomioon direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse raportoitavia rajatylittäviä järjestelyjä koskevasta pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla 25. toukokuuta 2018 annetun neuvoston direktiivin (EU) 2018/822 ⁽⁴⁾ (DAC6),
- ottaa huomioon skandaalia käsittelevän Saksan liittopäivien neljännen tutkintavaliokunnan, jonka työn tuloksena julkaistiin raportti ⁽⁵⁾ kesäkuussa 2017,
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2015 ⁽⁶⁾ ja 6. heinäkuuta 2016 ⁽⁷⁾ antamansa päätöslauselmat veropäätöksistä ja muista luonteeltaan tai vaikutuksiltaan samankaltaisista toimenpiteistä,
- ottaa huomioon 16. joulukuuta 2015 antamansa päätöslauselman, johon sisältyy suosituksia komissiolle aiheesta lisää läpinäkyvyyttä, koordinoitua ja lähentymistä unionin yhtiöveropolitiikkoihin ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon 13. joulukuuta 2017 antamansa suosituksen neuvostolle ja komissiolle rahanpesua, veronkiertoa ja veropetoksia käsittelevän tutkinnan johdosta ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon 1. maaliskuuta 2018 antamansa päätöksen talousrikoksia, veropetoksia ja veronkiertoa käsittelevän erityisvaliokunnan TAX3 asettamisesta ja sen toimivallan, jäsenmäärän ja toimikauden keston määrittelystä ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84.

⁽²⁾ EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12.

⁽³⁾ EUVL L 359, 16.12.2014, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL L 139, 5.6.2018, s. 1.

⁽⁵⁾ Saksan liittopäivät, asiakirja 18/12700, 20.6.2017.

⁽⁶⁾ EUVL C 366, 27.10.2017, s. 51.

⁽⁷⁾ EUVL C 101, 16.3.2018, s. 79.

⁽⁸⁾ EUVL C 399, 24.11.2017, s. 74.

⁽⁹⁾ EUVL C 369, 11.10.2018, s. 132.

⁽¹⁰⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0048.

Torstai 29. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon parlamentin täysistunnossa 23. lokakuuta 2018 käydyn keskustelun cum ex -skandaalista,
  - ottaa huomioon 26. marraskuuta 2018 pidetyn ECON-valiokunnan ja TAX3-erityisvaliokunnan yhteiskokouksen,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että ”cum ex- ja cum -järjestelyillä” – osinkokeinotteluun perustuvilla kaupankäyntijärjestelmillä – tarkoitetaan kaupankäyntiä osakkeilla siten, että todellisen omistajan henkilöllisyys salataan ja molemmille osapuolille tai useammille osapuolille annetaan mahdollisuus vaatia lähdeveron palautuksia pääomatulojen verosta, joka on maksettu vain kerran;
- B. ottaa huomioon, että cum ex -skandaali paljastui 19 eurooppalaisen uutiskanavan yhteistyössä toteuttaman tutkinnan ansiosta, jossa oli osallisena 12 maata ja 38 toimittajaa;
- C. ottaa huomioon tiedot, joiden mukaan 11 jäsenvaltiota on menettänyt jopa 55,2 miljardin euron verotulot cum ex- ja cum -järjestelyjen johdosta;
- D. toteaa, että vahinkojen enimmäismäärää on kuitenkin vaikea laskea, koska monet toimet ovat alkaneet 90-luvun lopulla ja ne ovat vanhentuneet kauan sitten;
- E. toteaa, että eurooppalaisten toimittajien muodostaman ryhmän tekemä tutkimus osoittaa, että Saksa, Tanska, Espanja, Italia ja Ranska ovat oletettavasti cum ex -kaupankäynnin tärkeimmät kohdemarkkinat ja seuraavilla sijoilla ovat Norja, Suomi, Puola, Tanska, Alankomaat, Itävalta ja Tšekki tasavalta, ja toteaa, että käytännössä saattaa olla mukana tuntematon määrä unionin jäsenvaltioita sekä Euroopan vapaakauppaliiton maita (esimerkiksi Sveitsi);
- F. toteaa, että unionin jäsenvaltioissa, joita asia koskee eniten, on käynnissä tutkimuksia;
- G. toteaa, että cum ex- ja cum -järjestelyissä on joitakin veropetoksen tunnusmerkkejä ja on arvioitava, onko kansallista tai unionin lainsäädäntöä rikottu;
- H. toteaa, että saatujen tietojen mukaan näissä rikollisissa käytännöissä on mukana unionin jäsenvaltioiden rahoituslaitoksia, myös monia suuria ja tunnettuja liikepankkeja;
- I. toteaa, että joissakin tapauksissa asiasta vastaavat viranomaiset eivät tutkineet perusteellisesti muiden jäsenvaltioiden toimittamia tietoja cum ex -paljastuksista;
- J. toteaa, että paljastuksissa on keskeisenä tekijänä se, että ulkomaisilla sijoittajilla on oikeus pyytää palauttamaan osingoista pidätetty lähdevero;
- K. ottaa huomioon, että syyskuusta 2017 lähtien unionin jäsenvaltioiden on toisen hallinnollista yhteistyötä koskevan direktiivin (DAC2) mukaisesti hankittava tietoja rahoituslaitoksiltaan ja vaihdettava niitä verovelvollisten asuinjäsenvaltion kanssa vuosittain;
- L. ottaa huomioon, että kuudennen hallinnollista yhteistyötä koskevan direktiivin (DAC6) mukaisesti henkilön, joka vastaa raportoitavan ja ennalta määritetyt tunnusmerkit täyttävän rajatylittävän järjestelyn suunnittelusta, markkinoinnista tai organisoinnista tai tuo sen saataville toteuttamista varten, on ilmoitettava kyseisistä järjestelyistä kansallisille veroviranomaisille;
- M. toteaa, että talousrikoksia, veropetoksia ja veronkiertoa käsittelevän erityisvaliokunnan (TAX3) toimeksianto kattaa yksiselitteisesti kaikki sen toimikaudella ilmenevät merkitykselliset asiat, jotka kuuluvat sen toimivaltaan;
- N. toteaa, että väärinkäytösten paljastajien rooli on viimeisten 25 vuoden aikana osoittautunut merkittäväksi sellaisten arkaluonteisten tietojen paljastamisessa, jotka ovat yleisen edun keskiössä, mikä on osoittautunut todeksi myös cum ex- paljastusten tapauksessa ⁽¹⁾;

(¹) Euroopan parlamentin ECON- ja TAX3-valiokuntien kuulemistilaisuus 26. marraskuuta 2018 aiheesta ”Cum ex -skandaali: talousrikollisuus ja porsaanreiät nykyisessä oikeudellisessa kehityksessä”.

Torstai 29. marraskuuta 2018

1. tuomitsee ankarasti paljastuneet veropetokset ja verojen välttelyn, joiden vuoksi jäsenvaltioiden on julkisesti raportoitu menettäneen verotuloja joidenkin tiedotusvälineiden arvioiden mukaan jopa 55,2 miljardia euroa, ja toteaa tämän olevan isku Euroopan sosiaaliselle markkinataloudelle;
2. korostaa, että rahanpesun vastaisen EU:n direktiivin⁽¹⁾ mukaan välittömiin ja välillisiin veroihin liittyvät ”verorikokset” sisältyvät ”rikollisen toiminnan” laajaan määritelmään ja niitä pidetään rahanpesun esirikoksina; muistuttaa, että sekä luotto- että rahoituslaitokset samoin kuin veroneuvojat, tilintarkastajat ja lakimiehet ovat rahanpesudirektiivin mukaan ilmoitusvelvollisia ja joutuvat siten noudattamaan tiettyjä velvoitteita rahanpesun estämiseksi ja havaitsemiseksi ja siitä ilmoittamiseksi;
3. panee huolestuneena merkille, että cum ex -skandaali on järkyttänyt kansalaisten luottamusta verojärjestelmiin, ja korostaa, että on ratkaisevan tärkeää palauttaa kansalaisten luottamus ja varmistaa, ettei aiheuteta enempää menetyksiä;
4. pitää valitettavana, että veroasioista vastuussa oleva komission jäsen ei tunnusta tarvetta laajentaa kansallisten veroviranomaisten välistä nykyistä tietojenvaihtojärjestelmää;
5. pyytää Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista ja Euroopan pankkiviranomaista tekemään selvityksen osinkokeinotteluun perustuvista kaupankäyntijärjestelmistä, joita ovat esimerkiksi cum ex ja cum cum, jotta voidaan arvioida finanssimarkkinoiden eheyteen ja kansallisiin talousarvioihin mahdollisesti kohdistuvia uhkia, selvittää näihin järjestelmiin osallistuvien toimijoiden luonne ja suuruusluokka, arvioida, onko kansallista tai unionin lainsäädäntöä rikottu, arvioida jäsenvaltioiden rahoitusvalvontaviranomaisten toimia ja tehdä toimivaltaisille viranomaisille asianmukaisia suosituksia uudistuksiksi ja toimiksi;
6. korostaa, että raportoiduilla paljastuksilla ei ole vaikutusta unionin rahoitusjärjestelmän vakauteen;
7. suosittelee selvittämään tutkinnalla avulla, mikä rahoitusvalvojien, pörsien ja veroviranomaisten koordinoinnissa ja valvonnassa epäonnistui jäsenvaltioissa, jotka mahdollistivat näiden verovarkausjärjestelmien jatkumisen vuosien ajan, vaikka ne oli havaittu;
8. kehottaa antamaan kansallisille ja unionin tason valvontaviranomaisille valtuudet tutkia veronkiertokäytäntöjä, sillä ne saattavat uhata sisämarkkinoiden eheyttä;
9. korostaa, että nämä uudet paljastukset vaikuttavat kertovan mahdollisista puutteista kansallisissa verolainsäädännöissä ja jäsenvaltioiden viranomaisten nykyisissä tiedonvaihto- ja yhteistyöjärjestelmissä; kehottaa jäsenvaltioita panemaan tehokkaasti täytäntöön pakollisen automaattisen tiedonvaihdon verotuksen alalla;
10. kehottaa vahvistamaan veroviranomaisten tasolla tapahtuvaa tietojenvaihtoa, jotta estetään tietyissä jäsenvaltioissa ilmenneitä verotuksen luottamuksellisuuteen liittyviä ongelmia;
11. kehottaa kaikkien jäsenvaltioiden veroviranomaisia nimeämään keskitetyt yhteyspisteet yhteistä tutkintaa ja yhteistyötä koskevan OECD:n kansainvälisen työryhmän mallin mukaisesti ja kehottaa komissiota varmistamaan niiden välisen yhteistyön ja helpottamaan sitä, jotta voidaan huolehtia siitä, että rajat ylittäviä tapauksia koskevat tiedot jaetaan nopeasti ja tehokkaasti jäsenvaltioiden kesken;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20. toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

Torstai 29. marraskuuta 2018

12. kehottaa myös kansallisia toimivaltaisia viranomaisia tarvittaessa käynnistämään rikostutkintoja, käyttämään oikeudellisia välineitä epäilyttävien varojen jäädyttämiseksi, käynnistämään tutkimuksia skandaaliin mahdollisesti sekaantuneiden johtokuntien toimista sekä määrittämään asianomaisille osapuolille asianmukaisia ja varoittavia seuraamuksia; katsoo, että sekä näiden rikosten tekijät että niiden mahdollistajat, joihin kuuluu veroneuvojien ohella myös lakimiehiä, kirjanpitäjiä ja pankkeja, olisi saatettava viipymättä oikeuden eteen; korostaa, että on nopeasti lopetettava valkokaulusrikollisten rankaisemattomuus ja varainhoitosäädösten täytäntöönpanon entistä parempi valvonta;
13. kehottaa unionin ja jäsenvaltioiden viranomaisia tutkimaan vakuutusrahastojen ja vakuutusvalvojen roolia tässä skandaalissa;
14. kehottaa kansallisia veroviranomaisia hyödyntämään täysimääräisesti DAC6-direktiivin tarjoamat, raportoitavia rajatylittäviä järjestelyjä koskevaan pakolliseen automaattiseen tiedonvaihtoon verotuksen alalla liittyvät mahdollisuudet, ryhmäpyynnöt mukaan luettuna; kehottaa lisäksi lujittamaan DAC6-direktiiviä siten, että osinkokeinottelujärjestelmistä ja kaikista pääomatuloja koskevista tiedoista ilmoittaminen tehdään pakollisesti ja se käsittää myös osinkoja ja pääomatuloja koskevat veronpalautukset;
15. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita, joiden on todettu olevan osinkokeinotteluun perustuvien kaupankäyntijärjestelmien tärkeimpiä oletettuja kohdemarkkinoita, tutkimaan perusteellisesti ja analysoimaan osinkomaksukäytäntöjä omalla oikeuskäyttöalueellaan, kartoittamaan verolainsäädäntöjensä porsaanreiät, jotka luovat hyödyntämismahdollisuuksia veropetosten tekijöille ja veroja vältteville, analysoimaan näiden käytäntöjen mahdollista rajatylittävää ulottuvuutta ja tekemään lopun kaikista näistä haitallisista verokäytännöistä;
16. korostaa, että tarvitaan kansallisten viranomaisten välisiä koordinoituja toimia, jotta julkisista varoista laittomasti hankittujen resurssien takaisinperintä voidaan taata;
17. pyytää, että komissio arvioi ja jäsenvaltiot tarkistavat ja päivittävät jäsenvaltioiden väliset ja kolmansien maiden kanssa tehdyt kahdenväliset verosopimukset sellaisten porsaanreikien poistamiseksi, jotka kannustavat verotuksellisista syistä tapahtuvaan kaupankäyntiin verojen kiertämiseksi;
18. kehottaa komissiota välittömästi käynnistämään ehdotuksen laatimisen Europolin yhteyteen perustettavasta Euroopan talousrikosviranomaisesta, jolla olisi omat tutkintavaltuudet, ja rajojen yli tapahtuvien verotutkimusten eurooppalaisesta kehyksestä;
19. kehottaa komissiota tarkistamaan eri jäsenvaltioissa sijaitseviin emo- ja tytäryhtiöihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä annettua direktiiviä osinkokeinottelukäytäntöjen torjumiseksi;
20. kehottaa komissiota arvioimaan erityisrahoitusyhtiöiden ja erillisyyhtiöiden cum ex -asiakirjoista paljastunutta roolia ja ehdottamaan tarvittaessa näiden välineiden käytön rajoittamista;
21. pyytää komissiota harkitsemaan, tarvitaanko pääomatuloverotusta koskeva unionin kehys, joka vähentäisi kannustimia, jotka horjuttavat rajatylittäviä rahoitusvirtoja, jotka aiheuttavat jäsenvaltioiden välistä verokilpailua ja rapaattavat eurooppalaisten hyvinvointivaltioiden vakauden takaavia veropohjia;
22. pyytää komissiota harkitsemaan unionin rahanpesun selvittelykeskusta koskevaa lainsäädäntöehdotusta; toteaa, että se olisi yhteiseen tutkintaan liittyvä unionin tason yhteispiste ja varhaisvaroitusmekanismi;
23. panee merkille, että vuoden 2008 finanssikriisi on johtanut resurssien ja henkilöstön yleiseen vähentämiseen verohallinnoissa; kehottaa jäsenvaltioita investoimaan veroviranomaisten käytössä oleviin välineisiin ja nykyaikaistamaan niitä ja osoittamaan niille riittävät henkilöresurssit, jotta voidaan parantaa valvontaa ja vähentää aika- ja tietoaukkoja; kehottaa jäsenvaltioita parantamaan rahoitusviranomaisensa kapasiteettia ja valmiuksia, jotta voidaan varmistaa niiden täysimääräinen toimintakyky veropetoksien havaitsemisessa;
24. korostaa tarvetta suojella väärinkäytösten paljastajia, jotka paljastavat tietoja esimerkiksi veropetoksista ja verovilpistä kansallisella ja unionin tasolla; kehottaa kaikkia, joilla on julkisen edun kannalta merkityksellisiä tietoja, ilmoittamaan tiedot joko sisäisesti tai ulkoisesti kansallisille viranomaisille tai tarvittaessa suurelle yleisölle; kehottaa hyväksymään nopeasti ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta ja ottamaan huomioon Euroopan parlamentin asianomaisten valiokuntien lausunnot;

Torstai 29. marraskuuta 2018

25. pitää myönteisenä komission 12. syyskuuta 2018 esittämää ehdotusta, jolla muutetaan muiden säädösten ohella EPV:n perustamisesta annettua säädöstä EPV:n roolin vahvistamiseksi rahanpesun torjuntaan liittyvässä finanssialan valvonnassa (COM(2018)0646); korostaa, että yhteisen valvontamekanismin mukaan EKP:n tehtävänä on puuttua tilanteeseen aikaisessa vaiheessa asiaa koskevan unionin lainsäädännön mukaisesti; katsoo, että EKP:llä olisi oltava rooli kansallisten toimivaltaisten viranomaisten varoittamisessa ja sen olisi koordinoitava kaikkia toimia, jotka liittyvät epäilyyn rahanpesun vastaisen sääntöjen noudattamatta jättämisestä valvotuissa pankeissa tai ryhmissä;
26. katsoo, että TAXE-, TAX2-, PANA- ja TAX3-valiokuntien työtä olisi jatkettava tulevalla vaalikaudella parlamentin pysyvänä rakenteena, kuten talous- ja raha-asioiden valiokunnan alivaliokuntana;
27. kehottaa TAX3-erityisvaliokuntaa suorittamaan oman arvionsa cum ex -paljastuksista ja sisällyttämään sen tulokset ja mahdolliset asiaa koskevat suositukset loppuraporttiinsa;
28. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.
-

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0476

Saksan lastensuojeluviraston (Jugendamt) rooli rajatylittävissä perhekiistoissa**Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 Saksan lastensuojeluviraston (Jugendamt) roolista rajatylittävissä perhekiistoissa (2018/2856(RSP))**

(2020/C 363/16)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 227 artiklan,
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 81 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 24 artiklan,
- ottaa huomioon lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen 8 ja 20 artiklan, joissa korostetaan hallitusten velvollisuutta suojella lapsen identiteettiä ja myös hänen perhesuhteitaan,
- ottaa huomioon vuonna 1963 tehdyn konsulisuheteita koskevan Wienin yleissopimuksen ja erityisesti sen 37 artiklan b alakohdan,
- ottaa huomioon 29. toukokuuta 1993 tehdyn Haagin yleissopimuksen lasten suojelusta ja yhteistyöstä kansainvälisissä lapsiksiottamisasioissa,
- ottaa huomioon 27. marraskuuta 2003 tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2201/2003 ⁽¹⁾ (Bryssel II a) ja erityisesti sen 8, 10, 15, 16, 21, 41, 55 ja 57 artiklan,
- ottaa huomioon 13. marraskuuta 2007 oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (asiakirjojen tiedoksianto) ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta ⁽²⁾ annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1393/2007,
- ottaa huomioon 15. helmikuuta 2011 annetun komission tiedonannon ”Lapsen oikeuksia koskeva EU:n toimintasuunnitelma” (COM(2011)0060),
- ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön ja erityisesti sen 22. joulukuuta 2010 asiassa C-497/10 PPU, Mercredi v. Chaffe ⁽³⁾ antaman tuomion ja 2. huhtikuuta 2009 A:n vireille saattamassa asiassa C-523/07 ⁽⁴⁾ antaman tuomion,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeusviraston toteuttaman lastensuojelujärjestelmiä koskevan kartoituksen,
- ottaa huomioon Saksan lastensuojeluviraston (Jugendamt) roolista rajatylittävissä perhekiistoissa saatujen vetoomusten erittäin suuren määrän,
- ottaa huomioon Saksaan tehtyä tiedonhankintamatkaa (23. ja 24. marraskuuta 2011) koskevassa raportissa esitetyt suositukset, joiden mukaan olisi tutkittava Saksan lastensuojeluviraston (Jugendamt) roolista esitettyjä vetoomuksia,

⁽¹⁾ EUVL L 338, 23.12.2003, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 324, 10.12.2007, s. 79.

⁽³⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 22. joulukuuta 2010, Barbara Mercredi v. Richard Chaffe C-497/10, ECLI:EU:C:2010:829.

⁽⁴⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 2. huhtikuuta 2009, A, C-523/07, ECLI:EU:C:2009:225.

Torstai 29. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2016 antamansa päätöslauselman lapsen edun turvaamisesta EU:ssa Euroopan parlamentille esitettyjen vetoomusten perusteella ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon lasten hyvinvointia käsittelevän vetoomusvaliokunnan työryhmän 3. toukokuuta 2017 päivätyt suositukset,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että parlamentin vetoomusvaliokunta on saanut yli 10 vuoden ajan vetoomuksia, joissa hyvin monet muut kuin saksalaiset vanhemmat kertovat Saksan lastensuojeluviraston (Jugendamt) heitä kohtaan harjoittamasta järjestelmällisestä syrjinnästä ja mielivaltaisista toimista lapsiin vaikuttavissa rajatylittävissä perhekiistoissa, muun muassa vanhempainvastuun ja lapsen huoltajuuden yhteydessä;
- B. toteaa, että vetoomusvaliokunnan kanta perustuu pääasiassa vetoomuksen esittäjän subjektiiviseen raporttiin eikä sillä yleensä ole pääsyä tuomioistuinten päätöksiin, jotka antavat kattavan ja objektiivisen kuvauksen tilanteesta ja jotka sisältävät sekä vanhempien, lasten että todistajien lausuntoja;
- C. ottaa huomioon, että lastensuojeluvirastolla (Jugendamt) on keskeinen asema Saksan perheoikeusjärjestelmässä, sillä se on osapuolena kaikissa perhekiistoissa, joihin liittyy lapsia;
- D. ottaa huomioon, että lapsia koskevissa perhekiistoissa lastensuojeluvirasto (Jugendamt) antaa tuomareille suosituksen, joka on luonteeltaan käytännössä sitova, ja se voi hyväksyä väliaikaisia toimenpiteitä, kuten "Beistandschaft" (oikeudellinen neuvonta), joita ei voi riitauttaa;
- E. ottaa huomioon, että Jugendamt on vastuussa Saksan tuomioistuinten tekemien päätösten täytäntöönpanosta; toteaa, että lastensuojeluviraston näitä päätöksiä koskeva laaja tulkinta on vetoomuksen esittäjien mukaan usein haitannut muiden kuin saksalaisten vanhempien oikeuksien tehokasta suojelua;
- F. toteaa, että se, etteivät Saksan toimivaltaiset viranomaiset tunnusta eivätkä saata voimaan muiden EU:n jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten päätöksiä ja tuomioita rajatylittävissä perhekiistoissa, voi rikkoa vastavuoroisen tunnustamisen ja jäsenvaltioiden keskinäisen luottamuksen periaatetta, mikä vaarantaa lapsen edun tehokkaan suojelemisen;
- G. ottaa huomioon, että vetoomuksen esittäjät arvostelivat sitä, että perheoikeudellisissa kiistoissa, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia, Saksan toimivaltaiset viranomaiset tulkitsevat järjestelmällisesti lapsen edun suojelemista varmistamalla, että lapset pysyvät Saksan alueella, myös tapauksissa, joissa on ilmoitettu muuhun kuin saksalaiseen vanhempaan kohdistuvista väärinkäytöksistä ja perheväkivallasta;
- H. ottaa huomioon, että muut kuin saksalaiset vanhemmat kertovat vetoomuksissaan siitä, etteivät heidän alkuperämaansa viranomaiset anna riittävää tai minkäänlaista neuvontaa tai oikeudellista tukea tapauksissa, joissa Saksan viranomaiset, kuten Jugendamt, ovat väitetyt toteuttaneet heitä syrjiviä tai heille epäedullisia oikeudellisia ja hallinnollisia menettelyjä lapsia koskevissa perhekiistoissa;
- I. ottaa huomioon, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelta saatujen tietojen mukaan ihmisoikeustuomioistuimessa on nostettu Saksaa vastaan 17 kannetta, jotka koskevat vanhempainvastuuta tai lasten huoltajuutta rajatylittävissä perhekiistoissa ja joissa kantaja on muu kuin saksalainen, ja toteaa, että yhtäkään kannetta ei ole otettu käsiteltäväksi;
- J. toteaa, että EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden on taattava lapsen oikeuksien täysimääräinen suojeleminen sellaisena kuin niistä on määrätty EU:n perusoikeuskirjassa; ottaa huomioon, että lapsen etu, joka toteutuu ensisijaisesti ja parhaiten omassa perheessä, on peruseriaate, jota olisi noudatettava ohjenuorana kaikissa lastenhoitoon liittyvissä päätöksissä kaikilla tasoilla;

⁽¹⁾ EUVL C 66, 21.2.2018, s. 2.

Torstai 29. marraskuuta 2018

- K. ottaa huomioon, että lisääntynyt liikkuvuus EU:ssa on johtanut rajatylittävien vanhempainvastuuta ja lapsen huoltajuutta koskevien riita-asioiden lisääntymiseen; toteaa, että komission on tehostettava toimiaan edistääkseen kaikkien EU:n jäsenvaltioiden ratifioimassa YK:n yleissopimuksessa lapsen oikeuksista vahvistettujen periaatteiden johdonmukaista ja konkreettista täytäntöönpanoa kaikissa jäsenvaltioissa, myös Saksassa;
- L. ottaa huomioon, että Bryssel II a -asetuksen soveltamisala ja tavoitteet perustuvat unionin kansalaisten kansalaisuudesta riippumattoman tasa-arvoisen kohtelun periaatteeseen ja jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien välisen keskinäisen luottamuksen periaatteeseen;
- M. ottaa huomioon, että Bryssel II a -asetuksen säännökset eivät missään tapauksessa saisi johtaa siihen, että sen taustalla olevia pyrkimyksiä varmistaa vastavuoroinen kunnioitus ja tunnustaminen, välttää kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää ja mikä tärkeintä, suojella objektiivisesti lapsen etua, käytetään väärin;
- N. katsoo, että Saksan toimivaltaisten viranomaisten hyväksymien lapsiin vaikuttavia rajatylittäviä perhekiistoja koskevien menettelyjen ja käytäntöjen syrjimättömän luonteen täsmällisten ja yksityiskohtaisten tarkastusten puuttumisella voi olla haitallisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin ja tämä voi johtaa muiden kuin saksalaisten vanhempien oikeuksien lisääntyvään rikkomiseen;
- O. toteaa, että toissijaisuusperiaatetta sovelletaan kaikissa aineellisen perheoikeuden alaan kuuluvissa asioissa;
- P. ottaa huomioon, että Saksan liittovaltion perustuslakituomioistuin päätti, että tuomioistuin voi pyytää sellaisen lapsen kuulemista, joka ei ole vielä täyttänyt kolmea vuotta päätöksentekohetkellä; ottaa huomioon, että muissa EU:n jäsenvaltioissa tämän ikäiset lapset katsotaan liian nuoriksi ja kypsyttömiksi, jotta heitä kuultaisiin heidän vanhempiaan koskevissa riita-asioissa;
- Q. ottaa huomioon, että lapsen oikeus perhe-elämään ei saisi olla uhattuna liikkumis- ja oleskeluvapauden kaltaisten perusoikeuksien harjoittamisen vuoksi;
- R. ottaa huomioon, että Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistetaan EU:n oikeuden itsenäinen käsite lapsen "tavanomaisesta asuinpaikasta" ja että kriteerit, joita kansalliset oikeusjärjestelmät käyttävät tavanomaista asuinpaikkaa määrittäessään, eroavat toisistaan;
- S. ottaa huomioon EU:n perusoikeuskirjan 24 artiklan mukaan lapsilla on oikeus pitää säännöllisesti yllä henkilökohtaisia suhteita ja suoria yhteyksiä vanhempiinsa, kun vanhemmat harjoittavat oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen, ellei tämä ole lapsen oikeuksien vastaista;
1. panee erittäin huolestuneena merkille, että muiden kuin saksalaisten vanhempien vetoamuksissa esiintuotuja Saksan perheoikeusjärjestelmän ongelmia, kuten lastensuojeluviraston roolia, ei ole edelleenkaan ratkaistu; korostaa, että vetoamusvaliokunta saa jatkuvasti muilta kuin saksalaisilta vanhemmilta vetoamuksia, joissa raportoidaan vakavasta syrjinnästä, joka johtuu toimivaltaisten Saksan viranomaisten lapsia koskevissa rajatylittävissä perhekiistoissa käyttämistä menettelyistä ja käytännöistä;
  2. panee huolestuneena merkille lastensuojeluviraston harjoittaman väitetyn syrjinnän muita kuin saksalaisia vanhempia kohtaan;
  3. huomauttaa, että vetoamusvaliokunta on jo kauan käsitellyt vetoamuksia, jotka koskevat Saksan lastensuojeluviraston (Jugendamt) roolia; panee merkille Saksan toimivaltaisen ministeriön toimittamat yksityiskohtaiset vastaukset Saksan perheoikeusjärjestelmän toiminnasta mutta korostaa, että vetoamusvaliokunta saa jatkuvasti vetoamuksia muiden kuin saksalaisten vanhempien väitetystä syrjinnästä;
  4. korostaa Bryssel II a -asetuksessa säädettyä kansallisten viranomaisten velvoitetta tunnustaa ja panna täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa annetut tuomiot lapsiin liittyvissä tapauksissa; on huolissaan siitä, että perheoikeudellisissa kiistoissa, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia, Saksan viranomaiset voivat väitetysti järjestelmällisesti kieltäytyä tunnustamasta muissa jäsenvaltioissa tehtyjä oikeudellisia päätöksiä tapauksissa, joissa hiukan alle kolmen vuoden ikäisiä lapsia ei ole kuultu; korostaa, että tämä seikka heikentää vastavuoroisen luottamuksen periaatetta sellaisten muiden jäsenvaltioiden kanssa, joiden oikeusjärjestelmät asettavat erilaisia ikärajoja lapsen kuulemiselle;

Torstai 29. marraskuuta 2018

5. pitää valitettavana, että komissio on jo vuosia jättänyt toteuttamatta Saksan perheoikeusjärjestelmässä, myös lastensuojeluvirastossa, perheasioita koskeviin rajatylittäviin riita-asioihin käytettyjen menettelyjen ja käytäntöjen täsmällisiä tarkastuksia eikä näin ollen ole suojellut lapsen etua ja kaikkia siihen liittyviä oikeuksia;
6. palauttaa mieliin komission vastauksen Jugendamtin roolista rajatylittävässä perhekiistoissa esitettyihin vetoomuksiin; toistaa, että EU:lla ei ole yleistä toimivaltaa perheoikeutta koskeissa asioissa, että aineellinen perheoikeus kuuluu jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan eikä komissio voi valvoa sitä ja että kun on kyse Jugendamtin toiminnasta, oikeus on haettava kansallisella tasolla, ja toistaa, että jos vanhemmat katsovat, että heidän perusoikeuksiaan on rikottu, he voivat tehdä valituksen Strasbourgissa toimivalle Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelle sen jälkeen, kun kaikki kansalliset oikeussuojakeinot on käytetty;
7. korostaa, että jäsenvaltioiden on tärkeää kerätä tilastotietoja lasten huoltajuutta ja ulkomaalaisia vanhempia koskevista hallinnollisista ja oikeudellisista menettelyistä ja erityisesti tuomioiden tuloksista, jotta voidaan analysoida yksityiskohtaisesti kehitystä ajan mittaan ja tarjota vertailuarvoja;
8. korostaa Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti EU:n oikeuden itsenäistä käsitettä lapsen "tavanomaisesta asuinpaikasta" ja sitä, että kriteerit, joita kansalliset oikeuslaitokset käyttävät tavanomaista asuinpaikkaa määrittäessään, eroavat toisistaan;
9. kehottaa komissiota varmistamaan, että Saksan tuomioistuimet ovat määrittäneet lapsen tavanomaisen asuinpaikan asianmukaisesti tapauksissa, joihin vetoamusvaliokunnan saamista vetoomuksissa viitataan;
10. arvostelee voimakkaasti sitä, että Saksassa ei ole tilastotietoja niiden tapausten lukumäärästä, joissa tuomiot eivät ole Jugendamtin suositusten mukaisia, sekä sellaisten perhekiistojen tuloksista, joissa on mukana kahta eri kansalaisuutta edustavan pariskunnan lapsia, huolimatta useiden vuosien ajan esitetystä pyynnöstä siitä, että tällaisia tietoja olisi kerättävä ja ne olisi julkistettava;
11. kehottaa komissiota arvioimaan kyseisissä vetoomuksissa sitä, ovatko Saksan tuomioistuimet noudattaneet asianmukaisesti Bryssel II a -asetuksen säännöksiä vahvistaessaan toimivaltansa ja ovatko ne ottaneet huomioon muiden jäsenvaltioiden tuomioistuinten antamat tuomiot tai päätökset;
12. tuomitsee sen, että tapauksissa, joissa vanhemmilla on lasten tapaamisoikeus vain valvotuissa oloissa se, että muut kuin saksalaiset vanhemmat eivät ole noudattaneet lastensuojeluviraston menettelyä, jonka mukaan keskustelut lasten kanssa käydään saksaksi, on johtanut keskustelujen keskeyttämiseen ja muiden kuin saksalaisten vanhempien ja heidän lastensa yhteydenpidon kieltämiseen; katsoo, että tämä lastensuojeluviraston käyttämä menettely merkitsee selvää alkuperään ja kieleen perustuvaa syrjintää muita kuin saksalaisia kohtaan;
13. korostaa, että lastensuojeluviranomaiset sallivat yleensä yhteisen äidinkielen käytön ja jos se on tarpeen lapsen hyvinvoinnin ja turvallisuuden varmistamiseksi, kuten mahdollisissa lapsikaappaustapauksissa, ne pyrkivät järjestämään tulkinnat, jotta voidaan varmistaa, että lastensuojeluviranomaiset ymmärtävät keskustelun sisällön;
14. on täysin vakuuttunut siitä, että kun kyseessä on lasten tapaamisoikeus valvotuissa oloissa, Saksan viranomaisten on sallittava vanhempien ja lasten välisissä keskusteluissa vanhempien kaikkien kielten käyttö; pyytää ottamaan käyttöön järjestelyjä, joilla varmistetaan, että muut kuin saksalaiset vanhemmat ja heidän lapsensa voivat olla yhteydessä yhteisellä kielellään, sillä kielenkäytöllä on ratkaiseva merkitys vanhempien ja heidän lastensa vahvojen tunnesiteiden ylläpitämisessä ja sillä varmistetaan lasten kulttuuriperinnön ja hyvinvoinnin tehokas suojeleminen;
15. uskoo vakaasti, että on noudatettava johdonmukaisesti ja tehokkaasti lasten hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä käsittelevän vetoamusvaliokunnan työryhmän 3. toukokuuta 2017 antaman loppuraportin suosituksia ja erityisesti niitä, jotka liittyvät suoraan tai epäsuorasti Jugendamtin rooliin ja Saksan perheoikeusjärjestelmään;

Torstai 29. marraskuuta 2018

16. muistuttaa Saksaa sen lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen, myös sen 8 artiklan, mukaisista kansainvälisistä velvoitteista; katsoo, että kaikkien Saksan toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä merkittäviä parannuksia, jotta voidaan asianmukaisesti turvata kahta kansalaisuutta edustavien pariskuntien lasten oikeus säilyttää identiteettinsä, myös perhesuhteensa, niin kuin lainsäädännössä niistä määrätään ilman, että niihin puututaan laittomasti;
17. katsoo, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 81 artiklan valossa komissio voi toimia ja sen on toimittava aktiivisesti varmistaakseen oikeudenmukaiset ja johdonmukaiset syrjimättömät käytännöt vanhempien välillä rajatylittävissä lasten huoltajuutta koskevissa asioissa koko unionin alueella;
18. kehottaa komissiota varmistamaan, että Saksan perheoikeudessa, myös lastensuojeluvirastossa, perheasioita koskeviin rajatylittäviin riita-asioihin sovelletut menettelyt ja käytännöt ovat luonteeltaan syrjimättömiä;
19. muistuttaa, että toissijaisuusperiaatetta sovelletaan aineellisen perheoikeuden alaan kuuluvissa asioissa;
20. kehottaa komissiota lisäämään sosiaalialan viranomaisten koulutusta ja kansainvälistä vaihtoa, jotta heidän tietoisuutensa eri jäsenvaltioissa olevien vastapuolten toiminnasta ja hyvien käytäntöjen vaihto lisääntyvät;
21. korostaa, että on tärkeää tehdä tiivistä yhteistyötä ja varmistaa tehokas viestintä lasten huoltajuusasioissa toimivien eri kansallisten ja paikallisten viranomaisten välillä sosiaalipalveluista oikeus- ja keskusviranomaisiin;
22. korostaa tarvetta parantaa Saksan viranomaisten ja muiden EU:n jäsenvaltioiden viranomaisten keskinäistä oikeudellista ja hallinnollista yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa keskinäinen luottamus siihen, että Saksassa tunnustetaan ja pannaan täytäntöön muiden EU:n jäsenvaltioiden viranomaisten päätökset ja tuomiot lapsia koskevissa rajatylittävissä perhekiistoissa;
23. muistuttaa, että on tärkeää tarjota muille kuin saksalaisille vanhemmille viipymättä alusta alkaen ja lapsiin liittyvien menettelyjen kaikissa vaiheissa kattavia ja selkeitä tietoja menettelyistä ja niiden mahdollisista seurauksista kielellä, jota kyseiset vanhemmat ymmärtävät täysin, jotta voidaan välttää tapaukset, joissa vanhemmat antavat suostumuksensa ilman että he täysin ymmärtävät sitoumustensa vaikutuksia; kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan kohdennettuja toimia, joilla ne pyrkivät parantamaan kansalaisilleen antamaansa oikeudellista tukea, neuvontaa ja tiedotusta tapauksissa, joissa nämä ovat ilmoittaneet Saksan viranomaisten soveltaneen heitä kohtaan syrjiviä tai epäedullisia oikeudellisia ja hallinnollisia menettelyjä lapsia koskevissa rajatylittävissä perhekiistoissa;
24. korostaa, että ilmoitetut tapaukset, joissa muita kuin saksalaisia vanhempia on estetty kommunikoimasta lastensa kanssa heidän yhteisellä äidinkielellään vierailujen aikana, ovat kieleen perustuva syrjintää ja ne ovat myös vastoin pyrkimystä edistää monikielisyyttä ja kulttuurisen taustan monimuotoisuutta unionissa ja ne rikkovat ajatuksen, omantunnon ja uskonnon vapautta koskevia perusoikeuksia;
25. kehottaa Saksaa tehostamaan toimiaan sen varmistamiseksi, että vanhemmat voivat käyttää lastensa kanssa yhteistä äidinkieltä valvottujen vierailujen aikana;
26. ilmaisee huolensa vetoomuksen esittäjien esiin tuomista tapauksista, jotka koskevat Saksan toimivaltaisten viranomaisten asettamia lyhyitä määräaikoja ja heidän lähettämiään asiakirjoja, joita ei ole toimitettu muun kuin saksalaisen vetoomuksen esittäjän kielellä; korostaa kansalaisten oikeutta kieltäytyä hyväksymästä asiakirjoja, joita ei ole kirjoitettu kielellä tai käännetty kielelle, jota henkilö ymmärtää, kuten asetuksen (EY) N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa säädetään; kehottaa komissiota arvioimaan perinpohjaisesti tämän asetuksen säännösten täytäntöönpanoa Saksassa, jotta voidaan puuttua asianmukaisesti kaikkiin mahdollisiin rikkomuksiin;
27. kehottaa komissiota tarkistamaan kielivaatimusten noudattamisen menettelyjen aikana Saksan tuomioistuimissa Euroopan parlamentille esitetyissä vetoomuksissa mainituissa tapauksissa;

Torstai 29. marraskuuta 2018

28. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan kohdennettuja toimia, joilla ne pyrkivät parantamaan kansalaisilleen antamaansa oikeudellista tukea, neuvontaa ja tiedotusta lapsia koskevilla rajatylittävissä perhe-riita-asioissa; panee tässä yhteydessä merkille, että liittovaltiotason toimivaltaiset Saksan ministeriöt ovat perustaneet saksalaisen keskusyhteyspisteen rajat ylittäviä perheselkkauksia varten, jotta voidaan tarjota neuvontaa ja tietoa vanhempainvastuuta koskevilla rajatylittävissä riita-asioissa;

29. kehottaa jälleen komissiota ja jäsenvaltioita yhteisrahoittamaan ja edistämään sellaisen foorumin perustamista, joka tarjoaa apua toisessa maassa asuville EU-maiden kansalaisille perheoikeudellisissa menettelyissä;

30. muistuttaa jäsenvaltioita, että on tärkeää panna järjestelmällisesti täytäntöön vuonna 1963 tehdyn Wienin yleissopimuksen määräykset ja varmistaa, että suurlähetystöille tai konsulaattiedustustoille tiedotetaan alusta alkaen kaikista lastensuojelumenettelyistä, joissa on osallisina niiden kansalaisia, ja että niillä on täysi oikeus tutustua asiaankuuluviin asiakirjoihin; korostaa luotettavan konsuliyhteistyön merkitystä tällä alalla ja ehdottaa, että konsuliviranomaisille annettaisiin mahdollisuus osallistua menettelyn kaikkiin vaiheisiin;

31. muistuttaa jäsenvaltioita siitä, että niiden on tarjottava lapselle kaikki tarpeellinen ja perusteltu sijaishoito lapsen oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen 8 ja 20 artiklan sanamuodon mukaisesti ja erityisesti mahdollistettava lapsen hoidon jatkuvuus siten, että otetaan huomioon lapsen etninen, uskonnollinen, kielellinen ja kulttuurinen identiteetti;

32. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0477

WTO: tie eteenpäin**Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 WTO:sta: tie eteenpäin (2018/2084(INI))**

(2020/C 363/17)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 15. huhtikuuta 1994 Maailman kauppajärjestön (WTO) perustamisesta tehdyn Marrakeshin sopimuksen,
- ottaa huomioon WTO:n Dohan ministerikokouksen 14. marraskuuta 2001 antaman julkilausuman ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon aiemmat WTO:ta koskevat päätöslauselmansa ja erityisesti 24. huhtikuuta 2008 antamansa päätöslauselman ”Kohti uudistettua Maailman kauppajärjestöä” ⁽²⁾ ja 15. marraskuuta 2017 antamansa päätöslauselman ”WTO:n 11. ministerikokousta edeltävät monenväliset neuvottelut” ⁽³⁾,
- ottaa huomioon WTO:ta käsittelevän parlamentaarisen konferenssin Buenos Airesissa pidetyn vuosikokouksen yhteydessä 10. joulukuuta 2017 yksimielisesti hyväksytyyn päätöslauselmaan ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon Buenos Airesissa joulukuussa 2017 pidetyn 11. ministerikokouksen tulokset, joihin kuuluu joukko ministeripäätöksiä mutta ei ministerien yhteistä julkilausumaa ⁽⁵⁾, koska sitä ei kokouksessa voitu hyväksyä,
- ottaa huomioon Genevessä 11.–13. heinäkuuta 2017 järjestetyn kuudennen kauppaa tukevan avun yleisen tarkastelukonferenssin ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyyn Pariisin ilmastopöytäkirjan, joka on ollut voimassa marraskuusta 2016 alkaen;
- ottaa huomioon 8. lokakuuta 2018 julkaistun hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin raportin, joka osoittaa, että ilmaston lämpenemisen rajoittaminen 1,5 C:seen on edelleen mahdollista, jos maat lisäävät kansallisesti päätettyjä panoksiaan vuoteen 2020 mennessä;
- ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2018 annettujen Eurooppa-neuvoston päätelmien ⁽⁸⁾ 16 kohdan,
- ottaa huomioon 31. toukokuuta 2018 hyväksytyyn Yhdysvaltojen ja Japanin kauppaministerien ja Euroopan unionin kolmenvälisen kokouksen yhteisen julkilausuman ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon 20. EU–Kiina-huippukokouksen yhteisen julkilausuman ⁽¹⁰⁾, jolla perustetaan WTO:n uudistamista käsittelevä yhteinen työryhmä, jolla on varaministeritason puheenjohtaja,

⁽¹⁾ Dohan ministerikokouksen 14. marraskuuta 2001 antama julkilausuma – https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm

⁽²⁾ EUVL C 259 E, 29.10.2009, s. 77.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0439.

⁽⁴⁾ <http://www.europarl.europa.eu/pcwto/en/sessions/2017.html>

⁽⁵⁾ https://www.wto.org/english/news_e/news17_e/mc11_10dec17_e.htm

⁽⁶⁾ https://www.wto.org/english/tratop_e/devel_e/a4t_e/gr17_e/gr17programme_e.htm

⁽⁷⁾ <https://www.ykliitto.fi/yk70v/yk/kehitys/post-2015>

⁽⁸⁾ <http://www.consilium.europa.eu/press/press-releases/2018/06/29/20180628-euco-conclusions-final/>

⁽⁹⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/may/tradoc_156906.pdf

⁽¹⁰⁾ <https://www.consilium.europa.eu/media/36165/final-eu-cn-joint-statement-consolidated-text-with-climate-change-clean-energy-annex.pdf>

Torstai 29. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon komission 18. syyskuuta 2018 päivätyn tausta-asiakirjan WTO:n nykyaikaistamisesta, ⁽¹⁾
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
  - ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan mietinnön ja kehitysvaliokunnan lausunnon (A8-0379/2018),
- A. ottaa huomioon, että WTO:lla on sen perustamisesta lähtien ollut keskeinen rooli monenvälisyyden vahvistamisessa, osallistavan maailmantalouden edistämiseksi sekä avoimen, sääntöihin perustuvan ja syrjimättömän monenvälisen kauppajärjestelmän tukemisessa; toteaa, että kehitysmaiden osuus maailmankaupasta on nykyään noin puolet, kun se oli 33 prosenttia vuonna 2000, ja että äärimmäisessä köyhyydessä elävien ihmisten määrä on puolittunut vuodesta 1990 vähän alle miljardiin ihmiseen; toteaa, että WTO perustuu oikeuksien ja velvollisuuksien järjestelmään, joka velvoittaa jäsenet avaamaan omat markkinansa ja olemaan harjoittamatta syrjintää;
- B. toteaa, että WTO:n olisi edelleen oltava hallitusten ja yritysten tärkein kiinnekohta sääntöjen laatimisen ja kauppakiistojen osalta;
- C. ottaa huomioon, että EU on johdonmukaisesti kannattanut vahvaa, monenvälistä, sääntöihin perustuvaa kaupankäyntiä, koska EU:n talous ja työntekijät ja kuluttajat EU:n ja sen kumppaneiden alueella ovat yhä suuremmissa määrin yhdyntyneitä globaaleihin arvoketjuihin ja riippuvaisia ennakoitavissa olevista kehityskuluista kansainvälisessä kaupassa, niin tuonnissa kuin viennissä, sekä sosiaalisista ja ympäristöolosuhteista;
- D. toteaa, että Buenos Airesissa joulukuussa 2017 pidetyn WTO:n 11. ministerikokouksen tulokset tuottivat pettymyksen ja osoittivat selvästi, että järjestön neuvottelujärjestelmä on lamaantunut;
- E. ottaa huomioon, että sääntöihin perustuva monenvälinen kauppajärjestelmä on syvimmissä WTO:n perustamisen jälkeisessä kriisissään ja että uhattuina ovat järjestön perustoiminnot, erityisesti olennaisten sääntöjen laatiminen ja rakenteiden luominen kansainväliselle kaupalle sekä tehokkaimman ja kehittyneimmän monenvälisen järjestön riitojenratkaisumenettelyn tarjoaminen;
- F. toteaa, että kaupan helpottamissopimuksen kaltaisista merkittävistä poikkeuksista huolimatta WTO:n kauppauudistus on viivästynyt 2000-luvulta lähtien;
- G. ottaa huomioon, että valituselin on WTO:n ”kruununjalokivi”, mikä johtuu sen päätösten sitovuudesta ja siitä, että se toimii riippumattomana ja puolueettomana muutoksenhakuelimena; ottaa huomioon, että WTO:n valituselimen tuomareita on tuomari Shree Baboo Chekitan Servansingin toimikauden päätyttyä enää toiminnan edellyttämä vähimmäismäärä eli nimitettyjä tuomareita on vain kolme; toteaa, että tämä Yhdysvaltojen hallinnosta johtuva umpikuja voisi johtaa siihen, että kaikkien WTO:n jäsenten välisten kiistojen ratkaisemiseen tarvittava järjestelmä romahtaa;
1. toteaa jälleen sitoutuneensa kaikilta osin monenvälisyyden kestäväan arvoon ja kehottaa laatimaan kauppaohjelman, joka perustuu kaikkia hyödyttävään reiluun ja sääntöihin perustuvaan kauppaan ja jolla edistetään rauhaa, turvallisuutta ja kestäväan kehityksen toimintaohjelmaa ottamalla mukaan ja edistämällä sosiaalisia oikeuksia sekä ympäristö- ja ihmisoikeuksia ja varmistamalla, että monenvälisesti hyväksytyt ja yhdenmukaistettuja sääntöjä sovelletaan kaikkiin tasavertaisesti ja todellakin noudatetaan; korostaa, että WTO:n on myös osaltaan edistettävä reilua kauppaa ja torjuttava epäterveitä käytäntöjä; korostaa, että kauppa ei ole päämäärä sinänsä vaan väline maailmanlaajuisesti määriteltyjen kehitystavoitteiden saavuttamiseksi;

⁽¹⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf

Torstai 29. marraskuuta 2018

2. katsoo, että WTO:ta on nykyaikaistettava kiireellisesti viimeisimmän kehityksen valossa ja myös sen vuoksi, että Dohan kehitysohjelman toteuttamisessa ei ole edistytty pitkään aikaan, ja toteaa, että useita WTO:n toiminnan näkökohtia on tarkasteltava perusteellisesti uudelleen sen tehokkuuden ja legitimitietin lisäämiseksi; pitää tässä yhteydessä äärimmäisen tärkeänä, että WTO:n sihteeristö antaa kaikille WTO:n jäsenille tilaisuuden osallistua keskusteluun alusta alkaen; kehottaa komissiota ja WTO:n jäseninä olevia EU:n jäsenvaltioita sopimaan yhteisistä kannoista muiden WTO:n jäsenten, erityisesti EU:n tärkeimpien kauppakumppaneiden, kuten Yhdysvaltojen, Japanin, Kiinan, Kanadan, Brasilian ja Intian kanssa; pitää rohkaisevina ensimmäisiä lausuntoja, joita on annettu WTO:n uudistamista käsitelleen EU:n ja Kiinan huippukokouksen yhteydessä;

3. panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille Eurooppa-neuvoston komissiolle 28. ja 29. kesäkuuta 2018 antaman toimeksiannon ja panee merkille päätelmissä sekä WTO:n nykyaikaistamista koskevassa 18. syyskuuta 2018 päivätyssä komission tausta-asiakirjassa ja Kanadan WTO:n nykyaikaistamisesta 25. syyskuuta 2018 tekemissä ehdotuksissa esitetyn lähestymistavan; odottaa mielenkiinnolla, että julkaistaan lisää ehdotuksia, joita ovat laatineet erityisesti kehitysmaat sekä WTO:n jäsenvaltioiden välillä jo toimivat työryhmät;

4. ilmaisee syvän huolensa siitä, että valituselimen toimista on täytetty vain kolme, mikä heikentää vakavasti riitojenratkaisumenettelyn nykyistä ja asianmukaista toimintaa, sekä kehottaa Yhdysvaltoja ratkaisemaan tämän tilanteen tavalla, joka mahdollistaa sen, että valituselimen avoimet toimet täytetään nopeasti; pitää myönteisinä komission WTO:n nykyaikaistamista koskevassa tausta-asiakirjassaan alun perin esittämiä ehdotuksia siitä, miten umpikuja ratkaistaan puuttamalla joihinkin esiin tulleisiin huolenaiheisiin, muun muassa poistuvia jäseniä koskeviin siirtymäsääntöihin tai muutoksiin, jotka koskevat toimikausien kestoa valituselimestä tai määräaika, johon mennessä raportti on viimeistään julkaistava, sekä valituselimen vahvistamaa uutta oikeuskäytäntöä; panee merkille, että Yhdysvaltojen WTO:n valituselimeen liittyvät huolenaiheet ulottuvat menettelymuutoksia pidemmälle ja merkitsevät merkittäviä uudistuksia elimen tuomareiden päätöksiin;

5. katsoo, ettei Yhdysvaltojen 31. toukokuuta 2018 tekemä päätös asettaa tulleja teräs- ja alumiinituotteille ”kansallisen turvallisuuden” perusteella vuonna 1962 annetun kaupanlaajennuslain 232 §:n nojalla ole oikeutettu, sillä ei puututa maailmanmarkkinoilla olevan teräksen liiallisen määrän muodostamaan ongelmaan eikä se ole WTO:n sääntöjen mukainen; kannustaa painokkaasti komissiota tekemään yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa kaupan liittyvien erimielisyyksien käsittelemiseksi ja kaupan esteiden poistamiseksi sääntöihin perustuvien WTO:n riitojenratkaisumenettelyjen puitteissa;

6. katsoo, että nykyisen kriisin perimmäisten syiden poistamiseksi on tarpeen, että WTO mukautuu muuttuvaan maailmaan ja ratkaisee samalla joitakin Dohan kehitysohjelmaan liittyviä ratkaisemattomia ongelmia, erityisesti elintarviketurvan osalta; katsoo, että tämän vuoksi on tarpeen

- a) puuttua sääntöjen nykyisiin aukkoihin ja pyrkiä tasoittamaan toimintaedellytyksiä markkinavääristymiä aiheuttavien tukien ja valtionyritysten osalta ja pitää teollis- ja tekijänoikeuksien suojele ja investointimarkkinoille pääsy ajan tasalla; puuttua myös suojele ja pakollisen lähdekoodin julkistamista koskeviin kysymyksiin ja muihin valtiojohtoisin toimiin, jotka johtavat ylikapasiteettiin, ja teknologiasiirtoja sisältävien palveluiden ja investointien sääntelyllisiin esteisiin sekä yhteisyrityksiä ja kotimaisuusastetta koskeviin vaatimuksiin; seurata olemassa olevien sopimusten täytäntöönpanoa, hallintoa ja toimintaa;
- b) luoda tarvittava sääntelykehys, jotta voidaan vastata teknologian kehitykseen ja kattaa sähköinen kaupankäynti, globaalit arvoketjut, julkiset hankinnat, palveluiden ajantasaistettu kotimainen sääntely ja sekä mikro- ja pk-yritykset;
- c) saada hallintaan kaikkein kiireellisimmät maailmanlaajuiset ympäristö- ja sosiaaliset haasteet varmistamalla kauppa-, työ- ja ympäristöalan ohjelmien systemisen johdonmukaisuuden;
- d) suhtautuu tältä osin myönteisesti Buenos Airesissa hyväksytyihin yhteisiin julkilausumiin, jotka koskevat sähköistä kaupankäyntiä, kansallista sääntelyä, investointien helpottamista ja naisten taloudellista voimaannuttamista, sekä sittemmin näiden kysymysten osalta tehtyyn työhön;

7. korostaa, että Euroopan unionin olisi tuotava esiin yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa koskevia sääntöjään, jotta niitä edistetään kansainvälisesti ja niistä tulee esikuva kansainvälisten ja monenvälisten standardien kehittämiseksi;

Torstai 29. marraskuuta 2018

8. muistuttaa, että julkisten hankintojen markkinoille pääsy on yksi Euroopan unionin prioriteeteista kauppaneuvotte- luissa ja että tässä mielessä odotetaan vastavuoroisuuden ja molemminpuolisen edun hengessä, että WTO:n jäsenet täyttävät sitoumuksensa ja liittyvät julkisia hankintoja koskevaan sopimukseen (GPA) ja että kyseisen sopimuksen toimintaa parannetaan ja sen määräyksiä noudatetaan; panee merkille, että valtiontukijärjestelmään mahdollisesti tehtävien parannusten kattava vaikuttavuus ja julkisten yritysten rooli riippuvat osittain edistymisestä tällä alalla; kehottaa komissiota työskentelemään niiden jäsenten kanssa, jotka ovat liittymässä GPA-sopimukseen, jotta vauhditetaan niiden ponnisteluja hankintojen vapauttamisesta koituvien hyötyjen levittämiseksi WTO:n jäsenten keskuudessa;

9. on vakuuttunut siitä, että nykyinen erottelu kehittyneiden maiden ja kehitysmaiden välillä ei kuvasta taloudellista todellisuutta eikä tosiasiallista tilannetta WTO:ssa ja että tämä on ollut este Dohan kierroksen edistämiseksi, mistä on haittaa kaikkein eniten apua tarvitseville maille; kehottaa edistyneitä kehitysmaita kantamaan osansa vastuusta ja panostamaan toimintaan kehitystasonsa ja (alakohtaisen) kilpailukykyensä mukaisesti; panee merkille komission tausta-asiakirjassa esitetyt kehotukset laatia sääntöjä, joita sovelletaan, kun kehitysmaat rikastuessaan nousevat alhaisen tulotason asemastaan; katsoo, että erityis- ja erilliskohtelun mekanismeita olisi tarkasteltava uudelleen, jotta ne vastaisivat paremmin inhimillisen kehityksen indeksejä ja toimisivat toimintapoliittisena välineenä, jonka avulla kehitysmaat voivat yhdistää monenvälisen sopimusten täytäntöönpanon avun saamiseen rikkaammilta mailta ja avustusjärjestöiltä;

10. on erittäin tyytyväinen siihen, että helmikuussa 2017 kaksi kolmasosaa WTO:n jäsenistä oli ratifioinut kaupan helpottamissopimuksen; on vakuuttunut siitä, että kaupan helpottamissopimus on merkittävä esimerkki ja että se voisi tarjota mallin tulevia WTO-sopimuksia varten ottaen huomioon erot WTO:n jäsenten kehitystasossa ja -tarpeissa; kannustaa WTO:n jäseniä kantamaan vastuunsa ja pitämään sitoumuksissaan todellisen taloudellisen valtansa ja valmiuksiensa mukaan; katsoo, että tulevia haasteita ovat sopimuksen täysimittainen ratifiointi, erityisesti Afrikan jäsenmaissa, joiden ennakoitaan hyötyvän sopimuksesta eniten, kaupan helpottamissopimuksen tosiasiallinen täytäntöön- pano ja sopimuksen mukaisesta kehitysavusta ilmoittaminen;

11. toteaa, että kaiken kaikkiaan Kiinan liittyminen WTO:hon vuonna 2001 on lisännyt pääsyä sen kotimarkkinoille, mikä on hyödyttänyt maailmantaloutta; ilmaisee huolensa siitä, että Kiina ei sovelle WTO:n henkeä ja periaatteita sen kansallista kohtelua koskevien periaatteiden osalta;

12. katsoo, että neuvotteluprosessin toimintaa on tarpeen tarkistaa joustavoittamalla prosessia enemmän kuin on tällä hetkellä tehty konsensussääntöä noudattaen, samalla kun tunnustetaan, että yhtenäissitoumuksen periaate on rajoittanut monenvälisen kaupan hallinnoinnin tehokkuutta; ilmaisee tukensa joustavalle monenvälisyydelle, jossa WTO:n jäsenten, jotka ovat kiinnostuneita ajamaan jotakin tiettyä asiaa, josta täysi yksimielisyys ei ole vielä mahdollista, olisi voitava edistää ja tehdä useammankeskisiä sopimuksia joko WTO-sopimuksen liitteeseen 4 sisällytettävien sopimusten perusteella Marrakeshin sopimuksen II artiklan 3 kohdan, III artiklan 1 kohdan ja X artiklan 9 kohdan mukaisesti tai sellaisten ”kriittisen massan” sopimusten perusteella, joissa neuvotellut myönnytykset ulotetaan koskemaan WTO:n jäseniä suosituimmuskohtelun pohjalta; kannustaa komissiota olemaan käyttämättä näitä artikloja vaihtoehtona rakentavalle vuoropuhelulle kaikkien WTO:n jäsenten kanssa kaupan esteiden poistamiseksi ja WTO:n ja sen toimintojen uudistamiseksi; katsoo tässä yhteydessä, että WTO:n jäsenten olisi edistettävä WTO:n valmiuksien kehittämistä sen varmistamiseksi, että sillä on entistä suurempia tarpeitaan vastaavat taloudelliset ja inhimilliset resurssit, jotta työn laatu pysyy samana; katsoo, että yleisesti ottaen uusien jäsenten rahoitusosuuksien pitäisi kasvattaa WTO:n talousarviota eikä johtaa nykyisten jäsenten jäsenmaksujen pienemiseen;

13. toteaa, että sääntöihin perustuva monenvälisyys on edelleen keskeinen osa WTO:n rakennetta, joten valtiot voivat halutessaan syventää ja joustavoittaa useammankeskistä yhteistyötään aloilla, joilla on osoittautunut vaikeaksi päästä yhteisymmärrykseen; panee merkille, että tällaisten sopimusten on täydennettävä monenvälistä ohjelmaa eikä niitä saa käyttää kaupan esteiden raivaamisen vaihtoehtoisina foorumeina vaan pikemminkin ponnahduslautana kohti edistymistä monenvälisellä tasolla; kehottaa käynnistämään uudelleen useammankeskiset neuvottelut, erityisesti ympäristöhyödykeso- pimuksesta (EGA) ja palvelukauppasopimuksesta (TiSA), ja pyytää erityisiä sääntöjä pk-yrityksille useammankeskisissä ja monenvälisissä sopimuksissa; korostaa WTO:n merkitystä sen jatkaessa ja syventäessä työtään kansainvälisessä yhteistyössä muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa, ja painottaa, että tämä ei rajoitu ainoastaan YK:n, OECD:n, Maailman tullijärjestön ja ILO:n kanssa tehtävään yhteistyöhön;

Torstai 29. marraskuuta 2018

14. korostaa roolia, joka kaupalla voi olla ja joka sillä on oltava vuoden 2030 kestävä kehityksen tavoitteiden ja Pariisin sopimukseen liittyvien sitoumusten kehittämisessä ja saavuttamisessa ilmastonmuutoksen torjunnassa; pitää valitettavana ympäristöhöydykesopimuksen jäädyttämistä vuonna 2016 ja muistuttaa, että sen avulla on mahdollista parantaa vihreän teknologian saatavuutta ja auttaa toteuttamaan edellä mainitut sitoumukset; korostaa, että kalastustukia koskevien neuvottelujen lisäksi WTO:n on nyt määriteltävä konkreettisemmat toimet, jotka on toteutettava merien eliöstön suojelemiseksi; palauttaa mieliin, että WTO:n tuotantoprosessien ja valmistusmenetelmien käsite tarjoaa mahdollisuuden tehdä eron niin sanottujen ”samankaltaisten tuotteiden” välillä niiden ympäristövaikutusten perusteella; kehottaa elvyttämään WTO:n kauppaja- ja ympäristökomitean (CTE) ja antamaan sen tehtäväksi kehittää kriteerejä, jotka koskevat vapaamatkustajuuden torjumista ympäristöasioissa, sekä luoda tiiviimpiä yhteyksiä UNFCCC:n sihteeristöön;

15. vahvistaa sukupuolten tasa-arvon ja osallistavan kehityksen väliset yhteydet, jotka on ilmaistu myös kestävä kehityksen tavoitteessa 5, ja korostaa, että naisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen on keskeisellä sijalla köyhyyden poistamisessa; toteaa, että talouskehityksen kannalta on tärkeää poistaa esteet, jotka estävät naisia osallistumasta kauppaan; panee tyytyväisenä merkille, että WTO:n toiminnassa keskitytään yhä enemmän kauppaan ja sukupuoleen liittyviin kysymyksiin, ja kannustaa kaikkia Buenos Airesissa vuonna 2017 annetun, kauppaa ja naisten taloudellista voimaannuttamista koskevan yhteisen julkilausuman 121:tä allekirjoittajaa täyttämään sitoumuksensa; korostaa tarvetta ottaa käyttöön järjestelmällisesti sukupuoleen perustuva lähestymistapa kaikilla WTO:n sääntöjen laadinnan aloilla sukupuolikohtaisten vaikutustenarviointien muodossa; toteaa, että sellaiset aloitteet kuten SheTrades ovat tärkeitä, jotta voidaan korostaa naisten myönteistä roolia kaupassa ja kannustaa naisia osallistumaan enemmän kansainväliseen kauppaan kaikkialla maailmassa;

16. kehottaa kiinnittämään huomiota Genevessä heinäkuussa 2017 järjestetyn kuudennen kauppaa tukevan avun yleisen tarkastelukonferenssin päätelmiin, joiden otsikkona on ”Promoting trade, Inclusiveness and Connectivity for Sustainable Development”; tukee näkemystä, jonka mukaan tältä pohjalta olisi toteutettava konkreettisia toimia, jotta helpotetaan sähköistä kaupankäyntiä ja muutetaan digitaaliset mahdollisuudet, kuten lohkoketjut, todelliseksi kaupaksi, myös kehitysmaissa; panee tässä yhteydessä merkille, että keskeisenä haasteena ovat edelleen sekä fyysiseen että digitaaliseen infrastruktuuriin tehtävät investoinnit, jotka ovat ratkaisevia alalla edistymisen kannalta; kehottaa siksi WTO:n jäseniä edistämään sekä fyysiseen että digitaaliseen infrastruktuuriin tehtäviä investointeja ja kannustamaan muiden aloitteiden ohella julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia;

17. kehottaa jälleen EU:ta varmistamaan, että sen toimet kehitysmaiden kanssa sekä kehityksen että kaupan alalla perustuvat yhdenvertaisten kumppanien väliseen tasapainoiseen kehitykseen, sopivat yhteen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 208 artiklassa vahvistetun, kehityspolitiikan johdonmukaisuuden periaatteen kanssa ja että niillä pyritään ihmisoikeuksien edistämiseen ja kunnioittamiseen;

18. pitää valitettavana, ettei WTO:n 11. ministerikokouksessa edistytty kehitysmaiden kannalta olennaisen tärkeissä asioissa; pitää kuitenkin myönteisenä WTO:ssa jo aiemmin varmistettua vähiten kehittyneiden maiden tehostettua etuuskohtelua, johon sisältyvät myös etuuskohteluun oikeuttavat alkuperäsäännöt ja palveluntarjoajien etuuskohtelu, ja painottaa tarvetta ryhtyä toimenpiteisiin valmiuksien kehittämiseksi, jotta vähiten kehittyneiden maiden toimittajat hyötyisivät niille tarkoitettusta palvelupoikkeusluvasta;

19. korostaa, että avoimuus on keskeinen tekijä varmistettaessa vakaa ja ennakoitavissa oleva kauppa- ja investointiympäristö; katsoo, että on tärkeää lisätä valvontamenettelyjen avoimuutta lisäämällä WTO:n jäsenten kannustimia noudattaa ilmoitusvaatimuksia vähentämällä niiden monimutkaisuutta ja niistä aiheutuvaa rasitetta sekä kehittämällä valmiuksia samalla kun estetään ja vastustetaan tahallista noudattamatta jättämistä;

20. korostaa, että WTO:n sihteeristön rooli alhaalta ylöspäin suuntautuvan lähestymistavan helpottamisessa ja turvaamisessa kaikkien jäsenten aktiivisen osallistumisen edistämiseksi on erittäin tärkeä ja että sitä olisi vahvistettava ja joustavoitettava edelleen erilaisten neuvotteluprosessien tueksi sekä täytäntöönpano- ja valvontatehtävissä; pitää tarpeellisenä lisätä WTO:n sihteeristön käytössä olevia taloudellisia ja henkilöstövoimavaroja ja kehottaa WTO:n jäseniä vastavuoroisesti täyttämään veloitteensa tältä osin; on sitä mieltä, että myös WTO:n komiteoiden säännöllistä toimintaa olisi elvytettävä antamalla puheenjohtajille aktiivisemmän roolin ratkaisujen ja kompromissien kehittämisessä ja ehdottamisessa sen sijaan, että he vain toimivat puheenjohtajina jäsenten neuvotellessa, ja katsoo, että sihteeristön olisi toimittava tämän laajennetun tehtävän tukena;

Torstai 29. marraskuuta 2018

21. kehottaa WTO:n jäseniä varmistamaan demokraattisen legitimiuden ja avoimuuden vahvistamalla WTO:n parlamentaarista ulottuvuutta ja tukemaan yhteisymmärryspöytäkirjaa, jolla luodaan virallinen työsuhde WTO:ta käsittelevään parlamentaariseen konferenssiin; painottaa tässä yhteydessä tarvetta varmistaa, että parlamentin jäsenet voivat osallistua täysimittaisesti kauppaneuvotteluihin, että heidät otetaan mukaan WTO:n päätösten laadintaan ja täytäntöönpanoon ja että kauppapolitiikkaa valvotaan asianmukaisesti kansalaisten eduksi;

22. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä WTO:n pääjohtajalle.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0478

Serbiaa koskeva vuoden 2018 kertomus**Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 Serbiaa koskevasta komission vuoden 2018 kertomuksesta (2018/2146(INI))**

(2020/C 363/18)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomion 19.–20. kesäkuuta 2003 Thessalonikissa pidetyn Eurooppa-neuvoston kokouksen puheenjohtajan päätelmät,
- ottaa huomioon 17. toukokuuta 2018 Sofiassa pidetyn EU:n ja Länsi-Balkanin maiden huippukokouksen julkilausuman ja siihen sisältyvän ”Sofian prioriteettiagendan”,
- ottaa huomioon Serbian Eurooppa-kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2006/56/EY kumoamisesta 18. helmikuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/213/EY⁽¹⁾,
- ottaa huomioon komission 12. lokakuuta 2011 antaman lausunnon Serbian Euroopan unionin jäsenyyttä koskevasta hakemuksesta (SEC(2011)1208), Eurooppa-neuvoston 2. maaliskuuta 2012 tekemän päätöksen myöntää Serbialle ehdokasmaan asema ja Eurooppa-neuvoston 27.–28. kesäkuuta 2013 pidetyssä kokouksessa tekemän päätöksen avata EU-jäsenyysneuvottelut Serbian kanssa,
- ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Serbian tasavallan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen (SAA-sopimus), joka tuli voimaan 1. syyskuuta 2013,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 (1999), Kansainvälisen tuomioistuimen 22. heinäkuuta 2010 antaman neuvoa-antavan lausunnon Kosovon yksipuolisen itsenäisyysjulistuksen kansainvälisen oikeuden mukaisuudesta ja YK:n yleiskokouksen 9. syyskuuta 2010 antaman päätöslauselman 64/298, jossa pantiin merkille lausunnon sisältö ja pidettiin myönteisenä EU:n valmiutta helpottaa Serbian ja Kosovon välistä vuoropuhelua,
- ottaa huomioon 28. elokuuta 2014 käynnistetyn Berliinin prosessin,
- ottaa huomioon 13.–14. kesäkuuta 2018 pidetyssä EU:n ja Serbian kahdeksannessa parlamentaarisessa vakautus- ja assosiaatiovaliokunnassa (SAPC) hyväksytyt julkilausuman ja suositukset,
- ottaa huomioon Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (Etyj/ODHIR) loppuraportin sen rajoitetusta vaalitarkkailuvaltuuskunnasta Serbiassa 29. heinäkuuta 2016 järjestetyissä ennenaikaisissa parlamenttivaaleissa,
- ottaa huomioon Etyj/ODIHR:n vaaliarviointiraportin Serbiassa 2. huhtikuuta 2017 järjestetyistä presidentinvaaleista,
- ottaa huomioon komission 17. huhtikuuta 2018 antaman Serbiaa koskevan vuoden 2018 kertomuksen (SWD(2018) 0152),
- ottaa huomioon 6. helmikuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Uskottavat jäsenyysnäkyvät ja EU:n tehostettu sitoumus Länsi-Balkanin maille” (COM(2018)0065),
- ottaa huomioon 23. toukokuuta 2017 annetut EU:n sekä Länsi-Balkanin maiden ja Turkin välisen taloudellisen ja rahoitusta koskevan vuoropuhelun yhteiset päätelmät (9655/17),

⁽¹⁾ EUVL L 80, 19.3.2008, s. 46.

Torstai 29. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon 16. marraskuuta 2017 järjestetyn EU:n ja Serbian vakautus- ja assosiaationeuvoston neljännen kokouksen,
  - ottaa huomioon 25. kesäkuuta 2018 Serbian kanssa järjestetyn liittymiskonferenssin kahdeksannen ministerikokouksen,
  - ottaa huomioon Euroopan neuvoston korruption torjuntaelimen GRECON heinäkuussa 2015 julkaiseman raportin Serbiasta ja 20. lokakuuta 2017 hyväksytyyn GRECON neljättä arviointikierrosta koskevan raportin, jonka aiheena oli parlamentin jäseniin, tuomareihin ja syyttäjiin kohdistuvan korruption ehkäiseminen ("Corruption prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors"),
  - ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2018 annetun komission arvion Serbian talousuudistusohjelmasta 2018–2020 (SWD (2018)0132) sekä neuvoston 25. toukokuuta 2018 hyväksymät EU:n ja Länsi-Balkanin maiden välisen taloutta ja rahoitusta koskevan vuoropuhelun yhteiset päätelmät,
  - ottaa huomioon Venetsian komission 25. kesäkuuta 2018 antaman lausunnon perustuslain oikeuslaitosta koskevien säännösten tarkistusehdotuksista ("Opinion on the draft amendments to the constitutional provisions on the judiciary"),
  - ottaa huomioon komission tukeman ja Maailmanpankin ja YK:n kehitysohjelman vuonna 2017 tekemän Länsi-Balkanin syrjäytyneitä romaneja koskevan tutkimuksen tulokset,
  - ottaa huomioon sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä käsittelevän yhteisen valmisteluasiakirjan "Gender Equality and Women's Empowerment: Transforming the Lives of Girls and Women through EU External Relations 2016–2020",
  - ottaa huomioon 14. kesäkuuta 2017 antamansa päätöslauselman Serbiaa koskevasta komission vuoden 2016 kertomuksesta ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A8-0331/2018),
- A. katsoo, että Serbiaa, kuten jokaista EU:n jäsenyyttä hakevaa maata, on tarkasteltava sen mukaan, miten ansiokkaasti se pystyy täyttämään ja panemaan täytäntöön yhteiset kriteerit sekä noudattamaan niitä, ja toteaa, että tarvittavien uudistusten toteuttamisen laatu ja uudistuksiin sitoutuminen määrittävät liittymisaikataulun; ottaa huomioon, että liittyminen on ja tulee olemaan ansioihin perustuva prosessi, joka riippuu täysin kunkin maan saavuttamasta objektiivisesta edistyksestä, ja tämä koskee myös Serbiaa;
- B. ottaa huomioon, että Serbian kanssa käytävien neuvottelujen käynnistämisen jälkeen on avattu neljätoista neuvottelulukua ja niistä kaksi on suljettu väliaikaisesti;
- C. ottaa huomioon, että Serbia on jatkuvasti pyrkinyt normalisoimaan suhteitaan Kosovoon, minkä tuloksena 19. huhtikuuta 2013 tehtiin ensimmäinen sopimus suhteiden normalisoimista koskevista periaatteista ja sen jälkeen elokuun 2015 sopimukset; toteaa, että Serbia on sitoutunut vuoropuheluun;
- D. ottaa huomioon, että Serbia on osaltaan vahvistanut alueellista yhteistyötä ja hyviä naapurisuhteita sekä rauhaa ja vapautta, sovintoa ja ilmapiiriä, joka edistää vielä avoinna olevien kahdenvälisten menneisyydestä juontavien kysymysten käsittelyä;
- E. ottaa huomioon, että Serbia on edelleen sitoutunut luomaan toimivan markkinatalouden ja se on jatkanut vakautus- ja assosiaatiosopimuksen velvoitteiden täytäntöönpanoa;
- F. toteaa, että oikeusvaltio on yksi EU:n perustana olevista arvoista ja se muodostaa sekä laajentumisprosessin että vakautus- ja assosiaatioprosessin ytimen; katsoo, että tämän osa-alueen jäljellä olevien merkittävien haasteiden ratkaisemiseksi tarvitaan uudistuksia erityisesti riippumattoman, puolueettoman, vastuuvollisen ja tehokkaan oikeuslaitoksen varmistamisessa sekä korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumisessa ja perusoikeuksien suojelemisessa;

⁽¹⁾ EUVL C 331, 18.9.2018, s. 71.

Torstai 29. marraskuuta 2018

- G. ottaa huomioon, että Serbia on ratifioinut kaikki keskeiset Kansainvälisen työjärjestön yleissopimukset, joita ovat erityisesti yleissopimus ammatillisesta järjestäytymisvapaudesta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelusta vuodelta 1948 (nro 87), yleissopimus järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltamisesta vuodelta 1949 (nro 98) ja yleissopimus pakollisesta työstä vuodelta 1930 (nro 29);
- H. katsoo, että sananvapauden ja tiedotusvälineiden riippumattomuuden suhteen vallitseva tilanne on edelleen erityisen vakava huolenaihe ja sitä on käsiteltävä määrätietoisesti ja tehokkaasti ensisijaisena asiana;
- I. ottaa huomioon, että Serbia hyötyy liittymistä edeltävästä tuesta, jota se saa liittymistä valmistelevalta tukivälineestä (IPA II), jonka alustavat kokonaismäärärahat ovat 1,5 miljardia euroa vuosiksi 2014–2020; ottaa huomioon, että IPA II:n tarkistetut alustavat määrärahat Serbialle vuosiksi 2018–2020 olivat 722 miljoonaa euroa; ottaa huomioon, että väliarvioinnin perusteella Serbia palkittiin saavutetusta suoritusasosta;
1. pitää myönteisenä Serbian jatkuvaa sitoutumista unioniin yhdentymiseen; kehottaa Serbiaa komission tuella tekemään aktiivisesti tunnetuksi tätä strategista päätöstä kansalaistensa keskuudessa ja antamaan edelleen oikea-aikaista ja avointa tietoa EU:sta ja sen rahoittamista hankkeista ja ohjelmista ja lisäämään niiden näkyvyyttä;
  2. tähdentää, että uudistusten ja toimien perinpohjainen toteuttaminen on yksi tärkeimmistä merkeistä yhdentymisprosessin onnistumisesta; kehottaa Serbiaa parantamaan uuden lainsäädännön ja uusien toimintapolitiikkojen täytäntöönpanon suunnittelua, koordinoitua ja seuranta; panee tyytyväisenä merkille EU:n säännösten hyväksymistä koskevan kansallisen ohjelman kolmannen tarkistuksen hyväksymisen ja varoittaa mahdollisista seurauksista, jos yhdenmukaisuutta unionin säännösten kanssa koskevia EU:n tärkeitä lakeja ei saateta asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä; pitää myönteisenä komission tiedonannossa ”Uskottavat jäsenyysnäkömät ja EU:n tehostettu sitoumus Länsi-Balkanin maille” esitettyä arviota siitä, että Serbiasta voisi tulla EU:n jäsen, jos se osoittaa vahvaa poliittista tahtoa, toteuttaa aitoja ja pysyviä uudistuksia ja ratkaisee riidat naapurimaidensa kanssa lopullisesti; kehottaa neuvostoa ja komissiota, edellyttäen että edistys on ollut riittävää erityisesti oikeusvaltiota koskevalla keskeisellä alalla, tukemaan kaikkien teknisesti valmisteltujen lukujen avaamista viipymättä ja nopeuttamaan liittymisneuvottelujen kokonaisprosessia;
  3. pitää myönteisenä IPA:n vuoden 2018 ohjelmasuunnitteluprosessin onnistunutta valmiiksi saamista sekä IPARD II:ta koskevan rahoitus sopimuksen allekirjoittamista; kehottaa komissiota uutta liittymistä valmistelevalta tukivälinettä (IPA III) suunnitellessaan sisällyttämään siihen tarvittavia säännöksiä, joilla otetaan huomioon Serbian mahdollinen liittyminen EU:hun;
  4. on tyytyväinen Serbian edistymiseen toimivan markkinatalouden kehittämisessä, talouskasvun varmistamisessa ja makrotalouden ja rahapolitiikan vakauden säilyttämisessä; korostaa, että Serbia on edistynyt hyvin eräiden politiikan puutteiden, jotka ovat aiemmin olleet ongelma, korjaamisessa erityisesti julkisen talouden vakauttamisen avulla; korostaa kuitenkin, että työttömyys, aivovuoto ja taloudellinen toimettomuus ovat yhä yleisiä; kehottaa Serbiaa laatimaan kestävä suunnitelman valtionyritysten tulevaisuutta varten; painottaa pk-yritysten keskeistä merkitystä Serbian taloudessa ja vaatii avoimempaa ja vähemmän hankalaa liiketoimintaympäristöä; tukee Serbian liittymistä Maailman kauppajärjestöön (WTO);
  5. on huolestunut sitkeästä työttömyydestä ja korostaa koulutuksen ja nuorten yrittäjätaitojen kehittämisen tärkeyttä; kehottaa Serbiaa parantamaan naisten asemaa työmarkkinoilla; kehottaa Serbiaa vahvistamaan kolmikantaneuvotteluja; kehottaa muuttamaan sosiaaliturvamaksulakia ja sairausvakuutuslakia niin, että ehkäistään pienviljelijöiden syrjintä;
  6. panee merkille 2. huhtikuuta 2017 pidetyt presidentinvaalit; on tyytyväinen vaalien yleisiin järjestelyihin ja kehottaa viranomaisia varmistamaan, että kansainvälisiä normeja noudatetaan; kehottaa viranomaisia ottamaan täysimääräisesti huomioon ja panemaan täytäntöön Etyj/ODIHR:n vaalitarkkailuvaltuuskunnan suositukset, jotta voidaan etenkin varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset kampanjan aikana, ja käymään vuoropuhelua riippumattomien kotimaisten vaalitarkkailuryhmien kanssa; kehottaa viranomaisia tutkimaan huolellisesti vaalien yhteydessä esiin nousseet väitteet sääntöjenvastaisuuksista, väkivallasta ja pelottelusta; panee huolestuneena merkille poliittisten puolueiden ja vaalikampanjoiden rahoituksen avoimuuden puutteen; huomauttaa, että poliittisten puolueiden rahoituksen on oltava avointa ja siinä on noudatettava kansainvälisiä normeja;

Torstai 29. marraskuuta 2018

7. kehottaa Serbiaa yhdenmukaistamaan ulko- ja turvallisuuspolitiikkansa ja myös YK:ssa noudattamansa politiikan entistä enemmän EU:n politiikan kanssa, sen Venäjä-politiikka mukaan luettuna; suhtautuu myönteisesti Serbian merkittävään panokseen ja jatkuvaan osallistumiseen useisiin EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTTP) operaatioihin (EUTM Mali, EUTM Somalia, EU-EUNAVFOR Atalanta, EUTM RCA) sekä siihen, että Serbia osallistuu neljään kuudesta unionin parhaillaan toteuttamasta sotilastoimesta tai -operaatiosta; pitää kuitenkin huolestuttavana sitä, että Serbia jatkaa sotilaallista yhteistyötä Venäjän ja Valko-Venäjän kanssa;

8. kiittää Serbiaa sen rakentavasta lähestymistavasta muuttoliikkeen ja pakolaiskriisin vaikutusten hallinnassa ja maan merkittävistä toimista suojan ja humanitaarisen avun tarjoamisessa pääasiassa EU:n tuella; pitää myönteisenä sitä, että Serbia on hyväksynyt uuden turvapaikkalain, ulkomaalaislain ja rajavalvontalain; kehottaa Serbiaa yhdenmukaistamaan asteittain viisumipolitiikkaansa EU:n viisumipolitiikan kanssa; panee huolestuneena merkille, että epäyhdenmukainen viisumipolitiikka avasi mahdollisuuden laittomaan maahanmuuttoon ja salakuljetukseen EU-maihin ja EU:n ulkopuolisiin naapurimaihin; kehottaa Serbiaa perustamaan laittomille maahanmuuttajille palautusmekanismin, joka on EU:n säännösten mukainen, ja parantamaan edelleen valmiuksiaan täyttää ilman huoltajaa saapuvien alaikäisten tarpeet; kehottaa Serbiaa etsimään toteuttamiskelpoisen ratkaisun naapurimaista tulevien pakolaisten tilanteeseen, myös heidän asuttamiseensa ja työhön ja koulutukseen pääsyynsä;

Oikeusvaltioperiaate

9. kehottaa Serbiaa tehostamaan uudistuspyrkimyksiään oikeusvaltion alalla ja varmistamaan erityisesti oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja yleisen tehokkuuden; kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota tehokkaan uudistuksen toteuttamiseen tällä alalla; panee merkille, että vaikka on saavutettu jonkin verran edistystä täytäntöönpanotapausten suman purkamisessa ja tuomioistuinkäytännön yhdenmukaistamistoimenpiteiden toteuttamisessa, oikeuslaitoksen riippumattomuutta Serbiassa ei ole täysin turvattu ja poliittinen vaikutusvalta oikeuslaitoksessa on edelleen huolestuttavan laajaa; kehottaa Serbiaa lujittamaan oikeuslaitoksen vastuuvollisuutta, puolueettomuutta, ammattimaisuutta ja yleistä tehokkuutta ja luomaan maksuttoman oikeusapujärjestelmän, joka takaa sen, että on paljon erilaisia maksuttomia oikeusavun tarjoajia; vaatii panemaan täytäntöön kaikki Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätökset;

10. korostaa korruption torjunnan tehostamisen merkitystä ja kehottaa Serbiaa osoittamaan selkeää sitoutumista ongelman käsittelyyn; pitää myönteisenä kansallisten viranomaisten asemasta järjestäytyneen rikollisuuden, terrorismin ja korruption torjunnassa annetun lain täytäntöönpanoa; pitää myönteisenä, että maan rikoslain talousrikososastoon tehtyt muutokset on hyväksytty, ja kannustaa Serbiaa panemaan nämä kaikilta osin täytäntöön, virka-aseman väärinkäyttöä koskevaan lakiin tehty muutos mukaan luettuna, jotta voidaan estää mahdolliset väärinkäytökset; kehottaa jatkamaan kansallisen korruptiontorjuntastrategian ja -toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa; toistaa Serbialle esittämänsä kehotuksen sen korruptiontorjuntavirastoa koskevan uuden lain pikaisesta säätämisestä, jotta parannetaan uuden ja voimassa olevan lainsäädännön ja toimintalinjojen täytäntöönpanon suunnittelua, yhteensovittamista ja seuranta; korostaa, että viraston on tärkeää saada ja säilyttää ne henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit, jotka se tarvitsee tehtäviensä suorittamiseen riippumattomasti; painottaa, että korruptiontorjuntaviraston jäsenet on valittava avoimuuden periaatteiden mukaisesti ja ilman eturistiriitoja tai poliittisia kytköksiä; kehottaa viranomaisia täyttämään viraston kaikki avoimet virat; kehottaa Serbiaa parantamaan edelleen suoritustaan korkean tason korruptiotapausten tutkinnassa, syytteenpanossa ja lopullisissa tuomioissa ja julkaisemaan säännöllisesti tilastoja tutkintojen tuloksista kaikissa virkamiesten väitetyissä korruptiotapauksissa;

11. kehottaa Serbian viranomaisia toteuttamaan lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän GRECON suosituksen; kehottaa Serbian parlamenttia toteuttamaan erityisesti ne suosituksen, jotka koskevat korruption ehkäisyä ja eturistiriitoja, ja hyväksymään käytännesäännöt;

12. toteaa, että korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa on edistytty jonkin verran, ja pitää myönteisenä Serbian aktiivista roolia kansainvälisessä ja alueellisessa poliisiyhteistyössä ja oikeudellisessa yhteistyössä; kehottaa Serbiaa osoittamaan jatkuvaa sitoutumista korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan ja saamaan siinä aikaan konkreettisia tuloksia ja erityisesti osoittamaan vakuuttavasti, että se onnistuu järjestäytyneen rikollisuuden, myös maahanmuuttajilla käytävän ihmiskaupan ja heidän salakuljettamisensa Serbiasta EU-maihin ja EU:n ulkopuolisiin maihin, järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvien murhien, kyberrikollisuuden, terroristista toimintaa tukevien rahoitusvirtojen ja rahanpesun, tutkinnassa, syytteenpanossa ja tuomitsemisessa; kehottaa Serbiaa jatkamaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toimintaryhmän (FATF) kanssa sovitun toimintasuunnitelman täysimääräistä täytäntöönpanoa; kiinnittää huomiota väkivaltarikosten kasvavaan määrään ja kehottaa ratkaisemaan asian täysimittaisessa yhteistyössä oikeusviranomaisten kanssa;

Torstai 29. marraskuuta 2018

Demokratia ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu

13. korostaa, että Serbian parlamentti ei vieläkään tosiasiallisesti valvo täytäntöönpanovallan käyttäjiä ja että lainsäädäntömenettelyn avoimuutta, osallisuutta ja laatua on parannettava edelleen; pitää myönteisenä kiireellisten menettelyjen käytön vähenemistä lainsäädäntömenettelyissä; korostaa kuitenkin, että yhä yleinen kiireellisten menettelyjen käyttö heikentää parlamentaarista ja julkista valvontaa; korostaa, että olisi vältettävä toimia, joilla rajoitetaan Serbian parlamentin mahdollisuutta tehokkaaseen keskusteluun lainsäädännöstä ja lainsäädännön valvontaan; korostaa opposition työn merkitystä demokratiassa ja korostaa, että oppositiopoliitikkojen ei pitäisi joutua herjausten ja kunnianloukkausten kohteiksi; on huolissaan siitä, että osa poliitikoista käyttää julkista keskustelua radikalismien nousun kiihdyttämiseen; kehottaa toteuttamaan lisätoimenpiteitä puoluerajat ylittävän vuoropuhelun ja kansalaisyhteiskunnan tehokkaan osallistumisen varmistamiseksi; kehottaa Serbian parlamenttia arvioimaan jarrutustaktiikan käyttöönsä ja pohtimaan, tukahduttaako se demokraattista keskustelua; on tyytyväinen Serbian parlamentin jatkuviin toimiin avoimuuden parantamiseksi, kun se järjestää keskusteluja Serbian EU-jäsenyysneuvottelujen lukuja koskevista kannoista ja käy vuoropuhelua keskeisen neuvottelutiimin ja Euroopan unionia käsittelevän kansallisen työryhmän kanssa; korostaa, että riippumattomien sääntelyelinten, kuten maan oikeusasiamiehen, korruptiontorjuntaviraston ja yleisesti merkittävistä tiedoista ja henkilötietojen suojasta vastaavan viranomaisen, asema on tunnustettava täysin ja sitä on tuettava; vaatii Serbian parlamenttia sitoutumaan riippumattomien sääntelyelinten, erityisesti oikeusasiamiehen, havaintojen ja suositusten täytäntöönpanoon; muistuttaa, että yksi Euroopan sosiaalimallin pilareista on työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja että hallituksen ja työmarkkinaosapuolten väliset säännölliset kuulemiset auttavat ehkäisemään yhteiskunnallisia jännitteitä ja konflikteja; korostaa, että työmarkkinaosapuolten vuoropuheluun olisi olennaisesti kuuluttava muutakin kuin tietojen vaihtoa ja että asianosaisia osapuolia olisi kuultava tärkeistä laeista ennen niitä koskevaa parlamentaarista menettelyä;

14. panee tyytyväisenä merkille, että perustuslakiesitys maan oikeuslaitoksen uudistamiseksi on toimitettu Venetsian komissiolle lausuntoa varten; korostaa, että on tärkeää panna Venetsian komission suositukset kaikilta osin täytäntöön; kannustaa Serbian viranomaisia käynnistämään osallistavan ja merkityksellisen, rakentavasti toteutettavan julkisen keskustelun, jotta lisätään tietoisuutta maan perustuslain uudistusprosessista; kehottaa järjestämään kattavan julkisen kuulemisen ennen lopullisen lakiesityksen esittämistä Serbian parlamentille;

15. pitää myönteisenä Serbian edistymistä julkishallintonsa uudistamisessa, kun se on erityisesti hyväksynyt useita uusia lakeja, jotka koskevat julkishallinnon palkkoja ja työ sopimuksia, paikallishallintoa ja palkkoja autonomisissa maakunnissa ja valtion hallintoakatemiaa; korostaa, että poliittinen vaikuttaminen ylempään johdon nimityksiin on edelleen huolestuttavaa; kehottaa Serbiaa muuttamaan virkamieskuntaa koskevaa säädösekehystä, jotta taataan julkishallinnon puolueettomuus; panee merkille, että hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen kaikilla tasoilla on keskeisten uudistusten täytäntöönpanon onnistumisen kannalta tärkeää; pitää myönteisenä, että Serbiaan on perustettu Euroopan integraatiota käsittelevä ministeriö, johon on sisällytetty rakenteet Serbian aiemmasta Euroopan integraatiivirastosta, joka on jatkanut poliittisen ohjauksen tarjoamista Euroopan integraatioon liittyvissä asioissa;

Ihmisoikeudet

16. korostaa, että lainsäädännöllinen ja institutionaalinen kehys ihmisoikeuksien vaalimista varten on olemassa; tähdentää, että täytäntöönpanon on oltava johdonmukaista ja tehokasta koko maassa; kehottaa Serbiaa hyväksymään uuden tietosuojalain ja varmistamaan, että laki on kaikilta osin EU:n normien ja parhaiden käytäntöjen mukainen; panee merkille, että heikossa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien henkilöiden, muun muassa lasten, vammaisten henkilöiden, henkilöiden, joilla on hiv/aids, ja hlbt-henkilöiden, tilanteen parantamiseksi tarvitaan edelleen jatkuvia toimenpiteitä; tuomitsee romaneihin ja hlbt-henkilöihin kohdistuvien viharikosten jatkuvan esiintymisen; kehottaa Serbiaa aktiivisesti tutkimaan viharikoksia, asettamaan niistä syytteeseen ja antamaan niistä tuomioita; kehottaa Serbian viranomaisia edistämään suvaitsevuuden ilmapiiriä ja tuomitsemaan kaikenlaisen vihapuheen sekä kansanmurhan, rikosten ihmisyyttä vastaan ja sotarikosten julkisen hyväksymisen ja kieltämisen;

17. kehottaa Serbiaa vahvistamaan viranomaisten roolia ja valmiuksia haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, esimerkiksi naisten, lasten ja vammaisten henkilöiden, suojelemiseksi ja parantamaan poliisin, syyttäjien ja sosiaalipalvelujen koordinaatiota tässä asiassa; pitää myönteisenä, että Serbia ratifioi Istanbulin yleissopimuksen, ja panee tyytyväisenä merkille viimeaikaiset kehitykset lasten suojelemiseksi väkivallalta, esimerkiksi hallituksen ilmoituksen lapsiasiamiehen viran perustamisesta, ja kehottaa viranomaisia seuraamaan lainsäädännön ja muiden välineiden vaikutusta; korostaa, että vammaisten henkilöiden ihmisoikeuksien kunnioittamisessa on yhä puutteita, ja kehottaa hallitusta hyväksymään vammaisia henkilöitä koskevan kansallisen strategian;

Torstai 29. marraskuuta 2018

18. kannustaa voimakkaasti Serbian viranomaisia lisäämään toimiaan tilanteen parantamiseksi ilmaisuvapauden ja tiedotusvälineiden vapauden saralla; pitää myönteisenä, että on perustettu uusi työryhmä, joka käsittelee mediastratégia-luonnoksen laatimista; korostaa, että toimittajien ja tiedotusvälineiden uhkailu sekä heihin kohdistuva väkivalta ja painostus, myös hallinnollinen kiusanteko ja pelottelu tuomioistuimenmenettelyillä, aiheuttavat edelleen huolta; kehottaa virkamiehiä tuomitsemaan johdonmukaisesti julkisesti kaikenlaisen toimittajien painostuksen ja pidättäytymään puuttumasta tiedotusvälineiden ja toimittajien työhön myöskään vaalien yhteydessä; panee tässä yhteydessä merkille, että vaikka useita tapauksia on ratkaistu ja joistakin on nostettu syytteitä, tuomiot ovat edelleen harvinaisia; pitää myönteisenä toimittajien turvallisuuden lisäämistä koskevasta yhteistyöstä ja toimenpiteistä tehdyllä sopimuksella ("Agreement on Cooperation and Measures for Increasing the Safety of Journalists") perustetun pysyvän työryhmän toimia ja kehottaa viranomaisia osoittamaan olevansa täysin sitoutuneita tutkimaan kaikki tapaukset, joissa on kyse hyökkäyksistä toimittajia ja tiedotusvälineitä vastaan, ja nostamaan niistä syytteitä; kehottaa panemaan täysimääräisesti täytäntöön tiedotusvälineitä koskevat lait ja lujittamaan Serbian sähköisestä mediasta vastaavan sääntelyelimen riippumattomuutta; pitää myönteisenä uusia ponnisteluja sellaisen mediastratégian hyväksymiseksi, jolla luodaan moniarvoinen mediaympäristö, ja korostaa tässä yhteydessä, että sidosryhmien avoin ja osallistava kuuleminen on tärkeää; korostaa, että tiedotusvälineiden omistuksen ja rahoituksen suhteen on noudatettava täydellistä avoimuutta; vaatii hyväksymään politiikkoja, joilla suojellaan Serbiassa elävien kansallisten vähemmistöjen kielillä toimivia tiedotusvälineitä ja niillä tehtäviä ohjelmia;

19. kehottaa Serbian viranomaisia tehostamaan yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, myös naisjärjestöjen, kanssa, joiden rooli on keskeinen hyvin toimivan demokratian kannalta; tuomitsee tiettyihin kansalaisyhteiskunnan järjestöihin kohdistuvat kielteiset kampanjat ja rajoitukset; vaatii hyväksymään kansallisen stratégian ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman, joilla säädellään kansalaisyhteiskunnan järjestöjen toimintaympäristöä; katsoo, että tarvitaan lisätoimia hallituksen ja kansalaisyhteiskunnan järjestelmällisen yhteistyön varmistamiseksi, ja kehottaa kiinnittämään enemmän huomiota lainsäädännön laatimiseen ja täytäntöönpanoon aloilla, jotka vaikuttavat kansalaisyhteiskuntaan;

20. panee merkille, että Belgradin Savamalan kaupunginosassa huhtikuussa 2016 toteutetun yksityisomaisuuden laittoman hävittämisen ja vapaan liikkuvuuden rajoittamisen tapauksen selvittämisessä on edistytty jonkin verran; kehottaa ratkaisemaan tapauksen ja tekemään tutkinnassa kaikilta osin yhteistyötä oikeusviranomaisten kanssa, jotta tekijät saatetaan oikeuden eteen;

Vähemmistöjen kunnioittaminen ja suojeleminen

21. suhtautuu myönteisesti kansallisten vähemmistöjen oikeuksien toteuttamista koskevan toimintasuunnitelman ja kansallisten vähemmistöjen rahaston perustamisesta annetun asetuksen hyväksymiseen; kehottaa Serbian hallitusta panemaan täysimääräisesti täytäntöön kaikki vähemmistöjen oikeuksia koskevat kansainväliset sopimukset; korostaa, että edistyminen kansallisten vähemmistöjen oikeuksien takaamisessa ei ole tyydyttävää, ja kehottaa panemaan toimintasuunnitelman kaikilta osin täytäntöön ja parantamaan koordinoitua ja sidosryhmien osallistumista, kuljetusta ja viestintää koskevien tarpeiden osalta naapurimaat mukaan luettuina; panee merkille, että kansallisten vähemmistöjen rahasto on toiminnassa ja sen rahoitusta on lisätty; suhtautuu myönteisesti vähemmistöjen oikeuksiin liittyvien ratkaisevien lakien hyväksymiseen; toistaa Serbialle antamansa kehotuksen varmistaa, että vähemmistöjen suojelemista koskeva lainsäädäntö pannaan johdonmukaisesti täytäntöön esimerkiksi koulutuksen ja kulttuurin, vähemmistökielten käytön, edustuksen julkishallinnossa ja oikeuslaitoksessa sekä vähemmistökielillä jatkuvasti saatavilla olevien tiedotusvälineiden ja uskonnollisten toimitusten aloilla; antaa tunnustusta maan kansallisten vähemmistöjen aktiiviselle osallistumiselle vaalisykleihin ja vaatii mukauttamaan politiikkaa niin, että se takaa kansallisten vähemmistöjen oikeudenmukaisen edustuksen Serbian kansalliskokouksessa; vaatii panemaan täysimääräisesti täytäntöön oikeuden lasten syntymän oikea-aikaiseen rekisteröintiin; korostaa, että ihmisoikeuksien edistäminen, mukaan lukien kansallisten vähemmistöjen oikeuksien edistäminen, on EU:hun liittymisen edellytys;

22. toteaa, että Vojvodinan kulttuurinen moninaisuus vahvistaa osaltaan Serbian identiteettiä; korostaa, että Vojvodinan autonomiaa olisi suojeltava ja että laki Vojvodinan rahoitusvaroista olisi hyväksyttävä viipymättä, kuten perustuslaissa määrätään;

23. pitää myönteisenä, että on hyväksytty uusi romanien osallisuutta koskeva stratégia vuosiksi 2016–2025 sekä toimintasuunnitelma, joka kattaa koulutuksen, terveydenhuollon, asumisen ja työllisyyden; pitää myönteisenä, että stratégiassa tunnustetaan romaninainisiin kohdistuva erityinen syrjintä; kehottaa Serbiää määrittämään selvät tavoitteet ja indikaattorit uuden stratégian täytäntöönpanon seuraamista varten; on huolissaan koulunsa keskeyttävien romanityttöjen suuresta määrästä; panee merkille, että enemmistö romaneista kärsii sosiaalisesta syrjäytymisestä ja järjestelmällisestä oikeuksiensa rikkomisesta; kehottaa panemaan uuden romanien osallisuutta koskevan stratégian ja toimintasuunnitelman täysimääräisesti täytäntöön; korostaa, että on tärkeää laatia politiikkoja, joilla torjutaan romaneihin kohdistuvaa syrjintää ja romanivastaisuutta; vaatii mahdollistamaan romanien mielekkään julkisen ja poliittisten osallistumisen kaikilla tasoilla;

Torstai 29. marraskuuta 2018

Alueellinen yhteistyö ja hyvät naapurussuhteet

24. suhtautuu myönteisesti siihen, että Serbia on edelleen sitoutunut rakentaviin kahdenvälisiin suhteisiin muiden laajentumismaiden ja naapurijäsenvaltioiden kanssa; panee tyytyväisenä merkille, että Serbia on jatkanut osallistumistaan tiettyihin alueellisen yhteistyön aloitteisiin, kuten Kaakkois-Euroopan yhteistyöprosessiin, alueelliseen yhteistyöneuvostoon, Keski-Euroopan vapaakauppasopimukseen (CEFTA), Adrian- ja Joonianmeren aloitteeseen, Tonavan aluetta koskeviin EU:n makroaluestrategioihin (EUSDR), Adrian- ja Joonianmeren aluetta koskevaan Euroopan unionin strategiaan (EUSAIR), Brdo-Brijunin prosessiin, Länsi-Balkanin kuuden maan aloitteeseen ja sen liitettävyysohjelmaan sekä Berliinin prosessiin; panee tyytyväisenä merkille Länsi-Balkanin kuusikon aloitteen tähänastiset tulokset ja vaatii kehittämään edelleen alueellista talousaluetta; kehottaa jälleen Serbiaa panemaan täytäntöön liitettävyysohjelmaan liittyvät liitettävyyttä koskevat uudistustoimenpiteet; on tyytyväinen Serbian toimiin infrastruktuuri-investointien priorisoimiseksi ja korostaa, että on tärkeää parantaa liitettävyyden tasoa alueella; toteaa, että raja-alueiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä on pyrittävä edistämään niiden väestökadon ehkäisemiseksi; tukee ehdotusta vähentää verkkovierailumaksuja Länsi-Balkanin maissa; korostaa, että jäljellä olevat kahdenväliset kiistat eivät saa vaikuttaa haitallisesti liittymisprosessiin; tukee Länsi-Balkanin kumppanien sitoumusta jatkaa hyvien naapurussuhteiden, alueellisen vakauden ja keskinäisen yhteistyön lujittamista; muistuttaa, että EU aikoo määrätietoisesti lujittaa ja tehostaa panostustaan tukeakseen alueen muutosprosessia;

25. suhtautuu myönteisesti sotarikosten tutkimista ja niistä syyttämistä koskevan kansallisen strategian hyväksymiseen; panee merkille sotarikoksien tutkimista ja niistä syytteeseen asettamista koskevan syyttjästrategian hyväksymisen ja kehottaa Serbiaa toteuttamaan kaikki suunnitellut toimet; panee tyytyväisenä merkille, että toukokuussa 2017 nimitettiin uusi sotarikossyyttäjä; toistaa kehotuksensa tämän strategian toteuttamisesta erityisesti siten, että lisätään syytteiden nostamista, ja kehottaa hyväksymään operatiivisen syyttjästrategian; kehottaa Serbiaa tutkimaan tehokkaasti kaikki sotarikostapaukset, erityisesti korkean profiilin tapaukset, ja tekemään näissä tapauksissa yhteistyötä alueellisten kumppaneidensa kanssa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ryhtymään lisätoimiin näiden kysymysten ratkaisemiseksi EU:n ja Serbian välisessä neuvotteluprosessissa; kehottaa viranomaisia jatkamaan 1990-luvun sotien aikana kadonneiden henkilöiden ongelman selvittämistä; kehottaa Serbiaa tekemään jälleen täysimääräisesti yhteistyötä nykyisen kansainvälisiä rikostuomioistuimia koskevan mekanismin kanssa; kehottaa Serbian viranomaisia jatkamaan kadonneiden henkilöiden kohtaloiden selvittämistä muun muassa avaamalla sota-aikaan liittyvät valtionarkistot; kehottaa Serbiaa valmistelemaan järjestelmää korvausten myöntämiseksi uhreille ja heidän perheilleen; vahvistaa jälleen tukensa entisen Jugoslavian alueella tehtyjä sotarikoksia ja muita vakavia ihmisoikeusrikkomuksia käsittelevän alueellisen totuuskomission perustamista koskevalle aloitteelle; korostaa alueellisen nuorisovaltuuskunnan (RYCO) ja sen paikallisosastojen tekemän työn merkitystä sovinnon edistämässä nuorten keskuudessa; vaatii lisää muutoksia omaisuuden palauttamista koskevaan lakiin ja korostaa omaisuuden palauttamista vaativien syrjimättömän kohtelun merkitystä verrattuna muihin edunsaajiin erityisesti yhteiskunnan omaisuuden rekisteröinnissä;

26. pitää valitettavana, että eräät Serbian viranomaiset ovat jälleen kieltäneet Srebrenican kansanmurhan; muistuttaa viranomaisia, että toimiminen täydessä yhteistyössä entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen ja sen seuraajan eli kansainvälisiä rikostuomioistuimia koskevan mekanismin kanssa, edellyttää myös, että maa hyväksyy ja panee täysimääräisesti täytäntöön kyseisen tuomioistuimen tuomiot ja päätökset; korostaa, että Srebrenican kansanmurhan tunnustaminen on olennainen vaihe Serbian edetessä kohti Euroopan unioniin liittymistä;

27. suhtautuu myönteisesti Serbian jatkuvaan sitoutumiseen normalisointiprosessiin Kosovon kanssa ja sen sitoumukseen panna täytäntöön EU:n tukemassa vuoropuhelussa aikaansaadut sopimukset; pitää myönteisenä, että Serbian presidentti on käynnistänyt Kosovoa koskevan sisäisen vuoropuhelun; toistaa kehotuksensa edetä kaikkien jo aikaansaatuisten sopimusten, myös energia-alan sopimusten, täysimääräiseen täytäntöönpanoon vilpittömästi ja oikea-aikaisesti ja kannustaa molempia osapuolia jatkamaan määrätietoisesti normalisointiprosessia; korostaa, että on tärkeää luoda serbienemmistöisten kuntien liitto tai yhteisö; painottaa, että Serbian ja Kosovon välisten suhteiden laaja-alaisen normalisointiin, joka määrittellään oikeudellisesti sitovassa sopimuksessa, tähtäävän vuoropuhelun uutta vaihetta koskevaa työtä on joudutettava; toistaa EUH:lle antamansa kehotuksen arvioida, missä määrin osapuolet täyttävät velvoitteensa; tuomitsee jyrkästi Kosovon serbipoliitikon Oliver Ivanovićin murhan ja korostaa, että tarvitaan kiireellisesti Kosovon ja Serbian tutkijoiden aitoa yhteistyötä ja kansainvälistä tukea, jotta tekijät saadaan oikeuden eteen;

Torstai 29. marraskuuta 2018

28. panee merkille meneillään olevan vuoropuhelun ja julkiset kannanotot Serbian ja Kosovon välisen rajan mahdollisesta muuttamisesta, mukaan lukien alueiden vaihtaminen; korostaa sekä Kosovon että Serbian monietnistä luonnetta ja sitä, että etnisesti homogeenisten valtioiden ei pitäisi olla tavoitteena alueella; tukee EU:n avustamaa vuoropuhelua kehyksenä, jonka avulla voidaan saavuttaa Serbian ja Kosovon välinen kattava normalisointia koskeva sopimus; katsoo, että mahdollinen sopimus olisi hyväksyttävissä vain, jos molemmat osapuolet suostuvat siihen ja jos siinä otetaan huomioon alueen yleinen vakaus ja kansainvälinen oikeus;

29. on huolissaan korkean tason politiikkojen lausunnoista, joissa kyseenalaistetaan Bosnia ja Hertsegovinan alueellinen koskemattomuus, ja tuomitsee kaikenlaisen kansallismielisen retoriikan, jonka tavoitteena on tukea sen hajoamista;

Energia ja liikenne

30. kehottaa Serbiaa panemaan täysimääräisesti täytäntöön energia-alan liitettävyyttä koskevat uudistustoimenpiteet; kannustaa Serbiaa kehittämään kilpailua kaasumarkkinoilla ja täyttämään vastaavat eriyttämistä koskevat velvollisuutensa kolmannen energiapaketin mukaisesti; kehottaa Serbiaa kehittämään energiapolitiikkaansa, jotta sen riippuvuus kaasutuonnista Venäjältä vähenisi; pitää myönteisinä maan pyrkimyksiä edistää investointeja energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian alalla; muistuttaa, että energian tehokasta käyttöä koskeva lainsäädäntö ei ole kaikilta osin EU:n vastaavien direktiivien mukainen; kehottaa Serbiaa monipuolistamaan energialähteitään muihinkin uusiutuviin lähteisiin;

31. kehottaa Serbian hallitusta toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet suojeltujen alueiden säilyttämiseksi erityisesti perustettaessa vesivoimalaitoksia Stara Planina -luonnonpuiston kaltaisille ympäristön kannalta herkille alueille; kehottaa tässä yhteydessä tekemään perusteellisia ympäristövaikutusarvioita, jotka perustuvat lintu- ja luontotyypidirektiiveissä ja vesipuidedirektiivissä vahvistettuihin EU-normeihin; kannustaa Serbian hallitusta lisäämään suunniteltujen hankkeiden avoimuutta yleisön osallistumisen ja kaikkien sidosryhmien kuulemisen avulla;

32. pitää myönteisenä Serbian ja Bulgarian 17. toukokuuta 2018 Sofiassa pidetyn Länsi-Balkanin huippukokouksen yhteydessä allekirjoittamaa yhteistä sitoumusta kaasuyhdysputken rakentamisesta maiden välille ja IPA 2018 -paketin hyväksymistä; toteaa, että viimeksi mainittu sisältää strategisesti merkittävän infrastruktuurihankkeen ”rauhan valtatie Nis-Merdare-Pristina”, joka mahdollistaa paremmat liikenneyhteydet Keski-Serbian ja Kosovon välillä ja jolla on symbolista merkitystä alueen suhteille;

33. ilmaisee syvän huolensa ilman pilaantumisen hälyttävästä tasosta Serbiassa, missä Maailman terveysjärjestön mukaan kuoli vuonna 2016 noin 6 500 ihmistä hengityselinten sairauksiin; kehottaa tämän vuoksi Serbian viranomaisia hyväksymään tarvittavat lyhyen aikavälin toimenpiteet tilanteen ratkaisemiseksi ja uudistamaan tehokkaasti keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä liikenne- ja liikkuvuuspolitiikkaansa suurissa kaupungeissa;

o

o o

34. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä Serbian hallitukselle ja parlamentille.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0479

Kosovoa koskeva vuoden 2018 kertomus**Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 Kosovoa koskevasta komission vuoden 2018 kertomuksesta (2018/2149(INI))**

(2020/C 363/19)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 19. ja 20. kesäkuuta 2003 pidetyn Thessalonikin Eurooppa-neuvoston kokouksen puheenjohtajan päätelmät, jotka koskevat Länsi-Balkanin maiden mahdollista liittymistä Euroopan unioniin,
- ottaa huomioon 17. toukokuuta 2018 Sofiassa pidetyn EU:n ja Länsi-Balkanin maiden huippukokouksen julkilausuman ja siihen liitetyn ”Sofian prioriteettiagendan”,
- ottaa huomioon EU:n ja Kosovon välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen, joka tuli voimaan 1. huhtikuuta 2016,
- ottaa huomioon Kosovoa koskevan eurooppalaisen uudistusohjelman, joka käynnistettiin 11. marraskuuta 2016 Pristinassa,
- ottaa huomioon Kosovon kanssa tehdyn, osallistumista unionin ohjelmiin koskevan puitesopimuksen, joka tuli voimaan 1. elokuuta 2017,
- ottaa huomioon 6. helmikuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Uskottavat jäsenyysnäkömät ja EU:n tehostettu sitoumus Länsi-Balkanin maille” (COM(2018)0065),
- ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2018 annetun komission tiedonannon EU:n laajentumispolitiikasta (COM(2018)0450) ja siihen liittyvän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Kosovo 2018 Report” (SWD(2018)0156),
- ottaa huomioon Serbian ja Kosovon hallitusten 19. huhtikuuta 2013 Brysselissä tekemän ensimmäisen sopimuksen suhteiden normalisoinnin periaatteista ja muut EU:n tukemassa vuoropuhelussa Brysselissä suhteiden normalisoimiseksi tehdyt sopimukset, kuten yhdenmukaista rajaturvallisuutta (IBM) koskeva pöytäkirja, lainsäädäntökehys serbienemistöisten kuntien liitosta tai yhteisöstä ja sopimukset Mitrovican sillasta ja energiasta,
- ottaa huomioon Kosovon serbeihin kuuluvien tuomareiden, syyttäjien ja hallinto henkilöstön integroinnin Kosovon oikeuslaitokseen helmikuussa 2015 aikaan saadun oikeussopimuksen mukaisesti,
- ottaa huomioon 8. kesäkuuta 2018 tehdyn neuvoston päätöksen (YUTP) 2018/856 Kosovossa toteutettavasta Euroopan unionin oikeusvaltio-operaatiosta (EULEX Kosovo) hyväksytyyn yhteisen toiminnan 2008/124/YUTP muuttamisesta ⁽¹⁾, jolla myös jatkettiin operaation kesto 14 päivään kesäkuuta 2020 saakka,
- ottaa huomioon yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) operaation ja operaatioiden vuosikertomuksen 2017 sekä raportin EULEX-sopimuksen edistymisestä vuonna 2017,
- ottaa huomioon YK:n väliaikaisen Kosovon-siviilioperaation (UNMIK) käynnissä olevia toimia koskevat YK:n pääsihteerin raportit, kuten viimeisin 1. toukokuuta 2018 annettu raportti ja 7. helmikuuta 2018 annettu raportti KFOR-joukoista,

⁽¹⁾ EUVL L 146, 11.6.2018, s. 5.

Torstai 29. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2018 annetun komission arvion Kosovon talousuudistusohjelmasta 2018–2020 (SWD(2018)0133) ja 25. toukokuuta 2018 annetut EU:n, Länsi-Balkanin maiden ja Turkin välisen taloutta ja rahoitusta koskevan vuoropuhelun yhteiset päätelmät,
  - ottaa huomioon EU:n vaalitarkkailuvaluuskunnan (EUEOM) loppuraportit 11. kesäkuuta 2017 pidetyistä Kosovon parlamenttivaaleista ja Kosovossa 22. lokakuuta 2017 pidetyistä pormestarin- ja kunnallisvaaleista,
  - ottaa huomioon Strasbourgissa 17.–18. tammikuuta 2018 pidetyn EU:n ja Kosovon parlamentaarisen vakautus- ja assosiaatiovaliokunnan neljännen kokouksen,
  - ottaa huomioon 4. toukokuuta 2016 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 539/2001 muuttamisesta luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske (Kosovo) (COM(2016)0277), ja 4. toukokuuta 2016 annetun komission neljännen kertomuksen Kosovon edistymisestä viisumipakon poistamista koskevan etenemissuunnitelman vaatimusten täyttämässä (COM(2016)0276),
  - ottaa huomioon, että Montenegron ja Kosovon parlamentit ovat ratifioineet näiden kahden maan rajojen merkitsemistä koskevan sopimuksen,
  - ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 (1999), Kansainvälisen tuomioistuimen 22. heinäkuuta 2010 antaman neuvoa-antavan lausunnon Kosovon yksipuolisen itsenäisyysjulistuksen kansainvälisen oikeuden mukaisuudesta ja YK:n yleiskokouksen 9. syyskuuta 2010 antaman päätöslauselman 64/298, jossa pantiin merkille lausunnon sisältö ja pidettiin myönteisenä EU:n valmiutta helpottaa Serbian ja Kosovon välistä vuoropuhelua,
  - ottaa huomioon tulokset syrjäytyneitä romaneja koskevasta tutkimuksesta, jonka komissio, Maailmanpankki ja YK:n kehitysohjelma tekivät vuonna 2017,
  - ottaa huomioon komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan 21. syyskuuta 2015 päivätyn yhteisen valmisteluasiakirjan ”Sukupuolten tasa-arvo ja naisten vaikutusvallan lisääminen: Tyttöjen ja naisten elämän muuttaminen EU:n ulkosuhteiden avulla (2016–2020)” (SWD(2015)0182),
  - ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Kosovosta,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A8-0332/2018),
- A. ottaa huomioon, että edelleen tarvitaan huomattavia ponnisteluja, joita on tuettava poliittisen voimien välisellä ja naapurimaiden kanssa käytävällä rakentavalla vuoropuhelulla, jotta voidaan valmistautua EU-jäsenyyden haasteisiin;
- B. toteaa, että kutakin laajentumismaata arvioidaan erikseen sen omien ansioiden perusteella ja että uudistusten nopeus ja laatu määrittävät liittymisaikataulun;
- C. ottaa huomioon, että Kosovon itsenäisyyden on tunnustanut 114 maata, mukaan lukien 23 EU:n jäsenvaltiota kaikkiaan 28:sta;
- D. toteaa, että EU on toistuvasti osoittanut valmiutensa tukea Kosovon taloudellista ja poliittista kehitystä selkeällä mahdollisuudella liittyä unionin jäseneksi ja että Kosovo on osoittanut halunsa edetä kohti liittymistä;

Torstai 29. marraskuuta 2018

- E. ottaa huomioon, että Kosovon poliittisten puolueiden kannat ovat voimakkaasti polarisoituneet ja että siksi maa on edennyt heikosti EU:hun liittyvissä uudistuksissa, jotka ovat oleellisen tärkeitä myöhemmälle edistymiselle liittymisprosessissa;
- F. toteaa, että Kosovon kukoistava epävirallinen talous on esteenä elinvoimaisen talouden kehittymiselle yleisesti maassa;
- G. ottaa huomioon, että Kosovon tuomioistuimen erityisjaostot ja erikoissyyttäjänvirasto Haagissa ovat olleet oikeudellisesti täysin toiminnassa 5. heinäkuuta 2017 lähtien;
- H. toteaa, että neuvosto päätti 8. kesäkuuta 2018 muuttaa Kosovossa toteutettavan EU:n oikeusvaltio-operaation (EULEX KOSOVO) toimeksiannon painotusta ja pidentää tätä toimeksiantoa, mikä saattaa päätökseen operaation toimeksiannon oikeudelliseen toimeenpanoon liittyvän osan; toteaa, että toimeksiannon uudeksi päättymispäiväksi asetettiin 14. kesäkuuta 2020;
- I. ottaa huomioon, että Kosovo on Länsi-Balkanin ainoa valtio, jonka kansalaiset tarvitsevat viisumin Schengenin alueelle;
1. pitää myönteisinä Euroopan uudistusohjelman (ERA) puitteissa hyväksytyjä merkittäviä säädöksiä ja kehottaa panemaan ne täysimääräisesti täytäntöön; katsoo, että puolueiden on löydettävä yhteisymmärrys keskeisten EU:hun liittyvien uudistusten hyväksymiseksi; odottaa innostuneena uuden ERA:n hyväksymistä vuonna 2019;
  2. panee kuitenkin merkille, että perusuudistuksia on toteutettu hitaasti, koska puolueet eivät ole kyenneet sopimaan niistä ja poliittinen kahtiajako on jatkuva; toteaa, että tämä on vaikuttanut kielteisesti kansalliskokouksen ja hallituksen kykyyn toteuttaa kestäviä ja pysyviä uudistuksia; tuomitsee joidenkin parlamentaarikkojen parlamentin toimintaa jarruttavan käytöksen; kehottaa kaikkia poliittisia puolueita käynnistämään osallistavan poliittisen vuoropuhelun; korostaa tarvetta parantaa kansalliskokouksen toimeenpanovaltaan kohdistamaa todellista valvontaa sekä lainsäädännön avoimuutta ja laatua, myös varmistamalla aktiivinen ja rakentava osallistuminen ja rajoittamalla kiireellisten menettelyjen käyttöä lakien hyväksymisessä; kannustaa puolueita konsensukseen EU:hun liittymiseen liittyvissä uudistuksissa;
  3. pitää myönteisenä, että julkishallinnon alalla on saavutettu jonkin verran edistystä, mutta korostaa, että lisä uudistuksia tarvitaan; kehottaa erityisesti tekemään valtionhallinnosta epäpoliittisemmän ja muuttamaan sen rakennetta;
  4. pitää myönteisenä, että maaliskuussa 2018 ratifioitiin Montenegron kanssa elokuussa 2015 tehty rajasopimus; korostaa, että tämä oli merkittävä askel kohti viisumivapautta;
  5. kehottaa Kosovon viranomaisia käsittelemään kattavasti vaalilainsäädännössä aiemmin havaittuja puutteita, kuten avoimuuden ja vastuuvollisuuden puute poliittisten puolueiden ja kampanjoiden rahoituksessa ja väitteet laajalle levinneestä äänestäjien uhkailusta erityisesti monissa Kosovon serbiyhteisöissä, ja antamaan pikaisesti säädöksiä ja hallinnollisia määräyksiä, joilla käsitellään EU:n, Euroopan parlamentin tarkkailuvaluuskuntien ja Venetsian komission jäljellä olevia suosituksia hyvissä ajoin ennen seuraavaa vaalikierrosta, jotta kansainvälisiä normeja voidaan noudattaa täysimääräisesti; panee tyytyväisenä merkille sukupuolten tasa-arvoon liittyvät vaalihallinnon edistysaskeleet ja kehottaa Kosovoa tehostamaan toimiaan naisten poliittisen osallistumisen lisäämiseksi ja yleisen lainsäädäntökehyksen vahvistamiseksi;
  6. on huolissaan Kosovon alirahoitetusta oikeuslaitoksesta, laajalle levinneestä korruptiosta, valtiovallan osittaisesta kaappaamisesta, epäasiallisesta poliittisesta vaikuttamisesta ja tapauksista, joissa ei ole kunnioitettu oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä ja menettelyä, muun muassa luovutustapauksissa; korostaa sellaisten oikeusvaltion liittyvien uudistusprosessien merkitystä, joissa keskitytään erityisesti oikeuslaitoksen riippumattomuuteen ja tehokkuuteen, ja tarvetta vahvistaa edelleen todistajien suojelua;

Torstai 29. marraskuuta 2018

7. korostaa, että ennakoedellytyksenä oikeussuojan toteutumisen muuttamiselle johdonmukaisemmaksi, nopeammaksi ja tehokkaammaksi on, että Kosovoon luodaan edustuksellinen oikeuslaitos ja että maan lainsäädäntöä sovelletaan yhdenmukaisesti; pitää myönteisenä, että Kosovon serbeihin kuuluvat tuomarit, syyttäjät ja hallintohenkilöstö integroitiin Kosovon oikeuslaitokseen Serbian ja Kosovon välisen vuoden 2015 oikeussopimuksen mukaisesti; katsoo, että oikeuslaitos on edelleen altis asiattomalle poliittiselle vaikuttamiselle ja että tarvitaan lisätoimia valmiuksien kehittämiseksi ja tuomareiden ja syyttäjien kurinpidollisen vastuun varmistamiseksi, muun muassa suorittamalla kaikkien tuomarien, syyttäjien, korkea-arvoisten poliisivirkamiesten ja rikostutkijoiden oikeudellista toimintaa koskeva merkittävä tarkastus; suhtautuu myönteisesti siihen, että marraskuussa 2017 perustettiin valtion komissio, joka käsittelee konfliktin aikaisen seksuaalisen väkivallan uhrien aseman tunnustamista ja todentamista;

8. toteaa, että korruptio ja järjestäytynyt rikollisuus, mukaan lukien huume- ja ihmiskauppa sekä kyberrikollisuus, on edelleen huolenaihe, joka vaatii yhteisiä ponnisteluja; pitää myönteisenä alustavaa edistymistä korkean tason korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden tutkinnassa ja syytteenpanossa; odottaa päättäväisiä ja kestäviä toimia EU:n liittymisprosessiin kuuluvien velvoitteiden mukaisesti; suhtautuu myönteisesti oikeusasiamiehen jatkuviin toimiin tapausten tutkintaa koskevien valmiuksiensa vahvistamiseksi;

9. kehottaa luomaan paremman oikeudellisen kehyksen ja parantamaan syytetoimien tehokkuutta ja valmiuksia, jotta mahdollistetaan kattava lähestymistapa tutkinta- ja syytetoimiin, joita olisi vahvistettava jäädyttämällä, takavarikoimalla ja perimällä varoja, ja lopullisiin tuomioihin korkean tason korruptiotapauksissa, järjestäytyneessä rikollisuudessa, talousrikoksissa, rahanpesussa ja terrorismin rahoittamisessa; kehottaa ottamaan käyttöön suojatoimia, joilla varmistetaan lainvalvontaviranomaisten ja syyttäjälaitoksen riippumattomuus ja korruptiota ennalta ehkäisevät toimenpiteet eri aloilla; katsoo, että tarvitaan lisätoimenpiteitä lainvalvontaelinten välisen paremman yhteistyön ja koordinoinnin varmistamiseksi ja oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja vastuuvollisuuden maksimoimiseksi; kehottaa Kosovoa noudattamaan kansainvälisiä menettelyjä ja ulkomaiden kansalaisten luovutusta koskevia sääntöjä ja ottamaan käyttöön tarvittavat toimenpiteet, jotta voidaan välttää sellaiset tapaukset kuin kuuden Turkin kansalaisen karkottaminen Kosovosta Turkkiin vuoden 2018 maaliskuun lopussa; pitää tässä yhteydessä myönteisenä Kosovon kansalliskokouksen päätöstä perustaa tutkintavaliokunta selvittämään tätä tapausta;

10. kehottaa Kosovon ja Serbian viranomaisia tekemään rakentavasti ja aidosti yhteistyötä oikeudellisissa ja poliisiasioissa; katsoo, että Kosovon jäsenyys Interpolissa ja tiiviimpi yhteistyö Europolin kanssa parantaisi entisestään rajat ylittävään rikollisuuteen kohdistettavien toimien tehokkuutta; kehottaa sillä aikaa lisäämään yhteistyötä terrorismin torjunnassa;

11. katsoo, että on olennaisen tärkeää panna ajoissa ja kattavasti täytäntöön Kosovon oikeusasiamiehen, tarkastusviraston, korruptiontorjuntaviraston ja julkisten hankintojen sääntelykomission suositukset; korostaa, että olisi korjattava julkisia hankintoja koskevan järjestelmän puutteet ja parannettava toimielintenvälisiä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa; suosittelee ehdottomasti, että tehostetaan seurantaa, arviointia ja tarkastusvalmiuksia ja hyväksytään ja pannaan täytäntöön petostentorjuntastrategia Kosovon ja EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi;

12. pitää myönteisenä komission 18. heinäkuuta 2018 antamaa vahvistusta sille, että viisumivapauden kriteerit oli täytetty; pitää erittäin tärkeänä, että Kosovolle myönnetään viisumivapaus ilman aiheetonta viivytystä; katsoo, että viisumipakon poistaminen lisää vakautta ja tuo Kosovon lähemmäksi EU:ta helpottamalla matkustamista ja liiketoimintaa sekä auttaa torjumaan ihmisten salakuljetusta ja korruptiota; kehottaa neuvostoa käyttämään nopeasti valtuuksiaan ja edistämään viisumivapaan järjestelyn hyväksymistä;

13. panee merkille, että viisumivapauden edellytysten täyttämässä saavutetun edistyksen lisäksi on jatkettava päättäväisiä toimia järjestäytyneen rikollisuuden, huumekaupan, ihmisten salakuljetuksen ja korruption torjumiseksi sekä konkreettisia toimia, joilla hallitaan laittomia muuttovirtoja ja vähennetään perusteettomien turvapaikkahakemusten määrää;

14. panee tyytyväisenä merkille, että turvapaikkahakemusten ja Kosovon kansalaisten takaisinottojen sekä takaisinotto-sopimuksia koskevien hakemusten lukumäärä on jyrkästi laskenut; panee tyytyväisenä merkille uuden uudelleenkatouttamisstrategian ja kehottaa panemaan se kaikilta osin täytäntöön;

Torstai 29. marraskuuta 2018

15. antaa tunnustusta Kosovon pyrkimyksille padota vierastaistelijoiden, jotka ovat lähes yksinomaan jihadisteja, lähtöä ja torjua terrorismin uhkaa; kehottaa tekemään aktiivista alueellista yhteistyötä terrorismin torjunnassa ja estämään rahavirrat terrorismin rahoittamiseen; kehottaa Kosovoa puuttumaan verkossa tapahtuvaan radikalisoitumiseen ja ulkoisten ääriliikkeiden vaikutukseen; korostaa terrorismin ehkäisyn sekä epäiltyjen taistelijoiden syytteeseen asettamisen ja heidän perheidensä kuntouttamisen, koulutuksen ja yhteiskuntaan kotouttamisen merkitystä; korostaa, että on estettävä vankien ja varsinkin haavoittuvassa asemassa olevien nuorten radikalisoituminen ja edistettävä aktiivisesti heidän luopumistaan radikalismista;

16. tuomitsee jyrkästi Kosovon serbipoliitikon Oliver Ivanovićin murhan; katsoo, että hänen murhaamisensa on vakava isku rakentaville ja maltillisille äänille Kosovon serbiyhteisössä; korostaa, että tarvitaan kiireellisesti Kosovon ja Serbian tutkijoiden aitoa yhteistyötä ja kansainvälistä tukea, jotta murhaan syyllistyneet ja murhan tilaajat saadaan pikaisesti oikeuden eteen;

17. pitää valitettavana haluttomuutta käsitellä sotarikostapauksia ja korostaa sotarikollisten syyttämistä koskevan selkeän poliittisen sitoumuksen merkitystä; kehottaa Kosovon viranomaisia osoittamaan, että he ovat vakaasti ja kestävästi sitoutuneet täyttämään Kosovon tuomioistuimen erityisjaostoja ja erikoissyyttäjävirstoa Haagissa koskevat kansainväliset velvoitteensa; ilmaisee syvän huolensa siitä, että joulukuussa 2017 Kosovon kansalliskokouksen jäsenet pyrkivät kumoamaan Kosovon erityisjaostoja ja erikoissyyttäjävirstoa koskevan lain; pitää erittäin valitettavana, että nämä pyrkimykset johtivat siihen, ettei voitu hyväksyä yhteisiä suosituksia siksi, että EU:n ja Kosovon vakautus- ja assosiaatiovaltuuskunnan (SAPC) neljäs kokous lykättiin 17–18 päivään tammikuuta 2018; kehottaa suhtautumaan rakentavasti EU:n ja Kosovon SAPC:hen ja tehostamaan sitä koskevaa parlamentaarista yhteistyötä;

18. kehottaa viranomaisia lisäämään Kosovon ja Serbian syyttäjävirstojen välistä oikeudellista yhteistyötä ja tukemaan alueellisen komission (RECOM) perustamista, jonka tehtävänä on vahvistaa entisessä Jugoslaviassa vuosina 1991–2001 tehtyjä sotarikoksia ja muita vakavia ihmisoikeusloukkauksia koskevat tosiseikat;

19. panee merkille EULEX-operaation tärkeän roolin riippumattoman oikeus-, poliisi- ja tullilaitoksen vahvistamisessa; panee myös merkille EULEXin ennalta ehkäisevän ja sovittelivan roolin syytteenpanossa ja tuomitsemisessa sotarikoksista, korruptiosta ja järjestäytyneestä rikollisuudesta sekä sen jatkuvat pyrkimykset kadonneiden henkilöiden löytämiseksi ja hautapaikkojen tutkimiseksi niin, että tapaukset voidaan selvittää perusteellisesti; suosittelee operaation vahvuksien ja heikkouksien arvioimista;

20. toistaa EULEXille antamansa kehotuksen lisätä tehokkuutta, säilyttää mahdollisimman suuri avoimuus ja soveltaa nollatoleranssia korruptioon, huonoon hallintoon, väärinkäytöksiin ja poliittiseen painostamiseen ja häirintään;

21. korostaa, että on viipymättä ilmoitettava Kosovon kansalliskokoukselle EULEXin toiminnasta ja kaikista sen oikeudelliseen asemaan tehtävistä muutoksista;

22. panee merkille EULEXin uuden toimeksiannon ja päättämispäivän; korostaa kuitenkin, että konkreettisen edistyksen saavuttaminen Kosovossa on tärkeämpää kuin asetettu aikataulu;

23. kehottaa asettamaan selvästi etusijalle ihmisoikeuslainsäädännön noudattamisen valvonnan ja tukemaan sitä soveltuvalla ja riittävällä koordinoinnilla ja rahoituksella erityisesti sellaisilla aloilla kuin sukupuolten tasa-arvo, lasten ja työntekijöiden suojelu, sosiaalinen syrjäytyminen sekä vammaisten henkilöiden ja etnisten ja kielellisten vähemmistöjen ja yhteisöjen sekä hlbt-ihmisten syrjintä; korostaa tarvetta vahvistaa sukupuolten tasa-arvosta vastaavaa virstoa ja perheväkivallalta suojelun kansallista koordinaattoria sekä tehostaa ennaltaehkäisyä ja oikeuden täytäntöönpanoa näihin kysymyksiin liittyvien rikosten kohdalla; muistuttaa, että luonnos uskonnonvapauslaiksi on hyväksyttävä nopeasti;

Torstai 29. marraskuuta 2018

24. on erityisen huolissaan sukupuolten välisestä tasa-arvosta ja sukupuoleen perustuvasta väkivallasta; kehottaa Kosovoa takaamaan sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä koskevan lainsäädännön täysimääräisen ja oikea-aikaisen täytäntöönpanon; ilmaisee syvän huolensa siitä, että perheväkivallan vastaisen strategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa ei ole edistytty, ja kehottaa viranomaisia ryhtymään tiukempiin ja tehokkaampiin toimiin sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi muun muassa vahvistamalla sukupuolten tasa-arvoa käsittelevää virastoa ja kansallisen koordinaattorin vastuuta perheväkivallan torjumiseksi; on huolissaan naisten aliedustuksesta päättävissä tehtävissä; kehottaa Kosovon viranomaisia käsittelemään sukupuoliasioiden valtavirtaistamista prioriteettina myös eurooppalaisessa uudistusohjelmassa ja toimissa, joita toteutetaan kansalaisyhteiskunnan, kuten naisjärjestöjen, kanssa; kehottaa Kosovoa käsittelemään edelleen kysymystä siitä, miten saada oikeutta ja tukea naisille, joihin kohdistettiin seksuaalista väkivaltaa sodan aikana; kehottaa Kosovoa panemaan täytäntöön Istanbulin sopimuksen määräykset;

25. kehottaa Kosovon kansalliskokousta ottamaan lastensuojelulakia laatiessaan huomioon EU:n, UNICEFin, kansalaisjärjestöjen lastensuojelua Kosovossa käsittelevän koalition (KOFM) ja Pelastakaa lapset -järjestön yhdessä allekirjoittaman kannanoton;

26. panee huolestuneena merkille Kosovon edistyneen vain vähän vammaisten oikeuksien alalla; kehottaa Kosovoa takaamaan vammaisten henkilöiden syrjimättömyyden ja yhdenvertaiset mahdollisuudet;

27. kehottaa Kosovon viranomaisia käsittelemään ensisijaisina vähemmistöihin liittyviä kysymyksiä, mukaan lukien heidän sekä kulttuuriset että kielelliset oikeutensa ja heidän mahdollisuutensa; pitää valitettavana, että vähemmistöillä, kuten romaneilla, askaaleilla ja egyptiläisillä, on edelleen ongelmia henkilöissä todistusten saamisessa, mikä vaikuttaa heidän mahdollisuuksiinsa saada koulutusta, terveydenhoitoa, sosiaaliavustuksia ja mahdollisuuteen päästä kansalaisiksi, ja kehottaa Kosovon viranomaisia käsittelemään näitä ongelmia; pitää myönteisenä viranomaisten halukkuutta tunnustaa historiallisesti etnisten bulgarialaisten oikeudet Goran ja Zhupan alueella; suhtautuu myönteisesti romanien ja askaalien integrointia Kosovon yhteiskuntaan vuosina 2017–2021 koskevan uuden strategian ja toimintasuunnitelman hyväksymiseen ja kehottaa Kosovoa omaksumaan aktiivisen roolin alueellisen yhteistyöneuvoston käynnistämisen romanien integrointi 2020 -hankkeen alueellisessa yhteistyössä;

28. pitää valitettavana, että hlbt-ihmisten syrjintä jatkuu ja että vihapuhe verkossa lisääntyi Pristinän Gay Pride -tapahtuman yhteydessä;

29. korostaa, että on tärkeää hyväksyä kansalaisjärjestöjen yhdistymisvapautta koskeva uusi lakiesitys; kehottaa kiinnittämään enemmän huomiota lainsäädännön laatimiseen ja täytäntöönpanoon aloilla, jotka vaikuttavat kansalaisyhteiskunnan toimintatilaan, sen varmistamiseksi, ettei lainsäädäntö aseta kohtuuttomia rasitteita kansalaisyhteiskunnan järjestöille tai vaikuta niihin syrjivästi taikka kavenna kansalaisyhteiskunnan toimintatilaa; korostaa, että kansalaisyhteiskunnan järjestöjen käytettävissä on oltava julkista rahoitusta;

30. painottaa, että on varmistettava Kosovon yleisradioyhtiön toimituksellinen vapaus, taloudellinen kestävyys ja riippumattomuus ja turvattava yksityisten tiedotusvälineiden omistajuuden avoimuus komission vuosittaisen kertomuksen suositusten mukaisesti; vaatii panemaan täytäntöön kaikki asiaan liittyvät olennaiset säädökset; kehottaa parantamaan monikielisiä yleisradiolähetyksiä ja kaikille Kosovon yhteisöille tarjottavan tiedon laatua; on huolissaan toimittajiin kohdistuvien uhkien ja hyökkäysten määrän lisääntymisestä ja kehottaa Kosovon viranomaisia tutkimaan tapaukset pikaisesti ja asettamaan vastuussa olevat syytteeseen; pitää myönteisenä, että Kosovon hallitus hyväksyi väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan lakiesityksen;

31. kehottaa toteuttamaan pitkäjänteisiä toimia Serbian ja Kosovon välisten suhteiden normalisoimiseksi kokonaan; katsoo, että suhteiden täysi normalisointi Serbian kanssa oikeudellisesti sitovalla sopimuksella ja sen täytäntöönpanojärjestelyillä ei ole mahdollista, ellei voimassa olevia sopimuksia sovelleta kattavasti ja vastavuoroisesti, ja toteaa, että tämä on keskeinen osatekijä molempien osapuolten tiellä kohti EU-jäsenyyttä;

32. panee merkille meneillään olevan vuoropuhelun ja julkiset kannanotot Serbian ja Kosovon välisen rajan mahdollisesta muuttamisesta, mukaan lukien alueiden vaihtaminen; korostaa sekä Kosovon että Serbian monietnistä luonnetta ja sitä, että etnisesti homogeenisten valtioiden ei pitäisi olla tavoitteena alueella; tukee EU:n avustamaa vuoropuhelua kehyksenä, jonka avulla voidaan saavuttaa Serbian ja Kosovon välinen kattava normalisointia koskeva sopimus; katsoo, että mahdollinen sopimus olisi hyväksyttävissä vain, jos molemmat osapuolet suostuvat siihen ja jos siinä otetaan huomioon alueen yleinen vakaus ja kansainvälinen oikeus;

Torstai 29. marraskuuta 2018

33. panee merkille, että viisi EU:n jäsenvaltiota ei ole vielä tunnustanut Kosovoa, ja kehottaa niitä antamaan tunnustuksen; tähdentää, että tämä auttaisi Serbian ja Kosovon välisten suhteiden normalisointia;
34. katsoo, että Serbian ja Kosovon välisen vuoropuhelun on oltava avointa ja läpinäkyvää ja että siitä vastuussa olevien olisi kuultava vuoropuhelun etenemisestä säännöllisesti Kosovon kansalliskokousta;
35. pitää valitettavana, että monia tähän mennessä allekirjoitettuja sopimuksia, kuten energiasopimusta ja serbienemmistöisten kuntien liittoa koskevaa sopimusta, ei ole pantu täytäntöön tai niiden täytäntöönpano on viivästynyt; vaatii molempia osapuolia panemaan kaikki sopimukset kaikilta osin ja vilpittömästi täytäntöön; kehottaa uudelleen Euroopan ulkosuhdehallintoa arvioimaan, missä määrin molemmat osapuolet täyttävät velvoitteensa, jotta voidaan vastata kaikkiin täytäntöönpanon tiellä oleviin haasteisiin; vaatii Serbian ja Kosovon hallituksia pidättymään kaikista toimista, jotka voisivat heikentää osapuolten välistä luottamusta ja vaarantaa vuoropuhelun rakentavan jatkamisen;
36. ilmaisee syvän huolensa etnisten ryhmien välisten välikohtausten lisääntymisestä; tuomitsee painokkaasti kaikki pelottelu- ja väkivaltatapaukset; odottaa, että Kosovon viranomaiset sanoutuvat välittömästi irti tällaisista toimista ja vaatii, että niihin syyllistyneet tunnistetaan ja tuodaan oikeuden eteen; kehottaa kansallisia ja paikallisia viranomaisia lisäämään ponnistelujaan annettujen lakien täytäntöönpanemiseksi niin, että monietninen yhteiskunta voi kehittyä edelleen; pitää valitettavana kansallismielisen retoriikan ja äärimmäisyyspuheiden lisääntymistä alueella ja pyytää komissiota jatkamaan sovinnonteon tukemista kulttuurihankkeiden avulla;
37. kehottaa jälleen kerran avaamaan Mitrovican sillan pikaisesti ja esteettömästi ja pitää avaamista tärkeänä askeleena kohti kaupungin jälleenyhdistymistä; kehottaa panemaan kaikilta osin täytäntöön liikkumisen vapautta koskevan sopimuksen; kehottaa Serbian ja Kosovon viranomaisia edistämään ihmisten välisiä yhteyksiä paikallisyhteisöjen välillä, jotta vuoropuhelu vahvistuisi myös muulla kuin hallitusten tasolla; pitää tässä yhteydessä myönteisenä Pejan ja Sabacin kuntien yhteistyöohjelmaa ja kehottaa komissiota tukemaan vastaavanlaisia aloitteita; on tyytyväinen yhteydenpitoa lisäävien infrastruktuurihankkeiden, kuten Nis-Merdare-Pristina -valtatie, kehittämiseen;
38. pitää myönteisenä Kosovon pyrkimyksiä säilyttää rakentavat naapurisuhteet koko alueen kanssa ja ennakoivasti mukauttaa toimintaansa EU:n yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan (YUTP), ja etenemään pidemmälle tällä osa-alueella; katsoo, että Kosovon jäsenyys kansainvälisissä elimissä toisi mukanaan oikeuksia ja velvoitteita, joihin liittyy kansainvälisiä normeja ja standardeja; kehottaa suhtautumaan myönteisesti Kosovon osallistumiseen kansainvälisiin organisaatioihin;
39. korostaa, että olisi kiireellisesti hyväksyttävä ja pantava täytäntöön toimenpiteitä, joilla varmistetaan avoimet ja kilpailua edistävät yksityistämismenettelyt, ja tutkittava väitettyjä epäselvyyksiä; on huolestunut siitä, että maastamuuttaneiden rahalahetykset ovat huomattava kotimaista kysyntää lisäävä tekijä; ilmaisee huolestumisensa naisten syrjinnästä työmarkkinoilla, erityisesti työhönottoprosessissa;
40. on huolissaan lääkkeiden kehnoista rekisteröintimenettelyistä ja lääkkeiden laadusta sekä yleisesti terveydenhuoltoalan korruptiosta; kehottaa Kosovon terveysministeriötä tehostamaan toimiaan näiden rikosten tutkimiseksi ja rekisteröinti- ja laatuongelmiin puuttumiseksi mahdollisimman pian; kehottaa uudistamaan perusteellisesti terveydenhuoltoalaa, myös toteuttamaan yleisen sairausvakuutuksen, jotta voidaan taata yleisen terveydenhuollon saatavuus; korostaa, että julkiselle terveydenhuoltojärjestelmälle on osoitettava riittävät määrärahat;
41. kehottaa komissiota laatimaan alueellisen strategian, jossa puututaan hellittämättömään nuorisotyöttömyyteen ja aivovientiin torjumalla koulutusjärjestelmän ja työmarkkinoiden välistä osaamisen kohtaanto-ongelmaa, parantamalla opetuksen laatua ja varmistamalla aktiivisten työmarkkinatoimenpiteiden ja ammattikoulutusjärjestelmien riittävä rahoitus sekä asianmukaiset lastenhoito- ja esikouluopetuspalvelut; pitää valitettavana, että opetuksen laadun parantamisessa on edistytty hitaasti; kehottaa asianomaisia viranomaisia ottamaan vähemmistöryhmiin kuuluvat ihmiset mukaan työllisyystoimenpiteiden suunnitteluun ja täytäntöönpanoon;
42. kehottaa Kosovoa hyödyntämään täysimääräisesti EU:n ohjelmien tarjoamia mahdollisuuksia; pitää myönteisenä, että on allekirjoitettu sopimus Kosovon osallistumisesta Erasmus+ ja Luova Eurooppa -ohjelmiin; kehottaa Kosovon viranomaisia ja komissiota tukemaan edelleen pk-yrityksiä elinkelpoisen Kosovon talouden kehittämiseksi; kannattaa ehdotusta, jonka mukaan vähennetään verkkovierailumaksuja Länsi-Balkanilla;

Torstai 29. marraskuuta 2018

43. kehottaa kiinnittämään huomiota Pristinan ja muiden voimakkaasti saastuneiden kaupunkien erittäin huonoon ilmanlaatuun; kehottaa ottamaan käyttöön tehokkaita ilman ja veden laadun seurantarjestelmiä, parantamaan vedenkäsittelyinfrastruktuuria ja tuottamaan luotettavia ja helposti saatavia reaaliaikaisia epäpuhtaustietoja; ilmaisee huolensa jätehuollosta, kestävämmästä kaatopaikkojen käytöstä ja laajalle levinneistä laittomista käytännöistä jätteiden sijoittamisessa; kehottaa viranomaisia hyväksymään jätteiden lajittelua ja kierrätystä koskevia tavoitteita, parantamaan paikallista jätteiden sijoittamista ja kierrätyslaitoksia ja asettamaan saastuttajat vastuuseen; kehottaa YK:ta antamaan pikaisesti tarvittavaa tukea lyijymyrkytysten uhreille eräillä Kosovossa sijaitsevilla pakolaisleireillä, myös suunnitellun erityisrahaston kautta;

44. panee merkille, että useimpia edellisen vuoden mietinnön energiapolitiikkaa koskevia suosituksia ei ole pantu täytäntöön; korostaa, että olisi siirryttävä pois ruskohiilellä tuotetusta ympäristön kannalta kestävämmästä energiantuotannosta, poistettava pikaisesti käytöstä Kosovo A -ydinvoimala ja varmistettava lisäenergian kestävä tuotanto- ja tuontikapasiteetti; panee merkille, että kolmannen energiapaketin toteuttamisessa on edistytty jonkin verran, ja korostaa, että olisi varmistettava Kosovon energia-alan sääntelyviranomaisen riippumattomuus; kehottaa tehostamaan ponnisteluja energiatehokkuuden ja energiasäästöjen lisäämiseksi erityisesti rakennusalalla; toteaa, että vaikka energiatehokkuutta koskeva lakiluonnos hyväksyttiin ensimmäisessä käsittelyssä, energiatehokkuutta vähentää se, että Kosovon ja Serbian välisen energiasopimuksen täytäntöönpanossa ei ole juurikaan edistytty; kehottaa viranomaisia perustamaan energiatehokkuusrahaston;

45. korostaa, että suunniteltujen vesivoimaloiden olisi oltava EU:n ympäristönormien mukaisia; pitää tässä yhteydessä myönteisenä ympäristöministerin päätöstä arvioida vesivoimalahankkeille myönnettyt luvat ja keskeyttää niiden voimassaolo;

46. pitää valitettavana, että uusiutuvien energialähteiden potentiaalin hyödyntämisessä on edistytty hitaasti; kehottaa viranomaisia hyväksymään energiastrategiaa 2017–2026 koskevan toimintasuunnitelman, jotta vuoteen 2020 mennessä voidaan saavuttaa pakollinen uusiutuvaa energiaa koskeva tavoite eli 25 prosenttia; kehottaa komissiota lisäämään tähän liittyvää apua;

47. kehottaa Kosovon viranomaisia hyväksymään uskottavan ja kestävä julkista liikennettä ja liikkuvuutta koskevan politiikan, jolla vastataan pitkäaikaisiin puutteisiin infrastruktuurissa;

48. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja Euroopan ulkosuhdehallinnolle sekä Kosovon hallitukselle ja parlamentille.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0480

Entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa koskeva vuoden 2018 kertomus**Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa koskevasta komission vuoden 2018 kertomuksesta (2018/2145(INI))**

(2020/C 363/20)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston 16. joulukuuta 2005 tekemän päätöksen EU:n ehdokasvaltion aseman myöntämisestä,
- ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen,
- ottaa huomioon lopullisen sopimuksen erimielisyyksien ratkaisemisesta, sellaisena kuin se on kuvailtuna YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmissa 817 (1993) ja 845 (1993), vuonna 1995 tehdyn väliaikaisen sopimuksen päättämisen ja Kreikan ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välillä 17. kesäkuuta 2018 perustetun strategisen kumppanuuden, joka tunnetaan myös Prespan sopimuksena,
- ottaa huomioon Ohridissa tehdyn ja Skopjessa 13. elokuuta 2001 allekirjoitetun puitesopimuksen, jäljempänä ”Ohridin puitesopimus”,
- ottaa huomioon komission kesäkuussa 2015 esittämät entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa koskevat kiireelliset ensisijaiset uudistukset,
- ottaa huomioon neljän tärkeimmän puolueen välillä Skopjessa 2. kesäkuuta ja 15. heinäkuuta 2015 tehdyn poliittisen sopimuksen, jäljempänä ”Pržinin sopimus”, ja 20. heinäkuuta ja 31. elokuuta 2016 tehdyn neljän puolueen sopimuksen sen täytäntöönpanosta,
- ottaa huomioon kokoneiden asiantuntijoiden ryhmän 14. syyskuuta 2017 antamat suositukset oikeusvaltioperiaatetta koskevista järjestelmällisistä kysymyksistä,
- ottaa huomioon 28. elokuuta 2014 käynnistetyn Berliinin prosessin,
- ottaa huomioon Etyjin/ODIHR:n loppuraportit, jotka koskevat 11. joulukuuta 2016 järjestettyjä ennenaikaisia parlamenttivaaleja, joita Euroopan parlamentti myös tarkkaili, ja 15. ja 29. lokakuuta 2017 järjestettyjä kunnallisvaaleja,
- ottaa huomioon 17. toukokuuta 2018 pidetyn EU:n ja Länsi-Balkanin maiden huippukokouksen julkilausuman ja siihen sisältyvän Sofian prioriteettiagendan,
- ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2018 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät, joissa hyväksyttiin neuvoston 26. kesäkuuta 2018 antamat päätelmät laajentumisesta sekä vakautus- ja assosiaatioprosessista,
- ottaa huomioon valtion- ja hallitusten päämiesten 11.–12. heinäkuuta 2018 pidetyssä Naton kokouksessa tekemän päätöksen kutsua maa aloittamaan Natoon liittymistä koskevat neuvottelut,
- ottaa huomioon EU:n ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian vakaus- ja assosiaationeuvoston 13. heinäkuuta 2018 pidetyn neljännen kokouksen,
- ottaa huomioon 6. helmikuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Uskottavat jäsenyysnäkyvät ja EU:n tehostettu sitoumus Länsi-Balkanin maille” (COM(2018)0065),

Torstai 29. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Vuoden 2018 tiedonanto EU:n laajentumispolitiikasta” (COM(2018)0450), johon liittyy komission yksiköiden valmisteluasiakirja entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa koskevasta vuoden 2018 kertomuksesta (SWD(2018)0154) ja jossa suositeltiin jäsenyysneuvottelujen aloittamista saavutetun edistyksen ja maan jatkuvan uudistuksiin sitoutumisen perusteella,
  - ottaa huomioon komission yksiköiden valmisteluasiakirjan entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian talouden uudistusohjelmaa koskevasta arvioinnista (SWD(2018)0134) ja 25. toukokuuta 2018 annetut EU:n, Länsi-Balkanin maiden ja Turkin välisen taloutta ja rahoitusta koskevan vuoropuhelun yhteiset päätelmät,
  - ottaa huomioon Strasbourgissa 7.–8. helmikuuta 2018 pidetyssä EU:n ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian parlamentaarisen sekavaliokunnan neljännessätoista kokouksessa hyväksytyt suositukset,
  - ottaa huomioon parlamentaarisen johdon ja maan parlamentin (Sobranie) poliittisten puolueiden kanssa Ohridissa 17.–18. toukokuuta 2018 käynnistetyin Jean Monnet -vuoropuhelua koskevan prosessin,
  - ottaa huomioon maasta aiemmin antamansa päätöslauselmat,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A8-0341/2018),
- A. katsoo, että uusi hallitus osoittaa jatkuvaa sitoutumista maan eurooppalaiselle ja euroatlanttiselle tielle toteuttamalla vakaita ja osallistavia demokraattisia uudistuksia ja parantamalla aktiivisesti naapuruussuhteita; ottaa huomioon, että uudistusten toteuttaminen on yhdistettävä EU:n kiireellisten ensisijaisten uudistusten täytäntöönpanoa koskevaan tukeen ja mitattavissa oleviin tuloksiin; katsoo, että EU-jäsenyyden mahdollisuus on loistava uudistusten innoittaja entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa, erityisesti oikeusvaltioperiaatteen, oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja korruption torjunnan kannalta; ottaa huomioon, että entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa pidetään ehdokasmaana, joka on edistynyt eniten lainsäädäntönsä yhdenmukaistamisessa unionin säännösten kanssa;
- B. katsoo, että 17. kesäkuuta 2018 tehty Prespan sopimus erimielisyyksien ratkaisemisesta sekä Kreikan ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen strategisen kumppanuuden perustaminen lähettävät kaivatun myönteisen viestin koko Länsi-Balkanin alueen vakaudesta ja sovinnonteosta, parantavat hyviä naapuruussuhteita ja alueellista yhteistyötä sekä tasoittavat tietä maan lähentymiselle Euroopan unioniin;
- C. ottaa huomioon, että Kreikan ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välillä on sovittu 11:tä luottamusta lisäävästä toimesta, jotka liittyvät pääasiassa politiikkaan, EU-asioihin, koulutukseen, kulttuuriin, kauppaan, taloudelliseen yhteistyöhön, yhteyksiin, oikeus- ja sisäasioihin sekä terveysalan yhteistyöhön; ottaa huomioon, että nämä luottamusta lisäävät toimet ovat jo tuottaneet konkreettisia tuloksia;
- D. ottaa huomioon, että kaikilla poliittisilla puolueilla ja valtion instituutioilla on velvollisuus edistää osallistavampaa ja avoimempaa poliittista ilmapiiriä, mikä edistää EU:hun liittymistä koskevaa prosessia;
- E. ottaa huomioon, että maan on edelleen tehostettava muun muassa parlamentaarisia, lainsäädännöllisiä ja valvontaan liittyviä valmiuksia, oikeuslaitoksen toimintaa, oikeusvaltioperiaatteen noudattamista, tiedotusvälineiden vapautta sekä järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption torjuntaa; ottaa huomioon, että julkishallinnon, talouden ja työllisyyden aloilla on jatkettava uudistustoimia ja että Ohridin puitesopimuksen täytäntöönpano on myös tarkistettava perusteellisesti;
- F. katsoo, että entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian liittyminen Natoon edistää rauhaa ja vakautta koko alueella;

Torstai 29. marraskuuta 2018

- G. ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto vahvisti 28. kesäkuuta 2018 neuvoston 26. kesäkuuta 2018 antamat päätelmät, mikä viitoittaa tietä liittymisneuvotteluille kesäkuussa 2019;
- H. ottaa huomioon, että komissio vahvisti alustavasti 18. heinäkuuta 2018 entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehtävän asemaa koskevan sopimuksen luonnoksen, jonka myötä Euroopan raja- ja merivartioston (Frontex) ryhmät voivat osallistua yhteisiin operaatioihin maan kanssa ja sen alueella muuttoliikkeen hallintaa ja rajaturvallisuutta varten, mikä on keskeinen tekijä komission Länsi-Balkanin aluetta koskevassa strategiassa;
- I. toteaa, että ilman pilaantumisen on merkittävä ongelma Makedonian kaupungeissa ja että Suomen Ilmatieteen laitoksen ja Makedonian kansanterveyslaitoksen viimeisimmän tutkimuksen mukaan Skopjessa ja Tetovossa on suurimmat pienhiukkaspitoisuudet (PM_{2,5}) kaikista Euroopan kaupungeista;
- J. katsoo, että Balkanin alue on strategisesti tärkeä;
- K. toteaa, että kutakin ehdokasmaata arvioidaan erikseen sen omien ansioiden perusteella ja että uudistusten nopeus ja laatu määrittävät liittymisaikataulun ja neuvottelujen etenemisen;
- L. toteaa, että makedonialainen tuomioistuin tuomitsi perusteellisen ja avoimen oikeudenkäynnin jälkeen Nikola Gruevskin vallan väärinkäytöstä kahdeksi vuodeksi vankeuteen; ottaa huomioon, että useat tuomioistuimet vahvistivat tämän tuomion ja että päätös tuli voimaan sen jälkeen, kun kaikki valituskeinot oli käytetty; ottaa huomioon, että hänet on asetettu syyteeseen myös neljässä vireillä olevassa rikosasiassa ja että hän joutuu osallistumaan vielä viiteen vireillä olevaan rikostutkintaan;

Yleiset uudistukset ja hyvät naapuruussuhteet

1. suhtautuu myönteisesti hallituksen vahvaan poliittiseen sitoumukseen panna täysin täytäntöön Pržinon sopimus ja kiireelliset ensisijaiset uudistukset, jotka johtavat EU:hun liittyvien uudistustoimien tehostamiseen puolueiden ja etnisten ryhmien välisen yhteistyön ja kansalaisyhteiskunnan kuulemisen pohjalta, ja korostaa näiden ponnistelujen merkitystä maan eurooppalaisen tulevaisuuden kannalta; kannustaa uutta hallitusta pitämään yllä myönteistä kehitystä ja varmistamaan edistymisen sekä vauhdittamaan EU:hun liittyviä uudistuksia ja panemaan ne kokonaan täytäntöön avoimella ja osallistavalla tavalla; kehottaa tukemaan entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa euroatlanttisten organisaatioiden jäseneksi liittymisessä alueellisen turvallisuuden parantamiseksi;
2. antaa suurta kiitosta myönteiselle diplomatialle ja aktiivisille luottamusta lisääville toimille, jotka johtavat kompromissin tekemiseen, avointen kahdenvälisen kysymysten sopimiseen ja hyvien naapuruussuhteiden edistämiseen; korostaa, etteivät kahdenväliset kysymykset saa estää EU:hun liittymistä koskevaa prosessia; pitää erittäin myönteisenä 14. helmikuuta 2018 Bulgarian kanssa solmitun ystävyyssopimuksen voimaantuloa ja toteaa, että sen pitäisi taata pitkäkestoiset, sovinnolliset ja hyvät naapuruussuhteet maiden välillä;
3. suhtautuu myönteisesti Kreikan ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välillä 17. kesäkuuta 2018 tehtyyn Prespan sopimukseen ja antaa kiitosta molemmille osapuolille niiden huomattavista ponnisteluista molempia osapuolia tyydyttävän ratkaisun löytämisessä nimikysymykseen; pitää myönteisenä, että entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian parlamentti ratifioi sen 20. kesäkuuta ja 5. heinäkuuta 2018; katsoo, että on maan kansalaisten etujen mukaista, että kaikki poliittiset toimijat ja kansalaisyhteiskunta toimivat rakentavalla tavalla ja historiallisen vastuunsa mukaisesti; kehottaa osapuolia asettamaan oman maansa edun puoluepoliittisten etujen edelle, tiedottamaan asianmukaisesti kansalaisilleen sopimuksen sisällöstä ja vaikutuksista ja saattamaan kaikki sisäiset menettelyt huolellisesti päätökseen tämän strategisesti tärkeän sopimuksen ratifioimiseksi ja täytäntöönpanemiseksi, mikä päättäisi pitkittyneen geopoliittisen välitilan ja näyttäisi hyvää esimerkkiä alueen rauhalle ja vakaudelle; korostaa entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhdentymisestä EU:hun ja Natoon 30. syyskuuta 2018 järjestetyn kansanäänestyksen merkitystä;
4. panee merkille 30. syyskuuta 2018 järjestetyn kansanäänestyksen tuloksen; korostaa, että on tuettava edelleen maan euroatlanttista tulevaisuutta ja pantava täytäntöön 17. kesäkuuta 2018 tehty Prespan sopimus; kannustaa maan hallitusta toteuttamaan kaikki tarvittavat ja mahdolliset toimet Prespan sopimuksen määräysten noudattamiseksi, sillä tämä on avain EU:hun ja Natoon liittymistä koskevien neuvottelujen käynnistämiseksi;

Torstai 29. marraskuuta 2018

5. pitää myönteisenä maan parlamentissa (Sobranie) 19. lokakuuta 2018 järjestettyä äänestystä perustuslain muutosmenettelyn käynnistämisestä, jotta Prespan sopimuksen määräykset voidaan panna täytäntöön; kehottaa kaikkia poliittisia puolueita jatkamaan yhteistyötä jaetun vastuun hengessä muutosmenettelyn seuraavissa vaiheissa; antaa jälleen vahvan tukensa maan eurooppalaiselle ja euroatlantilaiselle tulevaisuudelle ja kehottaa hallitusta ja parlamenttia jatkamaan uudistuksia, joilla pohjustetaan tietä EU:hun liittymiselle; kannustaa erityisyyttä ja tuomioistuimia suorittamaan riippumattomia tutkimuksia kaikista vireillä olevista poliittisista ja rikollisista väärinkäytöksistä ja saattamaan syylliset oikeuden eteen;
6. suhtautuu myönteisesti maan diplomaattisiin ponnisteluihin, joilla pyritään edistämään kahdenvälistä ja alueellista yhteistyötä Albanian kanssa ja luomaan uusia tiiviitä suhteita muun muassa kaupankäynnin, lainvalvonnan sekä petosten ja terrorismin torjunnan aloilla;
7. muistuttaa, että maa on jo saavuttanut korkean tason lainsäädäntönsä mukauttamisessa unionin säännöstöön; pitää kuitenkin valitettavana, että osaa tästä lainsäädännöstä ei ole vielä pantu täytäntöön; panee merkille, että mukautumisessa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskeviin unionin julistuksiin ja neuvoston päätöksiin on edistytty, ja korostaa, että on tärkeää saavuttaa asteittain täysimääräinen yhdenmukaisuus, joka on ennakoedellytys maan euroatlantilaiselle tulevaisuudelle;
8. panee merkille julkisella sektorilla saavutetun edistyksen julkishallinnon uudistamista koskevan strategian ja rahoitushallinnon uudistusohjelman hyväksymisen muodossa; kehottaa hallitusta panemaan nämä uudistukset kokonaisuudessaan täytäntöön; kannustaa maata lisäämään edelleen ammattimaisuutta parantamalla avoimuutta ja tasavertaista edustusta ja varmistamalla, että julkishallinnon virkojen osalta kunnioitetaan täysimääräisesti ansioihin perustuvaa rekrytointia;
9. tuomitsee erittäin jyrkästi 27. huhtikuuta 2017 maan parlamenttiin tehdyn hyökkäyksen, joka oli hyökkäys demokratiaa vastaan ja jonka yhteydessä useat parlamentin jäsenet ja toimittajat loukkaantuivat vakavasti, ja vaatii, että hyökkäyksen suunnittelijat ja tekijät tuodaan oikeuden eteen; suhtautuu myönteisesti asiasta meneillään olevaan tutkimukseen ja oikeudenkäyntiin; korostaa, että vastuuseen asettamisen näistä väkivallanteoista olisi jatkuttava lainsäädännön mukaisesti ja avoimella, riippumattomalla ja oikeasuhtaisella tavalla; tuomitsee myös kaiken parlamentin menettelyjen häiritsemisen ja väärinkäytön tai presidentin valtuuksien käyttämisen perustuslain vastaisesti;
10. hyväksyy kaikilta osin komission suosituksen ja sen seurauksena tehdyn neuvoston päätöksen, jonka mukaan liittymisneuvottelut aloitetaan kesäkuussa 2019 myönteisten uudistustoimien seurauksena; katsoo, että seurantaprosessin ja liittymisneuvottelujen pikainen aloitus ylläpitää ja tehostaa uudistusvauhtia; katsoo, että neuvotteluiden avaaminen toimisi lisäksi lisäkannustimena demokratiakehitykselle ja tehostaisi valvontaa ja vastuuvälillisuutta;
11. suhtautuu myönteisesti Naton maalle 11. heinäkuuta 2018 esittämään viralliseen kutsuun aloittaa neuvottelut järjestöön liittymisestä;
12. katsoo, että entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian Nato-jäsenyys voisi edistää turvallisuutta ja poliittista vakautta Kaakkois-Euroopassa; kehottaa kaikkia EU:n jäsenvaltioita, jotka ovat Naton jäseniä, tukemaan aktiivisesti maan liittymistä Natoon;
13. suhtautuu myönteisesti maan tulevaan siirtymiseen vakaus- ja assosiaatiosopimuksen toiseen vaiheeseen ja sisällyttämiseen Adrian- ja Joonianmeren aloitteeseen ja kehottaa neuvostoa sisällyttämään maan Adrian- ja Joonianmeren aluetta koskevaan Euroopan unionin strategiaan;

Demokratiakehitys

14. pitää myönteisenä, että on edetty alustavasti kohti keskinäisen valvontajärjestelmän palauttamista ja osallisuuden lisäämistä toimenpiteillä, joilla parannetaan riippumattomien valvontalaitosten, tiedotusvälineiden ja kansalaisjärjestöjen toimintaympäristöä; suhtautuu myönteisesti hallituksen ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen väliseen rakentavaan vuoropuheluun ja viimeksi mainittujen rooliin parempien tarkastus- ja valvontatoimien varmistamisessa; korostaa, että käynnissä olevat perustavaa laatua olevat muutokset olisi tehtävä osallistavassa ja avoimessa poliittisessa ilmapiirissä;

Torstai 29. marraskuuta 2018

15. arvostaa hallituksen toimia taantumisen estämiseksi ja valtiovallan toimintaan vaikuttavien tekijöiden poistamiseksi ja kannustaa tehostamaan näitä ponnisteluja; muistuttaa, että maa oli 2000-luvulla liittymisprosessin edelläkävijä;
16. suhtautuu myönteisesti vaalilainsäädännön parannuksiin, mutta painottaa, että vaalilainsäädäntöä on tarkistettava ajoissa panemalla kattavasti täytäntöön jäljellä olevat Etyjin/ODIHR:n, Venetsian komission ja lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän (GRECO) kampanjarahoitusta ja poliittisia puolueita koskevat suositukset; korostaa, että lisätoimet ovat tarpeen, jotta voidaan estää kaikenlainen äänestäjien pelottelu ja tutkia tällaiset tapaukset; kehottaa poliittisia puolueita demokratisoimaan sisäisiä päätöksentekoprosessejaan;
17. kannustaa viranomaisia saattamaan päätökseen keskeytyneen väestönlaskennan, jonka avulla väestötiedoista saataisiin tehtyä tarkat tilastot, joita voitaisiin käyttää hallituksen kehittämisohjelmien ja asianmukaisen talousarvion suunnittelun sekä vaalien järjestämisen ja vaalien tuloslaskennan perustana;
18. suhtautuu myönteisesti siihen, että EU:n ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen parlamentaarisen sekavaliokunnan kokoukset aloitettiin uudelleen, ja kannustaa jatkamaan rakentavaa työtä tämän parlamenttien välisen viitekehyksen puitteissa;
19. pitää myönteisenä, että Jean Monnet -vuoropuhelua koskeva prosessi käynnistettiin Ohridissa 17.–18. toukokuuta 2018 ja että sen seurauksena eettiset säännöt hyväksyttiin yksimielisellä puoluerajat ylittävällä kannatuksella; kannustaa maan parlamentin uudistuksia käsittelevää työryhmää tarkistamaan parlamentin työjärjestystä ja esittämään muutosehdotuksia ja hyväksymistä koskevia aikatauluehdotuksia Ohridin päätelmien painopistealoilla; kannustaa kaikkia poliittiseen prosessiin osallistuvia sidosryhmiä vahvistamaan edelleen sovitteluratkaisun kulttuuria ja rakentavaa poliittista vuoropuhelua, erityisesti parlamentin jäsenten välillä, ja pidättäytymään estämästä parlamentin tehokasta toimintaa;
20. suosittelee, että maan parlamentti hyödyntää täysimääräisesti valvonta- ja lainsäädäntötehtäviään samalla kun se rajoittaa tiukasti sellaisten kiireellisten menettelyjen käyttöä, jotka heikentävät parlamentaarista ja julkista valvontaa; vaatii saavuttamaan luotettavia tuloksia maassa tehtävässä tiedustelupalvelujen valvonnassa ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien seurannassa;
21. suhtautuu myönteisesti merkittäviin askeliin, joita hallitus on ottanut sovitteluratkaisun kulttuurin vaiheittaisessa palauttamisessa kääntymällä kaikkien sidosryhmien, myös opposition, puoleen, jotta voitaisiin vahvistaa demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta ja aitoa tahtoa toteuttaa uudistuksia osallistavalla ja avoimella tavalla;
22. kehottaa panemaan julkishallinnon uudistamista koskevan suunnitelman tehokkaasti täytäntöön ja sopimaan selkeästä vastuualueiden jaosta; korostaa ansioihin perustuvan rekrytoinnin ja avoimen kilpailun merkitystä kaikissa rekrytoinneissa ja kehottaa lisäämään henkilöstöhallinnon kapasiteettia; vaatii tehokkaampia toimenpiteitä alakohtaisten ja taloudellista suunnittelua koskevien valmiuksien parantamiseksi koko julkishallinnossa;
23. suhtautuu myönteisesti hallinnon hajauttamista koskevien prosessien vahvistamiseen, jota hallitus on edistänyt hyväksymällä hajauttamista ja kehittämistä koskevan toimintasuunnitelman vuosiksi 2018–2020, mikä on tärkeä askel kuntien rahoituksen ja palvelujen niukkuuden ratkaisemiseksi;
24. suhtautuu myönteisesti meneillään oleviin toimiin hyvän hallinnon, vastuuvellollisuuden ja tiedotusvälineiden vapaan toimintaympäristön edistämiseksi, avoimuuden lisäämiseksi ja julkisten tietojen saatavuuden parantamiseksi esimerkiksi valtion toimielinten menojen julkaisemisen avulla; kehottaa lisätoimiin, jotta voidaan varmistaa kansalaisten oikeus saada julkista tietoa; kehottaa pitkäjänteisiin toimiin päätöksentekoprosessin osallisuuden edistämiseksi ja instituutioiden välisen koordinoinnin parantamisessa;
25. kehottaa kehittämään edelleen julkisen tiedon digitalisointia, jotta voitaisiin parantaa sen saatavuutta, ja kannustaa viranomaisia etsimään innovatiivisia sähköisiä ratkaisuja avoimuuden ja julkisten tietojen helpon saatavuuden parantamiseksi ja siihen liittyvän byrokratian vähentämiseksi;

Torstai 29. marraskuuta 2018

Oikeusvaltioperiaate

26. palauttaa mieliin, että oikeusjärjestelmän moitteeton toiminta ja korruption tehokas torjunta ovat ratkaisevan tärkeitä asioita EU:hun liittymistä koskevassa prosessissa;

27. suhtautuu myönteisesti oikeuslaitoksen uudistusstrategiaan, jonka tavoitteena on oikeuslaitoksen riippumattomuuden, vastuuvuolisuuden ja ammattimaisuuden palauttaminen ja poliittisen vaikuttamisen ja valikoivan oikeudenkäytön lopettaminen, ja kehottaa maan hallitusta ja muita sidosryhmiä tehostamaan toimia oikeuslaitoksen uudistamista koskevan strategian panemiseksi täytäntöön asianmukaisesti ottamalla käyttöön luotettavat seuranta- ja arviointimekanismit; painottaa, että lainsäädännön lähentäminen on saatettava päätökseen Venetsian komission suositusten mukaisesti; kehottaa hyväksymään jatkuvasti ja panemaan täytäntöön oikeuslaitoksen uudistusstrategiassa suunniteltuja toimenpiteitä; korostaa, että on toteutettava lisätoimia, jotta oikeuslaitosta voidaan suojata poliittiselta vaikuttamiselta;

28. suhtautuu myönteisesti oikeusetiikan neuvoston perustamiseen tammikuussa 2018 ja tuomarien ja yleisten syyttäjien koulutuslaitoksen järjestämiin koulutuskursseihin tuomareiden eettisestä toiminnasta eturistiriitatilanteiden ehkäisemiseksi ja korruption vastaisten toimenpiteiden perustamiseksi;

29. on edelleen huolissaan laajalle levinneestä korruptiosta ja pitää myönteisenä sitä, että korruption torjunnassa ja korruptiosta nostettavien syytteiden alalla on edistytty; on huolissaan tuomioistuinten korkean tason korruptiotapauksissa antamien lopullisten tuomioiden vähäisestä määrästä, mutta panee merkille ensimmäiset tuomioistuimen tuomiot korruptiota ja vallan väärinkäyttöä koskevissa asioissa ja 27. huhtikuuta 2017 sattuneet tapahtumat; kehottaa pitkäjänteisiin toimiin, jotta tutkimuksia, syytteitä ja lopullisia tuomioita tehostettaisiin korkean tason korruptioon ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvissä tapauksissa; kiittää erityissyyttäjän viraston vaikeissa olosuhteissa tekemää työtä ja on edelleen huolissaan sen työhön kohdistuvista hyökkäyksistä ja häirinnästä sekä muiden instituutioiden yhteistyöhaluttomuudesta;

30. kehottaa viranomaisia tehostamaan rahanpesun ja eturistiriitojen torjuntaa perustamalla ja vahvistamalla korruptiontorjuntaelimiä, rikostorjuntaa ja talousrikostutkintaa koskevia valmiuksia ja jäädyttämällä, takavarikoimalla ja perimällä ja hallinnoimalla varoja; vaatii viranomaisia ryhtymään toimiin, joilla tehostetaan tutkimuksia ja syytteenpanoa, ja lisäämään tuomioiden määrää korkean tason rahanpesua ja talousrikoksia koskevissa tapauksissa; suhtautuu myönteisesti sellaisen väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan lain hyväksymiseen, jolla varmistetaan väärinkäytösten paljastajien parempi suojelu ja vahvistetaan lahjonnan vastaisia valtionhallinnon politiikkoja; kehottaa tarkistamaan kiireellisesti korruption torjuntaa, varainhoidon valvontaa ja julkisia hankintoja koskevia lakeja; kannustaa uudistamaan yleistä oikeudellista kehystä siten, että valtion korruptiontorjuntavirastolla on selvät valtuudet ja mahdollisuus työskennellä täysin riippumattomasti ja että järjestäytyneen rikollisuuden ja lahjonnan torjuntaa käsittelevä syyttäjänvirasto voi suorittaa säännöllisiä tutkimuksia;

31. huomauttaa, että korruptio ja järjestäytyneet rikollisuudet ovat alueella yleisiä ja muodostavat myös esteen maan demokraattiselle, yhteiskunnalliselle ja taloudelliselle kehitykselle; katsoo, että alueellinen strategia ja tehostettu yhteistyö kaikkien alueen maiden välillä on olennaisen tärkeää, jotta näitä ongelmia voitaisiin käsitellä entistä tehokkaammin;

32. vaatii varmistamaan huolellisesti poliittisen ja oikeudellisen vastuun rikoksista, mukaan lukien salakuunteluskandaaliin perustuvat rikokset; kehottaa parlamenttia saattamaan päätökseen tiedustelupalvelua koskevan uudistuksen ja varmistamaan turvallisuus- ja tiedustelupalveluiden kunnollisen ulkoisen valvonnan;

33. kehottaa viranomaisia ryhtymään määrätietoisin toimiin ihmis-, ase- ja huumekauppaa harjoittavien rikollisverkostojen hajottamiseksi, lainvalvontaviranomaisten välisten institutionaalisten valmiuksien ja toimielinten välisen yhteistyön lisäämiseksi ja tutkintatoimien, syytteenpanon ja lopullisten tuomioiden tehostamiseksi;

34. panee merkille toteutetut toimet ja maan rakentavan roolin Euroopan muuttoliike- ja pakolaiskriisin haasteisiin vastaamisessa; panee merkille pitkäjänteiset toimet ja kehottaa tekemään lisää parannuksia turvapaikkajärjestelmään ja muuttoliikkeen hallintaan; kannustaa maata vauhdittamaan ja syventämään entisestään molempia osapuolia hyödyttävää alueellista yhteistyötä ja kumppanuutta Frontexin kanssa uudella asemaa koskevalla sopimuksella, jotta voidaan hajottaa ihmiskauppaverkostoja;

Torstai 29. marraskuuta 2018

35. korostaa tarvetta varmistaa, että maasta turvapaikkaa hakevia tai sen alueen kautta matkustavia maahanmuuttajia ja pakolaisia, erityisesti naisia ja lapsia, kohdellaan kansainvälisen ja EU:n lainsäädännön mukaisesti;

36. katsoo, että viranomaisten on jatkettava ja tehostettava toimiaan islamistisen radikalisoitumisen ja ulkomaisten terroristitaistelijoiden torjumiseksi; kehottaa tekemään toimien täytäntöönpanon yhteydessä enemmän yhteistyötä turvallisuusviranomaisten, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, uskonnollisten johtajien, paikallisyhteisöjen ja muiden koulutus-, terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluilla toimivien valtion laitosten kanssa; kehottaa turvallisuuspalveluja seuraamaan jatkuvasti maahan palaavia vierastaistelijoita, sopeuttamaan heidät asianmukaisesti yhteiskuntaan ja vaihtamaan koko ajan tietoja EU:n ja naapurimaiden viranomaisten kanssa;

37. kehottaa parantamaan edelleen lapsia koskevaa oikeusjärjestelmää; kehottaa toimivaltaisia viranomaisia osoittamaan riittävästi määrärahoja oikeutta lapsille -lain täytäntöönpanoon ja parantamaan väkivallan ja hyväksikäytön uhreiksi joutuneille tytöille ja pojille sekä lain kanssa vaikeuksiin joutuneille lapsille tarkoitettuja tukipalveluita;

38. kehottaa Unkarin viranomaisia toimittamaan kaikki tarvittavat tiedot ja antamaan tarvittavat selvitykset asiassa, joka koskee Makedonian entistä pääministeriä Gruevskia, joka pakeni maastaan Unkarin salaisen diplomaattisen tuen avulla välttääkseen vankeusrangaistuksen; katsoo, että kyseessä on sekaantuminen entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian sisäisiin asioihin ja erityisesti kyseisen maan oikeuslaitoksen ja oikeusvaltioperiaatteen halveksuntaa; panee merkille entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian viranomaisten esittämän luovutuspyynnön ja odottaa Unkarin toimivan tiukasti asiaa koskevien kansallisten ja kansainvälisten lakien mukaisesti vastaamalla myöntävästi tähän pyyntöön;

Perusoikeudet ja kansalaisyhteiskunta

39. panee tyytyväisenä merkille etnisten ryhmien välistä luottamusta parantavat toimenpiteet ja kehottaa käsittelemään osallistavasti ja avoimesti Ohridin puitesopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä jäljellä olevia näkökohtia; pitää välttämättömänä, että etnisten vähemmistöjen oikeudet julkisessa elämässä tunnustetaan täysin; kehottaa lisätoimiin vähemmistöjen osallistavan koulutuksen takaamiseksi, jotta voidaan elvyttää sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja yhteisöjen lähentymistä;

40. katsoo, että oikeudenkäyntejä Makedoniassa on jatkettava maan menettelyjen mukaisesti ja että Nikola Gruevski on saatettava vastuuseen Makedonian oikeusjärjestelmässä; kehottaa Unkaria kunnioittamaan Makedonian oikeusjärjestelmän ja oikeusvaltion riippumattomuutta ja arvioimaan uudelleen Nikola Gruevskille myönnettyä poliittista turvapaikkaa ja luovuttamaan hänet Skopjeen; odottaa, että kaikki asianomaiset osapuolet toimivat ehdottomasti asiaa koskevien kansallisten ja kansainvälisten lakien mukaisesti; korostaa, että näitä oikeudenkäyntejä ei saisi politisoida;

41. suhtautuu myönteisesti uudistuksiin ja toimiin oikeudellisen kehyksen mukauttamiseksi asteittain EU:n standardeihin, maan päätökseen osallistua tarkkailijana Euroopan unionin perusoikeusvirastoon ja siihen, että maa on ratifioinut suurimman osan kansainvälisistä ihmisoikeusvälineistä; kannustaa panemaan täysimääräisesti täytäntöön ihmisoikeusnormit ja poliittiset asiakirjat, kuten Euroopan ihmisoikeussopimuksen, kiinnittämällä erityistä huomiota oikeuteen oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen, oikeuteen elämään, sananvapauteen ja yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen;

42. toteaa, että kielten käyttöä koskevan lain hyväksyminen on merkittävä saavutus, ja pitää valitettavana häiritseviä taktiikoita, joilla pyritään vaikeuttamaan sen hyväksymistä vakiomenettelyjä noudattaen;

43. panee tyytyväisenä merkille, että maa ratifioi 23. maaliskuuta 2018 Istanbulin yleissopimuksen, ja kehottaa saattamaan päätökseen naisiin, tyttöihin ja kaikkiin lapsiin kohdistuvaa syrjintää ja väkivaltaa torjuvat lainsäädäntöuudistukset ja jatkamaan laajalle levinneen perheväkivallan ja sukupuoleen perustuvan väkivallan kitkemistä;

Torstai 29. marraskuuta 2018

44. korostaa tarvetta varmistaa riippumattomien valvontaelinten itsenäisyys ja riittävät henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit; kiittää oikeusasiamiehen toimiston roolia ihmisoikeuksien täytäntöönpanossa ja korostaa tarvetta varmistaa, että oikeusasiamiehen päätöksiä seurataan järjestelmällisesti;

45. on yhä huolestunut vammaisten henkilöiden huonosta tilanteesta ja heihin jatkuvasti kohdistuvasta syrjinnästä; kehottaa panemaan nykyiset välineet ja strategiat tehokkaasti täytäntöön;

46. panee tyytyväisenä merkille syrjinnän torjuntaa edistävät alustavat toimet ja vaatii viranomaisia sisällyttämään seksuaalisen suuntautumisen ja sukupuoli-identiteetin syrjintäperusteina lakiin syrjinnän torjunnasta ja syrjinnältä suojelemisesta; kehottaa viranomaisia osoittamaan riittävästi määrärahoja vuosien 2016–2020 kansallisen tasa-arvoa ja syrjintäkieltoa koskevan strategian täytäntöönpanoa varten; kehottaa viranomaisia puuttumaan tehokkaasti vähemmistöihin, mukaan lukien heikossa asemassa oleviin ryhmiin kuten romaniväestöön ja hlbt-yhteisöön, kohdistuviin viharikoksiin ja vihapuheeseen ja rankaisemaan homo- ja transfobisista väkivallasta ja väkivaltaan yllyttämisestä; on yhä huolestunut siitä, että yhteiskunnalliset ennakkoluulot jatkuvat ja että vihapuhe hlbt-henkilöitä vastaan on yleistä tiedotusvälineissä, internetissä ja sosiaalisessa mediassa; kehottaa viranomaisia varmistamaan tehokkaan suojelun ja ottamaan käyttöön varoittavat ja oikeasuhtaiset seuraamukset vihapuheesta ja homo-/transfobisista toimista sekä väkivallasta; korostaa tarvetta myöntää pääsy terveydenhuoltoon transsukupuolisille henkilöille; pitää valitettavana, että suojelua syrjinnältä käsittelevän komission työssä on toistuvia puutteita; suhtautuu myönteisesti hlbt-yhteisön oikeuksia käsittelevän puolueiden välisen parlamentaarisen ryhmän ja myös romanien oikeuksia käsittelevän puolueiden välisen parlamentaarisen ryhmän perustamiseen;

47. kehottaa panemaan kokonaisuudessaan täytäntöön strategiat ja lainsäädännön vähemmistöryhmiin kuuluvien henkilöiden oikeuksista ja suojelusta ja tukemaan niitä julkisten varojen avulla; vaatii ryhtymään toimenpiteisiin, joilla parannetaan edelleen romanien koulutusta, työllisyyttä, terveyttä, asumista, tavaroiden ja palvelujen saatavuutta ja elinolosuhteita, ja tuomitsee kouluissa tapahtuvan erottelun ja muut syrjinnän muodot;

48. panee tyytyväisenä merkille huomattavan edistyksen kansalaisyhteiskunnan järjestöjen toimintaympäristössä ja niiden kuulemisessa, mukaan lukien kansalaisyhteiskunnan kanssa tehtävää yhteistyötä käsittelevän neuvoston perustaminen; painottaa tarvetta parantaa oikeudellista, rahoituksellista, hallinnollista ja poliittista kehystä muun muassa säätöitä ja lahjoituksia koskevalla lainsäädännöllä; korostaa, että on tärkeää jäsentää kansalaisyhteiskunnan järjestöjen osallisuutta säännöllisemmällä, kattavammalla, syrjimättömämmällä ja ennakoitavammalla kuulemisprosessilla;

49. vahvistaa jälleen tukensa entisen Jugoslavian alueella tehtyjen sotarikosten ja muiden vakavien ihmisoikeusrikkomuksien kaikkia uhreja käsittelevän alueellisen totuuskomission perustamiselle eli RECOM-aloitteelle; kehottaa hallitusta johtamaan sen perustamista; korostaa tämän prosessin ja kaikkien alueellisten poliittisten johtajien aktiivisen osallistumisen merkitystä, jotta RECOM voi aloittaa työnsä ilman lisäviivytyksiä; kehottaa kiinnittämään huomiota RECOM-koalition ehdotukseen RECOMin toimintasuunnitelmasta, joka sisältää selkeät päivämäärät ja kriteerit;

50. suhtautuu myönteisesti hallituksen lisäponnisteluihin laitoshoidon purkamista ja sosiaalialan uudistusta koskevan prosessin tehostamiseksi; antaa kiitosta sitoumukselle lopettaa lasten sijoittaminen suuriin julkisiin laitoksiin ja perustaa sen sijaan perhe- ja yhteisöpohjaisia hoitopalveluja; kehottaa viranomaisia ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin lisääntyvän perinataalikuolleisuuden torjumiseksi ja perustamaan järjestelmän tämän hälyttävän suuntauksen aiheuttajien analysoimiseksi;

51. suhtautuu myönteisesti hallituksen ja maan kansallisen nuorisoneuvoston väliseen kumppanuuteen nuorisotakuujärjestelmän täytäntöönpanossa hyvänä mekanismina yhteistyön tekemiseksi nuorten ja päätöksentekijöiden välillä nuorisopolitiikkojen laatimisessa ja täytäntöönpanossa; kehottaa hallitusta lisäämään nuorisojärjestöille ja nuorille annettavaa taloudellista tukea aivovuotoa koskevan ongelman ratkaisemiseksi;

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tiedotusvälineet

52. korostaa riippumattomien tiedotusvälineiden ratkaisevan tärkeää roolia demokraattisen ja suotuisan ympäristön luomisessa; toteaa, että mediaympäristö ja riippumattoman tiedonvälityksen olosuhteet ovat hieman kohentuneet; kehottaa toteuttamaan aloitteita sellaisen toimintaympäristön luomiseksi, joka on suotuisa kaikkien media-alan sidosryhmien ammattimaiselle toiminnalle ja tutkivalle journalismille ja johon ei kohdistu minkäänlaisia sisäisiä ja ulkoisia vaikutuksia; suhtautuu myönteisesti valtion tukeman poliittiseen suosimiseen perustuvan mainonnan päättymiseen tiedotusvälineissä ja pitää sitä tärkeänä toimenpiteenä tasapuolisten toimintaedellytyksen edistämiseksi alalla ja kehottaa jatkamaan suojatoimia tiedotusvälineiden politisoitumisen estämiseksi; korostaa, että viestimiä sääntelevien viranomaisten ja yleisradioyhtiön riippumattomuutta ja valmiuksia on parannettava; kehottaa toimenpiteisiin toimittajien työ- ja sosiaaliturvaoikeuksien suojelun lisäämiseksi ja sen varmistamiseksi, että toimittajiin kohdistuva väkivalta ja uhkaukset eivät jää rankaisematta, mikä auttaisi myös minimoimaan tiedotusvälineissä vallalla olevaa itsesensuuria;

53. panee tyytyväisenä merkille, että tietojen saatavuuden varmistamisessa on edistytty; korostaa, että mediapalveluita ja julkisen tiedon saatavuutta koskevia asetuksia on päivitettävä; korostaa, että on osoitettava nollatoleranssia ja toteutettava tehokkaita seurantatoimia toimittajien uhkailua ja pelottelua ja heihin kohdistuvia hyökkäyksiä koskevissa tapauksissa rekisteröimällä tapaukset asianmukaisesti ja tutkimalla ne perusteellisesti; tuomitsee kaikenlaisen vihapuheen ja provosoivan kielenkäytön; kehottaa ryhtymään tehokkaisiin toimenpiteisiin, jotta voidaan torjua tällaista toimintaa ja verkossa tapahtuvia toimittajia koskevan eettisen säännösten loukkauksia; huomauttaa lisäksi, että media-alaa on uudistettava viipymättä, jotta voidaan vahvistaa ääni- ja audiovisuaalisten mediapalveluiden viraston asemaa ja taata objektiivinen ja ammattimainen uutisointi;

Talous

54. korostaa tarvetta parantaa yritysten toimintaympäristöä varmistamalla julkisen talouden vakauttaminen ja sääntelyn avoimuus sekä luotettavuus ja puuttamalla jäljellä oleviin oikeusvaltion puutteisiin, vaivalloisiin sääntelymenettelyihin ja mielivaltaisiin tarkastuksiin;

55. kehottaa viranomaisia puuttumaan laajaan epäviralliseen talouteen sekä veropetoksia ja sopimusten heikkoa täytäntöönpanoa koskeviin jatkuviin ongelmiin, jotka estävät edelleen suorien ulkomaisten sijoitusten tekemistä; korostaa, että on pantava täytäntöön julkisia hankintoja ja sisäisen varainhoidon valvontaa koskevia toimenpiteitä; toteaa, että on parannettava julkisia menoja, hankintoja, valtiontukea ja EU:n varojen käyttöä koskevien tietojen läpinäkyvyyttä; vaatii toimenpiteitä liittymistä valmistelevalle tukivälineen (IPA) kansallisten rakenteiden suunnittelu-, ohjelmasuunnittelu- ja hallinnointivalmiuksien parantamiseksi;

56. kehottaa hallitusta tekemään digitalisoinnista yhden monialaisista painopisteistään; vaatii laatimaan viipymättä pitkän aikavälin digitaalistrategian, johon sisältyvät muun muassa sähköistä hallintoa koskeva strategia, tieto- ja viestintäteknikkaa koskeva strategia ja kansallinen kyberturvallisuusstrategia; korostaa, että kattava digitaalistrategia parantaa talouden toimintaympäristöä ja suorituskykyä sekä lisää julkishallinnon ja julkisten palvelujen avoimuutta ja tehokkuutta;

57. arvostaa hallituksen toimia nuorten tilanteen parantamiseksi ja nuorten politiikkaan osallistumisen vahvistamiseksi, esimerkiksi kansallisen nuorisostrategian (2016–2025) avulla; kannustaa hallitusta puuttumaan korkeaan nuorisotyöttömyyteen korjaamalla epäsuhdan nuorten tutkinnon suorittaneiden taitojen ja yksityisten yritysten tarpeiden välillä;

58. kehottaa hallitusta torjumaan pitkäaikaistyöttömyyttä, nuorisotyöttömyyttä ja naisten vähäistä osallistumista työmarkkinoille kattavalla ja innovatiivisella tavalla; vaatii toteuttamaan kiireellisesti uudistuksia koulutusosalalla sen varmistamiseksi, että hankitut taidot vastaavat työmarkkinoiden tarpeita, ja siten torjumaan aivovuotoa; kannustaa hallitusta laatimaan digitaalista osaamista koskevan strategian ja lisäämään väestön digitaalista lukutaitoa;

Torstai 29. marraskuuta 2018

59. palauttaa mieliin, että entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia suoritti viimeisimmän väestönlaskennan vuonna 2002; painottaa, että on tärkeää suorittaa uusi ja kauan odotettu väestölaskenta, jotta saataisiin ajantasaiset ja todenmukaiset EU:n standardien mukaiset demografiset tilastot;

60. suhtautuu myönteisesti siihen, että Makedonian parlamentti on hyväksynyt uuden energialain, jolla EU:n kolmas energiapaketti saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä ja joka on täysin yhteensopiva energiayhteisön perustamissopimuksen kanssa; kehottaa viranomaisia keskittymään energiamarkkinoiden uudistuksiin ja varmistamaan samalla toimitusvarmuuden ja energialähteiden monipuolistamisen, erityisesti uusiutuvien energialähteiden avulla;

61. panee merkille tietyt suojelualueille suunnitellut infrastruktuurihankkeet, joilla olisi todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia tuleviin Natura 2000 -alueisiin; kehottaa noudattamaan Bernin yleissopimuksen pysyvän komitean suositusta (nro 184(2015)) ja keskeyttämään hankkeiden toteutuksen Mavrovon kansallispuiston alueella, kunnes strateginen ympäristöarviointi on tehty täysin EU:n ympäristölainsäädännön mukaisesti; kehottaa lisäksi kunnioittamaan Unescon maailmanperintökomitean päätöstä (40 KOM 7B.68) Ohridin alueen luonto- ja kulttuuriperinnöstä sekä tekemään kattavan strategisen ympäristöarvioinnin ja kulttuuriperinnön vaikutusten arvioinnin ennen muiden töiden aloittamista; kehottaa kehittämään kansallisen vesivoimastrategian EU:n ympäristölainsäädännön mukaisesti;

62. kannustaa maata kehittämään kilpailua kaasun- ja energiamarkkinoilla, jotta yleishyödyllisten palvelujen tarjoajat voidaan eriyttää EU:n kolmannen energiapaketin mukaisesti; kehottaa toteuttamaan tuntuvia parannuksia energiatehokkuuden, uusiutuvan energian tuotannon ja ilmastomuutoksen torjunnan aloilla;

63. antaa kiitosta entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle Pariisin ilmastopimuksen ratifioinnista 9. tammikuuta 2018, sillä ilmastomuutoksen torjunta edellyttää yhteisiä ponnisteluja;

64. panee tyytyväisenä merkille hallituksen myönteisen lähestymistavan alueelliseen yhteistyöhön ja hyviin naapurisuhteisiin sekä aktiiviseen osallistumiseen alueellisiin aloitteisiin, kuten Kaakkois-Euroopan yhteistyöprosessiin, alueelliseen yhteistyöneuvostoon, CEFTA-sopimukseen, kuuden Länsi-Balkanin maan liitettävyysohjelmaan, energiayhteisösopimukseen, Euroopan yhteiseen ilmailualueeseen, Keski-Euroopan aloitteeseen, muuttoliikettä, turvapaikka-asioita ja pakolaisia koskevaan alueelliseen aloitteeseen (MARRI) ja Brdon-Brijunin prosessiin;

65. pitää myönteisenä maan sitoutumista Berliinin prosessin yhteydessä toteutettuihin liitettävyyshankkeisiin; toteaa, että maantieliikennettä on monipuolistettava panemalla täytäntöön rautatieuudistusta koskevia toimenpiteitä, mukaan lukien Skopjesta naapurimaiden pääkaupunkeihin kulkevien rautatieyhteyksien kunnostaminen tai rakentaminen; vaatii ottamaan suurempia edistysaskeleita liikennekäytävien VIII ja X rautatie- ja maantieteyksien viimeistelemisessä;

66. vaatii lisää kauppaj- ja tullihelpotuksia ja viennin monipuolistamista muun muassa alueen sisäisten kaupankäyntimahdollisuuksien avulla; kehottaa komissiota myöntämään maalle vapautuksen terästä ja alumiinia koskevista suojatoimista;

67. on huolissaan Skopjen ja muiden voimakkaasti saastuneiden kaupunkien ilmansaasteiden hälyttävän korkeasta tasosta ja vaatii valtion viranomaisia ja paikallisviranomaisia ryhtymään kiireellisesti riittäviin toimenpiteisiin tämän hätätilanteen ratkaisemiseksi ja ottamaan käyttöön tehokkaita ja kohdennettuja toimia ilmanlaadun seuraamiseksi ja parantamiseksi, julkisen liikenteen ja tehokkaiden liikkuvuussuunnitelmien edistäminen mukaan luettuina; kehottaa maata yhdenmukaistamaan kiireellisesti ympäristön-, luonnon- ja ilmastonsuojelua koskevan lainsäädäntönsä unionin säännösten kanssa; kehottaa kehittämään jätehuoltojärjestelmiä;

Torstai 29. marraskuuta 2018

o

o o

68. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian hallitukselle ja parlamentille.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0481

Albaniaa koskeva vuoden 2018 kertomus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 Albaniaa koskevasta komission vuoden 2018 kertomuksesta (2018/2147(INI))

(2020/C 363/21)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon EU:n ja Albanian vakautus- ja assosiaatiosopimuksen,
- ottaa huomioon 19.–20. kesäkuuta 2003 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät ja Länsi-Balkanin maita koskevan Thessalonikin toimintasuunnitelman,
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston 26.–27. kesäkuuta 2014 tekemän päätöksen EU:n ehdokasvaltion aseman myöntämisestä Albanialle,
- ottaa huomioon 26. kesäkuuta 2018 annetut yleisten asioiden neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon 28.–29. kesäkuuta 2018 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätöksen,
- ottaa huomioon Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) vähemmistövaltuutetun suositukset Albanian kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan sekundaarilainsäädännön luonnokseksi,
- ottaa huomioon 17. toukokuuta 2018 pidetyn EU:n ja Länsi-Balkanin maiden huippukokouksen julkilausuman ja siihen sisältyvän ”Sofian prioriteettiagendan”,
- ottaa huomioon 15. marraskuuta 2017 pidetyn EU:n ja Albanian vakautus- ja assosiaationeuvoston 9. kokouksen,
- ottaa huomioon 6. helmikuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Uskottavat jäsenyysnäkyvät ja EU:n tehostettu sitoumus Länsi-Balkanin maille” (COM(2018)0065),
- ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Vuoden 2018 tiedonanto EU:n laajentumispolitiikasta” (COM(2018)0450) ja siihen liittyvän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Albania 2018 Report” (SWD(2018)0151),
- ottaa huomioon Tiranassa 12.–13. helmikuuta 2018 pidetyssä EU:n ja Albanian parlamentaarisen vakautus- ja assosiaatiovaliokunnan 12. kokouksessa hyväksytyt suositukset,
- ottaa huomioon komission tukeman ja Maailmanpankin ja YK:n kehitysohjelman vuonna 2017 tekemän Länsi-Balkanin syrjäytyneitä romaneja koskevan tutkimuksen tulokset,
- ottaa huomioon sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä käsittelevän komission yksiköiden yhteisen valmisteluasiakirjan ”Sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvaltaa edistävät toimenpiteet: Tyttöjen ja naisten elämän muuttaminen EU:n ulkosuhteiden avulla (2016–2020),
- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Albaniasta,

Torstai 29. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A8-0334/2018),
- A. ottaa huomioon, että EU:n laajentuminen edelleen on strateginen investointi rauhan, demokratian, vaurauden, turvallisuuden ja vakauden edistämiseen Euroopassa;
- B. ottaa huomioon, että Albania on edennyt tasaiseen tahtiin poliittisten arviointiperusteiden täyttämässä ja viiden liittymisneuvottelujen avaamiselle asetetun tärkeimmän painopisteen täytäntöönpanossa sekä demokraattisten instituutioiden ja käytäntöjen vahvistamisessa;
- C. ottaa huomioon, että komissio on suositellut liittymisneuvottelujen käynnistämistä Albanian kanssa, sillä maa on edistynyt hyvin viiden tärkeimmän painopisteen täytäntöönpanossa; toteaa, että liittymisneuvottelut mahdollistavat entistä tarkemman EU-valvonnan ja edistävät merkittävästi lisä uudistuksiin ryhtymistä sekä demokraattisten instituutioiden ja käytäntöjen vahvistamista;
- D. ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto vahvisti 28. kesäkuuta 2018 neuvoston 26. kesäkuuta 2018 antamat päätelmät, mikä viitoittaa tietä liittymisneuvotteluille kesäkuussa 2019;
- E. ottaa huomioon, että haasteita on yhä ja että niihin on vastattava nopeasti ja tehokkaasti vuoropuhelun ja yhteistyön hengessä;
- F. ottaa huomioon, että EU:hun liittyviä uudistuksia koskevalla hallituksen ja opposition välisellä rakentavalla vuoropuhelulla on yhä ratkaiseva merkitys uudistusohjelman eteenpäin viemisessä, jotta kansalaiset saavat hyötyjä ja maa etenee kohti EU:ta;
- G. ottaa huomioon, että Albanian kansalaiset tukevat laajasti maan EU-jäsenyyttä;
- H. toteaa, että oikeusvaltio on yksi EU:n perustana olevista arvoista ja se muodostaa sekä laajentumisprosessin että vakautus- ja assosiaatioprosessin ytimen; katsoo, että tämän osa-alueen jäljellä olevien merkittävien haasteiden ratkaisemiseksi tarvitaan uudistuksia erityisesti riippumattoman, puolueettoman, vastuuvollisen ja tehokkaan oikeuslaitoksen varmistamisessa sekä korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumisessa ja perusoikeuksien suojelemisessa;
- I. ottaa huomioon, että uskonnonvapauden, kulttuuriperinnön ja vähemmistöjen oikeuksien suojeleminen ovat EU:n perusarvoja;
- J. ottaa huomioon, että Albania on ratifioinut kaikki keskeiset Kansainvälisen työjärjestön yleissopimukset, joita ovat erityisesti yleissopimus ammatillisesta järjestäytymisvapaudesta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelusta vuodelta 1948 (nro 87) sekä yleissopimus järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden periaatteiden soveltamisesta vuodelta 1949 (nro 98);
- K. toteaa, että kutakin laajentumismaata arvioidaan erikseen sen omien ansioiden perusteella ja että uudistusten nopeus ja laatu määrittävät liittymisaikataulun;
- L. katsoo, että alueellinen yhteistyö ja hyvät naapurisuhteet ovat olennaisia tekijöitä Albanian tien tasoittamiseksi kohti EU-jäsenyyttä;
1. on tyytyväinen, että Albania on tehostanut toimiaan, minkä tuloksena EU:hun liittyvien uudistusten, erityisesti oikeuslaitoksen kattavan uudistamisen, täytäntöönpano on edennyt tasaisesti; kehottaa Alaniain vakiinnuttamaan toteuttamansa uudistukset ja jatkamaan valmistautumistaan EU-jäsenyysselvöitteiden täyttämiseen kaikissa neuvotteluluvuissa;

Torstai 29. marraskuuta 2018

2. tukee täysin komission suositusta käynnistää liittymisneuvottelut tunnustuksena Albanian toteuttamista uudistus-toimista; panee merkille neuvoston päätöksen tarkastella tilannetta uudelleen kesäkuussa 2019; suhtautuu myönteisesti siihen, että on viitotettu selkeä tie kohti liittymisneuvottelujen aloittamista, ja korostaa, että alustava analyttinen tarkastelu on alkanut; muistuttaa, että päätös aloittaa liittymisneuvottelut edellyttää uudistusprosessin etenemistä edelleen, ja kehottaa neuvostoa arvioimaan objektiivisesti ja oikeudenmukaisesti maan saavuttamaa edistystä ja kutsumaan koolle ensimmäisen hallitustenvälisen konferenssin kyseisen vuoden loppuun mennessä, ja kannustaakin Albaniaa ylläpitämään uudistustahtia; katsoo, että neuvotteluiden avaaminen vaikuttaisi myönteisesti demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistumiseen toimimalla lisäkannustimena uudistusprosessin jatkamiselle ja tehostaisi sen valvontaa;
3. kehottaa komissiota soveltamaan tiukempaa lähestymistapaa lukuja 23 (oikeuslaitos ja perusoikeudet) ja 24 (oikeus, vapaus ja turvallisuus) koskeviin neuvotteluihin;
4. muistuttaa tarpeesta lujittaa Albanian parlamentin valvontavalmiuksia, myös EU:hun liittymisprosessin osalta; kehottaa hyödyntämään paremmin erilaisia valvontamekanismeja ja -instituutioita, myös tutkintavaliokuntia; pitää myönteisenä sitä, että Albanian parlamentti hyväksyi menettelysäännöt, jotka lisäävät toimielimen lahjomattomuutta ja avoimuutta sekä kansalaisten sitä kohtaan tuntemaa luottamusta; korostaa, että tarvitaan täytäntöönpanomekanismi, johon liittyy seuraamuksia, jotta säännöt olisivat vaikuttavia; korostaa EU:hun yhdentymistä käsittelevän valiokunnan keskeistä asemaa sekä EU-integraatioasioita käsittelevän kansallisen neuvoston tehtävää liittymisvalmisteluita tarkastelevien kuulemisten foorumina; kehottaa lisäämään yhteistyötä Albanian parlamentin kanssa laajentumisprosessissa mukana olevien maiden parlamenteille suunnatun Euroopan parlamentin tukiohjelman puitteissa, jotta voitaisiin parantaa parlamentin valmiuksia laatia korkealaatuista, EU:n säännösten mukaista lainsäädäntöä ja suorittaa valvontatehtäviään;
5. korostaa, että on tärkeää lisätä kansalaisten tietoisuutta EU:hun liittymisprosessista sekä EU:n ja Albanian asianomaisten instituutioiden roolista;
6. kehottaa ryhtymään toimiin ja toteuttamaan lainsäädäntö- ja hallinnollisia toimenpiteitä avoimna olevien Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (Etyj/ODHIR) esittämien, vaalilainsäädännön uudistamista koskevien suositusten käsittelemiseksi; korostaa, että osallistava ja oikea-aikainen vaaliuudistus on tarpeen kansalaisten luottamuksen lisäämiseksi vaaliprosessiin; muistuttaa tarpeesta kiinnittää asianmu-kaista huomiota poliittisten puolueiden laitonta ja pimeää rahoitusta koskeviin väitteisiin; on tyytyväinen vaaliuudistusta käsittelevän Albanian parlamentin tilapäisen valiokunnan työhön, joka koskee vaalihallinnon riippumattomuutta ja sen politisoitumisen purkamista, kampanjarahoituksen avoimuutta, äänestäjien rekisteröintiä, äänten ostamista, uusien äänestystekniikoiden käyttöä sekä äänestämistä maan ulkopuolelta käsin, ja kehottaa sitä pyrkimään yhteisymmärrykseen tarvittavista uudistuksista ja hyväksymään ne hyvissä ajoin ennen vuoden 2019 paikallisvaaleja;
7. suhtautuu myönteisesti Albanian poliittisten puolueiden rahoitusta koskevaan tarkistettuun lakiin; kehottaa jälleen maan poliittisia puolueita huolehtimaan velvollisuudestaan varmistaa, että rikoksentehtäjät eivät voi hoitaa julkisia virkoja millään hallinnon alalla tai tasolla;
8. toteaa jälleen, että rakentava poliittinen vuoropuhelu, kompromissihalukkuus, puolueiden kestävä yhteistyö sekä pysyvä ja horjumaton sitoutuminen uudistusten täytäntöönpanoon ja niiden juurruttamiseen kaikkien viiden tärkeimmän painopisteen osalta ovat keskeisiä tekijöitä EU-liittymisprosessin eteenpäin viemisessä sekä demokraattisen hallinnon moitteettomassa toiminnassa; pitää myönteisenä puolueiden lisääntyvää yhteistyötä ja puolueiden välistä laajaa konsensusta, joka saavutettiin käsiteltäessä tiettyjä keskeisiä uudistuksia; kannustaa kaikkia poliittisia voimia pyrkimään tehokkaammin aitoon poliittiseen vuoropuheluun ja tekemään rakentavaa yhteistyötä uudistusprosessin tukemiseksi; muistuttaa uskovansa vahvasti, että poliittisen vuoropuhelun olisi tapahduttava demokraattisissa instituutioissa; pitää hyvin huolestuttavana, että vuoden 2018 kesätaun jälkeen oppositio käytännössä ryhtyi boikotoimaan parlamentaarista prosessia;
9. korostaa, että oikeuslaitoksen uudistaminen on yksi keskeisistä Albanian kansalaisten vaatimuksista ja edellytys luottamuksen palauttamiselle oikeusvaltioon, julkisiin instituutioihin ja poliittisiin edustajiin; muistuttaa, että koko uudistusprosessin, erityisesti korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan, uskottavuus ja vaikuttavuus sekä omistusoikeuksien täytäntöönpano riippuvat taustojen tarkastusprosessin onnistumisesta sekä oikeusalan uudistusten sitkeästä ja määrätietoisesta täytäntöönpanosta;

Torstai 29. marraskuuta 2018

10. on tyytyväinen edistymiseen oikeuslaitoksen uudistuksissa, joilla pyritään lisäämään oikeusalan instituutioiden riippumattomuutta, vastuuvollisuutta, ammattitaitoa ja tehokkuutta sekä lisäämään kansalaisten luottamusta oikeus-elimiin; pitää valitettavana, että oikeudenkäyttö on edelleen hidasta ja tehotonta; panee merkille, että kaikkien tuomareiden ja syyttäjien uudelleenarviointiprosessi on tuottanut ensimmäiset konkreettiset tulokset; panee tyytyväisenä merkille, että suurin osa ensisijaisista kysymyksistä on jo käsitelty; kehottaa kuitenkin Albanian viranomaisia viemään riippumatonta taustojen tarkastusprosessia eteenpäin laadusta ja oikeudenmukaisuudesta kuitenkin tinkimättä; pitää erittäin tärkeänä sitä, että taustojentarkastusprosessi pannaan täytäntöön tiukimpien kansainvälisten normien mukaisesti, ja kannustaa Albaniaa jatkamaan tiivistä yhteistyötä kansainvälisen valvontaoperaation kanssa; panee merkille ensimmäiset tapaukset, joissa ehdokkaat on torjuttu tai he ovat luopuneet ehdokkuudestaan vapaaehtoisesti ennen kuin heitä on kuultu; katsoo näin ollen, että uuden sukupolven tuomareiden ja syyttäjien valmistautuminen on entistäkin tärkeämpää, ja pitää siksi valitettavana, etteivät Albanian poliittiset puolueet ole vielääkään päässeet sopuun tuomareiden ja syyttäjien asemaa koskevan lain tarpeellisista muutoksista, jotka koskevat laajamittaisempaa rekrytointia ja koulutusta; kannustaa huolehtimaan, että taustoja tarkastavilla instituutioilla on aina riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit;

11. kehottaa Albanian viranomaisia saattamaan mahdollisimman pian päätökseen uusien oikeuselinten perustamisen sekä palauttamaan perustuslakituomioistuimen ja korkeimman oikeuden toimintakyvyn; korostaa, että kyseisten instituutioiden vaikuttavan toiminnan varmistamiseksi niitä on tuettava huolehtimalla riittävästä henkilöstöstä ja rahoituksesta;

12. pitää myönteisenä, että aiempaa kansalaisystävällisemmän, avoimemman, ammattimaisemman ja epäpoliittisemman julkisen hallinnon rakentamisessa on edistytty tasaisesti, myös paikallistasolla; kehottaa painokkaasti panemaan valvontaelinten ja oikeusasiamiehen suositukset täysimääräisesti täytäntöön; panee merkille myös alueuudistuksen edistymisen ja vastaperustettujen kuntien hallinnollisen ja taloudellisen vahvistamisen sekä neuvoo-antavan neuvoston perustamisen, millä on tarkoitus parantaa keskushallinnon ja paikallishallinnon välistä koordinaattia; on tyytyväinen paikallisten EU-palvelupisteiden perustamiseen ja EU-koordinaattoreiden nimittämiseen;

13. kehottaa vahvistamaan entisestään niiden instituutioiden ja elinten hallinnollisia valmiuksia, jotka vastaavat liittymistä tukevien uudistusten täytäntöönpanosta, EU:n lainsäädännön saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä sekä liittymisneuvottelujen valmisteluista;

14. antaa tunnustusta oikeudelliseen ja institutionaaliseen kehykseen tehdyistä merkittävistä parannuksista, joilla pyritään ehkäisemään korruptiota julkisissa instituutioissa ja hävittämään se kokonaan, koska korruptio on edelleen suuri huolenaihe; kehottaa ryhtymään lisätoimiin Albanian kansalaisten jokapäiväiseen elämään vaikuttavan korruption vähentämiseksi, investointi-ilmapiiriin kohentamiseksi ja investointien oikeusvarmuuden takaamiseksi; korostaa, että korkea-arvoiset viranomaiset eivät saa hyötyä eri kohtelusta kuin tavalliset kansalaiset, jos heidät asetetaan syytteeseen; kehottaa Albanian viranomaisia lisäämään talousrikostutkintoja ja perustamaan korruptionrikoksista peräisin olevien varojen takavarikoimista ja menetetyksi tuomitsemista / takaisinperintää koskevan rekisterin sekä esittämään konkreettisia tuloksia huumekaupan ja rahanpesun torjunnassa;

15. pitää myönteisinä maan korruption vastaiseen lainsäädäntöön hiljan tehtyjä uudistuksia; korostaa tarvetta saattaa päätökseen toimet korruptiota ja järjestäytyneitä rikollisuutta käsittelevän keskustutkintaviraston, erityistuomioistuimen sekä erityissyöttäjäviraston perustamiseksi; kehottaa parantamaan entisestään instituutioiden välistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa poliisi- ja syyttäjäviranomaisten välillä; suhtautuu myönteisesti poliisiviranomaisten taustojen tarkastamista koskevan lain mukaiseen lainvalvontahenkilöstön uudelleenarviointiin;

16. kehottaa kiinnittämään aiempaa enemmän huomiota poliittiseen ja julkisen ja yksityisen sektorin väliseen korruptioon; kehottaa tehostamaan proaktiivista tutkintaa, syytteeseen asettamista ja lopullisia tuomioita korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa myös korkean tason tapauksissa.

Torstai 29. marraskuuta 2018

17. pitää myönteisenä korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa saavutettua edistystä, erityisesti Bajri-rikollisryhmän jäsenten viimeaikaisia pidätyksiä, ja kehottaa pyrkimään jatkossakin konkreettisiin ja kestäviin tuloksiin, erityisesti huumeiden viljelyn ja kaupan torjunnassa, panemalla täytäntöön toimintasuunnitelmia, joilla torjutaan kannabiksen viljelyä; pitää myönteisenä, että Albanian poliisi on ryhtynyt torjumaan entistä aktiivisemmin järjestäytyntä rikollisuutta, ja on tyytyväinen Albanian tiivistyneeseen yhteistyöhön kansainvälisissä poliisiasioissa, myös yhteisissä työryhmissä jäsenvaltioiden kanssa, mikä on johtanut tehokkaihin toimiin rikollisverkostojen vastaan; katsoo, että poliisin, syyttäjälaitoksen ja muiden asiaankuuluvien virastojen ja elinten välistä yhteistyötä olisi edelleen lujitettava;

18. kehottaa Albanian viranomaisia ryhtymään määrätietoisiin toimiin ihmis-, ase- ja huumekauppaa harjoittavien rikollisverkostojen hajottamiseksi sekä niitä koskevien tutkimusten ja syytteenpanojen sekä lopullisten tuomioiden määrän lisäämiseksi, erityisesti järjestäytyneiden rikollisryhmien johtohahmoille; panee merkille tarpeen lisätä ponnisteluja ihmiskaupan torjumiseksi ja kiinnittämään erityistä huomiota ilman huoltajaa oleviin lapsiin ja lapsikaupan uhreihin etenkin katulapsien keskuudessa;

19. toistaa kehotuksensa Albanian viranomaisille varmistaa tehokkaasti omistusoikeuksien täytäntöönpanon ja suojelun vaikuttavan ja avoimen edistämisen ottaen samalla huomioon omaisuuden rekisteröimisen, palauttamisen ja korvaamisen; kehottaa edistämään omaisuuden välttämätöntä digitalisointia ja kartoittamista; kehottaa Albanian viranomaisia tiedottamaan asianmukaisesti kansalaisille heidän oikeuksistaan ja mahdollisuuksistaan panna vaateensa täytäntöön; korostaa tehokkaan omistusoikeusjärjestelmän merkitystä oikeusvaltioperiaatteen ja houkuttelevan liiketoimintaympäristön takaamisen kannalta;

20. pitää myönteisinä toimia, jotka on toteutettu ihmisoikeuksien ja vähemmistöjen oikeuksien suojelun ja syrjinnän vastaisten toimintapolitiikkojen tehostamiseksi, kaikkien vähemmistöjen tasapuolinen kohtelu mukaan luettuna; suhtautuu myönteisesti vähemmistöjä koskevan puitelain hyväksymiseen, sillä lailla poistettiin kansallisten vähemmistöjen ja etnis-kielellisten yhteisöjen välinen erottelu ja otettiin käyttöön itsemääräytelyn periaate, syrjintäkielto sekä oikeus säilyttää kulttuuri, perinne ja äidinkieli; kehottaa panemaan sen täysimääräisesti täytäntöön käytännössä ja kannustaa Albaniaa jatkamaan ponnistelujaan hyväksymällä puitelain tarvittavan sekundaarilainsäädännön eurooppalaisten normien mukaisesti ja siten, että kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät osallistuvat sen laadintaan; vaatii toteuttamaan toimia, joilla parannetaan edelleen romanien, egyptiläisten ja muiden etnisten vähemmistöjen koulutusta, terveyttä, työllisyyttä ja elinoloja;

21. panee merkille jännitteet, jotka ovat seurausta kreikkalaisvähemmistöön kuuluvan Albanian ja Kreikan kaksoiskansalaisen Konstantinos Katsifasin kuolemantapauksesta, kun Albanian poliisin erikoisjoukot (RENEA) ampuivat hänet kuoliaaksi toisessa maailmansodassa kaatuneiden kreikkalaisotilaiden muistotilaisuudessa Bularatissa 28. lokakuuta 2018; kehottaa kaikkia osapuolia maltillisuuteen ja odottaa Albanian viranomaisten tutkivan ja selvittävän olosuhteet, jotka johtivat tähän ihmishengen menetykseen;

22. suhtautuu myönteisesti edistykseen, jota on saavutettu naisten poliittisen osallistumisen ja edustuksen lisäämisessä erityisesti ottamalla käyttöön sukupuolikiintiöjärjestelmä, ja on tyytyväinen naisten tasapuoliseen edustukseen uudessa hallituksessa; toistaa olevansa huolissaan epäsuotuisassa asemassa oleviin ja marginalisoituneisiin ryhmiin kuuluvien naisten ja tyttöjen, kuten romaneihin⁽¹⁾ kuuluvien naisten sekä vammaisten naisten, syrjinnästä ja heidän suojelemiseksi toteutettavien asianmukaisten toimien puutteesta, moniin lakeihin yhä sisältyvistä sukupuolisyryntää sisältävistä säännöksistä, naisten heikosta oikeussuojasta, naisten osuudesta epävirallisista työmarkkinoista sekä erityisesti heikossa asemassa oleviin ryhmiin kuuluviin naisiin ja tyttöihin kohdistuvien perheväkivaltatapauksien suuresta määrästä; kehottaa etsimään asianmukaiset ratkaisut näihin huolenaiheisiin ja suhtautuu myönteisesti sukupuoleen perustuvan väkivallan torjuntaa koskevan päätöslauselman hyväksymiseen sekä sukupuolten tasa-arvoa käsittelevän parlamentin alivaliokunnan perustamiseen;

23. toteaa huolestuneena, että maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla asuvien romaninaisten ja egyptiläisnaisten mahdollisuudet saada perusterveydenhuollon sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden hoitopalveluja ovat rajalliset eivätkä he useinkaan ole tietoisia tällaisten palvelujen saatavuudesta; kehottaa tämän vuoksi Albanian viranomaisia varmistamaan paremman tiedottamisen tällaisista palveluista ja varmistamaan, että nämä palvelut ovat saatavilla olevia, kohtuuhintaisia ja laadukkaita;

⁽¹⁾ Sanaa "romani" käytetään yleiskäsitteenä, joka kattaa erilaiset toisiinsa liittyvät ryhmät, olivatpa ne paikallaan pysyviä tai eivät, kuten romanit, aškaalit ja egyptiläiset, jotka voivat olla kulttuuriltaan ja elintavoiltaan moninaisia.

Torstai 29. marraskuuta 2018

24. on tyytyväinen, että lasten oikeuksia koskevaa lainsäädäntökehystä on vahvistettu hyväksymällä lasten oikeuksien suojelua koskeva laki, lasten rikosoikeutta koskeva laki ja "Lasten Agenda 2020"; palauttaa mieliin, että lasten oikeuksien suojelua koskevia institutionaalisia mekanismeja on edelleen parannettava; vaatii viranomaisia panemaan täytäntöön lasten oikeuksien suojelua ja nuoriso-oikeutta koskevaa sekundaarilainsäädäntöä ja kehottaa lisäämään merkittävästi lastensuojelujärjestelmän ja erityisesti paikallisten ja alueellisten lastensuojeluyksikköjen rahoitusta;

25. antaa tunnustusta maan uskonnollisten yhteisöjen keskuudessa vallitsevalle suvaitsevuuden ja yhteistyön ilmapiirille; kehottaa Albanian viranomaisia torjumaan vaikuttavasti vihapuhetta sekä vähemmistöjen, muun muassa hlbt-henkilöiden, syrjäytymistä ja syrjintää; suhtautuu myönteisesti viiden albanialaisen kunnan hiljattain hyväksymiin sukupuolten tasa-arvoa koskeviin toimintasuunnitelmiin, jotka ovat tasa-arvoa paikallistasolla koskevan eurooppalaisen peruskirjan mukaisia;

26. kehottaa Albanian viranomaisia tiivistämään yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa ja varmistamaan niiden vaikuttavan julkisen osallistumisen ja kuulemisen koko päätöksentekoprosessin ja meneillään olevan EU:hun liittymisprosessin ajan, myös kansallisella ja paikallistasolla, ja vahvistamaan siten demokratiaa ja avoimuutta; kiinnittää huomiota tarpeeseen uudistaa oikeus- ja verotuskehys, jota sovelletaan kansalaisjärjestöihin sekä ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta puolustaville kansalaisjärjestöille, myös "vahtikoirana" toimiville ja edunvalvontaorganisaatioille sekä pienille ruohonjuuritason järjestöille, myönnettävään julkiseen rahoitukseen, sillä taloudellinen kestävyys on yhä merkittävä haaste monille näistä järjestöistä, koska nykyiseen rekisteröintimenettelyyn liittyy pitkäjänteisiä prosesseja ja korkeita kustannuksia ja nykyinen järjestelmä asettaa raskaita taloudellisia rasitteita kansalaisjärjestöille ja hankaloittaa sekä yritysten että yksityishenkilöiden lahjoituksia; muistuttaa, että vaikutusvaltainen kansalaisyhteiskunta on elinvoimaisen demokratian keskeinen ominaisuus ja strategisesti tärkeä Albanian muuttuessa EU:n jäsenvaltioksi;

27. on tyytyväinen, että Albanian hallitus ja kansainvälinen kadonneiden henkilöiden komitea ovat allekirjoittaneet yhteistyösopimuksen, jonka ansiosta komitea voi auttaa löytämään ja tunnistamaan kommunistin kaudella kadonneita henkilöitä;

28. kehottaa Albanian viranomaisia vahvistamaan vammaisia koskevaa politiikkaa, koska vammaisten on edelleen vaikea saada koulutusta, työllistyä, päästä terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen piiriin sekä osallistua päätöksentekoon;

29. pitää valittavana Tiranan alueellisen nuorisoalan yhteistyöjärjestön perustamisen viivästymistä; kehottaa viranomaisia tukemaan yhteistyöjärjestön toimintaa joustavasti siten, että mahdollisimman moni nuori voi hyötyä sen toiminnasta;

30. toteaa jälleen, että ammattimaisilla ja riippumattomilla yksityisillä ja julkisilla tiedotusvälineillä on ratkaiseva merkitys; panee merkille osittaisen edistymisen maan audiovisuaalialan tiedotusvälineitä valvovan viranomaisen ja yleisradioyhtiön riippumattomuuden lisäämisessä; kehottaa toteuttamaan toimenpiteitä valtion tiedotusvälineissä julkaiseman mainonnan rahoituksen avoimuuden lisäämiseksi; kehottaa toteuttamaan toimenpiteitä myös toimittajien työ- ja sosiaaliturva-oikeuksien suojelun vahvistamiseksi;

31. on tyytyväinen Albanian medianeuvoston perustamiseen ja korostaa sen roolia toimittajia ja tiedotusvälineitä koskevien tiukkojen eettisten ja ammatillisten normien asettamisessa ja niiden riippumattomuuden ja vapauden edistämiseksi; suhtautuu myönteisesti toimittajia koskevien tarkistettujen eettisten sääntöjen sekä verkkoviestimien eettisten ohjeiden hyväksymiseen ja kehottaa vahvistamaan niiden periaatteita kansalaisten luottamuksen, todenperäisyyden, oikeudenmukaisuuden, rehellisyyden, riippumattomuuden ja vastuuvollisuuden ylläpitämiseksi;

32. kehottaa Albanian viranomaisia tehostamaan uudistuksia, joilla pyritään lisäämään kilpailukykyä ja torjumaan epävirallista taloutta; korostaa, että korruptio, oikeusvaltion puutteet sekä sääntelyn edellyttämät hankalat menettelyt estävät edelleen investointeja ja Albanian kestävä kehitystä; kehottaa parantamaan entisestään liiketoiminta- ja investointiympäristöä varmistamalla ennakoitavan sääntely- ja lainsäädäntökehysten, oikeusvarmuuden, oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen ja omistusoikeuksien ja sopimusten täytäntöönpanon sekä jatkamalla voimakkaasti julkisen talouden vakauttamista ja vahvistamalla verohallintoa;

Torstai 29. marraskuuta 2018

33. korostaa tarvetta varmistaa sosiaalisten normien myönteinen lähentyminen liittymisprosessin kuluessa; on tyytyväinen Sofian prioriteettiagendan hyväksymiseen ja etenkin siihen, että agendassa keskitytään sosioekonomiseen kehitykseen ja nuoriin; kehottaa Albanian viranomaisia harkitsemaan uudelleen julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden roolia ja sen vaikutusta yhteisiin ja yleishyödyllisiin kohteisiin, kuten moottoriteihin, terveyteen, luontoon ja kulttuuriperintöön, Unescon velvoitteiden mukaisesti; kehottaa Albaniaa julkistamaan sosiaaliavun myöntämisen kriteerit;

34. pelkää, että hallituksen uudelleenjärjestelyn yhteydessä toteutettu Albanian sosiaaliturvaministeriön lakkauttaminen voi vaikuttaa kielteisesti työllisyyteen ja sosiaalipolitiikan suunnitteluun; kehottaa Albanian viranomaisia edistämään yhteistyötä ammattiliittojen kanssa ja vahvistamaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua; kehottaa toteuttamaan vaikuttavia toimia erityisesti nuorten ja naisten korkeaan työttömyyteen puuttumiseksi ja lapsityövoiman käytön estämiseksi; kehottaa parantamaan koulutuksen laatua edelleen ja varmistamaan samalla, että koulutus pysyy koko väestön saatavilla;

35. suhtautuu myönteisesti siihen, että Albanian tilastolaitoksen (INSTAT) mukaan työttömyys on vähentynyt; korostaa tarvetta parantaa koulujärjestelmän laatua, myös lisäämällä kapasiteettia, jotta ihmisille voidaan tarjota enemmän työmarkkinoiden tarpeita vastaavia taitoja ja tietoja; korostaa tarvetta tukea pitkän aikavälin kasvua kehittämällä teknologian omaksumista sekä tutkimusta, kehitystä ja innovointia koskevia valmiuksia;

36. kehottaa hallitusta nykyaikaistamaan koulutusjärjestelmää, jotta luodaan osallistavampi yhteiskunta, vähennetään eriarvoisuutta ja syrjintää ja tarjotaan nuorille enemmän mahdollisuuksia oppia tietoja ja taitoja;

37. pitää myönteisenä Albanian sitoutumista yhteenliitettävyyttä koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoon Berliinin prosessin yhteydessä sekä sitä, että Albania hyväksyi liittymistä valmistelevaa tukivälinettä koskevan IPA 2018 -paketin, johon sisältyy strategisesti tärkeä infrastruktuurihanke, Durrësin satama, joka vahvistaa Albanian yhteyksiä Kroatiaan ja Italiaan ja tarjoaa Albanian sisämaanaapureille, Kosovolle ja Makedonialle, pääsyn meriliikennereiteille; vaatii Albanian viranomaisia nopeuttamaan Euroopan laajuisten verkkojen Albanian osuuksien suunnittelua ja rakentamista sekä aloittamaan säädöskehityksen yhdenmukaistaminen EU:n säännösten kanssa; kannattaa ehdotusta alentaa verkkovierailumaksuja Länsi-Balkanin maissa, jotta voidaan edistää markkinoille ja investoinneille suotuisaa ympäristöä ja edetä kohti digitaalitaloutta; panee merkille, että 40 prosenttia väestöstä asuu maaseudulla mutta vain yhdellä prosentilla heistä on internetyhteys;

38. muistuttaa, että on tärkeää parantaa Länsi-Balkanin maiden sisäistä ja EU:n jäsenvaltioihin liittyvää julkista infrastruktuuria; suosittelee, että viranomaiset nopeuttavat tärkeiden infrastruktuurihankkeiden, kuten Tiranan ja Skopjen välisen rautatieyhteyden ja nykyaikaisen moottoritien, rakentamista osana liikennekäytävää VIII;

39. on hyvin huolestunut eräistä taloudellisista hankkeista, jotka ovat aiheuttaneet vakavia ympäristövahinkoja suojelluilla alueilla, kuten mittavat matkailukeskukset ja Vjosa- ja Valbona-jokien varteen rakennetut vesivoimalat; suosittelee, että Albania tarkistaa uusiutuvaa energiaa koskevaa strategiaansa ja vähentää sähköntuotantonsa riippuvuutta vesivoimasta; kehottaaakin viranomaisia tutkimaan mahdollisuuksia investoida muihin kuin vesivoimaa koskeviin uusiutuviin energialähteisiin; kehottaa viranomaisia parantamaan strategisten ympäristöarviointien, ympäristövaikutusten arviointien sekä tällaisiin hankkeisiin liittyvien julkisten kuulemisten laatua ja ottamaan niissä huomioon paikallisyhteisöjen näkemykset; kehottaa Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankkia sekä Euroopan investointipankkia tarkistamaan tukeaan vesivoimalaitoshankkeille tapauksissa, joissa niistä ei ole tehty etukäteen asianmukaista strategista ympäristöarviointia ja ympäristövaikutusten arviointia; korostaa tarvetta varmistaa, että Trans Adriatic Pipeline -hanke on yhdenmukainen unionin säännösten ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien kanssa; kehottaa jälleen Albaniaa toteuttamaan asiaankuuluvia jätahuoltotoimenpiteitä ja noudattamaan EU:n ympäristösäännöstöä;

Torstai 29. marraskuuta 2018

40. esittää huolensa siitä, että Albania on edelleen se Länsi-Balkanin maa, josta tehdään eniten laittomia maahantuloja jäsenvaltioihin ja josta suurin osa laittomasti jäsenvaltioissa oleskelevista ja perusteettomasti turvapaikkaa hakevista henkilöistä on lähtöisin; kehottaa lisäämään viime kuukausina tehtyjä toimenpiteitä, jotta voidaan puuttua tehokkaasti perusteettomien turvapaikkahakemusten ilmiöön EU:ssa sekä ilman huoltajaa EU:hun saapuvien alaikäisten tilanteeseen, ja kehottaa puuttumaan myös näiden ilmiöiden perussyihin; kannustaa toteuttamaan konkreettisia toimenpiteitä, joilla parannetaan työllisyyttä, erityisesti nuorten työllisyyttä, koulutusta, elinoloja ja terveyttä; kehottaa Albanian viranomaisia perustamaan järjestelmiä, joilla autetaan maahan palaavien perheiden ja lasten tehokasta kotouttamista;

41. suhtautuu myönteisesti edistysaskeleisiin, joka liittyvät Euroopan raja- ja merivartiostoviraston ja Albanian väliseen operatiivista yhteistyötä koskevaan sopimukseen; toteaa, että Albania on alueen ensimmäinen maa, jonka kanssa tällainen sopimus on solmittu ja kannustaa lisäämään operatiivista yhteistyötä;

42. kehottaa Albanian hallitusta noudattamaan Euroopan neuvoston antaman rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen 3 artiklan määräyksiä sekä EU:n perusoikeuskirjan 19 artiklan säännöksiä ja olemaan sallimatta luovutuksia, jotka johtuvat poliittisista rikoksista, tai jos henkilöä uhkaa kidutus tai epäinhimillinen kohtelu luovuttamista pyytävässä maassa;

43. antaa tunnustusta Albanian menestyksikkäille toimille vierastaistelijoiden lähtöjen tyrehdyttämiseksi; on tyytyväinen mahdollisten terrorismin uhkien torjumisessa tehtyyn alueelliseen yhteistyöhön; palauttaa mielin tarpeen toteuttaa lisää toimenpiteitä terrorismin rahoitukseen tarkoitettujen rahavirtojen katkaisemiseksi, kansalaisyhteiskuntaa ja uskonnollisia yhteisöjä koskevien ennalta ehkäisevien ja seurantamekanismien vahvistamiseksi sekä verkossa radikalisoitumiseen puuttumiseksi vaikuttavalla tavalla; muistuttaa, että on parannettava edelleen paluumuuttajien ja heidän perheidensä kotouttamisohjelmia sekä vankiloissa tapahtuvaa radikalisoitumista ennaltaehkäiseviä ohjelmia muun muassa vahvistamalla kansalaisyhteiskunnan ja uskonnollisten yhteisöjen osallistumista;

44. kehottaa Albaniaa ja EU:ta tekemään enemmän yhteistyötä kyberrikollisuuteen ja kyberpuolustukseen liittyvissä kysymyksissä;

45. pitää myönteisenä Albanian aktiivista osallistumista Berliinin prosessiin, Länsi-Balkanin kuusikon aloitteeseen ja muihin alueellisiin aloitteisiin ja on tyytyväinen maan panokseen alueellisen yhteistyöneuvoston profiilin nostamiseksi; on tyytyväinen alueellista yhteistyötä ja hyviä naapuruussuhteita koskevan yhteisen julistuksen allekirjoittamiseen Berliinin prosessin puitteissa; suhtautuu myönteisesti Albanian ennakoivaan suhtautumiseen alueellisen yhteistyön ja hyvien naapuruussuhteiden edistämiseen muiden laajentumisprosessissa mukana olevien maiden ja sen naapureina olevien EU:n jäsenvaltioiden kanssa, ja korostaa, että hyvät suhteet ovat olennainen osa laajentumisprosessia; suhtautuu myönteisesti Länsi-Balkanin rahaston viralliseen avaamiseen, sillä sen olisi edistettävä yhteisiä arvoja ja kehitettävä Länsi-Balkanin alueen kansalaisten, kansalaisyhteiskunnan ja instituutioiden välistä alueellista yhteistyötä; on tyytyväinen Albanian ja Serbian yhteisen kauppakamarin perustamiseen Tiranassa ja kannustaa vahvistamaan kauppa- ja liikesuhteita alueella; pitää myönteisenä jatkuvia toimia alueellisen yhteistyön parantamiseksi etenkin ympäristönsuojelun alalla Adrianmeren kolmenvälisen aloitteen mukaisesti; muistuttaa, että olisi vältettävä lausuntoja ja toimia, jotka voivat vaikuttaa kielteisesti hyviin naapuruussuhteisiin;

46. vahvistaa jälleen tukensa entisen Jugoslavian alueella tehtyjen sotarikosten ja muiden vakavien ihmisoikeusrikkomusten kaikkia uhreja käsittelevän alueellisen totuuskomission perustamiselle eli RECOM-aloitteelle; kehottaa Albanian hallitusta johtamaan sen perustamista; korostaa, että tämä prosessi on tärkeä, kuten myös alueen kaikkien poliittisten johtajien aktiivinen osallistuminen, jotta se voisi aloittaa työnsä viipymättä; kehottaa ottamaan huomioon RECOM-koalition toimintasuunnitelmaehdotuksen, jossa on selkeät päivämäärät ja viitearvot;

47. kiittää suuresti Albaniaa siitä, että se mukauttaa jatkuvasti politiikkansa täysimääräisesti EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa julkistettuihin EU:n kantoihin ja julkilausumiin; kehottaa Albaniaa hyväksymään Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön loukkaamattomuutta koskevan EU:n yhteisen kannan ja luopumaan Yhdysvaltojen kanssa tekemästään kahdenvälisestä immunitaattisopimuksesta; suhtautuu myönteisesti Albanian aktiiviseen osallistumiseen yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan mukaisiin siviili- ja sotilaallisiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä sen panokseen EU:lle strategisesti tärkeisiin Naton operaatioihin;

Torstai 29. marraskuuta 2018

48. kehottaa Albanian viranomaisia hyödyntämään EU:n rahoituksen mahdollisimman tehokkaasti maan kaikilla alueilla; kehottaa komissiota varmistamaan liittymistä valmistelevan välineen (IPA) varojen käytön tiukan ehdollisuuden sekä esittämään maakohtaisen kertomuksen yhteydessä arvion IPA-tuen vaikuttavuudesta Albaniassa, erityisesti tärkeimpien painopisteiden ja niihin liittyvien hankkeiden osalta;

49. panee merkille Tiranassa 12. ja 13. helmikuuta 2018 pidetyssä EU:n ja Albanian parlamentaarisen vakautus- ja assosiaatiovaliokunnan 12. kokouksessa vallinneen rakentavan ilmapiirin; toteaa, että parlamentaarisessa vakautus- ja assosiaatiovaliokunnassa enemmistön ja opposition edustajien välinen yhteistyö on parantunut; korostaa puolueiden välisen yhteistyön jatkumisen merkitystä edetessä EU:hun liittymisen edellyttämien uudistusten tiellä;

50. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä Albanian hallitukselle ja parlamentille.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0482

Montenegroa koskeva vuoden 2018 kertomus**Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 Montenegroa koskevasta komission vuoden 2018 kertomuksesta (2018/2144(INI))**

(2020/C 363/22)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 1. toukokuuta 2010 voimaan tulleen EU:n ja Montenegron välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen,
- ottaa huomioon 17. toukokuuta 2018 pidetyn EU:n ja Länsi-Balkanin maiden huippukokouksen julkilausuman ja siihen sisältyvän Sofian prioriteettiagendan,
- ottaa huomioon 25. kesäkuuta 2018 järjestetyn EU:n ja Montenegron vakautus- ja assosiaationeuvoston yhdeksännen kokouksen,
- ottaa huomioon Montenegron liittymisen Natoon 5. kesäkuuta 2017,
- ottaa huomioon, että Montenegron ja Kosovon parlamentit ovat ratifioineet näiden kahden maan rajojen merkitsemistä koskevan sopimuksen,
- ottaa huomioon 6. helmikuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Uskottavat jäsenyyssäkymät ja EU:n tehostettu sitoumus Länsi-Balkanin maille” (COM(2018)0065),
- ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Vuoden 2018 tiedonanto EU:n laajentumispolitiikasta” (COM(2018)0450) ja siihen liittyvän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Montenegro 2018 Report” (SWD(2018)0150),
- ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2018 annetun komission arvion Montenegron talousuudistusohjelmasta 2018–2020 (SWD(2018)0131) ja 25. toukokuuta 2018 annetut neuvoston yhteiset päätelmät EU:n ja Länsi-Balkanin maiden välisestä talous- ja rahoitusalan vuoropuhelusta,
- ottaa huomioon Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (Etyj/ODIHR) vaalitarkkailuvaltuuskunnan raportit ja Euroopan parlamentin vaalitarkkailuvaltuuskunnan 15. huhtikuuta 2018 antaman lausunnon presidentinvaaleista,
- ottaa huomioon EU:n ja Montenegron parlamentaarisen vakautus- ja assosiaatiovaliokunnan Podgoricassa 16.–17. heinäkuuta 2018 pidetyssä 15. kokouksessa hyväksytyt julkilausuman ja suositukset,
- ottaa huomioon tulokset Länsi-Balkanin syrjäytyneitä romaneja koskevasta tutkimuksesta, jonka komissio, Maailmanpankki ja YK:n kehitysohjelma tekivät vuonna 2017,
- ottaa huomioon 28. elokuuta 2014 käynnistetyn Berliinin prosessin,
- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Montenegrosta,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
- ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A8-0339/2018),

Torstai 29. marraskuuta 2018

- A. toteaa, että kutakin laajentumismaata arvioidaan erikseen sen omien ansioiden perusteella ja että uudistusten nopeus ja laatu määrittävät liittymisaikataulun;
- B. ottaa huomioon, että Montenegro on neuvotteluprosessissa tällä hetkellä edistynein, koska unionin säännöstöä koskevista 35 neuvotteluluvusta 31 on avattu ja kolme neuvottelulukua on suljettu toistaiseksi;
- C. katsoo, että sisäpoliittisten voimien välinen ja naapurimaiden kanssa käytävä rakentava vuoropuhelu on olennaisen tärkeä EU:hun liittymisprosessin etenemisen kannalta;
- D. ottaa huomioon, että Montenegro on edelleen sitoutunut luomaan toimivan markkinatalouden ja se on saanut aikaan tuloksia vakautus- ja assosiaatiosopimuksen velvoitteiden täytäntöönpanossa;
- E. ottaa huomioon, että Montenegro saa liittymistä valmistelevalta tukivälineestä (IPA II) liittymistä valmistelevaa tukea;
- F. ottaa huomioon, että Montenegron on edelleen tehostettava muun muassa parlamentaarisia, lainsäädännöllisiä ja valvontavalmiuksia, institutionaalista avoimuutta, oikeusvaltioperiaatteen noudattamista, oikeuslaitoksen riippumattomuutta, sotarikostapausten käsittelyä maan sisällä, vaaliprosessin rehellisyyttä, tiedotusvälineiden vapautta sekä korruption, järjestäytyneen rikollisuuden ja harmaan talouden torjuntaa;
1. panee tyytyväisenä merkille Montenegron jatkuvan sitoutumisen EU:n yhdentymisprosessiin ja sen jatkuvan hyvän yleisen edistymisen, joka perustuu tämän strategisen päätöksen saamaan laajaan julkiseen tukeen;
  2. korostaa, että uudistuksien täytäntöönpano ja soveltaminen ovat edelleen onnistuneen yhdentymisprosessin keskeinen indikaattori; kehottaa Montenegroa parantamaan uuden lainsäädännön ja uusien toimintalinjojen täytäntöönpanon suunnittelua, koordinointia ja seurantaa sekä kehottaa panemaan 23 ja 24 luvun väliaikaiset vertailuindikaattorit ripeästi täytäntöön;
  3. pitää myönteisenä Länsi-Balkanin strategiasta 6. helmikuuta 2018 annetussa komission tiedonannossa esitettyä arviota, jonka mukaan Montenegro voisi mahdollisesti olla valmis jäsenyyteen vuonna 2025 vahvan poliittisen tahdon, todellisten ja pitkäaikaisten uudistusten toteuttamisen sekä naapuruuskiistojen lopullisen ratkaisemisen avulla;
  4. kehottaa komissiota ja neuvostoa varmistamaan seuraavassa monivuotisessa rahoituskehelyksessä riittävät määrärahat Montenegron mahdolliselle liittymiselle Euroopan unioniin, kuten Länsi-Balkanin strategiassa esitettiin;

Demokratiakehitys

5. muistuttaa kaikille poliittisille puolueille, että rakentava poliittinen sitoutuminen on riippuvainen täysin toimivasta parlamentista, jossa kaikki poliitikot kantavat vastuunsa äänestäjiään kohtaan hoitamalla edustajantointaan parlamentissa; pitää myönteisenä, että suurin osa oppositiopuolueista on palannut parlamenttiin pitkään kestäneen boikotin jälkeen; kehottaa kaikkia muita poliittisia puolueita palaamaan parlamenttiin ja tekemään yhteistyötä aidon poliittisen vuoropuhelun aikaansaamiseksi, jotta voidaan varmistaa, että parlamentilla on keinot täyttää kaikilta osin lainsäädäntö- ja valvontatehtävänsä ja palauttaa siten demokratiakehityksen toimivuus;
6. kehottaa panemaan täytäntöön naisten ja vähemmistöjen julkista ja poliittista osallistumista koskevan lainsäädännön erityisesti romanien⁽¹⁾ osalta, myös mahdollistamalla vähemmistöihin kuuluvien naisten mielekkään osallistumisen päätöksentekomenettelyihin sekä heidän pääsynsä julkishallinnon ja muiden julkisten laitosten virkoihin;
7. kehottaa Montenegron poliittista johtoa keskittymään jäljellä oleviin haasteisiin puuttamalla oikeusvaltiota, tiedotusvälineiden vapautta, korruptiota, rahanpesua, järjestäytyntä rikollisuutta ja siihen liittyvää väkivaltaa koskeviin ongelmiin ja käsittelemään näitä kysymyksiä ensi tilassa;

⁽¹⁾ Sana ”romani” on yläkäsite, joka kattaa erilaisia toisiinsa yhteydessä olevia ryhmiä, jotka eivät välttämättä ole liikkuvia. Niihin kuuluvat romanien lisäksi aškaalit, egyptiläiset ja muut, joiden kulttuuri ja elintavat voivat olla erilaisia.

Torstai 29. marraskuuta 2018

8. toteaa, että huhtikuussa 2018 järjestetyissä presidentinvaaleissa kunnioitettiin perusvapauksia; kehottaa hallitusta tekemään yhteistyötä oppositiopuolueiden ja kansalaisyhteiskunnan kanssa, jotta voidaan käsitellä kattavasti Etyj/ODIHR:n havaitsemia puutteita sekä panna kaikilta osin täytäntöön sen vaalitarkkailuvaluuskunnan antamat ensisijaiset suositukset hyväksymällä valmisteilla olevaa kansallista lainsäädäntöä ja vahvistamalla vaalihallinnon avoimuutta ja ammattimaisuutta, jotta voidaan lisätä kansalaisten luottamusta vaaliprosessiin; kehottaa pitämään paikallisvaalit yhtä aikaa koko maassa ja parantamaan vaalien laatua ja avoimuutta; kehottaa painokkaasti vahvistamaan poliittisten puolueiden rahoituksen avoimuutta koskevia säännöksiä;

9. vaatii täydellistä tutkimusta kaikista vaaleihin liittyvistä väitetyistä sääntöjenvastaisuuksista; vaatii jälleen kerran vuoden 2012 niin sanotun nauhoitustapauksen asianmukaista seuranta; kehottaa korruptiontorjuntavirastoa tehostamaan valvontaa, joka koskee julkisten varojen mahdollista väärinkäyttöä puoluepoliittisiin tarkoituksiin;

10. on huolissaan Montenegron parlamentin päätöksestä erottaa Vanja Čalović Marković korruptiontorjuntaviraston neuvostosta; kehottaa noudattamaan täyttä avoimuutta tapauksen käsittelyssä;

Oikeusvaltioperiaate

11. panee merkille tarkastusviranomaisen, korruptiontorjuntaviraston, julkisten hankintojen valvontakomission, kilpailuviranomaisen ja valtioneuvoston keskeisen roolin järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption torjunnassa; pitää myönteisinä jatkuvia uudistuksia, joiden tarkoituksena on parantaa näiden instituutioiden valmiuksia ja riippumattomuutta, mutta panee merkille tarpeen parantaa tehokkuutta, saada aikaan parempia tuloksia, kannustaa korruption estämiseen myös asianmukaisilla seuraamuksilla ja poistaa jäljellä olevat esteet niiden täydellisen riippumattomuuden aikaansaamiseksi;

12. panee merkille saavutetun edistyksen korruptiontorjuntaviraston valmiuksien parantamisessa kampanjarahoitusten tutkimuksen yhteydessä; korostaa kuitenkin tarvetta parantaa korruptiontorjuntavirastoa kohtaan tunnettua luottamusta sekä sen mainetta, mikä voitaisiin saada aikaan erottamalla sen työ entistä selvemmin kaikenlaisesta poliittisesta vaikuttamisesta;

13. panee tyytyväisenä merkille julkisen hallinnon avoimuuden ja tiedonvaihdon parantamiseksi toteutetut toimet mutta kannustaa edistämään kansalaisyhteiskuntaa, ammattimaisempaa ja vähemmän politisoitua julkishallintoa; antaa tunnustuksen oikeusasiamiehen tehokkaammalle työlle; toivoo sääntelyn vaikutusten parempaa arviointia, kattavia tarkastuskertomuksia ja osallistavia julkisia kuulemisia lakiesityksistä; pitää tehokkaassa korruption torjunnassa hyvin tärkeänä yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa ja vapaata tiedonsaantia ja kehottaa tarkistamaan toukokuussa 2017 tehtyjä lainsäädännön muutoksia; suosittelee optimoimaan julkishallinnon resursseja ja inhimillistä pääomaa;

14. pitää myönteisenä Montenegron merkittävää edistystä sähköisen hallinnon ja sähköisen osallistumisen alalla, sillä maa on YK:n vuonna 2016 tekemän sähköistä hallintoa koskevan tutkimuksen mukaan edennyt alan 25 parhaan maan joukkoon; kehottaa Montenegron hallitusta jatkamaan uudistuksia alalla samaan tahtiin julkishallinnon tehokkuuden ja saatavuuden parantamiseksi entisestään;

15. pitää myönteisenä kohtuullista edistymistä oikeuslaitoksen riippumattomuuden, avoimuuden, vastuuvollisuuden, ammattimaisuuden ja tehokkuuden lisäämisessä; vaatii suojaotoimia poliittista ohjailua vastaan sekä eettisten sääntöjen ja kurinpitotoimien johdonmukaista soveltamista; pitää myönteisenä sitä, että uudet tuomarit ja syyttäjät on nimitetty ensimmäistä kertaa uutta rekrytointijärjestelmää käyttäen;

16. toteaa, että lokakuun 2016 väitettyä vallankaappausyritystä koskevassa oikeudenkäyntimenettelyssä on edistytävä varmistamalla täysimääräinen oikeudellinen yhteistyö kolmansien maiden kanssa; suhtautuu myönteisesti päätökseen tuomioistuinkäsittelyiden julkisesta jakamisesta tiedotusvälineissä avoimuuden lisäämiseksi;

Torstai 29. marraskuuta 2018

17. pitää myönteisinä tuomarineuvostoa koskevaan lakiin 29. kesäkuuta 2018 tehtyjä muutoksia, jotka mahdollistavat tuomarineuvoston säännöllisen toiminnan jatkamisen; toteaa, että muutokset on hyväksytty Venetsian komission suosituksia noudattaen; korostaa, että kyseiset muutokset, jotka koskevat maallikkojäsenten valintaa neuvostoon, ovat vain väliaikainen ratkaisu; kehottaa parlamentin vasta valittua tilapäistä työryhmää ratkaisemaan tämän ongelman pikaisesti;

18. on huolestunut järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvien väkivaltaisuuksien ja salamurhien lisääntymisestä, ja toteaa, että niillä on haitallisia vaikutuksia tavallisten kansalaisten elämään; pitää myönteisenä, että viranomaiset ovat tietoisia asiasta, mutta vaatii tehokkaampia ehkäiseviä toimia, kuten tuomioon perustumaton varojen menetetyksi tuomitseminen; suhtautuu myönteisesti korkean tason korruptiotapausten tutkimukseen, niitä koskeviin syytetoimiin ja tuomioiden antamiseen; on kuitenkin tietoinen, että tätä toimintaa on edelleen vahvistettava erityisesti, kun on kyse rahanpesusta ja ihmiskaupasta;

19. kehottaa saamaan aikaan edistystä eturistiriitujen ja virkamiesten laittoman rikastumisen estämiseksi, myös kunnallistasolla; kehottaa viranomaisia tehostamaan rikoksella hankitun omaisuuden takavarikoimista, lisäämään perusteetonta vaurastumista koskevia tutkimuksia ja ryhtymään muihin toimiin, jotka johtavat rikollisjoukkojen hajottamiseen ja katkaisevat yhteydet järjestäytyneen rikollisuuden ja liike-elämän ja politiikan välillä; ei kuitenkaan hyväksy käytäntöä, jossa määrätään minimirangaistusta vähäisempiä seuraamuksia, koska se vaikuttaa haitallisesti korruptiotapausten torjumiseen;

20. muistuttaa, että Montenegron on toteutettava lisätoimia omistusoikeuden tehokkaaksi suojelemiseksi EU:n säännöstöä ja kansainvälisiä ihmisoikeusnormeja noudattaen; kehottaa valtion viranomaisia huolehtimaan oikeudenmukaisista oikeudenkäynneistä kohtuullisessa ajassa, kun pannaan täytäntöön olemassa olevaa kansallista oikeudellista kehystä, myös silloin, kun on kyse omistusoikeudesta ja omaisuuden palauttamisesta; toteaa, että omistusoikeutta koskeva kestävä, syrjimätön ja vakaa järjestelmä on ennakoedellytys kansalaisten ja ulkopuolisten sijoittajien sekä liike-elämän luottamukselle;

Rajaturvallisuutta ja muuttoliikettä koskevat toimet

21. panee merkille, että Montenegro on tähän mennessä osoittanut kykenevänsä käsittelemään turvapaikkahakemuksia, mutta korostaa, että asiassa on vielä edistytävä; kehottaa Montenegroa tekemään tiiviimpää yhteistyötä Euroopan raja- ja merivartiostojen kanssa rajavalvonnan parantamiseksi EU:n normien mukaisesti, laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi ja ihmiskuljetusverkostojen hajottamiseksi; vaatii tehostettuja toimia ja rajatylittävää yhteistyötä, jotta voidaan ehkäistä ja hajottaa ihmiskauppaan sekä huumausaineiden ja tupakan salakuljetukseen liittyviä järjestäytyneitä rikollisverkostoja; korostaa jatkuvia ongelmia, jotka liittyvät tupakan laittomaan kauppaan Montenegrossa, varsinkin sen vapaakauppa-alueilla; kehottaa komissiota jatkamaan tukeaan Montenegrolle sen vapaakauppa-alueiden valvonnassa ja sen työssä laittoman kaupan torjumiseksi;

22. pitää valitettavana, että ihmiskaupan torjunta ei ole edistynyt, ja vaatii kiinnittämään erityistä huomiota järjestäytyneen pakkoprostituution ja sekä lasten harjoittaman kerjäämisen ehkäisemiseen; korostaa, että tarvitaan lisätoimia, jotta uhrit voidaan tunnistaa ja heille voidaan tarjota tuki-, korvaus- ja suojelutoimia; kehottaa Montenegroa suojelemaan tehokkaasti ihmiskaupan uhreja ja kiinnittämään erityistä huomiota ihmiskaupan lapsiuhrien sekä romaninaisten ja -tyttöjen kuntouttamiseen, sillä he ovat haavoittuvassa asemassa köyhyyden ja syrjäytymisen vuoksi;

Tiedotusvälineet

23. on yhä enemmän huolestunut tilanteesta sananvapauden ja tiedotusvälineiden vapauden alalla, jolla ei ole kolmen peräkkäisen komission kertomuksen mukaan edistytty; muistuttaa, että asiaa koskeva luku 23 avattiin joulukuussa 2013 ja että tämän luvun ja luvun 24 edistyminen määrää neuvottelujen yleisen etenemisen; tuomitsee erittäin voimakkaasti pelottelun, mustamaalauskampanjat sekä sanalliset ja fyysiset hyökkäykset toimittajia vastaan; panee merkille, että vuonna 2017 ilmoitettiin seitsemästä toimittajia vastaan kohdistuneesta hyökkäyksestä; vaatii hallitusta varmistamaan, että toimittajia suojellaan käytännössä; kehottaa toteuttamaan lisätoimia tiedotusvälineiden ja toimittajien riippumattomuuden varmistamiseksi ja kannustaa keräämään järjestelmällisesti tietoja toimittajiin kohdistuvista uhista; toteaa, että EU:n Montenegron-edustusto seuraa tilannetta tarkasti;

Torstai 29. marraskuuta 2018

24. on erityisen huolestunut 8. toukokuuta 2018 Vijestin toimittajaa Olivera Lakićia vastaan tehdystä iskusta ja kehottaa tekemään kattavan tutkinnan tapauksesta; ei hyväksy sitä, ettei toimittajiin kohdistunutta väkivaltaa koskevien vanhojen tapausten tutkinnassa ole tapahtunut mitään merkittävää edistymistä; kehottaa viranomaisia tuomitsemaan jyrkästi kaikki toimittajiin kohdistuvat hyökkäykset ja edistämään toimenpiteitä toimittajien suojelemiseksi ja rankaisematta jäämisen lopettamiseksi;

25. pitää valitettavana, että Montenegron julkiseen yleisradioyhtiöön (RTCG) ja sähköisen viestinnän virastoon kohdistuu jatkuvasti rahoitukseen ja toimitustyöhön liittyvää painostusta; vaatii ottamaan käyttöön suojatoimia, joilla estetään asiaton poliittinen ja kaupallinen vaikuttaminen, ja varmistamaan täydellisen avoimuuden tiedotusvälineissä julkaistavia valtion ilmoituksia koskevissa asioissa; toistaa, että RTCG:tä ja muita tiedotusvälineitä on suojeltava asiattomalta poliittiselta vaikuttamiselta; vaatii valtion viranomaisia myöntämään sekä media-alan sääntelyviranomaisille että julkiselle yleisradioyhtiölle riittävästi varoja, jotta voidaan taata sekä RTCG:n että sähköisen viestinnän viraston taloudellinen itsemääräämisoikeus ja riippumattomuus, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä vakaan mediaympäristön takaamiseksi vaalikampanjoiden aikana; pitää valitettavana RTCG:n hallintoneuvoston kokoonpanon muutosta ja RTCG:n pääjohtajan Andrijana Kadijin irtisanomista; katsoo, että ennenaikainen erottaminen olisi sallittava vain rajoitetuissa olosuhteissa;

26. varoittaa, että tiedotusvälineiden taloudellisen itsemääräämisoikeuden puuttuminen aiheuttaa poliittista riippuvuutta ja polarisoitumista; katsoo, että valtion mainosvarat on jaettava avoimesti ja syrjimättömästi, ja kehottaa viranomaisia harkitsemaan vaihtoehtoisia epäsuorien tukien muotoja tiedotusvälineiden riippumattomuuden edistämiseksi;

27. korostaa sähköisen viestinnän viraston roolia ja tehokasta itsesääntelyä pyrittäessä varmistamaan Montenegron tiedotusvälineiden mahdollisimman tiukat eettiset normit ja vähentämään kunnianloukkaustapausten määrää; toteaa, että toimittajien epävarma tilanne heikentää tiedotusvälineiden laatua ja ammattimaisuutta;

Kansalaisyhteiskunta ja ihmisoikeudet

28. korostaa kansalaisjärjestöjen keskeistä roolia valtion instituutioiden toiminnan tehostamisessa sekä korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa; tuomitsee voimakkaasti viimeaikaisen uhkailun ja kohtuuttoman mustamaalauksikampanjan, joka kohdistui keskeisillä oikeusvaltion aloilla tapahtuneen edistyksen hitautta tai sen puutetta arvostelleisiin kansalaisjärjestöihin;

29. kehottaa kiinnittämään enemmän huomiota lainsäädännön laatimiseen ja täytäntöönpanoon aloilla, jotka vaikuttavat kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiin, sen varmistamiseksi, ettei lainsäädäntö aseta kohtuuttomia rasitteita kansalaisjärjestöille tai vaikuta niihin syrjivästi taikka kavenna niiden toimintaedellytyksiä; painottaa, että ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion hyväksi toimivien kansalaisjärjestöjen, mukaan lukien vallankäyttäjää valvovat järjestöt, edunvalvontajärjestöt ja pienet ruohonjuuritason järjestöt, käytettävissä on oltava julkista rahoitusta; katsoo, että kansalaisjärjestöjen olisi voitava saada rahoitusta muilta tukijoilta, kuten yksityisiltä lahjoittajilta sekä kansainvälisiltä organisaatioilta, elimiltä ja virastoilta;

30. panee merkille kansalaisjärjestöjä koskevat lainmuutokset, joilla on tarkoitus parantaa niiden julkista rahoitusta, ja suosittelee hyväksymään nopeasti tarvittavan sekundaarilainsäädännön; toistaa kehotuksensa järjestää järjestelmällisiä, osallistavia, ajankohtaisia ja aitoja kuulemisia, joissa kansalaisyhteiskuntaa ja suurta yleisöä kuullaan EU:ta koskevista tärkeimmistä lainsäädäntöuudistuksista, mukaan lukien niiden täytäntöönpano paikallistasolla, jotta voidaan parantaa päätöksenteon demokraattista luonnetta ja lisätä avoimuutta; suosittelee, että kansalaisjärjestöjen rahoituksen sääntely-ympäristöä olisi parannettava myöntämällä lisäresursseja ja asettamalla selkeitä sääntöjä kansalaisjärjestöjen kuulemiseen käytettäville hallinnon mekanismeille;

31. pitää myönteisenä perusoikeuksia koskevan lainsäädännön mukauttamista; kehottaa vahvistamaan oikeuksien tehokkaan suojelun mahdollistavia institutionaalisia puitteita myös kun on kyse kaltoinkohtelusta, johon on syylistynyt lainvalvontaviranomainen, sekä uhkailusta ja fyysisestä hyökkäyksestä; kehottaa päivittämään uskonnonvapautta koskevan lainsäädännön;

Torstai 29. marraskuuta 2018

32. suhtautuu myönteisesti tähänastisiin toimiin Istanbulin sopimuksen täytäntöönpanossa mutta kehottaa parantamaan ihmisoikeuksien suojelun täytäntöönpano- ja valvontamekanismeja muun muassa torjumalla naisiin ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa; kehottaa siksi panemaan tehokkaasti täytäntöön perusoikeuksia koskevat politiikkatoimet etenkin, kun on kyse sukupuolten tasa-arvosta, vammaisten henkilöiden oikeudesta sosiaaliseen osallistumiseen, lapsen oikeuksista ja romanien oikeuksista, turvaamalla riittävät budjettimäärärahat ja resurssit politiikkatoimien toteuttamiseksi ja näistä kysymyksistä vastaavien elinten valmiuksien lisäämiseksi; kehottaa viranomaisia toteuttamaan tarvittavia toimia lasten pakkoavioliittojen estämiseksi;

33. kehottaa Montenegroa takaamaan sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä koskevan lainsäädännön täyden ja nopean täytäntöönpanon ja seuraamaan lainsäädännön vaikutuksia epäedullisessa asemassa olevista ja marginalisoituneista sosiaaliryhmistä tuleviin naisiin; kehottaa Montenegroa turvaamaan kaikkien naisten esteettömän oikeuden saattaa asioita tuomioistuimen käsiteltäväksi ja kehottaa antamaan ilmaista oikeusapua naisille, jotka ovat joutuneet sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreiksi, ja kiinnittämään erityistä huomiota romaninaiisiin, vammaisiin naisiin sekä maaseudulla ja syrjäisillä alueilla asuviin naisiin; kehottaa vahvistamaan maan toimivaltaisten viranomaisten roolia ja valmiuksia, jotta ne kykenevät paremmin hoitamaan uhrien suojelua ja kuntoutusta sekä tekemään ennaltaehkäisevää työtä miesten kanssa, etteivät he syyllistyisi naisiin kohdistuvaan väkivaltaan; kehottaa Montenegroa lisäämään valtion tarjoamien suojapaikkojen lukumäärää ja kapasiteettia;

34. kehottaa Montenegron viranomaisia jatkamaan yhteiskunnallisen osallisuuden ja suvaitsevaisuuden ilmapiirin parantamista ja ryhtymään tehokkaiisiin toimenpiteisiin vihanlietsonnan, sosiaalisen syrjäytymisen ja vähemmistöjen syrjinnän torjumiseksi; toteaa, ettei Montenegro vielä noudata täysin vammaisten henkilöiden oikeuksista tehtyä YK:n yleissopimusta; kehottaa toimivaltaisia viranomaisia tehostamaan edelleen toimiaan hlbt-henkilöiden oikeuksien turvaamiseksi; on edelleen huolissaan vaikeuksista seksuaalisen monimuotoisuuden hyväksymisessä Montenegron yhteiskunnassa; on huolissaan romaniyhteisön naisten ja tyttöjen kohtaamasta syrjinnästä ja siitä, että Montenegrossa olevilla marginalisoituneilla romaneilla on rajoitetut mahdollisuudet kaikilla inhimillisen kehityksen aloilla, mikä käy ilmi asiaa koskevan vuoden 2017 tutkimuksen tuloksista; korostaa, että on tärkeää vahvistaa pk-yritysten alaa ja tukea sitä parantamalla sääntelyä ja panemalla täytäntöön teollisuuspolitiikkaa;

35. panee merkille jatkuvan edistyksen vähemmistöjen aseman parantamisessa; kehottaa kunnioittamaan Kotorin lahden monietnistä identiteettiä ja toteuttamaan lisätoimia sen suojelemiseksi;

36. kehottaa Montenegroa käynnistämään kansalaisille suunnattuja tiedotuskampanjoita, joilla torjutaan hlbt-henkilöihin kohdistuvaa syrjintää ja väkivaltaa, ja kehottaa takaamaan heihin kohdistuneiden rikostapausten oikeudenmukaisen tutkinnan ja syytetoimet;

37. kehottaa Montenegroa käynnistämään kansalaisille suunnattuja tiedotuskampanjoita, joilla kannustetaan ilmoittamaan naisiin ja tyttöihin kohdistuneesta perheväkivallasta, ja kehottaa lisäämään hyvin koulutettujen ja sukupuolisensitiivisten tuomarien määrää, jotta voidaan varmistaa rikosten asianmukainen tutkinta ja syytetoimet, ja kehottaa takaamaan uhreille avun, neuvonnan ja uudelleenintegroinnin palvelut;

Talous, sosiaalipolitiikka, työllisyys ja koulutus

38. pitää myönteisenä Montenegron edistymistä makrotaloudellisen vakauden ja julkisen talouden vakauttamisen varmistamisessa ja kehottaa parantamaan talousarvion avoimuutta, työllisyyttä ja liiketoimintaympäristöä; korostaa, että korruptio, harmaa talous, oikeusvaltioperiaatteen puutteellinen toteutuminen ja mutkikkaat sääntelymenettelyt hidastavat edelleen kasvua ja investointeja; korostaa, että Euroopan sosiaalinen malli edellyttää vuoropuhelua talouden kaikkien sidosryhmien, myös ammattiliittojen, kanssa;

39. kehottaa hyödyntämään kaikilta osin digitaalisten välineiden tarjoamia mahdollisuuksia kiinteistörekisterin, laskutuksen ja rakennuslupien myöntämisen alalla; panee merkille tarpeen nopeuttaa yritysten ja kotitalouksien laajakaistayhteyksien käyttöönottoa; korostaa julkishallinnon laajuisen yhteentoimivuusjärjestelmän tärkeyttä tuettaessa digitalisaation edistymistä ja yksinkertaistettaessa hallinnollisia ja liiketoimintaan liittyviä menettelyjä; pitää myönteisenä jatkuvaa kehitystä verkossa tapahtuvassa yritysten sähköisessä rekisteröinnissä;

Torstai 29. marraskuuta 2018

40. pitää myönteisinä koulutuksen alan sääntelymuutoksia ja pyrkimystä lisätä esiopetukseen osallistumisen astetta myös epäedullisista lähtökohdista tulevien lasten osalta; pitää hyvin tärkeänä kattavaa lähestymistapaa varhaislapsuuden kehitykseen; kehottaa viranomaisia puuttamaan nuorten ja naisten korkeaan pitkäaikaistyöttömyyteen, myös tekemällä sukupuolivaikutusten arviointeja tarpeen vaatiessa; panee merkille nuorisotyöllisyyttä edistävän valkoisen kirjan valmistelun yhdessä Kansainvälisen työjärjestön kanssa; korostaa tarvetta ottaa käyttöön aktiivisia työmarkkinatoimia erityisesti naisille, joihin sosiaalietuuksien peruuttaminen vaikuttaa kielteisesti;

41. toteaa, että työmarkkinaosapuolia olisi kuultava tehokkaasti ja järjestelmällisesti työllisyyteen ja sosiaaliasioiden liittyvissä kysymyksissä; korostaa tarvetta vahvistaa sosiaalineuvoston kapasiteettia entisestään; pitää myönteisenä työterveyttä ja -turvallisuutta koskevien sääntökirjojen hyväksymistä, mutta on edelleen huolissaan kuolemaan johtavien työtapaturmien yleisyydestä ja työsuojelutarkastajien pienestä määrästä;

42. pitää myönteisenä Montenegron vahvempaa osallistumista Erasmus+ -ohjelmaan ja ilmaisee tukensa komission ehdotukselle kaksinkertaistaa Erasmus+ -ohjelman määrärahat; kannustaa tehostamaan sellaisia monialaisia asioita koskevaa koordinoitua, jotka vaikuttavat nuorten työllisyyteen, osallisuuteen, aktiiviseen kansalaisuuteen, vapaaehtoistyöhön ja koulutukseen;

Ympäristö, energia ja liikenne

43. on tyytyväinen, että Montenegro on perustuslakinsa 1 pykälän mukaan ekologinen valtio; pitää myönteisenä mahdollista luvun 27 avaamista Montenegron kanssa käytävissä neuvotteluissa tänä vuonna; kehottaa viranomaisia suojelemaan entistä paremmin kaikkein arvokkaimpia alueita, varsinkin luonnon monimuotoisuutta, ja kehottaa tarkistamaan erityisesti hotellien ja vesivoimaloiden rakentamishankkeita;

44. toteaa, että erityisesti suojelualueilla tapahtuvan vesivoiman ja matkailukapasiteetin kehittämisessä on noudatettava EU:n ympäristönormeja; on huolissaan vesivoimahankkeiden kestävästä kehittämisestä, sillä 80 vesivoimahankkeesta monia ei ole suunniteltu kansainvälisten yleissopimusten tai EU:n lainsäädännön mukaisesti huolimatta luvun 27 vaatimuksista; kehottaa lisäämään uusiutuvien energialähteiden ja energiatehokkuustoimien hyödyntämistä sekä parantamaan veden ja jätteen käsittelyä; pitää myönteisenä sitä, että sähkön ja maakaasun rajatylittävää vaihtoa koskeva Montenegron vuoden 2016 laki ja kolmas energiapaketti on voitu sovittaa yhteen; on tyytyväinen, että Montenegro on parantanut lainsäädännön yhdenmukaistamista energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden alalla, mutta kehottaa viranomaisia saattamaan kansallisen lainsäädännön täysin uusiutuvaa energiaa koskevan direktiivin ja rakennusten energiatehokkuutta koskevan direktiivin mukaiseksi;

45. kehottaa Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankkia sekä Euroopan investointipankkia tarkistamaan tukeaan vesivoimalaitoshankkeille ja peruuttamaan rahoituksen kaikilta suojelualueilla toteutettavilta hankkeilta samoin kuin hankkeilta, joilla ei ole asianmukaista ympäristövaikutusten etukäteisarviointia;

46. korostaa tarvetta antaa suurelle yleisölle oikea-aikaista ja täsmällistä tietoa valtatie rakentamisen vaikutuksesta Tara-jokeen samoin kuin tarvetta lopettaa kaikkinaisen jätteiden dumpkaus ja jokiuoman muutostyöt niiden sitoumusten mukaisesti, joita Montenegro on tehnyt erityistä kansallista tai kansainvälistä suojelua nauttivien alueiden osalta;

47. on huolissaan Skadar-järven kansallispuiston erityisestä maankäyttösuunnitelmasta; korostaa tarvetta luopua Morača-joen suurista vesivoimahankkeista, koska ne vaikuttavat hyvin haitallisesti Skadar-järveen ja Tara-jokeen, jotka on suojeltu kansallisen lainsäädännön ja kansainvälisen oikeuden nojalla;

48. pitää myönteisenä positiivista kehitystä Montenegron kansallisen ympäristö- ja ilmastomuutoslainsäädännön mukauttamisessa edelleen yhteisön säännöstöön; kehottaa Montenegron hallitusta suojelemaan Ulcinj Salinan aluetta sekä kansallisesti että kansainvälisesti noudattaen suosituksia, joita esitettiin EU:n rahoittamassa tutkimuksessa Ulcinj Salinan suojelusta; korostaa tarvetta varmistaa pikaisesti Ulcinj Salinan sisällyttäminen Natura 2000 -verkostoon; kehottaa yksilöimään ja määrittämään suojeltavia merialueita;

Torstai 29. marraskuuta 2018

49. painottaa Montenegron aktiivista osallistumista ja rakentavaa roolia alueellisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä Berliinin prosessin sekä Länsi-Balkanin kuusikon aloitteen välityksellä; suhtautuu myönteisesti Sofiassa vuonna 2018 pidetyn EU:n ja Länsi-Balkanin maiden huippukokouksen tulokseen ja liittymistä valmistelevan tukivälinepaketin hyväksymiseen vuonna 2018 ja toteaa, että pakettiin sisältyy rahoitus kahdelle tärkeälle infrastruktuurihankkeelle: Budvan ohitustie Adrian- ja Joonianmeren välisellä liikennekäytävällä sekä Vrbnican ja Barin välinen rautatie itäisen Välimeren liikennekäytävällä; korostaa sellaisten liikennereittien merkitystä, jotka muodostavat suoran yhteyden Balkanin maiden ja EU:n markkinoiden välille;

50. pitää myönteisenä Montenegron aietta ottaa käyttöön EU:n päästökauppajärjestelmä seuraavien kolmen vuoden aikana ja hyväksyä sekundaarilainsäädäntöä uusien autojen polttoainetaloudesta ja päästöistä; pitää tärkeänä EU:n päästökauppajärjestelmän, taakanjakoasetuksen sekä seuranta- ja raportointimekanismin osien sisällyttämistä Montenegron kansalliseen lainsäädäntöön;

51. pitää myönteisenä jatkuvia toimia alueellisen yhteistyön parantamiseksi etenkin ympäristönsuojelussa Adrianmeren kolmenvälisen aloitteen mukaisesti;

Alueellinen yhteistyö ja hyvät naapurisuhteet

52. pitää myönteisinä Montenegron jatkuvia pyrkimyksiä rakentamaan alueelliseen yhteistyöhön ja hyviin kahdenvälisiin naapurisuhteisiin; kannattaa ehdotusta alentaa verkkovierailumaksuja Länsi-Balkanilla;

53. pitää myönteisenä Montenegron ja Kosovon välisen rajasopimuksen ratifiointia; kehottaa tekemään pikaisesti sopimuksia, jotta ratkaisematta olevat rajakiistat saadaan sovittua muiden naapurimaiden kanssa;

54. pitää myönteisenä Montenegron ja Albanian yhteisen julistuksen allekirjoittamista ja 12:ta sopimusta vastavuoroisesta avusta eri aloilla ja pitää tätä esimerkkinä myönteisestä yhteistyöstä alueella;

55. kehottaa Montenegroa tehostamaan ponnistelujaan, jotta sotarikoksien selvittäminen asetetaan etusijalle, niistä määrätään rangaistukset ja kadonneiden henkilöiden kohtalo selvitetään; pitää myönteisinä toimia asuinseudultaan siirtymään joutuneiden henkilöiden uudelleenkotouttamiseksi alueellisen asunto-ohjelman avulla; korostaa, että huolimatta sotarikosten tutkintastrategiaa koskevan neljän asiakirjan hyväksymisestä valtion syyttäjänvirasto ei ole aloittanut uusia tutkintatoimia, käynnistänyt uusia menettelyitä eikä esittänyt uusia syytteitä; ilmaisee huolensa siitä, että erityissyyttäjän virasto käynnisti kahdeksan uuden tapauksen tutkinnan vuonna 2016 ja niistä kuusi on yhä vasta alustavassa tutkintavaiheessa; vahvistaa jälleen tukensa aloitteelle, joka koskee entisen Jugoslavian sotarikoksia ja muita vakavia ihmisoikeusrikkomuksia käsittelevän alueellisen totuuskomission perustamista (RECOM); pitää prosessia tärkeänä ja korostaa alueen kaikkien poliittisten johtajien osallistumisen merkitystä; pitää myönteisenä pääministerin antamaa julkista tukea RECOM-aloitteelle;

56. kiittää Montenegroa siitä, että se on tänä vuonna edelleen mukauttanut politiikkansa täysimääräisesti EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa julkistettuihin EU:n kantoihin ja julkilausumiin, ja pitää myönteisenä sen aktiivista osallistumista yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaatioihin; on tyytyväinen tapaan, jolla Montenegron ulkopoliittikkaa on hoidettu; kehottaa Montenegroa hyväksymään Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön loukkaamattomuutta koskevan EU:n yhteisen kannan ja EU:n peruseriaatteet kahdenvälisistä immuniteettisopimuksista;

57. kehottaa Montenegroa ja EU:ta tekemään enemmän yhteistyötä kyberrikollisuuden torjunnassa ja kyberpuolustukseen liittyvissä kysymyksissä;

58. muistuttaa, että Montenegron liittyminen Natoon on strategisesti tärkeää Länsi-Balkanin alueen vakauden ja rauhan takaamiselle;

Torstai 29. marraskuuta 2018

o

o o

59. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Montenegron hallitukselle ja parlamentille.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0484

Vammaisten naisten tilanne

Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 vammaisten naisten tilanteesta (2018/2685(RSP))

(2020/C 363/23)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen, Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista (UNCRPD) ja sen voimaantulon unionissa 21. tammikuuta 2011 vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen (CRPD) tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta 26. marraskuuta 2009 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2010/48/EY ⁽¹⁾ ja etenkin päätöksen 6 artiklan, joka koskee vammaisia naisia ja tyttöjä,
- ottaa huomioon kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen (CEDAW, 1979) ja sen valinnaisen pöytäkirjan (1999),
- ottaa huomioon yhteisön peruskirjan työntekijöiden sosiaalisista perusoikeuksista ⁽²⁾,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 10, 19 ja 168 artiklan,
- ottaa huomioon yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista 27. marraskuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY ⁽³⁾,
- ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvoston direktiiviksi uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta (COM(2008)0426) sekä 2. huhtikuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin kannan kyseisestä ehdotuksesta ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon sekä sukupuoleen että vammaisuuteen perustuvasta syrjinnästä laaditun Euroopan parlamentin unionin sisäasioiden pääosaston tutkimuksen ”Discrimination Generated by the Intersection of Gender and Disability”,
- ottaa huomioon köyhyyden sukupuoliulottuvuudesta ja eriarvoisuudesta laaditun Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) raportin ”Poverty, gender and intersecting inequalities in the EU” ja kiinnittää erityistä huomiota sen sukupuoleen ja vammaisuuteen keskittyvään lukuun 8,
- ottaa huomioon EIGEn vuoden 2017 tasa-arvoindeksin,
- ottaa huomioon komissiolle esitetyn kysymyksen vammaisten naisten tilanteesta (O-000117/2018 – B8-0418/2018),
- ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan päätöslauselmaesityksen,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 2 kohdan,

⁽¹⁾ EUVL L 23, 27.1.2010, s. 35.

⁽²⁾ EYVL C 364, 18.12.2000, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 303, 2.12.2000, s. 16.

⁽⁴⁾ EUVL C 137 E, 27.5.2010, s. 68.

Torstai 29. marraskuuta 2018

- A. ottaa huomioon, että EU:ssa asuu yli 80 miljoonaa vammaista henkilöä; ottaa huomioon, että joka neljännellä eurooppalaisella on vammainen perheenjäsen; ottaa huomioon, että EU:ssa on 46 miljoonaa vammaista naista ja tyttöä, mikä vastaa noin 16:tä prosenttia EU:n naispuolisesta väestöstä ja 60:tä prosenttia kaikista vammaisista;
- B. toteaa, että sana ”vamma” kattaa suuren joukon väliaikaisia, lyhyen tai pitkän aikavälin henkilökohtaisia tilanteita, jotka edellyttävät räätälöityjä politiikkatoimia ja joihin voi sisältyä myös mielenterveyskysymyksiä;
- C. ottaa huomioon, että väestörakenteen muutos ja väestön ikääntyminen merkitsevät sitä, että yhä useammat vammautuvat myöhemmässä elämänvaiheessa;
- D. ottaa huomioon, että vammaisilta henkilöiltä evätään päivittäin perusoikeuksia sekä julkisella että yksityisellä sektorilla, kun vaikeutetaan entisestään heidän pääsyään palkkatyöhön, joka soisi heille oikeuksia; toteaa, että vammaisten henkilöiden ammatillinen koulutus on riittämätöntä tarpeisiin ja siihen nähden, mitä sillä olisi mahdollista saavuttaa, jotta sen avulla voitaisiin hankkia työelämään osallistumisen edellyttämiä tietoja, taitoja ja osaamista;
- E. ottaa huomioon, että vain 18,8 prosenttia vammaisista naisista EU:ssa on työelämässä; ottaa huomioon, että 45 prosenttia työikäisistä (eli 20–64-vuotiaista) vammaisista naisista on työmarkkinoiden ulkopuolella ja että miesten vastaava luku on 35 prosenttia;
- F. ottaa huomioon, että 75 prosenttia vakavasti vammaisista henkilöistä ei pysty osallistumaan täysipainoisesti unionin työmarkkinoille ja että vammaiset naiset ovat 2-5 kertaa todennäköisemmin väkivallan uhreja kuin muut naiset;
- G. ottaa huomioon, että 34 prosenttia naisista, joilla on terveysongelmia tai vamma, ovat kokeneet elämänsä aikana kumppaninsa taholta fyysistä tai seksuaalista väkivaltaa;
- H. ottaa huomioon, että vammaisten naisten sterilointi heidän tietämättään tai ilman heidän suostumustaan on laajalle levinnyt väkivallan muoto, joka kohdistuu erityisesti etnisten vähemmistöjen jäseniin, kuten romaninaisiin;
- I. toteaa, että vammaisilla henkilöillä ei ole riittävästi näkyvyyttä julkisessa elämässä ja tiedotusvälineissä;
- J. ottaa huomioon, että arviolta kaksi kolmasosaa Euroopan omaishoitajista on naisia; ottaa huomioon, että palkatonta työtä tekevät omaishoitajat tekevät noin 80 prosenttia kaikesta hoivatyöstä EU:ssa ja että heistä 75 prosenttia on naisia; ottaa huomioon, että unionissa tehtävän ilmaisen omaishoidon taloudellinen arvo osuutena virallisen pitkäaikaishoidon kokonaiskustannuksista on arvioitu 50–90 prosentiksi;
- K. toteaa, että vammaisten naisten sosiaalinen ja taloudellinen osallistuminen on olennaisen tärkeää Euroopan yleisen talous- ja sosiaalipoliittisen strategian onnistumisen kannalta;
- L. ottaa huomioon, että vammaiset naiset kohtaavat usein moniperusteista syrjintää, joka perustuu muun muassa heidän sukupuoli-identiteettiinsä, sukupuolen ilmaisuunsa ja sukupuoliominaisuuksiinsa, mikä vaikuttaa osaltaan köyhyyden naisistumiseen;
- M. ottaa huomioon, että vammaiset henkilöt ja erityisesti vammaiset naiset ovat pienituloisia ja heillä on suuri köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riski; toteaa, että köyhyys ja syrjäytyminen vakiintuvat siellä, missä sosiaalinen suojele on selvästi riittämätöntä; ottaa huomioon, että työssäkävien vammaisten naisten tilanne on heikentynyt miesten tilanteeseen verrattuna (vuonna 2007 köyhyys uhkasi 10:tä prosenttia työssäkävivistä naisista ja vuonna 2014 vastaava luku oli 12 prosenttia);
- N. ottaa huomioon, että teknologian kehitys on täynnä sekä mahdollisuuksia että haasteita erityisesti vammaisille naisille, sillä työntekijät maailmanlaajuisesti käyttävät yhä enemmän digitaalisia välineitä;

Torstai 29. marraskuuta 2018

- O. ottaa huomioon, että terveyskeskuksiin ja sairaalahoitoon pääsyssä sekä tukituotteiden, lääkkeiden ja seurannan ja kuntoutuksen kannalta välttämättömien hoitojen saatavuudessa on vieläkin vaikeuksia; ottaa huomioon, että liikkuvuudessa on edelleen vakavia ongelmia ja ne johtuvat joko liikennettä julkisilla paikoilla ja kaduilla vaikeuttavista arkkitehtonisista esteistä tai rajallisesta pääsystä julkiseen ja joukkoliikenteeseen; ottaa huomioon, että viestintään liittyviä esteitä on edelleen (esimerkiksi viittomakielen tulkkien puuttuminen julkisissa palveluissa ja television huono saatavuus kuurojen kannalta) ja ne rajoittavat julkisiin palveluihin ja tietoon pääsyä ja estävät sen; ottaa huomioon, että tuki-, turva-, tiedotus-, hoiva- ja terveyspalvelujen, esimerkiksi palvelujen, jotka liittyvät perusterveydenhuoltoon, naiseen kohdistuvaan väkivaltaan, lasten päivähoitoon ja äitiyteen, olisi oltava kaikilla kielillä ja kaikissa muodoissa täysin esteettömästi kaikkien naisten ja erityisesti vammaisten naisten ja tyttöjen käytettävissä;
- P. katsoo, että vammaisyleissopimuksen 29 artiklassa tarkoitettu vammaisten henkilöiden täysimääräinen osallistuminen poliittiseen ja julkiseen elämään, jossa he ovat usein aliedustettuina, säilyy epärealistisenä tulevaisuudenkuvana etenkin naisten osalta, jos asiaa ei käsitellä asianmukaisesti;
- Q. ottaa huomioon, että lukuisista kansainvälisistä yleissopimuksista ja unionin lainsäädännön säännöksistä sekä nykyisestä Euroopan vammaisstrategiasta huolimatta vammaiset henkilöt eivät vieläkaan voi nauttia täysimääräisesti kansalaisoikeuksistaan ja sosiaalisista oikeuksistaan; ottaa huomioon, että yhdenvertaista pääsyä kulttuurin, urheilun ja vapaa-ajan alalla ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen ja poliittiseen elämään ei ole taattu; toteaa, että näiden alojen ammattilaisten työ on aliarvostettua; toteaa, että kaikki edellä mainitut yleissopimukset ja määräykset jätetään järjestelmällisesti huomiotta ja vammaisilta työntekijöiltä ja henkilöiltä evätään edelleen järjestelmällisesti perusoikeudet; toteaa, että vammaiset naiset ja tytöt ovat edelleen marginaaliasemassa päätöksenteossa ja sukupuolten tasa-arvon kehityksessä;
- R. toteaa, että sukupuolten tasa-arvoa ei valtavirtaistettu yleisesti Euroopan vammaisstrategiassa 2010–2020;
- S. toteaa, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 ja 26 artiklassa kielletään nimenomaisesti vammaisuuteen perustuva syrjintä ja kehoitetaan edistämään vammaisten henkilöiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua yhteiskuntaelämään; toteaa, että yhdenvertainen kohtelu voidaan varmistaa vammaisiin naiseen ja vammaisten lasten äiteihin kohdistettavien positiivisten erityistoimien avulla;
- T. toteaa, että sukupuolinäkökulman sisällyttäminen vuoden 2020 jälkeiseen Euroopan vammaisstrategiaan auttaa osaltaan aikaansaamaan kokonaisvaltaisen lähestymistavan vammaisten naisten ja tyttöjen syrjinnän poistamiseen;
- U. ottaa huomioon, että vammaisten miesten kuukausipalkka on korkeampi kuin vammaisten naisten palkka ja että kummankin palkat ovat yleisesti ottaen alhaisempia kuin muiden työntekijöiden palkat, mikä osoittaa syrjinnän jatkuvan edelleen;
- V. ottaa huomioon, että nykyiset työmarkkinat ovat epävakaat ja epävarmat ja että työttömyyden kasvu vähentää vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia päästä työelämään;
- W. ottaa huomioon, että julkisessa koulujärjestelmässä ei ole riittävästi aineellisia, opetuksellisia eikä henkilöstövoimavaroja sellaisten lasten ja nuorten, joilla on erityisiä koulutustarpeita, asianmukaiseen avustamiseen ja tehokkaaseen osallistamiseen; toteaa, että täysi integroituminen yhteiskuntaan tapahtuu pääasiassa laadukkaiden työpaikkojen ja kaikkien ulottuvilla olevan koulutuksen avulla; toteaa, että työssäkäyntiä ei pelkästään pidetä tulonlähteenä, vaan siitä on tullut myös sosiaalisen integraation mekanismi, koska se luo yhteyden yhteiskuntaan, henkilöiden välisiin suhteisiin ja tunteen osallistumisesta yhteiskunnalliseen elämään sekä kulttuuri- ja talouselämään;
- X. ottaa huomioon, että vammaiset naiset voivat kokea yksilöllisiä hyväksikäytön muotoja, joita on vaikea tunnistaa, kuten vammaisen henkilön liikkumisen apuvälineiden poistaminen tai rikkomisen tai vammaisuuteen liittyvien yhteisön resurssien käytön ja/tai terveyspalveluihin pääsyn estäminen;

Torstai 29. marraskuuta 2018

- Y. ottaa huomioon, että rintasyöpä on paljon yleisempää vammaisilla naisilla kuin muulla naisväestöllä, mikä johtuu mukautettujen seulonta- ja diagnosointivälineiden puuttumisesta;
- Z. ottaa huomioon, että EIGEn vuoden 2017 tasa-arvoindeksin mukaan keskimäärin 13 prosentilla vammaisista naisista on täyttämättömiä lääketieteellisiä tarpeita ja 12 prosentilla on täyttämättömiä hammashoitotarpeita, kun taas muiden naisten tapauksessa 5 prosentilla on täyttämättömiä lääketieteellisiä tarpeita;

Yleiset suositukset

1. palauttaa mieliin, että kaikkien vammaisten henkilöiden olisi voitava käyttää oikeuksiaan täysipainoisesti osallistamisen ja täysipainoisen yhteiskuntaan osallistumisen pohjalta; korostaa, että tämä on mahdollista vain valvomalla aktiivisten ja julkisten toimintapolitiikkojen täytäntöönpanoa ja poistamalla kaikki osallistumisen esteet;
2. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan vammaisiin henkilöihin liittyviä toimintapolitiikkoja, jotka koskevat ennaltaehkäisyä, hoitoa, kuntoutusta ja integraatiota ja heidän perheidensä tukemista, sekä ottamaan vastuun heidän oikeuksiensa tehokkaasta toteutumisesta, sanotun kuitenkin rajoittamatta vanhempien tai huoltajien oikeuksia ja velvollisuuksia; kehottaa myös kehittämään pedagogiikkaa, jolla lisätään yleistä ymmärrystä vammaisten henkilöiden kunnioittamisesta ja solidaarisuudesta heitä kohtaan, jotta voidaan torjua heihin kohdistuvaa sosiaalista syrjintää;
3. kehottaa jäsenvaltioita täyttämään vammaisyleissopimuksen ratifiointia koskevat sitoumuksensa ja toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeudet ja vapaudet sekä niihin liittyvät velvollisuudet taataan erityisesti aloilla, joita ovat esimerkiksi työllisyys, koulutus, terveydenhuolto, sosiaalinen suojelu, asuminen, liikkuvuus, oikeussuojan saatavuus, kulttuuri, urheilu, vapaa-aika ja osallistuminen yhteiskunnalliseen ja poliittiseen elämään, sekä vammaisten naisten ja lasten oikeuksia koskevassa yleissopimuksessa määritellyt erityiset velvollisuudet;
4. korostaa, että vammaiset naiset ja tytöt kärsivät sukupuoleen ja vammaisuuteen perustuvasta kaksinkertaisesta syrjinnästä ja että he voivat usein jopa altistua moniperusteiselle syrjinnälle, kun sukupuoleen ja vammaisuuteen yhdistyy seksuaalinen suuntautuminen, sukupuoli-identiteetti, sukupuolen ilmaisu, sukupuoliominaisuudet, alkuperämaa, luokka, maahanmuuttajastatus, ikä, uskonto tai etninen alkuperä;
5. toistaa komissiolle ja jäsenvaltioille esittämänsä kehotuksen sisällyttää naiset ja tytöt sekä vammaisnäkökulma naisten ja miesten tasa-arvoa koskeviin strategioihin, toimintapolitiikkoihin ja ohjelmiin, sisällyttää sukupuolinäkökulma vammaisuutta koskeviin strategioihin ja sisällyttää sekä sukupuoli- että vammaisnäkökulma kaikkiin muihin politiikkoihin;
6. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan tutkimusta ja innovointia sellaisten tuotteiden ja palvelujen kehittämiseksi, joilla tuetaan vammaisia henkilöitä heidän jokapäiväisessä toiminnassaan;
7. korostaa, että ikääntyneiden määrä on kasvussa ja että WHO:n mukaan vammaisuus on yleisempää naisilla, jotka pidemmän elinajanodotteensa vuoksi ovat erityisen alttiita vammautumiselle; korostaa, että tämän vuoksi vammaisten naisten osuus on suurempi tulevaisuudessa;
8. vaatii keräämään sukupuolen mukaan eriteltyä tietoa, jotta voidaan tunnistaa vammaisten naisten ja tyttöjen kohtaaman moniperusteisen syrjinnän muodot kaikilla Istanbulin sopimuksen eri osa-alueilla ja muilla kyseeseen tulevilla aloilla;
9. kehottaa EIGEä jatkamaan EU:n ja jäsenvaltioiden tason analyysien ja selvitysten laatimista vammaisten naisten ja tyttöjen erityistilanteesta ja keskittymään erityisesti moniperusteiseen syrjintään;
10. palauttaa mieliin, että vammaiset naiset kohtaavat usein tavallistakin suurempia ongelmia ja vaaroja konfliktimaissa ja -alueilla; korostaa siksi, että EU:n ulkopoliittikan yhteydessä on suojeltava vammaisia naisia;

Torstai 29. marraskuuta 2018

Vammaisten naisten oikeudet

11. korostaa, että vammaisille naisille on taattava laadukkaaseen, esteettömään ja kohtuuhintaiseen koulutukseen, terveydenhuoltoon, mukaan lukien transsukupuoliset huomioiva terveydenhuolto, seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin, työllisyyteen, liikkuvuuteen, perhe-elämään, ruumiilliseen itsemääräämisoikeuteen, seksuaalisuuteen ja avioliittoon liittyvien oikeuksien täysimääräinen toteutuminen sekä takeet, joilla turvataan nämä oikeudet;

12. palauttaa mieliin, että viranomaisten kaikilla tasoilla ja asianomaisten sidosryhmien on kunnioitettava ja ylläpidettävä oikeutta itsenäiseen elämiseen ja näin ollen tarjottava tarvittavat välineet ja tuki, jotta vammaiset henkilöt ja erityisesti naiset voivat nauttia valinnanvapaudesta ja hallita omaa elämäänsä ja elämäntapaansa;

13. korostaa, että vammaisille naisille ja tytöille on tiedotettava heidän oikeuksistaan ja heidän käytettävissään olevista kansalaispalveluista; korostaa, että nämä tiedot on tarjottava yksinkertaisella ja turvallisella tavalla ottaen huomioon erilaiset viestintämenetelmät, -välineet ja -muodot, jotka on valittu ja mukautettu heidän tarpeisiinsa; korostaa, että tiedonsaantioikeutta ei pidä sekoittaa siihen, että käsite määritellään tarpeeksi pyrkiä aktiivisesti oikeuksien toteutumiseen (jolloin vastuu oikeuden toteutumisesta siirretään apua tarvitseville), koska jäsenvaltioiden on kannettava vastuu siitä, että ne tavoittavat kaikki vammaiset henkilöt, ja varmistettava ja taattava heille lainsäädännössä ja kansainvälisessä yleissopimuksessa vahvistetut oikeudet;

14. kehottaa integroimaan vammaiset henkilöt mukaan yhteiskunnan normaaleihin rakenteisiin kaikilla tasoilla, mukaan lukien terveydenhuolto, koulutus ja työllisyys, sillä erityisrakenteiden tai -palvelujen jatkuva ja yleinen käyttö johtaa eriytymiseen ja vähentää yhtäläisiä mahdollisuuksia;

15. toteaa, että vammaisilla henkilöillä on oltava mahdollisuus päästä turvallisiin paikkoihin esimerkiksi kerhojen ja yhdistysten muodossa;

16. kehottaa EU:ta poistamaan vammaisten henkilöiden äänioikeuden esteet erityisesti vuoden 2019 eurovaaleissa;

17. kehottaa jäsenvaltioita valvomaan miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen täytäntöönpanoa, torjumaan palkkasyrjintää ja takaamaan naisten ja miesten tasa-arvon myös vammaisten henkilöiden tapauksessa;

Esteettömyys

18. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota valvomaan esteettömyyttä edistävien politiikkojen täytäntöönpanoa, sillä nämä ovat olennainen askel kohti osallisuutta ja välttämättömiä edellytyksiä vammaisten henkilöiden osallisuudelle ja osallistumiselle; korostaa myös yhdenvertaisen kohtelun ja yhtäläisten mahdollisuuksien periaatteiden kunnioittamisen merkitystä esteettömyyden ja liikkuvuuden kannalta;

19. korostaa, että jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä erityisesti terveyden, koulutuksen, liikenteen, kaupunkisuunnittelun ja asumisen aloilla;

20. on erittäin huolestunut siitä, että vammaisilta naisilta ja tytöiltä evätään aivan liian usein pääsy seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien palveluihin; pitää huolestuttavana, että ehkäisyvälineiden käyttöön ei edellytetä vammaisilta naisilta ja tytöiltä saatua tietoista suostumusta ja että heitä jopa pakkosteriloidaan; kehottaa jäsenvaltioita panemaan täytäntöön lainsäädäntötoimia, joilla turvataan fyysinen koskemattomuus, valinnanvapaus ja itsemääräämisoikeus vammaisten tyttöjen ja naisten seksuaalielämää ja lasten saantia koskevissa asioissa;

Torstai 29. marraskuuta 2018

21. on huolissaan siitä, että vain muutamassa maassa on säännöksiä, joilla turvataan vammaisten henkilöiden oikeus sukupuolen oikeudelliseen vahvistamiseen; panee merkille, että edunvalvonnassa olevilla naisilla ja tytöillä ei saata olla oikeutta sukupuolen oikeudelliseen vahvistamiseen, vaikka se olisi periaatteessa sallittu; toteaa, että sukupuolen oikeudellisen vahvistamisen edellytyksenä oleva pakollinen psykiatrinen arviointi estää mielenterveysongelmista kärsivien naisten ja tyttöjen mahdollisuudet siihen; kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään sukupuolen oikeudellisesta vahvistamisesta lainsäädäntöä, joka perustuu itsemääräämisoikeuteen ja on vammaisten henkilöiden tarpeita ajatellen esteetöntä;

22. katsoo, että liikenteen alalla jäsenvaltioiden on kehitettävä julkista liikennettä koskevia toimia, joilla helpotetaan vammaisten henkilöiden liikkuvuutta, sekä poistettava arkkitehtoniset esteet; kehottaa neuvostoa ja komissiota myöntämään tarvittavat unionin varat näiden toimien kehittämisen tueksi;

Työelämän suhteet ja työolosuhteet laadukkaiden työpaikkojen sekä työ- ja yksityiselämän oikeudenmukaisen tasapainon varmistamiseksi

23. kehottaa jäsenvaltioita kehittämään toimia, joilla edistetään vammaisten henkilöiden integroitumista työmarkkinoille; katsoo, että tällaisilla toimilla olisi kannustettava työhön pääsyä, sillä se on ehto sosiaaliselle osallisuudelle ja edistää yhtäläisiä mahdollisuuksia;

24. kehottaa jäsenvaltioita takaamaan työlainsäädännön erityisluontoa, joissa käsitellään vammaisten henkilöiden erityistarpeita erityisesti työajan sääntelyn osalta ja otetaan ne huomioon; korostaa, että on määriteltävä erityinen työlainsäädäntö, jossa otetaan huomioon vammaisten naisten tarpeet raskauden ja äitiyden osalta, turvataan työpaikan säilyminen ja varmistetaan työsuojelu;

25. kehottaa jäsenvaltioita arvioimaan tarvetta ottaa käyttöön järjestelyjä, joilla varmistetaan, että äitiys-, isyys- ja vanhempainloman sekä joustavien työaikojen soveltaminen mukautetaan erilaisiin tarpeisiin, jotka liittyvät monisyntytyksiin ja ennenaikaisiin synnytyksiin, sekä adoptiovanhempien, toisten vanhempien, vammaisten vanhempien, mielenterveysongelmista kärsivien vanhempien ja vammaisten lasten sekä kroonisista sairauksista tai mielenterveysongelmista kärsivien lasten vanhempien erilaisiin tarpeisiin;

26. kehottaa edistämään oikeutta terveyteen ja kuntoutukseen sekä toimiin, joilla ehkäistään vammaisten henkilöiden työtapaturmia ja ammattitauteja sekä korvataan niistä aiheutuvia seurauksia;

27. kehottaa komissiota tarjoamaan jäsenvaltioille asiantuntemusta keinoista puuttua moniperusteiseen syrjintään;

28. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita ja kannustamaan niitä torjumaan moniperusteista syrjintää sukupuoli-identiteetin, sukupuolen ilmaisun, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoliominaisuuksien ja vammaisuuden perusteella siten, että tarjotaan monimuotoisuutta koskevaa koulutusta ja työstetään työnantajien kanssa työpaikalla toteutettavia toimia, esimerkiksi edistetään nimettömiä työhönottomenettelyjä;

Koulutus

29. kehottaa jäsenvaltioita esikouluikäisten lasten hoitoa tarjotessaan korostamaan saatavuuden lisäksi myös hoidon laatua ja kohtuuhintaisuutta erityisesti vammaisten lasten hoidossa ja ottamaan tässä yhteydessä huomioon vammaisten vanhempien tarpeet; kehottaa jäsenvaltioita myös lisäämään julkisia investointeja varhaiskasvatukseen ja näiden henkilöryhmien hoitoon;

30. korostaa, että vammaiset naiset on tärkeää integroida tavanomaisiin koulutus- ja ammattijärjestelmiin;

31. korostaa, että korkeatasoisempi ja laadukkaampi koulutus lisää vammaisten naisten vaikutusmahdollisuuksia, sillä koulutus on yksi yhteiskunnan edistymiseen eniten vaikuttavista välineistä, sillä se tarjoaa hyvinvoinnin parantamiseen ja taloudelliseen ja henkilökohtaiseen kasvuun tarvittavia tietoja ja arvoja; korostaa, että laadukas koulutus on erityisen tärkeää vammaisille henkilöille;

Torstai 29. marraskuuta 2018

32. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan yhtäläisen koulutukseen pääsyn takaamalla, että vammaiset lapset ja nuoret otetaan tehokkaasti mukaan koulutusjärjestelmiin kaikilla tasoilla; kehottaa tukemaan erityisiä oppimistarpeita ja opetusmateriaaleja, joiden tukena ovat osallistavat koulut, jotta voidaan varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet niin koulutusjärjestelmiin pääsyssä kuin koulussa menestymisessä;
33. kehottaa jäsenvaltioita investoimaan vammaisten lasten ja aikuisten korkealaatuiseen koulutukseen osana tavanomaista koulutusjärjestelmää ja siten helpottamaan erityisesti heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien pääsyä koulutukseen;
34. kehottaa pyrkimään koulutustoimilla vammaisten henkilöiden tiellä olevien lukuisten esteiden poistamiseen; kehottaa jäsenvaltioita saavuttamaan tavanomaisissa oppilaitoksissaan sellaiset fyysiset ja/tai pedagogiset olosuhteet, jotka mahdollistavat vammaisten henkilöiden osallistumisen; korostaa tämän vuoksi, että on lisättävä vammaisia lapsia avustavien opettajien määrää;
35. kehottaa jäsenvaltioita laatimaan strategioita, joilla torjutaan muun muassa koulussa ja verkossa tapahtuvaa lasten ja nuorten kiusaamista ja häirintää vammaisuuden, sukupuoli-identiteetin, sukupuolen ilmaisun, seksuaalisen suuntautumisen, maahanmuuttajastatuksen, luokan, iän, uskonnon tai etnisen alkuperän perusteella;
36. muistuttaa, että on tärkeää ottaa huomioon vammaisten naisten ja tyttöjen tarpeet, kun suunnitellaan ja pannaan täytäntöön EU:n ohjelmia ja aloitteita, erityisesti koulutus-, liikkuvuus- ja nuorisotoimia, ja toteuttaa kaikki asiaankuuluvat toimet, jotta varmistetaan vammaisten naisten ja tyttöjen osallistuminen näihin tilaisuuksiin;

Terveys

37. katsoo, että vammaisilla naisilla ja tytöillä on oltava täydet mahdollisuudet saada erityistarpeitaan vastaavaa sairaanhoitoa ja hammashoitoa, ja toteaa, että tämä koskee esimerkiksi gynekologin vastaanottoa, lääkärintarkastuksia, seksuaali- ja lisääntymisterveyttä, perhesuunnittelua ja mukautettua tukea raskauden aikana sekä transsukupuolisuuden huomioivaa terveydenhuoltoa; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan tähän alaan tehtävät julkiset investoinnit ja huolehtimaan siitä, että niiden kansallinen julkinen terveydenhuolto sisältää asianmukaisen pääsyn näihin palveluihin;
38. korostaa, että vammaisten naisten ja tyttöjen on saatava kaikki tarvittavat tiedot, jotta he voivat tehdä vapaasti terveyttään koskevia päätöksiä; korostaa, että jäsenvaltioiden on tärkeää toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet pakkosteriloinnin torjumiseksi;
39. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön Barcelonan tavoitteiden kaltaisia vammaisten henkilöiden hoitopalveluja koskevia tavoitteita sekä seurantavälineitä, joilla mitataan kyseisten palveluiden laatua, saatavuutta ja kohtuuhintaisuutta;
40. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita toteuttamaan kaikki toimenpiteet sen varmistamiseksi, että vammaisilla naisilla ja tytöillä on yhtäläiset mahdollisuudet käyttää paitsi vammaisten erityisiä myös tavanomaisia terveydenhuoltopalveluja;
41. kehottaa komissiota tarjoamaan jäsenvaltioille asiantuntemusta keinoista puuttua moniperusteiseen syrjintään;

Sukupuoleen perustuva väkivalta

42. on tyytyväinen EU:n liittymisestä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevaan Euroopan neuvoston yleissopimukseen (Istanbulin yleissopimus) tehtyyn neuvoston päätökseen ja pitää sitä merkittävänä askeleena eteenpäin vammaisiin naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan torjumisessa; kehottaa EU:ta ratifioimaan pikaisesti Istanbulin yleissopimuksen ja kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä ratifioineet sopimusta, ratifioimaan sen; kannustaa neuvostoa saattamaan mahdollisimman pian päätökseen EU:n liittymisen yleissopimukseen;

Torstai 29. marraskuuta 2018

43. korostaa huolestuneena sitä, että vammaisilla naisilla ja tytöillä on suurempi todennäköisyys joutua sukupuoliperusteisen väkivallan ja erityisesti perheväkivallan ja seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi; huomauttaa, että tämä koskee myös pakottamista sterilisaatioon ja aborttiin; kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä ja tarjoamaan korkealaatuisia, helposti saatavilla olevia ja räätälöityjä palveluja naisiin ja lapsiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi ja väkivallan uhrien tukemiseksi ja tarjoamaan henkilöstölle koulutusta erityisneuvonnan sekä asianmukaisen oikeussuojan ja oikeudellisen tuen antamiseksi;

44. kannustaa jäsenvaltioita tarjoamaan kaikille terveydenhuollon ja koulutuksen ammattilaisille asianmukaista koulutusta vammaisiin naisiin ja tyttöihin kohdistuvan syrjinnän ja väkivallan ehkäisemiseksi;

45. kehottaa jälleen komissiota esittämään sellaisen kattavan eurooppalaisen strategian naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi, johon sisältyy lainsäädäntöehdotus, jolla estetään ja torjutaan sukupuoliperusteista väkivaltaa, ja kehottaa kiinnittämään siinä erityistä huomiota vammaisiin naisiin ja tyttöihin; kehottaa myös perustamaan EU:n seurantakeskuksen sukupuoleen perustuvan väkivallan seuraamiseksi;

46. kehottaa toteuttamaan erityisiä politiikkatoimia vammaisiin ja oppimisvaikeuksista kärsiviin henkilöihin, erityisesti naisiin ja tyttöihin, kohdistuvaan väkivaltaan ja hyväksikäyttöön puuttumiseksi ja toteaa, että tähän kuuluu esimerkiksi verkossa tapahtuva pelottelu, kiusaaminen ja häirintä sekä väkivalta virallisessa ja epävirallisessa hoidossa;

Digitaalinen osallisuus ja mediaosallisuus

47. korostaa, että on pyrittävä torjumaan tehokkaammin vammaisuuteen liittyviä stereotyyppioita ja ennakkoluuloja ja lisättävä vammaisten naisten ja tyttöjen näkyvyyttä tiedotusvälineissä, jotta voidaan muuttaa vallitsevia ulkopuolelle sulkevia sosiaalisia normeja; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään sukupuolten tasa-arvoa media-alan organisaatioissa, edustuselimissä ja koulutuslaitoksissa, erityisesti niiden hallituksissa, ja investoimaan yleisen tietoisuuden lisäämistä koskeviin aloitteisiin sekä valvomaan ja seuraamaan tarkasti saavutettua edistystä;

48. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään vammaisille naisille suunnattuja ohjelmia ja palveluja, joissa keskitytään heidän digitaaliseen osallisuuteensa ja korostetaan digitalisaation valtavaa potentiaalia vammaisten naisten kannalta;

49. korostaa, että on parannettava mediapalvelujen saatavuutta, mihin kuuluu se, että internetpalveluiden on oltava täysin esteettömiä ja niiden on oltava vammaisia henkilöitä varten mukautettujen korkeimpien vaatimusten mukaisia;

50. kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan radio- ja televisiotoiminnan harjoittajia ottamaan vammaiset naiset täysimääräisesti mukaan lähetystoimintaan niin osallistujina kuin esiintyjinä;

Lainsäädäntö ja täytäntöönpano

51. pitää valitettavana, että voimassa oleva Euroopan vammaisstrategia 2010–2020 ei ole vauhdittanut sellaisten tehokkaiden säädösten, toimenpiteiden ja politiikkojen hyväksymistä, joilla puututtaisiin vammaisiin naisiin kohdistuvaan erotteluun ja torjumiseen työmarkkinoilla, poliittisessa elämässä sekä kouluissa ja oppimisympäristöissä;

52. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan käyttöön toimia, joilla mahdollistetaan vammaisten naisten ja tyttöjen osallistuminen julkiseen, yhteiskunnalliseen ja poliittiseen elämään sekä kulttuuri- ja talouselämään ja kannustetaan siihen, erityisesti vähentämällä liikkuvuuden esteitä ja kannustamalla vammaisia naisia muodostamaan järjestöjä ja verkostoja ja liittymään niihin sekä koulutus- ja mentorointiohjelmien avulla;

53. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita kehittämään vammaisille naisille suunnattuja positiivisia erityistoimia, joilla edistetään koulutusta, työnvälitystä, työhön pääsyä, työpaikan säilyttämistä, yhdenvertaisia uravaihtoehtoja, työpaikalle sopeutumista sekä työ- ja yksityiselämän tasapainoa;

Torstai 29. marraskuuta 2018

54. kehottaa komissiota kehittämään positiivisia toimia vammaisten naisten ja tyttöjen oikeuksien edistämiseksi, luomaan mekanismin edistymisen seuraamiseksi sekä rahoittamaan naisia ja tyttöjä koskevien tietojen keruuta ja heitä koskevaa tutkimusta vammaisyleissopimuksen periaatteiden mukaisesti;

55. kehottaa komissiota antamaan sellaisen ehdotuksen Euroopan vammaisstrategiaksi 2020–2030, jolla kaikki vammaisyleissopimuksen määräykset sisällytetään tuleviin EU:n lainsäädäntöön, politiikkoihin ja ohjelmiin ja joka on lasten oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi laaditun strategisen toimintaohjelman 2016–2019 mukainen, jotta varmistetaan vammaisten naisten ja tyttöjen mahdollisuudet käyttää kattavasti kaikkia oikeuksiaan kaikkien muiden ihmisten tavoin;

56. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita sisällyttämään vammaisyleissopimuksen vähimmäisvaatimukset lainsäädäntö- ja politiikkakehyksiinsä, jotta varmistetaan, että ihmisoikeuksiin perustuva lähestymistapa vammaisuuteen otetaan täysimääräisesti huomioon lainsäädännössä ja poliittisessa päätöksenteossa;

57. korostaa, että vammaisia naisia ja tyttöjä olisi kuultava tiiviisti heitä edustavien järjestöjen kautta ja että heidät olisi otettava aktiivisesti mukaan kehittämään ja panemaan täytäntöön lainsäädäntöä ja politiikkoja, joilla varmistetaan syrjimättömyys ja yhtäläiset mahdollisuudet, ja niiden tehokkuuden seuraamiseen; kehottaa EU:ta käymään aitoa jäsenettyä vuoropuhelua vammaisia henkilöitä edustavien järjestöjen kanssa valmistellessaan Euroopan vammaisstrategiaa 2020–2030;

58. korostaa, että vammaisjärjestöjen on osallistuttava EU:n koheesiopolitiikan yhteydessä toteutettavien hankkeiden valmisteluun, toteutukseen ja jälkiarvointiin;

Rahoitus

59. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita optimoimaan EU:n rakennerahastoja, myös Euroopan sosiaalirahastoa, edistääkseen vammaisten naisten esteetöntä pääsyä ja syrjimättömyyttä sekä lisäämään rahoitusmahdollisuuksien näkyvyyttä esimerkiksi startup-yrityksille ja yrittäjyyden tukemiseksi yleisesti;

o

o o

60. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle ja neuvostolle.

Torstai 29. marraskuuta 2018

SUOSITUKSET

EUROOPAN PARLAMENTTI

P8_TA(2018)0483

Akateemisen vapauden puolustaminen EU:n ulkoisessa toiminnassa**Euroopan parlamentin suositus 29. marraskuuta 2018 neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle akateemisen vapauden puolustamisesta EU:n ulkoisessa toiminnassa (2018/2117(INI))**

(2020/C 363/24)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,
- ottavat huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 13 artiklan,
- ottaa huomioon ulkoasiainneuvoston 25. kesäkuuta 2012 hyväksymän ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n strategisen kehyksen ja toimintasuunnitelman (11855/2012),
- ottaa huomioon ulkoasiainneuvoston 12. toukokuuta 2014 hyväksymät sananvapautta verkossa ja verkon ulkopuolella koskevat EU:n ihmisoikeussuuntaviivat,
- ottaa huomioon EU:n vuosikertomuksen ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2016 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kasvatus-, tiede ja kulttuurijärjestön (Unesco) yleiskonferenssin 29. istunnossaan 21. lokakuuta – 12. marraskuuta 1997 hyväksymän suosituksen korkea-asteen opettajien asemasta,
- ottaa huomioon akateemisesta vapaudesta ja korkea-asteen oppilaitosten autonomiasta annetun Liman julistuksen, jonka World University Service hyväksyi syyskuussa 1988,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusneuvoston 42. kokouksessaan 2. heinäkuuta 2015 hyväksymän, oikeutta koulutukseen koskevan päätöslauselman nro 29/7,
- ottaa huomioon taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia käsittelevän YK:n komitean 8. joulukuuta 1999 pidetyssä 21. istunnossa annetun yleisen huomion nro 13,
- ottaa huomioon Venetsian komission lausunnon 891/2017,
- ottaa huomioon kansallisten, eurooppalaisten ja kansainvälisten valtiosta riippumattomien järjestöjen raportit ja erityisesti periaatteet, joiden mukaan valtio on vastuussa korkea-asteen koulutuksen suojelemisesta hyökkäyksiltä,
- ottaa huomioon perusoikeuksia käsitelleet aiemmat päätöslauselmansa,

Torstai 29. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
  - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 113 artiklan,
  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A8-0403/2018),
- A. ottaa huomioon, että Unesco määrittelee akateemisen vapauden oikeudeksi, jota ei rajoiteta millään määrättyllä doktriinilla, vapauten opettaa ja käydä keskustelua, vapauten tehdä tutkimusta ja jakaa ja julkaista sen tulokset, henkilön vapauten ilmaista vapaasti mielipiteensä laitoksesta tai järjestelmästä, jossa hän työskentelee, vapauten institutionaalista sensuurista sekä vapauten osallistua ammatillisiin tai edustuksellisiin akateemisiin elimiin;
- B. pitää oikeutta koulutukseen ensiarvoisen tärkeänä kaikkien muiden ihmisoikeuksien hyödyntämisen ja kestävän kehityksen aikaansaamisen kannalta; katsoo, että tätä oikeutta voidaan hyödyntää vain ilmapiirissä, jossa on akateeminen vapaus ja jossa korkea-asteen oppilaitokset ovat autonomisia;
- C. ottaa huomioon, että akateemisesta vapaudesta ja korkea-asteen oppilaitosten autonomiasta annetussa Liman julistuksessa määritellään, että akateeminen vapaus on akateemisen yhteisön jäsenten – kaikkien korkea-asteen oppilaitoksessa opettavien, opiskelevien, tutkivien ja työskentelevien henkilöiden – yksilöllinen tai kollektiivinen vapaus tavoitella, kehittää ja välittää tietoa tutkimuksen, opiskelun, keskustelun, dokumentaation, tuotannon, luomisen, opetuksen, luennoinnin ja kirjoittamisen avulla;
- D. katsoo, että tämän määritelmän on pohjaututtava keskeisiin demokraattisiin arvoihin, kuten tasaveroisen tiedonsaannin ja syrjimättömyyden periaatteisiin, vastuuvollisuuteen, kriittiseen ja itsenäiseen ajatteluun, instituutioiden autonomiaan ja sosiaaliseen vastuuseen; toteaa, että demokratiaa ei voi olla ilman akateemista vapautta, joka mahdollistaa tietoon perustuvan keskustelun;
- E. ottaa huomioon, että akateeminen vapaus on keskeinen tekijä kestävän kehityksen edistämässä ja erityisesti Agenda 2030 -toimintaohjelmassa vahvistettujen kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa, ja toteaa, että laadukas koulutus, tieteellinen tutkimus ja innovaatio ovat keskeisellä sijalla kyseisessä toimintaohjelmassa;
- F. katsoo, että autonomia on välttämätön edellytys sille, että oppilaitokset voivat toteuttaa omat tehtävänsä; toteaa, että akateeminen vapaus edellyttää jatkuvaa ja valpasta suojelua valtion tai kaupallisten etujen painostamiselta;
- G. katsoo, että akateeminen vapaus – myös sen perustana olevat ajatuksen-, mielipiteen-, ilmaisun- ja yhdistymisvapaus, vapaus matkustaa sekä vapaus hankkia oppia – vaikuttaa osaltaan sellaisen tilan luomiseen, jossa minkä tahansa avoimen ja vakaan moniarvoisen yhteiskunnan jäsenet ovat vapaita ajattelemaan, kyseenalaistamaan asioita ja tuottamaan, käyttämään ja levittämään tietoa;
- H. ottaa huomioon, että akateemiseen vapauten kohdistuvat hyökkäykset haittaavat tutkimusta, opiskelua, opetusta, julkista diskurssia ja oikeutta koulutukseen heikentäen siten akateemista laatua ja sosiaalista, poliittista ja taloudellista sekä kulttuurista kehitystä; katsoo, että vastauksia yhteiskunnallisiin kysymyksiin olisi etsittävä järjen, todistusaineistoin ja vakuuttelun avulla;
- I. katsoo, että oikeutta koulutukseen, opetukseen ja tutkimukseen voidaan hyödyntää täysimääräisesti ainoastaan akateemisen vapauden ilmapiirissä;
- J. katsoo, että olisi kiireellisesti ja asianmukaisesti käsiteltävä akateemista vapautta unioniin liittymisprosessin aikana, jotta voidaan estää siihen kohdistuvat hyökkäykset EU:n jäsenvaltioissa, kuten pyrkimykset sulkea Budapestissä sijaitseva Central European University (CEU), jonka opiskelijat kirjautuvat vuodesta 2019 lähtien yliopistoon Wienissä, sekä sukupuolentutkimuksen estäminen Unkarissa; katsoo, että ehdokasvaltioiden olisi sitouduttava korkeakoulutuksen keskeisiin arvoihin, mukaan lukien akateeminen vapaus ja oppilaitosten riippumattomuus;

Torstai 29. marraskuuta 2018

- K. toteaa, että akateeminen yhteisö ja oppilaitokset ovat yhä alttiimpia valtioiden, elinkeinoelämän tai muiden ei-valtiollisten toimijoiden aiheuttamalle häirinnälle, paineelle tai sorrolle; ottaa huomioon, että maailmassa raportoidaan joka vuosi sadoista yliopistoihin, korkea-asteen oppilaitoksiin ja niiden jäseniin kohdistuvista hyökkäyksistä, mukaan lukien surmat, väkivalta ja katoamiset, virheellisin perustein tapahtuvat vangitsemiset tai pidätykset, väärät syytteet, aseman menetykset, väärin perustein tapahtuvat opiskelupaikan menettämiset tai opinnoista karkottaminen, matkustamisen tai liikkumisen rajoitukset ja muut vakavat tai järjestelmätason uhkat; toteaa, että akateemiseen vapauteen kohdistuvia loukkauksia tapahtuu myös EU:n jäsenvaltioissa ja sen läheisissä kumppanimaissa;
- L. toteaa, että koulutuksen, myös korkea-asteen koulutuksen, julkiseen rahoitukseen kohdistuvat leikkaukset ja niiden seurauksena syntyvä tarve löytää vaihtoehtoisia tulonlähteitä vaarantavat akateemisen vapauden erityisesti tapauksissa, joissa ulkoinen rahoitus on peräisin ulkomaisilta autokraattisilta hallinnoilta tai monikansallisilta yrityksiltä;
- M. ottaa huomioon, että EU:ssa ulkomaiset oppilaitokset joutuvat kokemaan hyökkäyksiä kansallisten hallitusten suunnalta, sekä akateemisen vapauden loukkauksia;
- N. ottaa huomioon, että yritykset hallita tai vaientaa korkea-asteen oppilaitoksia tai niiden tutkijoita, opiskelijoita ja henkilökuntaa ollottuvat selkeästi pidemmälle kuin niiden kohteena suoraan oleviin henkilöihin tai laitoksiin ja että ne vaikuttavat koko yhteiskuntaan kaventamalla demokraattisen osallistumisen mahdollisuuksia, sananvapautta ja kaikkien kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia sekä viemällä tulevalta sukupolvilta mahdollisuudet korkealaatuisiin tieteenharjoittajiin ja tutkijoihin;
- O. ottaa huomioon, että koulutusta koskevan oikeuden tehokas toteutuminen ja akateemisen vapauden takaaminen edellyttävät, että valtiot varmistavat riittävän ja luotettavan rahoituksen tason koulutukselle; toteaa, että rahoitukseen ja talouteen liittyvät säästöpolitiikat ovat horjuttaneet vakavasti akateemista vapautta ja horjuttavat sitä edelleen kaikkialla maailmassa, myös Euroopan unionissa;
- P. ottaa huomioon, että akateemisen vapauden loukkauksia käsitellään harvoin ihmisoikeuskehityksen nojalla, mikä osoittaa yhtäältä, etteivät ihmisoikeuksien puolustajat ole riittävästi tietoisia akateemiseen vapauteen liittyvistä asioista, ja toisaalta, että kanteissa viitataan usein muiden oikeuksien, kuten ilmaisun- tai mielipiteenvapauden, loukkaamiseen; toteaa, että tämän vuoksi kyseistä alaa koskevat normit ovat puutteellisesti kehittyneitä ja akateemisen vapauden loukkaukset jäävät usein ilmoittamatta;
- Q. katsoo, että yleisesti ottaen on tarpeen sekä lisätä tietoisuutta akateemisen vapauden merkityksestä demokratian, oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen ja vastuuvollisuuden edistämiseksi että parantaa mahdollisuuksia akateemisen vapauden puolustamiseen;
- R. pitää tärkeänä, että akateemisen vapauden loukkaukset tunnistetaan osaksi maailmanlaajuisia ilmiötä ja että kannustetaan siihen, että niiden kohteena olevat tieteenharjoittajat ja opiskelijat tunnustetaan ensinnäkin henkilöiksi, joiden oikeuksia loukataan, ja toiseksi hyökkäyksen kohteena oleviksi ihmisoikeuksien puolustajiksi; toteaa, että kansainvälisellä ja kansallisella tasolla tarvitaan päättäväisiä vastatoimia, jotka ovat lähtöisin sekä korkea-asteen koulutuksen piiristä että kansalaisyhteiskunnalta ja kansalaisilta yleensä;
- S. ottaa huomioon, että monet tieteenharjoittajat ja opiskelijat, joiden akateeminen vapaus on vaarassa, eivät pysty hyödyntämään EU:n ohjelmien tarjoamia mahdollisuuksia ihmisoikeuksien puolustajille ja akateemiseen liikkuvuuteen, koska he eivät täytä hakuperusteita tai koska heidän on erittäin vaikea noudattaa yleisiä hakumenettelyjä, -vaatimuksia ja -aikatauluja;
- T. ottaa huomioon, että EU:n ohjelmien rahoitukseen liittyvät rajoitukset rajoittavat niiden EU:n organisaatioiden ja yliopistojen toimia, jotka jo tukevat sellaisia opiskelijoita ja tutkijoita, jotka ovat vaarassa tai jotka pakenevat maastaan akateemisesta toiminnastaan johtuvan vainotuksi tulemisen uhkan vuoksi; toteaa, että nämä organisaatiot ja yliopistot tarvitsevat lisätukea toimilleen ja aloitteilleen;

Torstai 29. marraskuuta 2018

U. ottaa huomioon, että EU on sitoutunut edistämään ja suojelemaan ihmisoikeuksia, demokraattisia instituutioita ja oikeusvaltioperiaatetta maailmanlaajuisesti; ottaa huomioon, että EU:n ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa toimintasuunnitelmassa EU:lta vaaditaan tehokkaampaa toimintapolitiikkaa ihmisoikeuksien ja demokratian tukemiseksi, mukaan lukien ihmisoikeusvuoropuhelujen vaikuttavuuden lisääminen, maakohtaisten ihmisoikeusstrategioiden näkyvyyden ja vaikutusten parantaminen, keskittyminen EU:n ihmisoikeussuuntaviivojen tehokkaaseen täytäntöönpanoon sekä julkisuusdiplomatian ja ihmisoikeuksia koskevan viestinnän parantaminen;

1. suosittaa neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, että

- (a) tunnustetaan EU:n ulkoisiin toimiin liittyvissä julkilausumissa, toimintapolitiikoissa ja toimita yksiselitteisesti akateemisen vapauden merkitys, mukaan lukien periaatteet, joiden mukaan ajattelu ei ole rikos ja kriittinen diskurssi ei merkitse epälojalisuutta, vaan ne ovat keskeinen osa demokraattista yhteiskuntaa ja sen kehitystä, että oppilaitosten autonomisuutta on aina suojeltava ja että akateemisella vapaudella on keskeinen rooli koulutuksen edistämässä sekä ihmiskunnan ja nykyaikaisen yhteiskunnan kehityksessä,
- (b) tunnustetaan, että akateemista vapautta koskevat kanteet kuuluvat nykyisen ihmisoikeuksia koskevan oikeuden soveltamisalaan, ne on johdettu oikeudesta koulutukseen ja oikeuksista mielipiteen- ja ilmaisunvapauteen, muistuttaa, että akateeminen vapaus ulottuu tieteenharjoittajien vapaudesta tiedon levittämiseen ja tutkimuksen tekemiseen sekä tiedon ja totuuden jakamiseen rajoituksetta samoin kuin tieteenharjoittajien vapauten ilmaista näkemyksensä ja mielipiteensä, vaikka ne olisivat kiistanalaisia ja epäsuosittuja, oman tutkimuksensa ja asiantuntemuksensa alalla ja että tämä voi sisältää julkisten elinten toiminnan tarkastelun tiettyssä poliittisessä järjestelmässä ja siihen kohdistuvan kritiikin,
- (c) tuodaan julkisesti esiin ongelmia, jotka liittyvät akateemiseen vapauteen kohdistuviin hyökkäyksiin ja niiden kielteisiin seurauksiin, ilmaistaan huoli siitä, että tiedeyhteisö on altis aiheettomalle häirinnälle, jota harjoittavat kansalliset viranomaiset, yksityiset toimijat ja etujaan ajavat yritykset, muistutetaan valtioiden velvollisuudesta taata akateeminen vapaus, toimia sen mukaisesti sekä suojella proaktiivisesti korkea-asteen oppilaitoksia, tieteenharjoittajia ja opiskelijoita hyökkäyksiltä riippumatta hyökkäysten alkuperästä ja luonteesta,
- (d) varmistetaan, että kolmansissa maissa vieraileville EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden edustajille kerrotaan akateemisen vapauden tilanteesta,
- (e) osoitetaan tukea sellaisille laitoksille, henkilöstölle ja opiskelijoille, jotka ovat vaarassa joutua tai jotka ovat joutuneet pakottamisen tai väkivaltaisen hyökkäyksen kohteiksi, ja tuomitaan julkisesti tällaiset hyökkäykset tuomalla asia esiin kaikilla tasoilla esimerkiksi julkilausumissa, vierailuilla, kutsuissa julkisiin tapahtumiin sekä seurattaessa oikeudenkäyntejä ja vankiloita ja mainitsemalla erityisesti vaarassa olevia korkea-asteen koulutusyhteisöjen jäseniä koskevat yksittäiset tapaukset,
- (f) tuetaan yhtäläistä pääsyä akateemiseen yhteisöön riippumatta henkilöiden etnisestä taustasta, kastista, vammaisuudesta, kansallisuudesta, uskonnollisesta vakaumuksesta, sukupuoli-identiteetistä, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta asemasta, kiinnitetään yhteyksissä kolmansiin maihin erityistä huomiota siihen, että tuetaan sukupuoleen perustuvan syrjinnän ja kaikenlaisen väkivallan poistamista ja autetaan toteuttamaan sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien oikeus koulutukseen,
- (g) korostetaan, että akateemiseen vapauteen kohdistuvat hyökkäykset voivat tapahtua myös kyberhyökkäysten muodossa, koska tieteenharjoittajat hyödyntävät nykyään yhä enemmän internetiä ja sosiaalista mediaa ideoidensa ja mielipiteidensä ilmaisemisessa,

Torstai 29. marraskuuta 2018

- (h) tuodaan akateeminen vapaus esiin poliittisen vuoropuhelun eri tasoilla, myös ihmisoikeusvuoropuheluissa ja kumppanimaiden kuulemisissa, tehostetaan diplomaattisia ponnisteluja kumppanimaiden kanssa ja tehdään kahden- tai monenvälistä yhteistyötä sellaisten huolta herättävien tapausten osalta, joissa akateemiseen vapauteen kohdistuu uhkia tai jossa sitä vastaan hyökätään, erityisesti jos on kyse väkivaltaisista hyökkäyksistä korkea-asteen koulutusyhteisön laitoksia tai jäseniä kohtaan, sekä syrjivistä politiikoista ja käytännöistä, tutkimuksen tai ilmaisun aiheettomista rajoituksista, vääristä syytteistä tai väärin perustein tehdyistä pidätyksistä sekä rajoituksista, jotka kohdistuvat oikeuteen muodostaa ammattiyhdistyksiä ja liittyä niihin, kannustetaan kumppanimaita ottamaan käyttöön akateemista vapautta ja oppilaitosten autonomiaa koskeva kehys ja seuraamaan näiden perusoikeuksien toteuttamista, varmistetaan, että kumppanimaiden kanssa tehtävissä kansainvälisissä yhteistyösopimuksissa noudatetaan näitä periaatteita,
- i) sisällytetään akateemisen vapauden ja oppilaitosten riippumattomuuden puolustaminen ja suojeleminen unioniin liittymisprosessia koskeviin Kööpenhaminan kriteereihin, jotta voidaan ehkäistä akateemiseen vapauteen kohdistuvia hyökkäyksiä jäsenvaltioissa, kuten nähtiin CEU-yliopiston tapauksessa Unkarissa;
- (j) kannustetaan kaikkia valtioita hyväksymään, tukemaan ja panemaan täytäntöön turvallista koulunkäyntiä koskeva julistus ja siihen liittyvät suuntaviivat, jotka koskevat koulujen ja yliopistojen suojaamista sotilaskäytöltä aseellisten selkkausten yhteydessä, kuten useimmat EU:n jäsenvaltiot ovat jo tehneet, koska niissä annetaan ohjeita velvollisuudesta suojella perusarvoja, erityisesti akateemista vapautta ja oppilaitosten autonomiaa, korkea-asteen koulutukseen kohdistuvien väkivaltaisten ja pakottavien hyökkäysten yhteydessä,
- (k) tehdään yhteistyötä YK:n, Euroopan neuvoston, kansainvälisten järjestöjen, kansalaisyhteiskunnan ja korkeakoulu-yhteisöjen kanssa mekanismien kehittämiseksi korkea-asteen koulutukseen ja yksittäisiin tutkijoihin kohdistuvien hyökkäysten seurantaan ja niistä raportointia varten sekä seurannan tehostamiseksi ja edistämiseksi tarkoituksena lisätä tietoisuutta, saattaa syylliset vastuuseen teoistaan sekä parantaa toimia, joilla akateemiseen vapauteen kohdistuvia hyökkäyksiä pyritään ehkäisemään ja joilla niihin pyritään reagoimaan,
- (l) käydään säännöllistä vuoropuhelua akateemisten yhteisöjen sekä sellaisten organisaatioiden kanssa, joiden tehtävänä on suojella korkea-asteen koulutusyhteisöjä ja edistää akateemista vapautta, sekä kannustetaan tällaiseen vuoropuheluun, jotta voidaan laatia parhaat akateemista vapautta koskevat toimintapolitiikat, aloitteet ja edistämistä strategiat,
- (m) myötävaikutetaan sellaisten valmiuksien kehittämiseen, joilla akateemisen vapauden loukkauksia voidaan tutkia nopeasti, perusteellisesti ja avoimesti varsinkin silloin, kun kyseessä ovat väkivaltaiset hyökkäykset, parannetaan toimia akateemiseen vapauteen kohdistuvien hyökkäysten ehkäisemiseksi ja niihin reagoimiseksi sekä toteutetaan kaikki kohtuulliset toimenpiteet syyllisten saattamiseksi vastuuseen teoistaan,
- (n) edistetään tutkimusta ja kampanjointia, joilla pyritään sellaisten lakien ja asetusten uudistamiseen, joilla akateemiselle vapaudelle tai korkea-asteen oppilaitosten akateemiselle autonomialle asetetaan aiheettomia rajoituksia, ja edistetään oppilaitosten autonomiaa keinona suojella korkea-asteen koulutusjärjestelmiä valtioiden, yritysten ja muiden ei-valtiollisten toimijoiden puuttumiselta niiden toimintaan tai hyökkäyksiltä sekä suojata korkea-asteen koulutusta politisoitumiselta ja ideologiselta manipuloinnilta,
- (o) tehostetaan diplomaattisia ponnisteluja kumppanimaiden kanssa ja tehdään kahden- tai monenvälistä yhteistyötä sellaisten huolta herättävien tapausten osalta, joissa akateemiseen vapauteen kohdistuu uhkia tai jossa sitä vastaan hyökätään, erityisesti jos on kyse väkivaltaisista hyökkäyksistä korkea-asteen koulutusyhteisön laitoksia tai jäseniä kohtaan sekä syrjivistä politiikoista ja käytännöistä, tutkimuksen tai ilmaisun aiheettomista rajoituksista, vääristä syytteistä tai väärin perustein tehdyistä pidätyksistä,
- (p) tarkistetaan nykyisiä mekanismeja ihmisoikeuksien puolustajien tukemiseksi ja suojelemiseksi, jotta voidaan kehittää valmiuksia tunnistaa tapaukset, joissa akateemista vapautta vastaan hyökätään, ja antaa niissä tukea, myös suojelemaan ja tukea hätätilanteissa, esimerkiksi tarjoamalla fyysistä suojaa, oikeusapua, tukea viisumin hakemiseen ja lääketieteellistä apua, seuraamalla oikeudenkäyntejä ja vankiloita, kampanjoimalla ja vaikuttamalla sekä antamalla pitkäaikaista tukea maanpakolaisuuden aikana, kehoitetaan erityisesti sisällyttämään demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen painopisteisiin akateemisen vapauden edistäminen ja vaarassa olevien korkea-asteen koulutusyhteisöjen jäsenten tukeminen,

Torstai 29. marraskuuta 2018

- (q) tarkastellaan nykyisiä akateemisen liikkuvuuden ohjelmia ja resursseja ja muita koulutus- ja tutkimusyhteistyön muotoja, myös niiden kriteereitä sekä hakumenettelyjä, -vaatimuksia, -määraikoja ja -aikatauluja, sellaisten esteiden poistamiseksi, joiden vuoksi muutoin kriteerit täyttävät uhan alla olevat tieteenharjoittajat tai opiskelijat eivät voi hyötyä ohjelmien tarjoamista mahdollisuuksista, ulkomaanjaksoista tai muista resursseista, edistetään sellaisia nykyisiä EU:n rahoittamia ohjelmia, kuten Academic Refuge -hanketta, joiden tavoitteena on lisätä tietoa akateemisen vapauden merkityksestä korkea-asteen koulutuksen alalla sekä seurauksista, joita tämän vapauden sortamisella on koko yhteiskunnalle,
  - (r) varmistetaan, että kolmansille maille suunnatuilla EU:n makrotalousavun ohjelmilla ja eurooppalaisten rahoituslaitosten toimintapolitiikoilla ei horjuteta akateemista vapautta tukemalla politiikkoja, jotka vähentävät kansallisten tulojen ohjaamista koulutusosalalle,
  - (s) luodaan uusia aloitteita nykyisten ja tulevien ohjelmien, kuten liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA III), Horisontti 2020 -ohjelman, Erasmus+-ohjelman ja Marie Skłodowska-Curie -toimien, puitteisiin EU:n rahoittamiksi uusiksi ohjelmatoimiksi – sitä mukaa kuin synergioita mahdollisesti syntyy ja unionin rahoittamina EU:n muista kuin koulutukseen ja tutkimukseen liittyvistä määrärahoista – jotta voidaan tukea uhan alla olevien tieteenharjoittajien, tutkijaopiskelijoiden ja tutkinto-opiskelijoiden, jotka saavat kansainvälistä suojelua, EU:n korkea-asteen oppilaitoksissa ja tutkimuslaitoksissa suoritettavia ulkomaanjaksoja,
  - (t) tuetaan käynnissä olevia normatiivisia toimia alueellisella ja kansainvälisellä tasolla muun muassa antamalla kansainvälinen julistus akateemisesta vapaudesta ja korkea-asteen oppilaitosten autonomiasta ja kannustetaan Euroopan unionia ja sen jäsenvaltioita tekemään akateemista vapautta koskeva aloite YK:n ihmisoikeusneuvostossa,
  - (u) varmistetaan, että European Inter-University Centre -keskus ja Global Campus on Human Rights and Democracy -verkosto saavat jatkuvaa korkeatasoista tukea, koska ne ovat EU:n lippulaivahankkeita ihmisoikeuskoulutuksen tukemiseksi maailmanlaajuisesti;
2. kehottaa puhemiestä välittämään tämän suosituksen neuvostolle, komissiolle sekä komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle.
-

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

II

(Tiedonannot)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDONANNOT

EUROOPAN PARLAMENTTI

P8_TA(2018)0449

Väliaikainen mietintö monivuotisesta rahoituskehyksestä 2021–2027 – parlamentin kanta yhteisymmärryksen saavuttamiseksi**Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2018 monivuotisesta rahoituskehyksestä 2021–2027 – parlamentin kanta yhteisymmärryksen saavuttamiseksi (COM(2018)0322 – C8-0000/2018 – 2018/0166R(APP))**

(2020/C 363/25)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 311, 312 ja 323 artiklan,
- ottaa huomioon 2. toukokuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Nykyaikainen talousarvio unionille, joka suojelee, puolustaa ja tarjoaa mahdollisuuksia – Monivuotinen rahoituskehys vuosiksi 2021–2027” (COM(2018)0321),
- ottaa huomioon 2. toukokuuta 2018 annetun komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (COM(2018)0322) ja 2. toukokuuta 2018 annetut komission ehdotukset Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä (COM(2018)0325, COM(2018)0326, COM(2018)0327 ja COM(2018)0328),
- ottaa huomioon 2. toukokuuta 2018 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission väliseksi toimielinten sopimukseksi talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta (COM(2018)0323),
- ottaa huomioon 2. toukokuuta 2018 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin talousarvion suojaamisesta tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita (COM(2018)0324),
- ottaa huomioon 14. maaliskuuta 2018 antamansa päätöslauselmat aiheista ”Seuraava monivuotinen rahoituskehys: vuoden 2020 jälkeistä monivuotista rahoituskehystä koskevan parlamentin kannan valmistelu” ja ”Euroopan unionin omien varojen järjestelmän uudistaminen” ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 30. toukokuuta 2018 antamansa päätöslauselman monivuotisesta rahoituskehyksestä 2021–2027 ja omista varoista ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0075 ja P8_TA(2018)0076.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0226.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti ratifioi Pariisin sopimuksen 4. lokakuuta 2016 ⁽¹⁾ ja neuvosto 5. lokakuuta 2016 ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 25. syyskuuta 2015 antaman päätöslauselman 70/1 kestävän kehityksen toimintaohjelmasta ”Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development”, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2016,
  - ottaa huomioon EU:n yhteisen sitoumuksen saavuttaa tavoite osoittaa 0,7 prosenttia bruttokansantulosta (BKTL) viralliseen kehitysapuun vuoden 2015 jälkeisellä kaudella,
  - ottaa huomioon 19. tammikuuta 2017 antamansa päätöslauselman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista ⁽³⁾,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 99 artiklan 5 kohdan,
  - ottaa huomioon budjettivaliokunnan väliaikaisen mietinnön, ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, kansainvälisen kaupan valiokunnan ja talousarvion valvontavaliokunnan lausunnot, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan kannan tarkistuksina, ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan, teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan ja perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan lausunnot sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan kannan tarkistuksina (A8-0358/2018),
- A. toteaa, että SEUT 311 artiklan mukaisesti unionin edellytetään huolehtivan siitä, että sillä on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat varat;
- B. ottaa huomioon, että nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä 2014–2020 sekä maksusitoumus- että maksumäärärahoja oli ensimmäisen kerran vähemmän kuin edellisessä rahoituskehyksessä; ottaa huomioon, että monivuotisen rahoituskehysten ja alakohtaisten säädösten myöhäinen hyväksyminen vaikutti erittäin kielteisesti uusien ohjelmien täytäntöönpanoon;
- C. toteaa, että monivuotinen rahoituskehys osoittautui nopeasti riittämättömäksi pyrittäessä vastaamaan useisiin kriiseihin, uusiin kansainvälisiin sitoumuksiin ja uusiin poliittisiin haasteisiin, joita ei voitu ottaa huomioon ja/tai ennakoida rahoituskehystä hyväksyttäessä; toteaa, että tarpeellisen rahoituksen varmistamiseksi monivuotinen rahoituskehys vietiin ääriarajoilleen muun muassa turvautumalla ennennäkemättömän paljon joustosäännöksiin ja erityisrahoitusvälineisiin, kun käytettävissä olleet liikkumavarat oli käytetty; huomauttaa, että unionin ensisijaisten tutkimus- ja infrastruktuuriohjelmien määrärahoja jopa leikattiin jo kaksi vuotta niiden hyväksymisen jälkeen;
- D. toteaa, että vuoden 2016 lopulla käynnistetty monivuotisen rahoituskehysten välitarkistus osoittautui välttämättömäksi olemassa olevien joustosäännösten tarjoamien mahdollisuuksien laajentamisen kannalta mutta rahoituskehysten enimmäismääriä ei kuitenkaan tarkistettu; toteaa, että sekä parlamentti että neuvosto suhtautuivat tarkistukseen myönteisesti;
- E. katsoo, että uuden monivuotisen rahoituskehysten vahvistaminen on ratkaiseva hetki 27-jäsenisen unionin kannalta, koska se tarjoaa mahdollisuuden hyväksyä yhteinen pitkän aikavälin visio ja päättää tulevista poliittisista painopisteistä sekä unionin kyvystä toteuttaa ne; toteaa, että vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten olisi taattava unionille riittävä varat, jotta se voi tehostaa kestävää talouskasvua, tutkimusta ja innovointia, lisätä nuorten vaikutusmahdollisuuksia, puuttua tehokkaasti muuttoliikkeen aiheuttamiin haasteisiin, torjua työttömyyttä, hellittämätöntä köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä, vahvistaa entisestään taloudellista, sosiaalista ja alueellista koheesiota, puuttua kestävyttä, biologisen monimuotoisuuden häviämistä ja ilmastonmuutosta koskeviin kysymyksiin, vahvistaa unionin turvallisuutta ja puolustusta, suojata sen ulkorajoja ja tukea naapurimaita;

⁽¹⁾ EUVL C 215, 19.6.2018, s. 249.

⁽²⁾ EUVL L 282, 19.10.2016, s. 1.

⁽³⁾ EUVL C 242, 10.7.2018, s. 24.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- F. ottaa huomioon, että jäsenvaltiot eivät kykene ratkaisemaan maailmanlaajuisia haasteita yksin, ja toteakin, että pitäisi olla mahdollista määrittää Euroopan ”yhteistä hyvää” edustavia asioita ja arvioida, millä aloilla unionin rahoitus olisi kansallista rahoitusta tehokkaampaa, jotta vastaavat rahoitusvarat voitaisiin siirtää unionin tasolle ja näin vahvistaa unionin strategista merkitystä lisäämättä välttämättä julkisten menojen kokonaismäärää;
- G. ottaa huomioon, että 2. toukokuuta 2018 komissio esitti joukon säädösehdotuksia, jotka koskivat vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä ja unionin omia varoja, ja sen jälkeen se esitti säädösehdotuksia unionin uusien ohjelmien perustamisesta ja välineiden käyttöönotosta;
1. korostaa, että vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten on taattava unionin vastuu ja valmiudet vastata tuleviin tarpeisiin, lisähaasteisiin ja uusiin kansainvälisiin sitoumuksiin sekä saavuttaa poliittiset prioriteettinsa ja tavoitteensa; korostaa vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehysten rahoitusvajeeseen liittyviä vakavia ongelmia ja huomauttaa jälleen, että on tarpeen välttää aiempien virheiden toistuminen varmistamalla alusta alkaen vahva ja uskottava unionin talousarvio, joka hyödyttää kansalaisia seuraavan seitsenvuotisjakson aikana;
  2. katsoo, että komission ehdotukset vuosien 2021–2027 monivuotisesta rahoituskehystä ja unionin omien varojen järjestelmästä ovat lähtökohta tuleville neuvotteluille; esittää kantansa näistä ehdotuksista odotettaessa neuvoston neuvotteluvaltuutusta, joka ei ole vielä saatavilla;
  3. korostaa, että komission ehdotus seuraavan monivuotisen rahoituskehysten yleisen tason asettamisesta 1,08 prosenttiin 27 jäsenvaltion unionin bruttokansantulosta (1,11 prosenttia kun on otettu huomioon Euroopan kehitysrahaston osuus) merkitsee, että prosenttiosuutena bruttokansantulosta laskettuna taso on reaalisesti alempi kuin nykyisessä monivuotisessa rahoituskehystessä; katsoo, että monivuotisen rahoituskehysten ehdotettu taso ei anna unionille mahdollisuutta täyttää poliittisia sitoumuksiaan ja vastata edessä oleviin tärkeisiin haasteisiin; aikoo tämän vuoksi käydä neuvotteluja välttämättömästä korottamisesta;
  4. ilmoittaa lisäksi vastustavansa vähennyksiä perussopimuksiin kirjattujen unionin pitkäaikaisten politiikkojen, kuten koheesio- ja yhteisen maatalouspolitiikan ja kalastuspolitiikan, määrärahoihin; vastustaa erityisesti rajuja leikkauksia, jotka vaikuttavat haitallisesti mainittujen politiikkojen ominaisuuteen ja tavoitteisiin, kuten ehdotettuja leikkauksia koheesiorahastoon ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon; vastustaa näin ollen ehdotusta vähentää Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) määrärahoja ottaen huomioon, että sen toiminta-alue on laajennettu ja siihen on sisällytetty neljä nykyistä sosiaalialan ohjelmaa, erityisesti nuorisotyöllisyysaloite;
  5. korostaa myös niiden monialaisten periaatteiden merkitystä, joiden olisi oltava monivuotisen rahoituskehysten ja kaikkien siihen liittyvien unionin politiikkojen perustana; toistaa tässä yhteydessä kantansa, että unionin on pidettävä kiinni sitouksestaan toimia edelläkävijänä YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanossa, ja pitää valitettavana, ettei monivuotista rahoituskehystä koskeviin ehdotuksiin sisälly tässä mielessä selkeää ja näkyvää sitoumusta; pyytää näin ollen valtavirtaistamaan kestävä kehityksen tavoitteet kaikkiin unionin politiikkoihin ja seuraavan monivuotisen rahoituskehysten aloitteisiin; painottaa myös, että kaikkien seuraavaan monivuotiseen rahoituskehysteeseen kuuluvien ohjelmien olisi oltava Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisia; korostaa, että on tärkeää toteuttaa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari syrjinnän, myös hlbt-henkilöitä koskevan syrjinnän, poistamisesta ja luoda vähemmistöjä, mukaan lukien romaneja, koskeva salkku, ja korostaa näiden toimien suurta merkitystä osallisuutta edistävää Eurooppaa koskevien unionin sitoumusten täyttämisen kannalta; korostaa, että täyttääkseen Pariisin sopimuksen mukaiset velvoitteensa unionin olisi korotettava osuutensa ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi vähintään 25 prosenttiin vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten menoista ja 30 prosenttiin mahdollisimman pian, viimeistään vuonna 2027;
  6. pitää tässä yhteydessä valitettavana, että vuosien 2014–2020 rahoituskehysasetuksen liitteenä olevasta sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista koskevasta yhteisestä lausumasta huolimatta tällä alalla ei ole saavutettu merkittävää edistystä ja että komissio ei ottanut sukupuolten tasa-arvon toteuttamista huomioon monivuotisen rahoituskehysten väliarviointissa; pitää erittäin valitettavana, että sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen on kokonaan sivuutettu monivuotista rahoituskehystä koskevassa ehdotuksessa, ja pitää valitettavana selkeiden sukupuolten tasa-arvoa koskevien tavoitteiden, vaatimusten ja indikaattoreiden puuttumista asiaankuuluvia unionin politiikkoja koskevista ehdotuksista; kehottaa arvioimaan vuotuisissa talousarviomenettelyissä unionin politiikkojen kokonaisvaikutuksia sukupuolten tasa-arvoon ja ottamaan nämä vaikutukset täysin huomioon (sukupuolittietoinen budjetointi); odottaa parlamentin, neuvoston ja komission uusivan sitoumuksensa sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamiseen seuraavassa monivuotisessa rahoituskehystessä ja seuraavan tämän toteutumista tehokkaasti myös monivuotisen rahoituskehysten väliarviointien aikana;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

7. painottaa, että monivuotisen rahoituskehysten on perustuttava suurempaan vastuullisuuteen, yksinkertaistamiseen, näkyvyyteen, avoimuuteen ja tulosbudjetointiin; muistuttaa tässä yhteydessä, että tulevaisuudessa on painotettava enemmän suoritusta ja tuloksia ja niiden on perustuttava kunnianhimoisiin ja olennaisiin suoritustavoitteisiin sekä kattavaan ja yhteiseen eurooppalaisen lisäarvon määrittelyyn; ottaa huomioon edellä mainitut monialaiset periaatteet ja pyytää komissiota rationalisoimaan tulosraportointia, laajentamaan sen laadulliseksi lähestymistavaksi, johon sisältyy ympäristö- ja sosiaali-indikaattoreita, ja esittämään selkeää tietoa unionilla vielä ratkaistavanaan olevista tärkeimmistä haasteista;

8. on tietoinen unionin kohtaamista vakavista haasteista ja kantaa täysin vastuunsa siitä, että varmistetaan hyvissä ajoin talousarvio, joka vastaa unionin kansalaisten tarpeita, odotuksia ja huolenaiheita; on valmis aloittamaan välittömästi neuvottelut neuvoston kanssa, jotta voidaan parantaa komission ehdotuksia ja suunnitella realistinen monivuotinen rahoituskehys;

9. muistuttaa, että parlamentin kanta on jo esitetty selvästi 14. maaliskuuta ja 30. toukokuuta 2018 annetuissa päätöslauselmissa, joissa ilmaistaan sen poliittinen näkemys vuosien 2021–2027 monivuotisesta rahoituskehystä ja unionin omista varoista; muistuttaa, että nämä päätöslauselmat hyväksyttiin erittäin suurella enemmistöllä, mikä osoittaa, että parlamentti on yhtenäinen ja valmis tuleviin neuvotteluihin;

10. odottaa näin ollen, että monivuotinen rahoituskehys asetetaan neuvoston poliittisen asialistan kärkeen, ja pitää valitettavana, ettei tähän mennessä ole näkyvissä merkittävää edistystä; katsoo, että perättäisten neuvoston puheenjohtajavaltioiden ja parlamentin neuvotteluryhmän säännöllisiä kokouksia olisi pidettävä tiheämmin, jotta voidaan luoda pohjaa virallisille neuvotteluille; odottaa, että hyvä sopimus saadaan aikaan ennen vuoden 2019 EU-vaaleja, jotta voidaan välttää vakavat viivästyksiset uusien ohjelmien käynnistämisen rahoituskehysten myöhäisen hyväksymisen vuoksi, kuten aiemmin on tapahtunut; korostaa, että tämä aikataulu sallii sen, että uusi parlamentti pystyy mukauttamaan vuosien 2021–2027 monivuotisesta rahoituskehystä pakollisen välitarkistuksen yhteydessä;

11. muistuttaa, että tuloja ja menoja olisi käsiteltävä tulevaisuudessa yhtenä pakettina; korostaa siksi, ettei tulevasta monivuotisesta rahoituskehystä voida sopia, ellei unionin omia varoja koskevassa kysymyksessä edistyttyä vastaavasti;

12. tähdentää, että monivuotisesta rahoituskehystä ja omia varoja koskevan lainsäädäntöpaketin kaikista osatekijöistä ja erityisesti monivuotiseen rahoituskehukseen liittyvistä määristä olisi käytävä neuvotteluja, kunnes päästään lopulliseen sopimukseen; palauttaa tässä yhteydessä mieliin parlamentin kriittisen kannan menettelyyn, jolla nykyinen rahoituskehysasetus hyväksyttiin, sekä Eurooppa-neuvoston tässä prosessissa ottamaan dominoivan aseman, kun se päätti lopullisesti eräistä seikoista, kuten monivuotisen rahoituskehysten enimmäismääristä ja useisiin alakohtaisiin politiikkoihin liittyvistä säännöksistä, jotka ovat ristiriidassa perussopimusten hengen ja kirjaimen kanssa; on erityisen huolissaan siitä, että neuvoston puheenjohtajavaltion valmisteleman, monivuotisesta rahoituskehystä koskevan ”neuvottelupaketin” ensimmäiset osat noudattavat samaa logiikkaa ja sisältävät asioita, joista neuvosto ja parlamentti päättävät yhdessä uusien unionin ohjelmien perustamista koskevan lainsäädännön hyväksymisen yhteydessä; aikoo siksi mukauttaa omaa strategiaansa vastaavasti;

13. katsoo, että rahoituskehysasetuksen hyväksymistä ja tarkistamista koskeva yksimielisyysvaatimus on prosessissa todellinen este; kehottaa tässä yhteydessä Eurooppa-neuvostoa soveltamaan SEUT 312 artiklan 2 kohdan siirtymälauseketta, jotta neuvosto voi hyväksyä rahoituskehysasetuksen määränemmistöllä;

14. hyväksyy tämän päätöslauselman voidakseen ilmaista neuvotteluvaltuutuksensa komission ehdotusten kaikkiin osatekijöihin, mukaan lukien konkreettiset muutokset sekä ehdotettua monivuotisesta rahoituskehystä koskevaan asetukseen että toimielinten väliseen sopimukseen; esittää lisäksi taulukon, joka sisältää kutakin unionin politiikkaa ja ohjelmaa koskevat numerotiedot, jotka perustuvat monivuotisesta rahoituskehystä koskevissa aiemmissä päätöslauselmissa jo hyväksytyihin parlamentin kantoihin; korostaa, että nämä luvut ovat myös osa parlamentin valtuutusta tulevissa lainsäädäntöneuvotteluissa, joiden perusteella hyväksytään vuosia 2021–2017 koskevat unionin ohjelmat;

A. MONIVUOTISEEN RAHOITUSKEHYKSEEN LIITTYVÄT PYYNNÖT

15. pyytää siksi, että neuvosto ottaa asianmukaisesti huomioon seuraavat parlamentin kannat, jotta vuosien 2021–2017 monivuotisesta rahoituskehystä koskevissa neuvotteluissa päästään myönteiseen lopputulokseen ja se saa parlamentin hyväksynnän SEUT 312 artiklan mukaisesti;

Numerotiedot

16. vahvistaa virallisen kantansa, jonka mukaan vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen taso olisi asetettava 1 324,1 miljardiin euroon vuoden 2018 hintoina, mikä vastaa 1,3:a prosenttia 27 jäsenvaltion unionin bruttokansantulosta, jotta unionin keskeisille politiikoille voidaan varmistaa tarvittava rahoitus niihin liittyvien tehtävien täyttämiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen;

17. kehottaa tässä yhteydessä turvaamaan unionin ohjelmille ja politiikoille seuraavan rahoituksen, joka perustuu komission ehdottamaan monivuotisen rahoituskehityksen rakenteeseen ja joka esitetään yksityiskohtaisesti jäljempänä olevassa taulukossa (tämän päätöslauselman liitteet III ja IV); kehottaa mukauttamaan asiaankuuluvien maksusitoumus- ja maksuäärärahojen enimmäismääriä vastaavasti tämän päätöslauselman liitteissä I ja II esitetyllä tavalla:

- i. korotetaan Euroopan horisontti -ohjelman määrärahoja 120 miljardiin euroon vuoden 2018 hintoina;
- ii. korotetaan InvestEU-rahaston rahoituksen tasoa, jotta se ilmentää paremmin uuteen ohjelmaan sisällytettyjen rahoitusvälineiden tasoa vuosina 2014–2020;
- iii. korotetaan liikenneinfrastruktuurin rahoituksen tasoa Verkkojen Eurooppa -välineen (liikenneosion) kautta;
- iv. kaksinkertaistetaan pk-yritysten erityisrahoitus (COSME-ohjelmaan verrattuna) sisämarkkinaohjelmassa, jotta yritysten olisi helpompi päästä markkinoille ja jotta kohennettaisiin yritysten toimintapuitteita ja kilpailukykyä ja edistettäisiin yrittäjyyttä;
- v. lisätään entisestään sisämarkkinaohjelman rahoitusta markkinavalvontaan liittyvän uuden tavoitteen rahoittamiseksi;
- vi. kaksinkertaistetaan unionin petostentorjuntaohjelmaan ehdotettu rahoitus ja lisätään Fiscalis-ohjelman rahoitusta;
- vii. otetaan käyttöön erityismääräraha kestävä matkailua varten;
- viii. vahvistetaan edelleen eurooppalaista avaruusohjelmaa, etenkin SSA- ja GOVSATCOM-järjestelmiä sekä Copernicusta;
- ix. säilytetään koheesipolitiikan rahoitus 27 jäsenvaltion unionille reaalisesti vuosien 2014–2020 talousarvion tasolla;
- x. kaksinkertaistetaan ESR+:aan sisältyvät nuorisotyöttömyyden torjuntaa koskevat määrärahat (nykyisen nuorisotyöllisyysaloitteen määriin verrattuna) ja varmistetaan samalla järjestelmän vaikuttavuus ja lisäarvo;
- xi. otetaan käyttöön erityismääräraha (5,9 miljardia euroa) lapsitakuuta varten, jotta torjuttaisiin lasten köyhyyttä unionissa ja sen ulkoisissa toiminnaissa;
- xii. kolminkertaistetaan Erasmus+ -ohjelman nykyiset määrärahat;
- xiii. turvataan riittävä rahoitus DiscoverEU-ohjelmalle (Interrail);
- xiv. lisätään Luova Eurooppa -ohjelman nykyistä rahoitusta;
- xv. lisätään perusoikeuksien ja arvojen ohjelman nykyistä rahoitusta ja otetaan käyttöön erityismääräraha (vähintään 500 miljoonaa euroa) uudelle unionin arvoja koskevalle lohkolle, jotta tuettaisiin kansalaisjärjestöjä, jotka edistävät peruservoja ja demokratiaa unionissa paikallisella ja kansallisella tasolla;
- xvi. säilytetään yhteisen maatalouspolitiikan rahoitus 27 jäsenvaltion unionissa reaalisesti vuosien 2014–2020 määrärahojen tasolla ja otetaan talousarvioon maatalousalan varauksen alkuperäinen määrä;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- xvii. korotetaan kymmenellä prosentilla Euroopan meri- ja kalatalousrahaston määrärahoja, jotta se voisi hoitaa siniseen talouteen liittyvän uuden tehtävänsä;
- xviii. kaksinkertaistetaan Life+ -ohjelman nykyinen rahoitus osoittamalla muun muassa erityisiä määrärahoja biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja Natura 2000 -verkoston hallinnointia varten;
- xix. otetaan käyttöön erityismääräraha (4,8 miljardia euroa) uutta oikeudenmukaista energiasiirtymärahastoa varten, jotta vastattaisiin työntekijöihin ja yhteisöihin kohdistuviin yhteiskunnallisiin, sosioekonomisiin ja ympäristöön liittyviin vaikutuksiin hiili- ja hiilidioksidi-intensiivisillä aloilla, joihin siirtymä vaikuttaa haitallisesti;
- xx. korotetaan naapuruus- ja kehityspolitiikkaa tukevan välineen (tukevien välineiden) määrärahoja (3,5 miljardia euroa), jotta voidaan lisätä Afrikkaa koskevan investointiohjelman rahoitusta;
- xxi. palautetaan kaikkien virastojen rahoitus vähintään vuoden 2020 tasolle ja puolustetaan komission ehdottamia korotuksia, myös niiden virastojen määrärahoihin, joille on annettu uusia toimivaltuuksia ja vastuuta, ja kehottaa noudattamaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa maksuperusteisen rahoituksen suhteen;
- xxii. säilytetään vuosien 2014–2020 rahoitustaso useissa unionin ohjelmissa (esimerkiksi ydinvoimalaitosten käytöstä poistaminen ja yhteistyö merentakaisen maiden ja alueiden kanssa), myös ohjelmissa, joiden kohdalla on esitetty sulauttamista laajempiin ohjelmiin (esimerkiksi vähävaraisimmille tarjottu tuki, terveysasiat ja kuluttajien oikeudet) ja joille komission ehdotus merkitsee näin reaali määräästä vähennystä;
- xxiii. jollei edellä mainituista muutoksista muuta johdu, asetetaan kaikkien muiden ohjelmien määrärahat komission ehdottamalle tasolle, mukaan lukien Verkköjen Eurooppa -välineen energiaosio ja digitaalinen osio, Digitaalinen Eurooppa -ohjelma, Euroopan puolustusrahasto ja humanitaarinen apu;
18. aikoo varmistaa komission ehdotuksen perusteella riittävän rahoitustason seuraaville aloille: ”Muuttoliike ja rajaturvallisuus” (otsake 4) ja ”Turvallisuus ja puolustus”, mukaan lukien kriisitoiminta (otsake 5); vahvistaa pitkäaikaisen kantansa, jonka mukaan uusiin poliittisiin painopisteisiin olisi liitettävä uusia rahoitusvaroja, ettei uudessa rahoituskehyksessä heikennetä olemassa olevia politiikkoja ja ohjelmia ja niiden rahoitusta;
19. aikoo puolustaa komission ehdotusta turvata riittävä rahoitus vahvalle, tehokkaalle ja korkealuokkaiselle eurooppalaiselle julkishallinnolle, joka palvelee kaikkia eurooppalaisia; muistuttaa, että nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen aikana unionin toimielimet, elimet ja erillisvirastot ovat toteuttaneet viiden prosentin henkilöstövähennyksen, ja katsoo, ettei niiltä saisi vaatia enää lisävähennyksiä, jotka vaarantaisivat suoraan unionin politiikkojen toteuttamisen; toistaa jälleen vastustavansa voimakkaasti niin kutsutun kohdennettavien virkojen varannon uudelleen perustamista;
20. aikoo päättäväisesti estää uuden maksukriisin puhkeamisen vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen ensimmäisten vuosien aikana, kuten nykyisellä kaudella kävi; katsoo, että maksumäärärahojen yleisessä enimmäismäärässä on otettava huomioon vuoden 2020 loppuun kasautuva ennennäkemättömän suuri maksattamatta olevien sitoumusten määrä, jota koskevat arviot kasvavat jatkuvasti merkittävien täytäntöönpanoviivästysten vuoksi ja joka on suoritettava seuraavan rahoituskehyksen aikana; kehottaa siksi asettamaan maksumäärärahojen kokonaismäärän samoin kuin maksumäärärahojen vuotuiset enimmäismäärät erityisesti kauden alussa asianmukaiselle tasolle, jossa otetaan asianmukaisesti huomioon myös tämä tilanne; aikoo hyväksyä ainoastaan rajoitetut ja asianmukaisesti perustellut erot sitoumusten ja maksujen välillä seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä;
21. esittää näin ollen tämän päätöslauselman liitteissä III ja IV taulukon, joka sisältää ehdotetut tarkat numerotiedot kullekin unionin politiikalle ja ohjelmalle; toteaa aikovansa vertailun vuoksi säilyttää yksittäisten unionin ohjelmien rakenteen komission ehdotuksen mukaisena, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisia muutoksia, joita voidaan pyytää näiden ohjelmien hyväksymiseen johtavan lainsäädäntömenettelyn aikana;

Välitarkistus

22. korostaa tarvetta säilyttää monivuotisen rahoituskehysten välitarkistus nykyisen rahoituskehysten yhteydessä saadun myönteisen kokemuksen perusteella ja kehottaa

- i. toteuttamaan pakollisen ja oikeudellisesti sitovan välitarkistuksen monivuotisen rahoituskehysten toimivuudesta annetun arvioinnin perusteella ja ottaen huomioon arvion edistymisestä ilmastotavoitteen saavuttamisessa ja kestävä kehityksen tavoitteiden ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisessa sekä yksinkertaistamistoimenpiteiden vaikutuksesta edunsaajiin;
- ii. esittämään asiaa koskevan komission ehdotuksen hyvissä ajoin, jotta seuraava parlamentti ja komissio ehtivät tehdä tarkoituksenmukaisia mukautuksia vuosia 2021–2027 koskevaan kehykseen, kuitenkin viimeistään 1. heinäkuuta 2023;
- iii. pidättäytymään ennalta jaettujen jäsenvaltiokohtaisten määrärahojen vähentämisestä tämän tarkistuksen yhteydessä;

Joustavuus

23. suhtautuu myönteisesti komission ehdotuksiin joustavuudesta ja pitää niitä hyvänä lähtökohtana neuvotteluille; on samaa mieltä joustomekanismien yleisestä rakenteesta vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä; painottaa, että erityisrahoitusvälineillä hoidetaan erilaisia tehtäviä ja vastataan erilaisiin tarpeisiin, ja vastustaa niiden sulauttamispyrkimyksiä; kannattaa voimakkaasti selkeää säännöstä siitä, että erityisrahoitusvälineiden käyttöön liittyvät maksusitoumus- ja maksumäärärahat olisi otettava talousarvioon monivuotisen rahoituskehysten asianomaisten enimmäismäärien ohitse, sekä maksumäärärahojen kokonaisliikkumavarasta johtuvien mukautusten ylärajojen poistamista; kehottaa ottamaan käyttöön joitakin lisäparannuksia, muun muassa seuraavat:

- i. unionin varausta kartutetaan määrällä, joka vastaa sakoista ja seuraamuksista saatavia tuloja;
- ii. vuoden $n - 2$ aikana vapautetut sitoumukset, myös nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä tehdyt sitoumukset, käytetään välittömästi uudelleen;
- iii. erityisrahoitusvälineiden peruuntuneet määrät annetaan kaikkien erityisrahoitusvälineiden, ei pelkästään joustovälineen, käyttöön;
- iv. lisätään joustovälineen, hätäapuvarauksen, Euroopan unionin solidaarisuusrahaston ja ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran määrärahoja siten, että viimeksi mainittuun ei sovelleta pakollista kompensointia;

Kesto

24. korostaa tarvetta muuttaa monivuotisen rahoituskehysten kesto vaiheittain 5+5 vuoden pituiseksi kaudeksi, johon sisältyy pakollinen välitarkistus; hyväksyy, että seuraava monivuotinen rahoituskehys olisi vahvistettava seitsemäksi vuodeksi ja että tämä olisi viimeistä kertaa käytettävä siirtymäjärjestely; odottaa, että 5 + 5 vuoden kehyksen täytäntöönpanoon liittyvät yksityiskohtaiset järjestelyt hyväksytään vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten välitarkistuksen yhteydessä;

Rakenne

25. hyväksyy komission ehdottaman monivuotisen rahoituskehysten seitsemän otsakkeen kokonaisrakenteen, joka vastaa pääosin parlamentin omaa ehdotusta; katsoo, että tämä rakenne auttaa lisäämään avoimuutta, parantaa unionin menojen näkyvyyttä ja ylläpitää samalla tarvittavaa joustavuutta; hyväksyy lisäksi ”ohjelmaklustereiden” luomisen, sillä niiden odotetaan johtavan unionin talousarvion rakenteen merkittävään yksinkertaistamiseen ja järjeistämiseen sekä selkeään yhdenmukaistamiseen monivuotisen rahoituskehysten kanssa;

26. panee merkille, että komissio ehdottaa unionin ohjelmien määrän supistamista yli kolmanneksella; korostaa, että parlamentin kanta 37 uuden ohjelman rakenteeseen ja kokoonpanoon määritellään hyväksyttäessä asiaankuuluvia alakohtaisia säädöksiä; odottaa, että tapauksessa, että ehdotetussa budjettinimikkeistössä otetaan huomioon kunkin ohjelman kaikki eri osatekijät siten, että taataan avoimuus ja budjettivallan käyttäjälle tarjotaan vuotuisen talousarvion vahvistamiseen ja sen toteutuksen valvontaan vaadittavat tiedot;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018*Talousarvion yhtenäisyys*

27. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen Euroopan kehitysrahaston sisällyttämisestä unionin talousarvioon, jota parlamentti on jo pitkään pyytänyt kaikkien talousarvion ulkopuolisten välineiden osalta; palauttaa mieliin, että yhtenäisyyden periaate, jonka mukaan kaikki unionin tulo- ja menoerät esitetään talousarviossa, on sekä perussopimuksen vaatimus että demokratian perusedellytys;

28. kyseenalaistaa siksi talousarvion ulkopuolisten välineiden perustamista koskevan logiikan ja siihen liittyvät perustelut, koska tämä estää julkisen talouden parlamentaarisen valvonnan ja horjuttaa päätöksenteon avoimuutta; katsoo, että tällaisten välineiden perustamista koskevissa päätöksissä ohitetaan parlamentin vastuu lainsäädäntö-, budjetti- ja valvontavallan käyttäjänä; katsoo, että jos poikkeukset katsotaan välttämättömiksi erityistavoitteiden saavuttamiseksi esimerkiksi rahoitusvälineiden tai erityisrahastojen käytön avulla, näiden olisi oltava täysin avoimia, asianmukaisesti perusteltuja, todistetusti täydentäviä ja lisäarvoa tuovia ja niiden olisi perustuttava vankkoihin päätöksentekomenettelyihin ja vastuuvollisuutta koskeviin säännöksiin;

29. painottaa kuitenkin, että näiden välineiden sisällyttäminen unionin talousarvioon ei saisi johtaa unionin muiden politiikkojen ja ohjelmien rahoituksen vähentämiseen; korostaa siksi tarvetta päättää seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen kokonaistasosta ottamatta laskelmissa huomioon Euroopan kehitysrahaston määrärahoja vastaavaa 0,03 prosentin osuutta unionin BKT:stä, jonka olisi oltava lisäksi sovittuihin enimmäismääriin;

30. korostaa, että monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärät eivät saisi estää unionin politiikkatavoitteiden rahoitusta unionin talousarviosta; odottaa näin ollen, että tarpeen vaatiessa varmistetaan monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärien tarkistaminen ylöspäin, jotta voidaan rahoittaa uusia politiikkatavoitteita tarvitsematta turvautua hallitusten välisiin rahoitusmenetelmiin;

B. LAINSÄÄDÄNTÖÖN LIITTYVÄT KYSYMYKSET*Oikeusvaltioperiaate*

31. pitää erittäin tärkeänä uutta mekanismia, jolla varmistetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklassa vahvistettujen arvojen kunnioittaminen ja määrätään taloudellisista seurauksista jäsenvaltioille, jotka eivät kunnioita näitä arvoja; varoittaa kuitenkin, että unionin talousarvion lopullisille edunsaajille ei saisi koitua mitään haittaa sen vuoksi, että kyseiset valtiot eivät noudata perusoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta; korostaa näin ollen, että tällaiset toimenpiteet eivät saa vaikuttaa valtiollisten elinten tai jäsenvaltioiden velvollisuuteen suorittaa maksuja lopullisille edunsaajille tai varojen saajille;

Tavallinen lainsäätämisyjärjestys ja delegoidut säädökset

32. korostaa, että ohjelman tavoitteet ja menojen painopisteet, määrärahat, tukikelpoisuus, valinta- ja myöntämispe-
rusteet, edellytykset, määritelmät ja laskumenetelmät olisi määriteltävä asiaa koskevassa lainsäädännössä ottaen täysin huomioon parlamentin valtaoikeudet lainsäädäntövallan käyttäjänä; tähdentää, että kun tällaiset toimenpiteet, joihin saattaa liittyä tärkeitä poliittisia valintoja, eivät sisälly perussäädökseen, ne olisi hyväksyttävä delegoiduilla säädöksillä; katsoo tässä yhteydessä, että monivuotiset ja/tai vuotuiset työohjelmat olisi yleensä hyväksyttävä delegoiduilla säädöksillä;

33. toteaa aikovansa tarvittaessa tehostaa määräyksiä, jotka koskevat hallintoa, vastuuvollisuutta, avoimuutta ja parlamentaarista valvontaa, paikallis- ja alueviranomaisten ja niiden kumppanien vaikutusvallan lisäämistä ja kansalaisjärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan osallistumista seuraavan sukupolven ohjelmiin; aikoo lisäksi parantaa ja selvittää tarvittaessa eri rahastojen ja politiikkojen välistä johdonmukaisuutta ja synergiaa; tunnustaa tarpeen lisätä joustavuutta resurssien jakamisessa tiettyjen ohjelmien kesken mutta korostaa, että tämä ei saisi tapahtua niiden alkuperäisten ja pitkäaikaisten poliittisten tavoitteiden, ennustettavuuden ja parlamentin oikeuksien kustannuksella;

Uudelleentarkastelulausekkeet

34. huomauttaa, että monivuotisen rahoituskeskuksen yksittäisiin ohjelmiin ja välineisiin olisi sisällytettävä yksityiskohtaiset ja vaikuttavat uudelleentarkastelulausekkeet, jotta voidaan varmistaa, että niistä tehdään tarkoituksenmukaiset arvioinnit ja parlamentti osallistuu näin ollen täysipainoisesti tarvittavia mukautuksia koskevaan päätöksentekoon;

Lainsäädäntöehdotukset

35. kehottaa komissiota esittämään jo aiemmin esittämiensä ehdotusten lisäksi asiaa koskevat lainsäädäntöehdotukset ja etenkin ehdotuksen asetukseksi oikeudenmukaisen energiasiirtymärahasen perustamisesta sekä kestävä matkailua koskevan erityisohjelman perustamisesta; tukee lisäksi eurooppalaisen lapsitakuun käyttöönottoa ESR+:ssa, erityisen unionin arvoja koskevan lohkon sisällyttämistä perusoikeuksien ja arvojen ohjelmaan sekä Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamista koskevan asetuksen tarkistamista; pitää valitettavana, että komission asiaa koskevat ehdotukset eivät sisällä SEUT 174 artiklan vaatimusten mukaisia toimenpiteitä pohjoisimmilla alueilla, joiden väestötiheys on erittäin alhainen, ja saaristo-, rajaseutu- ja vuoristoalueilla; katsoo, että olisi ehdotettava myös varainhoitoasetuksen tarkistusta aina kun se osoittautuu tarpeelliseksi monivuotista rahoituskehystä koskevien neuvottelujen seurauksena;

C. OMAT VARAT

36. tähdentää, että nykyinen omien varojen järjestelmä on erittäin monimutkainen, epäoikeudenmukainen, läpinäkymätön ja täysin käsittämätön unionin kansalaisille; kehottaa jälleen laatimaan yksinkertaistetun järjestelmän, joka on unionin kansalaisten kannalta ymmärrettävämpi;

37. panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille 2. toukokuuta 2018 hyväksytyt komission ehdotukset uudesta omien varojen järjestelmästä, jotka ovat tärkeä askel kohti kunnianhimoisempaa uudistusta; kehottaa komissiota ottamaan huomioon Euroopan tillintarkastustuomioistuimen lausunnon nro 5/2018, jossa tarkastellaan Euroopan unionin uutta omien varojen järjestelmää koskevaa komission ehdotusta ja korostetaan, että tarvitaan parempia laskentamenetelmiä ja että järjestelmää on yksinkertaistettava;

38. muistuttaa, että uusien omien varojen käyttöönotolla olisi oltava kaksi tarkoitusta: yhtäältä vähentää huomattavasti BKTL-perusteisten maksuosuuksien osuutta ja toisaalta varmistaa asianmukainen unionin rahoitus vuoden 2020 jälkeisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä;

39. kannattaa ehdotettua nykyisten omien varojen uudistamista, jonka mukaan

- tullimaksut säilytetään unionin perinteisinä omina varoina ja samalla supistetaan jäsenvaltioiden ”kantokulujen” osuutta ja palataan alkuperäiseen 10 prosentin kantaan;
- arvonlisäveroon perustuvia omia varoja yksinkertaistetaan ottamalla käyttöön yhdenmukainen verokanta ilman poikkeuksia;
- säilytetään bruttokansantuloon perustuvat omat varat ja pidetään niissä vaihteittain saavutettavana tavoitteena 40 prosentin osuutta unionin talousarvion rahoituksesta säilyttäen kuitenkin niiden tasapainottavan tehtävän;

40. pyytää ottamaan komission ehdotuksen mukaisesti suunnitellusti käyttöön uusien omien varojen korin, joka ei lisäisi kansalaisten verotaakkaa mutta vastaisi unionin olennaisiin strategisiin tavoitteisiin, joiden eurooppalainen lisäarvo on ilmeinen ja korvaamaton:

- sisämarkkinoiden moitteeton toiminta, niiden vahvistaminen ja lujittaminen erityisesti panemalla täytäntöön uutena omien varojen lähteenä yhteinen yhdistetty yhteisöveropohja, jonka mukaan kerätyille tuloille asetetaan yhdenmukainen verokanta ja veroa kannetaan sisämarkkinoista hyötäviltä suurilta digitaalialan yrityksiltä;
- ilmastonmuutoksen torjunta ja energiakäänteen vauhdittaminen muun muassa päästökauppajärjestelmästä saatavia tuloja koskevan osuuden kaltaisilla toimenpiteillä;
- ympäristönsuojelu kierrättämättömien muovipakkausten määrään perustuvilla maksuilla;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

41. pyytää laajentamaan mahdollisten uusien omien varojen luetteloa sisällyttämällä siihen esimerkiksi
- finanssitransaktioveroon perustuvat omat varat kehottaen kaikkia jäsenvaltioita sopimaan tehokkaasta järjestelmästä;
  - hiilipäästöjen rajaveromekanismin käyttöönotto unionin talousarvion uutena omien varojen lähteenä, millä olisi varmistettava tasapuoliset toimintaedellytykset kansainvälisessä kaupassa ja vähennettävä tuotannon siirtämistä muualle sekä sisällytettävä ilmastonmuutoksen kustannukset tuontitavaroiden hintoihin;
42. kannattaa vahvasti kaikkien hyvitysten ja muiden korjausmekanismien poistamista tarpeen vaatiessa lyhyen siirtymäajan kuluessa;
43. vaatii ottamaan käyttöön muita tuloja, joiden olisi oltava ylimääräisiä tuloja unionin talousarvion ilman, että BKTL-maksuosuuksia vähennetään vastaavasti:
- yrityksille unionin sääntöjen rikkomisesta määrätyt sakot tai rahoitusosuusmaksujen myöhästymisestä määrätyt sakot;
  - Euroopan unionin tuomioistuimen päätöksiin perustuvat sakkotulot, mukaan lukien jäsenvaltioille rikkomiskanteen johdosta määrätyt kiinteämääräiset hyvitykset tai uhkasakot;
44. korostaa lisäksi komission käyttöönotettavaksi ehdottamia muita tulomuotoja, joita ovat
- maksut unioniin suoraan liittyvien mekanismien, kuten EU:n matkustustieto- ja lupajärjestelmän (ETIAS), täytäntöönpanosta;
  - rahavero käyttötarkoitukseensa sidotun tulon muodossa uuden investointien vakautusjärjestelyn rahoittamiseksi;
45. korostaa, että on tarpeen säilyttää unionin talousarvion uskottavuus rahoitusmarkkinoilla ja että tämä edellyttää omien varojen enimmäismäärien korottamista;
46. kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen puuttuakseen ristiriitaiseen tilanteeseen, jossa Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuudet vuotta 2021 edeltävistä maksattamatta olevista sitoumuksista sisällytetään talousarvioon yleisinä tuloina, jolloin ne luetaan omien varojen enimmäismääriin, jotka puolestaan lasketaan 27 jäsenvaltion unionin bruttokansantuloon perustuen eli ilman unionista eroavaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa; katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuudet olisi päinvastoin lisättävä omien varojen enimmäismääriin;
47. huomauttaa, että tullionioni on yksi tärkeimmistä unionin rahoituskapasiteetin lähteistä; korostaa tässä yhteydessä tarvetta yhdenmukaistaa tullivalvontaa ja -hallintoa unionissa, jotta voidaan ehkäistä ja torjua unionin taloudellisia etuja vahingoittavia petoksia ja väärinkäytöksiä;
48. kehottaa aidosti torjumaan veropetoksia ja veronkiertoa ottamalla käyttöön varoittavia seuraamuksia offshore-alueille ja tällaisen toiminnan mahdollistajille ja edistäjille, alkaen erityisesti manner-Euroopassa toimivista toimijoista; katsoo, että veropetosten, veronkierron ja rahanpesun torjumiseksi jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä vahvistamalla koordinoitu järjestelmä, jolla seurataan pääoman liikkeitä;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

49. katsoo, että monikansallisten yhtiöiden ja kaikkein rikkaimpien harjoittaman korruption ja veropetosten tehokkaan torjunnan avulla jäsenvaltioiden talousarvioihin voitaisiin palauttaa komission arvion mukaan tuhat miljardia euroa vuodessa ja että tällä alalla Euroopan unionin toimet ovat olleet erittäin puutteellisia;

50. kannattaa voimakkaasti komission ehdotusta neuvoston asetukseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmää koskevista täytäntöönpanotoimenpiteistä (COM(2018)0327); muistuttaa, että parlamentin on annettava suostumuksensa tälle asetukselle; muistuttaa, että asetus on olennainen osa komission esittämää omien varojen pakettia, ja odottaa, että neuvosto tarkastelee omia varoja koskevaa neljää tekstiä yhtenä paketina monivuotisen rahoituskehityksen kanssa;

D. MUUTOKSET EHDOTUKSEEN ASETUKSEKSI VUOSIA 2021–2027 KOSKEVAN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN VAHVISTAMISESTA

51. katsoo, että ehdotusta neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta olisi muutettava seuraavasti:

Muutos 1

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 1 kappale

Komission teksti

- (1) Koska keskipitkän aikavälin investointien valmistelu ja toteuttaminen edellyttävät riittävää ennakoitavuutta, monivuotisen rahoituskehityksen kestoksi olisi määriteltävä seitsemän vuotta alkaen 1 päivästä tammikuuta 2021.

Muutos

- (1) Koska keskipitkän aikavälin investointien valmistelu ja toteuttaminen edellyttävät riittävää ennakoitavuutta **ja koska tarvitaan demokraattista legitimiyyttä ja vastuvelvollisuutta, tämän** monivuotisen rahoituskehityksen kestoksi olisi määriteltävä seitsemän vuotta alkaen 1 päivästä tammikuuta 2021 **ja tavoitteeksi olisi otettava se, että myöhemmin siirrytään viiden plus viiden vuoden kauteen, joka sovitettaisiin Euroopan parlamentin ja komission poliittiseen sykliin.**

Muutos 2

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 2 kappale

Komission teksti

- (2) Rahoituskehityksessä **vahvistetut** menoluokittain esitetyt maksusitoumusmäärärahojen vuotuiset enimmäismäärät sekä maksuumäärärahojen vuotuiset enimmäismäärät **eivät saa ylittää maksusitoumuksiin ja omiin varoihin sovellettavia enimmäismääriä, jotka on vahvistettu SEUT-sopimuksen 311 artiklan kolmannen kohdan nojalla Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen** mukaisesti.

Muutos

- (2) Rahoituskehityksessä **olisi vahvistettava** menoluokittain esitetyt maksusitoumusmäärärahojen vuotuiset enimmäismäärät sekä maksuumäärärahojen vuotuiset enimmäismäärät, **jotta taataan, että unionin menot kehittyvät hallitusti sen käytettävissä olevien omien varojen rajoissa ja että unioni voi huolehtia siitä, että sillä on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat varat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 311 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti ja että se voi täyttää oikeudelliset velvoitteensa kolmansia osapuolia kohtaan SEUT 323 artiklan mukaisesti.**

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 3
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 2 a kappale (uusi)

Komission teksti

Muutos

- (2 a) *Enimmäismäärien taso olisi vahvistettava unionin ohjelmien ja politiikkojen rahoitukseen ja toimintaan tarvittavien määrien sekä tuleviin tarpeisiin mukautumista varten käyttöön jätettävien liikkumavarojen perusteella. Lisäksi maksumäärärahojen enimmäismäärien olisi katettava vuoden 2020 lopussa odotettavissa olevien maksattamattomien sitoumusten suuri määrä. Tässä asetuksessa ja vuosien 2021–2027 ohjelmia koskevissa perussääädöksissä vahvistetut määrät olisi hyväksyttävä vuoden 2018 hintoina ja yksinkertaisuuden ja ennustettavuuden vuoksi ne olisi mukautettava vuotuisen 2 prosentin kiinteän deflaattorin perusteella.*

Muutos 4
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 3 kappale

Komission teksti

Muutos

- (3) Jos on tarpeen ottaa käyttöön unionin yleisestä talousarviosta annettuja takauksia jäsenvaltioille myönnetylle rahoitusavulle, joka on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU [xxx/201x], jäljempänä "varainhoitoasetus", [208 artiklan 1 kohdan] mukaisesti, tarvittava määrä olisi otettava käyttöön siten, että ylitetään monivuotiseen rahoituskehukseen sisältyvät maksusitoumus- ja maksumäärärahojen enimmäismäärät **mutta noudatetaan** omien varojen enimmäismäärää.
- (3) Jos on tarpeen ottaa käyttöön unionin yleisestä talousarviosta annettuja takauksia jäsenvaltioille myönnetylle rahoitusavulle, joka on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU [xxx/201x], jäljempänä "varainhoitoasetus", [208 artiklan 1 kohdan] mukaisesti, tarvittava määrä olisi otettava käyttöön siten, että ylitetään monivuotiseen rahoituskehukseen sisältyvät maksusitoumus- ja maksumäärärahojen enimmäismäärät, **ja se olisi siksi otettava huomioon vahvistettaessa** omien varojen enimmäismäärää.

Muutos 5
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 4 kappale

Komission teksti

Muutos

- (4) **Monivuotisessa rahoituskehyksessä ei olisi otettava huomioon niitä budjettikohtia, jotka rahoitetaan varainhoitoasetuksessa tarkoitetuilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla.**
- (4) **Käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, joilla rahoitetaan varainhoitoasetuksessa tarkoitettuja budjettikohtia, ei olisi laskettava mukaan monivuotisen rahoituskehysten enimmäismääriin, mutta kaikki saatavilla olevat tiedot olisi esitettävä täysin avoimesti vuotuisen talousarvion hyväksymismenettelyn ja sen täytäntöönpanon aikana.**

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 6
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti

- (6) *Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 323 artiklan noudattamiseksi olisi sovellettava kohdennettua ja mahdollisimman suurta joustavuutta, jotta unioni voi täyttää kyseisen artiklan mukaiset velvoitteensa.*

Muutos

- (6) *Monivuotisessa rahoituskehyksessä olisi varmistettava mahdollisimman suuri joustavuus erityisesti sen takaamiseksi, että unioni voi täyttää SEUT 311 ja 323 artiklan mukaiset velvoitteensa.*

Muutos 7
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 7 kappale

Komission teksti

- (7) Jotta unioni voisi vastata tiettyihin erikseen määriteltyihin ennakoimattomiin tilanteisiin tai rahoittaa sellaisia tarkasti määriteltyjä menoja, joita ei voida kattaa rahoituskehyksessä vahvistettujen, yhden tai useamman otsakkeen enimmäismäärien rajoissa, **ja jotta** talousarviomenettely voitaisiin toteuttaa sujuvasti, tarvitaan seuraavia erityisrahoitusvälineitä: Euroopan globalisaatio-rahasto, Euroopan unionin solidaarisuusrahasto, hätäapuvaraus, maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara (unionin varaus), joustoväline ja ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara. **Hätäapuvarauksella ei ole tarkoitus vastata maatalouden alan tuotantoon tai jakeluun vaikuttavien markkina-kriisien seurauksiin.** Sen vuoksi olisi erikseen säädettävä, että silloin, kun on tarpeen turvautua erityisrahoitusvälineisiin, talousarvioon voidaan ottaa maksusitoumusmäärärahoja ja niitä vastaavia maksumäärärahoja siten, että ylitetään monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetut enimmäismäärät.

Muutos

- (7) Jotta unioni voisi vastata tiettyihin erikseen määriteltyihin ennakoimattomiin tilanteisiin tai rahoittaa sellaisia tarkasti määriteltyjä menoja, joita ei voida kattaa rahoituskehyksessä vahvistettujen, yhden tai useamman otsakkeen enimmäismäärien rajoissa, **jolloin vuotuinen** talousarviomenettely voitaisiin toteuttaa sujuvasti, tarvitaan seuraavia erityisrahoitusvälineitä: Euroopan globalisaatio-rahasto, Euroopan unionin solidaarisuusrahasto, hätäapuvaraus, maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara (**maksusitoumusmäärärahoja koskeva** unionin varaus), joustoväline ja ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara. Sen vuoksi olisi erikseen säädettävä, että silloin, kun on tarpeen turvautua erityisrahoitusvälineisiin, talousarvioon voidaan ottaa maksusitoumusmäärärahoja ja niitä vastaavia maksumäärärahoja siten, että ylitetään monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetut enimmäismäärät.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 8
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 7 a kappale (uusi)

Komission teksti

Muutos

- (7 a) *Unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi pyrittävä kaikin keinoin varmistamaan, että budjettivallan käyttäjän hyväksymät sitoumukset pannaan tehokkaasti täytäntöön alkuperäisen tarkoituksensa mukaisesti, ja erityisesti olisi oltava mahdollista ottaa käyttöön maksusitoumusmäärärahoja, joita ei ole käytetty tai jotka on vapautettu maksusitoumusmäärärahoja koskevan unionin varauksen kautta, edellyttäen että kyseessä ei ole edunsaajien keino kiertää sitoumusten vapauttamista koskevia sääntöjä.*

Muutos 9
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 9 kappale

Komission teksti

Muutos

- (9) Olisi vahvistettava säännöt sellaisia muita tilanteita varten, joissa saattaa olla tarpeen mukauttaa monivuotista rahoituskehystä. Tällaiset mukautukset voivat liittyä uusien sääntöjen tai uusien yhteistyössä hallinnoitavien ohjelmien hyväksymisen viivästymiseen tai asianomaisten perussäädösten mukaisesti **hyväksytyihin toimenpiteisiin, jotka liittyvät talouden tehokkaaseen ohjaukseen ja hallintaan tai unionin talousarvion suojaamiseen silloin, kun jäsenvaltioissa on havaittu oikeusvaltioperiaatteeseen liittyviä yleisiä puutteita.**
- (9) Olisi vahvistettava säännöt sellaisia muita tilanteita varten, joissa saattaa olla tarpeen mukauttaa monivuotista rahoituskehystä. Tällaiset mukautukset voivat liittyä uusien sääntöjen tai uusien yhteistyössä hallinnoitavien ohjelmien hyväksymisen viivästymiseen tai **talousarviositoumusten keskeyttämiseen** asianomaisten perussäädösten mukaisesti.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 10
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 10 kappale

Komission teksti

- (10) *Monivuotisen rahoituskehysten toiminnasta on tarpeen tehdä väliarviointi sen soveltamiskauden puolivälissä. Tämän arvioinnin tulokset olisi otettava huomioon kaikissa tämän asetuksen mahdollisissa tarkistuksissa monivuotisen rahoituskehysten jäljellä olevana voimassaoloaikana.*

Muutos

- (10) *Uusien toimintapolitiikkojen ja painopisteiden huomioon ottamiseksi monivuotista rahoituskehystä olisi tarkistettava kauden puolivälissä monivuotisen rahoituskehysten toiminnasta ja täytäntöönpanosta tehtävän väliarvioinnin perusteella. Väliarvioinnin olisi sisällettävä myös kertomus, jossa esitetään menetelmät viiden plus viiden vuoden rahoituskehysten käytännön täytäntöönpanoa varten.*

Muutos 11
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 10 a kappale (uusi)

Komission teksti

- (10 a) *Jotta voidaan noudattaa unionin sitoumusta toimia edelläkävijänä YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden, myös sukupuolten välistä tasa-arvoa koskevan tavoitteen, täytäntöönpanossa, monivuotisen rahoituskehysten tarkistus olisi valmisteltava ottaen huomioon sen täytäntöönpanossa kaikkien vuosien 2021–2027 monivuotiseen rahoituskehykseen sisältyvien unionin toimintapolitiikkojen ja aloitteiden osalta saavutettu edistys, jota mitataan komission laatimien tulosindikaattorien perusteella, sekä edistyminen sukupuolten valtavirtaistamisessa kaikessa unionin toiminnassa. Monivuotisen rahoituskehysten tarkistus olisi myös valmisteltava ottaen huomioon edistys, jota on tapahtunut pyrittäessä saavuttamaan kokonaistavoite osoittaa vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä 25 prosenttia EU:n menoista ilmastotavoitteisiin sekä pyrittäessä saavuttamaan mahdollisimman pian ja viimeistään vuoteen 2027 mennessä ilmastoon liittyvä vuotuinen 30 prosentin menotavoite, jota mitataan tarkistettujen tulosindikaattorien perusteella, joissa erotetaan toisistaan ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen. Tarkistuksessa olisi myös arvioitava kansallisia ja paikallisia sidosryhmiä kuullen, onko toteutetuilla yksinkertaistamistoimenpiteillä todella kyetty vähentämään byrokratiaa edunsaajien kannalta ohjelmien täytäntöönpanossa.*

Muutos

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 12
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 12 a kappale (uusi)

Komission teksti

Muutos

- (12 a) *Kaikki perussopimukseen perustuvien unionin toimintapolitiikkojen täytäntöönpanoon varatut unionin tason menot ovat SEUT 310 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja unionin menoja, ja ne olisi siksi otettava unionin talousarvioon SEUT 314 artiklassa määrättyä talousarviomenettelyä noudattaen, jolloin varmistetaan, että noudatetaan peruseriaatteita, joita ovat kansalaisten demokraattinen edustus päätöksenteossa, julkisten varojen parlamentaarinen valvonta ja päätöksenteon avoimuus. Monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät eivät saa estää unionin toimintapolitiittisten tavoitteiden rahoittamista unionin talousarviosta. Siksi on tarpeen säätää monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamisesta ylöspäin aina kun tämä on tarpeen unionin toimintapolitiikkojen ja erityisesti uusien toimintapolitiittisten tavoitteiden rahoittamiseksi turvautumatta hallitusten välisiin tai niihin rinnastettaviin rahoitusmenetelmiin.*

Muutos 13
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 13 kappale

Komission teksti

Muutos

- (13) Lisäksi tarvitaan erityisiä sääntöjä laajamittaisia infrastruktuurihankkeita varten, joiden kesto ylittää selvästi monivuotisen rahoituskehyksen voimassaoloajan. On tarpeen vahvistaa näille hankkeille **unionin yleisestä talousarviosta** myönnettävän rahoituksen enimmäismäärät, millä varmistetaan, että **nämä hankkeet** eivät vaikuta unionin yleisestä talousarviosta rahoitettaviin muihin hankkeisiin.
- (13) Lisäksi tarvitaan erityisiä sääntöjä laajamittaisia infrastruktuurihankkeita varten, joiden kesto ylittää selvästi monivuotisen rahoituskehyksen voimassaoloajan. **Unionin yleisessä talousarviossa on huolehdittava näiden unionin kannalta strategisesti tärkeiden laajamittaisten infrastruktuurihankkeiden rahoittamisesta, mutta** on tarpeen vahvistaa **talousarviosta** näille hankkeille myönnettävän rahoituksen enimmäismäärät, millä varmistetaan, että **mahdolliset kustannusten ylitykset** eivät vaikuta unionin yleisestä talousarviosta rahoitettaviin muihin hankkeisiin.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 14
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 14 kappale

Komission teksti

- (14) On tarpeen vahvistaa yleiset säännöt toimielinten **yhteistyöstä talousarviomenettelyssä**.

Muutos

- (14) On tarpeen vahvistaa **avoimuutta ja toimielinten yhteistyötä talousarviomenettelyssä** koskevat yleiset säännöt, **joissa otetaan huomioon perussopimuksissa vahvistettu** toimielinten **budjettivalta, jotta varmistetaan, että talousarviota koskevat päätökset tehdään mahdollisimman avoimesti ja mahdollisimman lähellä kansalaisia, kuten SEU 10 artiklan 3 kohdassa edellytetään, ja varmistetaan talousarviomenettelyn moitteeton toteutus SEUT 312 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaisesti**.

Muutos 15
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti

- (15) Komission olisi esitettävä ehdotus uudeksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi ennen 1 päivää heinäkuuta 2025, **jotta** toimielimet voisivat hyväksyä sen riittävän ajoissa ennen seuraavan monivuotisen rahoituskehyn soveltamisen aloittamisajankohtaa. SEUT-sopimuksen 312 artiklan 4 kohdan mukaisesti jatketaan tässä asetuksessa säädettyjen viimeisen vuoden enimmäismäärien soveltamista, jos uutta rahoituskehystä ei hyväksytä ennen tässä asetuksessa vahvistetun monivuotisen rahoituskehyn voimassaolon päättymistä,

Muutos

- (15) Komission olisi esitettävä ehdotus uudeksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi ennen 1 päivää heinäkuuta 2025. **Näin vastanimetyllä komissiolla on tarpeeksi aikaa valmistella ehdotuksia ja vuoden 2024 vaalien perusteella valittu Euroopan parlamentti voi vahvistaa oman kantansa vuoden 2027 jälkeiseen monivuotiseen rahoituskehykseen. Näin** toimielimet voisivat **myös** hyväksyä sen riittävän ajoissa ennen seuraavan monivuotisen rahoituskehyn soveltamisen aloittamisajankohtaa. SEUT 312 artiklan 4 kohdan mukaisesti jatketaan tässä asetuksessa säädettyjen viimeisen vuoden enimmäismäärien soveltamista, jos uutta rahoituskehystä ei hyväksytä ennen tässä asetuksessa vahvistetun monivuotisen rahoituskehyn voimassaolon päättymistä,

Muutos 16
Ehdotus asetukseksi
1 luku – 3 artikla – otsikko

Komission teksti

Omien varojen enimmäismäärän noudattaminen

Muutos

Suhde omiin varoihin

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 17

Ehdotus asetukseksi

1 luku – 3 artikla – 4 kohta

Komission teksti

4. Tarvittava maksumäärärahojen kokonaismäärä, jossa on otettu huomioon vuosittainen mukautus ja kaikki muut mukautukset ja tarkistukset sekä 2 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamisen seuraukset, ei yhdenkään monivuotisen rahoituskehyyksen kattaman vuoden osalta saa aiheuttaa sellaista omien varojen tarvetta, joka ylittää SEUT-sopimuksen 311 artiklan kolmannen kohdan nojalla Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun voimassa olevan neuvoston päätöksen, jäljempänä ”omia varoja koskeva päätös”, mukaisesti vahvistetun omien varojen enimmäismäärän.

Muutos

4. Tarvittava maksumäärärahojen kokonaismäärä, jossa on otettu huomioon vuosittainen mukautus ja kaikki muut mukautukset ja tarkistukset sekä 2 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamisen seuraukset, ei yhdenkään monivuotisen rahoituskehyyksen kattaman vuoden osalta saa aiheuttaa sellaista omien varojen tarvetta, joka ylittää **unionin omien varojen rajat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin velvollisuutta huolehtia** SEUT 311 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti siitä, **että sillä on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat varat, ja toimielinten velvollisuutta huolehtia SEUT 323 artiklan mukaisesti siitä, että käytettävissä on** varoja, joiden avulla unioni voi täyttää oikeudelliset velvoitteensa kolmansia osapuolia kohtaan.

Muutos 18

Ehdotus asetukseksi

1 luku – 3 artikla – 5 kohta

Komission teksti

5. Monivuotisessa rahoituskehyyksessä vahvistettuja enimmäismääriä alennetaan tarvittaessa sen varmistamiseksi, että omia varoja koskevan päätöksen mukaisesti vahvistettua omien varojen enimmäismäärää noudatetaan.

Muutos

Poistetaan.

Muutos 19

Ehdotus asetukseksi

2 luku – 5 artikla – 4 kohta

Komission teksti

4. Muita kyseessä olevaa vuotta koskevia teknisiä mukautuksia ei tehdä varainhoitovuoden aikana eikä sitä seuraavina vuosina jälkikäteen tehtävinä oikaisuina, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 6, 7 ja 8 artiklan soveltamista.

Muutos

Poistetaan.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 20**Ehdotus asetukseksi****2 luku – 7 artikla – otsikko**

Komission teksti

Sellaisiin toimenpiteisiin liittyvät mukautukset, jotka koskevat talouden tehokasta ohjausta ja hallintaa tai unionin talousarvion suojaamista silloin, kun jäsenvaltioissa on havaittu oikeusvaltioperiaatteeseen liittyviä yleisiä puutteita

Muutos

Talousarviositoumusten keskeyttämiseen liittyvät mukautukset

Muutos 21**Ehdotus asetukseksi****2 luku – 7 artikla**

Komission teksti

Tilanteissa, joissa asianomaisten perussäädösten mukaisesti lopetetaan **sellainen unionin varoja koskevien** talousarviositoumusten keskeyttäminen, **joka liittyy toimenpiteisiin, jotka koskevat talouden tehokasta ohjausta ja hallintaa tai unionin talousarvion suojaamista silloin, kun jäsenvaltioissa on havaittu oikeusvaltioperiaatteeseen liittyviä yleisiä puutteita, keskeytettyihin sitoumuksiin liittyvät** määrät siirretään seuraaville vuosille ja monivuotisen rahoituskehyksen vastaaviin enimmäismääriin tehdään tämän edellyttämät mukautukset. Keskeytettyjä, vuonna n tehtyjä sitoumuksia ei saa ottaa vuodeksi $n + 2$ laadittua talousarviota myöhempisiin talousarvioihin.

Muutos

Tilanteissa, joissa asianomaisten perussäädösten mukaisesti lopetetaan talousarviositoumusten keskeyttäminen, **vastaavat** määrät siirretään seuraaville vuosille ja monivuotisen rahoituskehyksen vastaaviin enimmäismääriin tehdään tämän edellyttämät mukautukset. Keskeytettyjä, vuonna n tehtyjä sitoumuksia ei saa ottaa vuodeksi $n + 2$ laadittua talousarviota myöhempisiin talousarvioihin. **Vuodesta $n + 3$ alkaen peruuntuneita sitoumuksia vastaava määrä otetaan 12 artiklassa säädettyyn maksusitoumusmäärärahoja koskevaan unionin varaukseen.**

Muutos 22**Ehdotus asetukseksi****3 luku – 10 artikla – 1 kohta**

Komission teksti

1. Euroopan unionin **solidaarisuusrahasto, jonka tavoitteet ja soveltamisala määritellään neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2012/2002, ei** saa ylittää **600** miljoonan euron vuotuista enimmäismäärää (vuoden 2018 hintoina). Kunkin vuoden lokakuun 1 päivänä on oltava jäljellä vähintään neljäsosa vuosittain käytössä olevien varojen määrästä, jotta kyseisen vuoden loppuun mennessä syntyvät tarpeet voidaan kattaa. Se osuus vuotuisesta määrästä, jota ei ole käytetty vuonna n , on käytettävissä vuoteen $n + 1$ asti. Vuotuisesta määrästä käytetään ensin aiemmilta vuosilta peräisin olevat määrät. Se osa vuoden n vuotuisesta määrästä, jota ei käytetä vuoden $n + 1$ kuluessa, peruuntuu.

Muutos

1. Euroopan unionin **solidaarisuusrahaston tarkoituksena on tarjota taloudellista apua asianomaisessa perussäädöksessä määritellyissä suuronnettomuuksissa, jotka tapahtuvat jonkin jäsenvaltion tai ehdokasmaan alueella, eikä se** saa ylittää **1 000** miljoonan euron vuotuista enimmäismäärää (vuoden 2018 hintoina). Kunkin vuoden lokakuun 1 päivänä on oltava jäljellä vähintään neljäsosa vuosittain käytössä olevien varojen määrästä, jotta kyseisen vuoden loppuun mennessä syntyvät tarpeet voidaan kattaa. Se osuus vuotuisesta määrästä, jota ei ole käytetty vuonna n , on käytettävissä vuoteen $n + 1$ asti. Vuotuisesta määrästä käytetään ensin aiemmilta vuosilta peräisin olevat määrät. Se osa vuoden n vuotuisesta määrästä, jota ei käytetä vuoden $n + 1$ kuluessa, peruuntuu.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 23

Ehdotus asetukseksi

3 luku – 10 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Muutos

1 a. Määrärahat Euroopan unionin solidaarisuusrahastoa varten otetaan unionin yleiseen talousarvioon varauksena.

Muutos 24

Ehdotus asetukseksi

3 luku – 11 artikla – 2 kohta

Komission teksti

Muutos

2. Häätäpuvarauksen vuotuinen määrä on **600** miljoonaa euroa (vuoden 2018 hintoina), ja sitä voidaan käyttää vuoteen $n + 1$ saakka varainhoitoasetuksen mukaisesti. Häätäpuvaraus otetaan unionin yleiseen talousarvioon varauksena. Vuotuisesta määrästä käytetään ensin aiemmilta vuosilta peräisin olevat määrät. Se osa vuoden n vuotuisesta määrästä, jota ei käytetä vuoden $n + 1$ kuluessa, peruuntuu. Kunkin vuoden lokakuun 1 päivänä on oltava jäljellä vähintään **neljäsosa vuonna n** käytössä olevien varojen määrästä, jotta kyseisen vuoden loppuun mennessä syntyvät tarpeet voidaan kattaa. Kunkin vuoden syyskuun 30 päivään asti käytettävissä olevasta määrästä voidaan ottaa käyttöön enintään puolet sisäisiä ja enintään puolet ulkoisia toimia varten. Käytettävissä olevasta määrästä jäljellä oleva osuus voidaan lokakuun 1 päivästä lähtien ottaa käyttöön joko sisäisiä tai ulkoisia toimia varten kattamaan tarpeet kyseisen vuoden loppuun asti.

2. Häätäpuvarauksen vuotuinen määrä on **1 000** miljoonaa euroa (vuoden 2018 hintoina), ja sitä voidaan käyttää vuoteen $n + 1$ saakka varainhoitoasetuksen mukaisesti. Häätäpuvaraus otetaan unionin yleiseen talousarvioon varauksena. Vuotuisesta määrästä käytetään ensin aiemmilta vuosilta peräisin olevat määrät. Se osa vuoden n vuotuisesta määrästä, jota ei käytetä vuoden $n + 1$ kuluessa, peruuntuu. Kunkin vuoden lokakuun 1 päivänä on oltava jäljellä vähintään **150 miljoonaa euroa (vuoden 2018 hintoina) vuonna n** käytössä olevien varojen määrästä, jotta kyseisen vuoden loppuun mennessä syntyvät tarpeet voidaan kattaa. Kunkin vuoden syyskuun 30 päivään asti käytettävissä olevasta määrästä voidaan ottaa käyttöön enintään puolet sisäisiä ja enintään puolet ulkoisia toimia varten. Käytettävissä olevasta määrästä jäljellä oleva osuus voidaan lokakuun 1 päivästä lähtien ottaa käyttöön joko sisäisiä tai ulkoisia toimia varten kattamaan tarpeet kyseisen vuoden loppuun asti.

Muutos 25

Ehdotus asetukseksi

3 luku – 12 artikla – otsikko

Komission teksti

Muutos

Maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara (unionin varaus)

Maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara (**maksusitoumusmäärärahoja koskeva** unionin varaus)

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 26

Ehdotus asetukseksi

3 luku – 12 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara (unionin varaus), joka otetaan käyttöön siten, että ylitetään monivuotisessa rahoituskehyksessä vuosiksi **2022–2027** vahvistetut enimmäismäärät, muodostuu seuraavista eristä:

- a) monivuotisessa rahoituskehyksessä **vuoden n – 1** maksusitoumusmäärärahojen enimmäismääriin nähden jäävät liikkumavarat;
- b) edellä a alakohdassa tarkoitettujen liikkumavarojen lisäksi vuodesta 2023 lähtien** määrä, joka vastaa vuoden n – 2 aikana vapautettuja määrärahoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta varainhoitoasetuksen [15] artiklan soveltamista.

Muutos

1. Maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara (**maksusitoumusmäärärahoja koskeva** unionin varaus), joka otetaan käyttöön siten, että ylitetään monivuotisessa rahoituskehyksessä vuosiksi **2021–2027** vahvistetut enimmäismäärät, muodostuu seuraavista eristä:

- a) monivuotisessa rahoituskehyksessä **aiempien vuosien** maksusitoumusmäärärahojen enimmäismääriin nähden jäävät liikkumavarat;
- a a) käyttämättä jääneet vuoden n – 1 maksusitoumusmäärärahat;**
- b) määrä, joka vastaa vuoden n – 2 aikana vapautettuja määrärahoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta varainhoitoasetuksen [15] artiklan soveltamista;
- b a) määrä, joka vastaa keskeytettyjä, vuonna n – 3 tehtyjä sitoumuksia, joita ei 7 artiklan mukaisesti saa enää ottaa talousarvioon;**
- b b) määrä, joka vastaa sakoista ja seuraamuksista saatavia tuloja.**

Muutos 27

Ehdotus asetukseksi

3 luku – 12 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa käyttöön maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran (unionin varaus) tai osan siitä SEUT-sopimuksen 314 artiklan mukaisen talousarviomenettelyn puitteissa.

Muutos

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa käyttöön maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran (**maksusitoumusmäärärahoja koskeva** unionin varaus) tai osan siitä SEUT 314 artiklan mukaisen talousarviomenettelyn puitteissa. **Vuoden n liikkumavarat voidaan ottaa käyttöön vuonna n + 1 maksusitoumusmäärärahoja koskevasta unionin varauksesta, mikäli tämä ei ole ristiriidassa käsiteltävänä tai suunnitteilla olevien lisätalousarvioiden kanssa.**

Muutos 28

Ehdotus asetukseksi

3 luku – 12 artikla – 3 a kohta (uusi)

Komission teksti

Muutos

3 a. Vuoden 2027 lopussa maksusitoumusmäärärahoja koskevassa unionin varauksessa edelleen käytettävissä olevat määrät siirretään seuraavaan monivuotiseen rahoituskehysseen vuoteen 2030 asti.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 29

Ehdotus asetukseksi

3 luku – 13 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Joustovälinettä voidaan käyttää rahoitettaessa tietynä varainhoitovuonna sellaisia tarkasti määriteltyjä menoja, joita ei voida kattaa yhden tai useamman muun otsakkeen enimmäismäärien rajoissa käytettävissä olevista määristä. Jollei toisesta alakohdasta muuta johdu, joustovälinettä varten käytettävissä oleva vuotuinen enimmäismäärä on **1 000** miljoonaa euroa (vuoden 2018 hintoina).

Muutos

Joustovälinettä voidaan käyttää rahoitettaessa tietynä varainhoitovuonna sellaisia tarkasti määriteltyjä menoja, joita ei voida kattaa yhden tai useamman muun otsakkeen enimmäismäärien rajoissa käytettävissä olevista määristä **tai Euroopan globalisatorahastosta, Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta ja hätäapuvarauksesta**. Jollei toisesta alakohdasta muuta johdu, joustovälinettä varten käytettävissä oleva vuotuinen enimmäismäärä on **2 000** miljoonaa euroa (vuoden 2018 hintoina).

Muutos 30

Ehdotus asetukseksi

3 luku – 14 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärien ulkopuolelle luodaan ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara, jonka suuruus on korkeintaan **0,03** prosenttia unionin bruttokansantulosta, viimeiseksi keinoksi ennalta arvaamattomiin olosuhteisiin reagoimista varten. Se voidaan ottaa käyttöön ainoastaan lisätalousarvion tai vuotuisen talousarvion yhteydessä.

Muutos

1. Monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärien ulkopuolelle luodaan ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara, jonka suuruus on korkeintaan **0,05** prosenttia unionin bruttokansantulosta, viimeiseksi keinoksi ennalta arvaamattomiin olosuhteisiin reagoimista varten. Se voidaan ottaa käyttöön ainoastaan lisätalousarvion tai vuotuisen talousarvion yhteydessä. **Se voidaan ottaa käyttöön sekä maksusitoumus- että maksumäärärahojen osalta tai ainoastaan maksumäärärahojen osalta.**

Muutos 31

Ehdotus asetukseksi

3 luku – 14 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käytössä ei yhtenäkkään vuonna saa ylittää monivuotisen rahoituskehityksen vuosittaisen teknisen mukautuksen mukaista enimmäismäärää, **ja siinä on noudatettava omien varojen enimmäismäärää.**

Muutos

2. Ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käytössä ei yhtenäkkään vuonna saa ylittää monivuotisen rahoituskehityksen vuosittaisen teknisen mukautuksen mukaista enimmäismäärää.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 32**Ehdotus asetukseksi****3 luku – 14 artikla – 3 kohta**

Komission teksti

3. Ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöönoton seurauksena saadut määrät on kokonaisuudessaan kompensoitava yhden tai useamman monivuotiseen rahoituskehikseen sisältyvän otsakkeen liikkumavaroista kuluvana varainhoitovuotena tai tulevina varainhoituvuosina.

Muutos

Poistetaan.**Muutos 33****Ehdotus asetukseksi****3 luku – 14 artikla – 4 kohta**

Komission teksti

4. Edellä olevan 3 kohdan mukaisesti kompensoituja määriä ei saa ottaa uudelleen käyttöön monivuotisen rahoituskehiksen puitteissa. Ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttö ei saa johtaa siihen, että monivuotisessa rahoituskehiksessä kuluva varainhoitovuotta ja tulevia varainhoituvuosia varten vahvistetut maksusitoumus- ja maksumäärärahojen kokonaisenimmäismäärät ylittyvät.

Muutos

Poistetaan.**Muutos 34****Ehdotus asetukseksi****4 luku – otsikko**

Komission teksti

Monivuotisen rahoituskehiksen uudelleenarviointi ja tarkistaminen

Muutos

Tarkistaminen

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 35

Ehdotus asetukseksi

4 luku – 15 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. *Monivuotista rahoituskehystä voidaan ennakoimattomissa tilanteissa tarkistaa voimassa olevan omia varoja koskevan päätöksen mukaisesti vahvistetun omien varojen enimmäismäärän rajoissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 artiklan 2 kohdan, 16–20 artiklan ja 24 artiklan soveltamista.*

Muutos

1. *Monivuotisen rahoituskehyn asianomaisia enimmäismääriä on tarkistettava ylöspäin, mikäli tämä on tarpeen unionin toimintapolitiikkojen ja erityisesti uusien toimintapolitiittisten tavoitteiden rahoittamiseksi tilanteissa, joissa muuten olisi tarpeen ottaa käyttöön muita hallitusten välisiä tai niihin rinnastettavia rahoitusmenetelmiä, joilla kierretäisiin SEUT 314 artiklassa määrätty talousarviomenettely, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 artiklan 2 kohdan, 16–20 artiklan ja 24 artiklan soveltamista.*

Muutos 36

Ehdotus asetukseksi

4 luku – 15 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. *Edellä olevan 1 kohdan mukaisessa monivuotisen rahoituskehyn tarkistamista koskevassa ehdotuksessa on tarkasteltava, onko menoja mahdollista kohdentaa tarkistettavana olevaan otsakkeeseen sisältyvien ohjelmien kesken uudelleen etenkin määrärahojen odotettavissa olevan vakaakäytön perusteella.*

Muutos

Poistetaan.

Muutos 37

Ehdotus asetukseksi

4 luku – 16 artikla – otsikko

Komission teksti

Monivuotisen rahoituskehyn *välisarviointi*

Muutos

Monivuotisen rahoituskehyn *välitarkistus*

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 38
Ehdotus asetukseksi
4 luku – 16 artikla

Komission teksti

Komissio esittää monivuotisen rahoituskehyyksen toiminnasta arvioinnin **ennen 1 päivää tammikuuta 2024**. Tarvittaessa tähän arviointiin liitetään asianmukaiset ehdotukset.

Muutos

Komissio esittää **ennen 1 päivää heinäkuuta 2023 lainsäädäntöehdotuksen tämän asetuksen tarkistamiseksi SEUT-sopimuksessa vahvistettujen menettelyjen mukaisesti** monivuotisen rahoituskehyyksen toiminnasta **tehdyn** arvioinnin **pohjalta**. Ennalta jaettuja jäsenvaltiokohtaisia määrärahoja ei tällaisen tarkistuksen yhteydessä vähennetä, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän asetuksen 6 artiklan soveltamista.

Ehdotus laaditaan ottaen huomioon arvio seuraavista:

- edistys, jota on tapahtunut pyrittäessä saavuttamaan kokonaistavoite osoittaa vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyyksessä 25 prosenttia EU:n menoista ilmastotavoitteisiin sekä pyrittäessä saavuttamaan mahdollisimman pian vuotuinen 30 prosentin menotavoite;
- YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden valtavirtaistaminen;
- sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen unionin talousarviossa (sukupuolittainen budjetointi);
- yhteistyössä sidosryhmien kanssa toteutettavien yksinkertaistamistoimenpiteiden vaikutus byrokratian vähentämiseen edunsaajien kannalta rahoitusohjelmien täytäntöönpanossa.

Muutos 39
Ehdotus asetukseksi
4 luku – 17 artikla

Komission teksti

Ilmoittaessaan monivuotisen rahoituskehyyksen teknisten muutosten tuloksista Euroopan parlamentille ja neuvostolle komissio esittää **samalla** mahdolliset toteuttamisen perusteella tarpeellisiksi katsomansa ehdotukset maksumäärärahojen kokonaismäärän tarkistamiseksi varmistaakseen maksumäärärahojen vuosittaisten enimmäismäärien moitteettoman hallinnoinnin ja erityisesti sen, että niiden kehitys suhteessa maksusitoumusmäärärahoihin on hallittua.

Muutos

Ilmoittaessaan monivuotisen rahoituskehyyksen teknisten muutosten tuloksista Euroopan parlamentille ja neuvostolle **tai siinä tapauksessa, että maksujen enimmäismäärät saattavat estää unionia noudattamasta oikeudellisia sitoumuksiaan**, komissio esittää mahdolliset toteuttamisen perusteella tarpeellisiksi katsomansa ehdotukset maksumäärärahojen kokonaismäärän tarkistamiseksi varmistaakseen maksumäärärahojen vuosittaisten enimmäismäärien moitteettoman hallinnoinnin ja erityisesti sen, että niiden kehitys suhteessa maksusitoumusmäärärahoihin on hallittua.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 40

Ehdotus asetukseksi

5 luku – 21 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Unionin yleisestä talousarviosta osoitetaan [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen XXXX/XX – Avaruusohjelma] mukaisesti laajamittaisiin hankkeisiin vuosiksi 2021–2027 enintään 14 196 miljoonaa euroa (vuoden 2018 hintoina).

Muutos

1. Unionin yleisestä talousarviosta osoitetaan **enimmäismäärä yhteisesti Euroopan satelliittinavigointiohjelmiin (EGNOS ja Galileo) sekä Copernicukseen (Euroopan maanseurantaohjelma) vuosina 2021–2027. Enimmäismäärä on 15 prosenttia suurempi kuin kummankin [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen XXXX/XX – Avaruusohjelma] mukaisen laajamittaisen hankkeen ohjeelliset määrät. Enimmäismäärän puitteissa tehtävät lisäykset rahoitetaan liikkumavaroista tai erityisvälineistä, eikä muiden ohjelmien ja hankkeiden määrärahoja vähennetä niiden vuoksi.**

Muutos 41

Ehdotus asetukseksi

5 luku – 21 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti

Muutos

2 a. Jos edellä mainituista laajamittaisista hankkeista aiheutuu unionin talousarvioon uusia rahoitustarpeita, komissio ehdottaa monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärien tarkistamista vastaavasti.

Muutos 42

Ehdotus asetukseksi

6 luku – otsikko

Komission teksti

Muutos

Toimielinten yhteistyö talousarviomenettelyssä

Avoimuus ja toimielinten yhteistyö talousarviomenettelyssä

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 43
Ehdotus asetukseksi
6 luku – 22 artikla

Komission teksti

Toimielinten yhteistyö talousarviomenettelyssä

---

*Muutos***Avoimuus ja** toimielinten yhteistyö talousarviomenettelyssä

Muutos 44
Ehdotus asetukseksi
6 luku – 22 artikla – 4 a kohta (uusi)

Komission teksti

Muutos

Poliittisella tasolla pidettävissä kokouksissa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa edustavat kummankin toimielimen jäsenet.

Muutos 45
Ehdotus asetukseksi
6 luku – 22 artikla – 4 b kohta (uusi)

Komission teksti

Muutos

Euroopan parlamentin ja neuvoston kokoukset, joissa hyväksytään talousarvioesitystä koskevat kannat, ovat julkisia.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 46

Ehdotus asetukseksi

6 luku – 23 artikla

Komission teksti

Kaikki unionin ja Euratomin menot ja tulot sisällytetään unionin yleiseen talousarvioon **varainhoitoasetuksen** [7] artiklan mukaisesti, mukaan lukien menot, jotka johtuvat mahdollisesta päätöksestä, jonka neuvosto on Euroopan parlamenttia kuultuaan yksimielisesti hyväksynyt **Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen** 332 artiklan puitteissa.

Muutos

Kaikki unionin ja Euratomin menot ja tulot sisällytetään unionin yleiseen talousarvioon **SEUT 310** artiklan **1 kohdan** mukaisesti, mukaan lukien menot, jotka johtuvat mahdollisesta päätöksestä, jonka neuvosto on Euroopan parlamenttia kuultuaan yksimielisesti hyväksynyt **SEUT 332** artiklan puitteissa.

Muutos 47

Ehdotus asetukseksi

7 luku – 24 artikla

Komission teksti

Komissio esittää ennen vuoden 1 päivää heinäkuun 2025 ehdotuksen uudeksi monivuotiseksi rahoituskehyskeksi.

Muutos

Komissio esittää ennen vuoden 1 päivää heinäkuun 2023 yhdessä välitarkistusta koskevien ehdotustensa kanssa kertomuksen, jossa esitetään menetelmät viiden plus viiden vuoden rahoituskehysten käytännön täytäntöönpanoa varten.

Komissio esittää ennen vuoden 1 päivää heinäkuun 2025 ehdotuksen uudeksi monivuotiseksi rahoituskehyskeksi.

Jos uuden monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta ei ole annettu neuvoston asetusta ennen vuoden 31 päivää joulukuun 2027, monivuotisen rahoituskehysten kattaman viimeisen vuoden enimmäismäärien ja muiden säännösten soveltamista jatketaan siihen asti, että asetus uuden rahoituskehysten vahvistamisesta on hyväksytty. Jos unioniin liittyy uusi jäsenvaltio vuoden 2020 jälkeen, jatkettua rahoituskehystä on tarvittaessa tarkistettava liittymisen ottamiseksi huomioon.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

E. MUUTOKSET EHDOTUKSEEN TOIMIELINTEN SOPIMUKSEKSI

52. painottaa, että monivuotista rahoituskehystä koskevasta uudesta asetuksesta käytävien neuvottelujen ja sen hyväksymisen tuloksena ehdotusta Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission väliseksi toimielinten sopimukseksi talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta olisi muutettava seuraavasti:

Muutos 48**Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi****1 osa**

A jakso – 6 a kohta (uusi)

Komission teksti

Muutos

6 a. Muuta kuin unionin yleiseen talousarvioon sisältyvää toimintaa koskevat tiedot sekä unionin omien varojen eri lajien ennakoitu kehitys esitetään ohjeellisina erillisissä taulukoissa. Nämä tiedot sekä talousarvioesityksen mukana seuraavat asiakirjat saatetaan vuosittain ajan tasalle.

Muutos 49**Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi****I osa**

A jakso – 7 kohta

Komission teksti

Muutos

7. Varmistaakseen varainhoidon moitteettomuuden toimielimet huolehtivat talousarviomenettelyn yhteydessä ja talousarviota hyväksyttäessä mahdollisuuksien mukaan siitä, että rahoituskehysten eri osakkeiden **enimmäismääriin** sisältyy riittävästi **liikkumavaraa**.

7. Varmistaakseen varainhoidon moitteettomuuden toimielimet huolehtivat talousarviomenettelyn yhteydessä ja talousarviota hyväksyttäessä mahdollisuuksien mukaan siitä, että rahoituskehysten eri osakkeiden **enimmäismäärien liikkumavaroihin tai käytettävissä oleviin erityisrahoitusvälineisiin** sisältyy riittävästi **määrärahoja**.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 50

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

I osa

A jakso – 8 kohta

Komission teksti

Vuoden 2027 jälkeisiä maksumäärärahoja koskevien ennakoarvioiden ajantasaistaminen

8. Komissio saattaa **vuoden 2027 jälkeisiä maksumäärärahoja koskevat** ennakoarviot ajan tasalle **vuonna 2024**.

Ajantasaistamisen yhteydessä otetaan huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset tiedot, mukaan lukien jo toteutuneet talousarvion maksusitoumus- ja maksumäärärahat sekä toteutumista koskevat ennakoarviot. Lisäksi siinä otetaan huomioon säännöt, jotka on annettu sen varmistamiseksi, että maksumäärärahat kehittyvät hallitusti suhteessa maksusitoumusmäärärahoihin, sekä unionin bruttokansantuloa (BKTL) koskevat kasvuennusteet.

Muutos

Maksumäärärahoja koskevien ennakoarvioiden ajantasaistaminen

8. Komissio saattaa **maksumäärärahoja koskevat vuoteen 2027 asti ulottuvat ja sen jälkeiset** ennakoarviot ajan tasalle **vuosittain**.

Ajantasaistamisen yhteydessä otetaan huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset tiedot, mukaan lukien jo toteutuneet talousarvion maksusitoumus- ja maksumäärärahat sekä toteutumista koskevat ennakoarviot. Lisäksi siinä otetaan huomioon säännöt, jotka on annettu sen varmistamiseksi, että maksumäärärahat kehittyvät hallitusti suhteessa maksusitoumusmäärärahoihin, sekä unionin bruttokansantuloa (BKTL) koskevat kasvuennusteet.

Muutos 51

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

I osa

B jakso – 9 kohta

Komission teksti

9. Kun asianomaisessa perussäädöksessä Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöön ottamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät, komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen määrärahojen siirtämisestä kyseeseen tuleviin budjettikohtiin.

Globalisaatiorahastoon liittyvät määrärahasiirrot tehdään varainhoitoasetuksen mukaisesti.

Muutos

9. Kun asianomaisessa perussäädöksessä Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöön ottamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät, komissio **tekee ehdotuksen rahaston varojen käyttöönotosta. Euroopan parlamentti ja neuvosto tekevät yhdessä päätöksen globalisaatiorahaston varojen käyttöönotosta.**

Samaan aikaan kun komissio esittää globalisaatiorahaston varojen käyttöönottoa koskevan päätösehdotuksensa, se esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen määrärahojen siirtämisestä kyseeseen tuleviin budjettikohtiin.

Jos yhteisymmärrystä ei saavuteta, asiaa käsitellään seuraavassa talousarviota koskevassa trilogissa.

Globalisaatiorahastoon liittyvät määrärahasiirrot tehdään varainhoitoasetuksen mukaisesti.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 52

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

I osa

B jakso – 10 kohta

Komission teksti

10. Kun asianomaisessa perussäädöksessä Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöön ottamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät, komissio tekee **varainhoitoasetuksen mukaisesti asianomaista budjettivälinettä** koskevan ehdotuksen.

Muutos

10. Kun asianomaisessa perussäädöksessä Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöön ottamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät, komissio tekee **ehdotuksen rahaston varojen käyttöönotosta. Euroopan parlamentti ja neuvosto tekevät yhdessä päätöksen solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta.**

Samaan aikaan kun komissio esittää solidaarisuusrahaston varojen käyttöönottoa koskevan päätösehdotuksensa, se esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen määrärahojen siirtämisestä kyseeseen tuleviin budjettikohtiin.

Jos yhteisymmärrystä ei saavuteta, asiaa käsitellään seuraavassa talousarviota koskevassa trilogissa.

Solidaarisuusrahastoon liittyvät määrärahasiirrot tehdään varainhoitoasetuksen mukaisesti.

Muutos 53

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

I osa

B jakso – 11 kohta

Komission teksti

11. Kun komissio katsoo tarpeelliseksi käyttää hätäapuvarausta, se esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen määrärahojen siirtämisestä hätäapuvarauksesta asianomaisiin budjettikohtiin varainhoitoasetuksen mukaisesti.

Muutos

11. Kun komissio katsoo tarpeelliseksi käyttää hätäapuvarausta, se esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen määrärahojen siirtämisestä hätäapuvarauksesta asianomaisiin budjettikohtiin varainhoitoasetuksen mukaisesti.

Jos yhteisymmärrystä ei saavuteta, asiaa käsitellään seuraavassa talousarviota koskevassa trilogissa.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 54

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

I osa

B jakso – 12 kohta

Komission teksti

Joustoväline

12. Komissio tekee ehdotuksen joustovälineen käyttöön otosta **tutkittuaan kaikki mahdollisuudet kohdentaa määrärahoja uudelleen sen otsakkeen sisällä, johon lisämenoja aiheutuu.**

Ehdotuksessa eritellään varoilla katettavat tarpeet ja varojen määrä. **Tällainen ehdotus voidaan tehdä vain talousarvioesityksen tai lisätalousarvioesityksen yhteydessä.**

Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa joustovälineen käyttöön SEUT-**sopimuksen** 314 artiklan mukaisen talousarviomenettelyn puitteissa.

Muutos

Joustoväline

12. Komissio tekee ehdotuksen joustovälineen käyttöön otosta **käytettyään kokonaan asianomaisten otsakkeiden liikkumavarat.**

Ehdotuksessa eritellään varoilla katettavat tarpeet ja varojen määrä.

Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa joustovälineen käyttöön SEUT 314 artiklan mukaisen talousarviomenettelyn puitteissa.

Muutos 55

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

I osa

B jakso – 13 kohta

Komission teksti

13. Komissio ehdottaa ennakoimattomia menoja varten varatun liikkumavaran tai sen osan käyttöönottoa analysoituaan tarkkaan kaikki muut rahoitusmahdollisuudet. **Tällainen ehdotus voidaan tehdä vain talousarvioesityksen tai lisätalousarvioesityksen yhteydessä.**

Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöön SEUT-**sopimuksen** 314 artiklan mukaisen talousarviomenettelyn puitteissa.

Muutos

13. Komissio ehdottaa ennakoimattomia menoja varten varatun liikkumavaran tai sen osan käyttöönottoa analysoituaan tarkkaan kaikki muut rahoitusmahdollisuudet.

Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöön SEUT 314 artiklan mukaisen talousarviomenettelyn puitteissa.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 56**Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi****II osa**

A jakso – 14 a kohta (uusi)

Komission teksti

Muutos

14 a. Uuden monivuotisen rahoituskehityksen hyväksymisen tai monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamisen helppottamiseksi sekä SEUT 312 artiklan 5 kohdan täytäntöönpanemiseksi toimitelmit järjestävät seuraavanlaisia säännöllisiä kokouksia:

- SEUT 324 artiklassa tarkoitetut Euroopan parlamentin puhemiehen sekä neuvoston ja komission puheenjohtajien tapaamiset;
- neuvoston puheenjohtajavaltion ennen asianomaisia neuvoston kokouksia ja niiden jälkeen järjestämät tiedotustilaisuudet Euroopan parlamentin valtuuskunnalle;
- neuvoston työskentelyn kuluessa järjestettävät epäviralliset kolmenväliset kokoukset, joiden tarkoituksena on ottaa parlamentin näkemykset huomioon kaikissa neuvoston puheenjohtajavaltion laatimissa asiakirjoissa;
- trilogit sen jälkeen kun sekä parlamentti että neuvosto ovat hyväksyneet neuvotteluvaltuutukset;
- neuvoston puheenjohtajavaltion läsnäolo asianomaisessa parlamentin valiokunnassa ja vastavuoroisesti parlamentin neuvotteluryhmän läsnäolo asianomaisessa neuvoston kokoonpanossa.

Parlamentti ja neuvosto toimittavat toisilleen kaikki asiakirjat, jotka on virallisesti hyväksytty niiden valmistelemissä elimissä tai virallisesti toimitettu niiden puolesta, heti kun ne ovat saatavilla.

Muutos 57**Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi****II osa**

B jakso – 15 kohta – 2 luetelmakohta

Komission teksti

Muutos

- Euroopan kehitysrahaston (EKR), Euroopan rahoitusvakausvälineen (ERVV) ja Euroopan vakausmekanismin (EVM) sekä muiden mahdollisten tulevien mekanismien tulot, menot, varat ja vastuut;

- Euroopan kehitysrahaston (EKR), Euroopan rahoitusvakausvälineen (ERVV) ja Euroopan vakausmekanismin (EVM) sekä muiden mahdollisten tulevien mekanismien, **joita ei rahoiteta unionin talousarviosta mutta joiden tarkoituksena on tukea perussopimuksista johtuvia unionin toimintapoliittisia tavoitteita**, tulot, menot, varat ja vastuut;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 58

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

II osa

B jakso – 15 a kohta (uusi)

Komission teksti

Muutos

15 a. Hyväksyessään varainhoitoasetuksen 30 artiklan 1 kohdan mukaisia itsenäisiä siirtoja komissio ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle välittömästi tällaisten siirtojen yksityiskohtaiset perusteet. Jos parlamentti tai neuvosto esittää itsenäistä siirtoa koskevan varauman, komissio ottaa sen huomioon tarvittaessa myös peruuttamalla siirron.

Muutos 59

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

III osa

A jakso – 24 a kohta (uusi)

Komission teksti

Muutos

24 a. Jos budjettivallan käyttäjä päättää talousarviomenettelyn puitteissa erityisistä lisämäärärahoista, komissio ei kompensoi niitä rahoitussuunnitelmansa seuraavina vuosina, ellei budjettivallan käyttäjä ole nimenomaisesti antanut sille tehtäväksi tehdä niin.

Muutos 60

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

Liite

A osa – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Muutos

1 a. Kukin toimielin sitoutuu olemaan toimittamatta muille toimielimille muita kuin kiireellisiä talousarviota koskevia kantoja, siirtoja tai muita tiedoksiantoja, joiden määräajat umpeutuvat niiden lomakaudella, sen varmistamiseksi, että kukin toimielin voi käyttää asianmukaisesti menettelyä koskevia oikeuksiaan.

Toimielinten yksiköt ilmoittavat toisilleen hyvissä ajoin kunkin toimielimen lomakausien ajankohdat.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 61

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

Liite

B osa – 2 kohta

Komission teksti

2. Hyvässä ajoin ennen kuin komissio hyväksyy talousarvioesityksen, kutsutaan koolle toimielinten kolmikantakokous (trilogi), jossa käsitellään tulevan varainhoitovuoden talousarvion mahdollisia painopisteitä.

Muutos

2. Hyvässä ajoin ennen kuin komissio hyväksyy talousarvioesityksen, kutsutaan koolle toimielinten kolmikantakokous (trilogi), jossa käsitellään tulevan varainhoitovuoden talousarvion mahdollisia painopisteitä **sekä kuluvaan varainhoitovuoden talousarvion toteutuksen yhteydessä esiin tulevia kysymyksiä.**

Muutos 62

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

Liite

C osa – 8 kohta

Komission teksti

8. Lojaalin ja tiiviin toimielinten yhteistyön varmistamiseksi Euroopan parlamentti ja neuvosto sitoutuvat ylläpitämään säännöllisiä ja aktiivisia yhteyksiä kaikilla tasoilla kummankin osapuolen neuvottelijoiden aktiivisen osallistumisen avulla koko talousarviomenettelyn ajan ja erityisesti sovittelun ajan. Euroopan parlamentti ja neuvosto varmistavat, että niiden keskinäinen tietojen- ja asiakirjojen vaihto on oikea-aikaista ja jatkuvaan niin virallisella kuin epävirallisella tasolla, **ja** sitoutuvat tarvittaessa pitämään teknisiä tai epävirallisia kokouksia sovittelujakson aikana yhteistyössä komission kanssa. Komissio varmistaa, että Euroopan parlamentti ja neuvosto saavat tiedot ja asiakirjat oikea-aikaisesti ja yhtäläisesti.

Muutos

8. Lojaalin ja tiiviin toimielinten yhteistyön varmistamiseksi Euroopan parlamentti ja neuvosto sitoutuvat ylläpitämään säännöllisiä ja aktiivisia yhteyksiä kaikilla tasoilla kummankin osapuolen neuvottelijoiden aktiivisen osallistumisen avulla koko talousarviomenettelyn ajan ja erityisesti sovittelun ajan. Euroopan parlamentti ja neuvosto varmistavat, että niiden keskinäinen tietojen- ja asiakirjojen vaihto on oikea-aikaista ja jatkuvaan niin virallisella kuin epävirallisella tasolla, **erityisesti toimittamalla toisilleen kaikki menettelyyn liittyvät asiakirjat, jotka on hyväksytty niiden valmistelemissä elimissä, heti kun ne ovat saatavilla. Ne** sitoutuvat **myös** tarvittaessa pitämään teknisiä tai epävirallisia kokouksia sovittelujakson aikana yhteistyössä komission kanssa. Komissio varmistaa, että Euroopan parlamentti ja neuvosto saavat tiedot ja asiakirjat oikea-aikaisesti ja yhtäläisesti.

Muutos 63

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

Liite

D osa – 12 a kohta (uusi)

Komission teksti

- 12 a. Euroopan parlamentin ja neuvoston kokoukset, joissa hyväksytään talousarvioesitystä koskevat kannat, ovat julkisia.**

Muutos

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 64

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

Liite

E osa – 15 kohta

Komission teksti

15. *Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat edustettuina asianmukaisella tasolla sovittelukomiteassa siten, että kumpikin valtuuskunta voi esittää toimitelmensä puolesta poliittisesti sitovia lausuntoja ja **että** näin voidaan päästä lopulliseen yhteisymmärrykseen.*

Muutos

15. *Sekä Euroopan parlamenttia että neuvostoa edustavat sovittelukomiteassa kummankin toimitelimen jäsenet, jotta kumpikin valtuuskunta voi esittää toimitelmensä puolesta poliittisesti sitovia lausuntoja ja **jotta** näin voidaan päästä lopulliseen yhteisymmärrykseen.*

Muutos 65

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

Liite

E osa – 19 kohta

Komission teksti

19. Trilogiin osallistuvat kolme toimitelintä sopivat ennalta sovittelukomitean kokousten ja trilogien päivämääristä.

Muutos

19. Trilogiin osallistuvat kolme toimitelintä sopivat ennalta sovittelukomitean kokousten ja trilogien päivämääristä. **Sovittelujakson aikana voidaan tarpeen mukaan järjestää ylimääräisiä kokouksia, myös teknisellä tasolla.**

Muutos 66

Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi

Liite

E osa – 21 a kohta (uusi)

Komission teksti

Muutos

21 a. **Jotta perustamissopimuksessa vahvistettua 21 päivän pituista sovittelujaksoa voidaan hyödyntää täysin ja jotta toimitelimet voivat päivittää neuvottelukantansa, Euroopan parlamentti ja neuvosto sitoutuvat selvittämään sovittelumenettelyn tilanteen jokaisessa valmisteluvaiheen elintensä kokouksessa koko kyseisen jakson ajan eivätkä jätä sitä sen viimeisiin vaiheisiin.**

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Muutos 67**Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi****Liite**

G jakso – otsikko

Komission teksti

G osa Maksattamatta olevat määrät (Reste à liquider)

*Muutos*G osa **Talousarvion toteutus, maksut ja** maksattamatta olevat määrät (Reste à liquider)**Muutos 68****Ehdotus toimielinten väliseksi sopimukseksi****Liite**

G osa – 36 kohta

Komission teksti

36. Ottaen huomioon, että on varmistettava maksumääräyksiin käytettävien määrärahojen kokonaismäärän hallittu kehitys suhteessa maksusitoumuksiin käytettäviin määrärahoihin, jotta vältetään maksattamatta olevien määrien epänormaali siirtyminen vuodesta toiseen, Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio sopivat valvovansa tiiviisti maksattamattomien määrien tasoa, jotta unionin ohjelmien toteutus ei häiriintyisi siksi, että maksumääräyksiin käytettäviä määrärahoja ei ole maksettu monivuotisen rahoituskehityksen voimassaolon päättyessä.

Jotta kaikkien otsakkeiden maksujen tason ja profiilin asianmukaisuus voitaisiin varmistaa, määrärahojen vapauttamista ja etenkin automaattista vapauttamista koskevia sääntöjä sovelletaan tiukasti kaikissa otsakkeissa.

Toimielimet tapaavat säännöllisesti talousarviomenettelyn aikana arvioidakseen yhdessä talousarvion toteutuksen tilannetta ja näkymiä meneillään olevana vuotena ja tulevina vuosina. Nämä tapaamiset järjestetään toimielinten välisinä kokouksina asianmukaisella tasolla, ja niitä ennen komissio esittää yksityiskohtaisen tilannekatsauksen rahasto- ja jäsenvaltiokohtaisesti maksujen toteutumisesta, saaduista korvausvaatimuksista ja tarkistetuista ennusteista. Jotta varmistetaan erityisesti se, että unioni pystyy täyttämään kaikki rahoitusvelvoitteensa, jotka johtuvat nykyisistä ja tulevista sitoumuksista vuosina 2021–2027 SEUT-sopimuksen 323 artiklan mukaisesti, Euroopan parlamentti ja neuvosto analysoivat komission arviot tarvittavista maksusitoumuksista ja keskustelevat niistä.

Muutos

36. Ottaen huomioon, että on varmistettava maksumääräyksiin käytettävien määrärahojen kokonaismäärän hallittu kehitys suhteessa maksusitoumuksiin käytettäviin määrärahoihin, jotta vältetään maksattamatta olevien määrien epänormaali siirtyminen vuodesta toiseen, Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio sopivat valvovansa tiiviisti **maksuennusteita ja** maksattamattomien määrien tasoa, jotta unionin ohjelmien toteutus ei häiriintyisi siksi, että maksumääräyksiin käytettäviä määrärahoja ei ole maksettu monivuotisen rahoituskehityksen voimassaolon päättyessä.

Toimielimet tapaavat säännöllisesti talousarviomenettelyn aikana arvioidakseen yhdessä talousarvion toteutuksen tilannetta ja näkymiä meneillään olevana vuotena ja tulevina vuosina. Nämä tapaamiset järjestetään toimielinten välisinä kokouksina asianmukaisella tasolla, ja niitä ennen komissio esittää yksityiskohtaisen tilannekatsauksen rahasto- ja jäsenvaltiokohtaisesti maksujen toteutumisesta, saaduista korvausvaatimuksista ja tarkistetuista **lyhyen tai pitkän aikavälin** ennusteista. Jotta varmistetaan erityisesti se, että unioni pystyy täyttämään kaikki rahoitusvelvoitteensa, jotka johtuvat nykyisistä ja tulevista sitoumuksista vuosina 2021–2027 SEUT 323 artiklan mukaisesti, Euroopan parlamentti ja neuvosto analysoivat komission arviot tarvittavista maksusitoumuksista ja keskustelevat niistä.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

o

o o

53. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

_____

Liite I – Monivuotinen rahoituskehys 2021–2027: enimmäismäärät ja enimmäismääriin sisältyvät rahoitusvälineet (vuoden 2018 hintoina)

(milj. euroa – vuoden 2018 hintoina)

	Komission ehdotus	Parlamentin kanta							
	Yhteensä 2021–2027	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2021–2027
Maksusitoumusmäärärahat									
I. Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	166 303	31 035	31 006	31 297	30 725	30 615	30 757	30 574	216 010
II. Koheesio ja arvot	391 974	60 026	62 887	64 979	65 785	66 686	69 204	67 974	457 540
josta: Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	330 642	52 143	52 707	53 346	53 988	54 632	55 286	55 994	378 097
III. Luonnonvarat ja ympäristö	336 623	57 780	57 781	57 789	57 806	57 826	57 854	57 881	404 718
IV. Muuttoliike ja rajaturvallisuus	30 829	3 227	4 389	4 605	4 844	4 926	5 066	5 138	32 194
V. Turvallisuus ja puolustus	24 323	3 202	3 275	3 223	3 324	3 561	3 789	4 265	24 639
VI. Naapurialueet ja muu maailma	108 929	15 368	15 436	15 616	15 915	16 356	16 966	17 729	113 386
VII. EU:n yleinen hallinto	75 602	10 388	10 518	10 705	10 864	10 910	11 052	11 165	75 602
josta: Toimielinten hallintomenot	58 547	8 128	8 201	8 330	8 432	8 412	8 493	8 551	58 547
MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	1 134 583	181 025	185 293	188 215	189 262	190 880	194 688	194 727	1 324 089
prosentteina suhteessa BKTL:oon	1,11 %	1,29 %	1,31 %	1,31 %	1,30 %	1,30 %	1,31 %	1,29 %	1,30 %

	Komission ehdotus	Parlamentin kanta							
Maksusitoumusmäärärahat	Yhteensä 2021–2027	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2021–2027
MAKSUMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	1 104 805	174 088	176 309	186 391	187 490	188 675	189 961	191 398	1 294 311
prosentteina suhteessa BKT:oon	1,08 %	1,24 %	1,24 %	1,30 %	1,29 %	1,28 %	1,28 %	1,27 %	1,27 %
MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN ENIMMÄISMÄÄRIEN ULKOPUOLELLA									
Hätäapuvaraus	4 200	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	7 000
Euroopan globalisaattorahasto (EGR)	1 400	200	200	200	200	200	200	200	1 400
Euroopan unionin solidaarisuusrahasto (EUSR)	4 200	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	7 000
Joustoväline	7 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	14 000
Euroopan investointien vakautusjärjestely	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Euroopan rauhanrahasto	9 223	753	970	1 177	1 376	1 567	1 707	1 673	9 223
YHTEENSÄ MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN ENIMMÄISMÄÄRIEN ULKOPUOLELLA	26 023	4 953	5 170	5 377	5 576	5 767	5 907	5 873	38 623
YHTEENSÄ RAHOITUSKEHYKS + RAHOITUSKEHYKSEN ENIMMÄISMÄÄRIEN ULKOPUOLELLA	1 160 606	185 978	190 463	193 592	194 838	196 647	200 595	200 600	1 362 712
prosentteina suhteessa BKT:oon	1,14 %	1,32 %	1,34 %	1,35 %	1,34 %	1,34 %	1,35 %	1,33 %	1,34 %

Liite II – Monivuotinen rahoituskehys 2021–2027: enimmäismäärät ja enimmäismääriin sisältyvät rahoitusvälineet (käypinä hintoina)

(milj. euroa käypinä hintoina)

Maksusitoumusmäärärahat	Komission ehdotus	Parlamentin kanta							
	Yhteensä 2021–2027	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2021–2027
I. Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	187 370	32 935	33 562	34 555	34 601	35 167	36 037	36 539	243 395
II. Koheesio ja arvot	442 412	63 700	68 071	71 742	74 084	76 601	81 084	81 235	516 517
josta: Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	373 000	55 335	57 052	58 899	60 799	62 756	64 776	66 918	426 534
III. Luonnonvarat ja ympäristö	378 920	61 316	62 544	63 804	65 099	66 424	67 785	69 174	456 146
IV. Muuttoliike ja rajaturvallisuus	34 902	3 425	4 751	5 084	5 455	5 658	5 936	6 140	36 448
V. Turvallisuus ja puolustus	27 515	3 397	3 545	3 559	3 743	4 091	4 439	5 098	27 872
VI. Naapurialueet ja muu maailma	123 002	16 308	16 709	17 242	17 923	18 788	19 878	21 188	128 036
VII. EU:n yleinen hallinto	85 287	11 024	11 385	11 819	12 235	12 532	12 949	13 343	85 287
josta: Toimielinten hallintomenot	66 028	8 625	8 877	9 197	9 496	9 663	9 951	10 219	66 028
MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	1 279 408	192 105	200 567	207 804	213 140	219 261	228 107	232 717	1 493 701
prosentteina suhteessa BKTL:oon	1,11 %	1,29 %	1,31 %	1,31 %	1,30 %	1,30 %	1,31 %	1,29 %	1,30 %

(milj. euroa käypinä hintoina)

	Komission ehdotus	Parlamentin kanta								
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2021–2027	
Maksusitoumusmäärärahat	Yhteensä 2021–2027									
MAKSUMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	1 246 263	184 743	190 843	205 790	211 144	216 728	222 569	228 739	1 460 556	
prosentteina suhteessa BKT:oon	1,08 %	1,24 %	1,24 %	1,30 %	1,29 %	1,28 %	1,28 %	1,27 %	1,27 %	
MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN ENIMMÄISMÄÄRIEN ULKOPUOLELLA										
Hätäapuvaraus	4 734	1 061	1 082	1 104	1 126	1 149	1 172	1 195	7 889	
Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)	1 578	212	216	221	225	230	234	239	1 578	
Euroopan unionin solidaarisuusrahasto (EUSR)	4 734	1 061	1 082	1 104	1 126	1 149	1 172	1 195	7 889	
Joustoväline	7 889	2 122	2 165	2 208	2 252	2 297	2 343	2 390	15 779	
Euroopan investointien vakautusjärjestely	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
Euroopan rauhanrahasto	10 500	800	1 050	1 300	1 550	1 800	2 000	2 000	10 500	
YHTEENSÄ MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN ENIMMÄISMÄÄRIEN ULKOPUOLELLA	29 434	5 256	5 596	5 937	6 279	6 624	6 921	7 019	43 633	
YHTEENSÄ RAHOITUSKEHYS + RAHOITUSKEHYKSEN ENIMMÄISMÄÄRIEN ULKOPUOLELLA	1 308 843	197 361	206 163	213 741	219 419	225 885	235 028	239 736	1 537 334	
prosentteina suhteessa BKT:oon	1,14 %	1,32 %	1,34 %	1,35 %	1,34 %	1,34 %	1,35 %	1,33 %	1,34 %	

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Liite III – Monivuotinen rahoituskehys 2021–2027: ohjelmakohtainen jako (vuoden 2018 hintoina)

Huom. Vertailun vuoksi taulukossa noudatetaan komission ehdotuksen mukaista yksittäisten EU:n ohjelmien rakennetta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisia muutoksia, joita voidaan pyytää näiden ohjelmien hyväksymiseen johtavan lainsäädäntömenettelyn aikana.

(milj. euroa – vuoden 2018 hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014–2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
I. Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	116 361	166 303	<u>216 010</u>
1. Tutkimus ja innovointi	69 787	91 028	<u>127 537</u>
Euroopan horisontti	64 674	83 491	<u>120 000</u>
Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelma	2 119	2 129	2 129
Kansainvälinen lämpöydinkooreaktori (ITER)	2 992	5 406	5 406
Muu	2	2	2
2. Euroopan strategiset investoinnit	31 886	44 375	<u>51 798</u>
InvestEU-rahasto	3 968	13 065	<u>14 065</u>
Verkkojen Eurooppa -väline (H1-rahoitusosuus yhteensä) <i>mukaan lukien:</i>	17 579	21 721	<u>28 083</u>
Verkkojen Eurooppa -väline – liikenne	12 393	11 384	<u>17 746</u>
Verkkojen Eurooppa -väline – energia	4 185	7 675	7 675
Verkkojen Eurooppa -väline – digitaalitalous	1 001	2 662	2 662
Digitaalinen Eurooppa -ohjelma	172	8 192	8 192
Muu	9 097	177	177
Erillisvirastot	1 069	1 220	<u>1 281</u>
3. Sisämarkkinat	5 100	5 672	<u>8 423</u>
Sisämarkkinaohjelma (ml. COSME)	3 547	3 630	<u>5 823</u>

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

(milj. euroa – vuoden 2018 hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014– 2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
EU:n petostentorjuntaohjelma	156	161	<u>322</u>
Veroyhteistyö (Fiscalis)	226	239	<u>300</u>
Tulliyhteistyö (CUSTOMS)	536	843	843
<u>Kestävä matkailu</u>			<u>300</u>
Muu	61	87	87
Erillisvirastot	575	714	<u>748</u>
4. Avaruus	11 502	14 404	<u>15 225</u>
Euroopan avaruusohjelma	11 308	14 196	<u>15 017</u>
Erillisvirastot	194	208	208
Liikkumavara	- 1 913	10 824	<u>13 026</u>
II. Koheesio ja arvot	387 250	391 974	<u>457 540</u>
5. Aluekehitys ja koheesio	272 647	242 209	<u>272 647</u>
EAKR + koheesiorahasto mukaan lukien:	272 411	241 996	<u>272 411</u>
<i>Euroopan aluekehitysrahasto</i>	196 564	200 622	
<i>Koheesiorahasto</i>	75 848	41 374	
<i>Josta rahoitusosuus Verkkojen Eurooppa -välineeseen – liikenne</i>	11 487	10 000	
Tuki Kyproksen turkkilaisyhteisölle	236	213	<u>236</u>
6. Talous- ja rahaliitto	273	22 281	22 281
Uudistusten tukiohjelma	185	22 181	22 181
Euron suojaaminen väärentämiseltä	7	7	7
Muu	81	93	93

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

(milj. euroa – vuoden 2018 hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014–2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
7. Investointi ihmisiin, sosiaalinen koheesio ja arvot	115 729	123 466	<u>157 612</u>
Euroopan sosiaalirahasto+ <i>(mukaan lukien 5,9 miljardia euroa lapsitakuuta varten)</i>	96 216	89 688	<u>106 781</u>
Josta terveys, työllisyys ja sosiaalinen innovointi	1 075	1 042	<u>1 095</u>
Erasmus+	13 699	26 368	<u>41 097</u>
Euroopan solidaarisuusjoukot	373	1 113	1 113
Luova Eurooppa	1 403	1 642	<u>2 806</u>
Oikeusala	316	271	<u>316</u>
Perusoikeudet ja arvot, <i>mukaan lukien vähintään 500 miljoonaa euroa unionin arvoja koskevalle lohkolle</i>	594	570	<u>1 627</u>
Muu	1 158	1 185	1 185
Erillisvirastot	1 971	2 629	<u>2 687</u>
Liikkumavara	- 1 399	4 018	<u>4 999</u>
III. Luonnonvarat ja ympäristö	399 608	336 623	<u>404 718</u>
8. Maatalous ja meripolitiikka	390 155	330 724	<u>391 198</u>
Maataloustukirahasto + maaseuturahasto mukaan lukien:	382 855	324 284	<u>383 255</u>
Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)	286 143	254 247	
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)	96 712	70 037	
Euroopan meri- ja kalatalousrahasto	6 243	5 448	<u>6 867</u>
Muu	962	878	<u>962</u>
Erillisvirastot	95	113	113

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

(milj. euroa – vuoden 2018 hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014– 2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
9. Ympäristö ja ilmastotoimet	3 492	5 085	<u>11 520</u>
Ympäristön ja ilmastotoimien ohjelma (Life)	3 221	4 828	<u>6 442</u>
<u>Oikeudenmukaisen energiasiirtymän rahasto</u>			<u>4 800</u>
Erillisvirastot	272	257	<u>278</u>
Liikkumavara	5 960	814	<u>1 999</u>
IV. Muuttoliike ja rajaturvallisuus	10 051	30 829	<u>32 194</u>
10. Muuttoliike	7 180	9 972	<u>10 314</u>
Turvapaikka- ja maahanmuuttorahasto	6 745	9 205	9 205
Erillisvirastot (*)	435	768	<u>1 109</u>
11. Rajaturvallisuus	5 492	18 824	<u>19 848</u>
Yhdenntetyn rajaturvallisuuden rahasto	2 773	8 237	8 237
Erillisvirastot (*)	2 720	10 587	<u>11 611</u>
Liikkumavara	- 2 621	2 033	2 033
V. Turvallisuus ja puolustus	1 964	24 323	<u>24 639</u>
12. Turvallisuus	3 455	4 255	<u>4 571</u>
Sisäisen turvallisuuden rahasto	1 200	2 210	2 210
Ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto mukaan lukien:	1 359	1 045	<u>1 359</u>
Ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto (Liettua)	459	490	<u>692</u>
Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto (ml. Bulgaria ja Slovakia)	900	555	<u>667</u>
Erillisvirastot	896	1 001	<u>1 002</u>

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

(milj. euroa – vuoden 2018 hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014– 2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
13. Puolustus	575	17 220	17 220
Euroopan puolustusrahasto	575	11 453	11 453
Sotilaallinen liikkuvuus	0	5 767	5 767
14. Kriisinhallinta	1 222	1 242	1 242
Unionin pelastuspalvelumekanismi (rescEU)	560	1 242	1 242
Muu	662	p.m.	p.m.
Liikkumavara	- 3 289	1 606	1 606
VI. Naapurialueet ja muu maailma	96 295	108 929	<u>113 386</u>
15. Ulkoiset toimet	85 313	93 150	<u>96 809</u>
<u>Väline(et), jo(i)lla tuetaan naapuruus- ja kehitys-</u> <u>politiikkaa, mukaan lukien EKR:n seuraaja ja</u> <u>Afriikkaa koskeva investointiohjelma</u>	71 767	79 216	<u>82 716</u>
Humanitaarinen apu	8 729	9 760	9 760
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	2 101	2 649	2 649
Merentakaiset maat ja alueet (mukaan lukien Grönlanti)	594	444	<u>594</u>
Muu	801	949	949
Erillisvirastot	144	132	<u>141</u>
16. Liittymistä valmisteleva tuki	13 010	12 865	<u>13 010</u>
Liittymistä valmisteleva tuki	13 010	12 865	<u>13 010</u>
Liikkumavara	- 2 027	2 913	<u>3 567</u>

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

(milj. euroa – vuoden 2018 hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014–2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
VII. EU:n yleinen hallinto	70 791	75 602	75 602
Eurooppa-koulut ja eläkkeet	14 047	17 055	17 055
Toimielinten hallintomenot	56 744	58 547	58 547
YHTEENSÄ	1 082 320	1 134 583	<u>1 324 089</u>
% BKTL:sta (EU27)	1,16 %	1,11 %	<u>1,30 %</u>

(*) EP:n erillisvirastoille kohdentamaan määrään klustereissa 10 ja 11 sisältyy Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto ja eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevien 12. syyskuuta 2018 annettujen komission ehdotusten rahoitusvaikutus.

Liite IV – Monivuotinen rahoituskehys 2021–2027: ohjelmakohtainen jako (käypinä hintoina)

(milj. euroa käypinä hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014–2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
I. Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	114 538	187 370	<u>243 395</u>
1. Tutkimus ja innovointi	68 675	102 573	<u>143 721</u>
Euroopan horisontti	63 679	94 100	<u>135 248</u>
Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelma	2 085	2 400	2 400
Kansainvälinen lämpöydinkooreaktori (ITER)	2 910	6 070	6 070
Muu	1	3	3
2. Euroopan strategiset investoinnit	31 439	49 973	<u>58 340</u>
InvestEU-rahasto	3 909	14 725	<u>15 852</u>
Verkkojen Eurooppa -väline (H1-rahoitusosuus yhteensä)	17 435	24 480	<u>31 651</u>
<i>mukaan lukien:</i>			
Verkkojen Eurooppa -väline – liikenne	12 281	12 830	<u>20 001</u>

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

(milj. euroa käypinä hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014– 2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
Verkojen Eurooppa -väline – energia	4 163	8 650	8 650
Verkojen Eurooppa -väline – digitaalitalous	991	3 000	3 000
Digitaalinen Eurooppa -ohjelma	169	9 194	9 194
Muu	8 872	200	200
Erillisvirastot	1 053	1 374	<u>1 444</u>
3. Sisämarkkinat	5 017	6 391	<u>9 494</u>
Sisämarkkinaohjelma (ml. COSME)	3 485	4 089	<u>6 563</u>
EU:n petostentorjuntaohjelma	153	181	<u>363</u>
Veroyhteistyö (Fiscalis)	222	270	<u>339</u>
Tulliyhteistyö (CUSTOMS)	526	950	950
<u>Kestävä matkailu</u>			<u>338</u>
Muu	59	98	98
Erillisvirastot	572	804	<u>843</u>
4. Avaruus	11 274	16 235	<u>17 160</u>
Euroopan avaruusohjelma	11 084	16 000	<u>16 925</u>
Erillisvirastot	190	235	235
Liikkumavara	- 1 866	12 198	<u>14 680</u>
II. Koheesio ja arvot	380 738	442 412	<u>516 517</u>
5. Aluekehitys ja koheesio	268 218	273 240	<u>307 578</u>
EAKR + koheesiorahasto mukaan lukien:	267 987	273 000	<u>307 312</u>
Euroopan aluekehitysrahasto	193 398	226 308	

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

(milj. euroa käypinä hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014– 2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
Koheesiorahasto	74 589	46 692	
Josta rahoitusosuus Verkkojen Eurooppa -välineeseen – liikenne	11 306	11 285	
Tuki Kyproksen turkkilaisyhteisölle	231	240	266
6. Talous- ja rahaliitto	275	25 113	25 113
Uudistusten tukiohjelma	188	25 000	25 000
Euron suojaaminen väärentämiseltä	7	8	8
Muu	79	105	105
7. Investointi ihmisiin, sosiaalinen koheesio ja arvot	113 636	139 530	178 192
Euroopan sosiaalirahasto+ (<u>mukaan lukien 5,9 mil- jardia euroa vuoden 2018 hintoina lapsitakuuta varten</u>)	94 382	101 174	120 457
Josta terveys, työllisyys ja sosiaalinen innovointi	1 055	1 174	1 234
Erasmus+	13 536	30 000	46 758
Euroopan solidaarisuusjoukot	378	1 260	1 260
Luova Eurooppa	1 381	1 850	3 162
Oikeusala		305	356
Perusoikeudet ja arvot, <u>mukaan lukien vähintään 500 miljoonaa euroa vuoden 2018 hintoina unionin arvoja koskevalle lohkolle</u>		642	1 834
Muu	1 131	1 334	1 334
Erillisvirastot	1 936	2 965	3 030
Liikkumavara	- 1 391	4 528	5 634

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

(milj. euroa käypinä hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014– 2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
III. Luonnonvarat ja ympäristö	391 849	378 920	<u>456 146</u>
8. Maatalous ja meripolitiikka	382 608	372 264	<u>440 898</u>
Maataloustukirahasto + maaseuturahasto mukaan lukien:	375 429	365 006	<u>431 946</u>
<i>Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)</i>	280 351	286 195	
<i>Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)</i>	95 078	78 811	
Euroopan meri- ja kalatalousrahasto	6 139	6 140	<u>7 739</u>
Muu	946	990	<u>1 085</u>
Erillisvirastot	94	128	128
9. Ympäristö ja ilmastotoimet	3 437	5 739	<u>12 995</u>
Ympäristön ja ilmastotoimien ohjelma (Life)	3 170	5 450	<u>7 272</u>
<u>Oikeudenmukaisen energiasiirtymän rahasto</u>			<u>5 410</u>
Erillisvirastot	267	289	<u>313</u>
Liikkumavara	5 804	918	<u>2 254</u>
IV. Muuttoliike ja rajaturvallisuus	9 929	34 902	<u>36 448</u>
10. Muuttoliike	7 085	11 280	<u>11 665</u>
Turvapaikka- ja maahanmuuttorahasto	6 650	10 415	10 415
Erillisvirastot (*)	435	865	<u>1 250</u>
11. Rajaturvallisuus	5 439	21 331	<u>22 493</u>
Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto	2 734	9 318	9 318
Erillisvirastot (*)	2 704	12 013	<u>13 175</u>
Liikkumavara	- 2 595	2 291	2 291

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

(milj. euroa käypinä hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014– 2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
V. Turvallisuus ja puolustus	1 941	27 515	<u>27 872</u>
12. Turvallisuus	3 394	4 806	<u>5 162</u>
Sisäisen turvallisuuden rahasto	1 179	2 500	2 500
Ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto mukaan lukien:	1 334	1 178	<u>1 533</u>
Ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto (Liettua)	451	552	<u>780</u>
Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto (ml. Bulgaria ja Slovakia)	883	626	<u>753</u>
Erillisvirastot	882	1 128	<u>1 129</u>
13. Puolustus	590	19 500	19 500
Euroopan puolustusrahasto	590	13 000	13 000
Sotilaallinen liikkuvuus	0	6 500	6 500
14. Kriisinhallinta	1 209	1 400	1 400
Unionin pelastuspalvelumekanismi (rescEU)	561	1 400	1 400
Muu	648	p.m.	p.m.
Liikkumavara	- 3 253	1 809	1 809
VI. Naapurialueet ja muu maailma	93 381	123 002	<u>128 036</u>
15. Ulkoiset toimet	82 569	105 219	<u>109 352</u>
<u>Väline(et), jo(i)lla tuetaan naapuruus- ja kehitys- politiikkaa, mukaan lukien EKR:n seuraaja ja Afrikkaa koskeva investointiohjelma</u>	70 428	89 500	<u>93 454</u>
Humanitaarinen apu	8 561	11 000	11 000
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	2 066	3 000	3 000
Merentakaiset maat ja alueet (mukaan lukien Grönlanti)	582	500	<u>669</u>

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

(milj. euroa käypinä hintoina)

	Monivuotinen rahoituskehys 2014– 2020 (EU27 + EKR)	Komission ehdotus 2021–2027	Parlamentin kanta 2021–2027
Muu	790	1 070	1 070
Erillisvirastot	141	149	159
16. Liittymistä valmisteleva tuki	12 799	14 500	<u>14 663</u>
Liittymistä valmisteleva tuki	12 799	14 500	<u>14 663</u>
Liikkumavara	- 1 987	3 283	<u>4 020</u>
VII. EU:n yleinen hallinto	69 584	85 287	85 287
Eurooppa-koulut ja eläkkeet	13 823	19 259	19 259
Toimielinten hallintomenot	55 761	66 028	66 028
YHTEENSÄ	1 061 960	1 279 408	<u>1 493 701</u>
% BKTL:sta (EU27)	1,16 %	1,11 %	<u>1,30 %</u>

(*) EP:n erillisvirastoille kohdentamaan määrään klustereissa 10 ja 11 sisältyy Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirastoa ja eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevien 12. syyskuuta 2018 annettujen komission ehdotusten rahoitusvaikutus.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN PARLAMENTTI

P8_TA(2018)0440

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotto tuen antamiseksi Latvialle

Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta tuen antamiseksi Latvialle (COM(2018)0658 – C8-0416/2018 – 2018/2230(BUD))

(2020/C 363/26)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2018)0658 – C8-0416/2018),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11. marraskuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002 ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta 2. joulukuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 10 artiklan,
  - ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2. joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen ⁽³⁾ ja erityisesti sen 11 kohdan,
  - ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan kirjeen,
  - ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A8-0357/2018),
1. suhtautuu päätökseen myönteisesti ja pitää sitä merkinä unionin solidaarisuudesta luonnonkatastrofeista kärsineitä unionin kansalaisia ja alueita kohtaan;
  2. korostaa, että on tarpeen myöntää luonnonkatastrofeista vuonna 2017 kärsineille unionin alueille kiireellisesti taloudellista apua Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta;
  3. antaa tukensa jäsenvaltioille, jotka hyödyntävät Euroopan rakenne- ja investointirahastoja katastrofien koettelemien alueiden jälleenrakentamiseen; kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioiden tätä tarkoitusta varten pyytämää kumppanuussopimusten määrärahojen uudelleen kohdentamista ja hyväksymään sen pikaisesti;

⁽¹⁾ EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3.

⁽²⁾ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884.

⁽³⁾ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

4. kehottaa jäsenvaltioita käyttämään rahastosta myönnetyn rahoitusosuuden avoimesti ja takaamaan varojen oikeudenmukaisen jakautumisen kärsimään joutuneilla alueilla;
  5. hyväksyy tämän päätöslauselman liitteenä olevan päätöksen;
  6. kehottaa puhemiestä allekirjoittamaan päätöksen neuvoston puheenjohtajan kanssa ja huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;
  7. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman liitteineen neuvostolle ja komissiolle.
-

Tiistai 13. marraskuuta 2018

LIITE

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta tuen antamiseksi Latvialle

(Tätä liitettä ei esitetä tässä, koska se vastaa lopullista säädöstä, päätöstä (EU) 2018/1859.)

Tiistai 13. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0442

Energiatehokkuus ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 13. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (COM(2016)0761 – C8-0498/2016 – 2016/0376(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: ensimmäinen käsittely)

(2020/C 363/27)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2016)0761),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 194 artiklan 2 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0498/2016),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
  - ottaa huomioon pöytäkirjan N:o 1 kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa,
  - ottaa huomioon pöytäkirjan N:o 2 toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta,
  - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 26. huhtikuuta 2017 antaman lausunnon ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon alueiden komitean 13. heinäkuuta 2017 antaman lausunnon ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 69 f artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 29. kesäkuuta 2018 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
  - ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan mietinnön sekä ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan lausunnon (A8-0391/2017),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan ⁽³⁾;
  2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
  3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

P8_TC1-COD(2016)0376

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 13. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/... antamiseksi energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, direktiiviä (EU) 2018/2002.)

⁽¹⁾ EUVL C 246, 28.7.2017, s. 42.

⁽²⁾ EUVL C 342, 12.10.2017, s. 119.

⁽³⁾ Tämä kanta korvaa 17. tammikuuta 2018 hyväksytyt tarkistukset (Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0010).

Tiistai 13. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0443

Energiaunionin hallinto ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 13. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi energiaunionin hallinnosta, direktiivin 94/22/EY, direktiivin 98/70/EY, direktiivin 2009/31/EY, asetuksen (EY) N:o 663/2009, asetuksen (EY) N:o 715/2009, direktiivin 2009/73/EY, neuvoston direktiivin 2009/119/EY, direktiivin 2010/31/EU, direktiivin 2012/27/EU, direktiivin 2013/30/EU ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta (COM(2016)0759 – C8-0497/2016 – 2016/0375(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: ensimmäinen käsittely)

(2020/C 363/28)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2016)0759),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 192 artiklan 1 kohdan sekä 194 artiklan 2 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0497/2016),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
  - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 26. huhtikuuta 2017 antaman lausunnon ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon alueiden komitean 13. heinäkuuta 2017 antaman lausunnon ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 69 f artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 29. kesäkuuta 2018 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
  - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan sekä teollisuus-, tutkimus- ja energiavalokunnan työjärjestyksen 55 artiklan mukaisesti järjestämän yhteisen käsittelyn,
  - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan ja teollisuus-, tutkimus- ja energiavalokunnan mietinnön sekä maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon (A8-0402/2017),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan ⁽³⁾;
  2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
  3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

⁽¹⁾ EUVL C 246, 28.7.2017, s. 34.

⁽²⁾ EUVL C 342, 12.10.2017, s. 111.

⁽³⁾ Tämä kanta korvaa 17. tammikuuta 2018 hyväksytyt tarkistukset (Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0011).

Tiistai 13. marraskuuta 2018

P8_TC1-COD(2016)0375

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 13. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/... antamiseksi energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, asetusta (EU) 2018/1999.)

Tiistai 13. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0444

Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistäminen ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 13. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (uudelleenlaadittu) (COM(2016)0767 – C8-0500/2016 – 2016/0382(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: uudelleenlaatiminen)

(2020/C 363/29)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2016)0767),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 194 artiklan 2 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0500/2016),
  - ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan lausunnon ehdotetusta oikeusperustasta,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
  - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 26. huhtikuuta 2017 antaman lausunnon ⁽¹⁾,
  - on kuullut alueiden komiteaa,
  - ottaa huomioon säädösten uudelleenlaatimistekniikan järjestelmällisestä käytöstä 28. marraskuuta 2001 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohdan mukaisesti osoittaman 20. lokakuuta 2017 päivätyn kirjeen,
  - ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 69 f artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 26. kesäkuuta 2018 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 104, 59 ja 39 artiklan,
  - ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan mietinnön sekä kehitysvaliokunnan, ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan, maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan ja vetoisuusvaliokunnan lausunnot (A8-0392/2017),
- A. toteaa, että Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvonantajan ryhmän mukaan komission ehdotus ei sisällä muita sisällöllisiä muutoksia kuin ne, jotka siinä on sellaisiksi yksilöity, ja siinä ainoastaan kodifioidaan aikaisemman säädöksen muuttumattomina säilyvät säännökset näiden muutosten kanssa säännösten asiasisältöä muuttamatta;

⁽¹⁾ EUVL C 246, 28.7.2017, s. 55.

⁽²⁾ EYVL C 77, 28.3.2002, s. 1.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan ⁽¹⁾ ja ottaa huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvoa-antavan ryhmän suositukset;
2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

P8_TC1-COD(2016)0382

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 13. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/... antamiseksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, direktiiviä (EU) 2018/2001.)

⁽¹⁾ Tämä kanta korvaa 17. tammikuuta 2018 hyväksytyt tarkistukset (Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0009).

Tiistai 13. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0445

Adrianmeren pienten pelagisten lajien kantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskeva monivuotinen suunnitelma ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 13. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Adrianmeren pienten pelagisten lajien kantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta (COM(2017)0097 – C8-0095/2017 – 2017/0043(COD))

(Tavallinen lainsäätämisympäristö: ensimmäinen käsittely)

(2020/C 363/30)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2017)0097),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 43 artiklan 2 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0095/2017),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
  - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 31. toukokuuta 2017 antaman lausunnon ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
  - ottaa huomioon kalatalousvaliokunnan mietinnön ja ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan lausunnon (A8-0337/2018),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
  2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
  3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

P8_TC1-COD(2017)0043

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 13. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/... antamiseksi Adrianmeren pienten pelagisten lajien kantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 43 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

⁽¹⁾ EUVL C 288, 31.8.2017, s. 68.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yhteisen kalastuspolitiikan olisi edistettävä meriympäristön suojelua, kaikkien kaupallisesti hyödynnettävien lajien kestävää hoitoa ja erityisesti ympäristön hyvän tilan saavuttamista vuoteen 2020 mennessä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/56/EY ⁽³⁾ 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti **sekä lajien ja luontotyyppien suotuisaa suojelun tasoa neuvoston direktiivin 92/43/ETY ⁽⁴⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/147/EY ⁽⁵⁾ mukaisesti.** [tarkistus 1]
- (1a) **New Yorkissa vuonna 2015 pidetyssä Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen huippukokouksessa unioni ja sen jäsenvaltiot sitoutuivat sääntelemään vuoteen 2020 mennessä tehokkaasti pyyntiä ja tekemään lopun liikakalastuksesta, laittomasta, ilmoittamattomasta ja sääntelemättömästä kalastuksesta sekä tuhoisista kalastuskäytännöistä ja panemaan täytäntöön tieteeseen perustuvia hoitosuunnitelmia kalakantojen elvyttämiseksi mahdollisimman nopeasti vähintään sellaisille tasoille, joilla voidaan saavuttaa näiden kantojen biologisten ominaisuuksien mukainen kestävä enimmäistuotto.** [tarkistus 2]
- (2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1380/2013 ⁽⁶⁾ vahvistetaan yhteisen kalastuspolitiikan säännöt unionin kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti. Yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteina on muun muassa varmistaa, että kalastus ja vesiviljely ovat ekologisesti, **taloudellisesti ja sosiaalisesti** kestäviä pitkällä aikavälillä, soveltaa kalastuksenhoitoon ennalta varautuvaa lähestymistapaa ja ottaa kalastuksenhoidossa käyttöön ekosysteemilähtöinen toimintatapa. [tarkistus 3]
- (2a) **Parhaisiin käytettävissä oleviin tieteellisiin lausuntoihin perustuvaan kalastuksenhoitoon tarvitaan asetuksen (EU) N:o 1380/2013 mukaisesti yhdenmukaistettuja, luotettavia ja täsmällisiä tietokokonaisuuksia.** [tarkistus 4]
- (3) Tieteellis-teknis-taloudellisen kalastuskomitean (STECF) ja Välimeren yleisen kalastuskomission neuvoa-antavan tieteellisen komitean (GFCM–SAC) tieteellisistä lausunnoista on ilmennyt, että sardelli- ja sardiinikantojen hyödyntäminen Adrianmerellä ylittää kestävän enimmäistuoton saavuttamisen edellyttämät tasot.
- (3 a) **Adrianmeri on Välimeren tärkeä osa-alue, jonka osuus Välimeren kokonaissaaliin arvosta on noin kolmasosa.** [tarkistus 5]
- (4) Vaikka Adrianmeren sardelli- ja sardiinikantoja hoidetaan sekä kansainvälisen hoitosuunnitelman mukaan GFCM:n puitteissa että neuvoston asetuksen (EY) N:o 1967/2006 ⁽⁷⁾ nojalla hyväksytyjen kansallisten hoitosuunnitelmien mukaan, niitä kalastetaan edelleen liikaa, ja nykyisiä hoitotoimenpiteitä pidetään riittämättöminä sille, että kestävä enimmäistuotto saavutettaisiin vuoteen 2020 mennessä. Jäsenvaltiot ja sidosryhmät ovat ilmaisseet kannattavansa kyseistä kahta kantaa koskevien hoitosuunnitelmien laatimista ja toteuttamista unionin tasolla.

⁽¹⁾ EUVL C 288, 31.8.2017, s. 68.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 13. marraskuuta 2018.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/56/EY, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (meristrategiadirektiivi) (EUVL L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁽⁴⁾ Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen elämistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1380/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen 2004/585/EY kumoamisesta (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 22).

⁽⁷⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1967/2006, annettu 21 päivänä joulukuuta 2006, kalavarojen kestävää hyödyntämistä koskevista hoitotoimenpiteistä Välimerellä, asetuksen (ETY) N:o 2847/93 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1626/94 kumoamisesta (Välimeri-asetus) (EUVL L 36, 8.2.2007, s. 6).

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- (4 a) **Vuonna 2016 täytäntöönpannuilla hoitosuunnitelmissa ja käyttöön otetuilla teknisillä toimenpiteillä on tarkoitus vaikuttaa kalakantoihin, ja niitä on analysoitu ja ne on otettava huomioon laadittaessa alueen pelagisia kantoja koskevia monivuotisia suunnitelmia.** [tarkistus 6]
- (4 b) **Pyynniltä välttyneen kannan vähimmäismäärää koskevan lähestymistavan käyttöönotto edellyttää, että biologiseen näytteenottoon ja tutkimuskäytäntöihin tehdään muutoksia, mikä vie aikaa ja edellyttää sen vuoksi siirtymäaikaa ennen kuin se voidaan panna täytäntöön.** [tarkistus 99]
- (5) Adrianmeren pieniin pelagisiin lajeihin nykyisin sovellettavat hoitotoimenpiteet koskevat vesialueille pääsyä, pyyntiponnistuksen valvontaa ja pyydysten käyttöä sääteleviä teknisiä toimenpiteitä. Tieteellisten lausuntojen mukaan saaliiden valvonta on tarkoituksenmukaisin keino kalastuskuolevuuden mukauttamiseksi ja se olisi nykyisiä tehokkaampi kalastuksen hoidon väline pienillä pelagisilla lajeilla (†). [tarkistus 7]
- (6) Yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi olisi hyväksyttävä tarpeen mukaan minkälaisina yhdistelminä tahansa useampia säilyttämistoimenpiteitä, joihin kuuluvat muun muassa monivuotiset suunnitelmat ja tekniset toimenpiteet ja kalastusmahdollisuuksien määrittäminen ja jakaminen. [tarkistus 8]
- (6 a) **Adrianmeren pienten pelagisten lajien kalastuksella erityisesti maantieteellisellä osa-alueilla 17 ja 18 on erittäin tärkeä sosioekonominen vaikutus jäsenvaltioiden rannikkoyhteisöjen elinkeinolle ja tulevaisuudelle.** [tarkistus 9]
- (6 b) **Yhteisen kalastuspolitiikan periaatteiden ja tavoitteiden sekä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 18 artiklan mukaisesti alueellistamista olisi sovellettava sellaisten toimenpiteiden hyväksymiseen ja toteuttamiseen, joissa otetaan huomioon kunkin kalastusalueen erityispiirteet ja joilla suojellaan niiden ympäristöolosuhteita.** [tarkistus 10]
- (6 c) **Kalastusmahdollisuudet olisi jaettava asetuksen (EU) N:o 1380/2013 17 artiklan periaatteiden mukaisesti noudattaen avoimia ja tasapuolisia perusteita, ympäristöön liittyvät, sosiaaliset ja taloudelliset perusteet mukaan luettuina. Ne olisi myös jaettava tasapuolisesti kalastuksen eri osa-alueiden, kuten perinteisen kalastuksen ja pienimuotoisen kalastuksen, kesken. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi tarjottava kannustimia kalastusalueille, jotka käyttävät valikoivia kalastusvälineitä tai kalastustekniikoita, joilla on vähäinen ympäristövaikutus.** [tarkistus 11]
- (7) Asetuksen (EU) N:o 1380/2013 9 ja 10 artiklan mukaisesti monivuotisten suunnitelmien olisi perustuttava **parhaisiin käytettävissä oleviin** tieteellisiin, teknisiin ja taloudellisiin lausuntoihin ja suunnitelmiin olisi sisällyttävä tavoitteita, määrällisiä tavoitteita selvine aikarajoineen, säilyttämisen viitearvoja, **purkamisvelvoitetta koskevien säilyttämistoimenpiteiden ja teknisten toimenpiteiden tavoitteita sekä toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on välttää tai mahdollisimman pitkälle vähentää tahattomia saaliita**, ja suojatoimenpiteitä. [tarkistus 12]
- (8) Monivuotisella suunnitelmalla olisi pyrittävä edistämään yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden toteutumista, erityisesti **kalakantojen palauttamista** kestäväen enimmäistuoton (MSY) takaavaa **biomassatasoa suuremmaksi, purkamisvelvoitteen täytäntöönpanoa**, kalastusalan kehittymistä kestäväksi ja kalastuksen hoidon tehokkaan kehityksen luomista. [tarkistus 13]
- (8 a) **Tätä asetusta ei saisi pitää muiden monivuotisten suunnitelmien ennakkotapauksena Välimerellä, ellei toisin säädetä.** [tarkistus 14]
- (8 b) **Monivuotisessa suunnitelmassa olisi aikaraja huomioon ottaen löydettävä aina tasapaino saavutettavissa olevan tuloksen ja sosioekonomisen vaikutuksen välillä.** [tarkistus 15]

(†) Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries (STECF): Assessment of Mediterranean Sea stocks — part 2 (STECF-11-14) (STECF:n arvio Välimeren kannoista — osa 2).

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- (9) Lisäksi asetuksen (EU) N:o 1380/2013 15 artiklalla otettiin käyttöön purkamisvelvoite, joka koskee myös kaikkia niiden lajien saaliita, joihin sovelletaan asetuksen (EY) N:o 1967/2006 liitteessä III määriteltyjä vähimmäiskokoja. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 15 artiklan 1 kohdassa säädetään, komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 1392/2014⁽¹⁾ vahvistettiin kolmivuotinen poisheittämissuunnitelma, jossa säädetään de minimis -poikkeuksesta sardellin, sardiinin, makrillin ja piikkimakrillin purkamisvelvoitteen osalta Adrianmerellä. Purkamisvelvoitteen täytäntöönpanossa on aiheellista jatkaa delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 1392/2014 vahvistettujen toimenpiteiden voimassaoloa sisällyttämällä niitä koskevat asetuksen säännökset monivuotiseen suunnitelmaan.
- (10) Ekosysteemilähtöisen toimintatavan mukaisesti **tällä suunnitelmalla olisi myös edistettävä ympäristön hyvän tilan saavuttamista direktiivin 2008/56/EY mukaisesti, ja** esitetyn kalastuksenhoidon yhteydessä on tarkasteltava kyseisen direktiivin liitteessä I esitettyjä kuvaajia 1, 4 ja 6. **Tällä suunnitelmalla olisi myös edistettävä luontotyyppien ja eläin- ja kasvilajien suotuisan suojelun tason saavuttamista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/147/EY ja neuvoston direktiivin 92/43/ETY mukaisesti.**[tarkistus 16]
- (11) ~~Asetuksen (EU) N:o 1380/2013 16 artiklan 4 kohdassa edellytetään, että kalastusmahdollisuudet määritellään monivuotisissa suunnitelmissa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti. [tarkistus 17]~~
- (12) On aiheellista vahvistaa kalastuskuolevuustavoite (F), joka vastaa kestävän enimmäistuoton (MSY) saavuttamisen ja ylläpitämisen tavoitetta, niiden arvojen vaihteluväleinä, jotka mahdollistavat kestävän enimmäistuoton (F_{MSY}) saavuttamisen. Nämä **parhaisiin käytettävissä oleviin** tieteellisiin lausuntoihin perustuvat vaihteluvälit ovat tarpeen, jotta voidaan joustavasti ottaa huomioon tieteellisten lausuntojen kehitys, edistää purkamisvelvoitteen täytäntöönpanoa ja ottaa huomioon sekakalastusten ominaispiirteet. ~~Tieteellis-teknis-taloudellisen kalastuskomitean Tieteellis-teknis-taloudellinen kalastuskomitea (STECF) on laskenut laskemat F_{MSY} -arvojen vaihteluvälit on johdettu niistä, (2). Tämän suunnitelman pohjalta ne johdetaan siten, että niistä aiheutuu~~ pitkän aikavälin tuottoon ~~aiheutuu~~ enintään 5 prosentin vähennys kestävään enimmäistuottoon verrattuna~~(4)~~. Lisäksi vaihteluvälän yläraja on asetettu niin, että todennäköisyys kannan alenemisesta B_{lim} -arvoa pienemmäksi on enintään 5 prosenttia. [tarkistus 18]
- (13) **Monivuotisen suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi kunkin lajin tavoitteena olisi oltava SSBpa-arvo. Korkeamman tavoitteen asettaminen** Kalastusmahdollisuuksien määrittelemiseksi olisi F_{MSY} arvon vaihteluväleille vahvistettava yläraja normaalikäyttöä varten ja, jos asianomaisen kannan tilan katsotaan olevan hyvä, korkeampi yläraja tietyissä tapauksissa varten. Kalastusmahdollisuuksien asettaminen korkeampaan ylärajaan asti saisi olla mahdollista vain, jos se on tieteellisten lausuntojen tai tieteellisen näytön perusteella tarpeen tässä asetuksessa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi sekakalastuksessa tai jos se on tarpeen lajien sisäisestä tai niiden välisestä vuorovaikutuksesta kannalle aiheutuvan haitan välttämiseksi ~~taikka kalastusmahdollisuuksien vuotuisten vaihtelujen rajoittamiseksi~~ **tai jos yksi pienten pelagisten lajien kannoista on alle SSBlim-arvon.** [tarkistus 19]
- (14) Jos kestävään enimmäistuottoon liittyvät tavoitteet eivät ole käytettävissä, olisi sovellettava ennalta varautuvaa lähestymistapaa.
- (15) Niiden kantojen osalta, joille kyseiset tavoitteet ovat käytettävissä, sekä **Suojatoimenpiteiden** soveltamiseksi on tarpeen vahvistaa säilyttämisen viitearvot, jotka ilmaistaan sardelli- ja sardiinikantojen $MSY B_{trigger}$ and B_{lim} arvoina **pienten pelagisten lajien SSBlim- ja SSBpa-viitearvona.** Jos kannat ovat $MSY B_{trigger}$ arvoa pienemmät, kalastuskuolevuutta olisi alennettava F_{MSY} arvoa pienemmäksi. **SSBlim-viitearvoa pienemmät, olisi hyväksyttävä asianmukaisia korjaavia toimenpiteitä, joilla edistetään asianomaisen kannan nopeaa palauttamista SSBpa-viitearvon yltävälle tasolle.** [tarkistus 20]

(1) Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1392/2014, annettu 20 päivänä lokakuuta 2014, poisheittämissuunnitelmasta Välimerellä harjoitettavaa tietyjen pienten pelagisten lajien kalastusta varten (EUVL L 370, 30.12.2014, s. 21).

(2) Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries (STECF) – Small pelagic stocks in the Adriatic Sea. Mediterranean assessments part 1 (STECF: Pienten pelagisten lajien kannat Adrianmerellä. Välimeri-arviot, osa 1) (STECF-15-14). 2015. [Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, EUR 27492 EN, JRC 97707, 52 s.] [The second part of this reference seems to be mistaken. OPOCE, please check.]

(4) Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries (STECF) – Small pelagic stocks in the Adriatic Sea. Mediterranean assessments part 1 (STECF: Pienten pelagisten lajien kannat Adrianmerellä. Välimeri-arviot, osa 1) (STECF-15-14). 2015. [Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, EUR 27492 EN, JRC 97707, 52 s.] [The second part of this reference seems to be mistaken. OPOCE, please check.]

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- (16) ~~Siltä varalta, että kannan koko pienenee B_{lim} -viitearvoa pienemmäksi, olisi otettava käyttöön muita suojatoimenpiteitä. Suojatoimenpiteisiin olisi sisällyttävä kalastusmahdollisuuksien vähentäminen sekä erityisiä säilyttämistoimenpiteitä, jos kanta on tieteellisten lausuntojen mukaan uhattuna. Näitä toimenpiteitä olisi tarvittaessa täydennettävä muilla toimenpiteillä, kuten asetuksen (EU) N:o 1380/2013 12 artiklan mukaisilla komission toimenpiteillä tai asetuksen (EU) N:o 1380/2013 13 artiklan mukaisilla jäsenvaltioiden toimenpiteillä.~~ [tarkistus 21]
- (17) Niiden kantojen osalta, joille viitearvoja ei ole käytettävissä, olisi sovellettava ennalta varautuvaa lähestymistapaa **varautumisen periaatetta**. Sivusaaliina pyydyttyjen kantojen tapauksessa olisi silloin, kun niiden kutukannan varmassa vähimmäistasoista ei ole tieteellisiä lausuntoja, toteutettava erityisiä säilyttämistoimenpiteitä, jos korjaavat toimenpiteet ovat tieteellisten lausuntojen perusteella tarpeen. [tarkistus 22]
- (18) Asetuksen (EU) N:o 1380/2013 15 artiklan 1 kohdassa säädetyn purkamisveloitteen täytäntöönpanon mahdollistamiseksi suunnitelmassa olisi säädettävä ylimääräisistä hoitotoimenpiteistä, **erityisesti toimenpiteistä poisheittämisen asteittaiseksi lopettamiseksi, säilyttämisen vähimmäisviitekokoja pienempien kalojen laskemisesta sekä meriympäristöön kohdistuvien kalastustoiminnan kielteisten vaikutusten minimoimisesta ja mahdollisuuksien mukaan lopettamisesta**. Tällaiset toimenpiteet olisi vahvistettava delegoiduilla säädöksillä. [tarkistus 23]
- (18 a) **Kroatian, Italian ja Slovenian (korkean tason Adriatica-ryhmä) yhteinen suositus sekä kurenuottien teknisiä ominaisuuksia ja niiden vaikutuksia pohjakalojen kantaan koskeva tutkimus toimitettiin riippumattomille asiantuntijoille ja STECF:lle, jotka tarkistivat sen. Sen vuoksi on asianmukaista säätää asetuksen (EY) N:o 1967/2006 13 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa ja liitteessä II olevaa 2 kohtaa koskevasta poikkeuksesta.** [tarkistus 24]
- (19) Jäsenvaltioiden, joilla on välitön kalastushoitoetu, yhteisten suositusten toimittamiselle olisi vahvistettava määräaika, kuten asetuksessa (EU) N:o 1380/2013 edellytetään.
- (19 a) **Jos tieteellinen lausunto osoittaa, että virkistyskalastuksella on merkittävä vaikutus tietyn kalakannan kalastuskuolevuuteen, neuvoston olisi otettava tämä huomioon. Tätä varten neuvoston olisi voitava asettaa kaupallisille saaliille suurimmat sallitut saaliit (TAC:t), joissa otetaan huomioon virkistyskalastuksen määrä, ja/tai hyväksyä muita toimenpiteitä, joilla rajoitetaan virkistyskalastusta, kuten saalirajat ja rauhoitusajat.** [tarkistus 25]
- (20) Suunnitelmassa olisi säädettävä myös tietyistä delegoiduilla säädöksillä hyväksyttävistä teknisistä **sekä ajallisista ja alueellisista** liitännäistoimenpiteistä **ja otettava huomioon parhaat käytettävissä olevat tieteelliset tiedot** suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi erityisesti nuorten kalojen suojelun osalta tai valikoivuuden parantamiseksi. [tarkistus 26]
- (20 a) **Pienimuotoisessa kalastuksessa käytettäviä pyydyksiä, jotka perustuvat kalastusyhteisöissä muodostuneisiin perinteisiin käytäntöihin, olisi suojeltava määriteltäessä monivuotisesta suunnitelmasta tai sen mukaisesti hyväksytyistä delegoiduista säädöksistä johtuvia teknisiä toimenpiteitä.** [tarkistus 27]
- (21) Sen varmistamiseksi, että tässä asetuksessa säädettyjä toimenpiteitä noudatetaan täysimääräisesti, olisi toteutettava erityisiä valvontatoimenpiteitä, jotka täydentävät neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1224/2009⁽¹⁾ säädettyjä toimenpiteitä.

(1) Neuvoston asetus (EY) N:o 1224/2009, annettu 20 päivänä marraskuuta 2009, unionin valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, asetusten (EY) N:o 847/96, (EY) N:o 2371/2002, (EY) N:o 811/2004, (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 2115/2005, (EY) N:o 2166/2005, (EY) N:o 388/2006, (EY) N:o 509/2007, (EY) N:o 676/2007, (EY) N:o 1098/2007, (EY) N:o 1300/2008 ja (EY) N:o 1342/2008 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1627/94 ja (EY) N:o 1966/2006 kumoamisesta (EUVL L 343, 22.12.2009, s. 1).

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- (21 a) *Jotta teollisuus voi selvittää pyyntiponnistuksen vähentämistoimenpiteistä ja niistä johtuvasta yritysten ja merenkulkijoiden tulojen vähenemisestä, olisi säädettävä Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) asianmukaisen tuen ensisijaista käyttöoikeutta koskevista järjestelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 508/2014 mukaisesti ⁽¹⁾. [tarkistus 28]*
- (21 b) *Jotta varmistetaan täytäntöönpano, joka on johdonmukainen sosioekonomisten vaikutusten kanssa, on suotavaa yhtäältä myöntää poikkeuksia asetuksen (EU) N:o 508/2014 33 artiklassa tarkoitettujen väliaikaisten lopettamistoimenpiteiden määräaikoihin ja ulottaa täytäntöönpano ainoastaan tämän monivuotisen suunnitelman kattamiin aluksiin ja toisaalta sallia, että samat alukset voivat ottaa uudelleen käyttöön ja hyödyntää kyseisen asetuksen 34 artiklassa säädettyjen pysyvää lopettamista koskevia toimenpiteitä. [tarkistus 29]*
- (22) Koska Adrianmerellä pieniä pelagisia lajeja kalastavat alukset tekevät yleensä lyhyitä kalastusmatkoja, asetuksen (EY) N:o 1224/2009 17 artiklassa edellytetyn ennakoilmoituksen käyttöä olisi mukautettava siten, että ennakoilmoitukset on toimitettava vähintään ~~puoli puolituntia~~ tunteja ennen arvioitua satamaantuloaikaa. Kun otetaan huomioon hyvin pieniä kalamääriä koskevien kalastusmatkojen rajallinen vaikutus kyseisiin kantoihin, on kuitenkin aiheellista vahvistaa ennakoilmoitusten kynnysarvoksi, että aluksella on vähintään yksi tonni ~~sardellia tai sardiinia~~ **pieniä pelagisia lajeja**. [tarkistus 30]
- (23) Koska sähköisten valvonnan välineiden ansiosta kalastusta, erityisesti kalastustoiminnan spatiaalista jakautumista ja kantojen hyödyntämistä, voidaan valvoa paremmin ja oikea-aikaisemmin, asetuksen (EY) N:o 1224/2009 9 ja 15 artiklan mukainen alusten satelliittiseurantajärjestelmän ja sähköisen kalastuspäiväkirjan käyttö olisi ulotettava kaikkiin kalastusaluksiin, joiden suurin pituus on kahdeksan metriä.
- (24) *Pienten pelagisten lajien saaliille* ~~Sardelli- ja sardiinisaaliille~~ olisi vahvistettava kynnysarvot, joiden ylittyessä kalastusaluksen edellytetään purkavan saaliinsa nimetyssä satamassa tai lähellä rannikkoa olevassa paikassa asetuksen (EY) N:o 1224/2009 43 artiklan mukaisesti. Näitä satamia tai lähellä rannikkoa olevia paikkoja nimetessään jäsenvaltioiden olisi lisäksi sovellettava kyseisen asetuksen 43 artiklan 5 kohdassa säädettyjä perusteita siten, että tosiasiallinen valvonta voidaan varmistaa. [tarkistus 31]
- (25) Teknisen ja tieteellisen kehityksen huomioon ottamiseksi oikea-aikaisesti ja oikeasuhteisesti sekä tiettyjen toimenpiteiden joustavuuden varmistamiseksi ja niiden kehittymisen sallimiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat tämän asetuksen täydentämistä ~~makrillia ja piikkimakrillia koskevien korjaavien toimenpiteiden~~, purkamisvelvoitteen täytäntöönpanon ja teknisten toimenpiteiden osalta. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa ⁽²⁾ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä. [tarkistus 32]
- (26) Asetuksen (EU) N:o 1380/2013 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti olisi vahvistettava säännökset, joiden nojalla komissio voi määrääjain arvioida tämän asetuksen asianmukaista ja tosiasiallista soveltamista. Arviointi olisi suoritettava suunnitelmalle tehdyn tieteellisiin lausuntoihin perustuvan määräaikaisen arvioinnin jälkeen ja sen pohjalta. *Suunnitelmaa* olisi arvioitava *kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta ja sen jälkeen* viiden vuoden välein. Tämä ajanjakso mahdollistaa purkamisvelvoitteen täysimääräisen täytäntöönpanon ja alueellistettujen toimenpiteiden hyväksymisen ja toteutuksen ja niiden vaikutusten näkymisen kannoissa ja kalastuksessa. Se on myös tieteellisten elinten vaatima vähimmäisaika. [tarkistus 33]

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 508/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2328/2003, (EY) N:o 861/2006, (EY) N:o 1198/2006 ja (EY) N:o 791/2007 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1255/2011 kumoamisesta (EUVL L 149, 20.5.2014, s. 1).

⁽²⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

27) Asetuksen (EU) N:o 1380/2013 9 artiklan 4 kohdan mukaisesti ennen suunnitelman laatimista arvioitiin sen todennäköiset taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset ⁽¹⁾.

(27 a) *Jotta kalastajia voidaan tukea tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanossa, jäsenvaltioiden olisi käytettävä mahdollisimman laajasti asetuksen (EU) N:o 508/2014 nojalla käytettävissä olevia toimenpiteitä. On asianmukaista selventää, että väliaikaisia lopettamistoimenpiteitä, jotka on hyväksytty tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, voidaan pitää tukikelpoisina asetuksen (EU) N:o 508/2014 mukaisesti tämän asetuksen sosioekonomisten näkökohtien huomioon ottamiseksi. Lisäksi on asianmukaista myöntää aluksille, joihin tämä monivuotinen suunnitelma vaikuttaa, poikkeus ajanjaksoista, joiden aikana tukea voidaan myöntää, sekä asetuksessa (EU) N:o 508/2014 säädettyille väliaikaisille lopettamistoimenpiteille EMKR:stä myönnettävän rahoitusosuuden enimmäismäärästä, [tarkistus 34]*

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan monivuotinen suunnitelma Adrianmeren pienten pelagisten lajien kantoja varten.
2. Tätä asetusta sovelletaan sardellin (*Engraulis encrasicolus*) ja sardiinin (*Sardina pilchardus*) kantoihin Adrianmerellä, jäljempänä ”pienet pelagiset lajit”, sekä kalastuksiin, joiden kohteena nämä kannat ovat. Asetuksen (EU) N:o 1380/2013 15 artiklassa säädetyn purkamisveloitteen täytäntöönpanemiseksi tätä asetusta sovelletaan myös pieniä pelagisia lajeja kalastettaessa Adrianmerellä saatuihin makrillin (*Scomber spp.*) ja piikkimakrillin (*Trachurus spp.*) sivusaaliisiin. [tarkistus 35]

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa sovelletaan ~~Euroopan parlamentin ja neuvoston~~ asetuksen (EU) N:o 1380/2013 4 artiklassa, ~~neuvoston~~ asetuksen (EY) N:o 1224/2009 4 artiklassa ja ~~neuvoston~~ asetuksen (EY) N:o 1967/2006 2 artiklassa vahvistettuja määritelmiä.
2. Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan
  - a) ”Adrianmerellä” ~~GFCM~~: Välimeren yleisen kalastuskomission maantieteellisiä osa-alueita 17 ja 18;
  - b) ”GFCM:n maantieteellisellä osa-alueella” Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1343/2011 ⁽²⁾ liitteessä I määriteltyä Välimeren yleisen kalastuskomission (GFCM) maantieteellistä osa-alueita;
- b a) ”tavoitteen asettamisella” vähintään 50 prosentin osuutta sardiini- tai sardellisaaliista elopainona; [tarkistus 37]**
- c) ”**pienillä pelagisilla lajeilla**” sardiinia (*Sardina pilchardus*) ja sardellia (*Engraulis encrasicolus*); ”pienten pelagisten lajien kannoilla” tämän asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa lueteltuja kantoja tai mitä tahansa niiden yhdistelmää; [tarkistus 38]

⁽¹⁾ Vaikutustenarviointi [lisätään viite, kun julkaistu].

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1343/2011, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, eräistä kalastusta koskevista säännöksistä GFCM:n (Välimeren yleisen kalastuskomission) sopimusalueella ja kalavarojen kestävää hyödyntämistä koskevista hoitotoimenpiteistä Välimerellä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1967/2006 muuttamisesta (EUVL L 347, 30.12.2011, s. 44).

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- c a) ~~Parhailla~~ ”parhailla käytettävissä olevilla tieteellisillä lausunnoilla” tarkoitetaan julkisesti saatavilla olevia tieteellisiä lausuntoja, joiden tukena on uusimpia tieteellisiä tietoja ja menetelmiä ja jotka on joko antanut tai arvioinut vertaistarkasteluna kansainvälisellä tai unionin tasolla tunnustettu riippumaton tieteellinen elin, kuten tieteellis-teknis-taloudellinen kalastuskomitea (STECF) ja Välimeren yleinen kalastuskomissio (GFCM), ja jotka täyttävät asetuksen (EU) N:o 1380/2013 25 artiklan vaatimukset; [tarkistus 104]
- d) ~~“F_{MSY} -arvon vaihteluvälillä”~~ kaikkia vaihteluvälin tieteellisesti osoitetuissa rajoissa olevia kalastuskuolevuuden tasoja, jotka sekakalastuksessa ja tieteellisten lausuntojen mukaan johtavat pitkällä aikavälillä kestäviin enimmäistuottoihin (MSY) vallitsevissa keskimääräisissä ympäristöolosuhteissa vaikuttamatta merkittävästi asianomaisten kantojen lisääntymisprosessiin; [tarkistus 39]
- d a) ”kalastuspäivällä” jokaista yhtäjaksoista 24 tunnin ajanjaksoa tai sen osaa, jonka kuluessa kalastusala harjoittaa kalastustoimintaa, kuten kalojen etsimistä, pyydysten laskemista, asettamista, vetämistä ja nostamista, saaliin ottamista alukselle, jälleenlaivausta, aluksella pitämistä, aluksella jalostamista, siirtämistä, altaaseen panemista, lihotusta ja purkamista, sellaisina kuin ne määritellään asetuksen (EU) N:o 1380/2013 4 artiklan 28 kohdassa; [tarkistus 40]
- d b) ”SSBlim-arvolla” kutukannan biomassan viitearvoa, jonka alittuessa on ryhdyttävä korjaaviin hoitotoimenpiteisiin, jotta voidaan varmistaa, että kanta elpyy tasolle, jossa se on turvallisissa biologisissa rajoissa; [tarkistus 41]
- d c) ”SSBpa-arvolla” ~~varovaisuusperiaatteen~~ ennalta varautumisen periaatteen mukaista kutukannan biomassan viitearvoa, jonka alittuessa on ryhdyttävä hoitotoimenpiteisiin, jotta voidaan varmistaa, että kanta elpyy tasolle, jossa se on turvallisissa biologisissa rajoissa; [tarkistus 42]
- e) ~~”MSY B_{trigger} -arvolla”~~ kutukannan biomassan viitearvoa, jonka alittuessa olisi toteutettava yksittäisiä tarkoituksenmukaisia hoitotoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että hyödyntämisasteet yhdistettyinä luontaisiin vaihteluihin johtavat kantojen elpymiseen suuremmiksi kuin tasot, joilla voidaan saavuttaa kestävä enimmäistuotto pitkällä aikavälillä; [tarkistus 43]
- f) ”Kalastusmahdollisuudella” määrällistä lainmukaista kalastusoikeutta, joka ilmaistaan saaliina ja/tai pyyntiponnistuksena.

3 artikla

Tavoitteet

1. Monivuotisella suunnitelmalla edistetään asetuksen (EU) N:o 1380/2013 2 artiklassa lueteltujen yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden saavuttamista, erityisesti soveltamalla kalastuksenhoitoon ennalta varautuvaa lähestymistapaa, ja sillä pyritään varmistamaan meren elollisten luonnonvarojen hyödyntäminen siten, että pyydettyjen lajien kannat palautetaan suuremmiksi kuin tasot, joilla voidaan saavuttaa kestävä enimmäistuotto, ja pidetään tällaisilla tasoilla. [tarkistus 45]
2. Monivuotinen suunnitelma muodostaa tehokkaan, yksinkertaisen ja pysyvän kalastuksenhoidon kehyksen pienten pelagisten lajien kantojen hyödyntämiselle Adrianmerellä.

2 a. Monivuotista suunnitelmaa muutettaessa tai kehitettäessä on otettava huomioon sosioekonomiset tekijät asetuksen (EU) N:o 1380/2013 2 artiklan 5 kohdan mukaisesti. [tarkistus 47]

3. Monivuotisella suunnitelmalla edistetään saaliiden poisheittäminen lopettamista vähentämistä välttämällä ja vähentämällä mahdollisimman pitkälti tahattomia saaliita sekä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 15 artiklassa säädetyn purkamisvelvoitteen täytäntöönpanoa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien, purkamisvelvoitteen alaisten lajien osalta. [tarkistus 48]

Tiistai 13. marraskuuta 2018

4. Monivuotisessa suunnitelmassa otetaan käyttöön ekosysteemilähtöinen lähestymistapa kalastuksenhoidossa sen varmistamiseksi, että kalastustoiminnan kielteiset vaikutukset meriekosysteemiin, **erityisen uhanalaisiin luontotyyppeihin ja suojeltuihin lajeihin, mukaan lukien merinisäkkäät, -matelijat ja -linnut**, saadaan mahdollisimman pieniksi ja mahdollisuuksien mukaan poistetaan. Suunnitelma on yhdenmukainen unionin ympäristölainsäädännön, erityisesti ympäristön hyvän tilan saavuttamista vuoteen 2020 mennessä koskevan, direktiivin 2008/56/EY 1 artiklan 1 kohdan mukaisen tavoitteen **kanssa sekä direktiivissä 2009/147/EY ja ~~neuvoston~~ direktiivissä 92/43/ETY säädettyjen tavoitteiden** kanssa. [tarkistus 49]

5. Monivuotisella suunnitelmalla pyritään erityisesti

- a) varmistamaan, että direktiivin 2008/56/EY liitteessä I esitetyssä kuvaajassa 3 kuvatut edellytykset täyttyvät; sekä
- b) edistämään muiden asiaankuuluvien direktiivin 2008/56/EY liitteessä I esitettyjen kuvaajien toteutumista siinä määrin kuin kalastus vaikuttaa niiden toteutumiseen.

5 a. Suunnitelman mukaiset toimenpiteet on toteutettava parhaiden käytettävissä olevien tieteellisten lausuntojen mukaisesti. [tarkistus 50]

II LUKU

SOSIOEKONOMISET TAVOITTEET, SUOJATOIMENPITEET JA ERITYISTOIMENPITEET [tarkistus 51]

4 artikla

Sardellia ja sardiinia **Pieniä pelagisia lajeja** koskevat tavoitteet [tarkistus 52]

1. Tavoitteena oleva kalastuskuolevuuden taso **olevat pienten pelagisten lajien viitearvot** on saavutettava asianomaisten kantojen osalta mahdollisimman pian ja ~~asteittain vuoteen 2020 mennessä ja~~ pidettävä sen jälkeen liitteessä I esitettyjen vaihteluvälien sisällä **arvojen yläpuolella** ja 3 artiklan 1 kohdassa säädettyjen tavoitteiden mukaisena ~~mukaisina~~. [tarkistus 53]

2. **Pienten pelagisten lajien hoitotoimenpiteet** Kalastusmahdollisuudet määritellään tämän asetuksen liitteen I sarakkeessa A esitettyjä tavoitteena olevan kalastuskuolevuuden vaihteluvälejä **olevia viitearvoja** noudattaen. [tarkistus 54]

3. Sen estämättä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, kalastusmahdollisuudet **hoitotoimenpiteissä** voidaan määrittellä **asettaa tavoitteeksi** liitteen I sarakkeessa A esitettyjä kalastuskuolevuuden tasoja ~~alemmille tasoille~~ **korkeammat tasot**,

a) jos se on tieteellisten lausuntojen tai tieteellisen näytön perusteella tarpeen 3 artiklassa säädettyjen päämäärien saavuttamiseksi sekakalastuksessa;

b) jos se on tieteellisten lausuntojen tai tieteellisen näytön perusteella tarpeen lajien sisäisestä tai niiden välisestä vuorovaikutuksesta kannalle aiheutuvan vakavan haitan välttämiseksi; tai

c) jos **yksi** jokin pienten pelagisten lajien kannoista on ~~alle~~ liitteen I sarakkeessa B esitettyä viitearvoa **alempi**. [tarkistus 55]

4. Sen estämättä, mitä 2 ja 3 kohdassa säädetään, kalakantaa koskevat kalastusmahdollisuudet voidaan määrittellä liitteen I sarakkeessa B esitettyjen kalastuskuolevuuden vaihteluvälien mukaisesti edellyttäen, että asianomainen kanta on liitteen II sarakkeessa A esitettyä kutukannan biomassan viitevähimmäisarvoa suurempi,

a) jos se on tieteellisten lausuntojen tai tieteellisen näytön perusteella tarpeen 3 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi sekakalastuksessa;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- b) jos se on tieteellisten lausuntojen tai tieteellisen näytön perusteella tarpeen lajien sisäisestä tai niiden välisestä vuorovaikutuksesta kannalle aiheutuvan vakavan haitan välttämiseksi;
- e) jotta kalastusmahdollisuuksissa peräkkäisinä vuosina esiintyvät vaihtelut saadaan rajoitettua enintään 20 prosenttiin. [tarkistus 56]

4 a. Jos tieteellinen lausunto osoittaa, että virkistyskalastuksella on merkittävä vaikutus tietyn kannan kalastuskuolevuuteen, neuvoston on otettava se huomioon, ja se voi kalastusmahdollisuuksia vahvistaessaan rajoittaa virkistyskalastusta, jotta pysytään kalastuskuolevuuden kokonaistavoitteessa. [tarkistus 57]

4 a artikla

Sosioekonomiset tavoitteet

Jotta voidaan ottaa huomioon asetuksen (EU) N:o 1380/2013 2 artiklan 5 kohdan f alakohdassa tarkoitetut sosioekonomiset tavoitteet sovellettaessa tässä asetuksessa säädettyjä teknisiä ja säilyttämistoimenpiteitä, jäsenvaltioiden on käytettävä laajasti asetuksessa (EU) N:o 508/2014 tarkoitettuja asiaankuuluvia toimenpiteitä. [tarkistus 58]

5 artikla

Suojatoimet

1. Kutukannan biomassan vähimmäis- ja raja-arvoina ~~ilmaistut~~ **ilmaistuja** säilyttämisen viitearvot, joita **viitearvoja on sovellettava, jotta turvataan** asianomaisten kantojen täysi lisääntymiskyky ~~täyden lisääntymiskyvyn turvaamiseksi on sovellettava, esitetään liitteessä H.~~ [tarkistus 59]

1 a. Kolmen vuoden kuluttua 6 artiklan 1 a alakohdassa tarkoitettujen hoitotoimenpiteiden soveltamisesta on tarkistettava tieteellisellä tutkimuksella niiden toimenpiteiden tehokkuus, joita on kohdennettu etenkin kantoihin, joihin tätä asetusta sovelletaan, ja kyseisiä kantoja hyödyntävään kalastukseen. [tarkistus 60]

2. Jos tieteellisten lausuntojen mukaan jommankumman ~~asianomaisen kannan~~ **pienen pelagisen lajin** kutukannan biomassassa on tämän asetuksen liitteen H I sarakkeessa ~~A B~~ esitettyä kutukannan biomassan viitevähimmäisarvoa pienempi, on toteutettava kaikki asianmukaiset korjaavat toimenpiteet sen ~~varmistamiseksi~~ **edistämiseksi**, että ~~asianomainen kanta~~ **pienet pelagiset lajit** palautetaan nopeasti ~~kestävän enimmäistuoton mahdollistavaa~~ **liitteen I sarakkeessa A esitetyn viitearvon** tasoa ~~suuremmaksi~~ **suuremmiksi**. Tämän asetuksen 4 artiklan 2 ja 4 kohdasta poiketen ~~asianomaisten kantojen kalastusmahdollisuudet on määriteltävä tasolle, joka vastaa tämän asetuksen liitteen I sarakkeessa A esitettyä vaihteluvälää pienemmäksi alennettua kalastuskuolevuutta, ja 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti hoitotoimenpiteitä on mukautettava~~ ottaen huomioon asianomaisen kannan biomassan vähentyminen. [tarkistus 61]

3. Jos tieteellisten lausuntojen mukaan jommankumman ~~asianomaisen kannan~~ **kummankin pienen pelagisen lajin** kutukannan biomassassa on tämän asetuksen liitteen H I sarakkeessa B esitettyä kutukannan biomassan viiteraja-arvoa ($\frac{B_{lim}}{B_{lim}}$) (SSBlim) pienempi, on toteutettava ~~lisää korjaavia toimenpiteitä~~ **kaikki asianmukaiset korjaavat toimenpiteet** sen ~~varmistamiseksi~~ **edistämiseksi**, että ~~asianomainen kanta~~ **molemmat kannat** palautetaan nopeasti ~~kestävän enimmäistuoton mahdollistavaa~~ **liitteen I sarakkeessa A esitetyn viitearvon** tasoa ~~suuremmaksi~~ **suuremmiksi**. Näihin korjaaviin toimenpiteisiin voivat eritoten ja 4 artiklan 2 kohdasta poiketen kuulua asianomaisen kannan kohdennetun kalastuksen keskeyttäminen sekä ~~kalastusmahdollisuuksien asianmukainen vähentäminen~~ **muut asianmukaiset hoitotoimenpiteet.** [tarkistus 62]

6 artikla

Erityiset säilyttämistoimenpiteet

1. Jos tieteelliset lausunnot osoittavat, että korjaavat toimenpiteet ovat tarpeen ~~tämän asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen~~ pienten pelagisten lajien ~~kantojen~~ säilyttämiseksi tai jos sardellin ja sardiinin tapauksessa jommankumman kannan kutubiomassa on tietyssä vuonna tämän asetuksen liitteen H I sarakkeessa ~~A B~~ esitettyjä säilyttämisen viitearvoja pienempi, siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tämän asetuksen 16 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 1380/2013 18 artiklan mukaisesti. seuraavista:

- a) pyydysten ominaisuudet, erityisesti silmäkoko, pyydysten rakenne, pyydysten koko tai valikoivien laitteiden käyttö valikoivuuden varmistamiseksi tai parantamiseksi;

Tiistai 13. marraskuuta 2018

- b) ~~pyydysten käyttö ja käyttösyvyys valikoivuuden varmistamiseksi tai parantamiseksi;~~
- e) ~~kalastuksen kieltäminen tai rajoittaminen tietyillä alueilla kutevien kalojen ja nuorten kalojen, säilyttämisen vähimmäisviitekoko pienempien kalojen tai muiden kuin kohdekalalajien suojelemiseksi;~~
- d) ~~kalastuksen tai tiettyjen pyydystyyppien käytön kieltäminen tai rajoittaminen tiettyinä aikoina kutevien kalojen, säilyttämisen vähimmäisviitekoko pienempien kalojen tai muiden kuin kohdekalalajien suojelemiseksi;~~
- e) ~~säilyttämisen vähimmäisviitekoot nuorten meren eliöiden suojelun varmistamiseksi;~~
- f) ~~muut valikoivuuteen liittyvät ominaisuudet.~~[tarkistus 63]

1 a. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, tämän asetuksen 4 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi sovelletaan seuraavia toimenpiteitä vuosina 2019–2022:

- a) vuonna 2019 pienten pelagisten lajien saalisrajoitukset asetetaan vuoden 2014 saaliin tasolle; vuodesta 2020 alkaen pienten pelagisten lajien saalisrajoituksia lievennetään asteittain asianomaisen jäsenvaltion osalta joka vuosi 4 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna vuoteen 2022 saakka; lievennystä ei kuitenkaan sovelleta, jos kunkin asianomaisen jäsenvaltion kokonaissaalis on edellisenä vuonna yli 2 prosenttia alle vuoden 2014 saalistason;
- b) pieniä pelagisia lajeja kalastavien kalastusalusten pyyntiponnistukset eivät saa ylittää 180 kalastuspäivää vuodessa ja 20 kalastuspäivää kuukaudessa, ja sardiineja saa kalastaa enintään 144 kalastuspäivää vuodessa ja sardelleja saa kalastaa enintään 144 kalastuspäivää vuodessa;
- c) alueellisesti ja ajallisesti määriteltyjä kalastuskieltoja on pantava täytäntöön joka vuosi kasvu- ja kutualueiden suojelemiseksi; tällaisten kieltojen on eri pyydystyyppien osalta katettava koko pienten pelagisten lajien jakautuminen Adrianmerellä ajanjaksoina, jotka ovat vähintään 15 perättäistä päivää ja enintään 30 perättäistä päivää; kalastuskieltoja on sovellettava seuraavina ajanjaksoina:
  - i) sardiini 1 päivästä lokakuuta 31 päivään maaliskuuta ja
  - ii) sardelli 1 päivästä huhtikuuta 30 päivään syyskuuta;
- d) lisäkalastuskieltoja on sovellettava kokonaispituudeltaan yli 12 metriä pitkiin aluksiin erikseen kunkin pyydystyyppien osalta vähintään 6 kuukautta; tällaisten kieltojen on katettava vähintään 30 prosenttia alueesta, joka on määritetty kasvualueeksi tai tärkeäksi alueeksi nuorten ikäluokkien kalojen suojelun kannalta (aluemerellä ja sisämerellä);
- e) pieniä pelagisia kalakantoja aktiivisesti kalastavien troolien ja kuorenuottien kalastuslaivaston kokonaiskapasiteetti ei saa ylittää vuonna 2014 rekisteröidyn aktiivisen laivaston bruttovetoisuutta (Gt) ja/tai bruttorekisteritonnin (brt), moottoritehoa (kW) ja alusten määrää. [tarkistus 70]

1 b. Sen estämättä, mitä 1 a kohdassa säädetään, kestävyuden varmistamiseksi ja vaihtelujen rajaamiseksi hoitotoimenpiteissä c ja d alakohdassa tarkoitettujen kalastuskieltojen kesto ei saa vaihdella yli kymmenen prosenttia perättäisten vuosien välillä. [tarkistus 71]

Tiistai 13. marraskuuta 2018

6 a artikla**Tekniset toimenpiteet**

1. Tätä asetusta sovellettaessa ei sovelleta asetuksen (EY) N:o 1967/2006 13 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa eikä liitteessä II olevaa 2 kohtaa.
2. Tätä asetusta sovellettaessa saartopyydysten enimmäispituus (kurenuotat ja nuotat ilman kurevaijeria) on rajoitettava 600 metriin ja verkon korkeus korkeintaan kolmasosaan pituudesta. [tarkistus 72]

III LUKU

PURKAMISVELVOITTEeseen LIITTYVÄT SÄÄNNÖKSET

7 artikla

Purkamisvelvoitteeseen liittyvät säännökset Adrianmerellä pyydettyjen pienten pelagisten lajien osalta

Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tämän asetuksen 15 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 1380/2013 18 artiklan mukaisesti seuraavista: [tarkistus 73]

- a) purkamisvelvoitteen soveltamista koskevat poikkeukset sellaisten lajien suhteen, joiden osalta on **parhaiden käytettävissä olevien tieteellisten lausuntojen perusteella** tieteellistä näyttöä korkeasta elonjämisasteesta, ottaen huomioon pyydysten, kalastuskäytäntöjen ja ekosysteemin ominaisuudet, purkamisvelvoitteen täytäntöönpanon helpottamiseksi; [tarkistus 74]
- b) de minimis -poikkeukset purkamisvelvoitteen täytäntöönpanon mahdollistamiseksi; tällaisista de minimis -poikkeuksista säädetään asetuksen (EU) N:o 1380/2013 15 artiklan 5 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tilanteiden varalta, ja niiden on oltava siinä säädettyjen ehtojen mukaisia; **sekä**
- c) saaliiden kirjaamista koskevat erityiset säännökset, erityisesti purkamisvelvoitteen täytäntöönpanon seurantaan varten.
- d) säilyttämisen vähimmäisviitekokojen vahvistaminen nuorten meren eläiden suojelun varmistamiseksi. [tarkistus 75]

IV LUKU

ALUEELLISTAMINEN

8 artikla

Alueellinen yhteistyö

1. Tämän asetuksen 6 ja 7 artiklassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1380/2013 18 artiklan 1–6 kohtaa.
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi jäsenvaltiot, joilla on välitön kalastuksenhoitoetu, voivat toimittaa asetuksen (EU) N:o 1380/2013 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti yhteisiä suosituksia ensimmäisen kerran 12 kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta sekä sen jälkeen aina kahdentoista kuukauden kuluttua siitä, kun monivuotisen suunnitelman arviointi on toimitettu tämän asetuksen 14 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat toimittaa tällaisia suosituksia myös silloin, kun ne katsovat sen tarpeelliseksi, erityisesti tapauksissa, joissa jommankumman tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan kannan tilanteessa tapahtuu äkillinen muutos. Yhteiset suositukset tiettyä kalenterivuotta koskevista toimenpiteistä on toimitettava viimeistään edeltävän vuoden 1 päivänä kesäkuuta.
3. Tämän asetuksen 6 ja 7 artiklassa annetut valtuudet eivät rajoita komissiolle muiden unionin oikeuden määräysten ja säännösten, asetuksen (EU) N:o 1380/2013 säännökset mukaan lukien, nojalla annettujen valtuuksien soveltamista.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

V LUKU

VALVONTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

9 artikla

Suhde asetukseen (EY) N:o 1224/2009

Jollei tässä luvussa toisin säädetä, tässä luvussa säädettyjä valvontatoimenpiteitä sovelletaan niiden toimenpiteiden lisäksi, joista säädetään asetuksessa (EY) N:o 1224/2009.

10 artikla

Ennakoilmoitus

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EY) N:o 1224/2009 17 artiklan 1 kohdassa säädetään, kyseisessä artiklassa tarkoitettu määräaika ennakoilmoituksen tekemiselle on vähintään puolituntia ennen arvioitua satamaantuloaika. Rannikkojäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat tapauskohtaisesti antaa luvan aikaisempaan satamaantuloon. **[tarkistus 76]**

2. Ennakoilmoitusvelvoite koskee unionin kalastusalusten päälliköitä, joilla on aluksella vähintään ~~yksi tonnikaksi tonnia~~ **tonnia** sardellia tai ~~yksi tonnikaksi tonnia~~ **tonnia** sardiinia. **Nämä määrät on laskettava asetuksen (EU) N:o 1380/2013 15 artiklan 11 kohdassa tarkoitettujen saaliiden vähentämisen jälkeen.** **[tarkistus 77]**

11 artikla

Alusten satelliittiseurantajärjestelmä

1. Tätä asetusta sovellettaessa asetuksen (EY) N:o 1224/2009 9 artiklan 2 kohdassa annettujen säännösten soveltamista laajennetaan kalastusaluksiin, joiden suurin pituus on vähintään kahdeksan metriä ja jotka kalastavat kohdennetusti pieniä pelagisia lajeja Adrianmerellä.

2. Asetuksen (EY) N:o 1224/2009 9 artiklan 5 kohdassa säädettyä vapautusta ei sovelleta aluksiin, jotka kalastavat kohdennetusti pieniä pelagisia lajeja Adrianmerellä, niiden pituudesta riippumatta.

12 artikla

Kalastuspäiväkirjan sähköinen täyttäminen ja toimittaminen

1. Tätä asetusta sovellettaessa asetuksen (EY) N:o 1224/2009 15 artiklan 1 kohdassa säädetty velvoite, joka edellyttää sähköisen kalastuspäiväkirjan pitämistä ja lähettämistä sähköisessä muodossa lippujäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle vähintään kerran päivässä, laajennetaan koskemaan myös sellaisten unionin kalastusalusten päälliköitä, joiden suurin pituus on vähintään kahdeksan metriä ja jotka kalastavat kohdennetusti sardellia tai sardiinia.

2. Asetuksen (EY) N:o 1224/2009 15 artiklan 4 kohdassa säädettyä vapautusta ei sovelleta sellaisten alusten päälliköihin, jotka kalastavat kohdennetusti sardellia tai sardiinia, niiden pituudesta riippumatta.

2 a. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EY) N:o 1224/2009 15 artiklan 2 kohdassa säädetään, kaikkien kokonaispituudeltaan vähintään 12 metriä pitkien alusten päälliköiden on lähetettävä kyseisen asetuksen 14 artiklassa tarkoitettut tiedot ennen purkamistoimien aloittamista. **[tarkistus 78]**

13 artikla

Nimetyt satamat

Asetuksen (EY) N:o 1224/2009 43 artiklassa säädetty kynnyсарvo, jota sovelletaan monivuotisen suunnitelman kattamien lajien elopainoon ja jonka ylittyessä kalastusaluksen edellytetään purkavan saaliinsa nimetyssä satamassa tai lähellä rannikkoa olevassa paikassa, on

a) 2 000 kg – sardelli

b) 2 000 kg – sardiini.

Tiistai 13. marraskuuta 2018

VI LUKU TARKISTAMINEN

14 artikla

Monivuotisen suunnitelman arviointi

Komissio varmistaa, että monivuotisen suunnitelman vaikutukset tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin kantoihin ja niitä hyödyntävään kalastukseen arvioidaan **kolmen viiden** vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta ja sen jälkeen viiden vuoden välein. Komissio toimittaa arvioinnin tulokset Euroopan parlamentille ja neuvostolle **ja tekee tarvittaessa ehdotuksen tämän asetuksen muuttamisesta. [tarkistus 80]**

VII LUKU MENETTELYSÄÄNNÖKSET

15 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat **asetuksen (EU) N:o 1380/2013 18** ~~tässä~~ artiklassa säädetyt edellytykset. **[tarkistus 81]**
2. Siirretään komissiolle [tämän asetuksen voimaantulopäivästä] viiden vuoden ajaksi 6 ja 7 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 6 ja 7 artiklassa tarkoitettun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 6 ja 7 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

15 a artikla

EMKR:n tuki

1. **Monivuotisen suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi hyväksytyt väliaikaista lopettamista koskevat toimenpiteet katsotaan kalastustoiminnan väliaikaiseksi lopettamiseksi asetuksen (EU) N:o 508/2014 33 artiklan 1 kohdan a ja c alakohtaa sovellettaessa.**

Tiistai 13. marraskuuta 2018

2. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) N:o 508/2014 33 artiklan 2 kohdassa säädetään, 31 päivään joulukuuta 2020 asti kyseisen asetuksen mukaisen tuen enimmäiskesto on yhdeksän kuukautta niiden kalastusalusten osalta, joihin sovelletaan tässä asetuksessa säädettyjä alueellisia ja ajallisia kalastuskieltoja.
3. Tämän artiklan 2 kohdan täytäntöönpanon varmistamiseksi asetuksen (EU) N:o 508/2014 25 artiklan 3 kohdasta poiketen on mahdollista lisätä EMKR:n kokonaisrahoitustukea kyseisessä artiklassa säädetyn 15 prosentin enimmäismäärän yli.
4. Asetuksen (EU) N:o 508/2014 30 artiklassa tarkoitettujen toimien täytäntöönpanossa on asetettava etusijalle kalastajat, joihin tähän monivuotiseen suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden täytäntöönpano vaikuttaa.
5. Poiketen asetuksen (EU) N:o 508/2014 34 artiklan 4 kohdassa säädetystä määräajasta alukset, jotka ovat lopettaneet kaiken kalastustoiminnan tässä asetuksessa tarkoitettujen pyyntiponnistuksen vähentämistoimenpiteiden seurauksena, voivat saada tukea asetuksen (EU) N:o 508/2014 34 artiklassa tarkoitettua pysyvää lopettamista varten 31 päivään joulukuuta 2020 asti. [tarkistus 82]

VIII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

16 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

Tiistai 13. marraskuuta 2018

LIITE I

Tavoitteena olevat viitearvot ~~Kalastuskuolevuuden tavoitetaso~~

(tarkoitetaan 4 ja 5 artiklassa) [tarkistus 86]

Kanta	Tavoitteena olevat pienten pelagisten lajien viitearvot ~~Tavoitteena oleva kalastuskuolevuuden vaihteluväli – vastaa kestävästä enimmäistuotosta (F_{MSY}) mahdollistavaa tasoa~~	
	Sarake A	Sarake B
Sardelli	~~SSB_{pa}0,23 – 0,30~~	~~SSBlim0,30 – 0,364~~
Sardiini	~~0,065 – 0,08~~	~~SSBlim0,08 – 0,11~~

[tarkistus 87]

Tiistai 13. marraskuuta 2018

LHFE-H

Säilyttämisen viitearvot
(tarkoitetaan 5 artiklassa)

Kanta	Kutukannan biomassan viitevähimmäisarvo (tonnina) (MSY B_{trigger})	Biomassan viiteraja-arvo (tonnina) (B_{lim})
	Sarake A	Sarake B
Sardelli	139 000	69 500
Sardiini	180 000	36 000

[tarkistus 84]

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0450

Valtiontukisäännöt: uudet valtiontukimuodot *

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 14. marraskuuta 2018 ehdotuksesta neuvoston asetukseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtionominaisen tuen muotoihin 13 päivänä heinäkuuta 2015 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/1588 muuttamisesta (COM(2018)0398 – C8-0316/2018 – 2018/0222(NLE))

(Kuuleminen)

(2020/C 363/31)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvostolle (COM(2018)0398),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 109 artiklan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C8-0316/2018),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 78 c artiklan,
  - ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A8-0315/2018),
1. hyväksyy komission ehdotuksen;
  2. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;
  3. pyytää tulla kuulluksi uudelleen, jos neuvosto aikoo tehdä huomattavia muutoksia parlamentin hyväksymään tekstiin;
  4. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.
-

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0452

Kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovalmiuksien parantaminen ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistaminen ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 14. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovalmiuksien parantamiseksi ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi (COM(2017)0142 – C8-0119/2017 – 2017/0063(COD))

(Tavallinen lainsäätämisympäristö: ensimmäinen käsittely)

(2020/C 363/32)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2017)0142),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan sekä 103 ja 114 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0119/2017),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
  - ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 69 f artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 20. kesäkuuta 2018 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
  - ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan lausunnon (A8-0057/2018),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
  2. panee merkille tämän päätöslauselman liitteenä olevan komission lausuman;
  3. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
  4. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

P8_TC1-COD(2017)0063

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 14. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/... antamiseksi jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovalmiuksien parantamiseksi ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, direktiiviä (EU) 2019/1.)

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

LAINSAADÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAN LIITE

Komission lausuma

Komissio panee merkille välitoimia koskevan 11 artiklan tekstin, josta Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat sopineet.

Välitoimet voivat olla kilpailuviranomaisille keskeinen väline sen varmistamisessa, että kilpailu ei kärsi tutkinnan ollessa käynnissä.

Jotta kilpailuviranomaiset voisivat tehokkaammin ottaa huomioon kehityksen nopeasti muuttuvilla markkinoilla, komissio sitoutuu arvioimaan, onko mahdollista yksinkertaistaa välitoimien hyväksymistä Euroopan kilpailuviranomaisten verkostossa, kahden vuoden kuluessa tämän direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tulokset esitetään Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0453

Eurooppalainen sähköisen viestinnän säännöstö ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 14. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (uudelleenlaadittu) (COM(2016)0590 – C8-0379/2016 – 2016/0288(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys – uudelleenlaatiminen)

(2020/C 363/33)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2016)0590),
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 114 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0379/2016),
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon pöytäkirjan N:o 1 kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa,
- ottaa huomioon Ruotsin valtiopäivien toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan N:o 2 mukaisesti antaman perustellun lausunnon, jonka mukaan esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi ei ole toissijaisuusperiaatteen mukainen,
- ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 26. tammikuuta 2017 antaman lausunnon ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon alueiden komitean 8. helmikuuta 2017 antaman lausunnon ⁽²⁾,
- ottaa huomioon säädösten uudelleenlaatimistekniikan järjestelmällisestä käytöstä 28. marraskuuta 2001 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen ⁽³⁾,
- ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohdan mukaisesti osoittaman 17. lokakuuta 2016 päivätyn kirjeen,
- ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 69 f artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 29. kesäkuuta 2018 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 104 ja 59 artiklan,
- ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan mietinnön sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnot (A8-0318/2017),

⁽¹⁾ EUVL C 125, 21.4.2017, s. 65.

⁽²⁾ EUVL C 207, 30.6.2017, s. 87.

⁽³⁾ EYVL C 77, 28.3.2002, s. 1.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

- A. toteaa, että Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvoa-antavan ryhmän mukaan komission ehdotus ei sisällä muita sisällöllisiä muutoksia kuin ne, jotka siinä on sellaisiksi yksilöity, ja siinä ainoastaan kodifioidaan aikaisemman säädöksen muuttumattomina säilyvät säännökset näiden muutosten kanssa säännösten asiasisältöä muuttamatta;
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan ja ottaa huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvoa-antavan ryhmän suositukset;
  2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
  3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

P8_TC1-COD(2016)0288

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 14. marraskuuta 2018 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/... antamiseksi eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (uudelleenlaadittu)

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, direktiiviä (EU) 2018/1972.)

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0454

Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 14. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen perustamisesta (COM(2016)0591 – C8-0382/2016 – 2016/0286(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: ensimmäinen käsittely)

(2020/C 363/34)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2016)0591),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 114 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0382/2016),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
  - ottaa huomioon pöytäkirjan N:o 1 kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa,
  - ottaa huomioon pöytäkirjan N:o 2 toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta,
  - ottaa huomioon Ranskan senaatin toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan N:o 2 mukaisesti antaman perustellun lausunnon, jonka mukaan esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi ei ole toissijaisuusperiaatteen mukainen,
  - ottaa huomioon 25. tammikuuta 2017 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,
  - on kuullut alueiden komiteaa,
  - ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 69 f artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 29. kesäkuuta 2018 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
  - ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavalokunnan mietinnön sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojavalokunnan, kulttuuri- ja koulutusvalokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnot (A8-0305/2017),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
  2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
  3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

⁽¹⁾ EUVL C 125, 21.4.2017, s. 65.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

P8_TC1-COD(2016)0286

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 14. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen(EU) 2018/... antamiseksi Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen (BEREC) ja BERECin tukiviraston (BEREC-virasto) perustamisesta, asetuksen (EU) 2015/2120 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1211/2009 kumoamisesta

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, asetusta (EU) 2018/1971.)

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0455

Hiilidioksidipäästönormit uusille raskaille hyötyajoneuvoille ***I

Euroopan parlamentin tarkistukset 14. marraskuuta 2018 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilidioksidipäästönormien asettamisesta uusille raskaille hyötyajoneuvoille (COM(2018)0284 – C8-0197/2018 – 2018/0143(COD)) ⁽¹⁾

(Tavallinen lainsäätämismenettely: ensimmäinen käsittely)

(2020/C 363/35)

Tarkistus 2

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 1 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (1 a) **Päästöttömien raskaiden ajoneuvojen käyttöönoton pitäisi auttaa ratkaisemaan kaupunkiliikenteen suuria ongelmia. Se, että valmistajat edistävät tällaisten ajoneuvojen käyttöä, on ratkaisevaa tieliikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämisen kannalta mutta myös kaupunkien ja kaupunkialueiden ilman epäpuhtauksien tehokkaan vähentämisen ja korkean melutason torjumisen kannalta.**

Tarkistus 3

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 2 kappale

Komission teksti

Tarkistus

- (2) Vähäpäästöisen liikkuvuuden strategian jatkoksi komissio hyväksyi touko-⁽¹⁹⁾ ja marraskuussa 2017⁽²⁰⁾ kaksi liikkuvuuspakettia. Näissä paketeissa esitettiin myönteinen toimintaohjelma, jolla toteutetaan vähäpäästöisen liikkuvuuden strategiaa ja varmistetaan sujuva siirtyminen kohti kaikkien käytettävissä olevaa **puhdasta**, kilpailukykyistä ja verkotettua liikennettä ja liikkuvuutta.
- (19) Eurooppa liikkeellä: Puhdas, kilpailukykyinen ja verkotettu liikenne ja liikkuvuus kaikille sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla (COM(2017) 283 final).
- (20) Vähäpäästöisen liikkuvuuden toteuttaminen – Euroopan unioni, joka suojelee maapalloa, antaa kuluttajille vaikutusmahdollisuuksia sekä puolustaa teollisuutta ja työntekijöitä (COM(2017) 675 final).
- (2) Vähäpäästöisen liikkuvuuden strategian jatkoksi komissio hyväksyi touko-⁽¹⁹⁾ ja marraskuussa 2017⁽²⁰⁾ kaksi liikkuvuuspakettia. Näissä paketeissa esitettiin myönteinen toimintaohjelma, jolla toteutetaan vähäpäästöisen liikkuvuuden strategiaa ja varmistetaan sujuva siirtyminen kohti kaikkien käytettävissä olevaa **päästötöntä**, kilpailukykyistä ja verkotettua liikennettä ja liikkuvuutta.
- (19) Eurooppa liikkeellä: Puhdas, kilpailukykyinen ja verkotettu liikenne ja liikkuvuus kaikille sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla (COM(2017)0283).
- (20) Vähäpäästöisen liikkuvuuden toteuttaminen – Euroopan unioni, joka suojelee maapalloa, antaa kuluttajille vaikutusmahdollisuuksia sekä puolustaa teollisuutta ja työntekijöitä (COM(2017)0675).

⁽¹⁾ Asia päätettiin palauttaa asiasta vastaavaan valiokuntaan toimielinten välisiä neuvotteluja varten työjärjestyksen 59 artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti (A8-0354/2018).

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 4
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 3 kappale

Komission teksti

- (3) Tämä asetus on osa kolmatta Eurooppa liikkeellä -pakettia, jolla toteutetaan syyskuussa 2017 esitettyä uutta teollisuuspoliittista strategiaa ⁽²¹⁾. Tarkoituksena on saattaa päätökseen prosessi, jonka ansiosta Eurooppa voi saada täyden hyödyn liikkuvuuden nykyaikaistamisesta ja hiilestä irtautumisesta. Paketin tavoitteena on tehdä liikkuvuudesta Euroopassa turvallisempaa ja esteettömämpää, Euroopan teollisuudesta kilpailukyysisempää ja Euroopan työpaikoista turvattumpia ja **liikkuvuusjärjestelmästä puhtaampi ja paremmin varustautunut välttämättömään tehtävään eli ilmastonmuutoksen torjumiseen. Tämä edellyttää unionin, jäsenvaltioiden ja sidosryhmien täyttä sitoutumista muun muassa hiilidioksidipäästöjen ja ilmansaasteiden vähentämiseen.**

⁽²¹⁾ Investoimme älykkääseen, innovatiiviseen ja kestäväan teollisuuteen – Uudistettu EU:n teollisuuspoliittinen strategia (COM(2017)0479).

Tarkistus

- (3) Tämä asetus on osa kolmatta Eurooppa liikkeellä -pakettia, jolla toteutetaan syyskuussa 2017 esitettyä uutta teollisuuspoliittista strategiaa ⁽²¹⁾. Tarkoituksena on saattaa päätökseen prosessi, jonka ansiosta Eurooppa voi saada täyden hyödyn liikkuvuuden nykyaikaistamisesta ja hiilestä irtautumisesta. Paketin tavoitteena on tehdä liikkuvuudesta Euroopassa turvallisempaa ja esteettömämpää, Euroopan teollisuudesta kilpailukyysisempi ja Euroopan työpaikoista turvattumpia, ja **pyrkii liikkuvuuden alalla määrätietoisesti päästöjen nollassoon vuosisadan puoleenväliin mennessä ja täysin Pariisin sopimuksen mukaisesti. Tasapainon löytäminen hiilidioksidipäästöjen ja ilmansaasteiden vähentämisen, unionin autoteollisuuden innovoinnin lisäämisen ja unionin kilpailukyyn vahvistamisen välillä edellyttää unionin, jäsenvaltioiden ja sidosryhmien täyttä sitoutumista.**

⁽²¹⁾ Investoimme älykkääseen, innovatiiviseen ja kestäväan teollisuuteen – Uudistettu EU:n teollisuuspoliittinen strategia (COM(2017)0479).

Tarkistus 5
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 4 kappale

Komission teksti

- (4) Tässä asetuksessa – yhdessä **henkilöautoille ja kevyille kuljetusajoneuvoille asetettujen päästönormien** ⁽²²⁾ kanssa – luodaan selkeä väylä tieliikennealan hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja edistetään sitovaa tavoitetta vähentää EU:n kasvihuonekaasupäästöjä koko talouden laajuisesti vuoteen 2030 mennessä vähintään **40** prosenttia verrattuna vuoden 1990 tasoihin, **kuten vahvistettiin 23–24 päivänä lokakuuta 2014 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä ja hyväksyttiin Pariisin sopimuksen mukaisena unionin suunniteltuna kansallisesti määriteltävänä panoksena 6 päivänä maaliskuuta 2015 pidetyssä ympäristöneuvoston kokouksessa.**

⁽²²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) .../... päästönormien asettamisesta uusille henkilöautoille ja uusille kevyille kuljetusajoneuvoille osana unionin kokonaisvaltaista lähestymistapaa kevyiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja asetuksen (EY) N:o 715/2007 muuttamisesta (EUVL L, ..., s. ...).

Tarkistus

- (4) Tässä asetuksessa – yhdessä **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) .../...** ⁽²²⁾ kanssa – luodaan selkeä väylä tieliikennealan hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja edistetään sitovaa tavoitetta vähentää EU:n kasvihuonekaasupäästöjä koko talouden laajuisesti vuoteen 2030 mennessä vähintään **55** prosenttia verrattuna vuoden 1990 tasoihin, **mikä on Pariisin sopimuksen mukainen vaatimus.**

⁽²²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) .../... päästönormien asettamisesta uusille henkilöautoille ja uusille kevyille kuljetusajoneuvoille osana unionin kokonaisvaltaista lähestymistapaa kevyiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja asetuksen (EY) N:o 715/2007 muuttamisesta (EUVL L, ..., s. ...).

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 4 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (4 a) Vuosille 2025 ja 2030 olisi siksi asetettava unionin laajuiset uuden raskaan hyötyajoneuvokaluston hiilidioksidipäästöjen vähentämistavoitteet siten, että otetaan huomioon ajoneuvokaluston uusiutumisaika sekä se, että tieliikenteen on osaltaan edistettävä unionin vuotta 2030 ja sen jälkeistä aikaa koskevia ilmasto- ja energiatavoitteita. Tällainen asteittainen lähestymistapa antaa myös teollisuudelle selkeän ja varhaisen signaalin olla viivyttämättä energiatehokkaiden teknologioiden sekä päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen käyttöönottoa markkinoilla.

Tarkistus 7

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti

Tarkistus

- (5) Lokakuussa 2014 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä vahvistettiin, että kasvihuonekaasupäästöjä vähennettäisiin 30 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoteen 2005 verrattuna sellaisilla aloilla, jotka eivät ole osa unionin päästökauppajärjestelmää. Tieliikenteen osuus **näiden alojen päästöistä on huomattava**, ja päästöt **ovat tällä alalla tuntuvasti vuoden 1990 tasojen yläpuolella**. Jos tieliikenteen päästöt yhä kasvavat, se heikentää muilla aloilla ilmastomuutoksen torjumiseksi toteutettuja päästövähennyksiä.
- (5) Lokakuussa 2014 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä vahvistettiin, että kasvihuonekaasupäästöjä vähennettäisiin 30 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoteen 2005 verrattuna sellaisilla aloilla, jotka eivät ole osa unionin päästökauppajärjestelmää. Tieliikenteen osuus **unionin kasvihuonekaasupäästöistä oli 25 prosenttia vuonna 2016**, ja päästöt **lisääntyivät kolmatta vuotta peräkkäin ja ovat edelleen huomattavasti vuoden 1990 tasoa korkeammat**. Jos tieliikenteen päästöt yhä kasvavat, se heikentää muilla aloilla ilmastomuutoksen torjumiseksi toteutettuja päästövähennyksiä.

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 8 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (8 a) Kun otetaan huomioon raskaiden hyötyajoneuvojen päästöjen osuuden noin 9 prosentin kasvua koskeva arvio ja se, ettei vaatimuksia raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi tällä hetkellä ole, on tarpeen toteuttaa erityisiä toimenpiteitä tässä ajoneuvoluokassa.

Keski­viikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 9

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 9 kappale

Komission teksti

- (9) Jotta voidaan täysin hyödyntää energiatehokkuuden parantamismahdollisuudet ja varmistaa, että maantiekuljetusala kokonaisuudessaan edistää sovittuja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä, on aiheellista täydentää jo olemassa olevia, uusille henkilöautoille ja kevyille kuljetusajoneuvoille vahvistettuja hiilidioksidipäästönormeja asettamalla hiilidioksidipäästönormit uusille raskaille hyötyajoneuvoille. Kyseiset normit ovat innovaatiot liikkeelle paneva voima, jolla vahvistetaan osaltaan unionin valmistajien ja tavarantoimittajien teknologista johtoasemaa polttoainetehokkaan teknologian innovoinnissa.

Tarkistus

- (9) Jotta voidaan täysin hyödyntää energiatehokkuuden parantamismahdollisuudet ja varmistaa, että maantiekuljetusala kokonaisuudessaan edistää sovittuja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä, on aiheellista täydentää jo olemassa olevia, uusille henkilöautoille ja kevyille kuljetusajoneuvoille vahvistettuja hiilidioksidipäästönormeja asettamalla hiilidioksidipäästönormit uusille raskaille hyötyajoneuvoille. Kyseiset normit ovat innovaatiot liikkeelle paneva voima, jolla vahvistetaan osaltaan unionin valmistajien ja tavarantoimittajien teknologista johtoasemaa polttoainetehokkaan teknologian innovoinnissa **ja turvataan korkeaa osaamista edellyttävät työpaikat pitkällä aikavälillä.**

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 10 kappale

Komission teksti

- (10) Kun otetaan huomioon ilmastonmuutoksen luonne valtioiden rajat ylittävänä ongelmana **ja** tarve varmistaa hyvin toimivat sisämarkkinat sekä tieliikenteen palvelujen että raskaiden hyötyajoneuvojen osalta, on aiheellista vahvistaa raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästönormit unionin tasolla. Normit olisi suunniteltava siten, että niillä ei rajoiteta kilpailulainsäädännön soveltamista.

Tarkistus

- (10) Kun otetaan huomioon ilmastonmuutoksen luonne valtioiden rajat ylittävänä ongelmana, tarve varmistaa hyvin toimivat sisämarkkinat sekä tieliikenteen palvelujen että raskaiden hyötyajoneuvojen osalta **ja tarve välttää markkinoiden pirstoutumista**, on aiheellista vahvistaa raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästönormit unionin tasolla. Normit olisi suunniteltava siten, että niillä ei rajoiteta kilpailulainsäädännön soveltamista.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 12

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 12 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (12 a) Sosiaalisesti hyväksyttävä ja oikeudenmukainen siirtymä päästöttömään liikkuvuuteen vuosisadan puoliväliin mennessä edellyttää autoteollisuuden koko arvoketjussa muutoksia, joissa otetaan huomioon kansalliset ja kaikkien jäsenvaltioiden alueet, joihin vaikutukset voisivat olla kielteisiä. On tärkeää ottaa huomioon siirtymän sosiaaliset vaikutukset ja puuttua työpaikkoihin kohdistuviin vaikutuksiin ennakoivasti. Sen vuoksi on ensiarvoisen tärkeää, että nykyisiin toimiin liitetään myös kielteisistä vaikutuksista kärsivissä yhteisöissä ja niistä kärsivillä alueilla toteutettavia työntekijöiden osaamisen uudistamista ja kehittämistä ja uudelleensijoittamista koskevia kohdennettuja unionin, kansallisen ja aluetason ohjelmia sekä koulutus- ja työnhakualoitteita tiiviissä vuoropuhelussa työmarkkinaosapuolten ja toimivaltaisten viranomaisien kanssa.

Tarkistus 13

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 12 b kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (12 b) Lataus- ja tankkausinfrastruktuuri on toteutettava nopeasti, jotta kuluttajat voivat luottaa päästöttömiin ja vähäpäästöisiin ajoneuvoihin, ja eri tukivälineiden sekä unionin että jäsenvaltioiden tasolla on toimittava tehokkaasti yhdessä merkittävien julkisten ja yksityisten investointien tekemiseksi.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 14
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 12 c kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (12 c) *Vähäpäästöisen liikkuvuuden strategiassa painotetaan, että on tärkeää varmistaa, että sähköajoneuvoja varten tarkoitettu sähkö saadaan kestävästä energianlähteistä, ja että mahdollisimman pian käynnistetään seuraavan sukupolven akkuja koskeva pitkän aikavälin aloite unionin tasolla. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on tarpeen suunnata yhä enemmän rahoitusta teknologiseen tutkimukseen, joka koskee sähköautojen akkujen tuotantoa, käsittelyä ja hävittämistä, jotta niistä tulisi entistä ympäristöystävällisempiä.*

Tarkistus 15
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 12 d kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (12 d) *Useimmat unionin tavaraliikenteen harjoittajat ovat pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joilla on rajalliset mahdollisuudet saada rahoitusta. Tämän vuoksi tulevien ratkaisujen on oltava kustannustehokkaita ja tasapainoisia. On tärkeää, että käytössä on vahva kannustinrakenne, jolla tuetaan entistä polttoainetehokkaampien ajoneuvojen käyttöönottoa, sekä unionin rahoitusmekanismeja.*

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 16
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 13 kappale

Komission teksti

- (13) Kun otetaan huomioon innovaatiot **ja** uusien raskaiden hyötyajoneuvojen polttoainetehokkuutta parantavan teknologian soveltaminen, sekä VECTO-välinettä että asetusta (EU) 2017/2400 on tarpeen päivittää jatkuvasti ja hyvissä ajoin.

Tarkistus

- (13) Kun otetaan huomioon innovaatiot, uusien raskaiden hyötyajoneuvojen polttoainetehokkuutta parantavan teknologian soveltaminen **ja asetuksen (EU) 2017/2400 mukaisesti määritettyjen hiilidioksidipäästö- ja energiankulutusarvojen todellinen ajonaikainen edustavuus**, sekä VECTO-välinettä että asetusta (EU) 2017/2400 on tarpeen päivittää jatkuvasti ja hyvissä ajoin, **ja tätä varten on varattava riittävät määrärahat. Liikenteen hiilidioksidipäästöjä voidaan vähentää huomattavasti uuden teknologian avulla, joten vuoden 2022 uudelleentarkastelussa olisi otettava täysin huomioon VECTO-simulointivälineen kehitys.**

Tarkistus 17

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 14 kappale

Komission teksti

- (14) Asetuksen (EU) 2017/2400 mukaisesti määritettyjä hiilidioksidipäästötietoja on seurattava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/...⁽²⁵⁾ mukaisesti. Näiden tietojen pohjalta olisi määritettävä vähennystavoitteet, jotka unionin kaikkein suurimmat päästöt tuottavien neljän raskaiden ajoneuvojen ryhmän on saavutettava, sekä kunkin valmistajan keskimääräiset päästöt tietynä kalenterivuotena.

Tarkistus

- (14) Asetuksen (EU) 2017/2400 mukaisesti määritettyjä hiilidioksidipäästötietoja on seurattava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/**956**⁽²⁵⁾ mukaisesti. Näiden tietojen pohjalta olisi määritettävä vähennystavoitteet, jotka unionin kaikkein suurimmat päästöt tuottavien neljän raskaiden ajoneuvojen ryhmän on saavutettava, sekä kunkin valmistajan keskimääräiset päästöt tietynä kalenterivuotena.

(Vastaava muutos tehdään kaikkialle tekstiin. Jos tarkistus hyväksytään, koko tekstiin on tehtävä teknisiä muutoksia.)

⁽²⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/... uusien raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen ja polttoaineenkulutuksen seurannasta ja raportoinnista (EUVL L.....).

⁽²⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/**956**, **annettu 28. kesäkuuta 2018**, uusien raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen ja polttoaineenkulutuksen seurannasta ja raportoinnista (EUVL L 173, 9.7.2018, s. 1).

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 18
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti

- (15) Vuodeksi 2025 olisi asetettava suhteellinen vähennystavoite, joka perustuu kyseisten raskaiden hyötyajoneuvojen vuoden 2019 keskimääräisiin hiilidioksidipäästöihin, mikä vastaa helposti saatavilla olevan kustannustehokkaan teknologian käyttöä tavanomaisissa ajoneuvoissa. **Vuoden 2030 tavoitetta olisi pidettävä suuntaa-antavana, ja lopullinen tavoite olisi määritettävä vuonna 2022 tehtävän uudelleentarkastelun perusteella, koska** sellaisen edistyneemmän teknologian käyttöönottoon, joka ei vielä ole saatavilla, liittyy enemmän epävarmuustekijöitä.

Tarkistus

- (15) Vuodeksi 2025 olisi asetettava suhteellinen vähennystavoite, joka perustuu kyseisten raskaiden hyötyajoneuvojen vuoden 2019 keskimääräisiin hiilidioksidipäästöihin, mikä vastaa helposti saatavilla olevan kustannustehokkaan teknologian käyttöä tavanomaisissa ajoneuvoissa. **Myös vuodeksi 2030 olisi asetettava vähennystavoite, joka perustuu vuonna 2022 tehtävään uudelleentarkasteluun, jossa ei pitäisi alentaa tämän asetuksen tavoitetasoa, ottaen samalla huomioon, että** sellaisen edistyneemmän teknologian käyttöönottoon, joka ei vielä ole saatavilla, liittyy enemmän epävarmuustekijöitä.

Tarkistus 19
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 16 kappale

Komission teksti

- (16) **Nesteytetty maakaasu (LNG) on käytettävissä dieselin vaihtoehtona raskaiden hyötyajoneuvojen polttoaineena. Nykyisen ja tulevan innovatiivisemmän LNG-pohjaisen teknologian käyttöönotto edistää osaltaan hiilidioksidipäästötavoitteiden saavuttamista lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä, sillä LNG-teknologian käyttö tuottaa dieselajoneuvoja pienemmät hiilidioksidipäästöt. Nesteytettyä maakaasua käyttävien ajoneuvojen päästövähennyspotentiali näkyy jo täysimääräisesti VECTO-järjestelmässä. Lisäksi nykyisellä LNG-teknologialla varmistetaan vähäiset ilman-saastepäästöt, kuten typen oksidien päästöt ja hiukkaspäästöt. Lisäksi tankkausinfrastruktuurin riittävä vähimmäismäärä on jo olemassa ja sitä otetaan lisää käyttöön osana vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin kansallisia toimintakehyksiä.**

Tarkistus

- (16) **Tehokasta, teknologian kannalta neutraalia ja riittävää tankkaus- ja latausinfrastruktuuria on otettava tässä asetuksessa asetettujen tavoitteiden mukaisesti** lisää käyttöön osana vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin kansallisia toimintakehyksiä.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 20

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 17 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (17 a) *Komission olisi yksilöitävä työajoneuvojen ja luokkien M2 ja M3 ajoneuvojen osalta mahdollisimman pian tekniset perusteet ajoneuvon ammatillisen tarkoituksen ja tämän asetuksen kattamien linja-autojen määrittämistä varten.*

Tarkistus 21

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 17 b kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (17 b) *Vuoden 2019 perustasoa varten olisi kehitettävä validointimekanismi, jotta voidaan taata tämän asetuksen tarkoituksenmukaisuus ja hyödyt.*

Tarkistus 22

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 20 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (20 a) *Sidossuhteessa olevien valmistajien olisi voitava muodostaa yhteenliittymiä avoimelta ja syrjimättömältä pohjalta, jotta voidaan lisätä joustavuutta päästöttömien raskaiden ajoneuvojen kehittämiseen liittyvässä kannustinjärjestelmässä. Yhteenliittymän muodostamista koskevan sopimuksen kesto saisi olla enintään viisi vuotta, mutta se olisi voitava uusia. Komissiolla olisi oltava valtuudet vahvistaa sidossuhteessa olevia valmistajia koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja edellytykset, joiden mukaisesti ne muodostavat yhteenliittymän avoimelta ja syrjimättömältä pohjalta unionin kilpailulainsäädännön mukaisesti.*

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 23
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 21 kappale

Komission teksti

- (21) **Toisin kuin henkilö- ja pakettiautoja, päästöttömiä ja vähäpäästöisiä raskaita ajoneuvoja ei ole vielä saatavilla markkinoilla, linja-autoja lukuun ottamatta. Siksi käyttöön olisi otettava erityinen superbonusten muodossa oleva mekanismi, jolla helpotetaan sujuvaa siirtymistä** kohti päästötöntä liikkuvuutta. **Tämä tarjoaa** kannustimia päästöttömien ja vähäpäästöisten raskaiden ajoneuvojen kehittämiseen ja käyttöönottoon unionin markkinoilla, mikä täydentäisi kysyntäpuolen välineitä, kuten puhtaita ajoneuvoja koskevaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/33/EY ⁽²⁶⁾.

- ⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä .../.../EU [COM(2017)0653] (EUVL L 120, 15.5.2009, s. 5).

Tarkistus

- (21) **Vuosia 2025 ja 2030 varten olisi vahvistettava valmistajan raskaan hyötyajoneuvokaluston päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuudelle vertailuarvo, jotta voidaan varmistaa sujuva siirtyminen** kohti päästötöntä liikkuvuutta **ja tarjota** kannustimia päästöttömien ja vähäpäästöisten raskaiden ajoneuvojen kehittämiseen ja käyttöönottoon unionin markkinoilla, mikä täydentäisi kysyntäpuolen välineitä, kuten puhtaita ajoneuvoja koskevaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/33/EY ⁽²⁶⁾.

- ⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä .../.../EU [COM(2017)0653] (EUVL L 120, 15.5.2009, s. 5).

Tarkistus 24
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 21 a kappale (uusi)

Komission teksti

- (21 a) **Päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen vähimmäisosuus olisi suunniteltava siten, että voidaan taata investointien varmuus latausinfrastruktuurin tarjoajille ja valmistajille, jotta voidaan edistää päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen nopeaa käyttöönottoa unionin markkinoilla ja sallia samalla valmistajille tietty joustavuus päättää investointisuunnitelmastaan. Olisi luotava mekanismi, jolla kannustetaan valmistajia saattamaan päästöttömät ja vähäpäästöiset ajoneuvot mahdollisimman pian unionin markkinoille.**

Tarkistus

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 25
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 22 kappale

Komission teksti

- (22) *Näin ollen valmistajan keskimääräisten päästöjen laskennassa olisi kaikki päästöttömät ja vähäpäästöiset raskaat ajoneuvot otettava huomioon moninkertaisina. Kannustimien tason olisi vaihdeltava ajoneuvon todellisten hiilidioksidipäästöjen mukaisesti. Jotta ympäristötavoitteita ei heikennettäisi, kannustimiin perustuville säästöille olisi asetettava enimmäismäärä.*

Tarkistus

- (22) *Valmistajan keskimääräisen hiilidioksidipäästötavoitteen laskennassa olisi otettava huomioon, miten se on suoriutunut verrattuna päästöttömiä ja vähäpäästöisiä ajoneuvoja koskevaan vuosien 2025 ja 2030 vertailuarvoon. Tällaisten ajoneuvojen kehittämisen ja käyttöönoton kannustamiseksi siten, että samalla vältetään ympäristötavoitteiden ja perinteisten poltto-
moottoreiden tehokkuuden heikentyminen, kannustimiin perustuville mukautuksille olisi asetettava enimmäismäärä.*

Tarkistus 26
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 24 kappale

Komission teksti

- (24) *Päästöttömien raskaiden ajoneuvojen käyttöönottoon liittyvää kannustinjärjestelmää suunniteltaessa siihen olisi sisällytettävä myös pienemmät kuorma-autot ja linja-autot, joihin ei sovelleta tämän asetuksen mukaisia hiilidioksidipäästötavoitteita. Myös näillä ajoneuvoilla on suuri merkitys puututtaessa kaupunkien ilmansaasteongelmiin. Olisi kuitenkin huomattava, että päästöttömiä linja-autoja on jo markkinoilla ja niille on luotu kannustimia kysyntäpuolen toimenpiteillä, kuten julkisilla hankinnoilla. Sen varmistamiseksi, että erityyppisten ajoneuvojen kannustimet ovat keskenään tasapainossa, myös päästöttömiin pienempiin kuorma- ja linja-autoihin sovellettaviin kannustimiin perustuville säästöille olisi asetettava enimmäismäärä.*

Tarkistus

- (24) *Päästöttömien raskaiden ajoneuvojen käyttöönottoon liittyvää kannustinjärjestelmää suunniteltaessa siihen olisi sisällytettävä myös pienemmät kuorma-autot ja muut raskaiden hyötyajoneuvojen luokat, joihin ei vielä sovelleta tämän asetuksen mukaisia hiilidioksidipäästötavoitteita. Myös näillä ajoneuvoilla on suuri merkitys puututtaessa kaupunkien ilmansaasteongelmiin.*

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 28
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 29 kappale

Komission teksti

- (29) Komission olisi voitava määrätä liikapäästömaksun muodossa olevia taloudellisia seuraamuksia, jos päästöhyvitykset ja -velat huomioon ottaen valmistajalla todetaan olevan päästöylityksiä. Jotta valmistajilla olisi riittävä kannustin toteuttaa raskaiden ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjä vähentäviä toimenpiteitä, **liikapäästömaksun olisi oltava** suurempi kuin tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavan teknologian keskimääräiset rajakustannukset. **Liikapäästömaksuja** olisi pidettävä unionin yleiseen talousarvioon otettavina tuloina. Maksujen perintämenettely olisi määritettävä täytäntöönpanosäädöksellä, **asetuksen** (EY) N:o 443/2009 mukaisesti hyväksytty menettely huomioon ottaen.

Tarkistus

- (29) Komission olisi voitava määrätä liikapäästömaksun muodossa olevia taloudellisia seuraamuksia, jos päästöhyvitykset ja -velat huomioon ottaen valmistajalla todetaan olevan päästöylityksiä. Jotta valmistajilla olisi riittävä kannustin toteuttaa raskaiden ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjä vähentäviä toimenpiteitä, **on tärkeää, että liikapäästömaksu on aina** suurempi kuin tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavan teknologian keskimääräiset rajakustannukset. **Liikapäästömaksuista kertyviä määriä** olisi pidettävä unionin yleiseen talousarvioon otettavina tuloina. **Näitä määriä olisi käytettävä tukemaan – tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa – autoteollisuuden siirtymistä päästöttömään liikkuvuuteen ja innovatiivisia ratkaisuja, joilla kannustetaan ottamaan nopeasti käyttöön päästöttömiä ja vähäpäästöisiä raskaita hyötyajoneuvoja.** Maksujen perintämenettely olisi määritettävä täytäntöönpanosäädöksellä, **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen** (EY) N:o 443/2009^(1 a) mukaisesti hyväksytty menettely huomioon ottaen.

^(1 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 443/2009, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, päästönormien asettamisesta uusille henkilöautoille osana yhteisön kokonaisvaltaista lähestymistapaa kevyiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 1).

Tarkistus 29
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 30 kappale

Komission teksti

- (30) Tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi on tarpeen ottaa käyttöön tehokas valvontamekanismi, jolla velvollisuuksien noudattamista valvotaan. Valmistajien velvollisuus toimittaa tarkat tiedot asetuksen (EU) 2018/... mukaisesti [**seuranta ja raportointi, raskaat hyötyajoneuvot**] ja hallinnolliset sakot, joita voidaan määrätä, jos velvollisuutta ei noudateta, edistävät osaltaan sen varmistamista, että tämän asetuksen mukaisten velvollisuuksien noudattamisen arvioinnissa käytettävät tiedot ovat luotettavia.

Tarkistus

- (30) Tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi on tarpeen ottaa käyttöön tehokas valvontamekanismi, jolla velvollisuuksien noudattamista valvotaan. Valmistajien velvollisuus toimittaa tarkat tiedot asetuksen (EU) 2018/956 mukaisesti ja hallinnolliset sakot, joita voidaan määrätä, jos velvollisuutta ei noudateta, edistävät osaltaan sen varmistamista, että tämän asetuksen mukaisten velvollisuuksien noudattamisen arvioinnissa käytettävät tiedot ovat luotettavia. **On kuluttajien ja suuren yleisön edun mukaista tietää, mitkä valmistajat noudattavat tai eivät noudata uusia päästönormeja.**

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 30
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 31 kappale

Komission teksti

- (31) Tämän asetuksen mukaisten hiilidioksidipäästöjen saattamisen kannalta on olennaisen tärkeää, että käytössä olevien raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöt ovat niiden arvojen mukaisia, jotka on määritetty asetuksen (EY) N:o 595/2009 ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden nojalla. Sen vuoksi komission olisi voitava ottaa huomioon valmistajan keskimääräisten päästöjen laskennassa mahdolliset järjestelmälliset vaatimustenvastaisuudet, jotka tyyppihyväksyntäviranomainen on havainnut käytössä olevien raskaiden ajoneuvojen hiilidioksidipäästöissä.

Tarkistus

- (31) Tämän asetuksen mukaisten hiilidioksidipäästöjen saattamisen kannalta on olennaisen tärkeää, että käytössä **ja liikenteessä** olevien raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöt ovat niiden arvojen mukaisia, jotka on määritetty asetuksen (EY) N:o 595/2009 ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden nojalla. Sen vuoksi komission olisi voitava ottaa huomioon valmistajan keskimääräisten päästöjen laskennassa mahdolliset järjestelmälliset vaatimustenvastaisuudet, jotka tyyppihyväksyntäviranomainen on havainnut käytössä **ja liikenteessä** olevien raskaiden ajoneuvojen hiilidioksidipäästöissä. **Lisäksi olisi otettava käyttöön käytössä ja tiellä olevien ajoneuvojen riippumaton testaus, josta huolehtii kolmas osapuoli.**

Tarkistus 31
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 33 kappale

Komission teksti

- (33) Tässä asetuksessa vahvistettujen hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevien tavoitteiden vaikuttavuus riippuu paljolti hiilidioksidipäästöjen määrittämisessä käytettävien menetelmien edustavuudesta. Tieteellisen neuvonannon mekanismin (SAM) antaman kevyitä hyötyajoneuvoja koskevan lausunnon⁽²⁷⁾ mukaisesti myös raskaiden hyötyajoneuvojen osalta on aiheellista ottaa käyttöön järjestelmä, jonka avulla arvioidaan asetuksen (EU) 2017/2400 mukaisesti määritettyjen hiilidioksidipäästö- ja energiankulutusarvojen todellinen ajonaikainen edustavuus. Komissiolla olisi oltava valtuudet varmistaa tällaisten tietojen julkinen saatavuus ja tarvittaessa kehittää menetelmät, joita tarvitaan tällaisten arviointien edellyttämien tietojen kartoittamiseen ja keruuseen.

⁽²⁷⁾ Tieteellisten neuvonantajien korkean tason ryhmä, tieteellinen lausunto 1/2016 "Closing the gap between light-duty vehicle real-world CO₂ emissions and laboratory testing".

Tarkistus

- (33) Tässä asetuksessa vahvistettujen hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevien tavoitteiden vaikuttavuus riippuu paljolti hiilidioksidipäästöjen määrittämisessä käytettävien menetelmien edustavuudesta. Tieteellisen neuvonannon mekanismin (SAM) antaman kevyitä hyötyajoneuvoja koskevan lausunnon⁽²⁷⁾ mukaisesti myös raskaiden hyötyajoneuvojen osalta on aiheellista ottaa käyttöön järjestelmä, jonka avulla arvioidaan asetuksen (EU) 2017/2400 mukaisesti määritettyjen hiilidioksidipäästö- ja energiankulutusarvojen todellinen ajonaikainen edustavuus. Komissiolla olisi oltava valtuudet varmistaa tällaisten tietojen julkinen saatavuus ja tarvittaessa kehittää menetelmät, joita tarvitaan tällaisten arviointien edellyttämien tietojen kartoittamiseen ja keruuseen. **Jos todellisten päästöjen ja asetuksen (EU) 2017/2400 mukaisesti määritettyjen päästöjen välillä havaitaan merkittävä ero, komissiolla olisi oltava valtuudet mukauttaa vastaavasti valmistajan keskimääräisiä hiilidioksidipäästöjä ja tarvittaessa vuoden 2019 CO₂-vertailupäästöjä, joita käytetään tämän asetuksen mukaisten velvollisuuksien noudattamiseksi.**

⁽²⁷⁾ Tieteellisten neuvonantajien korkean tason ryhmä, tieteellinen lausunto 1/2016 "Closing the gap between light-duty vehicle real-world CO₂ emissions and laboratory testing".

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 32
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 34 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (34 a) *Komission olisi vuoden 2022 kertomuksessaan arvioidava myös mahdollisuutta kehittää menetelmä kaikkien raskaiden hyötyajoneuvojen koko elinkaaren CO₂-päästöjen määrittämiseksi. Tämän arvioinnin perusteella komission olisi tarvittaessa ehdotettava valmistajia koskevien ilmoitusvelvollisuuksien vahvistamista ja tätä raportointia varten tarvittavien sääntöjen ja menettelyjen määrittämistä.*

Tarkistus 33
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 36 kappale

Komission teksti

Tarkistus

- (36) *Tämän asetuksen 8 artiklan 3 kohtaan, 9 artiklan 3 kohtaan, 11 artiklan 3 kohtaan ja 12 artiklan 2 kohtaan liittyvää täytäntöönpanovaltaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽²⁸⁾ mukaisesti.*

⁽²⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (36) *Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, joka koskee liikapäästömaksujen keräämiskeinojen määrittämistä, yksityiskohtaisten sääntöjen antamista käytössä olevien raskaiden hyötyajoneuvojen CO₂-päästöjen poikkeamista ilmoittamista koskevista menettelyistä, tietojen julkaisemista, yksityiskohtaisten sääntöjen hyväksymistä menettelyistä, joilla ilmoitetaan polttoaineenkulutusmittareista peräisin olevat tiedot ja menetelmän käyttöönottamista ajoneuvojen alaryhmän yhden tai useamman edustavan ajoneuvon määrittelemiseksi. Tätä täytäntöönpanovaltaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽²⁸⁾ mukaisesti.*

⁽²⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 34
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 37 kappale

Komission teksti

(37) Tämän asetuksen muiden kuin keskeisten osien muuttamiseksi **tai** täydentämiseksi komissiolle olisi siirrettävä **valta hyväksyä säädöksiä** Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti **12 artiklan 2 kohdan mukaisten hiilidioksidin vertailuarvojen mukauttamiseksi** ja liitteiden I ja II **muuttamiseksi** tiettyjen teknisten parametrien osalta, mukaan lukien käyttöprofiilien, hyötykuormien ja vuotuisten ajokilometrien painotukset sekä hyötykuorman mukautuskertoimet. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimielinten välisessä sopimuksessa⁽²⁹⁾ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

⁽²⁹⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

Tarkistus

(37) Tämän asetuksen muiden kuin keskeisten osien muuttamiseksi **ja** täydentämiseksi komissiolle olisi siirrettävä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti **valta hyväksyä säädöksiä, jotka koskevat ajoneuvon ammatillista tarkoitusta ja kaupunkiliikenteen linja-autojen määrittelyä koskevien teknisten perusteiden määrittämistä, sellaisten yksityiskohtaisten sääntöjen ja edellytysten määrittämistä, joiden avulla sidossuhteessa olevat valmistajat voivat muodostaa yhteenliittymiä, vuotuisen testausohjelman laatimista komponenttien, yksikköjen ja järjestelmien edustavaa otosta varten, CO₂-vertailupäästöjen mukauttamista, ajoneuvojen käytön aikaisen vaatimustenmukaisuuden testaamisen käyttöönottamista sekä** liitteiden I ja II **muuttamista** tiettyjen teknisten parametrien osalta, mukaan lukien käyttöprofiilien, hyötykuormien ja vuotuisten ajokilometrien painotukset sekä hyötykuorman mukautuskertoimet. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimielinten välisessä sopimuksessa⁽²⁹⁾ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

⁽²⁹⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

Tarkistus 35
Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti

Jotta edistetään unionin tavoitetta vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 30 prosenttia alle vuoden 2005 tason asetuksen (EU) N:o 2018/... [taakanjakoasetus] 2 artiklan kattamilla aloilla vuoteen 2030 mennessä, edistetään Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja varmistetaan sisämarkkinoiden asianmukainen toiminta, tässä asetuksessa asetetaan uusille raskaille hyötyajoneuvoille **hiilidioksidipäästönormit**, joiden avulla unionin uuden raskaan hyötyajoneuvokannan CO₂-päästöjä vähennetään CO₂-vertailupäästöihin nähden seuraavasti:

Tarkistus

Jotta edistetään unionin tavoitetta vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 30 prosenttia alle vuoden 2005 tason asetuksen (EU) N:o 2018/842 2 artiklan kattamilla aloilla vuoteen 2030 mennessä, edistetään Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja varmistetaan sisämarkkinoiden asianmukainen toiminta, tässä asetuksessa asetetaan uusille raskaille hyötyajoneuvoille **hiilidioksidipäästövaatimukset**, joiden avulla unionin uuden raskaan hyötyajoneuvokannan CO₂-päästöjä vähennetään CO₂-vertailupäästöihin nähden seuraavasti:

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 36

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti

a) 1 päivästä tammikuuta 2025 31 päivään joulukuuta 2029
15 prosenttia;

Tarkistus

a) 1 päivästä tammikuuta 2025 31 päivään joulukuuta 2029
20 prosenttia;

Tarkistus 37

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti

b) 1 päivästä tammikuuta 2030 alkaen vähintään 30 prosenttia
13 artiklassa säädetyn uudelleentarkastelun mukaisesti.

Tarkistus

b) 1 päivästä tammikuuta 2030 alkaen vähintään 35 prosenttia
13 artiklassa säädetyn uudelleentarkastelun mukaisesti.

Tarkistus 38

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Tässä asetuksessa vahvistetaan vertailuolosuhteet päästöttömille ja vähäpäästöisille raskaille hyötyajoneuvoille kaikkien valmistajien ajoneuvokannassa vuosina 2025 ja 2030 5 artiklan mukaisesti, jotta voidaan varmistaa sujuva siirtyminen päästöttömään liikenteeseen ja tarjota kannustimia unionin markkinoiden ja päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen infrastruktuurin kehittämiseksi ja käyttöönotolle.

Hilidioksidipäästöt mukautetaan vertaamalla suorituskykyä vertailuarvoon liitteessä I olevan 4 kohdan mukaisesti.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 40

Ehdotus asetukseksi

2 artikla – 1 kohta – 1 alakohta – johdantokappale

Komission teksti

Tätä asetusta sovelletaan uusiin luokkien N2 ja N3 ajoneuvoihin, joilla on seuraavat ominaisuudet:

Tarkistus

Tätä asetusta sovelletaan **ensimmäisenä askeleena** uusiin luokkien N2 ja N3 ajoneuvoihin, joilla on seuraavat ominaisuudet:

Tarkistus 41

Ehdotus asetukseksi

2 artikla – 1 kohta – 2 alakohta

Komission teksti

Sitä sovelletaan 5 artiklan ja liitteessä I olevan **2.3** kohdan soveltamiseksi myös **luokkien M2 ja M3 ajoneuvoihin sekä** luokan N ajoneuvoihin, jotka eivät kuulu asetuksen (EU) N:o 510/2011 soveltamisalaan ja jotka eivät ominaisuuksiltaan ole a–d alakohdan mukaisia.

Tarkistus

Sitä sovelletaan **1 artiklan 2 a kohdan**, 5 artiklan ja liitteessä I olevan **4** kohdan soveltamiseksi myös luokan N ajoneuvoihin, jotka eivät kuulu **Euroopan parlamentin ja neuvoston** asetuksen (EU) N:o 510/2011 ^(1 a) soveltamisalaan ja jotka eivät ominaisuuksiltaan ole a–d alakohdan mukaisia. **Lisäksi sitä sovelletaan 1 artiklan 2 b kohdan soveltamiseksi luokkien M2 ja M3 ajoneuvoihin, jotka täyttävät tämän artiklan 2 a kohdassa tarkoitetut tekniset vaatimukset.**

^(1 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 510/2011, annettu 11 päivänä toukokuuta 2011, päästönormien asettamisesta uusille kevyille kuljetusajoneuvoille osana unionin kokonaisvaltaista lähestymistapaa kevyiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi (EUVL L 145, 31.5.2011, s. 1).

Tarkistus 42

Ehdotus asetukseksi

2 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

2 a. Komissio antaa 15 artiklan mukaisesti viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2019 delegoituja säädöksiä tämän asetuksen täydentämiseksi yksilöimällä tekniset perusteet ajoneuvon ammatillisen tarkoituksen ja tämän asetuksen kattamien kaupunkiliikenteen linja-autojen määrittämistä varten.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 43

Ehdotus asetukseksi

3 artikla – 1 kohta – h alakohta

Komission teksti

h) ”työajoneuvolla” raskasta hyötyajoneuvoa, jota ei ole tarkoitettu tavaroiden toimittamiseen ja jonka hiilidioksidipäästöt ja polttoaineenkulutus on määritetty asetuksen (EY) N:o 595/2009 ja sen täytäntöönpanosäädösten mukaisesti ainoastaan muiden kuin tämän asetuksen liitteessä I olevassa 2.1 kohdassa määriteltyjen käyttöprofiilien osalta

Tarkistus

h) ”työajoneuvolla” raskasta hyötyajoneuvoa, jota ei ole tarkoitettu tavaroiden toimittamiseen, **jonka ammatillinen tarkoitus on määritelty 2 artiklan 2 a kohdan mukaisesti yksilöityjen teknisten perusteiden perusteella** ja jonka hiilidioksidipäästöt ja polttoaineenkulutus on määritetty asetuksen (EY) N:o 595/2009 ja sen täytäntöönpanosäädösten mukaisesti ainoastaan muiden kuin tämän asetuksen liitteessä I olevassa 2.1 kohdassa määriteltyjen käyttöprofiilien osalta

Tarkistus 44

Ehdotus asetukseksi

3 artikla – 1 kohta – k alakohta

Komission teksti

k) ”vähäpäästöisellä raskaalla hyötyajoneuvolla” raskasta hyötyajoneuvoa, joka ei ole päästötön raskas hyötyajoneuvo ja jonka CO₂-päästöt ovat alle **350 g CO₂/km määritettynä** liitteessä I olevan 2.1 kohdan mukaisesti

Tarkistus

k) ”vähäpäästöisellä raskaalla hyötyajoneuvolla” raskasta hyötyajoneuvoa, joka ei ole päästötön raskas hyötyajoneuvo ja jonka CO₂-päästöt ovat **liitteessä I olevan 2.1 kohdan mukaisesti määritettynä alle 50 prosenttia kunkin alaryhmän CO₂-vertailupäästöistä sellaisina, kuin ne on määritelty** liitteessä I olevan 3 kohdan mukaisesti.

Tarkistus 46

Ehdotus asetukseksi

4 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti

b) 5 artiklan mukaisesti määritettävä päästöttömyys- ja vähäpäästöisyyskijä.

Tarkistus

Poistetaan.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 47

Ehdotus asetukseksi

5 artikla – 1 kohta – 1 alakohta

Komission teksti

Komissio vahvistaa vuodesta 2020 alkaen ja kutakin seuraavaa kalenterivuotta varten 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla täytäntöönpanosäädöksillä 4 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitetun kunkin valmistajan päästöttömyys- ja vähäpäästöisyystekijän edellisen kalenterivuoden osalta.

Tarkistus

Alkaen 1 päivästä tammikuuta 2025 päästöttömien ja vähäpäästöisten raskaiden ajoneuvojen osuutta valmistajan ajoneuvokannasta kalenterivuoden aikana on verrattava seuraaviin arvoihin:

vuodesta 2025: vähintään 5 prosenttia;

vuodesta 2030: 20 prosenttia, jollei 13 artiklassa tarkoitetusta uudelleentarkastelusta muuta johdu.

Tarkistus 48

Ehdotus asetukseksi

5 artikla – 1 kohta – 2 alakohta

Komission teksti

Päästöttömyys- ja vähäpäästöisyystekijää määritettäessä on otettava huomioon valmistajan päästöttömien ja vähäpäästöisten raskaiden hyötyajoneuvojen lukumäärä ja CO₂-päästöt kalenterivuoden aikana, mukaan lukien 2 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen luokkien päästöttömät ajoneuvot sekä päästöttömät ja vähäpäästöiset työajoneuvot.

Tarkistus

Poistetaan.

Tarkistus 49

Ehdotus asetukseksi

5 artikla – 1 kohta – 3 alakohta

Komission teksti

Päästöttömyys- ja vähäpäästöisyystekijä lasketaan liitteessä I olevan 2.3 kohdan mukaisesti.

Tarkistus

Poistetaan.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 50

Ehdotus asetukseksi

5 artikla – 2 kohta – 1 alakohta

Komission teksti

Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa päästöttömät ja vähäpäästöiset raskaat hyötyajoneuvot lasketaan seuraavasti:

- a) päästötön raskas hyötyajoneuvo lasketaan kahdeksi ajoneuvoksi;
- b) vähäpäästöinen raskas hyötyajoneuvo lasketaan enintään kahdeksi ajoneuvoksi sen mukaan, mikä on sen CO₂-päästöjen ja kynnyspäästötason 350 g CO₂/km suhde.

Tarkistus

Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tätä asetusta sovelletaan myös luokan N ajoneuvoihin, jotka eivät kuulu asetuksen (EU) N:o 510/2011 soveltamisalaan ja jotka eivät ominaisuuksiltaan ole tämän asetuksen 2 artiklan 1 kohdan a–d alakohdan mukaisia.

Tarkistus 51

Ehdotus asetukseksi

5 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Päästöttömyys- ja vähäpäästöisyysmekanismi saa alentaa valmistajan keskimääräisiä päästöjä enintään 3 prosenttia. Edellä 2 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien päästöttömien raskaiden hyötyajoneuvojen vaikutus kyseiseen tekijään saa alentaa valmistajan keskimääräisiä päästöjä enintään 1,5 prosenttia.

Tarkistus

Poistetaan.

Tarkistus 52

Ehdotus asetukseksi

7 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Kullekin valmistajalle on liitteessä I olevan 5.1 kohdan mukaisesti määritettävä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu CO₂-päästövähennyspolku, joka perustuu lineaariseen kehityspolkuun 1 artiklan toisessa alakohdassa tarkoitettujen CO₂-vertailupäästöjen ja mainitun artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdassa täsmennetyn vuoden 2025 tavoitteen välillä sekä vuoden 2025 tavoitteen ja mainitun artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan välillä.

Tarkistus

2. Kullekin valmistajalle on liitteessä I olevan 5.1 kohdan mukaisesti määritettävä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu CO₂-päästövähennyspolku, joka perustuu lineaariseen kehityspolkuun 1 artiklan **1 kohdan** toisessa alakohdassa tarkoitettujen CO₂-vertailupäästöjen ja mainitun artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdassa täsmennetyn vuoden 2025 tavoitteen välillä sekä vuoden 2025 tavoitteen ja mainitun artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan välillä.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 53
Ehdotus asetukseksi
7 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

7 a artikla

Yhteenliittymien muodostaminen

1. Sidossuhteessa olevat valmistajat voivat muodostaa yhteenliittymän 5 artiklan mukaisten velvoitteidensa täyttämistä varten.
2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 15 artiklan mukaisesti tämän asetuksen täydentämiseksi, jotta voidaan vahvistaa yksityiskohtaisia sääntöjä ja edellytyksiä, joiden mukaisesti sidossuhteessa olevat valmistajat voivat muodostaa yhteenliittymän avoimelta ja syrjimättömältä pohjalta.

Tarkistukset 74 ja 75

Ehdotus asetukseksi
8 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tarkistus

1. Jos valmistajan todetaan tiettyinä kalenterivuonna vuodesta 2025 alkaen ylittäneen päästöt 2 kohdan mukaisesti, komissio määrää seuraavalla kaavalla laskettavan liikapäästömaksun:

(Liikapäästömaksu) = (päästöylitys x **6 800** €/g CO₂/tkm)

1. Jos valmistajan todetaan tiettyinä kalenterivuonna vuodesta 2025 alkaen ylittäneen päästöt 2 kohdan mukaisesti, komissio määrää **valmistajalle tai tapauksen mukaan yhteenliittymän johtajalle** seuraavalla kaavalla laskettavan liikapäästömaksun:

Vuosina 2025–2029:

(Liikapäästömaksu) = (päästöylitys x **5 000** €/g CO₂/tkm)

Vuodesta 2030 alkaen:

(Liikapäästömaksu) = (päästöylitys x **6 800** €/g CO₂/tkm)

Komissio varmistaa, että liikapäästömaksu on aina suurempi kuin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavan teknologian keskimääräiset rajakustannukset.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 55

Ehdotus asetukseksi

8 artikla – 4 kohta

Komission teksti

4. Liikapäätösmaksusta kertyviä määriä pidetään unionin yleiseen talousarvioon otettavina tuloina.

Tarkistus

4. Liikapäätösmaksusta kertyviä määriä pidetään unionin yleiseen talousarvioon otettavina tuloina. **Kyseiset määrät käytetään tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa täydentämään unionin tai jäsenvaltioiden toimia, joilla edistetään autoalan työntekijöiden taitojen kehittämistä tai työvoiman uudelleenkehittämistä kaikissa jäsenvaltioissa, joita asia koskee, ja etenkin alueilla ja yhteisöissä, joihin siirtyminen vaikuttaa eniten, jotta voidaan edistää oikeudenmukaista siirtymää päästöttömään ja vähäpäästöiseen liikkuvuuteen.**

Tarkistus 56

Ehdotus asetukseksi

9 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Komissio ottaa kyseiset poikkeamat huomioon laskiessaan valmistajan keskimääräiset päästöt.

Tarkistus

2. Komissio ottaa kyseiset poikkeamat huomioon laskiessaan valmistajan keskimääräiset päästöt **ja mukauttaessaan tarvittaessa vuoden 2019 CO₂-vertailupäästöjä, jotka on laskettu liitteessä I olevan 3 kohdan mukaisesti.**

Tarkistus 57

Ehdotus asetukseksi

9 artikla – 3 a kohta (uusi)

Komission teksti

3 a. Asetuksen (EU) 2018/956 ja asetuksen (EU) N:o 2017/2400 mukaisesti valmistajien ilmoittamien tietojen tarkkuuden varmistamiseksi ja tämän asetuksen täydentämiseksi siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 15 artiklan mukaisesti, jotta vahvistetaan vuodesta 2019 lähtien vuotuinen testiohjelma edustavan otoksen testaamiseksi kunkin valmistajan valmistamista, asetuksen (EU) N:o 2017/2400 12 artiklan 1 kohdassa luetelluista komponenteista, erillisistä teknisistä yksiköistä ja järjestelmistä, joita käytetään tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa ajoneuvoissa. Testien tuloksia verrataan valmistajien asetuksen (EU) 2017/2400 mukaisesti ilmoittamiin tietoihin ja jos tiedoissa havaitaan järjestelmällisiä eroja, mukautetaan valmistajien keskimääräisiä päästöjä, jotka on laskettu liitteessä I olevan 2.7 kohdan mukaisesti, ja tarvittaessa vuoden 2019 hiilidioksidipäästöjä, jotka on laskettu liitteessä I olevan 3 kohdan mukaisesti.

Tarkistus

3 a. Asetuksen (EU) 2018/956 ja asetuksen (EU) N:o 2017/2400 mukaisesti valmistajien ilmoittamien tietojen tarkkuuden varmistamiseksi ja tämän asetuksen täydentämiseksi siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 15 artiklan mukaisesti, jotta vahvistetaan vuodesta 2019 lähtien vuotuinen testiohjelma edustavan otoksen testaamiseksi kunkin valmistajan valmistamista, asetuksen (EU) N:o 2017/2400 12 artiklan 1 kohdassa luetelluista komponenteista, erillisistä teknisistä yksiköistä ja järjestelmistä, joita käytetään tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa ajoneuvoissa. Testien tuloksia verrataan valmistajien asetuksen (EU) 2017/2400 mukaisesti ilmoittamiin tietoihin ja jos tiedoissa havaitaan järjestelmällisiä eroja, mukautetaan valmistajien keskimääräisiä päästöjä, jotka on laskettu liitteessä I olevan 2.7 kohdan mukaisesti, ja tarvittaessa vuoden 2019 hiilidioksidipäästöjä, jotka on laskettu liitteessä I olevan 3 kohdan mukaisesti.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 58

Ehdotus asetukseksi

10 artikla – 1 kohta – 1 alakohta – b alakohta

Komission teksti

b) vuodesta 2020 alkaen 5 artiklassa tarkoitettu **päästöttömyys- ja vähäpäästöisyys**tekijä

Tarkistus

b) vuodesta 2020 alkaen 5 **artiklan 1** artiklassa tarkoitettu **kunkin valmistajan edellisen kalanterivuoden osuus päästöttömien ja vähäpäästöisten raskaiden ajoneuvojen kokonaismäärästä**

Tarkistus 59

Ehdotus asetukseksi

11 artikla

Komission teksti

11 artikla

Tarkistus

11 artikla

Todelliset ajonaikaiset hiilidioksidipäästöt ja energiankulutus

1. Komissio valvoo ja arvioi asetuksen (EU) 2017/2400 mukaisesti määritettyjen hiilidioksidipäästöjen ja polttoaineenkulutusarvojen todellista ajonaikaista edustavuutta. **Se varmistaa, että yleisölle tiedotetaan, miten edustavuus muuttuu ajan mittaan.**

2. Tätä varten komissio varmistaa, että valmistajilta tai tapauksen mukaan kansallisilta viranomaisilta on saatavilla **vankkoja muita kuin henkilötietoja** raskaiden hyötyajoneuvojen todellisista ajonaikaisista hiilidioksidipäästöistä ja energiankulutuksesta.

Todelliset ajonaikaiset hiilidioksidipäästöt ja energiankulutus

1. Komissio valvoo ja arvioi asetuksen (EU) 2017/2400 mukaisesti määritettyjen hiilidioksidipäästöjen ja polttoaineenkulutusarvojen todellista ajonaikaista edustavuutta.

2. Tätä varten komissio varmistaa, että valmistajilta tai tapauksen mukaan kansallisilta viranomaisilta on saatavilla, **myös kolmansille osapuolille riippumatonta testausta varten, standardoiduista polttoaineenkulutusmittareista kerättyyn dataan perustuvia vankkoja tietoja** raskaiden hyötyajoneuvojen todellisista ajonaikaisista hiilidioksidipäästöistä ja energiankulutuksesta.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Komission teksti

Tarkistus

3. Komissio **voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä** tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa **tarkoitettuja toimenpiteitä**. Täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2 a. Tämän asetuksen täydentämiseksi komissio antaa 15 artiklan mukaisesti viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2019 delegoituja säädöksiä ajoneuvojen käytönaikaisen vaatimustenmukaisuuden testaamisen käyttöönottamiseksi, jotta varmistetaan, että raskaiden hyötyajoneuvojen ajonaikaiset hiilidioksidipäästöt ja polttoaineenkulutus ylittävät asetuksen (EU) 2017/2400 ja asetuksen (EU) 2018/956 mukaisesti raportoitavat seurantatiedot enintään 10 prosentilla. Komissio ottaa tämän kynnysarvon ylittävät mahdolliset poikkeamat huomioon laskiessaan valmistajan keskimääräiset CO₂-päästöt ja mukauttaessaan tarvittaessa vuoden 2019 CO₂-vertailupäästöjä.

2 b. Komissio varmistaa, että yleisölle tiedotetaan siitä, miten 1 kohdassa tarkoitettu todellinen edustavuus kehittyy ajan mittaan.

3. Komissio **hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä yksityiskohtaiset säännöt menettelyille, joilla raportoidaan tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua polttoaineenkulutusmittareista kerätyt tiedot**. Täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Tarkistus 60

Ehdotus asetukseksi

12 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Sen varmistamiseksi, että teknisissä parametreissa, joita käytetään laskettaessa 4 artiklassa tarkoitettuja valmistajan keskimääräisiä päästöjä ja 6 artiklassa tarkoitettuja päästötavoitteita, otetaan huomioon tekninen kehitys ja tavaraliikenteen logistiikan edistyminen, **komissiolle** siirretään valta antaa delegoituja säädöksiä 15 artiklan mukaisesti seuraavien liitteissä I ja II vahvistettujen säännösten muuttamiseksi:

Tarkistus

1. Sen varmistamiseksi, että teknisissä parametreissa, joita käytetään laskettaessa 4 artiklassa tarkoitettuja valmistajan keskimääräisiä päästöjä ja 6 artiklassa tarkoitettuja päästötavoitteita, otetaan huomioon tekninen kehitys ja tavaraliikenteen logistiikan edistyminen, **komissio päivittää VECTO-simulointivälinettä jatkuvasti ja hyvissä ajoin ja sille** siirretään valta antaa delegoituja säädöksiä 15 artiklan mukaisesti seuraavien liitteissä I ja II vahvistettujen säännösten muuttamiseksi:

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 61

Ehdotus asetukseksi

13 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Komissio esittää 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen vaikuttavuudesta, 1 artiklan mukaisesti **vuodeksi 2030 määritettävästä** CO₂-päästöjen **vähentämistavoitteesta** ja **muuntyyppisten** raskaiden hyötyajoneuvojen – perävaunut mukaan lukien – **hiilidioksidin vähentämistavoitteiden** asettamisesta. Kertomukseen sisällytetään myös arvio niiden menettelyjen vaikuttavuudesta, jotka koskevat etenkin **päästöttömiä** ja **vähäpäästöisiä ajoneuvoja** – erityisesti **linja-autoja**, ottaen huomioon direktiivissä 2009/33/EY⁽³⁰⁾ asetetut tavoitteet – ja **CO₂-bonusjärjestelmää**, ja siitä, onko asianmukaista jatkaa kyseisten menettelyjen soveltamista vuonna 2030 ja sen jälkeen, ja **tarvittaessa** kertomukseen **liitetään** ehdotus tämän asetuksen muuttamisesta.

⁽³⁰⁾ Puhtaita ajoneuvoja koskeva direktiivi 2009/33/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä .../.../EU.

Tarkistus

Komissio esittää 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen vaikuttavuudesta, 1 artiklan mukaisesti **vuodelle 2030 asetettujen** CO₂-päästöjen **mukauttamisesta, jos se on tarpeen, 5 artiklan mukaisesti vuodelle 2030 asetetun päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuuden vertailuarvon mukauttamisesta, jos se on tarpeen, ja hiilidioksidipäästöjen vähentämistavoitteen asettamisesta muuntyyppisille raskaille hyötyajoneuvoille, mukaan lukien perävaunut ja työajoneuvot, kuten jäteautot.** Kertomukseen sisällytetään myös arvio niiden menettelyjen vaikuttavuudesta, jotka koskevat etenkin **päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen**, erityisesti **linja-autojen, käyttöönottoa**, ottaen huomioon direktiivissä 2009/33/EY⁽³⁰⁾ asetetut tavoitteet, **CO₂-bonusjärjestelmästä** ja siitä, onko asianmukaista jatkaa kyseisten menettelyjen soveltamista vuonna 2030 ja sen jälkeen, **tarvittavan lataus- ja tankkausinfrastruktuurin käyttöön-otosta, mahdollisuudesta ottaa käyttöön moottorien hiilidioksidipäästönormit erityisesti työajoneuvoille, erilaisista ajoneuvoyhdistelmistä kansalliseen liikenteeseen sovellettävien vakioulottuvuuksien lisäksi, muun muassa modulaariset ratkaisut, CO₂-päästöjen ja polttoainenkulutusarvojen asetuksen (EU) N:o 2017/2400 mukaisesta todellisesta ajonai- kaisesta edustavuudesta sekä arvio VECTO-simulointivälineen päivittämisestä.** Kertomukseen **on tarvittaessa liitettävä** ehdotus tämän asetuksen muuttamisesta.

⁽³⁰⁾ Puhtaita ajoneuvoja koskeva direktiivi 2009/33/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä .../.../EU.

Tarkistus 76

Ehdotus asetukseksi

13 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Komissio kehittää 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä erityisen menetelmän uusiutuvan energian direktiivissä (RED II) säädetyt kestävyyskriteerit täyttävien kehittyneiden ja uusiutuvien kaasumaisten liikenteen polttoaineiden käytön vaikutuksen huomioon ottamiseksi CNG- ja LNG-sovellusten osalta ajoneuvokannan keskimääräisten päästöjen laskennassa. Menetelmään on tarvittaessa liitettävä ehdotus tämän asetuksen muuttamisesta.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 73

Ehdotus asetukseksi

13 artikla – 1 b kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Komissio arvioi edelleen mahdollisuutta kehittää menetelmä kaikkien unionin markkinoille saatettujen raskaiden hyötyajoneuvojen koko elinkaaren CO₂-päästöjen määrittämiseksi. Tämän arvioinnin perusteella komissio esittää tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jotta voidaan määrittää valmistajia koskevat elinkaaren aikaisten päästöjen ilmoitusvelvollisuudet ja täsmentää kyseistä raportointia varten tarvittavat säännöt ja menettelyt.

Tarkistus 62

Ehdotus asetukseksi

14 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tarkistus

1. Komissiota avustaa **asetuksella** (EU) 2018/... [**hallinnointi**] perustettu **xxx komitea**. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

1. Komissiota avustaa **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen** (EU) N:o 525/2013^(1 a) **26 artiklalla** perustettu **ilmastonmuutoskomitea**. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

^(1 a) **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus** (EU) N:o 525/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja niistä raportoimiseksi sekä muista ilmastonmuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi kansallisella ja unionin tasolla sekä päätöksen N:o 280/2004/EY kumoamisesta (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 13).

Tarkistus 63

Ehdotus asetukseksi

15 artikla – 2 kohta

Komission teksti

Tarkistus

2. Siirretään komissiolle [tämän asetuksen voimaantulopäivästä] määräämättömäksi ajaksi 10 artiklan 2 kohdassa ja 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

2. Siirretään komissiolle [tämän asetuksen voimaantulopäivästä] määräämättömäksi ajaksi **2 artiklan 2 a kohdassa, 7 a artiklassa, 9 artiklan 3 a kohdassa, 10 artiklan 2 kohdassa, 11 artiklan 2 a kohdassa** ja 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 64

Ehdotus asetukseksi

15 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 10 artiklan 2 kohdassa ja 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

Tarkistus

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa **2 artiklan 2 a kohdassa, 7 a artiklassa, 9 artiklan 3 a kohdassa, 10 artiklan 2 kohdassa, 11 artiklan 2 a** kohdassa ja 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

Tarkistus 65

Ehdotus asetukseksi

15 artikla – 6 kohta

Komission teksti

6. Edellä olevan **10** artiklan 2 kohdan ja 12 artiklan 1 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

Tarkistus

6. Edellä olevan **2 artiklan 2 a kohdan, 7 a artiklan, 9 artiklan 3 a kohdan, 10 artiklan 2 kohdan, 11 artiklan 2 a** kohdan ja 12 artiklan 1 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 66

Ehdotus asetukseksi

16 artikla – 1 kohta

Asetus (EY) N:o 595/2009

5 artikla – 4 kohta – 1 alakohta

Komission teksti

”l) menettely, jolla tarkistetaan tarkoitustenmukaisten ja edustavien otosten perusteella, ovatko rekisteröidyt ja käyttöön otetut ajoneuvot tämän asetuksen ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden nojalla määritettyjen hiilidioksidipäästö- ja polttoaineenkulutusarvojen mukaisia.”

Tarkistus

”l) menettely, jolla tarkistetaan tarkoitustenmukaisten ja edustavien otosten perusteella, ovatko rekisteröidyt ja käyttöön otetut ajoneuvot tämän asetuksen ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden nojalla määritettyjen hiilidioksidipäästö- ja polttoaineenkulutusarvojen mukaisia. **Menettelyn myös tekevät akkreditoidut ja riippumattomat kolmannet osapuolet Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/858^(1 bis) 13 artiklan 10 kohdan mukaisesti.**”

^(1 bis) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/858, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta (EUVL L 151, 14.6.2018, s. 1).

Tarkistus 77

Ehdotus asetukseksi

16 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

16 a artikla

Neuvoston direktiivin 96/53/EY muuttaminen

Lisätään direktiivin 96/53/EY^(1a) liitteessä I olevan 2.2.4.2 alakohdan jälkeen alakohdat seuraavasti:

”2.2.5 Asetuksen (EU) .../2018 [ehdotus asetukseksi COM(2018)0284] 5 artiklan 2 kohdan b alakohdassa määritettyä vaihtoehtoisella polttoaineella toimivien ajoneuvoyhdistelmien suurinta sallittua painoa korotetaan vaihtoehtoisen polttoaineteknologian edellyttämällä lisäpainolla, jonka enimmäismäärä on 1 tonni.

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Komission teksti

Tarkistus

2.2.6 Päästöttömien ajoneuvoyhdistelmien suurinta sallittua painoa korotetaan päästöttömien teknologioiden edellyttämällä lisäpainolla, joka riippuu ajoneuvon päästöttömästä toimintamatkasta ja jonka enimmäismäärä on 2 tonnia. Komissio hyväksyy viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2019 kaavan edellytetyn painon laskemiseksi.”

^(1a) Neuvoston direktiivi 96/53/EY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1996, tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisissa ja kansainvälisissä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista (EYVL L 235, 17.9.1996, s. 59).

Tarkistus 67

Ehdotus asetukseksi

Liite I – 2 kohta – 2.3 alakohta

Komission teksti

Tarkistus

2.3. 5 artiklassa tarkoitetun päästöttömyys- ja vähäpäästöisyystekijän laskeminen

Lasketaan 5 artiklassa tarkoitettu päästöttömyys- ja vähäpäästöisyystekijä (ZLEV) kullekin valmistajalle kalenterivuosittain seuraavasti:

$ZLEV = V / (V_{conv} + V_{zlev})$ arvo vähintään 0,97

jossa

V on valmistajan uusien raskaiden hyötyajoneuvojen lukumäärä lukuun ottamatta työajoneuvoja 4 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdan mukaisesti.

V_{conv} on valmistajan uusien raskaiden hyötyajoneuvojen lukumäärä lukuun ottamatta työajoneuvoja 4 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdan mukaisesti ja lukuun ottamatta päästöttömiä ja vähäpäästöisiä raskaita hyötyajoneuvoja

V_{zlev} on tekijöiden V_{in} ja V_{out} arvojen summa

jolloin

$V_{in} = \sum_v (1 + (1 - CO_{2v} / 350))$

$\sum_v$ on kaikkia niitä uusia päästöttömiä ja vähäpäästöisiä raskaita hyötyajoneuvoja edustava summa, joilla on 2 artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa määritellyt ominaisuudet

CO_{2v} on päästöttömän tai vähäpäästöisen raskaan hyötyajoneuvon v hiilidioksidipäästöt määritettyinä 2.1 kohdan mukaisesti

V_{out} on 2 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien päästöttömien raskaiden hyötyajoneuvojen kokonaismäärä kerrottuna kahdella, enintään kuitenkin 1,5 prosenttia määrästä V_{conv} .

Poistetaan.

Keskiyö 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 68

Ehdotus asetukseksi

Liite I – 2 kohta – 2.7 alakohta – kaava

Komission teksti

$$\text{CO}_2 = \text{ZLEV} \times \sum_{\text{sg}} \text{share}_{\text{sg}} \times \text{MPW}_{\text{sg}} \times \text{avgCO}_{2\text{sg}}$$

jossa:

$\sum_{\text{sg}}$ on kaikkia alaryhmiä edustava summa

ZLEV määritetään 2.3 kohdan mukaisesti

share_{sg} määritetään 2.4 kohdan mukaisesti

MPW_{sg} määritetään 2.6 kohdan mukaisesti

$\text{avgCO}_{2\text{sg}}$ määritetään 2.2 kohdan mukaisesti

Tarkistus

$$\text{CO}_2 = \sum_{\text{sg}} \text{share}_{\text{sg}} \times \text{MPW}_{\text{sg}} \times \text{avgCO}_{2\text{sg}}$$

jossa:

$\sum_{\text{sg}}$ on kaikkia alaryhmiä edustava summa

share_{sg} määritetään 2.4 kohdan mukaisesti

MPW_{sg} määritetään 2.6 kohdan mukaisesti

$\text{avgCO}_{2\text{sg}}$ määritetään 2.2 kohdan mukaisesti

Tarkistus 69

Ehdotus asetukseksi

Liite I – 4 kohta – 1 alakohta – kaava – 1 rivi

Komission teksti

$$T = \sum_{\text{sg}} \text{share}_{\text{sg}} \times \text{MPW}_{\text{sg}} \times (1 - \text{rf}) \times \text{rCO}_{2\text{sg}}$$

Tarkistus

$$T = \text{ZLEV\_benchmark\_factor} * \sum_{\text{sg}} \text{share}_{\text{sg}} \times \text{MPW}_{\text{sg}} \times (1 - \text{rf}) \times \text{rCO}_{2\text{sg}}$$

Tarkistus 70

Ehdotus asetukseksi

Liite I – 4 kohta – 1 alakohta – kaava – 4 rivi

Komission teksti

rf on 1 artiklan ensimmäisen **kohdan** a ja b alakohdan mukaisesti kalenterivuodelle määritetty CO₂-päästövähennystavoite (%)

Tarkistus

rf on 1 artiklan ensimmäisen **alakovdan** a ja b alakohdan mukaisesti kalenterivuodelle määritetty CO₂-päästövähennystavoite (%)

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Tarkistus 71

Ehdotus asetukseksi

Liite I – 4 kohta – 1 a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Ajanjaksolla 2025–2029 $ZLEV\_benchmark\_factor$ on $(1+y-x)$, jollei tämä summa ole suurempi kuin 1,03 tai pienempi kuin 0,97, missä tapauksessa $ZLEV\_benchmark\_factor$ on 1,03 tai 0,97 tapauksen mukaan

jossa:

x on 5 %;

y on päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuus valmistajan uusina rekisteröidyistä raskaista hyötyajoneuvoista laskettuna sellaisten luokkaan N kuuluvien päästöttömien ajoneuvojen, jotka eivät kuulu asetuksen (EU) N:o 510/2011 soveltamisalaan ja jotka eivät ominaisuuksiltaan ole 2 artiklan 1 kohdan a–d alakohdan mukaisia, kokonaismäärän ja sellaisten päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen, jotka ovat 2 artiklan 1 kohdan a–d alakohdan mukaisia, kokonaismäärän summana, kun jokaiselle niistä on laskettu $ZLEV\_specific$ -arvo seuraavan kaavan mukaisesti, jaettuna kyseisenä kalenterivuonna rekisteröityjen ajoneuvojen kokonaismäärällä.

$ZLEV\_specific = 1 - (CO_{2v} / (0,5 * rCO_{2sg}))$, jossa

CO_{2v} on päästöttömän tai vähäpäästöisen raskaan hyötyajoneuvon v hiilidioksidipäästöt g/km määritettynä 2.1 kohdan mukaisesti

rCO_{2sg} määritetään 3 jakson mukaisesti.

Tarkistus 72

Ehdotus asetukseksi

Liite I – 4 kohta – 1 b alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Vuonna 2030 $ZLEV\_benchmark\_factor$ on $(1+y-x)$, jollei tämä summa ole suurempi kuin 1,05, missä tapauksessa $ZLEV\_benchmark\_factor$ on 1,05;

Keskiviikko 14. marraskuuta 2018

Komission teksti

Tarkistus

jos summa on 1,0–0,98, ZLEV_benchmark_factor on 1,0;
jos summa on alle 0,95, ZLEV_benchmark_factor on 0,95,
jossa:

x on 20 prosenttia, jollei 13 artiklassa tarkoitettu uudelleentarkastelusta muuta johdu.

y on päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuus valmistajan uusina rekisteröidyistä raskaista hyötyajoneuvoista laskettuna sellaisten luokkaan N kuuluvien päästöttömien ajoneuvojen, jotka eivät kuulu asetuksen (EU) N:o 510/2011 soveltamisalaan ja jotka eivät ominaisuuksiltaan ole 2 artiklan 1 kohdan a–d alakohdan mukaisia, kokonaismäärän ja sellaisten päästöttömien ja vähäpäästöisten ajoneuvojen, jotka ovat 2 artiklan 1 kohdan a–d alakohdan mukaisia, kokonaismäärän summana, kun jokaiselle niistä on laskettu ZLEV_specific-arvo seuraavan kaavan mukaisesti, jaettuna kyseisenä kalenterivuonna rekisteröityjen ajoneuvojen kokonaismäärällä.

$ZLEV\_specific = 1 - (CO_{2v} / (0,5 * rCO_{2sg}))$, jossa

CO_{2v} on päästöttömän tai vähäpäästöisen raskaan hyötyajoneuvon v hiilidioksidipäästöt g/km määritettynä 2.1 kohdan mukaisesti

rCO_{2sg} määritetään 3 jakson mukaisesti.

Torstai 15. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0462

Rautatieliikenteen matkustajien oikeudet ja velvollisuudet ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 15. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista (uudelleenlaadittu) (COM(2017)0548 – C8-0324/2017 – 2017/0237(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys – uudelleenlaatiminen)

(2020/C 363/36)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2017)0548),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 91 artiklan 1 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0324/2017),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
  - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 18. tammikuuta 2018 antaman lausunnon ⁽¹⁾,
  - on kuullut alueiden komiteaa,
  - ottaa huomioon säädösten uudelleenlaatimistekniikan järjestelmällisestä käytöstä 28. marraskuuta 2001 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan liikenne- ja matkailuvaliokunnalle työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohdan mukaisesti osoittaman 24. heinäkuuta 2017 päivätyn kirjeen,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 104 ja 59 artiklan,
  - ottaa huomioon liikenne- ja matkailuvaliokunnan mietinnön sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan lausunnon (A8-0340/2018),
- A. toteaa, että Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvonantavan ryhmän mukaan komission ehdotus ei sisällä muita sisällöllisiä muutoksia kuin ne, jotka siinä on sellaisiksi yksilöity, ja siinä ainoastaan kodifioidaan aikaisemman säädöksen muuttumattomina säilyvät säännökset näiden muutosten kanssa säännösten asiasisältöä muuttamatta;
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan ja ottaa huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvonantavan ryhmän suositukset;
  2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
  3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

⁽¹⁾ EUVL C 197, 8.6.2018, s. 66.

⁽²⁾ EYVL C 77, 28.3.2002, s. 1.

Torstai 15. marraskuuta 2018

P8_TC1-COD(2017)0237

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 15. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) .../... antamiseksi rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista (uudelleenlaadittu)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 1371/2007 ⁽²⁾ tehdään useita muutoksia **matkustajien suojan parantamiseksi ja rautateitse matkustamisen edistämiseksi ottaen asianmukaisesti huomioon erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 11, 12 ja 14 artiklan. Nämä muutokset huomioon ottaen: ~~Mainittu asetus olisi~~ **asetus (EY) N:o 1371/2007 olisi** selkeyden vuoksi uudelleenlaadittava. [tark. 1]**
- (2) On tärkeää, että yhteisen liikennepolitiikan puitteissa turvataan rautatieliikenteen matkustajien käyttäjänoikeudet sekä parannetaan rautateiden matkustajaliikennepalvelujen laatua ja tehokkuutta, jotta edistettäisiin rautatieliikenteen osuuden kasvua muihin liikennemuotoihin nähden.
- (3) Vaikka kuluttajien suojelemisessa unionissa on edistytty huomattavasti, rautatieliikenteen matkustajien oikeuksien suojelemista **ja korvausten myöntämistä heille viivästymisten, peruuttamisten ja aineellisten vahinkojen syntymisen vuoksi** on edelleen parannettava. [tark. 2]
- (4) Koska rautatieliikenteen matkustaja on kuljetussopimuksen heikompi osapuoli, matkustajien oikeudet olisi turvattava tässä suhteessa.
- (5) Myöntämällä rautatieliikenteen matkustajille samat oikeudet kansainvälisillä matkoilla ja kotimaan matkoilla on tarkoitus nostaa ~~kuluttajansuojan~~ **matkustajien oikeuksien suojelemisen** tasoa unionissa, ~~varmistaa rautatieyritysten tasapuoliset toimintaedellytykset~~ **erityisesti heidän oikeutensa tiedonsaantiin ja varmistaa korvaukseen viivästymis- tai peruustapauksessa osalta.** Matkustajien ~~yhtenäiset oikeudet~~ **olisi saatava mahdollisimman tarkkaa tietoa oikeuksistaan.** [tark. 3]
- (5 a) **Tämä asetus ei saisi vaikuttaa kielteisesti jäsenvaltioiden tai toimivaltaisten viranomaisten kykyyn määrittää sosiaalinen hinnoittelu julkisen palvelun veloitteen mukaisesti säänneltyjä palveluja ja kaupallisia palveluja varten.** [tark. 4]

⁽¹⁾ EUVL C 197, 8.6.2018, s. 66.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1371/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 14).

Torstai 15. marraskuuta 2018

- (6) Rautateiden matkustajaliikennepalvelut kaupunki-, esikaupunki- ja alueellisessa liikenteessä **kaupunkiliikenteessä** ovat luonteeltaan erilaisia kuin kaukoliikenteen palvelut. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden olisi voitava **myöntää** unionissa poikkeuksia kaupunki-, esikaupunki- ja alueellisessa liikenteessä niitä **jättää soveltamatta** rautateiden matkustajaliikennepalveluja, jotka eivät ole rajatylittäviä palveluja, koskevista säännöksistä **matkustajaliikennepalveluiden kaupunkiliikenteessä tiettyjä matkustajien oikeuksia koskevia säännöksiä**. [tark. 136]
- (7) Tämän asetuksen tarkoituksena on kehittää rautateiden matkustajaliikennepalveluja unionissa. Jäsenvaltioilla olisi sitä varten oltava mahdollisuus myöntää poikkeuksia, jotka koskevat palveluja alueilla, joilla liikennöinti tapahtuu huomattavalla osin unionin ulkopuolella edellyttäen, että varmistetaan matkustajien oikeuksien riittävä taso kyseisten jäsenvaltioiden alueella tarjotuissa tällaisissa palveluissa jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- (8) Poikkeuksia ei kuitenkaan tulisi soveltaa niihin tämän asetuksen säännöksiin, joilla helpotetaan vammaisten tai liikuntarajoitteisten henkilöiden matkustamista rautateitse. Poikkeuksia ei myöskään tulisi soveltaa matkustajien oikeuksiin ostaa junalippuja ilman aiheettomia vaikeuksia, säännöksiin, jotka koskevat rautatieyritysten vastuuta matkustajista ja näiden matkatavaroista, vaatimukseen rautatieyritysten riittävästä vakuutuksesta eikä vaatimukseen, jonka mukaan rautatieyritysten on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet matkustajien henkilökohtaisen turvallisuuden takaamiseksi rautatieasemilla ja junissa ja riskien hallitsemiseksi. [tark. 6]
- (9) Rautatieliikennepalveluihin liittyviin käyttäjäoikeuksiin kuuluu palvelua **kyseisiä palveluja ja niihin liittyviä seikkoja** koskevien tietojen saanti ennen matkaa ja , matkan aikana **ja matkan jälkeen**. Aina kun se on mahdollista, Rautatieyritysten ja lipunmyyjien olisi annettava nämä tiedot **mahdollisimman pian** etukäteen ja **mahdollisimman pian tai ainakin matkan alussa**. Nämä tiedot olisi annettava vammaisille ja liikuntarajoitteisille henkilöille esteettömässä muodossa **ja niiden olisi oltava julkisesti saatavilla. Rautatieyritysten olisi annettava nämä tiedot lipunmyyjille ja muille rautatieyrityksille, jotka myyvät niiden palveluja**. [tark. 7]
- (9 a) **Kaikkien toimintaa ja hintoja koskevien tietojen reaaliaikainen saanti syrjimättömin ja toteuttamiskelpoisin ehdoin tuo rautateillä matkustamisen helpommin uusien asiakkaiden ulottuville ja tarjoaa heidän valittavakseen suuremman määrän matkustusmahdollisuuksia ja hintoja. Rautatieyritysten olisi annettava lipunmyyjille tiedot toiminnasta ja hinnoista helpottaakseen rautateillä matkustamista. Olisi pyrittävä tarjoamaan matkustajille mahdollisuus tilata suoria lippuja ja parhaita mahdollisia yksittäisiä rautatiematkoja**. [tark. 8]
- (9 b) **Tehokas multimodaalinen henkilöliikenne edistää ilmastotavoitteiden saavuttamista. Siksi rautatieyritysten olisi mainostettava myös yhdistelmiä, joissa on mukana muita liikennemuotoja, jotta junamatkustajat olisivat niistä tietoisia ennen matkansa varaamista**. [tark. 9]
- (9 c) **Hyvin kehittyneet multimodaaliset henkilöliikennejärjestelmät edistävät ilmastotavoitteiden saavuttamista. Siksi rautatieyritysten olisi mainostettava myös yhdistelmiä, joissa on mukana muita liikennemuotoja, jotta junamatkustajat olisivat niistä tietoisia ennen matkansa varaamista**. [tark. 10]
- (10) Matkaa koskevien tietojen toimittamiseen liittyviä yksityiskohtaisempia vaatimuksia esitetään komission asetuksessa (EU) N:o 454/2011 ⁽¹⁾ tarkoitetuissa yhteentoimivuuden teknisissä eritelmissä.
- (11) Rautatieliikenteen matkustajien oikeuksien vahvistamisen olisi perustuttava jo voimassa olevaan kansainväliseen oikeuteen, joka on sisällytetty kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevan 9 päivänä toukokuuta 1980 tehdyn yleissopimuksen (COTIF), sellaisena kuin se on muutettuna kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevan yleissopimuksen 3 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyllä muutospöytäkirjalla (vuoden 1999 pöytäkirja), liitteeseen A – yhtenäiset oikeussäännökset sopimuksesta matkustajien ja matkatavaran kansainvälisestä rautatiekuljetuksesta (CIV). Tämän asetuksen soveltamisalaa on kuitenkin syytä laajentaa niin, että matkustajia suojellaan kansainvälisen liikenteen lisäksi myös maiden sisäisessä liikenteessä. Unioni liittyi 23 päivänä helmikuuta 2013 COTIF-yleissopimukseen.

(¹) Komission asetukset (EU) N:o 454/2011, annettu 5 päivänä toukokuuta 2011, Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän osajärjestelmää ”henkilöliikenteen telemaattiset sovellukset” koskevasta yhteentoimivuuden teknisestä eritelmästä (EUVL L 123, 12.5.2011, s. 11).

Torstai 15. marraskuuta 2018

- (12) Kun kyseessä on lippujen myynti matkustajille, jäsenvaltioiden olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet kieltääkseen syrjinnän kansalaisuuden tai asuinpaikan perusteella riippumatta siitä, oleskeleeko asianomainen matkustaja pysyvästi vai ainoastaan väliaikaisesti toisessa jäsenvaltiossa. Kyseisten toimenpiteiden olisi katettava kaikki peiteltyyn syrjinnän muodot, joilla muiden perusteiden, kuten asuinpaikka, fyysinen tai digitaalinen sijainti, soveltamisen vuoksi voi olla sama vaikutus. Kun otetaan huomioon matkalippuja myyvien verkkoalustojen kehittyminen, jäsenvaltioiden olisi kiinnitettävä erityistä huomiota sen varmistamiseen, ettei syrjintää esiinny verkkorajapintoihin pääsyn tai lippujen oston aikana. Sosiaalista hinnoittelua sisältäviä liikennejärjestelmiä ei tulisi kuitenkaan järjestelmällisesti poissulkea edellyttäen, että ne ovat oikeasuhteisia eivätkä **eivät** riipu asianomaisten henkilöiden kansalaisuudesta. [tark. 11]
- (13) Pyöräilyn kasvavalla suosiolla unionissa on vaikutuksia liikkuvuuteen kokonaisuudessaan ja matkailuun. Niin rautatieliikenteen kuin pyöräilyn kasvava käyttö kulkumuotojakautuksessa vähentää liikenteen ympäristövaikutuksia. Sen vuoksi rautatieyritysten olisi helpotettava pyöräilyn ja junamatkojen yhdistämistä mahdollisimman paljolti erityisesti sallimalla **varaamalla riittävästi polkupyörätelineitä kokoonpantujen polkupyörien kuljetus-junissa kuljettamiseksi tähän tarkoitettuissa tiloissa kaikenlaisissa matkustajajunissa, myös suurnopeus-, kauko-, rajatylittävän ja paikallisliikenteen palveluissa. Matkustajille olisi annettava tietoa polkupyörille käytettävissä olevasta tilasta. Näitä vaatimuksia olisi sovellettava kaikkiin rautatieyrityksiin ... [kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] alkaen.** [tark. 12]
- (14) Rautatieyritysten olisi helpotettava rautatieliikenteen matkustajien siirtymistä yhden liikenteenharjoittajan palveluista toisen liikenteenharjoittajan palveluihin tarjoamalla suoria lippuja aina ~~kun se on mahdollista.~~ [tark. 13]
- (15) Vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus huomioon ottaen ja jotta vammaisilla ja liikuntarajoitteisilla henkilöillä olisi samat mahdollisuudet matkustaa rautateitse kuin muillakin kansalaisilla, on syytä vahvistaa säännöt tällaisten henkilöiden syrjimättömyydestä ja avustamisesta matkan aikana. Henkilöillä, jotka ovat vammaisia taikka vammasta, iästä tai muusta tekijästä johtuen liikuntarajoitteisia, on sama oikeus vapaaseen liikkuvuuteen ja syrjimättömyyteen kuin kaikilla muilla kansalaisilla. Erityistä huomiota olisi muun muassa kiinnitettävä rautatiepalvelujen esteettömyyttä, liikkuvaan kalustoon pääsyn edellytyksiä ja junatiloja koskevien **esteettömässä muodossa olevien** tietojen antamiseen vammaisille tai liikuntarajoitteisille henkilöille. Jotta aistivammaiset matkustajat saisivat tiedot junan viivästymisestä parhaalla mahdollisella tavalla, olisi käytettävä ~~tarpeen mukaan~~ **näille matkustajille sopivia ja ymmärrettäviä** visuaalisia ja auditiivisia tiedotusjärjestelmiä. ~~Vammaisten tai liikuntarajoitteisten henkilöiden olisi voitava ostaa matkalippuja junasta ilman lisäveloitusta. Henkilökunnalla olisi oltava riittävä koulutus, jotta vammaisten tai liikuntarajoitteisten henkilöiden tarpeisiin voidaan vastata varsinkin apua annettaessa. Jotta matkustusolosuhteet olisivat tasavertaiset, tällaisille henkilöille olisi annettava apua asemilla ja junissa aina, kun junat kulkevat, eikä ainoastaan tiettyinä vuorokauden aikoina korvauksetta apua junaan nousemisessa ja junasta poistumisessa.~~ [tark. 14]
- (15 a) **Jos asemalla ei ole esteetöntä lipunmyyntipalvelua, vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden olisi voitava ostaa matkalippuja junasta.** [tark. 15]
- (16) Rautatieyritysten ja aseman haltijoiden olisi ~~liikuntarajoitteisia henkilöitä koskevia yhteentoimivuuden teknisiä eritelmiä soveltamalla~~ otettava huomioon vammaisten tai liikuntarajoitteisten henkilöiden tarpeet **soveltamalla komission asetusta (EU) N:o 1300/2014⁽¹⁾ ja direktiiviä XXX, kun ne täydentävät yhteentoimivuuden teknisiä eritelmiä.** Lisäksi pääsy kaikkeen rakennettuun ympäristöön ja liikkuvaan kalustoon olisi varmistettava julkisia hankintoja koskevien unionin sääntöjen, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU⁽²⁾, mukaisesti siten, että fyysiset esteet ja toiminnalliset rajoitukset poistetaan asteittain uutta kalustoa hankittaessa tai rakennettaessa tai laajoja kunnostustöitä tehtäessä. [tark. 16]

(¹) **Komission asetusta (EU) N:o 1300/2014, annettu 18 päivänä marraskuuta 2014, vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden esteetöntä pääsyä Euroopan unionin rautatiejärjestelmään koskevista yhteentoimivuuden teknisistä eritelmistä (EUVL L 356, 12.12.2014, s. 110).**

(²) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

Torstai 15. marraskuuta 2018

- (17) On suotavaa, että tässä asetuksessa luodaan matkustajille tarkoitettu korvausjärjestelmä sellaisia tapauksia varten, joissa viivästymiseen liittyy rautatieyrityksen vastuu, samalta pohjalta kuin COTIF:n ja erityisesti sen matkustajien oikeuksia koskevien yhtenäisten CIV- oikeussäännösten mukainen kansainvälinen järjestelmä. **Ostettujen lippujen hinta olisi palautettava kokonaisuudessaan.** Jos matkustajaliikennepalvelussa on viivästymisen, rautatieyritysten olisi myönnettävä matkustajille korvausta, joka perustuu ~~prosenttisuuheen~~ **enintään 100 prosenttiin** lipun hinnasta. [tark. 17]
- (18) Rautatieyrityksille olisi asetettava velvollisuus ottaa vakuutus tai tehdä vastaavia järjestelyjä, jotta ne kykenevät kantamaan rautatieliikenteen matkustajia koskevan vastuunsa tapaturman sattuessa. Jos jäsenvaltiot vahvistavat vahingonkorvauksen enimmäismäärän matkustajan kuoleman tai henkilövahingon tapauksessa, kyseisen määrän olisi oltava vähintään yhtä suuri kuin yhtenäisissä CIV-oikeussäännöksissä vahvistettu määrä. **Jäsenvaltioiden olisi voitava milloin tahansa korottaa vahingonkorvauksen määrää matkustajan kuoleman tai henkilövahingon tapauksessa.** [tark. 18]
- (19) Entistä varmemmista oikeuksista korvaukseen ja apuun junan viivästymisen, junayhteyden menettämisen tai liikennepalvelun peruuttamisen yhteydessä olisi tultava suurempi kannustin rautatieliikenteen markkinoille, mikä hyödyttää matkustajia.
- (20) Jos matka viivästyy, matkustajille olisi tarjottava matkan jatkamisen tai uudelleenreitittämisen vaihtoehtoja vastaavilla kuljetusehdoilla. Vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden ~~tarpeet~~ **asianmukaiset tiedonsaanti-tarpeet** olisi **erityisesti** otettava tällaisissa tilanteissa huomioon. [tark. 19]
- (20 a) **Matkan tai yhdistelmämatkan tulkinnan olisi sisällettävä kaikki tilanteet, joissa alkuperäistä varausta tehdessä on realistiset tai toteutettavissa olevat vähimmäisvaihtoajat, ottaen huomioon kaikki asiaan vaikuttavat tekijät, kuten kunkin aseman ja asemalaiturin koko ja sijainti.** [tark. 137]
- (21) Rautatieyritystä ei kuitenkaan tulisi velvoittaa maksamaan korvausta, jos se voi osoittaa, että viivästys johtui palvelun turvallisen toiminnan vaarantavista ankarista sääolosuhteista tai merkittävistä luonnononnettomuuksista. Tällaisten tapahtumien olisi oltava luonteeltaan poikkeuksellisia luonnonkatastrofeja ja erillisiä tavanomaisista kausiluonteisista sääoloista, kuten syysmyrskyt taikka vuoroveden tai lumen sulamisen aiheuttama kaupunkien säännöllinen tulviminen. Rautatieyritysten olisi todistettava, että ne eivät voineet ennakoida tai ehkäistä viivästymistä siitäkään huolimatta, että kaikki kohtuulliset toimenpiteet oli toteutettu. [tark. 20]
- (22) Yhteistyössä rataverkon haltijoiden ja rautatieyritysten kanssa aseman haltijoiden olisi laadittava **ja asetettava julkisesti saataville** valmiussuunnitelmat vakavista häiriöistä aiheutuvien vaikutusten minimoimiseksi tarjoamalla viivästyville matkustajille riittävästi tietoa ja huolenpitoa. [tark. 21]
- (23) Tällä asetuksella ei tulisi rajoittaa rautatieyritysten, **lipunmyyjien, aseman haltijoiden tai rataverkon haltijoiden** oikeutta hakea asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön nojalla **tarvittaessa** korvausta keneltä tahansa henkilöltä, mukaan lukien kolmannet osapuolet, **voidakseen täyttää tämän asetuksen mukaiset velvollisuutensa matkustajia kohtaan.** [tark. 22]
- (24) Jos jäsenvaltio myöntää rautatieyrityksille poikkeuksen tämän asetuksen säännöksistä, sen olisi kannustettava rautatieyrityksiä yhteistyössä matkustajia edustavien järjestöjen kanssa huolehtimaan korvauksia ja apua koskevista järjestelyistä siinä tapauksessa, että rautateiden matkustajaliikennepalveluissa ilmenee vakava häiriö.
- (25) On myös toivottavaa, että onnettomuuksien uhrien ja heidän huollettaviensa lyhyen aikavälin taloudellista tilannetta helpotetaan heti onnettomuuden jälkeen.
- (26) Rautatieliikenteen matkustajien edun mukaista on, että yhteisymmärryksessä viranomaisten kanssa toteutetaan asianmukaiset toimet heidän henkilökohtaisen turvallisuutensa varmistamiseksi sekä asemilla että junissa.

Torstai 15. marraskuuta 2018

- (27) Rautatieliikenteen matkustajien olisi voitava tehdä valitus tähän asetukseen perustuvien oikeuksien ja velvollisuuksien osalta mille tahansa asianomaiselle rautatieyritykselle, **lipunmyyjälle, aseman haltijalle tai rataverkon haltijalle** ja heillä olisi oltava oikeus saada vastaus kohtuullisen ajan kuluessa. [tark. 23]
- (28) Rautatieyritysten ja aseman haltijoiden olisi määriteltävä, asetettava julkisesti saataville, hallinnoitava ja valvottava rautateiden matkustajaliikennepalveluihin, **myös vammaisille ja liikuntarajoitteisille henkilöille tarkoitettuihin palveluihin**, liittyviä palvelun laatunormeja. [tark. 24]
- (29) Jotta kuluttajasuoja säilyisi korkeana rautatieliikenteessä, jäsenvaltioita olisi vaadittava nimeämään kansalliset täytäntöönpanoelimet, jotka valvovat tätä asetusta tarkasti ja panevat sen täytäntöön kansallisella tasolla. Kyseisten elinten olisi pystyttävä toteuttamaan useita eri täytäntöönpanotoimenpiteitä **ja tarjoamaan matkustajille mahdollisuus sitovaan vaihtoehtoiseen riidanratkaisuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU⁽¹⁾ mukaisesti**. Matkustajilla olisi oltava mahdollisuus tehdä kyseisille elimille valitus asetuksen väitetyistä rikkomisista **ja käyttää sopimuksen mukaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 524/2013⁽²⁾ nojalla perustettua verkkovälitteistä riidanratkaisua**. Olisi myös **säädettyä matkustajaryhmiä edustavien järjestöjen mahdollisuudesta tehdä valituksia**. Jotta tällaisia valituksia käsiteltäisiin riittävällä tavalla, kyseisten elinten olisi myös tehtävä keskinäistä yhteistyötä, **ja tämän asetuksen olisi edelleen sisällyttävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2394⁽³⁾ liitteessä olevaan luetteloon**. Kansallisten täytäntöönpanoelinten olisi vuosittain julkaistava verkkosivustoillaan kertomuksia, jotka sisältävät tilastotietoja ja joissa esitetään yksityiskohtaiset tiedot niiden saamiin valitusten määrästä ja laadusta sekä niiden täytäntöönpanotoimien tuloksista. Nämä kertomukset olisi lisäksi asetettava saataville Euroopan unionin rautatieviraston verkkosivustolle. [tark. 25]
- (30) Henkilötietojen käsittely olisi toteutettava henkilötietojen suojelua koskevan unionin lainsäädännön, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁽⁴⁾ mukaisesti.
- (31) Jäsenvaltioiden olisi säädettyä tämän asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja varmistettava, että seuraamuksia sovelletaan. Seuraamusten, joihin voi sisältyä korvausten maksaminen asianomaiselle henkilölle, olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, **ja niihin olisi sisällyttävä myös, mutta ei ainoastaan, vähimmäissakko tai prosenttiosuus kyseisen yrityksen tai organisaation vuotuisesta liikevaihdosta sen mukaan, kumpi on korkeampi**. [tark. 26]
- (32) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän asetuksen tavoitteita, joita ovat unionin rautateiden kehittäminen ja matkustajien oikeuksien käyttöönotto, vaan ne voidaan toteuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä perussopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 524/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen verkkovälitteisestä riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2394, annettu 12 päivänä joulukuuta 2017, kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 kumoamisesta (EUVL L 345, 27.12.2017, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

Torstai 15. marraskuuta 2018

- (33) Jotta varmistettaisiin matkustajien korkea suoja, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti liitteiden I, II ja III muuttamiseksi yhtenäisten CIV-oikeussäännösten, vähimmäistietojen, jotka rautatieyritysten ja lipunmyyjien on annettava, sekä liikennepalvelujen laatua koskevien vähimmäisvaatimusten osalta sekä tässä asetuksessa tarkoitettujen rahamäärien mukauttamiseksi inflaation vuoksi. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimitusten välisessä sopimuksessa⁽¹⁾ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (33 a) **Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa hyväksyä vakiomuotoinen unionin valituslomake, jota matkustajat voivat käyttää tämän asetuksen mukaisen korvauksen hakemiseen. Tätä täytäntöönpanovaltaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽²⁾ mukaisesti.** [tark. 27]
- (34) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet ja erityisesti sen 21, 26, 38 ja 47 artikla, joissa käsitellään kaikenlaisen syrjinnän kieltämistä, vammaisten henkilöiden sopeutumista yhteiskuntaan, kuluttajansuojan korkeaa tasoa sekä oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen. Jäsenvaltioiden tuomioistuinten olisi sovellettava tätä asetusta näitä oikeuksia ja periaatteita kunnioittaen,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde **ja tavoitteet** [tark. 28]

Tässä asetuksessa vahvistetaan rautatieliikenteeseen **matkustajien tehokkaaksi suojaamiseksi ja rautatieliikenteen edistämiseksi** sovellettavat säännöt seuraavista seikoista: [tark. 29]

- a) matkustajien syrjimätön kohtelu ~~kuljetus- ja lippuehtojen~~ **kuljetus- ja lippuehtojen** osalta; [tark. 30]
- b) rautatieyritysten vastuu ja niiden vakuutusvelvollisuus matkustajiin ja matkustajien matkatavaroihin nähden;
- c) matkustajien oikeudet rautatieliikenteen palvelujen käyttöön liittyvissä onnettomuustapauksissa, jotka ovat johtaneet kuolemaan tai henkilövahinkoon taikka matkustajien matkatavaroiden katoamiseen tai vahingoittumiseen;
- d) matkustajien oikeudet **ja korvaukset häiriöissä, kuten** peruutus- tai viivästymistapauksissa; [tark. 31]
- e) ~~tiedot~~ **vähimmäistiedot**, jotka matkustajille on vähintään annettava **täsmällisesti ja ajoissa esteettömässä muodossa, mukaan lukien kuljetussopimusten tekeminen ja lippujen kirjoittaminen**; [tark. 32]

⁽¹⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

Torstai 15. marraskuuta 2018

- f) vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden syrjimättömyys ja pakollinen auttaminen **koulutuksen saaneen henkilökunnan toimesta**; [tark. 33]
- g) liikennepalveluja koskevien laatuvaatimusten määrittäminen ja seuranta sekä matkustajien henkilökohtaiseen turvallisuuteen liittyvien riskien hallinta;
- h) ~~valitusten käsittely~~ **asianmukaiset valitusten tekemistä ja käsittelyä koskevat menettelyt**; [tark. 34]
- i) yleiset täytäntöönpanoa koskevat säännöt.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan koko unionissa yhden tai useamman, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/34/EU⁽¹⁾ mukaisesti toimiluvan saaneen rautatieyhtiön tuottamiin kotimaisiin ja kansainvälisiin rautatiematkoihin ja -palveluihin.
2. Joille 4 kohdasta muuta johdu, jäsenvaltiot voivat vapauttaa seuraavat palvelut tämän asetuksen soveltamisesta:
- a) direktiivissä 2012/34/EU tarkoitetut rautateiden matkustajaliikennepalvelut ~~kaupunki-, esikaupunki- ja alueellisessa liikenteessä~~ **kaupunkiliikenteessä**, lukuun ottamatta valtioiden rajat ylittäviä palveluja unionissa; [tark. 138]
- b) rautateiden kansainväliset matkustajaliikennepalvelut, joiden merkittävä osa, mukaan lukien vähintään yksi aikataulun mukainen asemalla pysähtyminen, tapahtuu unionin ulkopuolella, ~~edellyttäen, että matkustajien oikeudet suojataan asianomaisen kansallisen lainsäädännön nojalla riittävällä tavalla poikkeuksen myöntävän jäsenvaltion alueella~~; [tark. 36]
- b a) kotimaan rautateiden matkustajaliikennepalvelut, kun jäsenvaltiot ovat myöntäneet tällaisen poikkeuksen asetuksen (EY) N:o 1371/2007 mukaisesti enintään 12 kuukaudeksi ... [tämän asetuksen voimaantulopäivä] alkaen.** [tark. 37]
3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 2 kohdan a ja b ~~ja b a~~ alakohdan mukaisesti myönnettyistä poikkeuksista sekä kansallisen lainsäädäntönsä asianmukaisuudesta ~~alueellaan 2 kohdan b alakohdan soveltamiseksi~~. [tark. 38]
4. Asetuksen 5, ~~4~~ 6, 11, 12 ja ~~25~~ 17 artiklaa ja V lukua sovelletaan kaikkiin 1 kohdassa tarkoitettuihin rautateiden matkustajaliikennepalveluihin, mukaan lukien palvelut, joille on myönnetty poikkeus 2 kohdan a ~~ja b~~ alakohdan mukaisesti. [tark. 39]

4 a. Tätä asetusta ei sovelleta palveluihin, joita tarjotaan ainoastaan niiden historiallisen merkityksen vuoksi. [tark. 40]

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) "rautatieyhtyksellä" direktiivin 2012/34/EU 3 artiklan 1 kohdassa määriteltyä rautatieyhtytystä;
- 1 a) "kuljettajalla" sopimuspuolena olevaa rautatieyhtytystä, jonka kanssa matkustaja on tehnyt kuljetussopimuksen, tai sarjaa peräkkäisiä rautatieyhtytystä, jotka ovat kyseisen sopimuksen perusteella vastuuvollisia;** [tark. 41]

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/34/EU, annettu 21 päivänä marraskuuta 2012, yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 32).

Torstai 15. marraskuuta 2018

- 1 b) *"suorittavalla kuljettajalla" rautatieyritystä, joka ei ole tehnyt matkustajan kanssa kuljetussopimusta mutta jolle kuljetussopimuksen tehnyt rautatieyritys on antanut tehtäväksi suorittaa kuljetuksen osittain tai kokonaan; [tark. 42]*
- 2) "rataverkon haltijalla" direktiivin 2012/34/EU 3 artiklassa määriteltyä rataverkon haltijaa;
- 3) "aseman haltijalla" jäsenvaltiossa olevaa organisaatioyksikköä, jolle on annettu vastuu rautatieasemien hallinnosta ja joka voi olla rataverkon haltija;
- 4) "matkanjärjestäjällä" Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2302⁽¹⁾ 3 artiklan 8 ja 9 kohdassa tarkoitettua matkanjärjestäjää tai välittäjää, joka ei ole rautatieyritys; [tark. 43]
- 5) "lipunmyyjällä" liikennepalvelujen vähittäismyyjää, joka tekee kuljetussopimuksia ja myy lippuja, *erillisiä lippuja tai suoria lippuja yhden tai useamman* rautatieyrityksen puolesta tai omaan lukuunsa; [tark. 44]
- 5 a) *"jakelijalla" rautatieliikennepalvelujen vähittäismyyjää, joka myy lippuja rautatieyritysten puolesta ja jolla ei ole velvoitteita matkustajan ja rautatieyrityksen välisen sopimuksen perusteella; [tark. 45]*
- 6) "kuljetussopimuksella" rautatieyrityksen tai lipunmyyjän matkustajan kanssa tekemää sopimusta, joka koskee yhden tai useamman kuljetuspalvelun suorittamista maksua vastaan tai korvauksetta; [tark. 46]
- 6 a) *"lipulla" pätevää näyttöä matkustajan oikeudesta rautatiekuljetukseen riippumatta lipun muodosta: paperilippu, sähköinen lippu, älykortti tai matkakortti; [tark. 47]*
- 6 b) *"yhdistelmämatkalla" lippua tai lippuja, jotka vastaavat useampaa kuin yhtä kuljetussopimusta, joka on tehty yhden tai useamman rautatieyrityksen liikennöimien peräkkäisten rautatiematkojen tekemistä varten; [tark. 48]*
- 7) "varauksella" asiakirjan muodossa olevaa tai sähköistä vahvistusta, joka oikeuttaa matkustamiseen edellyttäen, että aiemmin on vahvistettu matkustusjärjestelyt, joihin on merkitty henkilötiedot;
- 8) "suoralla lipulla" yhtä tai useampaa lippua *tai erillisiä lippuja*, jotka vastaavat yhtä *tai useampaa* kuljetussopimusta, joka on tehty yhden tai useamman rautatieyrityksen liikennöimien peräkkäisten rautatiematkojen tekemistä varten, *ja jotka on ostettu samalta lipunmyyjältä, matkanjärjestäjältä tai rautatieyritykseltä kokonaismatkaa varten; [tark. 49]*
- 9) "palvelulla" matkustajaliikennepalvelua, jota liikennöidään rautatieasemien välillä tai joka pysähtyy aikataulun mukaan;
- 10) "matkalla" matkustajan kuljettamista lähtöaseman ja määräaseman välillä *yhden kuljetussopimuksella; [tark. 50]*
- 11) "rautateiden kotimaan matkustajaliikennepalvelulla" matkustajaliikennepalvelua, joka ei ylitä jäsenvaltion rajaa;
- 12) "rautateiden kansainvälisillä matkustajaliikennepalveluilla" direktiivin 2012/34/EU 3 artiklan 5 kohdassa määriteltyä kansainvälistä henkilöliikennettä;

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2302, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, matkapaketeista ja yhdistetyistä matkajärjestelyistä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 90/314/ETY kumoamisesta (EUVL L 326, 11.12.2015, s. 1).

Torstai 15. marraskuuta 2018

- 13) "viivästymisellä" eroa sen ajan, jolloin matkustajan oli julkaistun aikataulun mukaisesti määrä saapua, ja hänen tosiasiallisen tai arvioitun lopulliseen määräpaikkaan saapumisaikansa välillä;
- 13 a) "saapumisella" ajankohtaa, jolloin määränään olevalla laiturilla olevan junan ovet ovat auki ja junasta saa poistua; [tark. 51]**
- 14) "näyttölipulla" tai "kausilipulla" matkalippua, joka oikeuttaa sen oikean haltijan matkustamaan rajoittamattoman määrän rautatiematkoja tietyn ajan tietyllä reitillä tai tietyssä verkossa;
- 15) "junayhteyden menettämisellä" tilannetta, jossa matkustaja, **olipa hänellä yksi tai useampi kuljetussopimus**, menettää yhden tai useamman palvelun matkan **tai yhdistelmämatkan** aikana sen vuoksi, että yksi tai useampi edellinen palvelu ~~myöhästyy~~ **viivästyy** tai peruutetaan; [tark. 139]
- 16) "vammaisella" ja "liikuntarajoitteisella henkilöllä" henkilöä, jolla on pysyvä tai väliaikainen fyysinen, psyykinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma, joka saattaa yhdessä muiden esteiden kanssa estää häntä käyttämästä liikennevälineitä täysin ja tehokkaasti samalla tavoin kuin muut matkustajat, tai jonka liikkumiskyky liikennevälineitä käytettäessä on rajoittunut ~~ään vuoksi~~; [tark. 53]
- 17) "yleisillä kuljetusehdoilla" lain mukaisesti kussakin jäsenvaltiossa voimassa olevien yleisten ehtojen tai tariffien muodossa asetettuja ja rautatieyrityksen noudattamia ehtoja, joista on tullut kuljetussopimuksen tekemisen myötä sen olennainen osa;
- 18) "ajoneuvolla" matkustajien kuljetuksen yhteydessä kuljetettavaa moottoriajoneuvoa tai perävaunua;
- 19) "yhtenäisillä CIV-oikeussäännöksillä" kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevan yleissopimuksen (COTIF-yleissopimus) liitteessä A vahvistettuja matkustajien ja matkatavaran kansainvälisestä rautatiekuljetuksesta tehtyä sopimusta (CIV) koskevia yhtenäisiä säännöksiä.

II luku

Kuljetussopimus, tiedotus ja liput

4 artikla

Kuljetussopimus

Jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, kuljetussopimuksen tekemiseen ja toteuttamiseen sekä siihen liittyvään tiedottamiseen ja lippujen toimittamiseen sovelletaan liitteessä I olevien II ja III osan säännöksiä.

5 artikla

Kuljetussopimusta koskevat syrjimättömät edellytykset

Rautatieyritysten, **matkanjärjestäjien** tai lipunmyyjien on tarjottava ~~sopimusehtoja~~ **kuljetussopimuksia ja matkalippuja koskevia ehtoja** ja hintoja suurelle yleisölle **ja myytävä lippuja ja suoria lippuja sekä hyväksyttävä matkustajien varauksia tämän asetuksen 10 artiklan mukaisesti** ilman suoraa tai välillistä, lopullisen asiakkaan ~~matkustajan~~ kansalaisuuteen tai asuinpaikkaan taikka rautatieyrityksen, **matkanjärjestäjän** tai lipunmyyjän sijoittautumispaikkaan unionissa **tai keinoon, jolla matkustajat ostivat liput**, perustuvaa syrjintää, sanotun kuitenkin rajoittamatta sosiaalisen hinnoittelun soveltamista. [tark. 55]

Torstai 15. marraskuuta 2018

6 artikla

Polkupyörät

Matkustajilla on oikeus tuoda **junaan polkupyöriä** tarvittaessa kohtuullista korvausta vastaan ~~junaan polkupyöriä~~. Matkustajien on valvottava polkupyöriään matkan aikana ja varmistettava, ettei muille matkustajille, liikkumisvälineille, matkatavaroille tai rautatieliikenteen toimille aiheudu häiriötä tai vahinkoa. Polkupyörien kuljetuksesta voidaan kieltäytyä tai niiden kuljetusta voidaan rajoittaa turvallisuuden tai toiminnallisten syiden vuoksi edellyttäen, että rautatieyritykset, lipunmyyjät, matkanjärjestäjät, **myös suurnopeus-, kauko-, rajatylittävän ja paikallisliikenteen palveluissa. Kaikissa uusissa tai uudistetuissa matkustajajunissa on viimeistään ... [kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] oltava selvästi merkitty tila vähintään kahdeksan kokoonpannun polkupyörän kuljetusta varten. Rautatieyritysten, lipunmyyjien, matkanjärjestäjien** ja tarvittaessa aseman haltijat tiedottavat **haltijoiden on tiedotettava** matkustajille tällaisen kieltäytymisen tai rajoituksen **viimeistään lipun oston yhteydessä polkupyörien kuljetuksen** edellytyksistä **kaikissa liikennepalveluissa** asetuksen (EU) N:o 454/2011 mukaisesti. [tark. 56]

7 artikla

Velvollisuuksista luopumista koskeva kielto ja rajojen määrääminen

1. Tämän asetuksen mukaisia matkustajiin kohdistuvia velvollisuuksia ei voida rajoittaa eikä niistä voida luopua esimerkiksi kuljetussopimukseen sisältyvällä vapauttavalla tai rajoittavalla lausekkeella. **Sopimusehdot, joiden tarkoituksena on suoraan tai välillisesti peruuttaa tästä asetuksesta johtuvat oikeudet, poiketa niistä tai rajoittaa niitä, eivät sido matkustajia.** [tark. 57]

2. Rautatieyritykset, **matkanjärjestäjät tai lipunmyyjät** voivat tarjota sopimusehtoja, jotka ovat matkustajan kannalta suotuisampia kuin tässä asetuksessa asetetut ehdot. [tark. 58]

8 artikla

Velvollisuus tiedottaa liikenteen lakkauttamisesta

Rautatieyritysten tai tarvittaessa rautateiden julkisista palveluhankintasopimuksista vastaavien toimivaltaisten viranomaisten on tiedotettava yleisölle liikenteen joko ~~pysyvää~~ **pysyvää** tai ~~väliaikaisesta lakkauttamisesta~~ **väliaikaista lakkauttamista tai merkittävää rajoittamista koskevista ehdotuksista** asianmukaisia keinoja käyttäen **ja viipymättä**, myös esteettömässä muodossa vammaisille henkilöille noudattaen direktiivissä XXX ⁽¹⁾ **ja asetuksessa (EU) N:o 1300/2014** säädetyjä esteettömyysvaatimuksia, ja **hyvissä ajoin** ennen niiden toteuttamista ~~koskevien päätösten~~ **tekemistä sekä varmistettava, että kyseisistä ehdotuksista järjestetään merkityksellinen ja asianmukainen sidosryhmien kuuleminen ennen niiden toteuttamista.** [tark. 59]

9 artikla

Matkaa koskevat tiedot

1. Rautatieyritysten, **matkanjärjestäjien** ja lipunmyyjien, jotka tarjoavat **omasta puolestaan tai** yhden tai useamman rautatieyrityksen puolesta kuljetussopimuksia, on ~~pyynnöstä~~ annettava matkustajalle ainakin liitteessä II olevassa I osassa mainitut tiedot, jotka liittyvät matkoihin, joista asianomainen rautatieyritys tarjoaa ~~kuljetussopimusta~~ **kuljetussopimuksia**. Lipunmyyjien, jotka tarjoavat kuljetussopimuksia omaan lukuunsa, ja matkanjärjestäjien on annettava nämä tiedot, ~~jos ne ovat saatavissa. Tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi rautatieyritysten on annettava nämä tiedot lipunmyyjille ja muille rautatieyrityksille, jotka myyvät niiden palveluja.~~ [tark. 60]

(¹) Direktiivi XXX tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä (eurooppalainen esteettömyyssäädös) (EUVL L X, X.X.XXXX, s. X).

Torstai 15. marraskuuta 2018

2. Rautatieyritysten ja ~~mahdollisuuksien mukaan~~ **tarvittaessa** lipunmyyjien on annettava matkustajille matkan aikana, myös yhdysasemilla, vähintään liitteessä II olevassa II osassa mainitut tiedot. **Tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi rautatieyritysten on annettava nämä tiedot lipunmyyjille ja muille rautatieyrityksille, jotka myyvät niiden palveluja.** [tark. 61]

3. ~~Edellä Rautatieyritysten, matkanjärjestäjien ja lipunmyyjien on annettava~~ 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot ~~on annettava mahdollisimman käyttökelpoisessa muodossa, myös hyödyntämällä~~ **matkustajille hyödyntämällä helposti saatavilla olevia, yleisesti käytettyjä ja 2 kohdan osalta reaaliaikaisia** ajantasaisia viestintäteknologioita **ja mahdollisuuksien mukaan kirjallisesti, jotta matkustajat saavat kaikki tämän asetuksen liitteessä II vaaditut tiedot.** On kiinnitettävä erityistä huomiota sen varmistamiseen, että nämä tiedot ovat vammaisten henkilöiden saatavilla direktiivissä XXX ja asetuksessa (EU) N:o 454/2011 **ja asetuksessa (EU) N:o 1300/2014** säädettyjen esteettömyysvaatimusten mukaisesti. **On ilmoitettava selvästi, että liikuntarajoitteisille henkilöille tietoja on saatavilla esteettömissä muodoissa.** [tark. 62]

4. **Rautatieyritysten**, aseman haltijoiden ja rataverkon haltijoiden on asetettava juniin, myös muiden rautatieyritysten liikennöimisiin juniin, liittyvät reaaliaikaiset tiedot ~~rautatieyritysten ja lipunmyyjien saataville syrjimättömällä tavalla julkisesti saataville reaaliaikaisesti, jotta vältetään kaikenlainen matkustajien syrjintä.~~ [tark. 63]

4 a. Rautatieyritysten on yhteistyössä aseman haltijoiden ja rataverkon haltijoiden kanssa annettava aikatauluissa tiedot esteettömistä junayhteyksistä ja asemista. [tark. 64]

10 artikla

Lippujen, suorien lippujen ja varausten saatavuus

1. Rautatieyritysten ja lipunmyyjien on tarjottava lippuja ~~ja, jos niitä on saatavilla,~~ suoria lippuja ja varausten vastaanottamista. ~~Niiden on kaikin tavoin pyrittävä tarjoamaan suoria lippuja,~~ myös valtioiden rajat ylittäviä matkoja **tai yöjunilla suoritettavia matkoja** ja useamman kuin yhden rautatieyrityksen kanssa suoritettavia matkoja varten. [tark. 65]

2. Rautatieyritysten ja lipunmyyjien on toimitettava lippuja matkustajille seuraavista myyntipisteistä vähintään yhden välityksellä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 ja 4 kohdan soveltamista:

- a) lipputoimistoista tai lipunmyyntiautomaateista;
- b) puhelimen, internetin tai muun yleisesti saatavilla olevan tietotekniikan välityksellä;
- c) junista.

~~Jäsenvaltiot~~ **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007⁽¹⁾ tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset** voivat edellyttää, että rautatieyritykset toimittavat lippuja julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten perusteella tarjottavien palveluiden osalta useamman kuin yhden myyntipisteen välityksellä. [tark. 66]

3. Rautatieyritysten on tarjottava mahdollisuutta lippujen saantiin kulloisellekin matkalle junasta, ellei mahdollisuutta ole rajoitettu tai evätty **hyvin perusteltavissa olevista** turvallisuussyistä tai petosten torjumiseksi tai siksi, että paikanvaraus on pakollinen, tai ymmärrettävistä kaupallisista syistä johtuen, **mukaan lukien tilan rajallisuus tai paikkojen saatavuus.** [tark. 67]

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1).

Torstai 15. marraskuuta 2018

4. Jos lähtöasemalla ei ole lipputoimistoa tai lippuautomaattia, matkustajille on tiedotettava rautatieasemalla:
  - a) mahdollisuudesta ostaa lippu puhelimitse, internetin välityksellä tai junassa sekä tällöin noudatettavista menettelyistä;
  - b) lähimmästä päärautatieasemasta tai paikasta, jossa on lipputoimisto ja/tai lippuautomaatti.
5. Jos lähtöasemalla ei ole lipputoimistoa tai esteettömästi saatavilla olevaa lippuautomaattia, ~~vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden~~ **tai minkäänlaista muuta keinoa ostaa lippuja etukäteen, matkustajien** on sallittava ostaa lippuja junasta ilman ylimääräisiä kustannuksia. [tark. 68]
6. Jos matkustajalle annetaan erilliset liput yhden tai useamman rautatieyrityksen liikennöimistä peräkkäisistä rautatiematkoista muodostuvaa yhtä matkaa **tai yhdistelmämatkaa** varten, hänen oikeutensa saada tietoa, apua, huolenpitoa ja korvausta on oltava vastaavat kuin suoraan lippuun liittyvät oikeudet ja katettava koko matka **tai yhdistelmämatka** lähtöasemalta määräasemalle asti, ~~jollei matkustajalle nimenomaisesti muuta tiedoteta kirjallisesti.~~ Tällaisissa tiedoissa on nimenomaisesti todettava, että jos matkustaja menettää jatko yhteyden, hän ei ole oikeutettu matkan kokonaispituuteen perustuvaan apuun eikä korvaukseen. Todistustaakka siitä, että tiedot on annettu, on rautatieyrityksellä, sen edustajalla, matkanjärjestäjällä tai lipunmyyjällä. [tark. 140]

10 a artikla

Matkaa koskevien tietojen antaminen sovellusliittymien välityksellä

1. Rautatieyritysten on tarjottava sovellusliittymien välityksellä kaikkien 9 artiklassa tarkoitettujen matkaa koskevien tietojen, mukaan lukien reaaliaikaiset toimintaa koskevat tiedot aikatauluista ja hintatiedoista, syrjimätön saatavuus.
2. Rautatieyritysten on tarjottava sovellusliittymien välityksellä matkanjärjestäjille, lipunmyyjille ja muille niiden palveluja myyville rautatieyrityksille syrjimätön pääsy varausjärjestelmiinsä, jotta nämä voivat tehdä kuljetussopimuksia ja luovuttaa lippuja ja suoria lippuja ja ottaa vastaan varauksia siten, että ne voivat järjestää parhaan mahdollisen ja mahdollisimman kustannustehokkaan matkan, myös silloin kun matka tehdään rajojen yli.
3. Rautatieyritysten on varmistettava, että sovellusliittymien tekniset eritelvät on dokumentoitu hyvin ja että ne ovat avoimesti saatavilla korvauksetta. Sovellusliittymien on hyödynnettävä avoimia standardeja ja yleisesti käytettyjä protokollia, ja niiden on oltava koneluettavissa muodoissa, jotta ne olisivat yhteentoimivia.
4. Rautatieyritysten on varmistettava, että hätätilanteita lukuun ottamatta kaikki sovellusliittymien teknisten eritelmien muutokset asetetaan matkanjärjestäjien ja lipunmyyjien saataville etukäteen, mahdollisimman pian ja viimeistään kolme kuukautta ennen muutoksen täytäntöönpanoa. Hätätilanteiden on oltava dokumentoituja, ja dokumentit asetettava pyynnöstä toimivaltaisten viranomaisten saataville.
5. Rautatieyritysten on varmistettava, että pääsy sovellusliittymiin järjestetään syrjimättömästi ja niin, että saatavuus ja suorituskyky ovat samalla tasolla, mukaan lukien tuki ja pääsy kaikkeen dokumentointiaineistoon, standardeihin, protokolliin ja muotoihin. Matkanjärjestäjät ja lipunmyyjät eivät saa joutua epäedullisempaan asemaan kuin itse rautatieyritykset.
6. Sovellusliittymät on otettava käyttöön komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/1926 ⁽¹⁾ mukaisesti. [tark. 70]

⁽¹⁾ Komission delegoitu asetukset (EU) 2017/1926, annettu 31 päivänä toukokuuta 2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/40/EU täydentämisestä EU:n laajuisten multimodaalisten matkatietopalvelujen tarjoamisen osalta (EUVL L 272, 21.10.2017, s. 1).

Torstai 15. marraskuuta 2018

III LUKU

RAUTATIEYRITYKSEN VASTUU MATKUSTAJISTA JA NÄIDEN MATKATAVAROISTA

11 artikla

Vastuu matkustajista ja näiden matkatavaroista

Jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, ja sanotun rajoittamatta sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä, jonka nojalla matkustajille myönnetään lisäkorvausta vahingoista, matkustajia ja näiden matkatavaroita koskevasta rautatieyritysten vastuusta säädetään liitteessä I olevan IV osan I, III ja IV luvussa sekä VI ja VII osassa.

12 artikla

Vakuutus ja vastuun kattaminen, jos matkustaja kuolee tai kärsii henkilövahingon

Rautatieyrityksen on oltava riittävästi vakuutettu direktiivin 2012/34/EU 22 artiklan mukaisesti ja riskiensä arvioinnin perusteella, tai sen on suoritettava vastaavia järjestelyjä vastatakseen tämän asetuksen mukaisista vastuistaan.

13 artikla

Ennakkomaksut

1. Jos matkustaja kuolee tai loukkaantuu, liitteessä I olevan 26 artiklan 5 kohdan mukaisen rautatieyrityksen on viipymättä ja viimeistään 15 päivän kuluttua siitä, kun korvaukseen oikeutetun luonnollisen henkilön henkilöllisyys on todettu, suoritettava ennakkomaksu, joka kattaa kyseisen henkilön välittömät taloudelliset tarpeet ja joka on suhteessa siihen, mitä vahinkoa hän on kärsinyt.
2. Kuolemantapauksessa kyseisen ennakkomaksun on oltava vähintään 21 000 euroa matkustajaa kohti, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.
3. Ennakkomaksun suorittaminen ei merkitse korvausvastuun tunnustamista, ja se voidaan vähentää tämän asetuksen perusteella maksettavista myöhemmistä määristä, mutta se on maksettava takaisin ainoastaan, jos vahinko on aiheutunut matkustajan huolimattomuudesta tai virheestä tai jos henkilö, jolle ennakkomaksu suoritettiin, ei ollut korvaukseen oikeutettu henkilö.

14 artikla

Korvausvastuun kiistäminen

Vaikka rautatieyritys kiistäisi olevansa vastuussa kuljettamalleen matkustajalle aiheutuneista ruumiillisista vahingoista, sen on ryhdyttävä kaikkiin kohtuudella vaadittaviin toimiin avustakseen matkustajaa, joka vaatii vahingonkorvausta kolmansilta osapuolilta.

IV LUKU

VIVÄSTYMISET, JUNAYHTEYDEN MENETTÄMINEN JA LIIKENNEPALVELUN PERUUTTAMINEN

15 artikla

Vastuu viivästymisistä, junayhteyden menettämisestä ja liikennepalvelun peruuttamisesta

Jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, rautatieyritysten vastuuseen viivästymisen, junayhteyden menettämisen ja liikennepalvelun peruuttamisen osalta sovelletaan liitteessä I olevan IV osan II lukua.

16 artikla

Lipun hinnan palauttaminen tai uudelleenreititys

1. Jos ~~perustellusti~~ arvioidaan olevan todennäköistä, joko matkan alkaessa tai jos junayhteys menetetään ~~suoralla lipulla matkustettavan~~ matkan aikana, että kuljetussopimuksen mukaiseen lopulliseen määräpaikkaan saavutaan yli 60 minuuttia viivästyneenä **tai juna on peruutettu**, matkustajalla on heti oltava mahdollisuus valita jokin seuraavista vaihtoehdoista: [tark. 71]

Torstai 15. marraskuuta 2018

- a) lipusta maksetun hinnan palauttaminen kokonaisuudessaan takaisin samoilla ehdoilla, joilla se on maksettu, kultakin matkan osalta, joka jää tekemättä, sekä jo tehdyiltä osilta matkaa, jos matkasta ei ole enää matkustajan alkuperäisen matkasuunnitelman kannalta hyötyä, sekä tarvittaessa paluumatka mahdollisimman pian ensimmäiseen lähtöpaikkaan. Lipun hinnan palauttaminen on suoritettava samoilla ehdoilla kuin 17 artiklassa tarkoitetun korvauksen maksaminen;
- b) matkan jatkaminen tai uudelleenreititys siten, että matkustaja pääsee vastaavilla kuljetusehdoilla **ja ilman lisäkustannuksia** mahdollisimman pian lopulliseen määräpaikkaansa, **myös jos junayhteys menetetään matkustajan aikaisemman matkaosuuden viivästymisen tai peruuttamisen vuoksi. Tällaisessa tapauksessa matkustajalle on sallittava seuraavan saatavilla olevan palvelun käyttäminen, vaikka hänellä ei ole varausta tai seuraava junayhteys on toisen rautatieyrityksen liikennöimä;** [tark. 72]
- c) matkan jatkaminen tai uudelleenreititys siten, että matkustaja pääsee vastaavilla kuljetusehdoilla lopulliseen määräpaikkaansa hänelle sopivana myöhempanä ajankohtana **mutta viimeistään kuukauden kuluttua palvelun uudelleen käynnistämisestä.** [tark. 73]

2. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdan soveltamiseksi vastaavaa uudelleenreititystä voi liikennöidä toinen rautatieyritys ja siihen voi sisältyä kuljetus ylemmässä luokassa ja vaihtoehtoisia ~~liikennemuotoja~~ **maaliikennemuotoja** ilman matkustajalle aiheutuvia lisäkustannuksia. Rautatieyritysten on vältettävä lisäyhteyksiä kohtuullisin toimin. Kokonaismatka-ajan, joka kuluu käyttäen vaihtoehtoisia liikennemuotoa siihen matkanosaan, jota ei toteutettu suunnitellun mukaan, on oltava alkuperäisen matkan aikataulun mukaista matka-aikaa vastaava. Matkustajia ei saa siirtää alempaan liikennepalvelujen luokkaan, paitsi silloin, kun se on ainoa käytettävissä oleva uudelleenreitityksen keino. [tark. 74]

3. Uudelleenreitittävien liikennepalvelujen tarjoajien on ~~kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että~~ **tarjottava** vammaisille ja liikuntarajoitteisille henkilöille ~~tarjotaan~~ **apua ja esteetön pääsy vaihtoehtoiseen palveluun, kun heille tarjotaan vaihtoehtoisia palvelua. Tämä vaihtoehtoinen palvelu voi olla yhteinen kaikille matkustajille, tai se voi kuljettajan päätöksellä olla yksilöllinen kuljetusväline, jota on mukautettu vammaisten tai liikuntarajoitteisten henkilöiden erityistarpeisiin.** [tark. 75]

17 artikla

Matkalipun hinnan korvaaminen

1. Matkustaja voi ~~kuljetusoikeutta menettämättä~~ **kuljetusoikeuden säilyttäen** vaatia rautatieyritykseltä korvausta häntä kohdanneesta, ~~kuljetussopimuksessa yhtä tai useampaa kuljetussopimusta vastaavassa matkalipussa tai vastaavissa matkalipuissa~~ **ilmoitetun lähtö- ja saapumisaikojen välillä tapahtuvasta viivästymisestä, jonka osalta lipun hintaa ei ole palautettu 16 artiklan säännösten mukaisesti. Viivästymisistä maksettavat vähimmäiskorvaukset ovat seuraavat:**

- a) ~~2550~~ prosenttia matkalipun hinnasta ~~60–119~~**90** minuutin viivästymisestä;
- b) ~~5075~~ prosenttia matkalipun hinnasta **91–120** minuutin ~~tai sitä pidemmästä~~ viivästymisestä.;

b a) 100 prosenttia matkalipun hinnasta 121 minuutin tai sitä pidemmästä viivästymisestä. [tark. 76]

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös matkustajiin, joilla on näyttölippu tai kausilippu. Jos he näyttölipun, **alennuskortin** tai kausilipun voimassaoloaikana kärsivät toistuvista ~~myöhästymisistä~~ **viivästymisistä** tai peruuttamisista, he voivat vaatia asianmukaista korvausta ~~rautatieyritysten soveltamien 1 kohdan a, b ja b a alakohdassa tarkoitettujen korvausjärjestelmien mukaisesti. Näissä järjestelmissä on vahvistettava perusteet myöhästymisten ja korvauksen suuruuden laskemiselle. Jos alle 60 minuutin viivästystä tapahtuu toistuvasti näyttölipun tai kausilipun voimassaoloaikana, viivästymiset lasketaan yhteen ja matkustajalle on maksettava korvausta rautatieyrityksen korvausjärjestelmien mukaisesti.~~ [tark. 77]

Torstai 15. marraskuuta 2018

3. ~~Myöhästymisestä~~ **Peruuttamisesta tai viivästymisestä** suoritettava korvaus on laskettava sen koko hinnan perusteella, jonka matkustaja on todellisuudessa suorittanut ~~myöhässä olleesta peruutetusta tai viivästyneestä~~ palvelusta. Jos kuljetussopimus on meno-paluumatkaa varten, korvaus **peruuttamisesta tai viivästymisestä** joko meno- tai paluumatkalla lasketaan suhteessa puoleen lipusta maksetusta hinnasta. Samaten **peruutetun tai viivästyneen** liikennepalvelun hinta missä tahansa muussa kuljetussopimuksen muodossa, joka mahdollistaa matkustamisen useissa toisiaan seuraavissa jaksoissa, lasketaan osuutena koko hinnasta. **[tark. 78]**
4. Viivästymisajan laskemisessa ei oteta huomioon viivästymistä, jonka rautatieyrittäjä voi osoittaa tapahtuneen unionin alueiden ulkopuolella.
5. Korvaus matkalipun hinnasta on maksettava kuukauden kuluessa korvausvaatimuksen esittämisestä. Korvaus voidaan maksaa matkakuponkeina ja/tai muina palveluina, jos niiden ehdot ovat joustavat (erityisesti voimassaoloaika ja määräpaikka). Korvaus on matkustajan pyynnöstä maksettava rahana.
6. Matkalipun hinnasta maksettavasta korvauksesta ei saa vähentää rahoitustoimiin liittyviä kustannuksia, kuten maksuja tai puhelin- tai postimerkkikustannuksia. Rautatieyrittäjät voivat asettaa vähimmäisrajan, jonka alittuessa korvausta ei makseta. Tämä raja saa olla enintään ~~neljä~~ **viisi** euroa lippua kohden. **[tark. 79]**
7. Matkustajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos hänelle on ilmoitettu viivästymisestä ennen matkalipun ostamista tai jos viivästyminen eri liikennepalvelun käytön tai uudelleenreitityksen takia on edelleen alle 60 minuuttia.
8. ~~Rautatieyrittäjästä ei tulisi velvoittaa maksamaan korvausta, jos se voi osoittaa, että viivästys johtui palvelun turvallisen toiminnan vaarantavista ankarista sääolosuhteista tai merkittävistä luonnononnettomuuksista, eikä viivästystä olisi voitu ennakoita eikä estää siitäkään huolimatta, että kaikki kohtuulliset toimenpiteet oli toteutettu.~~ **[tark. 81]**

18 artikla

Avunanto

1. Kun liikennepalvelu lähtee tai saapuu viivästyneenä, rautatieyrittäjän, lipunmyyjän tai aseman haltijan on tiedotettava matkustajille tilanteesta sekä arvioidusta lähtö- ja saapumisajasta **9 artiklan mukaisesti** heti, kun kyseiset tiedot ovat saatavissa. **[tark. 83]**
2. Kun 1 kohdassa tarkoitettu viivästyminen ylittää 60 minuuttia, matkustajille on lisäksi tarjottava ilmaiseksi:
- a) aterioita ja virvokkeita kohtuullisessa suhteessa odotusaikaan, mikäli niitä on junassa tai asemalla saatavissa tai niitä voidaan kohtuudella toimittaa sinne ottaen huomioon senkaltaiset perusteet kuin etäisyys toimittajasta, toimitukseen kuluva aika ja kustannukset;
- b) silloin kun se on fyysisesti mahdollista, hotelli- tai muu majoitus sekä rautatieaseman ja majoituspaikan välinen kuljetus, jos majoittuminen yhdeksi tai useammaksi yöksi on välttämätöntä tai jos aiottua pitempi oleskelu osoittautuu välttämättömäksi, **ottaen huomioon esteettömyysvaatimukset vammaisia ja liikuntarajoitteisia henkilöitä varten ja sertifioitujen eläinavustajien tarpeet**; **[tark. 84]**
- c) jos juna on pysähtynyt raiteille, kuljetus junasta rautatieasemalle, vaihtoehtoiseen lähtöpaikkaan tai liikennepalvelun lopulliseen määräpaikkaan, silloin kun se on fyysisesti mahdollista.
3. Jos rautatieliikennepalvelua ei voida enää jatkaa, rautatieyrittäjien on järjestettävä matkustajille mahdollisimman nopeasti vaihtoehtoinen kuljetuspalvelu.

Torstai 15. marraskuuta 2018

4. Rautatieyrityksen on ~~matkustajan pyynnöstä merkittävä lippuun~~ **tarjouduttava merkitsemään asianomaisten matkustajien lippuihin** tai todennettava muilla keinoilla, että tapauksesta riippuen liikennepalvelu on viivästynyt, johtanut junayhteyden menettämiseen tai peruutettu. **Tätä merkitsemistä sovelletaan 17 artiklassa säädettyjen säännösten yhteydessä, edellyttäen että matkustaja, jolla on matkalippu tai kausilippu, todistaa, että hän käytti kyseistä liikennepalvelua.** [tark. 85]

5. Rautatieyrityksen on 1, 2, 3 ja 4 kohtaa sovellettaessa kiinnitettävä erityistä huomiota vammaisten tai liikuntarajoitteisten henkilöiden tarpeisiin ja mahdollisiin saattajiin **ja sertifioituihin eläinavustajiin.** [tark. 86]

6. Niiden velvollisuuksien lisäksi, jotka koskevat rautatieyrityksiä direktiivin 2012/34/EU 13 a artiklan 3 kohdan nojalla, rautatieaseman aseman haltijan on varmistettava — jos aseman kautta kulkee vuosittain päivässä keskimäärin vähintään 10 000 matkustajaa — että aseman **jäsenvaltioiden**, rautatieyritysten, **aseman haltijoiden** ja rataverkon haltijan toimintoja koordinoidaan asianmukaisen valmiussuunnitelman avulla, jotta voidaan valmistautua sellaisten merkittävien häiriöiden ja pitkien viivästymisten mahdollisuuteen, joiden vuoksi merkittävä määrä matkustajia joutuu odottamaan asemalla. Kyseisen suunnitelman avulla on varmistettava, että viivästyville matkustajille tarjotaan riittävästi apua ja tietoa, myös esteettömässä muodossa direktiivissä XXX vahvistettujen esteettömyysvaatimusten mukaisesti. Aseman haltijan on pyynnöstä esitettävä suunnitelma ja kaikki sen mahdolliset muutokset kansalliselle täytäntöönpanoelimelle tai muulle jäsenvaltion nimeämälle elimelle. Jos rautatieaseman kautta kulkee vuosittain päivässä keskimäärin alle 10 000 matkustajaa, aseman haltijoiden on toteutettava kaikki kohtuulliset toimet koordinoidakseen aseman käyttäjiä sekä avustaaakseen ja tiedottaakseen viivästyviä matkustajia tällaisissa tilanteissa. **haltijoiden on tehtävä yhteistyötä varmistaakseen, että direktiivin 2012/34/EU 13 a artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin valmiussuunnitelmiin sisältyy hälytys- ja tietojärjestelmien esteettömyyttä koskevat vaatimukset.** [tark. 87]

19 artikla

Oikeus hyvitykseen

Jos rautatieyritys maksaa korvauksen tai täyttää muut tämän asetuksen mukaiset velvollisuutensa, tämän asetuksen tai kansallisen lainsäädännön säännöksiä ei voida tulkita siten, että ne rajoittaisivat rautatieyrityksen oikeutta hakea sovellettavan lainsäädännön nojalla korvausta muulta henkilöltä, kolmannet osapuolet mukaan luettuina. Tämä asetusta ei erityisesti millään lailla rajoita rautatieyrityksen oikeutta hakea hyvitystä kolmannelta osapuolelta, jonka kanssa sillä on sopimus ja joka vaikutti tapahtumaan, joka johti korvaukseen tai muihin velvollisuuksiin. Tämän asetuksen säännöksiä ei voida tulkita siten, että ne rajoittaisivat kolmannen osapuolen, joka ei ole matkustaja ja jonka kanssa rautatieyrityksellä on sopimus, oikeutta hakea sovellettavan lainsäädännön nojalla hyvitystä tai korvausta rautatieyritykseltä. [tark. 88]

V LUKU

VAMMAISET JA LIIKUNTARAJOITTEISET HENKILÖT

20 artikla

Oikeus kuljetukseen

1. Rautatieyritysten ja aseman haltijoiden on vammaisia tai liikuntarajoitteisia henkilöitä edustavien järjestöjen aktiivisella myötävaikutuksella laadittava tai niillä on oltava säännöt vammaisten tai liikuntarajoitteisten henkilöiden, myös heidän henkilökohtaisten avustajiensa, oikeudesta kuljetukseen ilman syrjintää. Säännöissä on sallittava se, että matkustajalla on mukanaan ~~avustava koira~~ **sertifioitu eläinavustaja tai saattaja korvauksetta, jos itsenäisesti liikkuminen ei ole mahdollista**, mahdollisten asiaan liittyvien kansallisten sääntöjen mukaisesti, **ja varmistettava, että vammaisille ja liikuntarajoitteisille henkilöille järjestetään junakuljetus mahdollisuuksien mukaan nopeasti.** [tark. 89]

2. Vammaisille tai liikuntarajoitteisille henkilöille on tarjottava varaukset ja liput ilman lisäkustannuksia. Rautatieyritys, lipunmyyjä tai matkanjärjestäjä ei saa kieltäytyä tekemästä vammaisen tai liikuntarajoitteisen henkilön pyytämää varausta eikä myymästä lippua tällaiselle henkilölle eikä myöskään vaatia, että tällaisen henkilön seurassa matkustaa toinen henkilö, paitsi milloin tämä on ehdottoman välttämätöntä 1 kohdassa tarkoitettujen oikeutta kuljetukseen koskevien sääntöjen noudattamiseksi.

Torstai 15. marraskuuta 2018

20 a artikla

Rautatieyritysten ja aseman haltijoiden on liikuntarajoitteisia henkilöitä koskevia yhteentoimivuuden teknisiä eritelmiä noudattamalla myös varmistettava vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden mahdollisuus käyttää asemaa, laitureita, liikkuvaa kalustoa ja muita tiloja. [tark. 90]

21 artikla

Vammaisille tai liikuntarajoitteisille henkilöille tiedottaminen

1. Aseman haltijan, rautatieyrityksen, lipunmyyjän tai matkanjärjestäjän on pyynnöstä ilmoitettava, myös esteettömässä muodossa asetuksessa (EU) N:o 454/2011 ja , direktiivissä XXX ja asetuksessa (EU) N:o 1300/2014 säädettyjen esteettömyysvaatimusten mukaisesti, vammaisten tai liikuntarajoitteisten henkilöiden mahdollisuudesta käyttää asemaa ja sen tiloja ja rautatiepalveluja sekä liikkuvaan kalustoon pääsyn edellytyksistä 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen oikeutta kuljetukseen koskevien sääntöjen mukaisesti sekä tiedotettava vammaisille tai liikuntarajoitteisille henkilöille junassa tarjottavista järjestelyistä. [tark. 91]

2. Kun rautatieyritys, lipunmyyjä tai matkanjärjestäjä soveltaa 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä poikkeusta, sen on pyynnöstä ilmoitettava kyseiselle vammaiselle tai liikuntarajoitteiselle henkilölle perustelunsa kirjallisesti viiden arkipäivän kuluessa varauksen tai matkalipun kirjoittamisen epäämisestä tai saattajan vaatimisesta. Rautatieyrityksen, lipunmyyjän tai matkanjärjestäjän on toteutettava kohtuulliset toimet ehdottaakseen ehdotettava kyseiselle henkilölle vaihtoehtoista kuljetusmahdollisuutta ottaen huomioon hänen esteettömyystarpeensa. [tark. 92]

22 artikla

Avunanto rautatieasemilla

1. Vammaisen tai liikuntarajoitteisen henkilön lähtiessä rautatieasemalta, jolla on virantoimituksessa olevaa henkilökuntaa, matkustaessa tällaisen rautatieaseman kautta tai saapuessa tällaiselle rautatieasemalle aseman haltijan tai rautatieyrityksen tai molempien on huolehdittava korvauksetta siitä, että kyseinen henkilö saa sellaista apua, että hän voi nousta lähtevään junaan tai poistua määräpaikkaan saapuvasta junasta matkalla, jota varten hän on ostanut lipun, sanotun rajoittamatta 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja oikeutta kuljetukseen koskevia sääntöjä. Avun varaamisen on aina tapahduttava ilman ylimääräisiä kustannuksia käytetystä viestintäkanavasta riippumatta. [tark. 93]

2. Jos junassa tai asemalla ei ole henkilökuntaa, rautatieyritysten ja aseman haltijoiden on kaikin kohtuullisin keinoin pyrittävä mahdollistamaan direktiivin XXX [eurooppalainen esteettömyyssäädös] ja asetuksen (EU) N:o 454/2011 esteettömyysvaatimusten mukaisesti se, että vammaiset tai liikuntarajoitteiset henkilöt voivat matkustaa rautateitse. [tark. 94]

3. Asemilla, joilla ei ole henkilökuntaa, rautatieyrityksen ja aseman haltijan on huolehdittava siitä, että tiedot, jotka koskevat lähimpiä asemia, joilla on henkilökuntaa, ja vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden välittömästi saatavissa olevia avustuspalveluja, asetetaan nähtäville helposti saataville, myös esteettömässä muodossa direktiivissä XXX ja asetuksessa (EU) N:o 1300/2014 säädettyjen esteettömyysvaatimusten mukaisesti, 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen oikeutta kuljetukseen koskevien sääntöjen mukaisesti. [tark. 95]

4. Apua on oltava saatavilla asemilla kaikkina aikoina, kun rautatiepalveluja liikennöidään. [tark. 96]

Torstai 15. marraskuuta 2018

23 artikla

Avunanto junissa

1. Rajoittamatta 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja oikeutta kuljetukseen koskevia sääntöjä rautatieyrityksen on huolehdittava siitä, että vammainen tai liikuntarajoitteinen henkilö saa korvauksetta apua noustessaan junaan, ollessaan junassa tai poistuessaan junasta.
2. Jos junassa ei ole avustamista varten henkilökuntaa, rautatieyritysten on ~~kaikin kohtuullisin keinoin pyrittävä mahdollistamaan~~ **kuitenkin mahdollistettava** se, että vammaiset tai liikuntarajoitteiset henkilöt voivat matkustaa rautateitse. [tark. 97]
3. ~~Tätä artiklaa sovellettaessa avunanto junissa tarkoittaa kaikkia kohtuullisia pyrkimyksiä sellaisen~~ Vammaiselle tai liikuntarajoitteiselle henkilölle ~~tarkoitettua avun antamiseksi~~ **on annettava apua**, jonka turvin kyseinen henkilö voi junassa käyttää samoja palveluja kuin muut matkustajat, kun henkilön vamma tai liikuntarajoitteisuus estää häntä käyttämästä näitä palveluja itsenäisesti ja turvallisesti. [tark. 98]
4. ~~Apua on oltava saatavilla junissa kaikkina aikoina, kun rautatiepalveluja liikennöidään.~~ [tark. 99]

24 artikla

Avunannon edellytykset

Rautatieyritysten, aseman haltijoiden, lipunmyyjien ja matkanjärjestäjien on toimittava yhteistyössä 20 ja 21 artiklan mukaisen avun antamiseksi vammaisille tai liikuntarajoitteisille henkilöille **korvauksetta** seuraavien alakohtien mukaisesti: [tark. 100]

- a) Apua **asemalla** annetaan **niinä aikoina, kun rautatiepalveluja liikennöidään**, sillä ehdolla, että rautatieyritykselle, aseman haltijalle, lipunmyyjälle tai matkanjärjestäjälle, jolta lippu on ostettu, on ilmoitettu kyseisen henkilön avuntarpeesta vähintään ~~48~~ **12** tuntia ennen kuin apua tarvitaan. **Asemilla, joilla päivittäinen liikenne on yli 10 000 matkustajaa päivässä, ei tarvita ennakoilmoitusta, mutta avun tarpeessa olevan henkilön on oltava asemalla vähintään 30 minuuttia ennen junan lähtöä. Asemilla, joilla päivittäinen liikenne on 2 000–10 000 matkustajaa päivässä, ilmoituksen määräaika lyhennetään enintään kolmeen tuntiin.** Silloin kun lipulla tai kausilipulla voidaan matkustaa useita matkoja, yksi ilmoitus riittää, edellyttäen, että seuraavien matkojen aikataulusta annetaan asianmukaiset tiedot. Tällaiset ilmoitukset on toimitettava kaikille muille rautatieyrityksille ja aseman haltijoille, jotka liittyvät henkilön matkaan. [tark. 101]
- b) Rautatieyritysten, aseman haltijoiden, lipunmyyjien ja matkanjärjestäjien on toteutettava tarvittavat toimet ilmoitusten vastaanottamiseksi.
- c) Jos ilmoitusta ei ole tehty a alakohdan mukaisesti, rautatieyrityksen ja aseman haltijan on pyrittävä kaikin tavoin huolehtimaan avun antamisesta siten, että vammainen tai liikuntarajoitteinen henkilö voi matkustaa.
- d) Aseman haltijan tai muun valtuutetun henkilön on ilmoitettava rautatieasemalla ja sen ulkopuolella sijaitsevat pisteet, joissa vammaiset tai liikuntarajoitteiset henkilöt voivat ilmoittaa tulostaan rautatieasemalle ja pyytää tarvitsemaansa apua, sanotun rajoittamatta muiden yhteisöjen toimivaltaa rautatieaseman tilojen ulkopuolella sijaitsevien alueiden suhteen.
- e) Apua annetaan sillä edellytyksellä, että vammainen tai liikuntarajoitteinen henkilö **itse** saapuu ilmoitettuun pisteeseen apua antavan rautatieyrityksen tai aseman haltijan ilmoittamaan määräaikaan mennessä. Määräaika ei saa olla aikaisempi kuin 60 minuuttia ennen julkistettua lähtöaikaa tai määräaika, jona kaikkien matkustajien edellytetään ilmoittautuvan. ~~Jos vammaisen tai liikuntarajoitteisen henkilön saapumiselle ei ole asetettu määräaika, tämän on saavuttava ilmoitettuun pisteeseen viimeistään 30 minuuttia ennen julkistettua lähtöaikaa tai määräaika, jona kaikkien matkustajien edellytetään ilmoittautuvan.~~ [tark. 102]

Torstai 15. marraskuuta 2018

25 artikla

Liikkumisvälineiden, muiden erityisvälineiden tai apuvälineiden korvaaminen

1. Jos rautatieyritykset ja aseman haltijat aiheuttavat vammaisen tai liikuntarajoitteisen henkilön käyttämien pyörätuolien, muiden liikkumisvälineiden tai apuvälineiden ~~ja avustavien koirien~~ **sertifioidun eläinavustajan** katoamisen tai vahingoittumisen, ne ovat vastuussa kyseisestä katoamisesta tai vahingoittumisesta ja niiden on korvattava se **mahdollisimman pian**. [tark. 103]

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun korvauksen **tarkoitettu korvaus on maksettava nopeasti, ja sen** on oltava yhtä suuri kuin kadonneen tai vahingoittuneen **pyörätuolin**, välineen tai laitteen korvaamisesta **todellisen arvon perusteella aiheutuneet kokonaiskustannukset** tai korjaamisesta aiheutuneet **kokonaiskustannukset tai sertifioidun eläinavustajan katoamisesta tai vahingoittumisesta aiheutuneet** kustannukset. **Korvauksen on katettava korjaamista edellyttävissä tapauksissa myös väliaikaisesta korvaamisesta aiheutuneet kustannukset, jos matkustaja on vastannut niistä**. [tark. 104]

3. Rautatieyritysten ja aseman haltijoiden on tarpeen mukaan toteutettava nopeasti kaikki kohtuulliset toimet korvatakseen erityiset välineet tai apuvälineet väliaikaisesti, ja korvaavilla välineillä on mahdollisuuksien mukaan oltava samat tekniset ja toiminnalliset ominaisuudet kuin kadonneilla tai vahingoittuneilla välineillä. Vammaiset ja liikuntarajoitteiset henkilöt saavat pitää väliaikaisen korvaavan välineen tai laitteen siihen saakka, kun 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu korvaus on maksettu.

26 artikla

Henkilökunnan koulutus

Rautatieyritysten ja aseman haltijoiden on

- a) varmistettava, että koko ~~henkilöstö~~ **henkilökunta**, mukaan lukien muiden suorittavien osapuolten palveluksessa oleva vammaisia ja liikuntarajoitteisia henkilöitä suoraan avustava ~~henkilöstö~~ **henkilökunta, osallistuu vammaisuuteen liittyvään koulutukseen, jotta se** on tietoinen, miten vastata vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden, myös niiden, joilla on psyykinen tai älyllinen vamma, tarpeisiin; [tark. 105]
- b) tarjottava koulutusta tietoisuuden lisäämiseksi vammaisten tarpeista sellaisen asemalla työskentelevän kaiken henkilöstön parissa, joka on suoraan tekemisissä matkustajien kanssa;
- c) varmistettava, että kaikki uudet työntekijät, **jotka ovat suoraan tekemisissä matkustajien kanssa**, osallistuvat työhönoton yhteydessä **perehdytystilaisuuteen matkustajia ja rautatieyrityksiä koskevista** vammaisuuteen liittyvään koulutukseen **liittyvistä asioista**, ja että ~~henkilöstölle~~ **työntekijät, jotka avustavat suoraan vammaisia tai liikuntarajoitteisia matkustajia, osallistuvat vammaisuuteen liittyvään koulutukseen ja heille** järjestetään säännöllisesti täydennyskoulutustilaisuuksia; [tark. 106]
- d) **harkintansa mukaan** hyväksyttävä ~~pyynnöstä~~ se, että koulutukseen osallistuu vammaisia työntekijöitä, **ja harkittava sitä, että koulutukseen osallistuu** vammaisia matkustajia ja matkustajia, joilla on liikuntarajoitteita ja/tai heitä edustavia järjestöjä. [tark. 107]

VI LUKU

TURVALLISUUS, VALITUKSET JA LIIKKENEPALVELUN LAATU

27 artikla

Matkustajien henkilökohtainen turvallisuus

Rautatieyritysten, rataverkon haltijoiden ja aseman haltijoiden on kunkin omalla vastuualueellaan toteutettava yhteisymmärryksessä viranomaisten kanssa asianmukaiset toimenpiteet ja mukautettava ne viranomaisten määrittelemän turvallisuustason mukaisiksi matkustajien henkilökohtaisen turvallisuuden varmistamiseksi rautatieasemilla ja junissa ja riskien hallitsemiseksi. Niiden on toimittava yhteistyössä ja vaihdettava tietoja sellaisten toimien ehkäisemistä koskevista parhaista toimintatavoista, jotka todennäköisesti heikentävät turvallisuustasoa.

Torstai 15. marraskuuta 2018

28 artikla

Valitukset

1. Kaikkien rautatieyritysten, lipunmyyjien, **ja** aseman haltijoiden ~~ja rataverkon haltijoiden~~ — kun kyseessä ovat asemat, joiden kautta kulkee vuosittain keskimäärin yli 10 000 matkustajaa päivässä — on perustettava valitusten käsittelymenettely tämän asetuksen kattamia oikeuksia ja velvoitteita varten omalla vastuualueellaan. Niiden on huolehdittava siitä, että niiden yhteystiedot ja työkieli (työkielet) tunnetaan yleisesti matkustajien keskuudessa. **Matkustajien olisi voitava tehdä valituksen jäsenvaltion virallisella kielellä (virallisilla kielillä), johon asianomainen rautatieyritys, lipunmyyjä ja aseman haltija on sijoittautunut, ja joka tapauksessa englanniksi.** [tark. 108]

2. Matkustaja voi tehdä valituksen mille tahansa osallisena olleelle rautatieyritykselle, lipunmyyjälle, ~~rautatieasemalle tai rataverkon ja aseman~~ haltijalle. Valitukset on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa tapahtumasta, jonka perusteella valitus tehdään. Valituksen vastaanottajan on kuukauden kuluessa joko annettava perusteltu vastaus tai perustelluissa tapauksissa ilmoitettava matkustajalle, ~~mihin päivään mennessä~~ **että tämä saa vastauksen** enintään kolmen kuukauden kuluttua valituksen vastaanottamispäivästä ~~vastausta voidaan odottaa.~~ Rautatieyritysten, lipunmyyjien, aseman haltijoiden ja rataverkon haltijoiden on säilytettävä tapahtumaan liittyvät, valituksen arvioimiseksi tarpeelliset tiedot kahden vuoden ajan ja esitettävä ne pyynnöstä kansallisille täytäntöönpanoelimille. [tark. 109]

3. Valitusten käsittelymenettelyyn liittyvien yksityiskohtaisten tietojen on oltava **matkustajien saatavilla helposti ja vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden saatavilla esteettömästi. Näiden tietojen on oltava saatavilla pyynnöstä sen jäsenvaltion virallisella kielellä (virallisilla kielillä), johon rautatieyritys on sijoittautunut.** [tark. 110]

4. Rautatieyrityksen on julkistettava vastaanotettujen valitusten määrä ja luokat, käsitellyt valitukset, vastausaika ja mahdollisesti toteutetut parannustoimet 29 artiklassa tarkoitetussa vuosikertomuksessa.

4 a. Komissio antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan vakiomuotoinen unionin valituslomake, jota matkustajat voivat käyttää tämän asetuksen mukaisen korvauksen hakemiseen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 37 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen. [tark. 111]

29 artikla

Liikennepalveluja koskevat laatuvaatimukset

1. Rautatieyritysten ja aseman haltijoiden on vahvistettava liikennepalveluja koskevat laatuvaatimukset ja otettava käyttöön laadunhallintajärjestelmä pitääkseen yllä liikennepalvelujen laatua. Laatuvaatimuksissa on otettava huomioon ainakin liitteessä III luetellut seikat.

2. Rautatieyritysten ja aseman haltijoiden on valvottava omien liikennepalvelujensa tasoa liikennepalveluja koskevien laatuvaatimusten mukaisesti. Niiden on joka vuosi julkistettava kertomus liikennepalvelujensa laadun tasosta yhdessä vuosikertomuksensa kanssa. Rautatieyritysten on julkistettava liikennepalvelujen tasoa koskevat kertomukset verkkosivullaan. Nämä kertomukset on myös asetettava saataville Euroopan unionin rautatieviraston verkkosivuilla.

2 a. Rautatieyritysten ja aseman haltijoiden on tehtävä aktiivisesti yhteistyötä vammaisia henkilöitä edustavien järjestöjen kanssa liikennepalvelujen esteettömyyden laadun parantamiseksi. [tark. 112]

Torstai 15. marraskuuta 2018

VII LUKU
TIEDOTTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

30 artikla

Matkustajien oikeuksista tiedottaminen

1. Myydessään rautatiematkaan oikeuttavia matkalippuja rautatieyritysten, aseman haltijoiden, lipunmyyjien ja matkanjärjestäjien on tiedotettava matkustajille heidän tämän asetuksen mukaisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Tämän tiedottamisvelvollisuuden täyttämiseksi ne voivat käyttää komission kaikilla unionin virallisilla kielillä laatimaa ja niiden saataville saattamaa yhteenvetoa tämän asetuksen säännöksistä. Lisäksi niiden on ~~lisättävä lippuun huomautus,~~ **annettava** joko paperisessa tai sähköisessä muodossa tai missä tahansa muussa muodossa, myös esteettömässä muodossa vammaisille ja liikuntarajoitteisille henkilöille ~~direktiivissä XXX~~ **asetuksessa (EU) N:o 1300/2014** säädettyjen vaatimusten mukaisesti. ~~Kyseisessä huomautuksessa on täsmennettävä,~~ **tiedot siitä**, mistä tällaiset tiedot ovat saatavissa liikennepalvelun peruuttamisen taikka junayhteyden menettämisen tai pitkän viivästymisen yhteydessä. **[tark. 113]**

2. Rautatieyritysten ja aseman haltijoiden on ilmoitettava matkustajille asemalla ja , junassa **ja verkkosivustollaan** asianmukaisella tavalla, myös esteettömässä muodossa ~~direktiivissä XXX~~ **asetuksessa (EU) N:o 1300/2014** säädettyjen esteettömyysvaatimusten mukaisesti, heidän tämän asetuksen mukaisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan sekä jäsenvaltioiden 31 artiklan nojalla nimeämän yhden tai useamman elimen yhteystiedot. **[tark. 114]**

31 artikla

Kansallisten täytäntöönpanoelinten nimeäminen

Kunkin jäsenvaltion on nimettävä elin tai elimet, joka vastaa tai jotka vastaavat tämän asetuksen täytäntöönpanosta. Kunkin elimen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että matkustajien oikeuksia kunnioitetaan.

Kunkin elimen on oltava organisaatioiltaan, rahoituspäätöksiltään, oikeudelliselta rakenteeltaan ja päätöksenteoltaan riippumaton rataverkon haltijoista, maksujenperintäelimistä, käyttöoikeuksia myöntävistä elimistä sekä rautatieyrityksistä.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän artiklan mukaisesti nimetystä elimestä tai elimistä sekä sen tai niiden vastuualueista **ja julkistettava ne sopivassa kohdassa verkkosivustollaan.** **[tark. 115]**

32 artikla

Täytäntöönpanotehtävät

1. Kansallisten täytäntöönpanoelinten on seurattava tarkkaan tämän asetuksen noudattamista ja toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että matkustajien oikeuksia kunnioitetaan. Tätä varten rautatieyritysten, aseman haltijoiden ja rataverkon haltijoiden on toimitettava täytäntöönpanoelimille asiaan liittyvät asiakirjat ja tiedot näiden pyynnöstä **viipymättä ja joka tapauksessa kuukauden kuluessa.** Tehtävään suorittaessaan täytäntöönpanoelinten on otettava huomioon tiedot, jotka 33 artiklan mukaisesti valitusten käsittelyyn nimetty elin on toimittanut niille, jos se on eri elin. Niiden **Jäsenvaltioiden** on myös päätettävä täytäntöönpanotoimista, joita toteutetaan tällaisen elimen toimittamien **varmistettava, että kansallisille täytäntöönpano- ja valitusten käsittelyelimille annetaan riittävät valtuudet ja resurssit matkustajien tämän asetuksen nojalla esittämien** yksittäisten valitusten ~~perusteella~~ **asianmukaista ja tehokasta täytäntöönpanoa varten.** **[tark. 116]**

Torstai 15. marraskuuta 2018

2. Kansallisten täytäntöönpanoelinten on vuosittain viimeistään huhtikuun lopussa julkaistava tilastotiedot edellisen kalenterivuoden toiminnastaan verkkosivustoillaan kertomuksia, jotka sisältävät tilastotietoja ja joissa esitetään yksityiskohtaiset tiedot niiden saamien valitusten määrästä ja laadusta sekä niiden täytäntöönpanotoimien tuloksista, myös sovelletuista niiden soveltamista seuraamuksista. **Kertomus on julkaistava vuosittain viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun ensimmäisenä päivänä. Nämä kertomukset on lisäksi asetettava saataville Euroopan unionin rautatieviraston verkkosivustolle.** [tark. 117]

3. Rautatieyritysten on annettava yhteystietonsa niiden jäsenvaltioiden, joissa ne liikennöivät, kansallisille täytäntöönpanoelimille.

3 a. Kansallisten täytäntöönpanoelinten on yhteistyössä vammaisia ja liikuntarajoitteisia henkilöitä edustavien järjestöjen kanssa tarkastettava säännöllisesti tämän asetuksen mukaisesti tarjotut avustamispalvelut ja julkistettava tulokset esteettömissä ja yleisesti käytössä olevissa muodoissa. [tark. 118]

33 artikla

Valitusten käsittely kansallisissa täytäntöönpanoelimissä

1. Kun matkustaja on ensin tehnyt tuloksetta valituksen rautatieyritykselle, lipunmyyjälle, aseman haltijalle tai rataverkon haltijalle 28 artiklan mukaisesti, hän voi tehdä valituksen täytäntöönpanoelimelle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kuluttajien oikeuksia turvautua vaihtoehtoihin oikeussuojakeinoin direktiivin 2013/11/EU nojalla. Täytäntöönpanoelinten on tiedotettava valituksen tekijöille heidän oikeudestaan tehdä valitus vaihtoehtoisille riidanratkaisuelimille henkilökohtaisiin oikeussuojakeinoin turvautumiseksi. **Jäsenvaltioiden on varmistettava, että täytäntöönpanoelimet ja valituksia käsittelevät elimet on tunnustettu direktiivin 2013/11/EU mukaisiksi vaihtoehtoisiksi riidanratkaisumenettelyiksi ja että asianosaisen rautatieyrityksen, lipunmyyjän, aseman haltijan tai rataverkon haltijan on osallistuttava vaihtoehtoiseen riidanratkaisuun, jos matkustajat turvautuvat siihen, ja että sen tulos on niitä velvoittava ja täytäntöönpanokelpoinen niitä vastaan.** [tark. 119]

2. Matkustajat voivat valittaa kansalliselle täytäntöönpanoelimelle tai muulle jäsenvaltion tähän tarkoitukseen nimeämälle elimelle tämän asetuksen väitetystä rikkomisesta. **Myös matkustajaryhmiä edustavat järjestöt voivat tehdä valituksia.** [tark. 120]

3. Elimen on ilmoitettava valituksen vastaanottamisesta kahden viikon kuluessa sen saamisesta. Valitusten käsittely saa kestää enintään kolme kuukautta. Monimutkaisissa tapauksissa elin voi oman harkintansa mukaan pidentää tämän määräajan kuuteen kuukauteen. Tällaisessa tapauksessa sen on ilmoitettava matkustajalle **tai matkustajia edustavalle järjestölle** käsittelyajan pidentämisen syyt ja arvioitu aika, joka tarvitaan menettelyn loppuun saattamiseen. Ainoastaan sellaiset tapaukset, joihin sisältyy oikeuskäsittelyä, saavat kestää yli kuusi kuukautta. Jos kyseinen elin on myös direktiivissä 2013/11/EU tarkoitettu vaihtoehtoinen riidanratkaisuelin, sovelletaan kyseisessä direktiivissä säädettyjä määräaikoja **ja asetuksen (EU) N:o 524/2013 mukaista verkkovälitteistä riidanratkaisua voidaan käyttää kaikkien asianosaisten suostumuksella.** [tark. 121]

Valitusten käsittelymenettelyn on oltava vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden saatavilla esteettömästi.

4. Jos matkustaja valittaa tapahtumasta, jossa on mukana rautatieyritys, käsittelijänä olisi oltava sen jäsenvaltion kansallinen täytäntöönpanoelin, joka on myöntänyt toimiluvan asianomaiselle rautatieyritykselle.

5. Jos valitus tehdään aseman haltijoiden tai rataverkon haltijoiden mahdollisista rikkomuksista, kansallisena täytäntöönpanoelimenä on oltava sen jäsenvaltion kansallinen täytäntöönpanoelin, jonka alueella tapahtuma on sattunut.

6. Kansalliset täytäntöönpanoelimet voivat 34 artiklan mukaista yhteistyötä tehdessään poiketa 4 tai 5 kohdan säännöksistä, jos se on perustelluista syistä, erityisesti kielen tai asuinpaikan vuoksi, matkustajan edun mukaista.

Torstai 15. marraskuuta 2018

33 a artikla**Riippumattomat sovitteluelimet**

Jäsenvaltioiden on perustettava sovitteluelimiä, joilla on hyvät valmiudet ja jotka ovat riippumattomia ja helposti ja kohtuuhintaisesti matkustajien käytettävissä tapauksissa, joissa matkustajien oikeuksien täytäntöönpanosta on riitaa rautatieyritysten ja lipunmyyjien kanssa. [tark. 122]

34 artikla

Kansallisten täytäntöönpanoelinten välinen tiedonvaihto ja rajatylittävä yhteistyö

1. Jos nimitetään eri elimet 31 ja 33 artiklan nojalla, on otettava käyttöön raportointimenettelyt sen varmistamiseksi, että nämä elimet vaihtavat tietoja asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti, jotta kansallista täytäntöönpanoelintä autetaan suorittamaan valvonta- ja täytäntöönpanotehtäviään ja jotta 33 artiklan mukaisesti nimitetty valituksia käsittelevä elin voi kerätä tiedot, jotka ovat tarpeen yksittäisten valitusten tutkimiseksi.
2. Kansallisten täytäntöönpanoelinten on vaihdettava tietoja työskentely- ja päätöksentekoperiaatteistaan ja -käytännöistään koordinoititarkoituksissa. Komissio tukee niitä tässä tehtävässä.
3. Kansallisten täytäntöönpanoelinten on noudatettava liitteessä IV vahvistettua menettelyä.

VIII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

35 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on annettava säännökset tämän asetuksen rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet niiden soveltamisen varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, **ja niihin on sisällyttävä myös, mutta ei ainoastaan, vähimmäissakko tai prosenttiosuus kyseisen yrityksen tai organisaation vuosiliikevaihdosta sen mukaan, kumpi on korkeampi**. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle näistä säännöksistä ja toimenpiteistä ja viipymättä kaikista niihin myöhemmin tehdyistä muutoksista. [tark. 123]
2. Tehtäessä 34 artiklan mukaista yhteistyötä kansallisen täytäntöönpanoelimen, joka on toimivaltainen 33 artiklan 4 ja 5 kohdan soveltamiseksi, on valitusta käsittelevän kansallisen täytäntöönpanoelimen pyynnöstä tutkittava kyseisen elimen havaitsema tämän asetuksen säännösten rikkominen ja asetettava tarpeen mukaan seuraamuksia.

36 artikla

Säädösvallan siirto

Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 37 artiklan mukaisesti, jotta voidaan

- i) mukauttaa 13 artiklassa tarkoitettuja rahamääriä inflaation vuoksi;
- ii) muuttaa liitteitä I, II ja III yhtenäisiin CIV-oikeussäännöksiin tehtyjen muutosten ja tämän alan teknologisen kehityksen ottamiseksi huomioon.

Torstai 15. marraskuuta 2018

37 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle ... päivästä ...kuuta ... .. [tämän asetuksen voimaantulopäivä] viiden vuoden ajaksi 36 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 36 artiklassa tarkoitettun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 36 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

37 a artikla

Komiteamenettely

1. **Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.**
2. **Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa. [tark. 124]**

38 artikla

Kertomus

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja tuloksista viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen antamisesta].

Kertomus perustuu tämän asetuksen mukaisesti toimitettuihin tietoihin. Kertomukseen liitetään tarvittaessa asianmukaisia ehdotuksia.

39 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EY) N:o 1371/2007.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä V olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

Torstai 15. marraskuuta 2018

40 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

Torstai 15. marraskuuta 2018

LIITTEET

LIITE I

olevista yhtenäisistä oikeussäännöksistä, jotka koskevat sopimusta matkustajien ja matkatavaran kansainvälisestä rautatiekuljetuksesta

liitteenä A

Ote kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevan 9 päivänä toukokuuta 1980 tehdyn yleissopimuksen (COTIF), sellaisena kuin se on muutettuna kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevan yleissopimuksen (CIV) 3 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyllä muutospöytäkirjalla,

II OSA

KULJETUSSOPIMUKSEN SOLMIMINEN JA TOIMEENPANO

6 artikla

Kuljetussopimus

1. Kuljetussopimuksella kuljettaja sitoutuu kuljettamaan matkustajan sekä tarvittaessa matkatavaran ja ajoneuvot määräpaikkaan sekä luovuttamaan matkatavaran ja ajoneuvot määräpaikassa.
2. Kuljetussopimuksen todisteena on yksi tai useampi matkustajalle kirjoitettu matkalippu. Matkalipun puuttuminen, puutteellisuus tai katoaminen ei vaikuta kuljetussopimuksen olemassaoloon eikä voimassaoloon, vaan kuljetussopimus pysyy näiden yhtenäisten oikeussäännösten alaisena, ottaen kuitenkin huomioon 9 artiklan mukaiset seuraukset.
3. Matkalippu on, kunnes toisin osoitetaan, todiste kuljetussopimuksen solmimisesta ja sen sisällöstä.

7 artikla

Matkalippu

1. Matkalippujen muoto ja sisältö sekä se, millä kielellä ja millaisin kirjaimin ne on painettava ja täytettävä, määrätään yleisissä kuljetusehdoissa.
2. Matkalipussa on oltava ainakin seuraavat merkinnät:
  - a) kuljettaja tai kuljettajat;
  - b) ilmoitus siitä, että kuljetus on myös päinvastaisesta määräyksestä huolimatta näiden yhtenäisten oikeussäännösten alainen; tämä voidaan ilmoittaa lyhenteellä CIV;
  - c) kaikki muut merkinnät, jotka tarvitaan todistamaan kuljetussopimuksen solmiminen sekä sen sisältö ja joiden nojalla matkustaja voi saattaa voimaan tästä sopimuksesta johtuvat oikeutensa.
3. Matkustajan on lipun vastaanottaessaan varmistauduttava siitä, että se on hänen pyyntönsä mukainen.
4. Matkalippu voidaan luovuttaa toiselle ainoastaan, ellei siinä ole mainittu matkustajan nimeä eikä matkaa ole aloitettu.
5. Matkalippu voi olla myös luettaviksi kirjoitusmerkeiksi muunnettavien elektronisten tietotallenteiden muodossa. Tietojen tallennukseen ja käsittelyyn käytettävien menettelyjen on taattava tällaisen matkalipun samanarvoisuus muussa muodossa olevan matkalipun kanssa, erityisesti sen todistusvoiman suhteen.

8 artikla

Kuljetusmaksun maksaminen ja palauttaminen

1. Ellei matkustajan ja kuljettajan kesken ole toisin sovittu, on kuljetusmaksu maksettava etukäteen.
2. Ehdot, joilla kuljetusmaksu palautetaan, määrätään yleisissä kuljetusehdoissa.

Torstai 15. marraskuuta 2018

9 artikla

Matkustusoikeus. Junasta poistaminen

1. Matkustajalla on matkan alusta lähtien oltava voimassa oleva matkalippu, jonka hänen on esitettävä lippuja tarkastettaessa. Yleisissä kuljetusehdoissa voidaan määrätä,

- a) että matkustajan, joka ei esitä voimassa olevaa matkalippua, on maksettava kuljetusmaksu ja sen lisäksi lisämaksu;
- b) että matkustaja, joka kieltäytyy heti maksamasta kuljetusmaksua tai lisämaksua, voidaan poistaa junasta;
- c) palautetaanko lisämaksu ja millä ehdoin.

2. Yleisissä kuljetusehdoissa voidaan määrätä, ettei matkustajia, jotka

- a) vaarantavat liikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden tai muiden matkustajien turvallisuuden,
- b) häiritsevät kohtuuttomasti muita matkustajia,

oteta kuljetettavaksi tai että heidät voidaan poistaa junasta kesken matkaa ja ettei tällaisilla henkilöillä ole oikeutta vaatia kuljetusmaksun ja matkatavararahdin palauttamista.

10 artikla

Hallinnollisten muodollisuuksien täyttäminen

Matkustajan on noudatettava tulli- tai muiden hallintoviranomaisten antamia määräyksiä.

11 artikla

Junan peruuntuminen tai myöhästymisen. Jatkoyhteyden menettäminen

Kuljettajan on tarvittaessa merkittävä matkalippuun, että juna on peruutettu tai jatkoyhteys menetetty.

III OSA

KÄSIMATKATAVARAN, ELÄINTEN, MATKATAVARAN JA AJONEUVOJEN KULJETUS

I luku

Yhteiset määräykset

12 artikla

Sallitut esineet ja eläimet

1. Matkustaja saa kuljettaa mukanaan helposti kannettavia esineitä (käsimatkatavara) ja eläviä eläimiä yleisten kuljetusehtojen mukaisesti. Lisäksi hän saa kuljettaa mukanaan suurikokoisia esineitä yleisten kuljetusehtojen erityismääräysten mukaisesti. Esineitä ja eläimiä, jotka voivat häiritä muita matkustajia tai aiheuttaa vahinkoja, ei saa kuljettaa käsimatkatavarana.

2. Matkustaja voi jättää esineitä ja eläimiä kuljetettavaksi matkatavarana yleisten kuljetusehtojen mukaisesti.

3. Kuljettaja voi henkilökuljetuksen yhteydessä ottaa kuljetettavaksi ajoneuvoja yleisten kuljetusehtojen erityismääräysten mukaisesti.

4. Vaarallisia aineita voidaan kuljettaa käsimatkatavarana, matkatavarana tai ajoneuvoissa, jotka kuljetetaan rautateitse tämän osan määräysten mukaisesti, vain jos vaarallisten aineiden kansainvälistä rautatiekuljetusta koskeva ohjesääntö (RID) sen sallii.

Torstai 15. marraskuuta 2018

13 artikla

Tarkastus

1. Kuljettajalla on oikeus tarkastaa, että kuljetettavat esineet ja eläimet (käsimatkatavara, matkatavara, ajoneuvot kuormineen) ovat kuljetusmääräysten mukaisia, milloin on perusteltua syytä epäillä kuljetusmääräysten rikkomista ja edellyttäen, etteivät sen valtion lait ja määräykset, jonka alueella tarkastus suoritetaan, sitä kiellä. Matkustaja on kutsuttava olemaan läsnä tarkastuksessa. Ellei hän siihen saavu tai ellei hän ole tavattavissa, kuljettajan on toimitettava tarkastus kahden riippumattoman todistajan läsnä ollessa.
2. Jos todetaan, ettei kuljetusmääräyksiä ole noudatettu, kuljettaja voi vaatia matkustajaa suorittamaan tarkastuksesta aiheutuneet kulut.

14 artikla

Hallinnollisten muodollisuuksien täyttäminen

Matkustajan on kuljetettavien esineiden ja eläinten (käsimatkatavara, matkatavara, ajoneuvot kuormineen) osalta noudatettava tulli- tai muiden hallintoviranomaisten antamia määräyksiä. Hänen tulee olla läsnä näiden esineiden tarkastuksessa, elleivät kunkin valtion lait ja määräykset myönnä poikkeusta.

II luku

Käsimatkatavara ja eläimet

15 artikla

Valvonta

Matkustajan on valvottava käsimatkatavaraa ja mukanaan kuljettamia eläimiä.

III luku

Matkatavara

16 artikla

Matkatavaran kirjaaminen

1. Matkatavaran kuljetusta koskevat sopimusvelvoitteet määritellään matkatavaratodistuksessa, joka on luovutettava matkustajalle.
2. Matkatavaratodistuksen puuttuminen, puutteellisuus tai katoaminen ei vaikuta matkatavaran kuljetusta koskevien sopimusten olemassaoloon eikä voimassaoloon, vaan ne pysyvät näiden yhtenäisten oikeussäännösten alaisina, ottaen kuitenkin huomioon 22 artiklan mukaiset seuraukset.
3. Matkatavaratodistus on, kunnes toisin osoitetaan, todiste matkatavaran kirjaamisesta ja sen kuljetusehdoista.
4. Kunnes toisin osoitetaan, oletetaan, että matkatavara oli kuljettajan ottaessa sen kuljetukseen ulkonaisesti hyvässä kunnossa ja että kollien lukumäärä ja paino täsmäsivät matkatavaratodistuksen merkintöjen kanssa.

17 artikla

Matkatavaratodistus

1. Matkatavaratodistuksen muoto ja sisältö sekä se, millä kielellä ja millaisin kirjaimin se on painettava ja täytettävä, määrätään yleisissä kuljetusehdoissa. 7 artiklan 5 kohtaa sovelletaan vastaavasti.

Torstai 15. marraskuuta 2018

2. Matkatavaratodistukseen tulee olla merkitty ainakin seuraavat tiedot:
  - a) kuljettaja tai kuljettajat;
  - b) ilmoitus siitä, että kuljetus on myös päivävästaisestä määräyksestä huolimatta näiden yhtenäisten oikeussäännösten alainen; tämä voidaan ilmoittaa lyhenteellä CIV;
  - c) kaikki muut ilmoitukset, jotka tarvitaan osoittamaan sopimusveloitteet matkatavaran kuljetuksessa ja joiden nojalla matkustaja voi saattaa voimaan kuljetussopimuksesta johtuvat oikeutensa.
3. Ottaessaan vastaan matkatavaratodistuksen matkustajan on tarkistettava, että todistus on laadittu hänen ilmoitustensa mukaisesti.

18 artikla

Kirjaaminen ja kuljetus

1. Ellei yleisissä kuljetusehdoissa ole määrätty poikkeuksia, kirjattua matkatavaraa otetaan kuljetettavaksi ainoastaan esitettäessä vähintään matkatavaran määräpaikalle saakka kelpaava matkalippu. Muussa suhteessa matkatavaran kirjaaminen tapahtuu niiden määräysten mukaan, jotka ovat voimassa paikkakunnalla, jolla matkatavara jätetään kuljetettavaksi.
2. Jos yleisten kuljetusehtojen mukaan matkatavara voidaan ottaa kuljetettavaksi esittämättä matkalippua, on näiden yhtenäisten oikeussäännösten määräyksiä matkustajan oikeuksista ja velvollisuuksista matkatavaroidensa suhteen sovellettava vastaavasti myös matkatavaran lähettäjään.
3. Kuljettaja voi kuljettaa matkatavaran toisella junalla, toista reittiä tai toisilla liikennevälineillä kuin mitä matkustaja käyttää.

19 artikla

Matkatavararahdin maksaminen

Ellei matkustajan ja kuljettajan välillä ole toisin sovittu, on matkatavararahdi maksettava jätettäessä matkatavara kuljetettavaksi.

20 artikla

Matkatavaran merkitseminen

Matkustajan on merkittävä jokaiseen kalliin hyvin näkyvään paikkaan kestävästi ja selvästi:

- a) nimensä ja osoitteensa;
- b) määräpaikka.

21 artikla

Matkustajan määräämisoikeus matkatavaraan nähden

1. Jos olosuhteet sallivat eivätkä tulli- tai muiden hallintoviranomaisten määräykset ole esteenä, matkustaja voi vaatia matkatavaran luovuttamista lähetyspaikalla matkatavaratodistuksen palauttamista sekä yleisten kuljetusehtojen niin määrätessä matkalipun esittämistä vastaan.
2. Yleiset kuljetusehdot voivat sisältää lisäksi muita määräyksiä määräämisoikeudesta matkatavaraan nähden, erityisesti määräyksiä määräpaikan muutoksesta ja tämän mahdollisista kustannuseurauksista matkustajalle.

22 artikla

Matkatavaran luovutus

1. Matkatavara luovutetaan matkatavaratodistusta ja tapauksen mukaan lähetystä rasittavien kulujen suoritusta vastaan.

Torstai 15. marraskuuta 2018

Kuljettaja on oikeutettu, ei kuitenkaan velvollinen, toteamaan, onko matkatavaratodistuksen haltija oikeutettu saamaan matkatavaran haltuunsa.

2. Matkatavara katsotaan luovutetuksi matkatavaratodistuksen haltijalle myös, kun määräpaikalla voimassa olevien määräysten mukaisesti

a) se on jätetty tulli- tai veroviranomaisille heidän toimipaikkoihinsa tai varastoihinsa silloin, kun nämä eivät ole kuljettajan valvonnassa;

b) elävät eläimet on annettu kolmannen henkilön huostaan.

3. Matkatavaratodistuksen haltija voi vaatia määräpaikalla, että matkatavara annetaan hänelle niin pian kuin on sovittu sekä tarpeen vaatiessa tulli- tai muiden hallintoviranomaisten määräysten täyttämiseen tarpeellinen aika on kulunut.

4. Ellei matkatavaratodistusta esitetä, on kuljettaja velvollinen luovuttamaan matkatavaran vain sille, joka todistaa oikeutensa siihen; jos tätä oikeutta ei katsota riittävän selvästi toteennäytetyksi, voi kuljettaja vaatia vakuuden.

5. Matkatavara luovutetaan kirjauksessa määräpaikaksi merkityllä paikalla.

6. Matkatavaratodistuksen haltijalla, joka ei ole saanut matkatavaraansa 3 kohdassa mainitulla tavalla, on oikeus vaatia, että matkatavaratodistukseen merkitään päivä ja kellonaika, jolloin hän on käynyt matkatavaraa vaatimassa.

7. Oikeudenomistaja voi kieltäytyä vastaanottamasta matkatavaraa, jos kuljettaja ei noudata hänen pyyntöään olla läsnä tarkistettaessa matkatavaran kunto väitetyin vahingon toteamiseksi.

8. Muussa suhteessa matkatavaran luovutus tapahtuu luovutuspaikalla voimassa olevien määräysten mukaisesti.

IV luku
Ajoneuvot

23 artikla
Kuljetusehdot

Yleisten kuljetusehtojen ajoneuvojen kuljetusta koskeissa erityismääräyksissä määrätään erityisesti kuljetukseen otto-, kirjaamis-, kuormaus-, kuljetus-, purkaus- ja luovutusehdot sekä matkustajan velvollisuudet.

24 artikla
Kuljetusasiakirja

1. Ajoneuvojen kuljetusta koskevat sopimusveloitteet määrätään kuljetusasiakirjassa, joka luovutetaan matkustajalle. Kuljetusasiakirja voi olla matkalipun osa.

2. Kuljetusasiakirjan muoto ja sisältö sekä se, millaisin kirjaimin se on painettava ja täytettävä, määrätään yleisten kuljetusehtojen ajoneuvojen kuljetusta koskeissa erityismääräyksissä. 7 artiklan 5 kohtaa sovelletaan vastaavasti.

3. Kuljetusasiakirjassa on oltava ainakin seuraavat merkinnät:

a) kuljettaja tai kuljettajat;

Torstai 15. marraskuuta 2018

- b) ilmoitus siitä, että kuljetus on myös päinvastaisesta määräyksestä huolimatta näiden yhtenäisten oikeussäännösten alainen; tämä voidaan ilmoittaa lyhenteellä CIV;
- c) kaikki muut ilmoitukset, jotka tarvitaan osoittamaan sopimusveloitteet ajoneuvojen kuljetuksessa ja joiden nojalla matkustaja voi saattaa voimaan kuljetussopimuksesta johtuvat oikeutensa.
4. Ottaessaan vastaan kuljetusasiakirjan matkustajan on tarkistettava, että se on laadittu hänen ilmoitustensa mukaisesti.

25 artikla

Sovellettava oikeus

Ellei tässä luvussa toisin määrätä, sovelletaan ajoneuvojen kuljetukseen III luvun mukaisia matkatavaran kuljetusmääräyksiä.

IV OSA

KULJETTAJAN VASTUU

I luku

Vastuu matkustajien kuolemasta ja loukkaantumisesta

26 artikla

Vastuuperiaatteet

1. Kuljettaja on vastuussa vahingosta, joka on aiheutunut matkustajan kuolemasta, ruumiinvammasta tai muusta fyysisen tai henkisen koskemattomuuden haitasta rautatien käyttöön liittyvän onnettomuuden seurauksena matkustajan oleskellessa junassa, noustessa siihen tai siitä poistuessa, käytettävästä rataverkosta riippumatta.
2. Kuljettaja on tästä vastuusta vapaa:
- a) jos onnettomuus on aiheutunut rautatien käyttöön kuulumattomasta seikasta, jota kuljettaja ei tapauksen laadun edellyttämästä huolellisuudesta huolimatta ole voinut välttää eikä estää sen seurauksia;
- b) onnettomuus on aiheutunut matkustajan syystä;
- c) onnettomuus johtuu kolmannen henkilön käyttäytymisestä, jota kuljettaja tapauksen laadun edellyttämästä huolellisuudesta huolimatta ei ole voinut välttää eikä estää sen seurauksia. Toista kuljetusyritystä, joka käyttää samaa rataverkkoa, ei katsota kolmanneksi henkilöksi; takautumisoikeudet säilyvät muuttumattomana.
3. Jos onnettomuus johtuu kolmannen henkilön käyttäytymisestä eikä kuljettaja tästä huolimatta ole kokonaan vapaa vastuustaan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti, hän vastaa kaikesta vahingosta näiden yhtenäisten oikeussäännösten rajoituksin, ottaen kuitenkin huomioon kolmanteen henkilöön kohdistuvat mahdolliset takautumisoikeudet.
4. Nämä yhtenäiset oikeussäännökset eivät vaikuta siihen vastuuseen, joka saattaa tulla kuljettajan kannettavaksi muissa kuin 1 kohdassa edellytetyissä tapauksissa.
5. Jos yhden ainoan kuljetussopimuksen nojalla tapahtuvan kuljetuksen suorittajina on perättäisiä kuljettajia, matkustajien kuolemasta ja loukkaantumisesta vastaa se kuljettaja, jonka kuljetussopimuksen mukaan tuli suorittaa kuljetusta onnettomuuden sattuessa. Jos kuljetuksen suorittajana oli tällöin kuljettajan asemesta suorittava kuljettaja, molemmat vastaavat yhteisvastuullisesti näiden yhtenäisten oikeussäännösten mukaisesti.

Torstai 15. marraskuuta 2018

27 artikla

Vahingonkorvaus kuolemantapauksessa

1. Jos matkustaja on saanut surmansa, vahingonkorvaus käsittää:
  - a) matkustajan kuolemasta aiheutuvat välttämättömät kustannukset, erityisesti kustannukset ruumiin kuljetuksesta ja hautauksesta;
  - b) ellei kuolema ole seurannut välittömästi, 28 artiklassa määrätyt korvaukset.
2. Jos matkustajan kuoleman johdosta henkilöt, joita hän lain nojalla oli tai olisi ollut tulevaisuudessa velvollinen elättämään, menettävät toimeentulonsa, on myös tämän menetys korvattava. Sellaisten henkilöiden vahingonkorvausvaatet, joiden elatuksesta matkustaja on huolehtinut lain häntä siihen velvoittamatta, ratkaistaan kansallisen oikeuden mukaan.

28 artikla

Vahingonkorvaus loukkaantumistapauksissa

Jos matkustaja on saanut ruumiinvamman tai hänen fyysistä tai henkistä koskemattomuuttaan on muuten loukattu, vahingonkorvaus käsittää:

- a) korvauksen välttämättömistä kuluista, erityisesti hoidosta ja kuljetuksesta;
- b) korvauksen joko täydellisestä tai osittaisesta työkyvyttömyydestä tai tarpeiden lisääntymisestä aiheutuneesta haitasta.

29 artikla

Muiden henkilövahinkojen korvaaminen

Kansallisen oikeuden mukaan ratkaistaan, onko ja missä määrin kuljettajan suoritettava korvausta muusta kuin 27 ja 28 artiklassa tarkoitettusta haitasta.

30 artikla

Vahingonkorvauksen muoto ja yläraja kuoleman- ja loukkaantumistapauksissa

1. Edellä 27 artiklan 2 kohdassa ja 28 artiklan b alakohdassa tarkoitettu vahingonkorvaus on suoritettava kertakaikkisen pääoman muodossa. Jos kuitenkin kansallisen oikeuden mukaan elinkoron maksaminen on sallittua, korvaus suoritetaan tässä muodossa, jos loukkaantunut matkustaja tai 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut oikeudenomistajat sitä pyytävät.
2. Tämän artiklan 1 kohdan nojalla maksettavan vahingonkorvauksen suuruus määrätään kansallisen oikeuden mukaan. Kuitenkin näiden yhtenäisten oikeussäännösten soveltamista varten määrätään 175 000 laskentayksikön yläraja pääomana tai tätä pääomaa vastaavana elinkorkona kutakin matkustajaa kohti siinä tapauksessa, että tämä raja kansallisen oikeuden mukaan on alhaisempi.

31 artikla

Muut kuljetusvälineet

1. Muissa kuin 2 kohdan tapauksissa vastuuta matkustajien kuolemasta ja loukkaantumisesta koskevia määräyksiä ei sovelleta vahinkoihin, jotka syntyvät kuljetuksessa, joka kuljetussopimuksen mukaisesti ei tapahdu rautateitse.
2. Jos rautatievaunut kuljetetaan junalautalla, vastuuta matkustajien kuolemasta ja loukkaantumisesta koskevia määräyksiä sovelletaan 26 artiklan 1 kohdassa ja 33 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin vahinkoihin, jotka aiheutuvat matkustajalle rautatien käyttöön liittyvän onnettomuuden seurauksena matkustajan oleskellessa näissä vaunuissa, noustessa niihin tai niistä poistuessa.
3. Jos rautatieliikenne poikkeuksellisista syistä keskeytyy tilapäisesti ja matkustajat kuljetetaan muulla kulkuneuvolla, kuljettaja on vastuussa näiden yhtenäisten oikeussäännösten mukaisesti.

Torstai 15. marraskuuta 2018

II luku

Vastuu aikataulun noudattamatta jättämisestä

32 artikla

Vastuu junan peruuntumisesta tai myöhästymisestä tai jatkoyhteyden menettämisestä

1. Kuljettaja vastaa matkustajalle vahingosta, joka aiheutuu siitä, ettei junan peruuntumisen tai myöhästymisen tai jatkoyhteyden menettämisen johdosta matkaa voida jatkaa samana päivänä tai kyseisissä olosuhteissa matkan jatkamista samana päivänä ei voida kohtuudella vaatia. Vahingonkorvaus käsittää matkustajalle yöpymisestä sekä häntä odottaville henkilöille ilmoittamisesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset.
2. Kuljettaja on tästä vastuusta vapaa, jos peruutus, myöhästyminen tai jatkoyhteyden menetys johtuu jostakin seuraavasta syystä:
  - a) rautatien käytöstä riippumattomat seikat, joita kuljettaja ei tapauksen laadun edellyttämästä huolellisuudesta huolimatta ole voinut välttää eikä estää niiden seurauksia;
  - b) matkustajan virhe; tai
  - c) kolmannen henkilön käyttäytyminen, jota kuljettaja ei tapauksen laadun edellyttämästä huolellisuudesta huolimatta ole voinut välttää eikä estää sen seurauksia. Toista kuljetusyritystä, joka käyttää samaa rataverkkoa, ei katsota kolmanneksi henkilöksi; takautumisoikeudet säilyvät muuttumattomana.
3. Se, onko kuljettajan suoritettava korvausta muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista vahingoista ja missä määrin, määräytyy kansallisen oikeuden mukaan. Tätä määräystä ei sovelleta 44 artiklan tapauksessa.

III luku

Vastuu käsimatkatavarasta, eläimistä, matkatavarasta ja ajoneuvoista

1 OSASTO

Käsimatkatavara ja eläimet

33 artikla

Vastuu

1. Matkustajan kuollessa tai loukkaantuessa vastaa kuljettaja myös vahingosta, joka aiheutuu matkustajan yllä olevien tai hänen käsimatkatavarana mukanaan kuljettamiensa esineiden täydellisestä tai osittaisesta katoamisesta tai vahingoittumisesta; tämä koskee myös matkustajan mukanaan kuljettamia eläimiä. 26 artiklaa sovelletaan vastaavasti.
2. Muussa suhteessa kuljettaja on vastuussa vahingoista, jotka aiheutuvat esineiden, käsimatkatavaran tai eläinten, joiden valvonta 15 artiklan mukaan kuuluu matkustajalle, täydellisestä tai osittaisesta katoamisesta tai vahingoittumisesta vain silloin, kun vahinko on luettava kuljettajan syyksi. IV osan muita artikloita, 51 artiklaa lukuun ottamatta, ja VI osan artikloita ei sovelleta tässä tapauksessa.

34 artikla

Vahingonkorvauksen yläraja esineiden kadotessa tai vahingoituessa

Kuljettajan ollessa vastuussa 33 artiklan 1 kohdan mukaisesti on hänen suoritettava vahingonkorvausta enintään 1 400 laskentayksikön määrään saakka kutakin matkustajaa kohti.

Torstai 15. marraskuuta 2018

35 artikla

Vastuusta vapauttaminen

Kuljettaja ei vastaa matkustajalle vahingosta, joka johtuu siitä, ettei matkustaja ole noudattanut tulli- tai muiden hallintoviranomaisten antamia määräyksiä.

2 OSASTO

Matkatavara

36 artikla

Vastuuperiaatteet

1. Kuljettaja on vastuussa vahingosta, joka aiheutuu matkatavaran täydellisestä tai osittaisesta katoamisesta tai vahingoittumisesta sen kuljetettavaksi ottamisesta luovuttamiseen saakka, samoin kuin matkatavaran luovutuksen viivästymisestä.

2. Kuljettaja on tästä vastuusta vapaa, jos katoamiseen, vahingoittumiseen tai viivästyneeseen luovuttamiseen on syynä matkustajan virhe, hänen määräyksensä, joka ei johdu kuljettajan virheestä, matkatavarassa itsessään oleva vika tai seikat, joita rautatie ei ole voinut välttää ja joiden seurauksia se ei ole voinut estää.

3. Kuljettaja on tästä vastuusta vapaa, jos katoaminen tai vahingoittuminen on aiheutunut erityisistä vahingonvaaroista, jotka liittyvät yhteen tai useampaan seuraavista seikoista:

- a) päällyksen puuttuminen tai puutteellisuus;
- b) matkatavaran erikoinen laatu;
- c) esineiden, joita ei oteta kuljetettavaksi, lähettäminen matkatavarana.

37 artikla

Todistustaakka

1. Kuljettaja on velvollinen näyttämään toteen, että katoamiseen, vahingoittumiseen tai viivästyneeseen luovuttamiseen on ollut syynä jokin 36 artiklan 2 kohdan tarkoittamista seikoista.

2. Jos kuljettaja osoittaa, että katoaminen tai vahingoittuminen on, asianhaarat huomioon ottaen, voinut johtua yhdestä tai useammasta 36 artiklan 3 kohdassa mainitusta erityisestä vahingonvaarasta, oletetaan sen johtuneen siitä tai niistä. Oikeudenomistajalla on kuitenkin oikeus osoittaa, ettei vahinko kokonaan tai osaksikaan ole aiheutunut jostakin näistä vahingonvaaroista.

38 artikla

Perättäiset kuljettajat

Jos yhden kuljetussopimuksen nojalla tapahtuvan kuljetuksen suorittajina on useampia perättäisiä kuljettajia, jokainen näistä ottaessaan kuljetettavaksi matkatavaran matkatavaratodistuksineen tai ajoneuvon kuljetusasiakirjoineen liittyy matkatavaran tai ajoneuvon kuljetuksen osalta kuljetussopimukseen matkatavaratodistuksen tai kuljetusasiakirjan ehtojen mukaisesti ja sitoutuu tästä johtuviin velvoitteisiin. Jokainen kuljettaja on tällöin vastuussa kuljetuksen suorituksesta koko kuljetusmatkalla luovutukseen saakka.

39 artikla

Suorittava kuljettaja

1. Vaikka kuljettaja, olipa hän siihen kuljetussopimuksen nojalla oikeutettu tai ei, on siirtänyt kuljetuksen tosiasiallisen suorittamisen kokonaan tai osaksi suorittavalle kuljettajalle, vastaa kuljettaja kuitenkin koko kuljetuksesta.

Torstai 15. marraskuuta 2018

2. Kaikkia näiden yhtenäisten oikeussäännösten kuljettajan vastuuta säänteleviä määräyksiä sovelletaan myös suorittavan kuljettajan vastuuseen suorittamastaan kuljetuksesta. 48 ja 52 artiklaa sovelletaan niissä tapauksissa, jolloin suorittavan kuljettajan henkilökuntaa ja muita hänen kuljetuksen suorittamiseen käyttämiään henkilöitä vastaan nostetaan kanne.
3. Erityissopimus, jolla kuljettaja ottaa itselleen velvoitteita, jotka näiden yhtenäisten oikeussäännösten mukaan eivät kuulu hänelle, tai luopuu oikeuksista, jotka näiden yhtenäisten oikeussäännösten mukaan kuuluvat hänelle, koskee suorittavaa kuljettajaa vain, jos hän on nimenomaan suostunut tähän kirjallisesti. Riippumatta siitä, onko suorittava kuljettaja antanut tällaisen suostumuksen, erityissopimuksesta johtuvat velvoitteet ja luopumisolmoitukset sitovat kuljettajaa.
4. Jos sekä kuljettaja että suorittava kuljettaja ovat vastuussa, he vastaavat yhteisvastuullisesti.
5. Korvaus, joka voidaan vaatia kuljettajalta, suorittavalta kuljettajalta sekä heidän henkilökunnaltaan ja muilta henkilöiltä, joita he käyttävät kuljetuksen suorittamiseen, ei saa kokonaismäärältään ylittää näissä yhtenäisissä oikeussäännöksissä edellytetyjä vastuun enimmäismääriä.
6. Tämä artikla ei vaikuta kuljettajan ja suorittavan kuljettajan keskinäisiin takautumisoikeuksiin.

40 artikla

Katoamisolettamus

1. Oikeudenomistaja voi muita todisteita esittämättä katsoa kollin kadonneeksi, ellei sitä luovuteta hänelle tai aseteta haettavaksi 14 päivän kuluessa siitä, kun luovutusta 22 artiklan 3 kohdan mukaisesti on pyydetty.
2. Jos kadonneeksi katsottu kolli löytyy vuoden kuluessa siitä, kun pyyntö sen luovuttamisesta on esitetty, on kuljettajan ilmoitettava siitä oikeudenomistajalle, jos tämän osoite tiedetään tai voidaan saada selville.
3. Oikeudenomistaja voi 30 päivän kuluessa 2 kohdan mukaisen ilmoituksen saamisesta vaatia, että matkatavara luovutetaan hänelle. Hänen on tällöin suoritettava matkatavaran kuljetuskustannukset lähetyspaikalta paikalle, jolla luovuttaminen tapahtuu, ja palautettava saamansa korvausmäärä vähentämällä siitä tähän korvaukseen ehkä sisältyneet kustannukset. Hänellä on kuitenkin edelleen oikeus vaatia vahingonkorvausta luovutuksen viivästymisestä 43 artiklan mukaisesti.
4. Ellei löytynyttä matkatavaraa vaadita takaisin 3 kohdassa mainitun määräajan kuluessa tai jos matkatavara löytyy yli vuoden kuluttua luovutuspyynnön esittämisestä, on matkatavara kuljettajan käytettävissä sen paikkakunnan lakien ja määräysten mukaan, jolla matkatavara on.

41 artikla

Korvaus katoamistapauksessa

1. Matkatavaran kadotessa täydellisesti tai osittain kuljettajan on suoritettava, olematta enemmälti korvausvelvollinen:
  - a) jos vahingon määrä on todistettu, tätä määrää vastaava korvaus, enintään kuitenkin 80 laskentayksikköä puuttuvan bruttopainon kilogrammalta tai 1 200 laskentayksikköä kolia kohti;
  - b) ellei vahingon määrää ole todistettu, kertakaikkinen korvaus, jonka suuruus on 20 laskentayksikköä puuttuvan bruttopainon kilogrammalta tai 300 laskentayksikköä kolia kohti

Korvaustapa puuttuvaa kilogrammaa tai kolia kohti määrätään yleisissä kuljetusehdoissa.

2. Lisäksi kuljettajan on korvattava suoritettujen kuljetusmaksut ja muut kadonneen matkatavaran kuljetuksesta aiheutuneet kustannukset sekä jo suoritettut tullit ja valmisteverot.

Torstai 15. marraskuuta 2018

42 artikla

Korvaus vahingoittumistapauksesta

1. Jos matkatavara on vahingoittunut, kuljettajan on suoritettava matkatavaran arvonvähennyksen määrä. Muita korvausvaateita ei oteta huomioon.
2. Korvaus ei saa ylittää:
  - a) jos koko lähetyksen arvo on vahingoittumisen johdosta alentunut: määrää, johon se olisi noussut lähetyksen kokonaan kadottua;
  - b) jos vain osa lähetyksestä on vahingoittumisen johdosta arvoltaan laskenut: määrää, johon se olisi noussut arvoltaan alentuneen osan kokonaan kadotessa.

43 artikla

Korvaus luovutuksen viivästyessä

1. Matkatavaran luovutuksen viivästyessä kuljettajan on suoritettava kultakin alkavalta 24 tunnin ajalta matkatavaran luovutusvaatimuksen tekemisestä luettuna, enintään kuitenkin 14 päivältä:
  - a) jos oikeudenomistaja todistaa siitä aiheutuneen vahingon, tavaran vaurioituminen mukaan luettuna: korvausta, jonka määrä vastaa aiheutunutta vahinkoa, enintään 0,80 laskentayksikköä myöhästyneen matkatavaran bruttopainon kilogrammaa kohti tai 14 laskentayksikköä myöhästyntä kolia kohti;
  - b) ellei oikeudenomistaja osoita siitä aiheutuneen vahinkoa: kertakaikkista korvausta, jonka määrä on 0,14 laskentayksikköä myöhästyneen matkatavaran bruttopainon kilogrammaa kohti tai 2,80 laskentayksikköä myöhästyntä kolia kohti.

Korvaustapa kilogrammaa tai kolia kohti määrätään yleisissä kuljetusehdoissa.

2. Jos matkatavara on kokonaan kadonnut, 1 kohdassa mainittua korvausta ei suoriteta 41 artiklassa mainitun korvauksen lisäksi.
3. Jos osa matkatavarasta on kadonnut, 1 kohdassa mainittu korvaus on suoritettava siitä osasta, joka ei ole kadonnut.
4. Jos matkatavara on vahingoittunut eikä vahingoittuminen johdu luovutuksen viivästyisestä, suoritetaan 1 kohdassa mainittu korvaus tarvittaessa 42 artiklassa mainitun korvauksen lisäksi.
5. Missään tapauksessa 1 kohdassa sekä 41 ja 42 artiklassa edellytettyjen korvausten kokonaismäärä ei saa ylittää määrää, joka maksettaisiin matkatavaran kokonaan kadotessa.

3 OSASTO

Ajoneuvot

44 artikla

Korvaus viivästyisestä

1. Jos ajoneuvon kuormaus tai luovutus viivästyä kuljettajan syystä, kuljettajan on, mikäli oikeudenomistaja osoittaa viivästyksestä aiheutuneen vahinkoa, suoritettava korvaus, jonka määrä ei saa ylittää ajoneuvon kuljetusmaksua.
2. Jos kuormauksen viivästyessä kuljettajan syystä oikeudenomistaja luopuu kuljetussopimuksesta, kuljetusmaksu maksetaan hänelle takaisin. Mikäli oikeudenomistaja osoittaa tästä viivytyksestä aiheutuneen vahinkoa, hän voi lisäksi vaatia korvausta, jonka määrä ei saa ylittää ajoneuvon kuljetusmaksua.

Torstai 15. marraskuuta 2018

45 artikla

Korvaus ajoneuvon katoamisesta

Jos koko ajoneuvo tai osa siitä katoaa, oikeudenomistajalle todistetusta vahingosta suoritettava korvaus lasketaan ajoneuvon käyvän arvon mukaan eikä se saa ylittää 8 000:ta laskentayksikköä. Kuormattu tai tyhjä perävaunu katsotaan ajoneuvoksi.

46 artikla

Vastuu muista esineistä

1. Ajoneuvoon jätettyjen tai ajoneuvoon kiinnitetyissä säiliöissä (esim. matkatavaräsäiliöt tai suksilaatikot) kuljetettavien esineiden osalta kuljettaja vastaa ainoastaan vahingosta, joka on aiheutunut kuljettajan syystä. Kokonaiskorvaus ei saa ylittää 1 400:aa laskentayksikköä.
2. Ajoneuvon ulkopuolelle kiinnitetyistä esineistä, 1 kohdassa mainitut säiliöt mukaan luettuna, kuljettaja vastaa vain, jos osoitetaan, että vahinko johtuu kuljettajan toimenpiteestä tai laiminlyönnistä, joka on tehty joko tarkoituksella aiheuttaa tällainen vahinko tai huolimattomuudesta ja tietäen, että tällainen vahinko todennäköisesti aiheutuu.

47 artikla

Sovellettava oikeus

Ellei tämän osaston säännöksissä toisin määrätä, sovelletaan ajoneuvoihin 2 osaston vastuuta matkatavarasta koskevia säännöksiä.

IV luku

Yhteiset määräykset

48 artikla

Vastuurajoitusoikeuden menettäminen

Näiden yhtenäisten oikeussäännösten vastuurajoituksia sekä kansallisen oikeuden määräyksiä, jotka rajoittavat korvaukset tiettyyn määrään, ei sovelleta, jos osoitetaan, että vahinko johtuu kuljettajan toimenpiteestä tai laiminlyönnistä, joka on tehty joko tarkoituksella aiheuttaa tällainen vahinko tai huolimattomuudesta ja tietäen, että tällainen vahinko todennäköisesti aiheutuu.

49 artikla

Korvausmäärän muuntaminen ja korko

1. Jos korvausmäärää laskettaessa on muunnettava ulkomaisissa rahayksiköissä ilmoitettuja summia, muuntaminen tapahtuu korvauksen maksupäivänä maksupaikalla voimassa olevan kurssin mukaan.
2. Oikeudenomistaja voi vaatia korvausmäärälle korkoa, joka lasketaan viiden prosentin vuotuiskoron mukaan alkaen 55 artiklassa mainitun maksuvaatimuksen esittämispäivästä tai, ellei tällaista maksuvaatimusta ole tehty, kanteen vireillepanopäivästä.
3. Kuitenkin 27 ja 28 artiklan nojalla maksettavasta korvauksesta korkoa lasketaan vasta siitä päivästä, jolloin ne olosuhteet, joihin korvaussumman määrääminen on perustunut, ovat syntyneet, jos tämä päivä on myöhäisempi kuin maksuvaatimuksen esittäminen tai kanteen vireillepanopäivä.

Torstai 15. marraskuuta 2018

4. Matkatavaran osalta korkoa suoritetaan vain, jos korvaus ylittää 16 laskentayksikköä matkatavaratodistusta kohden.
5. Ellei oikeudenomistaja hänelle määrätyn kohtuullisen ajan kuluessa toimita matkatavaran osalta kuljettajalle vaateen lopullista käsittelyä varten tarpeellisia asiakirjoja, ei korkoja lasketa tämän määräajan umpeen kulumisen ja asiakirjojen sisäänjättöpäivän väliseltä ajalta.

50 artikla

Vastuu ydintapahtuman yhteydessä

Kuljettaja on vapaa hänelle näiden yhtenäisten oikeussäännösten nojalla tulevasta vastuusta, kun ydintapahtuma on aiheuttanut vahingon ja kun jossakin sopimusvaltiossa voimassa olevien lakien ja määräysten nojalla, jotka koskevat vastuuta ydinenergian alalla, tästä vahingosta on vastuussa asianomaisen laitoksen haltija tai joku muu henkilö hänen asemastaan.

51 artikla

Henkilöt, joista kuljettaja on vastuussa

Kuljettaja on vastuussa henkilökunnastaan ja muista kuljetuksen suorittamiseen käyttämistään henkilöistä heidän suorittaessaan tehtäviään. Rataverkon, jolla kuljetus tapahtuu, haltijat katsotaan henkilöiksi, joita kuljettaja käyttää kuljetuksen suorittamiseen.

52 artikla

Muut kanteet

1. Kaikissa tapauksissa, joihin näitä yhtenäisiä oikeussäännöksiä sovelletaan, voidaan kuljettajaa vastaan ajaa vahingonkorvauskannetta, tapahtuipa se millä perusteella tahansa, vain näissä oikeussäännöksissä edellytetyin ehdoin ja rajoituksin.
2. Sama koskee kanteita henkilökuntaa ja muita henkilöitä vastaan, joista kuljettaja on vastuussa 51 artiklan nojalla.

V OSA

MATKUSTAJAN VASTUU

53 artikla

Erityiset vastuuperiaatteet

Matkustaja on vastuussa kuljettajalle kaikista vahingoista,

a) jotka aiheutuvat siitä, ettei hän ole noudattanut

- 1) 10, 14 ja 20 artiklan mukaisia velvollisuuksiaan,
- 2) yleisten kuljetusehtojen ajoneuvojen kuljetusta koskevista erityismääräyksistä johtuvia velvollisuuksiaan,
- 3) vaarallisten aineiden kansainvälistä rautatiekuljetusta koskevasta ohjesäännöstä (RID) johtuvia velvollisuuksiaan, tai

b) jotka ovat matkustajan mukanaan kuljettamien esineiden tai eläinten aiheuttamia, mikäli hän ei voi todistaa vahingon aiheutuneen olosuhteiden johdosta, joita matkustaja tunnolliselta matkustajalta vaadittavasta huolellisuudesta huolimatta ei ole voinut välttää eikä estää niiden seurauksia. Tämä määräys ei koske kuljettajalle 26 artiklan ja 33 artiklan 1 kohdan nojalla kuuluvaa vastuuta.

Torstai 15. marraskuuta 2018

VI OSA
VAATEIDEN TOTEUTTAMINEN

54 artikla

Osittaisen katoamisen tai vahingoittumisen toteaminen

1. Jos kuljettaja huomaa tai otaksuu tai oikeudenomistaja väittää, että osa kuljettajan vastuulla kuljetetusta esineestä (matkatavara, ajoneuvo) on kadonnut tai että esine on vahingoittunut, kuljettajan on viipymättä ja mikäli mahdollista oikeudenomistajan läsnä ollessa laadittava vahingon laadun mukainen tarkastuspöytäkirja esineen kunnosta ja mikäli mahdollista vahingon suuruudesta ja syystä sekä vahingon tapahtumahetkestä.
2. Jäljennös tästä tarkastuspöytäkirjasta on lunastuksetta toimitettava oikeudenomistajalle.
3. Ellei oikeudenomistaja hyväksy pöytäkirjassa esitettyjä seikkoja, hän voi vaatia, että matkatavaran tai ajoneuvon kunto sekä vahingon syy ja määrä todetaan kuljetussopimuksen osapuolten nimeämän asiantuntijan toimesta tai oikeudenkäyntiteitse. Menettelyssä noudatetaan sen valtion lakeja ja määräyksiä, jossa toteaminen tapahtuu.

55 artikla

Vaateiden esittäminen

1. Kuljettajan vastuuta matkustajien kuoleman- ja loukkaantumistapauksessa koskevat vaateet on esitettävä kirjallisesti sille kuljettajalle, jota vastaan kannetta voidaan ajaa. Jos kyseessä on kuljetus, jonka suorittavat perättäiset kuljettajat yhden ainoan kuljetussopimuksen nojalla, vaateet voidaan esittää myös ensimmäiselle tai viimeiselle kuljettajalle samoin kuin kuljettajalle, jolla on siinä maassa, jossa matkustajan kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka sijaitsee, pääkonttorinsa tai sivukonttori taikka toimipaikka, jonka välityksellä kuljetussopimus on solmittu.
2. Muut kuljetussopimukseen perustuvat vaateet on esitettävä kirjallisesti 56 artiklan 2 ja 3 kohdassa mainitulle kuljettajalle.
3. Asiakirjat, joiden liittämistä vaatimuksiin oikeudenomistaja pitää tarpeellisena, on esitettävä joko alkuperäisinä tai jäljennöksinä, jotka on vahvistettava asianmukaisesti, jos kuljettaja niin vaatii. Selvittäessään vaatimukset lopullisesti voi kuljettaja vaatia takaisin matkalipun, matkatavaratodistuksen ja kuljetusasiakirjan.

56 artikla

Kuljettajat, joita vastaan kannetta voidaan ajaa

1. Vahingonkorvauskannetta, joka perustuu kuljettajan vastuuseen matkustajien kuoleman- tai loukkaantumistapauksessa, voidaan ajaa ainoastaan 26 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua vastuussa olevaa kuljettajaa vastaan.
2. Tämän artiklan 4 kohdan tapausta lukuun ottamatta muita matkustajan kuljetussopimukseen perustuvia kanteita voidaan ajaa ainoastaan ensimmäistä, viimeistä tai sitä kuljettajaa vastaan, jonka kuljetusosuudella kanteen aiheuttanut seikka tapahtui.
3. Jos kuljetuksen suorittajina on perättäisiä kuljettajia ja kuljettaja, joka on velvollinen luovuttamaan matkatavaran tai ajoneuvon, on suostumuksellaan merkitty matkatavaratodistukseen tai ajoneuvon kuljetusasiakirjaan, voidaan 2 kohdan mukaisia kanteita ajaa häntä vastaan siinäkin tapauksessa, ettei hän ole vastaanottanut matkatavaraa tai ajoneuvoa.
4. Kuljetussopimuksen perusteella suoritettua maksun palauttamista koskevaa kannetta voidaan ajaa joko sitä kuljettajaa vastaan, joka on tämän maksun kantanut, tai sitä vastaan, jonka hyväksi maksu on kannettu.
5. Kannetta voidaan ajaa muitakin kuin 2 ja 4 kohdassa mainittuja kuljettajia vastaan, milloin se esitetään vastahaasteena tai väitteenä samaan kuljetussopimukseen perustuvaan päävaatimusta koskevassa oikeudenkäynnissä.

Torstai 15. marraskuuta 2018

6. Mikäli näitä yhtenäisiä oikeussäännöksiä sovelletaan suorittavaan kuljettajaan, voidaan kannetta ajaa myös häntä vastaan.

7. Jos kantajalla on oikeus valita jokin useammasta kuljettajasta, hänen valinta-oikeutensa lakkaa niin pian kuin kanne on voitu panna vireille niistä jotakuta vastaan; tämä on voimassa myös silloin, kun kantajalla on oikeus valita yhden tai useamman kuljettajan ja suorittavan kuljettajan välillä.

58 artikla

Kuoleman- ja loukkaantumistapauksista johtuvan vaateen raukeaminen

1. Oikeudenomistajan kuljettajan vastuuseen matkustajien kuoleman- tai loukkaantumistapauksissa perustuva vaade raukeaa, ellei hän ilmoita matkustajaa kohdanneesta onnettomuudesta 12 kuukauden kuluessa vahingosta tiedon saatuaan jollekin niistä kuljettajista, joille korvausvaatimus 55 artiklan 1 kohdan mukaan voidaan esittää. Jos oikeudenomistaja ilmoittaa onnettomuudesta suullisesti, on kuljettajan annettava hänelle tästä ilmoituksesta kirjallinen todistus.

2. Vaade ei kuitenkaan raukea:

- a) jos oikeudenomistaja on 1 kohdassa mainittuna aikana esittänyt korvausvaatimuksen jollekin 55 artiklan 1 kohdassa mainituista kuljettajista;
- b) jos vastuussa oleva kuljettaja on 1 kohdassa mainitun ajan kuluessa saanut tiedon matkustajaa kohdanneesta onnettomuudesta muuta tietä;
- c) jos onnettomuudesta ei ole lainkaan ilmoitettu tai siitä on ilmoitettu liian myöhään ja laiminlyönti on johtunut oikeudenomistajasta riippumattomista olosuhteista;
- d) jos oikeudenomistaja osoittaa, että onnettomuus on aiheutunut kuljettajan tuottamuksesta.

59 artikla

Matkatavaran kuljetuksesta johtuvan vaateen raukeaminen

1. Oikeudenomistajan ottaessa matkatavaran vastaan raukeavat kaikki ne kuljetussopimukseen perustuvat vaateet kuljettajaa vastaan, jotka johtuvat matkatavaran osittaisesta katoamisesta tai vahingoittumisesta tai luovutuksen viivästymisestä.

2. Korvausvaateet eivät kuitenkaan raukea:

a) kysymyksen ollessa osittaisesta katoamisesta tai vahingoittumisesta:

- 1) jos katoaminen tai vahingoittuminen on todettu 54 artiklan mukaisesti, ennen kuin oikeudenomistaja on ottanut matkatavaran haltuunsa;
- 2) jos toteaminen, joka 54 artiklan mukaisesti olisi pitänyt suorittaa, on laiminlyöty yksinomaan kuljettajan omasta syystä;

b) kysymyksen ollessa sellaisesta ulkonaisesti näkymättömästä vahingosta, joka todetaan vasta oikeudenomistajan otettua matkatavaran haltuunsa, mikäli oikeudenomistaja:

- 1) pyytää 54 artiklan mukaista toteamista heti, kun vahinko on havaittu ja viimeistään kolmantena päivänä matkatavaran haltuunotosta sekä
- 2) lisäksi todistaa vahingon syntyneen kuljetettavaksi ottamisen ja luovuttamisen välisenä aikana;

c) kysymyksen ollessa luovutuksen viivästymisestä, jos oikeudenomistaja esittää 21 päivän kuluessa vaatimuksensa jollekin 56 artiklan 3 kohdassa mainituista kuljettajista;

d) jos oikeudenomistaja osoittaa, että vahinko on aiheutunut kuljettajan tuottamuksesta.

Torstai 15. marraskuuta 2018

60 artikla

Vaateen vanhentuminen

1. Vahingonkorvausvaateet, jotka perustuvat kuljettajan vastuuseen matkustajien kuolemasta tai loukkaantumisesta, vanhentuvat seuraavasti:

- a) matkustajan osalta kolmessa vuodessa onnettomuutta seuraavasta päivästä lukien;
- b) muiden oikeudenomistajien osalta kolmessa vuodessa matkustajan kuolemaa seuraavasta päivästä lukien, kuitenkin niin, ettei tämä aika saa ylittää viittä vuotta onnettomuutta seuraavasta päivästä lukien.

2. Muiden kuljetussopimukseen perustuvien vaateiden vanhentumisaika on yksi vuosi. Vanhentumisaika on kuitenkin kaksi vuotta, jos kyseessä on kanne sellaisen vahingon johdosta, joka johtuu teosta tai laiminlyönnistä, joka on tehty joko tarkoituksella aiheuttaa tällainen vahinko tai huolimattomuudesta ja tietäen, että tällainen vahinko todennäköisesti aiheutuu.

3. Edellä 2 kohdassa mainittu vanhentumisaika alkaa:

- a) kun kyseessä on korvausvaade täydellisestä katoamisesta: neljännenätoista päivästä 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun määräjän kuluttua umpeen;
- b) kun kyseessä on korvausvaade osittaisen katoamisen tai vahingoittumisen tai luovutuksen viivästymisen johdosta: päivästä, jolloin matkatavara on luovutettu matkustajalle;
- c) kaikissa muissa matkustajakuljetusta koskeissa tapauksissa: päivästä, jolloin matkalipun kelpoisuus aika päättyy.

Vanhentumisajan alkukohdaksi ilmoitettua päivää ei lueta tähän aikaan.

4. [...]

5. [...]

6. Muussa suhteessa vanhentumisen lakkaamisesta tai keskeyttämisestä on voimassa kansallinen oikeus.

VII OSA

KULJETTAJIEN VÄLISET SUHTEET

61 artikla

Kuljetusmaksun jako

1. Kunkin kuljettajan on maksettava muille kuljetukseen osallistuneille kuljettajille näille tuleva osa kuljetusmaksusta, jonka se on kantanut tai jonka sen olisi pitänyt kantaa. Maksutapa määrätään kuljettajien välisillä sopimuksilla.
2. 6 artiklan 3 kohtaa, 16 artiklan 3 kohtaa ja 25 artiklaa sovelletaan myös perättäisten kuljettajien välisiin suhteisiin.

62 artikla

Takautumisoikeus

1. Kuljettajalla, joka on suorittanut näiden yhtenäisten oikeussäännösten perusteella korvausta, on kuljetukseen osallistuneisiin kuljettajiin kohdistuva takautumisoikeus seuraavien määräysten mukaan:

- a) kuljettaja, joka on aiheuttanut vahingon, on yksin siitä vastuussa;
- b) jos useat kuljettajat ovat aiheuttaneet vahingon, vastaa kukin kuljettaja siitä vahingosta, jonka se on aiheuttanut; jos tällaista erittelyä ei voida suorittaa, korvausmäärä on jaettava niiden kesken c alakohdan mukaisesti;
- c) ellei voida näyttää toteen, kuka kuljettajista on aiheuttanut vahingon, korvausmäärä on jaettava kaikkien kuljetukseen osallistuneiden kuljettajien kesken, lukuun ottamatta niitä, jotka osoittavat, etteivät ne ole aiheuttaneet vahinkoa; jako toimitetaan kuljettajille tulevan kuljetusmaksun osuuden mukaisessa suhteessa.

Torstai 15. marraskuuta 2018

2. Jos jokin kuljettajista on maksukyvytön, sen osalle tuleva maksamaton osuus on jaettava kaikkien muiden kuljetukseen osallistuneiden kuljettajien kesken kuljettajille tulevan kuljetusmaksuosuuden mukaisessa suhteessa.

63 artikla

Menettely takautumisjutuissa

1. Kuljettajalla, jota vastaan 62 artiklassa mainittua takautumiskannetta ajetaan, ei ole oikeutta kiistää sen maksun oikeellisuutta, jonka takautumiskanteen esittänyt kuljettaja on suorittanut, jos korvausmäärän on vahvistanut tuomioistuimien, sen jälkeen kun ensiksi mainitulle kuljettajalle on asianmukaisesti annettu tieto haasteesta ja sillä on ollut tilaisuus esiintyä väliintulijana jutussa. Pääkannetta käsittelevä tuomioistuin määrää haasteen tiedoksi antamista ja väliintulijana esiintymistä varten määräajat.

2. Kuljettajan, joka esittää takautumiskanteen, on esitettävä vaatimuksensa samassa kanteessa kaikkia kuljetukseen osallistuneita kuljettajia vastaan, joiden kanssa ei ole päästy sovintoratkaisuun sillä uhalla, että takautumisoikeus niitä vastaan, joita ei ole haastettu, raukeaa.

3. Tuomioistuimen tulee yhdistää kaikki sen käsiteltävänä olevat takautumiskanteet.

4. Kuljettaja, joka haluaa toteuttaa takautumisoikeutensa, voi nostaa oikeusjutun sen maan tuomioistuimissa, jossa jollakin kuljetukseen osallistuneista kuljettajista on pääkonttorinsa tai sivukonttori taikka toimisto, jonka välityksellä kuljetussopimus on solmittu.

5. Jos kanne on nostettava useita kuljettajia vastaan, kanteen nostavalla kuljettajalla on oikeus valita jokin 4 kohdan mukaan laillisista tuomioistuimista, jossa se panee kanteen vireille.

6. Takautumiskannetta ei saa yhdistää oikeudenomistajan kuljetussopimuksen perusteella vireille panemaan korvauskanteeseen.

64 artikla

Takautumista koskevat sopimukset

Kuljettajat voivat tehdä keskenään 61 ja 62 artiklasta poikkeavia sopimuksia.

Torstai 15. marraskuuta 2018

LIITE II

VÄHIMMÄISTIEDOT, JOTKA RAUTATIEYRITYSTEN JA LIPUNMYYJIEN ON ANNETTAVA

I osa: Ennen matkaa annettavat tiedot

- Sopimukseen sovellettavat yleiset ehdot
- Nopeimman matkan aikataulut ja siihen liittyvät ehdot
- ~~Halvimpiin~~ **Kaikkiin saatavilla oleviin** hintoihin, **myös halvimpiin**, liittyvät aikataulut ja ehdot [tark. 125]
- Vammaisen tai liikuntarajoitteisen henkilön mahdollisuus käyttää kyseistä liikennepalvelua, käyttöehdot ja junassa olevien palvelutilojen saatavuus direktiivissä XXX säädettyjen esteettömyysvaatimusten mukaisesti
- Polkupyörien ~~kuljetusehdot~~ **kuljetusjärjestelyt** [tark. 126]
- Mahdollisuus saada paikkoja **kaikilla saatavilla olevilla hinnoilla** savuttomista **vaunuista** (ja **soveltuvisissa tapauksissa** tupakkavaunuista), ensimmäisestä ja toisesta luokasta sekä lepo- ja makuuvaunuista [tark. 127]
- ~~Toimet, jotka todennäköisesti keskeyttävät liikennepalvelun tai viivästyttävät sitä~~ **Häiriöt ja viivästymiset (suunnitellut ja reaaliaikaiset)** [tark. 128]
- Palvelujen saatavuus junassa, **mukaan lukien langaton lähiverkko ja käymälät** [tark. 129]
- Menettelyt kadonneiden matkatavaroiden takaisin saamiseksi
- Valitustentekomenettelyt

II osa: Matkan aikana annettavat tiedot

- Junassa tarjottavat palvelut, **mukaan lukien langaton lähiverkko** [tark. 130]
  - Seuraava asema
  - **Häiriöt ja viivästymiset (suunnitellut ja reaaliaikaiset)** [tark. 131]
  - Tärkeimmät junayhteydet
  - Turvallisuusasiat
-

Torstai 15. marraskuuta 2018

LIITE III

LIIKKENEPALVELUJEN LAATUA KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

I. Rautatieyrityksiä koskevat vaatimukset

Rautatieyritysten on kunkin vuoden 30 päivään kesäkuuta mennessä julkaistava verkkosivustollaan palveluja koskeva laatukertomus edelliseltä tilikaudelta ja lähetettävä se kansalliselle täytäntöpanoelimelle ja Euroopan unionin rautatievirastolle julkaistavaksi sen verkkosivustolla. Yrityksen on julkaistava verkkosivustollaan kertomus virallisilla kansallisilla kielillään ja mahdollisesti myös muilla unionin kielillä, englanninkielinen tiivistelmä mukaan luettuna.

Palveluja koskevan laatukertomuksen on sisällettävä tiedot vähintään seuraavista:

1) Liikennepalvelujen täsmällisyys ja yleiset periaatteet siitä, miten rautatieyritykset selviytyvät liikennepalvelujen keskeyttämisestä

a) viivästymiset

i) liikennepalvelujen keskimääräinen kokonaisviivästyminen prosenttiosuutena palveluluokkaa kohti (kansainvälinen liikenne, kotimaan kaukoliikenne, alueellinen liikenne sekä kaupunki- ja esikaupunkiliikenne);

ii) lähtöhetkellä viivästyneiden liikennepalvelujen prosenttiosuus;

iii) saapumishetkellä viivästyneiden liikennepalvelujen prosenttiosuus:

— alle 60 minuutin viivästymisten prosenttiosuus;

— ~~60-119~~ **91-120** minuutin viivästymisten prosenttiosuus; **[tark. 132]**

— yli 120 minuutin viivästymisten prosenttiosuus;

b) liikennepalvelujen peruuttaminen

liikennepalvelujen peruuttaminen prosenttiosuutena palveluluokkaa kohti (kansainvälinen liikenne, kotimaan kaukoliikenne, alueellinen liikenne sekä kaupunki- ja esikaupunkiliikenne);

c) asetuksen soveltaminen liikennepalvelujen viivästymisten ja peruuttamisten yhteydessä:

i) niiden matkustajien lukumäärä, joille on annettu huolenpitoa ja apua;

ii) tämän huolenpidon ja avun antamisen kustannukset;

iii) niiden matkustajien lukumäärä, joille on myönnetty korvaus;

iv) myönnetyn korvauksen kustannukset.

2) Asiakastyytyväisyystutkimus

Mukaan sisällytettävät vähimmäisluokat:

i) junien täsmällisyys;

ii) tiedotus matkustajille viivästymistapauksessa;

iii) junia koskevien tietojen täsmällisyys ja saatavuus;

iv) ylläpidon laatu / junien kunto;

v) junien turvallisuustaso;

vi) junien sisätilojen siisteys;

Torstai 15. marraskuuta 2018

vii) hyödyllisen tiedon tarjoaminen koko matkan ajan, ***mukaan lukien tiedot langattomasta lähiverkosta ja muista junassa tarjottavista palveluista; [tark. 133]***

viii) korkealuokkaisten käymälätilojen saatavuus jokaisessa junassa;

ix) tiukat vaatimukset täyttävä asemien siisteys ja ylläpito;

x) junien ja junatilojen esteettömyys, mukaan luettuina esteettömät käymälätilat;

xi) vammaisia ja liikuntarajoitteisia henkilöitä koskevien tilanteiden lukumäärä ja heille junassa tosiasiallisesti 24 artiklan mukaisesti annetun avun laatu riippumatta siitä, ilmoitettiinkö avunantopyynnöstä etukäteen.

3) Valitusten käsittely

i) valitusten lukumäärä ja tulos;

ii) valitusten luokat;

iii) käsiteltyjen valitusten lukumäärä;

iv) keskimääräinen vastausaika;

v) mahdolliset parannukset, toteutetut toimet.

4) Vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden avustaminen

avustustapausten lukumäärä palveluluokkaa kohti (kansainvälinen liikenne, kotimaan kaukoliikenne, alueellinen liikenne sekä kaupunki- ja esikaupunkiliikenne).

5) Häiriöt

valmiussuunnitelmien ja kriisinhallintasuunnitelmien olemassaolo ja lyhyt kuvaus.

II. Aseman haltijoita ja rataverkon haltijoita koskevat vaatimukset

Palveluja koskevan laatukertomuksen on sisällettävä tiedot vähintään seuraavista:

1) Tiedotus ja liput

i) menettely tietopyyntöjen käsittelemiseksi asemalla;

ii) menettely ja keinot tietojen antamiseksi junien aikatauluista, tariffeista ja laitureista; tietojen laatu;

iii) tietojen esittäminen asetuksen mukaisista oikeuksista ja velvollisuuksista ja kansallisten täytäntöönpanoelinten yhteystiedoista;

iv) lipunostojärjestelyt;

v) tietoja tarjoavan ja lippuja myyvän henkilökunnan saatavuus asemalla;

vi) tietojen tarjoaminen vammaisille ja liikuntarajoitteisille henkilöille.

2) Palvelujen häiriöistä selviytymistä koskevat yleiset periaatteet

i) niiden matkustajien lukumäärä, joille on annettu huolenpitoa ja apua;

ii) tämän huolenpidon ja avun antamisen kustannukset.

3) Kuvaus aseman tilojen (esim. käymälöiden) siisteyden varmistamiseksi toteutetuista toimenpiteistä

i) siivoamisvälit;

ii) käymälöiden saatavuus.

Torstai 15. marraskuuta 2018

4) Asiakastytyvyyssyystutkimus

Mukaan sisällytettävät vähimmäisluokat:

- i) tiedotus matkustajille viivästymistapauksessa;
  - ii) junien aikatauluja ja laitureita koskevien tietojen täsmällisyys, saatavuus ja esteettömyys;
  - iii) turvallisuustaso asemalla;
  - iv) tietopyyntöihin vastaamiseen kuluva aika asemalla;
  - v) korkealuokkaisten käymälöiden saatavuus (mukaan luettuna esteettömyys);
  - vi) asemien siisteys ja ylläpito;
  - vii) aseman ja aseman tilojen esteettömyys, ***mukaan lukien portaattomuus, liukuportaat, hissit ja matkatavaru-luiskat; [tark. 134]***
  - viii) vammaisia ja liikuntarajoitteisia henkilöitä koskevien tilanteiden lukumäärä ja heille asemalla annetun avun laatu.
-

Torstai 15. marraskuuta 2018

LIITE IV

VALITUSTENKÄSITTELYMENETTELY KANSALLISILLE TÄYTÄNTÖÖNPAHOELIMILLE

Monimutkaisissa tapauksissa, joihin liittyy useita valituksia tai liikenteenharjoittajia, rajat ylittävää matkustamista tai onnettomuuksia muun jäsenvaltion kuin sen alueella, joka myönsi yrityksen toimiluvan, erityisesti, jos on epäselvää, mikä kansallinen täytäntöönpanoelin on toimivaltainen tai jos valituksen ratkaiseminen näin helpottuisi tai nopeutuisi, kansallisten täytäntöönpanoelinten on tehtävä yhteistyötä nimetäkseen ”johtavan” elimen, joka toimii matkustajien kannalta yhtenä yhteyspisteenä. Kaikkien osallistuvien kansallisten täytäntöönpanoelinten on tehtävä yhteistyötä valituksen ratkaisemisen helpottamiseksi (mm. jakamalla tietoa, avustamalla asiakirjojen kääntämisessä ja antamalla tietoa tapahtumien olosuhteista). Matkustajille on tiedotettava, mikä elin toimii ”johtavana” elimenä. **Lisäksi kansallisten täytäntöönpanoelinten on aina varmistettava, että asetuksen (EU) 2017/2394 säännöksiä noudatetaan kaikissa tapauksissa.** [tark. 135]

Torstai 15. marraskuuta 2018

LIITE V

VASTAAVUUSTAULUKKO

Asetus (EY) N:o 1371/2007	Tämä asetus
1 artikla	1 artikla
1 artiklan a alakohta	1 artiklan a alakohta
1 artiklan b alakohta	1 artiklan b alakohta
—	1 artiklan c alakohta
1 artiklan c alakohta	1 artiklan d alakohta
—	1 artiklan e alakohta
1 artiklan d alakohta	1 artiklan f alakohta
1 artiklan e alakohta	1 artiklan g alakohta
—	1 artiklan h alakohta
1 artiklan f alakohta	1 artiklan i alakohta
2 artikla	2 artikla
2 artiklan 1 kohta	2 artiklan 1 kohta
2 artiklan 2 kohta	—
2 artiklan 3 kohta	—
2 artiklan 4 kohta	—
2 artiklan 5 kohta	—
2 artiklan 6 kohta	—
2 artiklan 7 kohta	—
—	2 artiklan 2 kohta
—	2 artiklan 3 kohta
3 artikla	3 artikla
3 artiklan 1 kohta	3 artiklan 1 kohta
3 artiklan 2 ja 3 kohta	—
3 artiklan 4 kohta	3 artiklan 2 kohta
3 artiklan 5 kohta	3 artiklan 3 kohta
3 artiklan 6 kohta	3 artiklan 4 kohta
3 artiklan 7 kohta	3 artiklan 5 kohta
3 artiklan 8 kohta	3 artiklan 6 kohta
3 artiklan 9 kohta	3 artiklan 7 kohta
3 artiklan 10 kohta	3 artiklan 8 kohta
—	3 artiklan 9 kohta
—	3 artiklan 10 kohta

Torstai 15. marraskuuta 2018

Asetus (EY) N:o 1371/2007	Tämä asetus
3 artiklan 11 kohta	3 artiklan 11 kohta
—	3 artiklan 12 kohta
3 artiklan 12 kohta	3 artiklan 13 kohta
3 artiklan 13 kohta	3 artiklan 14 kohta
3 artiklan 14 kohta	—
3 artiklan 15 kohta	3 artiklan 16 kohta
3 artiklan 16 kohta	3 artiklan 17 kohta
3 artiklan 17 kohta	3 artiklan 18 kohta
—	3 artiklan 19 kohta
4 artikla	4 artikla
—	5 artikla
5 artikla	6 artikla
6 artikla	7 artikla
7 artikla	8 artikla
8 artikla	9 artikla
—	9 artiklan 4 kohta
9 artikla	10 artikla
9 artiklan 3 kohta	—
—	10 artiklan 5 ja 6 kohta
10 artikla	—
11 artikla	11 artikla
12 artikla	12 artikla
12 artiklan 2 kohta	—
13 artikla	13 artikla
14 artikla	14 artikla
15 artikla	15 artikla
16 artikla	16 artikla
—	16 artiklan 2 ja 3 kohta
17 artikla	17 artikla
—	17 artiklan 8 kohta
18 artikla	18 artikla
—	18 artiklan 6 kohta
—	19 artikla

Torstai 15. marraskuuta 2018

Asetus (EY) N:o 1371/2007	Tämä asetus
19 artikla	20 artikla
20 artikla	21 artikla
21 artiklan 1 kohta	—
21 artiklan 2 kohta	22 artiklan 2 kohta ja 23 artiklan 2 kohta
22 artikla	22 artikla
22 artiklan 2 kohta	—
—	22 artiklan 4 kohta
23 artikla	23 artikla
—	23 artiklan 4 kohta
24 artikla	24 artikla
25 artikla	25 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
—	26 artikla
26 artikla	27 artikla
27 artikla	28 artikla
—	28 artiklan 3 kohta
27 artiklan 3 kohta	28 artiklan 4 kohta
28 artikla	29 artikla
29 artikla	30 artikla
30 artikla	31 artikla
—	32 ja 33 artikla
31 artikla	34 artikla
—	34 artiklan 1 ja 3 kohta
32 artikla	35 artikla
33 artikla	—
34 artikla	36 artikla
35 artikla	—
—	37 artikla
36 artikla	38 artikla
—	39 artikla
37 artikla	40 artikla
Liite I	Liite I
Liite II	Liite II

Torstai 15. marraskuuta 2018

Asetus (EY) N:o 1371/2007	Tämä asetukset
Liite III —	Liite III Liitteet IV ja V

Torstai 15. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0463

Pysyvät orgaaniset yhdisteet ***I

Euroopan parlamentin tarkistukset 15. marraskuuta 2018 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi pysyvistä orgaanisista yhdisteistä (uudelleenlaadittu) (COM(2018)0144 – C8-0124/2018 – 2018/0070(COD))⁽¹⁾

(Tavallinen lainsäätämisyhteistyö – uudelleenlaatiminen)

(2020/C 363/37)

Tarkistus 1

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti

- (5) Toteutettaessa yleissopimuksen määräyksiä unionissa on tarpeen varmistaa yhteensovittaminen ja yhdenmukaisuus unionin 19 päivänä joulukuuta 2002 hyväksymän kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyn Rotterdamin yleissopimuksen⁽¹⁷⁾ määräysten kanssa **sekä** unionin 1 päivänä helmikuuta 1993 hyväksymän vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevan Baselin yleissopimuksen⁽¹⁸⁾ määräysten kanssa. Tämä yhteensovittaminen ja yhdenmukaisuus olisi ylläpidettävä myös osallistuttaessa kansainvälistä kemikaalien hallitsemista koskevan strategisen lähestymistavan (SAICM), joka hyväksyttiin Dubaissa 6 päivänä helmikuuta 2006 pidetyssä kemikaalien hallintaa koskevassa ensimmäisessä kansainvälisessä konferenssissa, kehittämiseen Yhdistyneissä Kansakunnissa.

⁽¹⁷⁾ EUVL L 63, 6.3.2003, s. 29.

⁽¹⁸⁾ EYVL L 39, 16.2.1993, s. 3.

Tarkistus

- (5) Toteutettaessa yleissopimuksen määräyksiä unionissa on tarpeen varmistaa yhteensovittaminen ja yhdenmukaisuus unionin 19 päivänä joulukuuta 2002 hyväksymän kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyn Rotterdamin yleissopimuksen⁽¹⁷⁾ määräysten kanssa, unionin 1 päivänä helmikuuta 1993 hyväksymän vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevan Baselin yleissopimuksen⁽¹⁸⁾ **määräysten kanssa ja unionin 11 päivänä toukokuuta 2017 hyväksymän elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen^(18 a)** määräysten kanssa. Tämä yhteensovittaminen ja yhdenmukaisuus olisi ylläpidettävä myös osallistuttaessa kansainvälistä kemikaalien hallitsemista koskevan strategisen lähestymistavan (SAICM), joka hyväksyttiin Dubaissa 6 päivänä helmikuuta 2006 pidetyssä kemikaalien hallintaa koskevassa ensimmäisessä kansainvälisessä konferenssissa, kehittämiseen Yhdistyneissä kansakunnissa.

⁽¹⁷⁾ EUVL L 63, 6.3.2003, s. 29.

⁽¹⁸⁾ EYVL L 39, 16.2.1993, s. 3.

^(18 a) **EUVL L 142, 2.6.2017, s. 4.**

⁽¹⁾ Asia päätettiin palauttaa asiasta vastaavaan valiokuntaan toimielinten välisiä neuvotteluja varten työjärjestyksen 59 artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti (A8-0336/2018).

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 2
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 10 kappale

Komission teksti

- (10) Vanhentuneet tai huonosti hoidetut POP-yhdisteiden varastot voivat vaarantaa vakavasti ympäristön ja ihmisten terveyden esimerkiksi maaperän ja pohjaveden saastumisen vuoksi. Tämän vuoksi on asianmukaista antaa näiden varastojen hallinnasta säännöksiä, jotka ovat yleissopimuksen määräyksiä tiukempia. Kiellettyjen aineiden varastoja olisi käsiteltävä jätteenä. Sitä vastoin sellaisten aineiden varastoista, joiden valmistus ja käyttö on edelleen sallittua, olisi ilmoitettava viranomaisille ja niitä olisi valvottava asianmukaisesti. Erityisesti nykyiset POP-yhdisteistä koostuvat tai niitä sisältävät varastot olisi käsiteltävä jätteenä mahdollisimman pian.

Tarkistus

- (10) Vanhentuneet tai huonosti hoidetut POP-yhdisteiden varastot voivat vaarantaa vakavasti ympäristön ja ihmisten terveyden esimerkiksi maaperän ja pohjaveden saastumisen vuoksi. Tämän vuoksi on asianmukaista antaa näiden varastojen hallinnasta säännöksiä, jotka ovat yleissopimuksen määräyksiä tiukempia. Kiellettyjen aineiden varastoja olisi käsiteltävä jätteenä. Sitä vastoin sellaisten aineiden varastoista, joiden valmistus ja käyttö on edelleen sallittua, olisi ilmoitettava viranomaisille ja niitä olisi valvottava asianmukaisesti. Erityisesti nykyiset POP-yhdisteistä koostuvat tai niitä sisältävät varastot olisi käsiteltävä jätteenä mahdollisimman pian. **Jos tulevaisuudessa kielletään muita aineita, myös niiden varastot olisi hävitettävä viipymättä eikä uusia varastoja saisi muodostaa. Ottaen huomioon tiettyjen jäsenvaltioiden erityisongelmat olisi olemassa olevien unionin rahoitusvälineiden kautta tarjottava asianmukaista taloudellista ja teknistä apua.**

Tarkistus 3
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 11 kappale

Komission teksti

- (11) Pöytäkirjan sekä yleissopimuksen mukaisesti sellaisten POP-yhdisteiden päästöt, jotka ovat teollisten prosessien tahattomia sivutuotteita, olisi tunnistettava ja niitä olisi vähennettävä mahdollisimman nopeasti pitäen viime kädessä tavoitteena niiden lopettamista mahdollisuuksien mukaan. Jotta kyseisiä päästöjä voitaisiin vähentää jatkuvasti ja kustannustehokkaasti, olisi toimeenpantava ja kehitettävä asianmukaiset kansalliset toimintasuunnitelmat, joissa käsitellään kaikkia lähteitä ja toimenpiteitä, mukaan lukien ne, joista säädetään voimassa olevassa unionin lainsäädännössä. Yleissopimuksen yhteydessä olisi kehitettävä tähän soveltuvia välineitä.

Tarkistus

- (11) Pöytäkirjan sekä yleissopimuksen mukaisesti sellaisten POP-yhdisteiden päästöt, jotka ovat teollisten prosessien tahattomia sivutuotteita, olisi tunnistettava ja niitä olisi vähennettävä mahdollisimman nopeasti pitäen viime kädessä tavoitteena niiden lopettamista mahdollisuuksien mukaan. Jotta kyseisiä päästöjä voitaisiin vähentää jatkuvasti ja kustannustehokkaasti **mahdollisimman pian**, olisi toimeenpantava ja kehitettävä asianmukaiset kansalliset toimintasuunnitelmat, joissa käsitellään kaikkia lähteitä ja toimenpiteitä, mukaan lukien ne, joista säädetään voimassa olevassa unionin lainsäädännössä. Yleissopimuksen yhteydessä olisi kehitettävä tähän soveltuvia välineitä.

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 4

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti

- (15) On tarpeen varmistaa tämän asetuksen teknisten ja hallinnollisten näkökohtien tehokas yhteensovittaminen ja hallinnointi unionin tasolla. Asetuksella (EY) N:o 1907/2006 perustetulla Euroopan kemikaalivirastolla, jäljempänä ”kemikaalivirasto”, on pätevyyttä ja kokemusta kemikaaleihin liittyvän unionin lainsäädännön ja kemikaaleja koskevien kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanosta. Kemikaaliviraston ja jäsenvaltioiden olisi tästä syystä suoritettava tämän asetuksen hallinnollisiin, teknisiin ja tieteellisiin näkökohtiin sekä tietojen vaihtoon liittyviä tehtäviä. Kemikaaliviraston tehtäviin **olisi kuuluttava** teknisten asiakirja-aineistojen valmistelu ja tarkastelu, sidosryhmien kuuleminen mukaan lukien, sekä sellaisten lausuntojen laatiminen, joita komissio **voi** käyttää harkitessaan, tehdäänkö esitys aineen lisäämisestä POP-yhdisteenä yleissopimukseen tai pöytäkirjaan. Lisäksi komission, jäsenvaltioiden ja kemikaaliviraston olisi tehtävä yhteistyötä, jotta yleissopimuksesta aiheutuvat unionin kansainväliset velvoitteet saadaan pantua tehokkaasti täytäntöön.

Tarkistus

- (15) On tarpeen varmistaa tämän asetuksen teknisten ja hallinnollisten näkökohtien tehokas yhteensovittaminen ja hallinnointi unionin tasolla. Asetuksella (EY) N:o 1907/2006 perustetulla Euroopan kemikaalivirastolla, jäljempänä ”kemikaalivirasto”, on pätevyyttä ja kokemusta kemikaaleihin liittyvän unionin lainsäädännön ja kemikaaleja koskevien kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanosta. Kemikaaliviraston ja jäsenvaltioiden olisi tästä syystä suoritettava tämän asetuksen hallinnollisiin, teknisiin ja tieteellisiin näkökohtiin sekä tietojen vaihtoon liittyviä tehtäviä. **On välttämätöntä, että** kemikaaliviraston tehtäviin **kuuluu** teknisten asiakirja-aineistojen valmistelu ja tarkastelu, sidosryhmien kuuleminen mukaan lukien, sekä sellaisten lausuntojen laatiminen, joita komissio käyttää harkitessaan, tehdäänkö esitys aineen lisäämisestä POP-yhdisteenä yleissopimukseen tai pöytäkirjaan. Lisäksi komission, jäsenvaltioiden ja kemikaaliviraston olisi tehtävä yhteistyötä, jotta yleissopimuksesta aiheutuvat unionin kansainväliset velvoitteet saadaan pantua tehokkaasti täytäntöön.

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 16 kappale

Komission teksti

- (16) Yleissopimuksessa määrätään, että kunkin sopimuspuolen on laadittava ja tilanteen mukaan pyrittävä ottamaan käyttöön suunnitelma yleissopimuksen mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanoa varten. Jäsenvaltioiden olisi tarjottava kansalaisille mahdollisuus osallistua täytäntöönpanosuunnitelmien tekemiseen, täytäntöönpanoon ja päivittämiseen. Koska unioni ja jäsenvaltiot jakavat tähän liittyvän toimivallan, täytäntöönpanosuunnitelmat olisi laadittava sekä kansallisella että unionin tasolla. Yhteistyötä ja tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden viranomaisten, kemikaaliviraston ja komission välillä olisi edistettävä.

Tarkistus

- (16) Yleissopimuksessa määrätään, että kunkin sopimuspuolen on laadittava ja tilanteen mukaan pyrittävä ottamaan käyttöön suunnitelma yleissopimuksen mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanoa varten **ja toimitettava se sopimuspuolten konferenssille mahdollisimman pian ja viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta]**. Jäsenvaltioiden olisi tarjottava kansalaisille mahdollisuus osallistua täytäntöönpanosuunnitelmien tekemiseen, täytäntöönpanoon ja päivittämiseen. Koska unioni ja jäsenvaltiot jakavat tähän liittyvän toimivallan, täytäntöönpanosuunnitelmat olisi laadittava sekä kansallisella että unionin tasolla. Yhteistyötä ja tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden viranomaisten, kemikaaliviraston ja komission välillä olisi edistettävä.

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 6
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 17 kappale

Komission teksti

- (17) Tämän asetuksen liitteessä I olevassa A osassa tai liitteessä II olevassa osassa A lueteltujen aineiden valmistaminen ja käyttö olisi sallittava ainoastaan tuotantolaitoksen alueella suljetussa prosessissa käytettävänä välituotteena, jos tätä koskeva huomautus on nimenomaisesti lisätty kyseiseen liitteeseen ja jos valmistaja vahvistaa kyseiselle jäsenvaltiolle, että ainetta valmistetaan ja käytetään ainoastaan tiukasti valvotuissa olosuhteissa.

Tarkistus

- (17) Tämän asetuksen liitteessä I olevassa A osassa tai liitteessä II olevassa osassa A lueteltujen aineiden valmistaminen ja käyttö olisi sallittava ainoastaan tuotantolaitoksen alueella suljetussa prosessissa käytettävänä välituotteena, jos tätä koskeva huomautus on nimenomaisesti lisätty kyseiseen liitteeseen ja jos valmistaja vahvistaa kyseiselle jäsenvaltiolle, että ainetta valmistetaan ja käytetään ainoastaan tiukasti valvotuissa olosuhteissa ***eli siten, ettei aiheuteta merkittäviä riskejä ympäristölle tai ihmisten terveydelle ja kunnes löydetään teknisesti toteutuskelpoisia vaihtoehtoja.***

Tarkistus 7
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 18 kappale

Komission teksti

- (18) Yleissopimuksen ja pöytäkirjan mukaisesti tietoja POP-yhdisteistä olisi toimitettava kyseisten sopimusten muille sopimuspuolille. Lisäksi olisi edistettävä tietojen vaihtoa muiden maiden kanssa, jotka eivät ole kyseisten sopimusten sopimuspuolia.

Tarkistus

- (18) Yleissopimuksen ja pöytäkirjan mukaisesti tietoja POP-yhdisteistä olisi toimitettava kyseisten sopimusten muille sopimuspuolille. Lisäksi olisi edistettävä tietojen vaihtoa muiden maiden kanssa, jotka eivät ole kyseisten sopimusten sopimuspuolia. ***Yleissopimuksessa vaaditaan myös, että kukin osapuoli on pyrkii kehittämään tarkoituksenmukaisia strategioita POP-yhdisteiden saastuttamien paikkojen määrittämiseksi, ja vuoteen 2020 ulottuva seitsemäs yleinen unionin ympäristöalan toimintaohjelma velvoittaa unionin ja sen jäsenvaltiot lisäämään ponnisteluja pilaantuneiden alueiden kunnostamiseksi.***

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 19 kappale

Komission teksti

- (19) Koska yleinen tietoisuus POP-yhdisteiden aiheuttamista vaaroista sekä nykyisen että tulevien sukupolvien terveydelle samoin kuin ympäristölle on usein vaillinaista, etenkin kehitysmaissa, tarvitaan laajamittaista tiedottamista valppauden ja rajoituksia ja kieltöjä koskevan yleisen ymmärryksen lisäämiseksi. Yleissopimuksen mukaisesti olisi edistettävä ja helpotettava etenkin haavoittuvimmille ryhmille suunnattuja ohjelmia **kyseisiä aineita** koskevan yleisen tietoisuuden lisäämiseksi sekä työntekijöiden, tieteenharjoittajien, opettajien ja teknisen henkilökunnan sekä johdon kouluttamista.

Tarkistus

- (19) Koska yleinen tietoisuus POP-yhdisteiden aiheuttamista vaaroista sekä nykyisen että tulevien sukupolvien terveydelle samoin kuin ympäristölle on usein vaillinaista, etenkin kehitysmaissa, tarvitaan laajamittaista tiedottamista valppauden ja rajoituksia ja kieltöjä koskevan yleisen ymmärryksen lisäämiseksi. Yleissopimuksen mukaisesti olisi edistettävä ja helpotettava etenkin haavoittuvimmille ryhmille suunnattuja ohjelmia **kyseisten aineiden terveys- ja ympäristövaikutuksia** koskevan yleisen tietoisuuden lisäämiseksi sekä työntekijöiden, tieteenharjoittajien, opettajien ja teknisen henkilökunnan sekä johdon kouluttamista. **Unionin olisi varmistettava tiedonsaanti ja yleisön osallistuminen panemalla täytäntöön YK:n Euroopan talouskomission (UNECE) yleissopimus tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa (Århusin yleissopimus), jonka unioni hyväksyi 17 päivänä helmikuuta 2005** ^(1 a).

(^{1 a}) EUVL L 124, 17.5.2005, s. 1.

Tarkistus 9

Ehdotus asetukseksi

2 artikla – 1 kohta – j alakohta

Komission teksti

- j) ”tuotantolaitoksen alueella suljetussa prosessissa käytettävällä välituotteella” ainetta, jota valmistetaan kemiallista prosessointia varten ja jota kulutetaan tai käytetään kemiallisessa prosessoinnissa sen muuntamiseksi **yhdeksi tai useaksi** toiseksi aineeksi, kun väliaineen valmistus ja sen muuntaminen yhdeksi tai useaksi toiseksi aineeksi tapahtuu samassa tuotantolaitoksessa tiukasti valvotuissa olosuhteissa siten, että se on täysin eristetty ympäristöstään teknisin keinoin koko elinkaarensa ajan.

Tarkistus

- j) ”tuotantolaitoksen alueella suljetussa prosessissa käytettävällä välituotteella” ainetta, jota valmistetaan kemiallista prosessointia varten ja jota kulutetaan tai käytetään kemiallisessa prosessoinnissa sen muuntamiseksi toiseksi aineeksi, **jäljempänä ”synteesi”**, kun väliaineen valmistus ja sen muuntaminen yhdeksi tai useaksi toiseksi aineeksi tapahtuu **synteesin avulla** samassa tuotantolaitoksessa, **mukaan lukien tuotantolaitokset, joiden toiminnasta vastaa yksi tai useampi oikeushenkilö**, tiukasti valvotuissa olosuhteissa siten, että se on täysin eristetty ympäristöstään teknisin keinoin koko elinkaarensa ajan.

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi

4 artikla – 3 kohta – 2 alakohta – b alakohta

Komission teksti

b) valmistaja osoittaa, että aine muuntuu valmistusprosessissa yhdeksi tai useaksi aineeksi, joilla ei ole POP-yhdisteen ominaisuuksia;

Tarkistus

b) valmistaja osoittaa, että aine muuntuu valmistusprosessissa yhdeksi tai useaksi aineeksi, joilla ei ole POP-yhdisteen ominaisuuksia, **että odotettavissa ei ole, että ihmiset tai ympäristö altistuisivat merkittäville ainemäärille sen tuotannon tai käytön aikana, mikä on osoitettava tämän suljetun järjestelmän Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008^(1 a) mukaisessa arvioinnissa, ja että tämän asetuksen liitteessä I olevassa A osassa tai liitteessä II olevassa osassa A lueteltujen aineiden käytölle ei ole teknisesti toteutuskelpoisia vaihtoehtoja;**

^(1 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

Tarkistus 11

Ehdotus asetukseksi

5 artikla – 2 kohta – 2 alakohta

Komission teksti

Varastojen haltijan on hoidettava näitä varastoja turvallisella, tehokkaalla ja ympäristön huomioon ottavalla tavalla.

Tarkistus

Varastojen haltijan on hoidettava näitä varastoja turvallisella, tehokkaalla ja ympäristön huomioon ottavalla tavalla **soveltuville osin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2012/18/EU^(1 a) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2010/75/EU^(1 b) vahvistettujen kynnysarvojen ja vaatimusten mukaisesti.**

^(1 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/18/EU, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta (EUVL L 197, 24.7.2012, s. 1),

^(1 b) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 12
Ehdotus asetukseksi
5 artikla – 3 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

3 a. Tässä artiklassa tarkoitettut tiedot on ilmaistava käyttäen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2150/2002 ^(1 a) vahvistettuja tunnuksia.

^(1 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2150/2002, annettu 25 päivänä marraskuuta 2002, jätetilastoista (EUVL L 332, 9.12.2002, s. 1).

Tarkistus 13
Ehdotus asetukseksi
6 artikla – 3 kohta

Komission teksti

Tarkistus

3. Arvioitaessa ehdotuksia sellaisten uusien laitosten rakentamiseksi tai sellaisten olemassa olevien laitosten muuttamiseksi merkittävästi, joiden käyttämistä prosesseista pääsee ympäristöön liitteessä III mainittuja kemikaaleja, jäsenvaltioiden on ensisijaisesti harkittava vaihtoehtoisia prosesseja, tekniikoita tai käytäntöjä, joilla saavutetaan sama hyöty, mutta joissa ei muodostu tai joista ei pääse ympäristöön liitteessä III mainittuja kemikaaleja, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU soveltamista ⁽³⁰⁾.

⁽³⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).

3. Arvioitaessa ehdotuksia sellaisten uusien laitosten rakentamiseksi tai sellaisten olemassa olevien laitosten muuttamiseksi merkittävästi, joiden käyttämistä prosesseista pääsee ympäristöön liitteessä III mainittuja kemikaaleja, jäsenvaltioiden on ensisijaisesti harkittava vaihtoehtoisia prosesseja, tekniikoita tai käytäntöjä ^(29 a), joilla saavutetaan sama hyöty, mutta joissa ei muodostu tai joista ei pääse ympäristöön liitteessä III mainittuja kemikaaleja, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU soveltamista ⁽³⁰⁾.

^(29 a) Tukholman yleissopimus pysyvästä orgaanisista yhdisteistä (2008). Parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa koskevat tilapäiset ohjeet, jotka liittyvät pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen 5 artiklaan ja liitteeseen C. Geneve, POP-yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen sihteeristö <http://www.pops.int/Implementation/BATand-BEP/BATBEPGuidelinesArticle5/tabid/187/Default.aspx>

⁽³⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 14
Ehdotus asetukseksi
7 artikla – 6 kohta

Komission teksti

6. Komissio voi tarvittaessa teknisen kehityksen ja asiaa koskevat kansainväliset suuntaviivat ja päätökset sekä jäsenvaltioiden tai jäsenvaltioiden nimeämien toimivaltaisten viranomaisten 4 kohdan ja liitteen V mukaisesti myöntämät luvat huomioon ottaen hyväksyä **täytäntöönpanosäädöksillä lisätoimia tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi. Komissio voi määrittää tiedot, jotka** jäsenvaltioiden on toimitettava 4 kohdan b alakohdan iii alakohdan mukaisesti. **Näistä toimista päättää** 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

Tarkistus

6. Komissio voi tarvittaessa teknisen kehityksen ja asiaa koskevat kansainväliset suuntaviivat ja päätökset sekä jäsenvaltioiden tai jäsenvaltioiden nimeämien toimivaltaisten viranomaisten 4 kohdan ja liitteen V mukaisesti myöntämät luvat huomioon ottaen hyväksyä **täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan muoto, jossa** jäsenvaltioiden on toimitettava 4 kohdan b alakohdan iii alakohdan mukaisesti **toimitettavat tiedot. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään** 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

Tarkistus 15
Ehdotus asetukseksi
8 artikla – 1 kohta – c alakohta

Komission teksti

(c) annettava pyynnöstä komissiolle teknistä ja tieteellistä tukea ja tietoja aineista, jotka voivat täyttää perusteet aineen lisäämisestä yleissopimukseen tai pöytäkirjaan;

Tarkistus

(c) annettava pyynnöstä komissiolle **vanikkaa** teknistä ja tieteellistä tukea ja tietoja aineista, jotka voivat täyttää perusteet aineen lisäämisestä yleissopimukseen tai pöytäkirjaan, **mukaan lukien tietoja uusien POP-yhdisteiden tuotannon ja käytön ennaltaehkäisystä ja nykyisin käytössä olevien torjunta-aineiden tai teollisuuskemikaalien arvioinnista;**

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 16

Ehdotus asetukseksi

8 artikla – 1 kohta – f alakohta

Komission teksti

(f) kerättävä, rekisteröitävä, käsiteltävä ja annettava komission ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten käyttöön kaikki 4 artiklan 2 ja 3 kohdan, 7 artiklan 4 kohdan b alakohdan iii alakohdan, 9 artiklan 2 kohdan ja 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti saadut tai saatavilla oleva tiedot. Kemikaalivirasto saattaa muut kuin luottamukselliset tiedot julkisesti saataville verkkosivuillaan ja helpottaa kyseisten tietojen vaihtoa asiaan liittyvien tiedotusfoorumien, esimerkiksi 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun foorumin, kanssa;

Tarkistus

(f) kerättävä, rekisteröitävä, käsiteltävä ja annettava komission ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten käyttöön kaikki 4 artiklan 2 ja 3 kohdan, **5 artiklan**, 7 artiklan 4 kohdan b alakohdan iii alakohdan, 9 artiklan 2 kohdan ja 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti saadut tai saatavilla oleva tiedot. Kemikaalivirasto saattaa muut kuin luottamukselliset tiedot julkisesti saataville verkkosivuillaan ja helpottaa kyseisten tietojen vaihtoa asiaan liittyvien tiedotusfoorumien, esimerkiksi 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun foorumin, kanssa;

Tarkistus 17

Ehdotus asetukseksi

8 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 a. Kemikaalivirasto aloittaa 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen teknisten ja tieteellisten ohjeiden antamisen viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [yksi vuosi tämän asetuksen voimaantulosta].

Tarkistus 18

Ehdotus asetukseksi

11 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

2 a. Komissio järjestää tietojen vaihdon jäsenvaltioiden kanssa kansallisella tasolla toteutetuista toimenpiteistä PO-Pyhdisteiden pilaamien alueiden kartoittamiseksi ja arvioimiseksi sekä tällaisen pilaantumisen ihmisten terveydelle ja ympäristölle mahdollisesti aiheuttamien merkittävien riskien hallitsemiseksi.

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 19
Ehdotus asetukseksi
11 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. **Edellä 1 ja 2 kohdassa mainittuja** tietoja ei pidetä luottamuksellisina, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/4/EY⁽³²⁾ soveltamista. Komission, kemikaaliviraston ja jäsenvaltioiden on kolmannen maan kanssa tietoja vaihtaessaan suojattava luottamukselliset tiedot unionin lainsäädännön mukaisesti.

⁽³²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/4/EY, annettu 28 päivänä tammikuuta 2003, ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta (EUVL L 41, 14.2.2003, s. 26).

Tarkistus

3. **Ihmisten terveyttä ja turvallisuutta sekä ympäristöä koskevia** tietoja ei pidetä luottamuksellisina, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/4/EY⁽³²⁾ soveltamista. Komission, kemikaaliviraston ja jäsenvaltioiden on kolmannen maan kanssa **muuta** tietoja vaihtaessaan suojattava luottamukselliset tiedot unionin lainsäädännön mukaisesti.

⁽³²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/4/EY, annettu 28 päivänä tammikuuta 2003, ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta (EUVL L 41, 14.2.2003, s. 26).

Tarkistus 20
Ehdotus asetukseksi
13 artikla – 1 kohta – 2 a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Unionin on taattava tiedonsaanti ja yleisön osallistuminen täytäntöönpanon seurantaan kokonaisuudessaan.

Tarkistus 21
Ehdotus asetukseksi
13 artikla – 5 kohta

Komission teksti

5. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädökset, joissa **tarkennetaan** 1 kohdan mukaisesti toimitettavat **vähimmäistiedot**, mukaan lukien 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen indikaattorien, karttojen ja jäsenvaltioiden yleiskatsauksien määritelmät. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

Tarkistus

5. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädökset, joissa **vahvistetaan muoto, jossa** 1 kohdan mukaisesti toimitettavat **tiedot toimitetaan**, mukaan lukien 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen indikaattorien, karttojen ja jäsenvaltioiden yleiskatsauksien määritelmät. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 22

Ehdotus asetukseksi

18 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Siirretään komissiolle **määräämättömäksi ajaksi valta antaa** 4 artiklan 3 kohdassa, 7 artiklan 5 kohdassa ja 15 artiklassa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä [...] **alkaen**.

Tarkistus

2. Siirretään komissiolle ... **päivästä ...kuuta ... [tämän asetuksen voimaantulopäivä] viiden vuoden ajaksi** 4 artiklan 3 kohdassa, 7 artiklan 5 kohdassa ja 15 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. **Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samantuisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.**

Tarkistus 23

Ehdotus asetukseksi

20 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Komissiota **avustaa kaikissa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa asetuksen (EY) N:o 1907/2006 133 artiklalla perustettu komitea**.

Tarkistus

1. Komissiota **avustavat**
- a) **edellä 13 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen asioiden täytäntöönpanossa asetuksen (EY) N:o 1907/2006 133 artiklalla perustettu komitea paitsi, jos on kyse 13 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen muodon vahvistamiseksi annetuista täytäntöönpanosäädöksistä, jotka koskevat 7 artiklan säännöksiä, ja 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen tietojen muodon vahvistamiseksi annetuista täytäntöönpanosäädöksistä, kun on kyse 5 artiklan 2 kohdan ja 7 artiklan 4 kohdan b alakohdan iii alakohdan nojalla saaduista tiedoista; ja**
  - b) **edellä 7 artiklan 6 kohdassa ja 13 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen asioiden täytäntöönpanossa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY^(1 a) 39 artiklalla perustettu komitea, kun on kyse 13 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen muodon vahvistamiseksi annetuista täytäntöönpanosäädöksistä, jotka koskevat 7 artiklan säännöksiä, ja 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen tietojen muodon vahvistamiseksi annetuista täytäntöönpanosäädöksistä, kun on kyse 5 artiklan 2 kohdan ja 7 artiklan 4 kohdan b alakohdan iii alakohdan nojalla saaduista tiedoista.**

^(1 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 24

Ehdotus asetukseksi

Liite I – A osa – taulukko – 17 rivi

Komission teksti

Polyklooratut bifenyylit (PCB)	1336-36-3 ja muut	215-648-1 ja muut	Rajoittamatta direktiivin 96/59/EY soveltamista sallitaan niiden tavaroiden käyttö, jotka olivat käytössä tämän asetuksen tullessa voimaan.
			Jäsenvaltioiden on tunnistettava ja poistettava käytöstä laitteet (kuten muuntajat, kondensaattorit tai muut nestejämiä sisältävät kollit), joiden PCB-pitoisuus on 0,005 prosenttia tai enemmän ja jotka sisältävät PCB-yhdisteitä yli 0,05 dm ³ , mahdollisimman nopeasti mutta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025.

Tarkistus

Polyklooratut bifenyylit (PCB)	1336-36-3 ja muut	215-648-1 ja muut	Rajoittamatta direktiivin 96/59/EY soveltamista sallitaan niiden tavaroiden käyttö, jotka olivat käytössä tämän asetuksen tullessa voimaan. Jäsenvaltioiden on pyrittävä tunnistamaan ja poistamaan käytöstä laitteet (kuten muuntajat, kondensaattorit tai muut nestejämiä sisältävät kollit), joiden PCB-pitoisuus on 0,005 prosenttia tai enemmän ja jotka sisältävät PCB-yhdisteitä yli 0,05 dm ³ , mahdollisimman nopeasti ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025.
--------------------------------	-------------------	-------------------	---

Tarkistus 25

Ehdotus asetukseksi

Liite I – A osa – 24 a rivi (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Aine	CAS-numero	EY-numero	Yksittäinen vapautus: käyttö välituotteena tai muu määritetty käyttö
Bis(pentabromifenyylieetteri (dekabromidifenyyleetteri; dekaBDE)	1163-19-5	214-604-9	1. Tässä kohdassa 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa sovelletaan aineena, seoksena, tavarana tai tavaran palonsuojatussa osassa esiintyvään dekaBDE:hen, kun sen pitoisuus on enintään 10 mg/kg (0,001 painoprosenttia).

Torstai 15. marraskuuta 2018

Aine	CAS-numero	EY-numero	Yksittäinen vapautus: käyttö välituotteena tai muu määritetty käyttö
			<p>2. Säännöksestä poiketen sallitaan dekaBDE:n valmistus, markkinoille saattaminen ja käyttö:</p> <p>a) sellaisen ilma-aluksen valmistukseen ennen 2 päivää maaliskuuta 2027, jolle on haettu tyyppihyväksyntää ennen voimaantulopäivää ja jolle on saatu tyyppihyväksyntä ennen joulukuuta 2022;</p> <p>b) varaosien valmistukseen, kun ne on tarkoitettu johonkin seuraavista:</p> <p>i) ennen 2 päivää maaliskuuta 2027 valmistettu ilma-alus, jolle on haettu tyyppihyväksyntää ennen voimaantulopäivää ja jolle on saatu tyyppihyväksyntä ennen joulukuuta 2022, ilma-aluksen käyttöään päättymiseen saakka;</p> <p>ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/46/EY (1^a) soveltamisalaan kuuluvat moottoriajoneuvot, jotka on valmistettu ennen ... päivää ...kuuta ... [tämän asetuksen voimaantulopäivä], joko vuoteen 2036 saakka tai näiden moottoriajoneuvojen käyttöään päättymiseen saakka sen mukaan, kumpi näistä ajankohdista on aiempi.</p> <p>3. Kaupallisen dekaBDE:n tuotantoon ja käyttöön 2 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettujen moottoriajoneuvojen varaosissa sovelletaan erityisiä poikkeuksia silloin, kun kyseessä on yksi tai useampi seuraavista luokista:</p> <p>i) voimalaitteeseen liittyvät ja moottoritilan kannen alla olevat osat, kuten akun massa- ja liitäntäjohdotus, ajoneuvojen ilmastointijärjestelmien (MAC) putket, voimalaitteet, pakosarjan holkit, moottoritilan kannen sisäeristys, moottoritilan kannen alla olevat johdot ja kaapelointi (moottorin johdotus jne.), nopeusanturit, letkut, tuuletinmoduulit ja nakutusanturit;</p> <p>ii) polttoainejärjestelmän osat, kuten polttoainelinekut ja polttoainesäiliöt, myös korin alla olevat polttoainesäiliöt;</p>

Torstai 15. marraskuuta 2018

Aine	CAS-numero	EY-numero	Yksittäinen vapautus: käyttö välituotteena tai muu määritetty käyttö
			<p>iii) pyrotekniset laitteet ja sovellukset, joihin pyrotekniset laitteet vaikuttavat, kuten turvatyynyjen sytytyskaapelit, istuinpäällysteet ja -kankaat (vain jos merkitystä turvatyynyjen kannalta) ja turvatyyny (etu- ja sivutyyny);</p> <p>iv) jousituksessa ja sisustuksessa käytettävät osat, kuten verhoiluun liittyvät osat, akustinen materiaali ja turvavyöt;</p> <p>v) lujitemuovit (kojelaudat ja sisäverhoilu);</p> <p>vi) käyttö moottoritilan kannen tai kojelaudan alla (jakorasiat/sulakerasiat, korkean ampeeriarvon johdot ja kaapelivaipat (sytytystulppien johdot));</p> <p>vii) sähkö- ja elektroniikkalaitteet (akkukotelot ja akkuhyllyt, moottorinohjauksen sähkökytkinosat, radiolevyjen osat, satelliittipaikannusjärjestelmät, GPS-paikantimet ja tietokonejärjestelmät);</p> <p>viii) verhoilukankaat, kuten hattuhyllyt, sisäverhoilu, kattoverhoilu, auton istuimet, niskatuet, häikäisysoijat, verhoilupaneelit ja matot.</p> <p>3. DekabDE:n valmistus ja sen käyttö ja markkinoille saattaminen sallitaan seuraavissa tavaroissa:</p> <p>a) tavarat, jotka on saatettu markkinoille ennen ... päivää ...kuuta ... [tämän asetuksen voimaantulopäivä];</p> <p>b) 2 kohdan a alakohdan mukaisesti valmistetut ilma-alukset;</p> <p>c) 2 kohdan b alakohdan mukaisesti valmistetut ilma-alusten varaosat;</p>

Torstai 15. marraskuuta 2018

Aine	CAS-numero	EY-numero	Yksittäinen vapautus: käyttö välituotteena tai muu määritetty käyttö
			<p>d) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/65/EU ^(1 b) soveltamisalaan kuuluvat sähkö- ja elektroniikkalaitteet.</p> <p>4. Sovellettaessa tätä kohtaa ”ilma-aluksella” tarkoitetaan yhtä seuraavista:</p> <p>a) siviili-ilma-alusta, joka on valmistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2018/1139 ^(1 c) nojalla myönnettävän tyyppihyväksyntätodistuksen mukaisesti tai Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) sopimusvaltion kansallisten säännösten nojalla myönnetyn suunnitteluhyväksynnän mukaisesti tai jolle ICAOn sopimusvaltio on antanut lentokelpoisuustodistuksen kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteen 8 nojalla;</p> <p>b) sotilasilma-alusta.</p> <hr/> <p>^(1 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/46/EY, annettu 5 päivänä syyskuuta 2007, puiteiden luomisesta moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksymiselle (puitedirektiivi) (EUVL L 263, 9.10.2007, s. 1).</p> <p>^(1 b) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/65/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 88).</p> <p>^(1 c) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta (EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1).</p>

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus 26
Ehdotus asetukseksi
Liite I – A osa – 24 a rivi (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Aine	CAS-numero	EY-numero	Yksittäinen vapautus: käyttö välituotteena tai muu määritetty käyttö
Alkaanit, C 10–C 13, kloori- (lyhytketjuiset klooratut parafiinit) (SCCP)	85535-84-8	287-476-5	<p>1. Edellä sanotusta poiketen sallitaan sellaisten aineiden tai valmisteiden, jotka sisältävät SCCP:ja yhtä painoprosenttia alhaisempina pitoisuuksina, taikka sellaisten tavaroiden, jotka sisältävät SCCP:ja 0,15:tä painoprosenttia alhaisempina pitoisuuksina, valmistus, saattaminen markkinoille ja käyttö.</p> <p>2. Seuraavien tavaroiden käyttö sallitaan:</p> <p>a) 4 päivänä joulukuuta 2015 tai ennen sitä käytössä olleet SCCP:ja sisältävät kaivosteollisuuden hihmakuljettimet ja patojen tiivisteet; ja</p> <p>b) muut kuin edellä a alakohdassa tarkoitetut SCCP:ja sisältävät tavarat, jotka ovat olleet käytössä 10 päivänä heinäkuuta 2012 tai ennen sitä.</p> <p>3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuihin tavaroihin sovelletaan 4 artiklan 2 kohdan kolmatta ja neljättä alakohtaa.</p>

Tarkistus 27
Ehdotus asetukseksi
Liite I – B osa

Komission teksti

Aine	CAS-numero	EY-numero	Yksittäinen vapautus: käyttö välituotteena tai muu määritetty käyttö
4	4	4	4
4			4

Torstai 15. marraskuuta 2018

Aine	CAS-numero	EY-numero	Yksittäinen vapautus: käyttö välituotteena tai muu määritetty käyttö
5 Alkaanit, C 10–C 13, kloori- (lyhytketjuiset klooratut parafiinit — SCCP t)	5 85535-84-8	5 287-476-5	<p>5 1. Edellä sanotusta poiketen sallitaan sellaisten aineiden tai seosten, jotka sisältävät SCCP:ja yhtä painoprosenttia alhaisempina pitoisuuksina, taikka sellaisten tavaroiden, jotka sisältävät SCCP:ja 0,15:tä painoprosenttia alhaisempina pitoisuuksina, tuotanto, saattaminen markkinoille ja käyttö.</p> <p>2. Seuraavien tavaroiden käyttö sallitaan:</p> <p>a) 4 päivänä joulukuuta 2015 tai ennen sitä käytössä olleet SCCP:ja sisältävät kaivosteollisuuden hihnakuljettimet ja patojen tiivisteet; sekä</p> <p>b) muut kuin edellä a alakohdassa tarkoitetut SCCP:ja sisältävät tavarat, jotka ovat käytössä 10 päivänä heinäkuuta 2012 tai ennen sitä.</p> <p>3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuihin tavaroihin sovelletaan 4 artiklan 2 kohdan kolmatta ja neljättä alakohtaa.</p>

Tarkistus

Poistetaan.

Tarkistus 28
Ehdotus asetukseksi
Liite III

Komission teksti

LUETTELO AINEISTA, JOIHIN SOVELLETAAN PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISTÄ KOSKEVIA SÄÄNNÖKSIÄ

AINE (CAS-NUMERO)

Polyklooratut dibentso-para-dioksiinit ja dibentsofuraanit (PCDD/PCDF)

Heksaklooribentseeni (HCB) (CAS-numero 118-74-1)

Polyklooratut bifenyylit (PCB)

Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH-yhdisteet) ⁽³⁷⁾

Pentaklooribentseeni (CAS-numero 608-93-5)

Tarkistus

LUETTELO AINEISTA, JOIHIN SOVELLETAAN PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISTÄ KOSKEVIA SÄÄNNÖKSIÄ

AINE (CAS-NUMERO)

Polyklooratut dibentso-para-dioksiinit ja dibentsofuraanit (PCDD/PCDF)

Heksaklooribentseeni (HCB) (CAS-numero 118-74-1)

Polyklooratut bifenyylit (PCB)

Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH-yhdisteet) ⁽³⁷⁾

Pentaklooribentseeni (CAS-numero 608-93-5)

Torstai 15. marraskuuta 2018

Komission teksti

Tarkistus

Polyklooratut naftaleenit ^(37 a)**Heksaklooributadieeni (CAS-numero 87-68-3)**

⁽³⁷⁾ Päästökartoituksissa käytetään seuraavia neljää indikaattoriyhdistettä: bentso(a)pyreeni, bentso(b)fluoranteeni, bentso(k)fluoranteeni ja indeno(1,2,3-cd)pyreeni.

⁽³⁷⁾ Päästökartoituksissa käytetään seuraavia neljää indikaattoriyhdistettä: bentso(a)pyreeni, bentso(b)fluoranteeni, bentso(k)fluoranteeni ja indeno(1,2,3-cd)pyreeni.

^(37 a) **Polyklooratuilla naftaleeneilla tarkoitetaan naftaleenirengasrakenteeseen perustuvia kemiallisia yhdisteitä, joissa yksi tai useampi vetyatomi on korvattu klooriatomeilla.**

Tarkistus 37**Ehdotus asetukseksi****Liite IV – 5–8 rivi**

Komission teksti

Aine	CAS-numero	EY-numero	Asetuksen 7 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettu pitoisuusraja
Tetrabromidifenyylieetteri C ₁₂ H ₆ Br ₄ O	40088-47-9 ja muut	254-787-2 ja muut	Tetrabromidifenyylieetterin, pentabromidifenyylieetterin, heksabromidifenyylieetterin ja heptabromidifenyylieetterin pitoisuuksien summa: 1 000 mg/kg
Pentabromidifenyylieetteri C ₁₂ H ₅ Br ₅ O	32534-81-9 ja muut	251-084-2 ja muut	
Heksabromidifenyylieetteri C ₁₂ H ₄ Br ₆ O	36483-60-0 ja muut 253-058-6 ja muut		
Heptabromidifenyylieetteri C ₁₂ H ₃ Br ₇ O	68928-80-3 ja muut	273-031-2 ja muut	

Torstai 15. marraskuuta 2018

Tarkistus

Aine	CAS-numero	EY-numero	Asetuksen 7 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettu pitoisuusraja
Tetrabromidifenyylieetteri $C_{12}H_6Br_4O$	40088-47-9 ja muut	254-787-2 ja muut	Tetrabromidifenyylieetterin, pentabromidifenyylieetterin, heksabromidifenyylieetterin, heptabromidifenyylieetterin ja dekabromidifenyylieetterin pitoisuuksien summa: 500 mg/kg
Pentabromidifenyylieetteri $C_{12}H_5Br_5O$	32534-81-9 ja muut	251-084-2 ja muut	
Heksabromidifenyylieetteri $C_{12}H_4Br_6O$	36483-60-0 ja muut	253-058-6 ja muut	
Heptabromidifenyylieetteri $C_{12}H_3Br_7O$	68928-80-3 ja muut	273-031-2 ja muut	
Dekabromidifenyylieetteri $C_{12}Br_{10}O$	1163-19-5 ja muut	214-604-9 ja muut	

Tarkistus 29

Ehdotus asetukseksi

Liite IV – 1 taulukko – sarake ”Asetuksen 7 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettu pitoisuusraja” – rivi ”Polyklooratut” – 7 alaviite

Komission teksti

7. Raja-arvo lasketaan PCDD:nä ja PCDF:nä seuraavien toksisuusekvivalenssikertoimien (TEF) mukaisesti:

PCDD	TEF
PCDD	TEF
PCDD	TEF
PCDD	TEF
2,3,7,8-TeCDD	1
1,2,3,7,8-PeCDD	1
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1

Torstai 15. marraskuuta 2018

1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01
OCDD	0,0003
2,3,7,8-TeCDF	0,1
1,2,3,7,8-PeCDF	0,03
2,3,4,7,8-PeCDF	0,3
1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1
2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01
1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01
OCDF	0,0003

Tarkistus

7. Raja-arvo lasketaan PCDD:nä ja PCDF:nä seuraavien toksisuusekvivalenssikertoimien (TEF) mukaisesti:

PCDD	TEF
2,3,7,8-TeCDD	1
1,2,3,7,8-PeCDD	1
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01
OCDD	0,0003

Torstai 15. marraskuuta 2018

PCDD	TEF
2,3,7,8-TeCDF	0,1
1,2,3,7,8-PeCDF	0,03
2,3,4,7,8-PeCDF	0,3
1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1
PCDD	TEF
1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1
2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01
1,2,3,4,7,8,9 - HpCDF	0,01
OCDF	0,0003

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0466

Kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten tyyppihyväksyntään sovellettava Euro 5 -vaihe ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 29. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 168/2013 muuttamisesta kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten tyyppihyväksyntään sovellettavan Euro 5 -vaiheen osalta (COM(2018)0137 – C8-0120/2018 – 2018/0065(COD))

(Tavallinen lainsäätämismenettely: ensimmäinen käsittely)

(2020/C 363/38)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2018)0137),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 114 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0120/2018),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
  - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 11. heinäkuuta 2018 antaman lausunnon ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon neuvoston edustajan 14. marraskuuta 2018 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
  - ottaa huomioon sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan mietinnön ja ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan lausunnon (A8-0346/2018),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
  2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
  3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

P8_TC1-COD(2018)0065

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 29. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/... antamiseksi asetuksen (EU) N:o 168/2013 muuttamisesta kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten tyyppihyväksyntään sovellettavan Euro 5 -vaiheen osalta

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, asetusta (EU) 2019/129.)

⁽¹⁾ EUVL C 367, 10.10.2018, s. 32.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0467

Tiettyjen sellaisten tavaroiden kauppa, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen tai muuhun julmaan kohteluun tai rankaisemiseen ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 29. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen (kodifikaatio) (COM(2018)0316 – C8-0210/2018 – 2018/0160(COD))

(Tavallinen lainsäätämisympäristö – kodifointi)

(2020/C 363/39)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2018)0316),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 207 artiklan 2 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0210/2018),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
  - ottaa huomioon nopeutetusta menetelmästä säädöstekstien viralliseksi kodifioimiseksi 20. joulukuuta 1994 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 ja 59 artiklan,
  - ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan mietinnön (A8-0387/2018),
- A. toteaa, että Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvonantajan ryhmän mukaan käsillä olevassa ehdotuksessa ainoastaan kodifioidaan aikaisemmat säädökset niiden asiasisältöä muuttamatta;
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
  2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

P8_TC1-COD(2018)0160

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 29. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/... antamiseksi tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen (kodifikaatio)

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, asetusta (EU) 2019/125.)

⁽¹⁾ EYVL C 102, 4.4.1996, s. 2.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0468

Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto: maksusitoumusten jäljellä olevien määrien sitominen uudelleen ***I

Euroopan parlamentin tarkistukset 29. marraskuuta 2018 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 516/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse neuvoston päätösten (EU) 2015/1523 ja (EU) 2015/1601 täytäntöönpanon tukemiseksi tehtyjen maksusitoumusten jäljellä olevien määrien sitomisesta uudelleen tai niiden siirtämisestä muihin kansallisten ohjelmien mukaisiin toimiin (COM(2018)0719 – C8-0448/2018 – 2018/0371(COD)) ⁽¹⁾

(Tavallinen lainsäätämisympäristö: ensimmäinen käsittely)

(2020/C 363/40)

Tarkistus 1

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 1 kappale

Komission teksti

- (1) Tämän asetuksen tarkoituksena on mahdollistaa päätösten (EU) 2015/1523 ja (EU) 2015/1601 täytäntöönpanon tukemiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 516/2014 ⁽⁸⁾ mukaisesti tehtyjen maksusitoumusten jäljellä olevien määrien sitominen uudelleen tai niiden siirtäminen muihin kansallisten ohjelmien mukaisiin toimiin muuttoliike- ja turvapaikka-asioihin liittyvien unionin painopisteiden ja jäsenvaltioiden tarpeiden mukaisesti.

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 516/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston perustamisesta, neuvoston päätöksen 2008/381/EY muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösten N:o 573/2007/EY ja N:o 575/2007/EY ja neuvoston päätöksen 2007/435/EY kumoamisesta (EUVL L 150, 20.5.2014, s. 168).

Tarkistus

- (1) Tämän asetuksen tarkoituksena on mahdollistaa päätösten (EU) 2015/1523 ja (EU) 2015/1601 täytäntöönpanon tukemiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 516/2014 ⁽⁸⁾ mukaisesti tehtyjen maksusitoumusten jäljellä olevien määrien sitominen uudelleen tai niiden siirtäminen muihin kansallisten ohjelmien mukaisiin toimiin **tietyihin** muuttoliike- ja turvapaikka-asioihin liittyvien unionin painopisteiden ja jäsenvaltioiden tarpeiden mukaisesti. **Olisi myös varmistettava, että tällainen sitominen uudelleen tai siirtäminen tapahtuu avoimesti.**

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 516/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston perustamisesta, neuvoston päätöksen 2008/381/EY muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösten N:o 573/2007/EY ja N:o 575/2007/EY ja neuvoston päätöksen 2007/435/EY kumoamisesta (EUVL L 150, 20.5.2014, s. 168).

⁽¹⁾ Asia päätettiin palauttaa asiasta vastaavaan valiokuntaan toimielinten välisiä neuvotteluja varten työjärjestyksen 59 artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti (A8-0370/2018).

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 2

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 4 kappale

Komission teksti

- (4) Jäsenvaltioiden olisi voitava käyttää edellä tarkoitettuja määriä sisäisten siirtojen toteutuksen jatkamiseksi siten, että määrät sidotaan uudelleen samaan kansallisen ohjelman toimeen. Tätä rahoitusta olisi **lisäksi** voitava käyttää **myös muiden muuttoliike- ja turvapaikka-asioiden liittyvien haasteiden käsittelyyn** turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa koskevan asetuksen mukaisesti, jos tämä on asianmukaisesti perusteltu kansallisen ohjelman tarkistuksen yhteydessä. Jäsenvaltioiden tarpeet **näillä** aloilla ovat edelleen merkittäviä. Edellä mainittujen määrien sitominen uudelleen samaan toimeen tai niiden siirtäminen muihin kansallisen ohjelman toimiin olisi voitava tehdä vain kerran ja komission suostumuksella.

Tarkistus

- (4) Jäsenvaltioiden olisi voitava käyttää edellä tarkoitettuja määriä sisäisten siirtojen toteutuksen jatkamiseksi siten, että määrät sidotaan uudelleen samaan kansallisen ohjelman toimeen. **Jäsenvaltioiden olisi sidottava uudelleen vähintään 20 prosenttia näistä määristä kansallisiin ohjelmiin sisältyviin toimiin, jotka koskevat kansainvälistä suojelua hakevien tai kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden sisäisiä siirtoja tai uudelleensijoittamista ja muunlaista tilapäistä humanitaarisiin perusteisiin tapahtuvaa maahantuloa. Jäljelle jäävien määrien osalta tätä rahoitusta olisi voitava käyttää II ja III luvussa säädettyihin erityist toimiin muuttoliike- ja turvapaikka-asioissa** turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa koskevan asetuksen mukaisesti, jos tämä on asianmukaisesti perusteltu kansallisen ohjelman tarkistuksen yhteydessä, **erityisesti Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän näkökohtien kehittämiseen ja etenkin perheiden yhdistämiseen tai jäsenvaltioihin tapahtuvan laillisen maahanmuuton tukemiseen ja kolmansien maiden kansalaisten tehokkaan kotouttamisen edistämisen.** Jäsenvaltioiden tarpeet **kyseisillä** aloilla ovat edelleen merkittäviä. Edellä mainittujen määrien sitominen uudelleen samaan toimeen tai niiden siirtäminen muihin kansallisen ohjelman toimiin olisi voitava tehdä vain kerran ja komission suostumuksella. **Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että varojen jakamisessa noudatetaan täysimääräisesti varainhoitoasetuksessa vahvistettuja periaatteita, erityisesti tehokkuutta ja avoimuutta.**

Tarkistus 3

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti

- (5) Siirtojen piiriin kuuluvien henkilöiden joukkoa olisi laajennettava, jotta jäsenvaltiot voisivat toteuttaa siirtoja joustavammin.

Tarkistus

- (5) Siirtojen piiriin kuuluvien henkilöiden joukkoa **samoin kuin niiden maiden joukkoa, joista siirto tapahtuu,** olisi laajennettava, jotta jäsenvaltiot voisivat toteuttaa siirtoja joustavammin. **Etusijalle olisi asetettava ilman huoltajaa olevien alaikäisten, muiden haavoittuvassa asemassa olevien hakijoiden ja kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden perheenjäsenten sisäinen siirto.**

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 4
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 7 kappale

Komission teksti

- (7) Jäsenvaltioilla olisi myös oltava riittävästi aikaa käyttää samaan toimeen uudelleen sidotut tai muihin **toimiin** siirretyt määrät ennen kyseisten määrien vapauttamista. Kun komissio hyväksyy tällaiset kansalliseen ohjelmaan sisältyvät uudelleen sidotut tai siirretyt määrät, kyseiset määrät olisi sen vuoksi katsottava sidotuiksi sinä vuonna, jona tehdään kansallisen ohjelman tarkistus, jossa hyväksytään kyseisten määrien sitominen uudelleen tai niiden siirtäminen.

Tarkistus

- (7) Jäsenvaltioilla olisi myös oltava riittävästi aikaa käyttää samaan toimeen uudelleen sidotut tai muihin **erityis-toimiin** siirretyt määrät ennen kyseisten määrien vapauttamista. Kun komissio hyväksyy tällaiset kansalliseen ohjelmaan sisältyvät uudelleen sidotut tai siirretyt määrät, kyseiset määrät olisi sen vuoksi katsottava sidotuiksi sinä vuonna, jona tehdään kansallisen ohjelman tarkistus, jossa hyväksytään kyseisten määrien sitominen uudelleen tai niiden siirtäminen.

Tarkistus 5
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 7 a kappale (uusi)

Komission teksti

- (7 a) ***Komission olisi raportoitava Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain kansainvälistä suojelua hakevien ja kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden siirtoihin tarkoitettujen määrärahojen käytöstä ja erityisesti määrärahasirroista muihin kansallisen ohjelman mukaisiin toimiin ja uudelleen sidotuista määräistä.***

Tarkistus

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 6
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 12 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(12 a) *Jollei asetusta (EU) N:o 516/2014 muuteta vuoden 2018 loppuun mennessä, asianomainen rahoitus ei ole enää jäsenvaltioiden käytettävissä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta tuetuissa kansallisissa ohjelmissa. Asetuksen (EU) N:o 516/2014 tarkistamisen kiireellisyyden vuoksi olisi poikettava Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liittyssä, kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa tehdyssä pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitetusta kahdeksan viikon määräajasta.*

Tarkistus 7
Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – 1 alakohta (uusi)

Asetus (EU) N:o 516/2014

18 artikla – otsikko

Nykyinen teksti

Tarkistus

(-1) **Korvataan otsikko seuraavasti:**

Kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden siirtoja varten tarkoitetut määrärahat

”Kansainvälistä suojelua **hakevien tai kansainvälistä suojelua** saavien henkilöiden siirtoja varten tarkoitetut määrärahat”

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 8**Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 1 alakohta**

Asetus (EU) N:o 516/2014

18 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tarkistus

(1) **Korvataan 1 kohdassa ilmaisu ”kansainvälistä suojelua saavaa [...] henkilöä” ilmaisulla ”kansainvälistä suojelua hakevaa tai saavaa [...] henkilöä”.**

Poistetaan.

Tarkistus 9**Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 1 a alakohta (uusi)**

Asetus (EU) N:o 516/2014

18 artikla – 1 kohta

Nykyinen teksti

Tarkistus

(1 a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Oikeudenmukaisen vastuunjaon ja yhteisvastuullisuuden periaatteiden toteuttamiseksi sekä rahaston täytäntöönpanokaudella tapahtuneiden unionin toimintapoliittisten muutosten perusteella jäsenvaltiot saavat 15 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti lasketun osuutensa lisäksi 15 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun täydentävän määrän, joka perustuu **6 000** euron suuruiseen kertakorvaukseen kutakin kansainvälistä suojelua saavaa toisesta jäsenvaltiosta siirrettyä henkilöä kohden.”

”1. Oikeudenmukaisen vastuunjaon ja yhteisvastuullisuuden periaatteiden toteuttamiseksi sekä rahaston täytäntöönpanokaudella tapahtuneiden unionin toimintapoliittisten muutosten perusteella jäsenvaltiot saavat 15 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti lasketun osuutensa lisäksi 15 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun täydentävän määrän, joka perustuu **10 000** euron suuruiseen kertakorvaukseen kutakin kansainvälistä suojelua **hakevaa ja kansainvälistä suojelua** saavaa toisesta jäsenvaltiosta siirrettyä henkilöä kohden.”;

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta

Asetus (EU) N:o 516/2014

18 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettut täydentävät määrät osoitetaan jäsenvaltioille ensimmäisen kerran yksilöllisissä rahoituspäätöksissä, joilla hyväksytään niiden kansallinen ohjelma asetuksen (EU) N:o 514/2014 14 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, ja sen jälkeen rahoituspäätöksessä, joka liitetään kansallisen ohjelman hyväksymispäätökseen. Nämä määrät voidaan sitoa uudelleen samaan kansallisen ohjelman mukaiseen toimeen tai siirtää muihin kansallisen ohjelman mukaisiin **toimiin**, jos tämä on asianmukaisesti perusteltu kyseisen kansallisen ohjelman tarkistuksen yhteydessä. Määrä voidaan sitoa uudelleen tai siirtää vain kerran. Komissio hyväksyy määrän uudelleen sitomisen tai siirron kansallisen ohjelman tarkistuksen yhteydessä.

Tarkistus

3. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettut täydentävät määrät osoitetaan jäsenvaltioille ensimmäisen kerran yksilöllisissä rahoituspäätöksissä, joilla hyväksytään niiden kansallinen ohjelma asetuksen (EU) N:o 514/2014 14 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, ja sen jälkeen rahoituspäätöksessä, joka liitetään kansallisen ohjelman hyväksymispäätökseen. Nämä määrät voidaan sitoa uudelleen samaan kansallisen ohjelman mukaiseen toimeen tai siirtää muihin kansallisen ohjelman mukaisiin **tämän asetuksen II ja III luvussa säädettyihin erityistoimiin**, jos tämä on asianmukaisesti perusteltu kyseisen kansallisen ohjelman tarkistuksen yhteydessä. Määrä voidaan sitoa uudelleen tai siirtää vain kerran. Komissio hyväksyy määrän uudelleen sitomisen tai siirron kansallisen ohjelman tarkistuksen yhteydessä. **Rahoitus on jaettava avoimesti ja tehokkaasti kansallisen ohjelman tavoitteiden mukaisesti.**

Päätöksellä (EU) 2015/1523 ja päätöksellä (EU) 2015/1601 käyttöön otetuista väliaikaisista toimenpiteistä johtuvista uudelleen sidottavista määristä vähintään 20 prosenttia on sidottava uudelleen samaan kansallisen ohjelman mukaisiin toimiin, jotka koskevat kansainvälistä suojelua hakevien tai kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden sisäistä siirtoa tai uudelleen sijoittamista sekä muunlaista tilapäistä humanitaarisin perustein tapahtuvaa maahantuloa.

Tarkistus 11

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 3 alakohta

Asetus (EU) N:o 516/2014

18 artikla – 3 a kohta

Komission teksti

3 a. Asetuksen (EU) N:o 514/2014 50 artiklan 1 kohtaa sovellettaessa päätöksellä (EU) 2015/1523 ja päätöksellä (EU) 2015/1601 käyttöön otetuista väliaikaisista toimenpiteistä johtuvat määrät, jotka sidotaan uudelleen samaan kansallisen ohjelman mukaiseen toimeen tai siirretään muihin kansallisen ohjelman mukaisiin **toimiin** 3 kohdan mukaisesti, katsotaan sidotuiksi sinä vuonna, jona tehdään kansallisen ohjelman tarkistus, jossa hyväksytään kyseisten määrien sitominen uudelleen tai niiden siirtäminen.

Tarkistus

3 a. Asetuksen (EU) N:o 514/2014 50 artiklan 1 kohtaa sovellettaessa päätöksellä (EU) 2015/1523 ja päätöksellä (EU) 2015/1601 käyttöön otetuista väliaikaisista toimenpiteistä johtuvat määrät, jotka sidotaan uudelleen samaan kansallisen ohjelman mukaiseen toimeen tai siirretään muihin kansallisen ohjelman mukaisiin **erityistoimiin** 3 kohdan mukaisesti, katsotaan sidotuiksi sinä vuonna, jona tehdään kansallisen ohjelman tarkistus, jossa hyväksytään kyseisten määrien sitominen uudelleen tai niiden siirtäminen.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 12**Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 3 alakohta**

Asetus (EU) N:o 516/2014

18 artikla – 3 c kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

3 c. *Komissio raportoi Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain tämän artiklan soveltamisesta, erityisesti määrien siirroista muihin kansallisen ohjelman mukaisiin toimiin ja uudelleen sidotuista määristä.*

Tarkistus 13**Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 4 alakohta**

Asetus (EU) N:o 516/2014

18 artikla – 4 kohta

Komission teksti

Tarkistus

(4) *Korvataan 4 kohdassa ilmaisu ”kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden” ilmaisulla ”kansainvälistä suojelua hakevien tai saavien henkilöiden”.*

Poistetaan.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 14

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 4 a alakohta (uusi)

Asetus (EU) N:o 516/2014

18 artikla – 4 kohta

Nykyinen teksti

4. Jotta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 80 artiklassa tarkoitetut jäsenvaltioiden yhteisvastuullisuuden ja vastuunjaon tavoitteet voidaan tehokkaasti saavuttaa käytettävissä olevilla varoilla, komissiolle siirretään valta antaa tämän asetuksen 26 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kertakorvausten mukauttamiseksi, ottaen erityisesti huomioon vallitsevan inflaatiotason, kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden jäsenvaltiosta toiseen siirtämiseen liittyvät kehityssuunnat sekä tekijät, joilla voidaan optimoida kertakorvausten muodostama taloudellinen kannustinvaikutus.

Tarkistus

(4 a) Korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Jotta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 80 artiklassa tarkoitetut jäsenvaltioiden yhteisvastuullisuuden ja vastuunjaon tavoitteet voidaan tehokkaasti saavuttaa käytettävissä olevilla varoilla, komissiolle siirretään valta antaa tämän asetuksen 26 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kertakorvausten mukauttamiseksi, ottaen erityisesti huomioon vallitsevan inflaatiotason, kansainvälistä suojelua **hakevien ja kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden jäsenvaltiosta toiseen siirtämiseen, uudelleensijoittamiseen sekä muunlaiseen tilapäiseen humanitaarisiin perustein hyväksyttävään maahantuloon** liittyvät kehityssuunnat sekä tekijät, joilla voidaan optimoida kertakorvausten muodostama taloudellinen kannustinvaikutus.”

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0469

Samoan liittyminen EU:n ja Tyynenmeren valtioiden väliseen väliaikaiseen kumppanuussopimukseen *****Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 29. marraskuuta 2018 esityksestä neuvoston päätökseksi Samoan liittymisestä Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden väliseen väliaikaiseen kumppanuussopimukseen (12281/2018 – C8-0434/2018 – 2018/0291(NLE))**

(Hyväksyntä)

(2020/C 363/41)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon esityksen neuvoston päätökseksi (12281/2018),
  - ottaa huomioon neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan ja 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan v alakohdan mukaisesti esittämän hyväksyntää koskevan pyynnön (C8-0434/2018),
  - ottaa huomioon 4. lokakuuta 2016 antamansa päätöslauselman AKT-maiden ja EU:n suhteiden tulevaisuudesta vuoden 2020 jälkeen ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon 19. tammikuuta 2011 antamansa päätöslauselman Tyynenmeren valtioiden ja Euroopan yhteisön välisestä väliaikaisesta kumppanuussopimuksesta ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden (AKT-maat) ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen Cotonoussa 23. kesäkuuta 2000 allekirjoitetun kumppanuussopimuksen (Cotonoun sopimus) ⁽³⁾,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 99 artiklan 1 ja 4 kohdan sekä 108 artiklan 7 kohdan,
  - ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan suosituksen ja kehitysvaliokunnan lausunnon (A8-0376/2018),
1. antaa hyväksyntänsä Samoan liittymiselle sopimukseen;
  2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja Samoan hallituksille ja parlamenteille.

⁽¹⁾ EUVL C 215, 19.6.2018, s. 2.

⁽²⁾ EUVL C 136 E, 11.5.2012, s. 19.

⁽³⁾ EUVL L 317, 15.12.2000, s. 3.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0470

Euroopan keskuspankin valvontaelimen puheenjohtajan nimittäminen

Euroopan parlamentin päätös 29. marraskuuta 2018 Euroopan keskuspankin valvontaelimen puheenjohtajan nimitysehdotuksesta (N8-0120/2018 – C8-0466/2018 – 2018/0905(NLE))

(Hyväksyntä)

(2020/C 363/42)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan keskuspankin 7. marraskuuta 2018 tekemän Euroopan keskuspankin valvontaelimen puheenjohtajan nimittämistä koskevan ehdotuksen (C8-0466/2018),
- ottaa huomioon luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille 15. lokakuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013⁽¹⁾ 26 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja Euroopan keskuspankin välisen toimielinten sopimuksen EKP:lle yhteisessä valvontamekanismissa annettujen tehtävien hoitamiseen liittyvää demokraattista vastuuvuorollisuutta ja valvontaa koskevista käytännön menettelyistä⁽²⁾,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 122 a artiklan,
- ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A8-0380/2018),
- A. ottaa huomioon, että neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013 26 artiklan 3 kohdassa säädetään, että Euroopan keskuspankin on toimitettava valvontaelimensä puheenjohtajan nimittämistä koskeva ehdotus Euroopan parlamentille hyväksyttäväksi ja että puheenjohtaja on valittava avoimella valintamenettelyllä henkilöistä, joilla on arvostettu asema ja ammattikokemus pankkitoiminnan ja rahatalouden alalla ja jotka eivät ole EKP:n neuvoston jäseniä;
- B. ottaa huomioon, että neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013 26 artiklan 2 kohdassa säädetään, että asetuksen mukaisesti tehtävissä valvontaelintä koskevilla nimityksissä on noudatettava sukupuolten tasapainon, kokemuksen ja pätevyyden periaatteita;
- C. ottaa huomioon, että Euroopan keskuspankki toimitti 7. marraskuuta 2018 päivätyllä kirjeellä parlamentille Andrea Enrian nimittämistä valvontaelimen puheenjohtajaksi koskevan ehdotuksen;
- D. ottaa huomioon, että parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunta arvioi tämän jälkeen ehdotetun ehdokkaan pätevyyttä erityisesti neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013 26 artiklan 2 ja 3 kohdassa vahvistettuihin vaatimuksiin nähden; ottaa huomioon, että arviointia varten valiokunta sai ehdotetulta ehdokkaalta ansioluettelon;
- E. ottaa huomioon, että valiokunta järjesti 20. marraskuuta 2018 ehdotetun ehdokkaan kuulemistilaisuuden, jossa tämä käytti avauspuheenvuoron ja vastasi sitten valiokunnan jäsenten esittämiin kysymyksiin;
  1. hyväksyy Euroopan keskuspankin ehdotuksen Andrea Enrian nimittämisestä Euroopan keskuspankin valvontaelimen puheenjohtajaksi;
  2. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen Euroopan keskuspankille, neuvostolle ja jäsenvaltioiden hallituksille.

⁽¹⁾ EUVL L 287, 29.10.2013, s. 63.

⁽²⁾ EUVL L 320, 30.11.2013, s. 1.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0471

Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöönotto: hakemus EGF/2018/003 EL/Attica publishing**Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöönotosta (Kreikan hakemus – EGF/2018/003 EL/Attica publishing) (COM(2018)0667 – C8-0430/2018 – 2018/2240(BUD))**

(2020/C 363/43)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2018)0667 – C8-0430/2018),
  - ottaa huomioon Euroopan globalisaatiorahastosta (2014–2020) ja asetuksen (EY) N:o 1927/2006 kumoamisesta 17. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1309/2013 ⁽¹⁾ (EGR-asetus),
  - ottaa huomioon vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta 2. joulukuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 12 artiklan,
  - ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2. joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen ⁽³⁾ ja erityisesti sen 13 kohdan,
  - ottaa huomioon 2. joulukuuta 2013 tehdyn toimielinten sopimuksen 13 kohdassa tarkoitetun trilogimenettelyn,
  - ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan kirjeen,
  - ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan kirjeen,
  - ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A8-0377/2018),
- A. ottaa huomioon, että unioni on ottanut käyttöön lainsäädäntö- ja budjettivälineitä voidakseen tarjota lisätukea työntekijöille, jotka kärsivät maailmankaupan huomattavien rakenteellisten muutosten tai maailmanlaajuisen talous- ja rahoituskriisin seurauksista, ja auttaakseen heitä palaamaan työmarkkinoille;
- B. katsoo, että unionin taloudellisen tuen vähennetyille työntekijöille olisi oltava dynaamista ja sitä olisi tarjottava mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti;
- C. ottaa huomioon, että Kreikka toimitti hakemuksen EGF/2018/003 EL/Attica publishing EGR:n rahoitustuen saamiseksi sen jälkeen, kun NACE Rev. 2:n kaksinumeroitasoon 58 (Kustannustoiminta) luokitellulla toimialalla oli vähennetty 550 työntekijää NUTS 2 -tason alueella Attika (EL30) Kreikassa;
- D. ottaa huomioon, että hakemus perustuu EGR-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan toimintakriteeriin, jossa edellytetään, että vähintään 500 työntekijää vähennetään yhdeksän kuukauden viiteajanjaksona yrityksissä, jotka toimivat samalla NACE Rev. 2:n kaksinumeroitasoon määritellyllä talouden alalla ja sijaitsevat yhdellä NUTS 2 -tason alueella tai kahdella vierekkäisellä alueella taikka useammalla kuin kahdella vierekkäisellä NUTS 2 -tason alueella edellyttäen, että vaikutukset kohdistuvat jäsenvaltion kahdella alueella yhteensä yli 500 työntekijään;

⁽¹⁾ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 855.

⁽²⁾ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884.

⁽³⁾ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

Torstai 29. marraskuuta 2018

1. on yhtä mieltä komission kanssa siitä, että EGR-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät ja että sen vuoksi Kreikka on oikeutettu saamaan kyseisen asetuksen mukaista rahoitustukea 2 308 500 euroa eli 60 prosenttia 3 847 500 euron kokonaiskustannuksista;
2. toteaa, että Kreikan viranomaiset jättivät hakemuksen 22. toukokuuta 2018 ja että Kreikan toimitettua hakemusta koskevia lisätietoja komissio sai sitä koskevan arvionsa valmiiksi 4. lokakuuta 2018 ja ilmoitti asiasta parlamentille samana päivänä 12 viikon määräaikaan noudattaen;
3. panee merkille, että Kreikan mukaan työntekijävähennykset liittyvät maailmanlaajuiseen rahoitus- ja talouskriisiin, erityisesti sen vaikutuksiin Kreikan talouteen, kuten asukasta kohti lasketun reaalisen BKT:n aleneminen, kasvava työttömyys, palkkojen aleneminen ja kotitalouksien tulojen väheneminen, sekä nopeaan digitaaliseen kehitykseen, joka yhdessä suurten mainostajien mainosmenoihinsa tekemien leikkausten kanssa muuttaa kustannusalaan; panee merkille, että alan mainos- ja myyntitulot ovat laskussa;
4. muistuttaa, että kolmen Kreikan kustannusalaalla toimivan yrityksen työntekijävähennyksillä odotetaan olevan huomattavia kielteisiä vaikutuksia paikalliseen talouteen ja että vähennysten vaikutukset kytkeytyvät uudelleentyöllistymisen vaikeuksiin, jotka johtuvat työpaikkojen vähydestä, työmarkkinoiden tarpeita vastaavien ammatillisen koulutuksen kurssien puutteesta sekä työnhakijoiden suuresta määrästä;
5. korostaa huolestuneena, että Kreikassa työttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys sijoittuu etenkin Attikan alueelle ja että työttömyys on koko Kreikassa edelleen korkealla tasolla;
6. toteaa, että Kreikka hakee EGR-rahoitustukea toisen kerran Attikan alueen kustannusalaalla toteutettujen työntekijävähennysten vuoksi ja että edellinen hakemus EGF/2014/018 jätettiin vuonna 2014 ja se hyväksyttiin ⁽¹⁾;
7. toteaa, että hakemus koskee 550:tä vähennettyä työntekijää, joista suuri osa on naisia (41,82 prosenttia); toteaa lisäksi, että 14,73 prosenttia vähennetyistä työntekijöistä on yli 55-vuotiaita ja 1,6 prosenttia on alle 30-vuotiaita; pitää siksi EGR:stä osarahoitettuja aktiivisia työmarkkinatoimenpiteitä tärkeinä, sillä ne parantavat näiden haavoittuvien ryhmien mahdollisuuksia palata työmarkkinoille;
8. panee tyytyväisenä merkille, että suunnitellussa koulutustarjonnassa on otettu huomioon ensimmäisestä hakemuksesta (EGF-2014-018 GR/Attica) saadut kokemukset, koska käynnissä olevan arvioinnin mukaan sillä on saavutettu hyvät integroitumisosuudet;
9. toteaa, että toimenpiteitä ei ole suunniteltu työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille (NEET), vaikka heidän määränsä Kreikassa on edelleen suuri;
10. korostaa, että taloudellisten avustusten edellytyksenä on toimenpiteiden kohteena olevien edunsaajien aktiivinen osallistuminen ja että ne voivat toimia todellisina kannustimina Kreikan erityisessä taloudellisessa ympäristössä;
11. toteaa, että taloudelliset avustukset ja kannustimet, esimerkiksi työhönottokannustimet sekä työnhaku- ja koulutusavustukset, ovat lähellä EGR-asetuksessa vahvistettua 35 prosentin enimmäisosuutta;
12. toteaa, että Kreikka suunnittelee viidenlaisia toimia hakemuksen piiriin kuuluville vähennetyille työntekijöille: i) ammatillinen ohjaus ja työnhakuneuvonta; ii) työmarkkinoiden tarpeita vastaava koulutus, uudelleen koulutus ja ammatillinen koulutus; iii) tuki yrityksen perustamiseen; iv) työnhaku- ja koulutusavustukset sekä v) kannustimet työntekijöiden palkkaamiseen;
13. toteaa, että yksilöllisten palvelujen koordinoitu paketti on laadittu yhdessä Ateenan päivälehtien toimittajaliiton (ΕΣΗΕΑ), Ateenan päivittäisjulkaisujen työntekijäjärjestön (ΕΠΗΕΑ) ja työministeriön edustajien kanssa;
14. korostaa Kreikan viranomaisten vahvistaneen, ettei tukikelpoisille toimille saada avustusta muista unionin rahastoista tai rahoitusvälineistä ja että kaksinkertainen rahoitus estetään;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2015/644, annettu 15. huhtikuuta 2015, Euroopan globalisaattiorahaston varojen käyttöön otosta (hakemus EGF/2014/018 GR/Attica broadcasting, Kreikka) (EUVL L 106, 24.4.2015, s. 29).

Torstai 29. marraskuuta 2018

15. palauttaa mieliin, että yksilöllisten palvelujen koordinoitun paketin suunnittelussa olisi EGR-asetuksen 7 artiklan mukaisesti ennakoitava tulevia työmarkkinanäkymiä sekä tarvittavia taitoja ja että sen olisi sovittava yhteen resurssitehokkaaseen ja kestävään talouteen siirtymisen kanssa;
  16. toteaa jälleen, ettei EGR-tuki saa korvata toimenpiteitä, jotka kuuluvat kansallisen lainsäädännön tai työehtosopimusten nojalla yritysten vastuulle, eikä EGR:stä rahoiteta myöskään yritysten tai toimialojen rakenneuudistuksia, ja pitää myönteisenä Kreikan asiasta antamaa vahvistusta;
  17. pyytää, että komissio kehottaa kansallisia viranomaisia antamaan tulevissa ehdotuksissa yksityiskohtaisempaa tietoa siitä, millä aloilla on kasvumahdollisuuksia ja siten mahdollisuuksia palkata työntekijöitä, sekä keräämään perusteltuja tietoja EGR-rahoituksen vaikutuksesta muun muassa työpaikkojen laatuun ja EGR:n toimien avulla saavutetusta työmarkkinoille paluun asteesta;
  18. pyytää jälleen komissiota varmistamaan kaikkien EGR-tapauksiin liittyvien asiakirjojen julkisuuden;
  19. hyväksyy tämän päätöslauselman liitteenä olevan päätöksen;
  20. kehottaa puhemiestä allekirjoittamaan päätöksen neuvoston puheenjohtajan kanssa ja huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;
  21. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman liitteineen neuvostolle ja komissiolle.
-

Torstai 29. marraskuuta 2018

LIITE

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöönotosta Kreikan hakemuksen johdosta – EGF/2018/003 EL/Attica publishing

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, päätöstä (EU) 2019/275.)

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0472

Sisärajalvonnan väliaikainen palauttaminen ***I

Euroopan parlamentin tarkistukset 29. marraskuuta 2018 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta sisärajalvonnan väliaikaiseen palauttamiseen sovellettavien sääntöjen osalta (COM(2017)0571 – C8-0326/2017 – 2017/0245(COD))⁽¹⁾

(Tavallinen lainsäätämisympäristö: ensimmäinen käsittely)

(2020/C 363/44)

Tarkistus 1**Ehdotus asetukseksi****Johdanto-osan - 1 kappale (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

- (-1) *Unionin tärkeimpiin saavutuksiin kuuluu sellaisen alueen luominen, jolla taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus yli sisärajojen. Tällaisen luottamukseen ja solidaarisuuteen perustuvan alueen normaalin toiminnan ja vahvistamisen olisi oltava unionin ja niiden jäsenvaltioiden yhteinen tavoite, jotka ovat päättäneet osallistua siihen. Lisäksi tarvitaan yhteinen toimintatapa tilanteissa, jotka vaikuttavat vakavasti tämän alueen tai jonkin sen osan yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen, mahdollistamaan sisärajalvonnan väliaikainen palauttaminen poikkeuksellisissa olosuhteissa ja viimeisenä keinona siten, että samalla tehostetaan asianomaisten jäsenvaltioiden yhteistyötä.*

Tarkistus 2**Ehdotus asetukseksi****Johdanto-osan 1 kappale**

Komission teksti

Tarkistus

- (1) Rajavalvonnan palauttamisen sisärajoille olisi oltava henkilöiden vapaan liikkuvuuden alueella poikkeuksellinen toimenpide. Sisärajalvonnan **palauttamisesta** olisi **päätettävä** ainoastaan viimeisenä keinona, määräajaksi ja siltä osin kuin rajavalvonta on välttämätöntä ja oikeassa suhteessa havaittuun yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaan vakavaan uhkaan.
- (1) Rajavalvonnan palauttamisen sisärajoille olisi oltava henkilöiden vapaan liikkuvuuden alueella poikkeuksellinen toimenpide. Sisärajalvonnan **väliaikainen palauttaminen vaikuttaa henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen, joten se** olisi **palautettava** ainoastaan viimeisenä keinona, määräajaksi ja siltä osin kuin rajavalvonta on välttämätöntä ja oikeassa suhteessa havaittuun yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaan vakavaan uhkaan. **Kaikki tällaiset toimenpiteet olisi peruutettava heti, kun niille ei enää ole perusteita.**

⁽¹⁾ Asia päätettiin palauttaa asiasta vastaavaan valiokuntaan toimielinten välisiä neuvotteluja varten työjärjestyksen 59 artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti (A8-0356/2018).

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 3
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 1 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (1 a) *Muuttoliikkeen ja sen, että suuri määrä kolmansien maiden kansalaisia ylittää unionin ulkorajan, ei sinänsä pitäisi katsoa muodostavan yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaa uhkaa.*

Tarkistus 4
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 2 kappale

Komission teksti

Tarkistus

- (2) Havaittuja vakavia uhkia voidaan torjua erilaisilla toimenpiteillä niiden luonteesta ja laajuudesta riippuen. Henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) 9 päivänä maaliskuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399⁽⁸⁾ 23 artiklan mukaisesti jäsenvaltioilla on käytettävissään myös poliisivaltuudet, joita voidaan tietyin ehdoin käyttää raja-alueilla. Tästä annetaan jäsenvaltioille ohjeita komission suosituksessa oikeasuhteisista poliisitarkastuksista ja poliisiyhteistyöstä Schengen-alueella⁽⁹⁾.

⁽⁸⁾ EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1.

⁽⁹⁾ C(2017)3349 final, 12.05.2017.

- (2) Havaittuja vakavia uhkia voidaan torjua erilaisilla toimenpiteillä niiden luonteesta ja laajuudesta riippuen. **Vaikka onkin selvää, että poliisivaltuudet poikkeavat luonteeltaan ja tarkoitukseltaan rajavalvonnasta,** henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) 9 päivänä maaliskuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399⁽⁸⁾ 23 artiklan mukaisesti jäsenvaltioilla on käytettävissään myös poliisivaltuudet, joita voidaan tietyin ehdoin käyttää raja-alueilla. Tästä annetaan jäsenvaltioille ohjeita komission suosituksessa oikeasuhteisista poliisitarkastuksista ja poliisiyhteistyöstä Schengen-alueella⁽⁹⁾.

⁽⁸⁾ EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1.

⁽⁹⁾ C(2017)3349 final, 12.05.2017.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 2 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (2 a) *Jäsenvaltioiden olisi turvauduttava ensisijaisesti vaihtoehtoisin toimenpiteisiin ennen sisärajalvonnin palauttamista. Erityisesti asianomaisten jäsenvaltioiden olisi silloin, kun se on välttämätöntä ja perusteltua, harkittava poliisitarkastusten lisäämistä tai tehostamista alueellaan, myös raja-alueilla ja tärkeimmillä liikenneväylillä, riskinarvioinnin perusteella siten, että taataan, ettei näiden poliisitarkastusten tavoitteena ole rajavalvonta. Nykytekniikka on tärkeässä osassa yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuviin uhkiin puuttumisessa. Jäsenvaltioiden olisi arvioitava, voitaisiinko tilanteeseen puuttua riittäväällä tavalla lisäämällä rajat ylittävää operatiivista yhteistyötä sekä poliisin ja tiedustelupalvelujen välistä tiedonvaihtoa koskevaa yhteistyötä.*

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 4 kappale

Komission teksti

Tarkistus

- (4) Kokemus on kuitenkin osoittanut, että tietyt yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvat vakavat uhat, **joita ovat olleet perusteena rajavalvonnan palauttamiselle, kuten rajat ylittävä terrorismin uhka tai laittomien maahantulijoiden liikkuminen edelleen unionissa tietyissä tilanteissa, saattavat kestää hyvinkin edellä mainittuja ajanjaksoja** pitempään. Tämän vuoksi on **tarpeen ja perusteltua** mukauttaa rajavalvonnan väliaikaiseen palauttamiseen sovellettavia aikarajoja nykyisiin tarpeisiin mutta varmistaa samalla, että toimenpidettä ei käytetä väärin vaan se pysyy poikkeuksena, jota käytetään ainoastaan viimeisenä keinona. **Tämän vuoksi Schengenin rajasäännösten 25 artiklan nojalla sovellettava yleinen määräaika olisi pidennettävä vuoteen.**
- (4) Kokemus on kuitenkin osoittanut, että **sisärajalvontaa tarvitsee harvoin palauttaa kahta kuukautta pidemmäksi ajaksi. Ainoastaan poikkeuksellisissa olosuhteissa** tietyt yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvat vakavat uhat **saattavat kestää tällä hetkellä sisärajalvonnan** palauttamiselle **sallittua kuuden kuukauden enimmäiskesto** pitempään. Tämän vuoksi on **välttämätöntä** mukauttaa rajavalvonnan väliaikaiseen palauttamiseen sovellettavia aikarajoja nykyisiin tarpeisiin mutta varmistaa samalla, että toimenpidettä ei käytetä väärin vaan se pysyy poikkeuksena, jota käytetään ainoastaan viimeisenä keinona.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 7

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 4 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (4 a) *Poikkeusta henkilöiden vapaan liikkuvuuden perusperiaatteesta olisi tulkittava tiukasti, ja yleisen järjestyksen käsite edellyttää, että on olemassa todellinen, välitön ja riittävän vakava uhka, joka vaikuttaa johonkin yhteiskunnan olennaiseen etuun.*

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti

Tarkistus

- (5) Sen varmistamiseksi, että sisärajatarkastukset pysyvät poikkeuksena, jäsenvaltioiden olisi toimitettava **aiottua rajavalvonnan palauttamista tai jatkamista koskeva** riskinarviointi. Riskinarvioinnissa olisi erityisesti arvioitava, miten kauan havaitun uhan odotetaan kestävän ja mihin sisärajojen osiin se vaikuttaa, osoitettava, että sisärajavalvonnan jatkaminen on **ainoa jäljellä oleva** keino, sekä selitettävä, miten sisärajavalvonta auttaa havaitun uhan torjumisessa. **Jos sisärajavalvontaa suoritetaan yli kuusi kuukautta**, riskinarvioinnissa olisi myös jälkikäteen osoitettava palautetun rajavalvonnan teho havaitun uhan torjumisessa sekä selostettava yksityiskohtaisesti, miten jokaisen naapurijäsenvaltion, johon rajavalvonnan jatkaminen on vaikuttanut, kanssa on neuvoteltu ja miten ne ovat voineet vaikuttaa vähiten rasitetta aiheuttavien operatiivisten järjestelyjen määrittämiseen.
- (5) Sen varmistamiseksi, että sisärajatarkastukset **ovat viimeinen keino ja** pysyvät poikkeuksena, jäsenvaltioiden olisi toimitettava riskinarviointi, **jos rajavalvontaa aiotaan jatkaa kauemmin kuin kaksi kuukautta**. Riskinarvioinnissa olisi erityisesti arvioitava, miten kauan havaitun uhan odotetaan kestävän ja mihin sisärajojen osiin se vaikuttaa, osoitettava, että sisärajavalvonnan jatkaminen on **viimeinen keino, erityisesti osoittamalla, että vaihtoehtoiset toimenpiteet ovat osoittautuneet tai ne katsotaan riittämättömiksi**, sekä selitettävä, miten sisärajavalvonta auttaa havaitun uhan torjumisessa. Riskinarvioinnissa olisi myös jälkikäteen osoitettava palautetun rajavalvonnan teho **ja vaikuttavuus** havaitun uhan torjumisessa sekä selostettava yksityiskohtaisesti, miten jokaisen naapurijäsenvaltion, johon rajavalvonnan jatkaminen on vaikuttanut, kanssa on neuvoteltu ja miten ne ovat voineet vaikuttaa vähiten rasitetta aiheuttavien operatiivisten järjestelyjen määrittämiseen. **Jäsenvaltioiden olisi säilytettävä mahdollisuus turvallisuusluokitella tarvittaessa kaikki toimitetut tiedot tai osa niistä.**

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 9

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 5 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (5 a) *Kun ehdotettu sisärajalvonnin palauttaminen liittyy suunniteltuihin erityistapahtumiin, jotka ovat luonteeltaan ja kestoaltaan poikkeuksellisia, kuten urheilutapahtumat, tällaisen valvonnan keston olisi oltava erittäin tarkka ja rajattu ja liityttävä tapahtumaan todelliseen kestoön.*

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi

Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti

Tarkistus

- (6) Jäsenvaltion toimittaman riskinarvioinnin laatu on hyvin tärkeää arvioitaessa rajavalvonnan aiotun palauttamisen tai jatkamisen tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta. **Eurooppalaisen** raja- ja **merivartioston sekä** Europolin olisi osallistuttava arviointiprosessiin.

- (6) Jäsenvaltion toimittaman riskinarvioinnin laatu on hyvin tärkeää arvioitaessa rajavalvonnan aiotun palauttamisen tai jatkamisen tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta. **Euroopan** raja- ja **merivartiostoviraston**, Europolin, **Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston**, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan **eurooppalaisen viraston ja Euroopan unionin perusoi-keusviraston** olisi osallistuttava arviointiprosessiin.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 11
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 7 kappale

Komission teksti

- (7) *Schengenin rajasäännösten 27 artiklan 4 kohtaan perustuvaa komission toimivaltaa antaa lausunto olisi muutettava siten, että otetaan huomioon jäsenvaltioiden uudet velvoitteet, jotka liittyvät riskinarviointiin ja yhteistyöhön asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa. Jos sisärajavalvontaa suoritetaan yli kuuden kuukauden ajan, komissio olisi velvoitettava antamaan lausunto.* Schengenin rajasäännösten 27 artiklan 5 kohdassa säädettyä neuvottelumenettelyä olisi muutettava, jotta voidaan ottaa huomioon virastojen (**Euroopan raja- ja merivartioviraston sekä Europolin**) rooli ja painottaa jäsenvaltioiden välisen yhteistyön eri näkökohtien käytännön toteutusta, **mukaan lukien tarvittaessa rajan molemmin puolin toteutettavien eri toimenpiteiden koordinointi.**

Tarkistus

- (7) Schengenin rajasäännösten 27 artiklan 5 kohdassa säädettyä neuvottelumenettelyä olisi muutettava, jotta voidaan ottaa huomioon **unionin** virastojen rooli ja painottaa jäsenvaltioiden välisen yhteistyön eri näkökohtien käytännön toteutusta.

Tarkistus 12
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 8 kappale

Komission teksti

- (8) Jotta tarkistetut säännöt sopisivat paremmin pitkäaikaisen yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvien vakavien uhkien haasteisiin, olisi säädettävä erityisestä mahdollisuudesta jatkaa sisärajavalvontaa pitempään kuin **vuoden** ajan. Jatkamisen yhteydessä alueella olisi toteutettava uhan torjumiseksi vastaavantasoisia kansallisia poikkeustoimia, kuten julistettava hätätila. Tämä mahdollisuus ei saisi kuitenkaan missään tapauksessa johtaa väliaikaisen sisärajavalvonnan jatkamiseen **kahta** vuotta pitempään.

Tarkistus

- (8) Jotta tarkistetut säännöt sopisivat paremmin pitkäaikaisen yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvien vakavien uhkien haasteisiin, olisi säädettävä erityisestä mahdollisuudesta jatkaa sisärajavalvontaa **poikkeuksellisesti** pitempään kuin **kuuden kuukauden** ajan. Jatkamisen yhteydessä alueella olisi toteutettava uhan torjumiseksi vastaavantasoisia kansallisia poikkeustoimia, kuten julistettava hätätila. Tämä mahdollisuus ei saisi kuitenkaan missään tapauksessa johtaa väliaikaisen sisärajavalvonnan jatkamiseen **yhtä** vuotta pitempään.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 13
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 8 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

- (8 a) *Sisärajavalvonnan palauttamisen tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta olisi punnittava suhteessa yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaan uhkaan, joka aiheuttaa tarpeen tällaiseen palauttamiseen, minkä lisäksi olisi harkittava vaihtoehtoisia toimenpiteitä, joita voitaisiin toteuttaa kansallisesti tai unionin tasolla taikka molemmilla, sekä tällaisen toimenpiteen vaikutusta henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa.*

Tarkistus 14
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 9 kappale

Komission teksti

Tarkistus

- (9) *Jotta voitaisiin selventää Schengenin rajasäännösten 29 ja 25 artiklan nojalla sovellettavien aikarajojen suhdetta, 25 artiklan 4 kohdassa olevaa viittausta 29 artiklaan olisi muutettava.*

Poistetaan.

Tarkistus 15
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 10 kappale

Komission teksti

Tarkistus

- (10) Mahdollisuuteen suorittaa väliaikaista sisärajavalvontaa tietyn yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen yli **vuoden** ajan kohdistuvan uhan vuoksi olisi sovellettava erityistä menettelyä.

- (10) Mahdollisuuteen suorittaa väliaikaista sisärajavalvontaa tietyn yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen yli **kuuden kuukauden** ajan kohdistuvan uhan vuoksi olisi sovellettava erityistä menettelyä, **joka edellyttää neuvoston suositusta.**

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 16
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 11 kappale

Komission teksti

- (11) Komission olisi tämän vuoksi annettava lausunto valvonnan jatkamisen tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta **sekä tarvittaessa yhteistyöstä naapurijäsenvaltioiden kanssa.**

Tarkistus

- (11) Komission olisi tämän vuoksi annettava lausunto valvonnan jatkamisen tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta. **Euroopan parlamentille olisi viipymättä ilmoitettava ehdotetusta jatkamisesta. Jäsenvaltioilla, joihin valvonnan jatkaminen vaikuttaa, olisi oltava mahdollisuus esittää huomautuksia komissiolle ennen kuin tämä antaa lausuntonsa.**

Tarkistus 17
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 13 kappale

Komission teksti

- (13) Neuvosto voi komission lausunnon huomioon ottaen suositella valvonnan poikkeuksellista jatkamista ja tarvittaessa **määrittää** ehdot asianomaisten jäsenvaltioiden yhteistyölle sen varmistamiseksi, että kyseessä on poikkeustoimenpide, jota sovelletaan ainoastaan niin kauan kuin välttämätöntä ja perusteltua, ja että toimenpide on linjassa saman havaitun yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan uhan vuoksi alueella toteutettujen kansallisten toimenpiteiden kanssa. Neuvoston suosituksen olisi oltava ennakkoodellytys kaikissa tapauksissa, joissa soveltamista jatketaan yli **vuoden ajan, joten suosituksen olisi oltava luonteeltaan samanlainen kuin 29 artiklassa jo säädetään.**

Tarkistus

- (13) Neuvosto voi komission lausunnon huomioon ottaen suositella valvonnan poikkeuksellista jatkamista ja tarvittaessa **vahvistaa** ehdot asianomaisten jäsenvaltioiden yhteistyölle sen varmistamiseksi, että kyseessä on poikkeustoimenpide, jota sovelletaan ainoastaan niin kauan kuin välttämätöntä ja perusteltua, ja että toimenpide on linjassa saman havaitun yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan uhan vuoksi alueella toteutettujen kansallisten toimenpiteiden kanssa. Neuvoston suosituksen olisi oltava ennakkoodellytys kaikissa tapauksissa, joissa soveltamista jatketaan yli **kuuden kuukauden ajan. Neuvoston suositus olisi toimitettava viipymättä Euroopan parlamentille.**

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 18
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 13 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(13 a) Jos poikkeuksellisissa olosuhteissa sisärajalvonnin puuttuminen vaarantaa koko alueen toiminnan ja tämän takia toteutetaan erityismenettelyn mukaisia toimenpiteitä, näitä toimenpiteitä ei saisi jatkaa asetuksessa (EU) 2016/399 säädettyjen sisärajalvonnin palauttamiseen tai jatkamiseen liittyvien muiden menettelyjen mukaisilla toimenpiteillä tai yhdistää niihin.

Tarkistus 19
Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 13 b kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(13 b) Jos komissio katsoo, että jäsenvaltio ei ole täyttänyt perussopimusten mukaisia velvoitteitaan, sen olisi perussopimusten valvojana, joka valvoo unionin oikeuden soveltamista, toteutettava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258 artiklan mukaisesti asianmukaisia toimenpiteitä muun muassa saattamalla asian Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 20

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 1 alakohta

Asetus (EU) 2016/399

25 artikla – 1 kohta

Komission teksti

”1. Jos alueella, jolla ei suoriteta sisärajalvontaa, yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu jäsenvaltiossa vakava uhka, jäsenvaltio voi poikkeuksellisesti palauttaa rajavalvonnan kaikille sisärajoilleen tai niiden tiettyihin osiin rajoitetuksi, **enintään 30 vuorokauden ajaksi tai, jos vakava uhka kestää pitempään kuin 30 vuorokautta mutta ei pitempään kuin kuusi kuukautta, sen arvioidun keston ajaksi.** Sisärajoille väliaikaisesti palautetun rajavalvonnan laajuus ja kesto eivät saa ylittää sitä, mikä on uhan vakavuuden vuoksi ehdottoman välttämätöntä.”

Tarkistus

1. Jos alueella, jolla ei suoriteta sisärajalvontaa, yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu jäsenvaltiossa vakava uhka, jäsenvaltio voi poikkeuksellisesti palauttaa rajavalvonnan kaikille sisärajoilleen tai niiden tiettyihin osiin rajoitetuksi ajaksi **viimeisenä keinona.** Sisärajoille väliaikaisesti palautetun rajavalvonnan laajuus ja kesto eivät saa ylittää sitä, mikä on uhan vakavuuden vuoksi ehdottoman välttämätöntä.

Tarkistus 21

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 1 alakohta

Asetus (EU) 2016/399

25 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. **Rajavalvonta voidaan palauttaa sisärajoille ainoastaan viimeisenä keinona ja 27, 27 a, 28 ja 29 artiklan mukaisesti. Jäljempänä 26 ja 30 artiklassa tarkoitetut arviointiperusteet on otettava huomioon kussakin tapauksessa, jossa 27, 27 a, 28 tai 29 artiklan nojalla harkitaan päätöstä rajavalvonnan palauttamisesta sisärajoille.**

Tarkistus

Poistetaan.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistukset 22 ja 52**Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 1 alakohta**

Asetus (EU) 2016/399

25 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Jos yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva vakava uhka jatkuu asianomaisessa jäsenvaltiossa pitempään kuin tämän artiklan 1 kohdassa säädetyn ajan, kyseinen jäsenvaltio voi pidentää rajavalvontaa sisärajoillaan 26 artiklassa säädettyä arviointiperusteet huomioon ottaen ja 27 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen vakavan uhan ennakoitavaa kestoja vastaavilla, uusittavissa olevilla enintään kuuden kuukauden ajanjaksoilla tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen syiden perusteella ja ottaen huomioon mahdolliset uudet tekijät.

Tarkistus

Poistetaan.**Tarkistus 23****Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 1 alakohta**

Asetus (EU) 2016/399

25 artikla – 4 kohta

Komission teksti

Kokonaisajanjakso, jonka aikana rajavalvonta on palautettu sisärajoille, myös tämän artiklan 3 kohdan mukaisten jatkamisten perusteella, ei saa ylittää yhtä vuotta.

Tarkistus

Poistetaan.

Kokonaisajanjaksoa voidaan jatkaa 27 a artiklassa tarkoitetuissa poikkeustapauksissa edelleen kahden vuoden enimmäiskeston saakka mainitun artiklan mukaisesti.

Kokonaisajanjaksoa voidaan jatkaa 29 artiklassa tarkoitetuissa poikkeuksellisissa olosuhteissa enintään kahdella vuodella mainitun artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 24

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 1 a alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2016/399

26 artikla

Nykyinen teksti

Tarkistus

26 artikla

”26 artikla

Perusteet rajavalvonnan väliaikaiselle palauttamiselle sisärajoille

Perusteet rajavalvonnan väliaikaiselle palauttamiselle sisärajoille

Kun jäsenvaltio päättää viimeisenä keinona palauttaa rajavalvonnan väliaikaisesti sen yhdelle tai useammalle sisärajalle tai sisärajan osalle taikka päättää jatkaa tällaista palauttamista **25 artiklan tai 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti**, sen on arvioitava, **missä määrin tällainen toimenpide todennäköisesti** lieventää **asianmukaisesti** yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaa uhkaa, **ja arvioitava toimenpiteen oikeasuhteisuutta suhteessa kyseiseen uhkaan. Tällaista arviointia suoritettaessa jäsenvaltion on otettava erityisesti huomioon seuraavat näkökohdat:**

- a) mahdollisten uhkien todennäköinen vaikutus yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen, myös terroritekojen tai -uhkien sekä järjestäytyneen rikollisuuden aiheuttamien uhkien seurauksena;
- b) **tällaisen toimenpiteen** todennäköinen vaikutus henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen alueella, jolla ei suoriteta sisärajalvontaa.

Ennen kuin jäsenvaltio päättää viimeisenä keinona palauttaa rajavalvonnan väliaikaisesti sen yhdelle tai useammalle sisärajalle tai sisärajan osalle taikka päättää jatkaa tällaista **väliaikaista** palauttamista, sen on arvioitava

- a) **voidaanko pitää todennäköisenä, että rajavalvonnan väliaikainen palauttaminen sisärajoille** lieventää **riittävästi** yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaa uhkaa;
- b) **voidaanko pitää todennäköisenä, että muut toimenpiteet kuin rajavalvonnan väliaikainen palauttaminen sisärajoille, kuten tehostettu rajat ylittävä poliisiyhteistyö tai tehostetut poliisitarkastukset, lieventävät riittävästi yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaa uhkaa;**
- c) **onko rajavalvonnan väliaikainen palauttaminen sisärajoille oikeassa suhteessa yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaan uhkaan, ottaen erityisesti huomioon seuraavat seikat:**
  - i) mahdollisten uhkien todennäköinen vaikutus yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen, myös terroritekojen tai -uhkien sekä järjestäytyneen rikollisuuden aiheuttamien uhkien seurauksena; **ja**
  - ii) **rajavalvonnan väliaikaisen palauttamisen sisärajoille** todennäköinen vaikutus henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen alueella, jolla ei suoriteta sisärajalvontaa.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Nykyinen teksti

Tarkistus

Jos jäsenvaltio ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti arvioi, että rajavalvonnan väliaikainen palauttaminen sisärajoille todennäköisesti ei lievennä riittävästi yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaa uhkaa, se ei palauta sisärajavaltontaa.

Jos jäsenvaltio ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti arvioi, että muut toimenpiteet kuin rajavalvonnan väliaikainen palauttaminen sisärajoille todennäköisesti lieventävät riittävästi yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaa uhkaa, se ei palauta tai jatka sisärajavaltontaa vaan toteuttaa kyseiset muut toimenpiteet.

Jos jäsenvaltio ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti arvioi, että ehdotettu sisärajavaltontaa väliaikainen palauttaminen ei ole oikeassa suhteessa uhkaan, se ei palauta tai jatka sisärajavaltontaa.”

Tarkistus 25**Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – -i alakohta (uusi)**

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – otsikko

Nykyinen teksti

Tarkistus

-i) Korvataan otsikko seuraavasti:

Menettely rajavalvonnan väliaikaiseksi palauttamiseksi sisärajoille **25 artiklan nojalla**

”Menettely rajavalvonnan väliaikaiseksi palauttamiseksi sisärajoille, kun yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu ennakoitava vakava uhka”

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 26

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – i a alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – - 1 kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

-i a) Lisätään 27 artiklaan ennen 1 kohtaa uusi kohta seuraavasti:

”-1. Jos alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalyontaa, yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu jäsenvaltiossa vakava uhka, jäsenvaltio voi viimeisenä keinona ja 26 artiklassa säädettyjen arviointiperusteiden täytyessä palauttaa rajavalvonnan kaikille sisärajoilleen tai niiden tiettyihin osiin rajoitetuksi, enintään 30 vuorokauden ajaksi tai, jos vakava uhka kestää pitempään kuin 30 vuorokautta, sen arvioidun keston ajaksi mutta ei missään tilanteessa kahta kuukautta pidemmäksi ajaksi.”

Tarkistus 27

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – i b alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 1 kohta – johdantokappale

Nykyinen teksti

Tarkistus

-i b) Korvataan 1 kohdan johdantokappale seuraavasti:

1. Kun jäsenvaltio suunnittelee rajavalvonnan palauttamista sisärajoille 25 artiklan nojalla, sen on ilmoitettava asiasta muille jäsenvaltioille ja komissiolle viimeistään neljä viikkoa ennen suunniteltua palauttamista tai tätä lyhyemmän ajan kuluessa, jos rajavalvonnan sisärajoille palauttamisen tarpeen aiheuttavat olosuhteet ovat käyneet ilmi alle neljä viikkoa ennen suunniteltua palauttamista. Jäsenvaltion on annettava tässä yhteydessä seuraavat tiedot:

”1. Sovellettaessa - 1 kohtaa asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta muille jäsenvaltioille ja komissiolle viimeistään neljä viikkoa ennen suunniteltua palauttamista tai tätä lyhyemmän ajan kuluessa, jos rajavalvonnan sisärajoille palauttamisen tarpeen aiheuttavat olosuhteet ovat käyneet ilmi alle neljä viikkoa ennen suunniteltua palauttamista. Jäsenvaltion on annettava tässä yhteydessä seuraavat tiedot:”

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistukset 28 ja 57

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – i alakohta

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti

Tarkistus

i) Lisätään 1 kohtaan aa alakohta seuraavasti:

Poistetaan.

”aa) riskinarviointi, jossa arvioidaan, miten kauan havaitun uhan odotetaan kestävän ja mihin sisärajojen osiin se vaikuttaa, osoitetaan, että rajavalvonnan jatkamista käytetään viimeisenä keinona, sekä selitetään, miten sisärajavaltvonta auttaa havaitun uhan torjumisessa. Jos rajavalvonta on jo ollut palautettuna yli kuusi kuukautta, riskinarvioinnissa on myös selitettävä, miten aiempi rajavalvonnan palauttaminen on auttanut havaitun uhan lievittämisessä.

Riskinarvioinnin on myös sisällettävä yksityiskohdainen kertomus koordinoinnista asianomaisen jäsenvaltion sekä sen jäsenvaltion tai niiden jäsenvaltioiden välillä, jonka/joiden kanssa se jakaa sisärajan, jolla rajavalvontaa on suoritettu.

Komissio toimittaa riskinarvioinnin tarvittaessa Euroopan raja- ja merivartiostolle ja Europolille;”

Tarkistus 29

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – i a alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 1 kohta – a b alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

i a) Lisätään 1 kohtaan ab alakohta seuraavasti:

”a b) jäsenvaltion yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan uhan vuoksi toteutamat tai suunnittelemat muut toimenpiteet kuin ehdotettu palauttaminen sekä näyttöön perustuva syy siihen, että vaihtoehtoiset toimenpiteet, kuten tehostettu rajat ylittävä poliisiyhteistyö tai tehostetut poliisitarkastukset, katsottiin riittämättömiksi;”

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 30

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – ii alakohta

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 1 kohta – e alakohta

Komission teksti

”e) tarvittaessa toimenpiteet, jotka muiden jäsenvaltioiden on määrä toteuttaa, kuten on sovittu ennen rajavalvonnan väliaikaista palauttamista kyseisille sisärajoille.”

Tarkistus

e (Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.)

Tarkistus 31

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – iii alakohta

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 1 kohta – viimeinen virke

Komission teksti

”Komissio voi tarvittaessa pyytää asianomaiselta jäsenvaltiolta tai asianomaisilta jäsenvaltioilta lisätietoja, mukaan lukien yhteistyöstä niiden jäsenvaltioiden kanssa, joihin suunniteltu rajavalvonnan jatkaminen sisärajoilla vaikuttaa, sekä lisätietoja sen arvioimiseksi, käytetäänkö toimenpidettä viimeisenä keinona.”

Tarkistus

”Komissio voi tarvittaessa pyytää asianomaiselta jäsenvaltiolta tai asianomaisilta jäsenvaltioilta lisätietoja, mukaan lukien yhteistyöstä niiden jäsenvaltioiden kanssa, joihin suunniteltu rajavalvonnan **palauttaminen tai** jatkaminen sisärajoilla vaikuttaa, sekä lisätietoja sen arvioimiseksi, käytetäänkö toimenpidettä viimeisenä keinona.”

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 32**Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – iii a alakohta (uusi)**

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

iii a) Lisätään 1 a kohta seuraavasti:

”1 a. Jos yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva vakava uhka jatkuu asianomaisessa jäsenvaltiossa pitempään kuin kaksi kuukautta, kyseinen jäsenvaltio voi pidentää rajavalvontaa sisärajoillaan 26 artiklassa säädetyt arviointiperusteet huomioon ottaen vakavan uhan ennakoitavaa kestoja vastaavan ajan, joka ei missään tilanteessa saa ylittää neljää kuukautta, tämän artiklan - 1 kohdassa tarkoitettujen syiden perusteella ja ottaen huomioon mahdolliset uudet tekijät. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta muille jäsenvaltioille ja komissiolle 1 kohdassa tarkoitettussa määräajassa.”

Tarkistus 33**Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – iii b alakohta (uusi)**

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 1 b kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

iii b) Lisätään 1 b kohta seuraavasti:

”1 b. Sovellettaessa 1 a kohtaa asianomaisen jäsenvaltion on 1 kohdassa säädettyjen tietojen lisäksi toimitettava riskinarviointi, jossa

- i) arvioidaan, miten kauan havaitun uhan odotetaan kestävän ja mihin sisärajojen osiin se vaikuttaa;*

Torstai 29. marraskuuta 2018

Komission teksti

Tarkistus

- ii) esitellään vaihtoehtoiset toimet tai toimenpiteet, joita on jo toteutettu havaitun uhan torjumiseksi;
- iii) selitetään, miksi ii alakohdassa tarkoitetuilla vaihtoehtoisilla toimilla tai toimenpiteillä ei lievennetty riittävästi havaittua uhkaa;
- iv) osoitetaan, että rajavalvonnan jatkaminen on viimeinen keino; ja
- v) selitetään, kuinka rajavalvonta auttaisi paremmin havaitun uhan torjumisessa.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun riskinarvioinnin on myös sisällettävä yksityiskohtainen kertomus asianomaisen jäsenvaltion yhteistyöstä sen jäsenvaltion tai niiden jäsenvaltioiden kanssa, johon/joihin rajavalvonnan palauttaminen suoraan vaikuttaa, mukaan lukien ne jäsenvaltiot, joiden kanssa kyseinen jäsenvaltio jakaa sisärajan, jolla rajavalvontaa suoritetaan.

Komissio toimittaa riskinarvioinnin virastolle ja Europolille ja voi tarvittaessa pyytää niiden näkemyksiä asiasta.

Siirretään komissiolle valta antaa 37 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta vahvistamalla riskinarvioinnissa käytettävät menetelmät.”

Tarkistus 34

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – iii c alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 2 kohta

Nykyinen teksti

Tarkistus

iii c) Korvataan 2 kohta seuraavasti:

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle samanaikaisesti, kun ne toimitetaan muille jäsenvaltioille ja komissiolle **mainitun kohdan** nojalla.

”2. Edellä 1 **ja 1 b** kohdassa tarkoitetut tiedot on toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle samanaikaisesti, kun ne toimitetaan muille jäsenvaltioille ja komissiolle **mainittujen kohtien** nojalla.”

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 35

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – iii d alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 3 kohta

Nykyinen teksti

Tarkistus

iii d) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

3. Jäsenvaltio, joka **tekee 1 kohdan mukaisen** ilmoituksen, voi kansallista lainsäädäntöä noudattaen tarvittaessa **päätää** turvallisuusluokitella osia tiedoista. Tällainen turvallisuusluokittelu ei estä komissiota antamasta tietoja Euroopan parlamentin saataville. Tämän artiklan mukaisesti Euroopan parlamentille toimitettujen tietojen ja asiakirjojen lähettämässä ja käsittelyssä on noudatettava Euroopan parlamentin ja komission välillä sovellettavia sääntöjä luottamuksellisten tietojen toimittamisesta ja käsittelystä.

”3. Jäsenvaltio, joka **toimittaa** ilmoituksen, voi kansallista lainsäädäntöä noudattaen tarvittaessa turvallisuusluokitella osia **1 ja 1 b kohdassa tarkoitetuista** tiedoista. Tällainen turvallisuusluokittelu ei estä **jäsenvaltioita, joihin rajavalvonnan väliaikainen palauttaminen sisärajoilla vaikuttaa, saamasta tietoja asianmukaisia ja suojattuja poliisiyhteistyön kanavia käyttäen, eikä se estä** komissiota antamasta tietoja Euroopan parlamentin saataville. Tämän artiklan mukaisesti Euroopan parlamentille toimitettujen tietojen ja asiakirjojen lähettämässä ja käsittelyssä on noudatettava Euroopan parlamentin ja komission välillä sovellettavia sääntöjä luottamuksellisten tietojen toimittamisesta ja käsittelystä.”

Tarkistus 36

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – iv alakohta

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 4 kohta – 1 alakohta

Komission teksti

Tarkistus

Asianomaisen jäsenvaltion tehtyä 1 kohdan mukaisen ilmoituksen komissio tai jokin muu jäsenvaltio voi antaa asiasta lausunnon 5 kohdan mukaisia neuvotteluja varten, tämän kuitenkaan rajoittamatta SEUT 72 artiklan soveltamista.

Asianomaisen jäsenvaltion tehtyä 1 **ja 1 a** kohdan mukaisen ilmoituksen komissio tai jokin muu jäsenvaltio voi antaa asiasta lausunnon 5 kohdan mukaisia neuvotteluja varten, tämän kuitenkaan rajoittamatta SEUT 72 artiklan soveltamista.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 37

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – iv alakohta

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 4 kohta – 2 alakohta

Komission teksti

Jos komissio epäilee sisärajoituksen suunnitellun palauttamisen tarpeellisuutta tai oikeasuhteisuutta, tai jos se katsoo, että ilmoituksen jostakin näkökohdasta olisi asianmukaista neuvotella, se antaa asiasta lausunnon.

Tarkistus

Jos komissio **ilmoitukseen sisältyvien tietojen tai saamiensa lisätietojen perusteella** epäilee sisärajoituksen suunnitellun palauttamisen tarpeellisuutta tai oikeasuhteisuutta, tai jos se katsoo, että ilmoituksen jostakin näkökohdasta olisi asianmukaista neuvotella, se antaa asiasta **viipymättä** lausunnon.

Tarkistus 38

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – iv alakohta

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 4 kohta – 3 alakohta

Komission teksti

”Jos rajoitus sisärajoilla on jo ollut palautettuna kuuden kuukauden ajan, komissio antaa asiasta lausunnon.”

Tarkistus

Poistetaan.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 39

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta – v alakohta

Asetus (EU) 2016/399

27 artikla – 5 kohta

Komission teksti

”Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista tiedoista ja 4 kohdassa tarkoitettua komission tai jäsenvaltion lausunnosta on neuvoteltava **komission johdolla**. Neuvotteluihin kuuluu **tarpeen mukaan** yhteisiä kokouksia, **joihin osallistuvat jäsenvaltio, joka suunnittelee rajavalvonnan palauttamista sisärajoille, muut jäsenvaltiot, etenkin jäsenvaltiot, joihin kyseiset toimenpiteet vaikuttavat suoraan, sekä asiaankuuluvat virastot.** Neuvotteluissa tarkastellaan aiottujen toimenpiteiden oikeasuhteisuutta, havaittua yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaa uhkaa sekä tapoja varmistaa keskinäisen yhteistyön toteutuminen jäsenvaltioiden välillä. Jäsenvaltion, joka suunnittelee rajavalvonnan palauttamista tai jatkamista sisärajoilla, on otettava rajatarkastuksia suorittaessaan kaikkiin tavoin huomioon neuvottelujen tulokset.”

Tarkistus

”Edellä 1 **ja 1 b** kohdassa tarkoitetuista tiedoista ja 4 kohdassa tarkoitettua komission tai jäsenvaltion lausunnosta on neuvoteltava. Neuvotteluihin kuuluu

- i) yhteisiä kokouksia **rajavalvonnan palauttamista sisärajoille suunnittelevan jäsenvaltion, muiden jäsenvaltioiden, erityisesti niiden, joihin tällaiset toimenpiteet vaikuttavat suoraan, ja komission kesken, jotta tarvittaessa voidaan järjestää jäsenvaltioiden keskinäistä yhteistyötä ja arvioida toimenpiteiden oikeasuhteisuutta niihin tapahtumiin nähden, jotka antavat aiheita rajavalvonnan palauttamiseen, mahdolliset vaihtoehtoiset toimenpiteet mukaan lukien, sekä yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaan uhkaan nähden;**
- ii) **komission tarpeen mukaan tekemiä, ennalta ilmoittamattomia tarkastuskäyntejä kyseessä oleville sisärajoille, tarvittaessa jäsenvaltioiden ja viraston, Europolin tai minkä tahansa muun asian kannalta merkityksellisen unionin elimen, toimiston tai viraston asiantuntijoiden tuella, jotta voidaan arvioida rajavalvonnan tehokkuutta kyseisillä sisärajoilla ja tämän asetuksen noudattamista; raportit tällaisista ennalta ilmoittamattomista tarkastuskäynneistä toimitetaan Euroopan parlamentille.”**

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 40

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 3 alakohta

Asetus (EU) 2016/399

27 a artikla – otsikko

Komission teksti

Erityismenettely tilanteessa, jossa yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva vakava uhka kestää yli **vuoden**

Tarkistus

Erityismenettely tilanteessa, jossa yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva vakava uhka kestää yli **kuusi kuukautta**

Tarkistus 41

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 3 alakohta

Asetus (EU) 2016/399

27 a artikla – 1 kohta

Komission teksti

”1. **Poikkeustapauksissa**, joissa jäsenvaltiolla on vastassaan sama vakava yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva uhka pidempään kuin **25 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä virkkeessä** tarkoitettu ajanjakso, ja jos sen alueella on toteutettu tämän uhan torjumiseksi vastaavantasoisia kansallisia poikkeustoimia, tämän uhan vuoksi väliaikaisesti palautettua rajavalvontaa voidaan edelleen jatkaa tämän artiklan mukaisesti.”

Tarkistus

”1. **Poikkeuksellisissa olosuhteissa**, joissa jäsenvaltiolla on vastassaan sama vakava yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva uhka pidempään kuin **27 artiklan 1 a kohdassa** tarkoitettu ajanjakso, ja jos sen alueella on toteutettu tämän uhan torjumiseksi vastaavantasoisia kansallisia poikkeustoimia, tämän uhan vuoksi väliaikaisesti palautettua rajavalvontaa voidaan edelleen jatkaa tämän artiklan mukaisesti.”

Tarkistus 42

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 3 alakohta

Asetus (EU) 2016/399

27 a artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle viimeistään **kuusi** viikkoa ennen **25 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä virkkeessä** tarkoitettujen ajanjakson päättymistä suunniteltavansa uutta pidennystä tässä artiklassa säädetyn erityismenettelyn mukaisesti. Ilmoituksen on sisällettävä 27 artiklan 1 kohdan **a–e alakohdassa** vaaditut tiedot. Edellä olevan 27 artiklan 2 ja 3 kohtaa sovelletaan.

Tarkistus

2. Jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle viimeistään **kolme** viikkoa ennen **27 artiklan 1 a kohdassa** tarkoitettujen ajanjakson päättymistä suunniteltavansa uutta pidennystä tässä artiklassa säädetyn erityismenettelyn mukaisesti. **Tämän** ilmoituksen on sisällettävä **kaikki** 27 artiklan 1 **ja 1 b** kohdan **nojalla** vaaditut tiedot. Edellä olevan 27 artiklan 2 ja 3 kohtaa sovelletaan.

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 43**Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 3 alakohta**

Asetus (EU) 2016/399

27 a artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Komissio antaa **asiasta** lausunnon.

Tarkistus

3. Komissio antaa lausunnon **siitä, täyttääkö ehdotettu jatkaminen 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset ja onko se tarpeellinen ja oikeasuhteinen. Jäsenvaltiot, joihin ehdotettu jatkaminen vaikuttaa, voivat esittää huomautuksia komissiolle ennen kuin tämä antaa kyseisen lausunnon.**

Tarkistus 44**Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 3 alakohta**

Asetus (EU) 2016/399

27 a artikla – 4 kohta

Komission teksti

4. Neuvosto **voi** komission lausunnon **asianmukaisesti huomioon ottaen** suositella, että asianomainen jäsenvaltio **päätää** edelleen jatkaa rajavalvontaa **sisärajoilla** enintään kuuden kuukauden ajan. **Tätä ajanjaksoa voidaan jatkaa enintään kolme kertaa enintään kuuden kuukauden ajaksi.** Neuvosto ilmoittaa suosituksessaan **ainakin** 27 artiklan 1 kohdan **a–e alakohdassa** tarkoitettut tiedot. **Tarvittaessa se määrittelee** ehdot kyseisten jäsenvaltioiden väliselle yhteistyölle.

Tarkistus

4. **Kun** neuvosto **on ottanut huomioon** komission lausunnon, **se voi viimeisenä keinona** suositella, että asianomainen jäsenvaltio edelleen jatkaa rajavalvontaa **sisärajoillaan** enintään kuuden kuukauden ajan. Neuvosto ilmoittaa suosituksessaan 27 artiklan 1 **ja 1 b kohdassa** tarkoitettut tiedot **ja vahvistaa** ehdot kyseisten jäsenvaltioiden väliselle yhteistyölle.

Tarkistukset 45 ja 66**Ehdotus asetukseksi****1 artikla – 1 kohta – 3 a alakohta (uusi)**

Asetus (EU) 2016/399

28 artikla – 4 kohta

Nykyinen teksti

4. Kokonaisajanjakso, jonka aikana rajavalvonta on palautettuna sisärajoille tämän artiklan 1 kohdan mukaisen alkuperäisen ajanjakson ja tämän artiklan 3 kohdan mukaisten jatkamisten perusteella, ei saa ylittää kahta kuukautta, **sanotun kuitenkin rajoittamatta 25 artiklan 4 kohdan soveltamista.**

Tarkistus

3 a) Korvataan 28 artiklan 4 kohta seuraavasti:

”4. Kokonaisajanjakso, jonka aikana rajavalvonta on palautettuna sisärajoille tämän artiklan 1 kohdan mukaisen alkuperäisen ajanjakson ja tämän artiklan 3 kohdan mukaisten jatkamisten perusteella, ei saa ylittää kahta kuukautta.”

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 46

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 3 b alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2016/399

28 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

3 b) Lisätään uusi 28 a artikla seuraavasti:

”28 a artikla

Sen ajanjakson laskeminen, jonka aikana rajavalvonta on palautettuna tai sitä jatketaan yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan ennakoitavan uhan vuoksi, tilanteessa, jossa yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva vakava uhka kestää yli kuusi kuukautta, ja välittömiä toimia edellyttävissä tapauksissa

Kaikki tapaukset, joissa rajavalvonta palautetaan sisärajoille tai sitä jatketaan ennen ... päivää ...kuuta ... [tämän asetuksen voimaantulopäivä], on otettava huomioon laskettaessa 27 artiklassa, 27 a artiklassa ja 28 artiklassa tarkoitettuja ajanjaksoja.”

Tarkistus 67

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 3 c alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2016/399

29 artikla – 1 kohta – 1 a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

3 c) Lisätään 29 artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Jäljempänä 30 artiklassa tarkoitetut arviointiperusteet on otettava huomioon kussakin tapauksessa, jossa tämän artiklan nojalla harkitaan päätöstä rajavalvonnan väliaikaisesta palauttamisesta sisärajoille tai sen jatkamisesta.”

Torstai 29. marraskuuta 2018

Tarkistus 47

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 3 d alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2016/399

29 artikla – 5 kohta

Nykyinen teksti

5. Tämä artikla ei rajoita niitä toimenpiteitä, joita jäsenvaltiot voivat toteuttaa 25, 27 ja 28 artiklan nojalla, jos yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu vakava uhka.

Tarkistus

3 d) Korvataan 29 artiklan 5 kohta seuraavasti:

”5. Tämä artikla ei rajoita niitä toimenpiteitä, joita jäsenvaltiot voivat toteuttaa 27, 27 a ja 28 artiklan nojalla, jos yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu vakava uhka. **Kokonaisajanjaksoa, jonka aikana rajavalvonta on palautettuna sisärajoille tai sitä jatketaan tämän artiklan nojalla, ei kuitenkaan saa jatkaa 27, 27 a tai 28 artiklan nojalla toteutetuilla toimienpiteillä tai yhdistää niihin.**”

Tarkistus 69

Ehdotus asetukseksi

1 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 a artikla

Tätä asetusta sovelletaan jäsenvaltioiden Schengenin raja-säännösten 27 artiklan mukaisesti tekemiin ilmoituksiin ... päivästä ...kuuta ... [tämän asetuksen voimaantulopäivä].

Sisäraja- ja rajavalvonnan palauttamista tai sen jatkamista koskevan ilmoituksen tekemisestä ennen ... päivää ...kuuta ... [tämän asetuksen voimaantulopäivä] kulunut aika on otettava huomioon laskettaessa 28 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa.

Torstai 29. marraskuuta 2018

P8_TA(2018)0473

Lentoliikenteen harjoittamisen yhteiset säännöt ***I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 29. marraskuuta 2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun asetuksen (EY) N:o 1008/2008 muuttamisesta (COM(2016)0818 – C8-0531/2016 – 2016/0411(COD))

(Tavallinen lainsäätämisympäristö: ensimmäinen käsittely)

(2020/C 363/45)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2016)0818),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 100 artiklan 2 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0531/2016),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
  - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 5. heinäkuuta 2017 antaman lausunnon ⁽¹⁾,
  - on kuullut alueiden komiteaa,
  - ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 69 f artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 23. lokakuuta 2018 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
  - ottaa huomioon liikenne- ja matkailuvaliokunnan mietinnön (A8-0150/2018),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
  2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
  3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

P8_TC1-COD(2016)0411

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 29. marraskuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/... antamiseksi lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun asetuksen (EY) N:o 1008/2008 muuttamisesta

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, asetusta (EU) 2019/2.)

⁽¹⁾ EUVL C 345, 13.10.2017, s. 126.

ISSN 1977-1053 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-2490 (painettu julkaisu)

**Euroopan unionin
julkaisutoimisto**
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

FI